

ELLEN G. WHITE

PROFEETAT
JA
KUNINKAAT

*Kuvauksia Israelin pakko siirtolaisuuden
ja jälleenrakentamisen ajoilta*

KIRJATOIMI

TAMPERE

Alkuperäisteos

The story of
PROPHETS AND KINGS
as illustrated in the captivity and
restoration of Israel

Copyright ©

THE ELLEN G. WHITE PUBLICATIONS

Suomentaja

AARNE UNHOLA

Sivunumerointi:

Tavanomaisen sivunumeroinnin lisänä
hakasulkeissa olevat numerot viittaavat
alkukielisen standardilaitoksen sivuihin.

AIKAKAUSIEN TAISTELU

-sarjaan kuuluvat seuraavat teokset:

1. Patriarkat ja profeetat
2. Profeetat ja kuninkaat
3. Aikakausien Toivo
4. Apostolien teot
5. Suuri taistelu

ISBN 951-629-191-0 (muovik.)

ISBN 951-629-192-9 (nahkajälj.)

ALKUSANAT

Profeetat ja kuninkaat on toinen kirja viisi merkittävää teosta käsittävästä kirjasarjasta, joka käsittelee koko pyhän historian vaiheita. Näistä viidestä kirjasta se kuitenkin kirjoitettiin viimeksi, ja se on myös viimeinen teos siinä runsaassa tuotannossa, joka on lähtöisin Ellen G. Whiten armoitetusta kynästä. Kaikessa, mitä Ellen White seitsemänkymmenen vuoden toimintansa aikana puhui ja kirjoitti Amerikassa ja muuallakin, hän tähdensi historian tapahtumien laajaa merkitystä. Hän osoitti, miten ihmiskunnan vaiheissa on havaittavissa toisaalta vanhurskauden ja toisaalta pahuuden näkymätöntä vaikutusta — Jumalan käden johdatusta ja suuren vastustajan toimintaa.

Tekijän syvällinen näkemys Jumalan kaitselmuksellisesta toiminnasta ilmenee hänen selostaessaan historian filosofiaa. Siten menneisyyden tapahtumissa on nähtävissä ikuisuusmerkitystä. Hän ilmaisee tämän seuraavasti:

»Kansakuntien ja yksilöiden voima ei piile niissä tilaisuuksissa ja mahdollisuuksissa, jotka näyttävät tekevän ne voittamattomiksi, eikä liioin niiden ylvästelevässä suuruudessa. Ne voivat tulla suuriksi ja väkeviksi ainoastaan Jumalan voimasta ja tahdosta. Suhtautumisellaan hänen tahtoonsa ja tarkoituksiinsa ne ratkaisevat itse kohtalonsa.

»Inhimillinen historia kuvailee ihmisen saavutuksia, hänen sotilaallisia voittojaan ja menestyksestä kiipeämistään maailmalliseen suuruuteen. Jumalan historia kuvailee ihmistä sellaisena kuin taivas hänet näkee.»

Tämä teos, *Profeetat ja kuninkaat*, kertoo aluksi Salomosta yhtenäisen Israelin kuninkaana, hänen loistavasta hallituskau-

Profeetat ja kuninkaat

destaan sekä Herran temppeleistä oikean jumalanpalveluksen keskuksena. Edelleen selostetaan Jumalan valitun kansan vaiheita ja sitä ristiriitaa, johon se joutui palvoessaan ympärillä asuvien kansojen jumalia, vaikka oli liitossa Jumalan kanssa. Tämän maailmanhistoriallisen murrosvaiheen yhteydessä Kristuksen ja saatanan välillä raivoava taistelu ihmissieluista tulee väkevästi esille.

Kirjassa on runsaasti kiehtovia luonnetutkielmia. Siinä esitellään viisas Salomo, jonka viisaus ei kuitenkaan varjellut häntä lankeemuksilta; Jerobeam, itsekäs poliitikko, ja hänen hallintonsa huonot seuraukset; voimallinen ja peloton Elia; Elisa, rauhan ja parannuksen profeetta; arka ja jumalaton Aahas; uskollinen ja hyväntahtoinen Hiskia; Jumalan rakastama Daniel; Jeremia, murheen profeetta; Haggai, Sakarja ja Malakia, jälleenrakennuksen profeetat. Näiden kaikkien taustalle kohoaa kirkkaana tuleva Messias-kuningas, Jumalan Karitsa, jossa vertauskuvalliset uhrin saavuttavat täyttymyksensä.

Patriarkat ja profeetat, sarjan ensimmäinen osa, käsittelee maailman historiaa luomisesta Daavidin hallituskauden loppuun; *Aikakausien Toivo*, kolmas osa, kertoo Kristuksen elämästä ja toiminnasta. Neljäs osa, *Apostolien teot*, kuvailee varhaiskristillisen seurakunnan vaiheita, ja sarjan viimeinen osa, *Suuri taistelu*, seuraa hyvän ja pahan välistä taistelua meidän päiviimme asti ja ulottaa profeettallisen katseensa uudestiluotuun maahan saakka.

Tämänkin osan suomalaisen laitoksen kuvitukseen on kiinnitetty erityistä huomiota. Suurin osa käytetystä kuva-aineistosta on kustantajan toimesta valokuvattu juuri tätä teosta varten kerrontaan liittyvillä historiallisilla tapahtumapaikoilla Raamatun maissa.

Julkaisija

SISÄLLYS

Alkusanat	9
1. Herran viinitarha	11
2. Salomo	17
3. Temppele ja sen vihkiminen	24
4. Menestyksen ylpistämä	35
5. Rikkomuksen seuraukset	43
6. Salomon katumus	53
7. Valtakunnan jakautuminen	62
8. Jerobeam	70
9. Kansallinen luopumus	76
10. Tisbeläinen Elia (1 Kun. 17: 1—7).	82
11. Ankaraa nuhtelua (1 Kun. 17: 8—24; 18: 1—19).	89
12. Karmel (1 Kun. 18: 19—40).	100
13. Jisreelistä Hoorebille (1Kun. 18:41—46; 19: 1—8) ..	107
14. »Mitä sinä täällä teet?» (1 Kun. 19: 9—18).	115
15. »Elia hengessä ja voimassa».	123
16. Joosafat	132
17. Ahabin suvun häviö (1 Kun. 21; 2 Kun. 1).	141
18. Elisan kutsuminen	151
19. Veden parantaminen terveelliseksi_____	160
20. Rauhan profeetta (2 Kun. 4)_____	165
21. Naeman (2 Kun. 5).	171
22. Elisan toiminnan loppuvaiheet	177

Profeetat ja kuninkaat

23.	Suuri Niiniven kaupunki	185
24.	Pakkosiirtolaisina Assuriin	195
25.	»Häviöön — taitoa vailla».	204
26.	Jesajan kutsuminen	210
27.	»Katso, teidän Jumalanne!».	216
28.	Aahas	223
29.	Hiskia	230
30.	Baabelin kuninkaan lähettiläät	236
31.	Vapautus Assyriasta	243
32.	Toivoa pakanoille.	255
33.	Manasse ja Joosia	263
34.	Liitonkirja	271
35.	Jeremia	280
36.	Lähestyvä tuho.	291
37.	Juudan viimeinen kuningas.	303
38.	Baabelin vankeuteen	312
39.	Valoa pimeyteen	321
40.	Babylonin hovissa (Dan. 1).	329
41.	Nebukadnessarin uni (Dan. 2).	338
42.	Tulinen pätsi (Dan. 3).	346
43.	Tosi suuruus (Dan. 4).	354
44.	Näkymätön tarkkailija (Dan. 5).	360
45.	Jalopeurain luolassa (Dan. 6).	372
46.	Maanpakolaisten paluu	379
47.	»Profeetat tukivat heitä».	390
48.	Joosua ja enkeli	401
49.	»Ei sotaväellä eikä voimalla».	409
50.	Kuningatar Esterin päivinä	413
51.	Esra, pappi ja kirjanoppinut	418
52.	Hengellistä herätystä	426
53.	Mies joka toimi tilaisuuden saatuaan (Neh. 1 ja 2)	434
54.	Muurin rakentajat (Neh. 2,3 ja 4).	439
55.	Nuhtelu kiristyksestä (Neh. 5).	447

Sisällys

56.	Pakanallista vehkeilyä (Neh. 6)	452
57.	Jumalan lain opetusta (Neh. 8, 9 ja 10)	458
58.	Uskonpuhdistus (Neh. 13)	463
59.	Vapahtajan tulemus	472
60.	»Israelin heimo»	488
61.	Näkyjä tulevasta kunniaista	501
	Raamatunhistoriallinen aika-asteikko	510
	Valokuvien lähteet	510
	Raamatunkohtien hakemisto	511
	Asiahakemisto	519

1.

HERRAN VIINITARHA

Suodakseen taivaan parhaita lahjoja maan kaikille kansoille Jumala kutsui Aabrahamin lähtemään epäjumalia palvovan sukunsa keskuudesta ja asettumaan asumaan Kanaanin maahan. »Minä teen sinusta suuren kansan», hän sanoi, »siunaan sinut ja teen sinun nimesi suureksi, ja sinä olet tuleva siunaukseksi» (1 Moos. 12: 2). Aabrahamin osaksi tuli suuri kunnia, kun hänet valittiin sen kansan isäksi, jonka tuli vuosisatojen kuluessa varjella ja säilyttää Jumalan maailmalle antamaa totuutta ja jonka kautta kaikki maan kansakunnat tulisivat siunatuiksi luvatus Messiaan ilmaantuessa.

Ihmiset olivat miltei tyystin menettäneet oikean Jumalan tuntemuksen. Epäjumalanpalvelus oli sumentanut heidän mielensä. Jumalallisen lain tilalle, joka on »pyhä, vanhurskas ja hyvä» (Room. 7: 12), ihmiset koettivat laatia oman julman ja itsekkään mielensä mukaisia lakeja. Kuitenkin Jumala oli armollinen eikä tuhonnut heitä. Hän halusi antaa heille tilaisuuden tutustua häneen hänen seurakuntansa välityksellä. Hänen tarkoituksensa oli, että hänen kansansa ilmaisemat periaatteet palauttaisivat ihmiseen Jumalan siveellisen kuvan.

Jumalan lakia oli korotettava ja hänen arvovaltaansa ylläpidettävä. Tämä suuri ja jalo tehtävä uskottiin israelilaisille. Jumala erotti heidät maailmasta voidakseen antaa heille tämän

Profeetat ja kuninkaat

pyhän luottamustehtävän. Hän teki heidät lakinsa tallettajiksi ja toivoi heidän säilyttävän hänet ihmisten tietoisuudessa. Näin tuli taivaan valon loistaa pimeyden peittämään maailmaan, ja äänen tuli kaikua kutsuvana kaikille kansoille, jotta ne kääntyisivät epäjumalain palvonnasta palvelemaan elävää Jumalaa.

Jumala vei valitun kansansa »pois Egyptin maasta suurella voimalla ja väkevällä kädellä» (2 Moos. 32: 11). »Hän lähetti Mooseksen, palvelijansa, ja Aaronin, jonka hän oli valinnut. Nämä tekivät hänen tunnustekonsa heidän keskellään, tekivät ihmeitä Haamin maassa. Hän nuhteli Kaislamerta, ja se kuivui. Hän kuljetti heitä syvyyksissä» (Ps. 105: 26, 27; 106:9). Hän vapautti heidät orjuudesta johdattaakseen heidät hyvään maahan, jonka hän kaitselmuksellaan oli valmistanut heille turvapaikaksi vihollisilta. Hän halusi vetää heidät luokseen ja ympäröidä heidät iankaikkisilla käsivarsillaan. Kiitollisina hänen hyvydestään ja armostaan heidän tuli korottaa hänen nimeään ja tehdä se kunnioitetuksi maan päällä.

»Herran kansa on hänen osuutensa, Jaakob on hänen perintöosansa. Erämaasta hän löysi hänet, autiosta, ulvovasta korvesta; hän otti hänet suojaansa ja hoitoonsa, varjeli häntä kuin silmäteräänsä. Niinkuin kotka kiihottaa pesuettaan lentoon ja liitelee poikastensa suojana, niin hän levitti siipensä, otti hänet ja kantoi häntä sulillansa. Herra yksin johdatti häntä, eikä hänen kanssansa ollut ketään vierasta jumalaa» (5 Moos. 32: 9—12). Näin hän johdatti israelilaiset tykönsä, jotta he saisivat asua aivan kuin Korkeimman varjossa. Ihmeellisesti heitä varjeltiin erämaavaelluksen vaaroista. Lopulta heidät sijoitettiin asumaan luvattuun maahan kansana, joka nautti Jumalan suosiota.

Vertauksen avulla Jesaja on kuvaillut liikuttavan tunteikkaasti Israelin kutsumista ja harjoittamista toimimaan maailmassa Herran edustajana, kaikessa hyvässä työssä hedelmää kantaen:

»Minä laulan ystävästäni, laulan rakkaani laulun hänen viinitarhastaan. Ystävälläni oli viinitarha lihavalla vuorenrinteellä. Hän kuokki ja kivesi sen ja istutti siihen jaloja köynnöksiä, rakensi sen keskelle tornin ja hakkasi sinne myös kuurnan. Ja hän odotti sen kasvavan rypäleitä» (Jes. 5: 1,2).

Valitun kansan välityksellä Jumala oli aikonut jakaa siunauksia koko ihmiskunnalle. »Sillä Israelin heimo», profeetta julisti,

Herran viinitarha

»on Herran Sebaotin viinitarha, ja Juudan miehet ovat hänen ilo-istutuksensa» (Jes. 5: 7).

Tälle kansalle uskottiin Jumalan puhumat ilmoitukset. Heitä suojasivat hänen lakinsa säädökset, totuuden, oikeuden ja puhtauden iankaikkiset periaatteet. Näiden periaatteiden noudattamisen tuli varjella heitä ja estää heitä joutumasta synnillisten tekojensa tuhoamiksi. Ja aivan kuin torniksi viinitarhaansa Jumala sijoitti maan keskelle pyhän temppelin.

Kristus oli heidän opettajansa. Kuten hän oli ollut heidän kanssaan erämaassa, hänen tuli edelleenkin olla heidän opettajansa ja oppaansa. Pyhäkössä ja temppelissä hänen kunniansa näyttäytyi pyhänä valona armoistuimen yllä. Hän osoitti heille aina runsaasti rakkauttaan ja kärsivällisyyttään.

Mooses ilmoitti heille Jumalan tarkoituksen ja heidän menestymisensä edellytykset. »Sinä olet Herralle, Jumalallesi, pyhitetty kansa», hän sanoi. »Herra, sinun Jumalasi, on valinnut sinut omaisuuskansakseen ennen kaikkia muita kansoja, mitä maan päällä on. Sinä olet tänään kuullut Herran, sinun Jumalasi, julistavan, että hän tahtoo olla sinun Jumalasi ja että sinun on vaellettava hänen teitensä ja noudatettava hänen käskyjensä, säädöksiensä ja oikeuksiensa sekä kuultava häntä. Ja Herra on kuullut sinun tänä päivänä julistavan, että sinä tahdot olla hänen omaisuuskansansa, niinkuin hän on sinulle puhunut, ja noudattaa kaikkia hänen käskyjensä, että hän asettaisi sinut korkeammaksi kaikkia luomiansa kansoja, ylistykseksi, kunniaksi ja kiitokseksi, ja että olisit Herralle, sinun Jumalallesi, pyhitetty kansa, niinkuin hän on puhunut» (5 Moos. 7:6; 26: 17—19).

Israelin lasten tuli valloittaa ja pitää hallussaan koko Jumalan heille säättämä alue. Heidän tuli karkottaa ne kansat, jotka kieltäytyivät palvomasta ja palvelemasta oikeaa Jumalaa. Mutta Jumalan tarkoituksena oli että kun Israel ilmaisisi hänen luonteensa, se vetäisi ihmisiä hänen tykönsä. Evankeliumin kutsu tuli julistaa koko maailmalle. Uhripalveluksesta saatavien opetusten tuli kohottaa Kristus kansakuntien katseltavaksi, ja kaikki häneen katsovat saisivat elää. Kaikkien jotka kanaantilaisen Raahabin ja mooabilaisen Ruutin tavoin kääntyivät epäjumalain palvonnasta kumartamaan oikeaa Jumalaa, tuli liittyä

Profeetat ja kuninkaat

hänen valittuun kansaansa. Ja sitä mukaa kuin israelilaisten lukumäärä kasvoi, heidän tuli laajentaa rajojaan, kunnes heidän valtakuntansa käsittäisi koko maailman.

Mutta muinainen Israel ei täyttänyt Jumalan tarkoitusta. Herra sanoi: »Minä olin istuttanut sinut jaloksi viiniköynnökseksi, puhtaimmasta siemenestä; kuinka olet muuttunut minulle vieraan viinipuun villiköynnöksiksi?» »Ja nyt, te Jerusalemin asukkaat ja Juudan miehet, tuomitkaa minun ja minun viinitarhani välillä. Mitä olisi viinitarhalleni vielä ollut tehtävä, jota en olisi sille tehnyt? Miksi se kasvoi villimarjoja, kun minä odotin sen kasvavan rypäleitä? Mutta nyt minä ilmoitan teille, mitä teen viinitarhalleni: minä poistan siitä aidan, niin että se jää hävitettäväksi, särjen siitä muurin, niin että se jää tallattavaksi. Minä hävitän sen; ei sitä enää vesota eikä kuokita, vaan se on kasvava ohdaketta ja orjantappuraa, ja minä kiellän pilvet sille vettä satamasta. Sillä — — hän odotti oikeutta, mutta katso, tuli oikeuttomuus, ja vanhurskautta, mutta katso, tuli vaikkerrus» (Jer. 2: 21; Jes. 5: 3—7).

Herra oli Mooseksen välityksellä esittänyt kansalleen uskotomuuden seuraukset. Kieltäytymällä pitämästä hänen liittoaan he irrottautuisivat Jumalan elämästä eikä hän enää voisi siunata heitä. Aika ajoin näitä varoituksia toteltiin, ja Juudan kansa ja sen välityksellä myös ympärillä asuvat kansat tulivat runsaasti siunatuiksi. Mutta useimmiten he historiansa aikana unohitivat Jumalan ja sen ylevän etuoikeuden, että olivat hänen edustajiaan. He estivät Jumalaa saamasta heiltä vaatimaansa palvelusta ja lähimmäisiään saamasta heiltä uskonnollista opastusta ja pyhää esimerkkiä. He halusivat itse päästä nauttimaan hedelmät siitä viinitarhasta, jonka hoitajiksi heidät oli asetettu. Heidän ahneutensa sai pakanatkin halveksimaan heitä. Näin pakanamaailmalle tarjoutui tilaisuus tulkita väärin Jumalan luonnetta ja hänen valtakuntansa lakeja.

Isän rakkaudella Jumala kärsi kansaansa. Väliin hän tarjosi heille armoaan, väliin taas pidätti sen heiltä. Hän esitti heille heidän syntinsä ja toivoi kärsivällisesti, että he tunnustaisivat ne. Profeettoja ja sanansaattajia lähetettiin perimään viinitarhuireilta hänen saataviaan, mutta sen sijaan että nämä arvostelukykyiset ja hengellisesti kyvykkäät miehet olisi lausuttu terve-

Herran viinitarha

tulleiksi, heitä kohdeltiin kuin vihollisia. Viinitarhurit vainosivat heitä ja surmasivat heidät. Jumala lähetti vielä toisia palvelijoitaan, mutta he joutuivat saman kohtelun alaisiksi kuin edellisetkin; viinitarhureiden viha näytti vain entisestään yltyneen.

Jumalan pidättäessä suosionsa maanpakolaisuuden aikana se johti monet tekemään parannuksen, mutta palattuaan luvattuun maahan juutalaiset taas toistivat aikaisempien sukupolviensa virheet ja joutuivat valtiollisiin kiistoihin ympärillä asuvien kansojen kanssa. Jumala lähetti jälleen profeettoja korjaamaan valitsevia vääryyksiä, mutta heihin suhtauduttiin yhtä epäluuloisesti ja pilkallisesti kuin aikaisempiinkin sanantuojiin. Näin viinitarhan hoitajat lisäsivät vuosisatain kuluessa jatkuvasti syyllisyyttään.

Jumalallinen Perheenisäntä istutti rehevän viinipuun Palestiinan kukkuloille, mutta Israelin miehet halveksivat sitä ja lopulta heittivät sen viinitarhan aidan ulkopuolelle. He rikkoivat sen, polkivat jalkainsa alle ja toivoivat hävittäneensä sen ikiajoiksi. Perheenisäntä korjasi viinipuun pois ja kätki sen heidän näkyvistään. Sitten hän istutti sen uudelleen, mutta toiselle puolelle aitaa, niin ettei sen runko ollut enää näkyvissä. Sen oksat riippuivat yli aidan, ja siihen voitiin varttaa oksia, mutta itse varteen miehet eivät voineet yltää eivätkä vahingoittaa sitä.

Erityisen arvokkaita Jumalan tämän ajan seurakunnalle — hänen viinitarhansa hoitajille — ovat niiden profeettain neuvot ja kehotukset, jotka ovat selostaneet hänen iankaikkista suunnitelmaansa, jonka hän on laatinut ihmiskunnan hyväksi. Profeettojen opetukset ilmaisevat selvästi, että hän rakastaa langennutta ihmissukua ja on laatinut suunnitelman sen pelastamiseksi. Aina kun Jumala on menneinä vuosisatoina lähettänyt sanansaattajia seurakunnalleen, he ovat kertoneet miten Jumala kutsui Israelin, miten se menestyi ja epäonnistui, miten se pääsi jälleen Jumalan suosioon, miten he hylkäsivät viinitarhan Mestarin ja miten lopulta melkoinen jäännös tulee toteuttamaan aikakausiensa suunnitelman ja itse kokemaan kaikkien liiton lupausten täyttymyksen. Yhä vieläkin Jumalan sanoma seurakunnalleen — niille jotka uskollisina viinitarhureina hoitavat hänen viinitarhaansa — on sama kuin se minkä profeetta muinoin julisti:

Profeetat ja kuninkaat

»On viinitarha, tulisen viinin tarha;
laulakaa siitä:
'Minä, Herra, olen sen vartija,
minä kastelen sitä hetkestä hetkeen;
minä vartioitsen sitä öin ja päivin,
ettei sitä mikään vahingoita.'»

Jes. 27: 2, 3.

Kiinnittäköön Israel toivonsa Jumalaan. Viinitarhan Mestari kokoaa jo nyt maailman kaikista kansoista niitä jaloja hedelmiä, joita hän niin kauan on odottanut. Kohta hän tulee omiensa luo, ja sinä onnellisena päivänä hänen iankaikkinen tarkoituksensa Israelin huoneen suhteen tulee lopullisesti täyttymään. »Tulevina aikoina juurtuu Jaakob, Israel kukkii ja kukoistaa ja täyttää maanpiirin hedelmällensä» (Jes. 27: 6).

2.

SALOMO

Daavidin ja Salomon hallituskausina Israel voimistui kansojen joukossa ja saattoi monin tavoin voimakkaasti edistää totuuden ja oikeuden asiaa. Herran nimeä ylistettiin ja kunnioitettiin, ja israelilaiset näyttivät oivallisesti täyttävän sen tarkoituksen, jota varten he olivat saaneet luvattun maan asuttavakseen. Väliaidat kaatuivat, eikä pakanamaista tulleiden totuuden etsijöiden tarvinnut palata tyhjin toimin. Tapahtui kääntymyksiä, ja Jumalan maanpäällinen seurakunta lisääntyi ja menestyi.

Salomo voideltiin ja julistettiin kuninkaaksi, kun hänen isänsä Daavid loppuvuosinaan luopui kruunusta hänen hyväkseen. Hänen nuoruutensa oli lupaava. Jumalan tarkoitus olikin, että hän voimistuisi jatkuvasti, saisi yhä enemmän kunniaa ja pääsisi yhä lähemmäksi Jumalan luonteen kaltaisuutta, jotta hänen kansansa siitä innoittuisi täyttämään saamansa pyhän tehtävän jumalallisen totuuden tallettajana.

Daavid tiesi, että Israel voisi täyttää Jumalan ylevän tarkoituksen vain siten, että sekä hallitsijat että kansa pyrkisivät herpaantumattoman valppaasti saavuttamaan Jumalan vaatiman tason. Hän tiesi myös, että hänen poikansa Salomo saattoi nuorena kuninkaana suorittaa Jumalalta saamansa kunniatehtävän vain olemalla paitsi soturi, valtiomies ja hallitsija, myös voimakas ja hyvä ihminen, vanhurskauden opettaja ja esimerkillisen uskollinen.

Hellän vakavasti Daavid kehotti Salomoa olemaan miehekäs ja jalo, osoittamaan alamaisilleen armeliaisuutta ja laupeutta sekä kunnioittamaan ja kirkastamaan Jumalan nimeä kaikissa toimissaan maailman kansojen nähden. Hänen tuli todistaa elä-

Profeetat ja kuninkaat

mällään pyhyiden kauneudesta. Monet koettelevat ja merkittävät kokemukset, joita Daavid oli elämänsä varrella saanut, olivat opettaneet hänelle jalojen hyveiden arvon, niin että hän saattoi viimeisenä ohjeenaan sanoa Salomolle: »Joka hallitsee ihmisiä vanhurskaasti, joka hallitsee Jumalan pelossa, hän on niinkuin huomenhohde auringon noustessa pilvettömänä aamuna, kun maa kirkaassa valossa vihannoi sateen jälkeen» (2 Sam. 23: 3,4).

Miten erinomaisen tilaisuuden Salomo saikaan! Jos hän vain noudattaisi isänsä jumalallisesti innoitettua opetusta, hänen hallitsemisensa olisi vanhurskasta Psalmin 72 kuvailemalla tavalla:

»Jumala, anna kuninkaan tuomita, niinkuin sinä tuomitset, anna vanhurskautesi kuninkaan pojalle.

Tuomitkoon hän sinun kansaasi vanhurskaasti ja sinun kurjiasi oikeuden mukaan.

Hän olkoon niinkuin sade, joka nurmikolle vuotaa, niinkuin sadekuuro, joka kostuttaa maan.

Hänen päivinänsä vanhurskas kukoistaa, ja rauha on oleva runsas siihen saakka, kunnes kuuta ei enää ole.

Hallitkoon hän merestä mereen ja Euftrat-virrasta maan ääriin saakka.

Tarsiin ja saarten kuninkaat tuovat lahjoja, Saban ja Seban kuninkaat veroa maksavat.

Häntä kumartavat kaikki kuninkaat, kaikki kansakunnat palvelevat häntä.

Sillä hän pelastaa köyhän, joka apua huutaa, kurjan ja sen, jolla ei auttajaa ole.

Hänen puolestansa rukoiltakoon alati, ja siunattakoon häntä lakkaamatta.

Pysyköön hänen nimensä iankaikkisesti, ja versokoon hänen nimensä, niin kauan kuin aurinko paistaa.

Hänessä he itseänsä siunatkoot, ja kaikki kansakunnat ylistäkööt häntä onnelliseksi.

Kiitetty olkoon Herra Jumala, Israelin Jumala, ainoa, joka ihmeitä tekee.

Salomo

Kiitetty olkoon hänen kunniansa nimi iankaikkisesti,
ja kaikki maa olkoon täynnä hänen kunniaansa.
Amen, amen.»

Nuoruudessaan Salomo omaksui Daavidin elämäntavan ja vaelsi monet vuodet rehdisti ja tarkoin noudattaen Jumalan käskyjä. Hallituskautensa alussa hän lähetti sanan valtakuntansa neuvosmiehille, »tuhannen- ja sadanpäämiehille, tuomareille ja kaikille ruhtinaille koko Israelissa, perhekunta-päämiehille», kutsuen heidät Gibeoniin, missä erämaassa rakennettu pyhäkkö yhä oli, ja siellä hän uhraisi polttouhreja Jumalalle vihkiytyen samalla heidän kanssaan koko sydämestään palvelemaan Herraa. Salomo käsitti jotakin kuninkuuteensa liittyvien velvollisuuksien suuruudesta. Hän tiesi vastuullisissa asemissa olevien tarvitsevan jumalallista viisautta ja johdatusta voidakseen suorittaa tehtävänsä hyväksyttävästi. Siksi hän kehotti neuvonantajiaan yhdessä hänen kanssaan varmistumaan siitä, että Jumala hyväksyi heidät.

Enemmän kuin kaikkea maallista hyvää kuningas halusi viisautta ja ymmärrystä voidakseen suorittaa Jumalalta saamansa tehtävän. Hän kaipasi mielen vireyttä, älyä ja lempeyttä. Sinä yönä Herra ilmestyi Salomolle unessa ja sanoi: »Ano, mitä tahdot, että minä sinulle antaisin.» Nuori ja kokematon kuningas tunsi olevansa avuton ja tarvitsevansa tukea, ja vastasi: »Sinä olet tehnyt suuren laupeuden palvelijallesi, minun isälleni Daavidille, koska hän vaelsi sinun edessäsi totuudessa ja vanhurskaudessa sekä vilpittömällä sydämellä sinua kohtaan. Ja sinä olet säilyttänyt hänelle tämän suuren laupeuden ja antanut hänelle pojan, joka istuu hänen valtaistuimellansa, niinkuin on laita tänä päivänä.

»Ja nyt, Herra, minun Jumalani, sinä olet tehnyt palvelijasi kuninkaaksi minun isäni Daavidin sijaan; mutta minä olen kuin pieni poikanen: en osaa lähteä enkä tulla. Ja palvelijasi on keskellä sinun kansaasi, jonka olet valinnut, niin monilukuista kansaa, että sitä ei voi laskea eikä lukea sen paljouden tähden. Anna sentähden palvelijallesi kuuliainen sydän tuomitakseni sinun kansaasi ja erottaakseni hyvän pahasta; sillä kuka voi muuten tätä sinun suurta kansaasi tuomita?»

»Herralle oli otollista, että Salomo tätä anoi.»

Profeetat ja kuninkaat

»Ja Jumala sanoi Salomolle: 'Koska sinulla on tämä mieli etkä anonut rikkautta, tavaraa ja kunniaa, et vihamiestesi henkeä, etkä myöskään anonut pitkää ikää, vaan anoit itsellesi viisautta ja taitoa tuomitaksesi minun kansaani', 'niin katso, minä teen, niinkuin sanot: katso, minä annan sinulle viisaan ja ymmärtäväisen sydämen, niin ettei sinun vertaistasi ole ollut ennen sinua eikä tule sinun jälkeesi. Ja lisäksi minä annan sinulle, mitä et anonutkaan: sekä rikkautta että kunniaa', 'niin ettei sitä ole ollut niin paljoa kenelläkään kuninkaalla ennen sinua eikä tule olemaan sinun jälkeesi.' 'Ja jos sinä vaellat minun teitäni, noudattaen minun säädöksiäni ja käskyjäni, niinkuin sinun isäsi Daavid vaelsi, niin minä suon sinulle pitkän iän'» (1 Kun. 3: 5—14; 2 Aikak. 1: 7—12).

Jumala lupasi olla Salomon kanssa samoin kuin oli ollut Daavidin kanssa. Jos kuningas vaeltaisi vilpittömästi Herran edessä ja täyttäisi hänen käskynsä, hänen kuninkuutensa lujittuisi ja hänen hallituskautensa olisi omiaan antamaan ympärillä asuville kansoille Israelista sellaisen käsityksen, että se oli »viisas ja ymmärtäväinen kansa» ja heidän valistajansa.

Rukoillessaan Jumalaa Gibeonin muinaisen alttarin edessä Salomo käytti sanoja, jotka ilmaisevat hänen nöyryytensä ja syvän kunnioituksensa Jumalaa kohtaan. Hän käsitti että vailla jumalallista tukea hän oli yhtä avuton kuin pieni lapsi suorittamaan vastuullisia tehtäviään.) Salomo tajusi arvostelukyvyn puutteensa, ja siksi hän etsi Jumalaa saadakseen häneltä viisautta. Hän ei mielessään vähääkään tavoitellut itsekkäästi sellaista tietoa, joka korottaisi hänet toisten yläpuolelle. Hän halusi vain uskollisesti täyttää tehtävänsä liittyvät velvollisuudet. Siksi hän valitsi sellaisen lahjan, jonka avulla hänen hallitsemisensa koituisi kunniaksi Jumalalle. Salomo ei koskaan ollut niin rikas tai viisas tai niin todella suuri kuin tunnustaessaan: »Minä olen kuin pieni poikanen: en osaa lähteä enkä tulla.»

Niiden joilla tänä aikana on luottamustehtäviä, tulisi koettaa omaksua se mitä Salomon rukouksesta voidaan oppia. Mitä korkeammassa asemassa joku on ja mitä suurempi hänen vastuunsa on, sitä laajempi on myös hänen vaikutuksensa, ja sitä enemmän hänen tulee turvautua Jumalaan. Hänen tulisi aina muistaa, että kutsuessaan johonkin tehtävään Jumala samalla

kehottaa vaeltamaan varoen toisten ihmisten parissa. Hänellä tulee olla oppilaan asenne Jumalan edessä. Asema ei sinänsä anna luonteen pyhyyttä. Ihminen tulee todella suureksi vain kunnioittamalla Jumalaa ja tottelemalla hänen käskyjään.

Jumala jota me palvelemme ei katso henkilöön. Hän joka antoi Salomolle arvostelukykyä, on valmis suomaan saman siunauksen lapsilleen tänäkin aikana. »Jos joltakin teistä puuttuu viisautta», hänen sanansa julistaa, »anokoon sitä Jumalalta, joka antaa kaikille alttiisti ja soimaamatta, niin se hänelle annetaan» (Jaak. 1:5). Milloin taakankantaja toivoo itselleen viisautta mieluummin kuin rikkautta, valtaa tai kuuluisuutta, hän ei tule pettymään. Suuri Opettaja ei neuvo hänelle vain sitä mitä hänen tulee tehdä vaan myös miten se on tehtävä, jotta Jumala voisi hyväksyä sen.

Kun joku on saanut Jumalalta arvostelukykyä ja muuta kyvykkyyttä, ei hän tavoittele korkeaa asemaa eikä pyri hallitsemaan ja valvomaan toisia niin kauan kuin hän pysyy Jumalalle antautuneena. Ihmiset joutuvat pakostakin kantamaan vastuuta, mutta valta-aseman tavoittelun sijasta tosi johtaja rukoilee itselleen ymmärtäväistä sydäntä osatakseen erottaa hyvän pahasta.

Johtajiksi asetettujen polku ei ole helppo. Mutta heidän on opittava rukoilemaan jokaisen vaikeuden tullen, eikä heidän tule koskaan jättää kysymättä neuvoa kaiken viisauden Lähteeltä. Mestarityöntekijän vahvistamina ja valistamina he voivat varjeltua epäpyhiltä vaikutteilta ja kykenevät erottamaan oikean väärästä ja hyvän pahasta. He hyväksyvät sen minkä Jumalakin hyväksyy ja pyrkivät parhaansa mukaan estämään väärin periaatteiden tunkeutumista hänen työnsä yhteyteen.

Jumala antoi Salomolle sitä viisautta, jota hän halusi mieluummin kuin rikkautta, kunniaa tai pitkää ikää. Hän anoi mielen vireyttä, älyä ja lempeyttä, ja sitä kaikkea hänelle suotiin. »Jumala antoi Salomolle viisautta ja ymmärrystä ylen runsaasti ja älyä niin laajalti, kuin on hiekkaa meren rannalla, niin että Salomon viisaus oli suurempi kuin kaikkien Idän miesten ja kaikkien egyptiläisten viisaus. Hän oli viisaampi kaikkia ihmisiä, ja hänen nimensä tuli kuuluksi kaikkien ympärillä olevien kansojen keskuudessa» (1 Kun. 4: 29—31).

Profeetat ja kuninkaat

»Ja he [koko Israel] pelkäsivät kuningasta; sillä he näkivät, että hänessä oli Jumalan viisaus oikeuden jakamiseen» (1 Kun. 3: 28). Kansa oli mieltynyt Salomoon niin kuin aiemmin Daavidiinkin, ja se totteli häntä kaikessa. »Salomo vahvistui kuninkuudessansa, ja Herra, hänen Jumalansa, oli hänen kansansa ja teki hänet ylen suureksi» (2 Aikak. 1:1).

Monet vuodet Salomon Jumalalle jättäytyminen oli selvästi havaittavissa. Hän oli rehti ja vahvasti periaatteellinen sekä noudatti tarkoin Jumalan käskyjä. Hän oli itse kaikkien tärkeiden yritysten johdossa ja hoiti viisaasti myös valtakunnan taloutta. Hän voitti puolelleen alamaistensa kuuliaisuuden ja sai osakseen monien maiden hallitsijoiden ihailun ja kunnioituksen rikkautensa ja viisautensa, suurenmoisilla rakennuksillaan ja muilla hallituskautensa alkuvuosien julkisilla töillä sekä sillä tarmolla, hurskautella, oikeamielisyydellä ja jalomielisyydellä, mikä ilmeni hänen sanoissaan ja teoissaan.

Herran nimeä kunnioitettiin suuresti Salomon hallituskauden alkupuolella. Kuninkaan viisaus ja vanhurskaus todistivat kaikille kansoille sen Jumalan erinomaisuudesta, jota hän palveli. Jonkin aikaa Israel oli maailmalle valona ja todistuksena Jahven suuruudesta. Salomon varhaisten hallitusvuosien loistokkuus ei perustunut hänen verrattomaan viisauteensa, tarumaisiin rikkauksiinsa eikä laajalle levinneeseen valtaansa ja maineeseensa vaan siihen, että hän taivaan lahjojen viisaalla käytöllä tuotti kunniaa Israelin Jumalan nimelle.

Vuosien mittaan ja maineensa yhä lisääntyessä Salomo koetti kunnioittaa Jumalaa kehittyen yhä pitemmälle henkisesti ja hengellisesti sekä jakamalla jatkuvasti toisille niitä siunauksia joita sai. Hän ymmärsi itse paremmin kuin kukaan muu, että Herra sulaa hyvyttään oli antanut hänelle vallan ja viisauden ja ymmärryksen. Hänelle oli suotu nämä lahjat, jotta hän levittäisi maailmalle tietoa kuningasten Kuninkaasta.

Salomo harrasti erityisesti luonnonhistoriaa mutta ei rajoittanut tutkimuksiaan mihinkään tiedon alaan. Tutkimalla ahkerasti kaikkea luomakuntaa, elollista niin kuin elotontakin, hän sai selvän käsityksen Luojasta. Hän havaitsi Jumalan viisauden luonnon voimissa, kivikunnassa ja eläinkunnassa sekä jokaisessa

puussa, pensaassa ja kukassa. Pyrkiessään oppimaan yhä enemmän hänen tietonsa Jumalasta ja rakkautensa häntä kohtaan lisääntyivät jatkuvasti.

Jumalan innoittaman viisautensa Salomo toi esille monina ylistyslauluina ja sananlaskuina. »Ja Salomo sepitti kolmetuhatta sananlaskua, ja hänen laulujansa oli tuhatviisi. Hän puhui puista, Libanonin setripuusta alkaen isoppiin asti, joka kasvaa seinän vieressä. Hän puhui myös karjaeläimistä, linnuista, matelijoista ja kaloista» (1 Kun. 4: 32, 33).

Sananlaskuissaan Salomo esittää pääpiirteissään pyhän elämän ja ylevien pyrintöjen periaatteet, taivaasta lähtöisin olevat ja jumalaisuuteen johtavat periaatteet, joiden tulisi vallita elämän kaikkea toimintaa. Salomon hallituskauden alkupuoli oli siveellisen nousun samoin kuin aineellisen hyvinvoinnin aikaa juuri siksi, että näitä periaatteita levitettiin laajalti kansan tietoon samalla tunnustaen, että Jumalalle kuului kaikesta kiitos ja kunnia.

»Autuas se ihminen, joka on löytänyt viisauden», hän kirjoitti, »ihminen, joka on saanut taidon. Sillä parempi on hankkia sitä kuin hopeata, ja siitä saatu voitto on kultaa jalompi. Se on kalliimpi kuin helmet, eivät mitkään kalleutesi vedä sille vertaa. Pitkä ikä on sen oikeassa kädessä, vasemmassa rikkaus ja kunnia. Sen tiet ovat suloiset tiet, sen polut rauhaisat kaikki tyynni. Elämän puu on se niille, jotka siihen tarttuvat; onnelliset ne, jotka siitä pitävät kiinni» (Sanani. 3: 13—18).

»Viisauden alku on: hanki viisautta, ja kaikella muulla hankkimallasi hanki ymmärrystä» (Sanani. 4: 7). »Herran pelko on viisauden alku» (Ps. 111:10). »Herran pelko on pahan vihaamista. Kopeutta ja ylpeyttä, pahaa tietä ja kavalaa suuta minä vihaan» (Sanani. 8: 13).

Olisipa Salomo myöhempinä vuosinaan ottanut vaarin näistä suurenmoisista viisauden sanoista! Hän oli sanonut: »Viisasten huulet kylvävät tietoa» (Sanani. 15: 7). Hän oli opettanut maan kuninkaita antamaan kuningasten Kuninkaalle sen ylistyksen jonka he halusivat antaa jollekin maalliselle hallitsijalle. Jospa hänellä itsellään ei olisi koskaan ollut sitä »kopeutta ja ylpeyttä — — ja kavalaa suuta», joka sai hänet ottamaan itselleen yksin Jumalalle kuuluvan kunnian!

3.

TEMPPELI JA SEN VIHKIMINEN

Salomo toteutti viisaasti Daavidin kauan vireillä pitämän suunnitelman temppelin rakentamisesta Herralle. Seitsemän vuoden ajan Jerusalemin oli täynnä kiireisiä työmiehiä, jotka tasoittivat rakennuspaikkaa, pystyttivät valtavia suojamuureja, laskivat leveitä perustuksia »hakatuista kivistä», jotka olivat »suuria kiviä, kallisarvoisia kiviä» (1 Kun. 5:17), veistivät Libanonin metsistä tuotuja raskaita hirsitä ja niin rakensivat tuota suuremista pyhäkköä.

Näiden puu- ja kivirakenteiden tekoon osallistui tuhansia työmiehiä. Samaan aikaan valmistettiin temppelin kalusteita »taitavan, ymmärtäväisen miehen, Huuram-Aabin», johdolla. Hän oli tyyrolainen ja osasi »tehdä kulta- ja hopea-, vaski- ja rauta-, kivi- ja puutöitä, niin myös töitä purppuranpunaisista ja punasinisistä langoista, valkoisista pellavalangoista ja helakanpunaisista langoista» (2 Aikak. 2: 13,14).

Näin kohosi temppelirakennus Moorian vuorelle vähin äänin »kivistä, jotka tulivat valmiina louhimosta, niin ettei kuulunut vasaran, ei minkään rauta-aseen kalketta temppeliä rakennettaessa» (1 Kun. 6: 7). Ja siinä ohessa valmistuivat myös kauniit kalusteet niiden mallien mukaan, jotka Daavid uskoi pojalleen — »kaikki kalut, joiden tuli olla Herran temppelissä» (2 Aikak. 4: 19). Näihin kuuluivat suitsutusalttari, näkyleipien pöytä, lampunjalka lamppuineen sekä pappien pyhäkköpalveluksessa tarvitsemat astiat ja välineet, kaikki »puhtainta kultaa» (2 Aikak.

Temppeli ja sen vihkiminen

4: 21). Polttouhrialttari, suuri vesiallas, jota kaksitoista valettua härkää kannattivat, sekä pienemmät altaat ja monet muut astiat ja työkalut tehtiin vaskesta, ja »Jordanin lakeudella kuningas ne valatti savimuotteihin, Sukkotin ja Seredan välillä» (2 Aikak. 4: 17). Näitä kaluja tehtiin paljon, jottei niistä olisi mitään puutetta.

Verrattoman kaunis ja ainutlaatuisen loistelas oli se palatsimainen rakennus, jonka Salomo apulaisineen pystytti Jumalalle hänen palvontaansa varten. Kallisarvoisin kivin koristeltuna, tilavien pihojen ja komeiden porttien ympäröimänä ja vuoratuna veistetyillä setripuilla ja kiilloitetulla kullalla temppelirakennus kaikkine kirjailtuine verhoineen ja arvokkaine kalusteineen sopi hyvin kuvaamaan tässä maailmassa elävää Jumalan seurakuntaa, joka kautta aikojen on rakentunut jumalallisen mallin mukaisesti »kuin temppelin veistetyt kulmapatsaat» ja yhtä kalliisti kuin »kullasta, hopeasta, jalokivistä» valmistettuna (Ps. 144: 12; 1 Kor. 3:12). Tässä hengellisessä temppelissä on »kulmakivenä itse Kristus Jeesus, jossa koko rakennus liittyy yhteen ja kasvaa pyhäksi temppeliksi Herrassa» (Ef. 2: 20, 21).

Lopulta kuningas Daavidin suunnittelema ja hänen poikansa Salomon rakentama temppeli saatiin valmiiksi. Näin Salomo oli »menestynyt kaikessa, mitä oli ajatellut tehdä Herran temppelissä» (2 Aikak. 7: 11). Ja nyt, jotta tämä Moorian huipun kruunaava »linna» pääsisi olemaan Herran asumus sen Daavidin toivomuksen mukaan, että »tämä linna ei ole aiottu ihmiselle, vaan Herralle Jumalalle» (2 Aikak. 29: 1), se oli vielä juhlallisin menoin muodollisestikin vihittävä Jahvelle ja hänen palvontaansa.

Sitä kohtaa johon temppeli rakennettiin oli kauan pidetty pyhänä paikkana. Täällä Abraham, uskoviensa isä, oli osoittautunut valmiiksi uhraamaan ainoan poikansa Herran käskystä. Täällä Jumala oli uudistanut siunauksen liittonsa Abrahamin kanssa, minkä sisältämän ihanan lupauksen mukaan Korkeimman Poika uhrillaan vapauttaisi ihmiskunnan (ks. 1 Moos. 22: 9,16—18). Täällä Daavid uhraasi polttouhreja ja yhteysuhreja saadakseen hävittävän enkelin estetyksi käyttämästä ojentamaansa koston miekkaa, ja Jumala vastasi hänelle lähettämällä taivaasta tulen alttarille (ks. 1 Aikak. 21). Ja nyt Herran palve-

Profeetat ja kuninkaat

lijat kokoontuivat jälleen tänne kohtaamaan Jumalaansa ja uudistamaan uskollisuuden valansa hänelle.

Tempppelin vihkimiseen valittu ajankohta oli erittäin sopiva — seitsemäs kuukausi, jolloin väkeä tavallisesti kokoontui valtakunnan kaikista osista Jerusalemiin viettämään lehtimajanjuhlaa, joka oli erityisesti iloista juhla-aikaa. Sato oli juuri korjattu eivätkä uuden vuoden työt olleet vielä alkaneet. Huolista vapaana kansa saattoi antautua nauttimaan juhlan pyhistä ja riemullisista hetkistä.

Määrättyyn aikaan Israelin joukot ja monien ulkovaltojen juhla-asuiset edustajat kokoontuivat tempppelin piha-aukiolle. Näky oli epätavallisen loistelas. Israelin vanhimmat ja kansan vaikutusvaltaisimmat miehet olivat yhdessä Salomon kanssa palanneet toisaalta kaupungista tuoden muassaan liitonarkin. Gibeonin uhrikukkulalta leeviläiset papit olivat tuoneet »ilmes-tysmajan sinne, sekä kaiken pyhän kaluston, joka oli majassa» (2 Aikak. 5: 5). Israelin lapset pitivät näitä rakkaina muistoinaan erämaavaelluksensa ja Kanaanin valloituksen ajoilta, ja nyt ne saivat pysyväisen paikkansa tässä loistavassa rakennuksessa, joka oli pystytetty niiden siirreltävien rakennelmien tilalle.

Tuodessaan temppeeliin pyhän arkin, joka sisälsi ne kaksi kivitaulua joihin Jumala oli sormellaan kirjoittanut kymmenen käskyn lainsanat, Salomo noudatti isänsä Daavidin antamaa esimerkkiä. Aina kun arkin kantajat olivat astuneet kuusi askelta, hän uhrasi. Juhlavin menoin, laulun ja soiton kaikuessa »papit toivat Herran liitonarkin paikoilleen tempppelin kuoriin, kaikkeinpyhimpään, kerubien siipien alle» (2 Aikak. 5: 7). Tultuaan ulos pyhäköstä papit asettuivat määrättyille paikoilleen. Leeviläiset laulajat seisovivat valkoisiin »pellavavaatteisiin pukeutuneina kymbaaleineen, harppuineen ja kanteleineen itään päin alttarista, ja heidän kanssaan sata kaksikymmentä pappia, jotka puhalsivat torviin» (2 Aikak. 5: 12).

»Ja puhaltajien ja veisaajien oli yhdyttävä yhtäaikaa ja yhteen ääneen ylistämään ja kiittämään Herraa — ja kun torvet, kymbaalit ja muut soittokoneet soivat ja viritettiin Herran ylistys: 'Sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsä pysyy iankaikkisesti', silloin pilvi täytti huoneen, Herran tempelin, niin että papit eivät voineet astua toimittamaan virkaansa pilven tähden;

Temppeli ja sen vihkiminen

sillä Herran kirkkaus täytti Jumalan temppelin» (2 Aikak. 5: 13,14).

Salomo ymmärsi tämän pilven merkityksen ja julisti: »Herra on sanonut tahtovansa asua pimeässä. Mutta minä olen rakentanut huoneen sinulle asunnoksi, asuinsijan, asuaksesi siinä iäti» (2 Aikak. 6: 1,2).

»Herra on kuningas, vaviskoot kansat —
hän, jonka valtaistuinta kerubit kannattavat —
huojukoon maa.
Suuri on Herra Siionissa,
hän on korkea yli kaikkien kansojen.
He ylistävät sinun suurta ja peljättävää nimeäsi.
Hän on pyhä.
Ylistäkää Herraa, meidän Jumalaamme,
kumartukaa hänen jalkainsa astinlaudan eteen.
Hän on pyhä.» Ps. 99: 1—5.

Temppelin »esikartanon keskelle» Salomo oli teettänyt »lavan vaskesta, viittä kyynärää pitkän, viittä kyynärää leveän ja kolmea kyynärää korkean». Sille hän nousi ja kohottaen kätensä siunasi edessään olevan suuren kansanjoukon. »Ja koko Israelin seurakunta seiso» (2 Aikak. 6: 13, 3).

»Kiitetty olkoon Herra», Salomo huudahti, »joka kädellensä on täyttänyt sen, mitä hän suullansa puhui minun isälleni Daavidille, sanoen: Jerusalemin minä olen valinnut nimeni asuinsijaksi» (2 Aikak. 6: 4, 6).

Tämän jälkeen Salomo polvistui lavalla ja esitti vihkimysrukouksen kaiken kansan kuullen. Hän kohotti kätensä taivasta kohti, ja kansan ollessa kumartuneena maahan kuningas rukoili: »Herra, Israelin Jumala, ei ole sinun vertaistasi Jumalaa, ei taivaassa eikä maan päällä, sinun, joka pidät liiton ja säilytät laupeuden palvelijoitasi kohtaan, jotka vaeltavat sinun edessäsi kaikesta sydämestänsä.

»Mutta asuuko todella Jumala maan päällä ihmisten seassa? Katso, taivasiin ja taivasten taivasiin sinä et mahdu; kuinka sitten tähän temppeliin, jonka minä olen rakentanut! Käänny kuitenkin palvelijasi rukouksen ja anomisen puoleen, Herra, minun Jumalani, niin että kuulet huudon ja rukouksen, jonka

Profeetat ja kuninkaat

palvelijasi sinun edessäsi rukoilee, ja että silmäsi ovat päivät ja yöt avoinna tätä temppeliä kohti, tätä paikkaa kohti, johon sinä olet sanonut asettavasi nimesi, niin että kuulet rukouksen, jonka palvelijasi tähän paikkaan päin kääntyneenä rukoilee. Kuule palvelijasi ja kansasi Israelin rukoukset, jotka he rukoilevat tähän paikkaan päin kääntyneinä; kuule asuinpaikastasi, taivaasta, ja kun kuulet, niin anna anteeksi.

»Jos vihollinen voittaa sinun kansasi Israelin, sentähden että he ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta he kääntyvät ja kiittävät sinun nimeäsi, rukoilevat ja anovat armoa sinun kasvojesi edessä tässä temppelissä, niin kuule taivaasta ja anna anteeksi kansasi Israelin synti ja tuo heidät takaisin tähän maahan, jonka olet antanut heille ja heidän isillensä.

»Jos taivas suljetaan, niin ettei tule sadetta, koska he ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta he rukoilevat kääntyneinä tähän paikkaan päin ja ylistävät sinun nimeäsi ja kääntyvät synnistänsä, koska sinä nöyryytät heitä, niin kuule taivaasta ja anna anteeksi palvelijaisi ja kansasi Israelin synti — sillä sinä osoitat heille hyvän tien, jota heidän on vaeltaminen — ja suo sade maallesi, jonka olet antanut kansallesi perintöosaksi.

»Jos maahan tulee nälänhätä, rutto, jos tulee nokitähkä ja viljanruoste, jos tulevat heinäsirot ja tuhosirokset, jos sen viholliset ahdistavat sitä maassa, jossa sen portit ovat, jos tulee mikä tahansa vitsaus tai vaiva, ja jos silloin joku ihminen, kuka hyvänsä, tai koko sinun kansasi Israel, rukoilee ja anoo armoa, kun he kukin tuntevat vitsauksen ja tuskan, joka on kohdannut heitä, ja ojentavat kätensä tähän temppeliin päin, niin kuule silloin taivaasta, asuinpaikastasi, ja anna anteeksi ja anna jokaiselle aivan hänen tekojensa mukaan, koska sinä tunnet hänen sydämensä, että he pelkäisivät sinua ja vaeltaisivat sinun teitäsi, niin kauan kuin he elävät tässä maassa, jonka sinä olet meidän isillemme antanut.

»Myös jos joku muukalainen, joka ei ole sinun kansasi Israelia, tulee kaukaisesta maasta sinun suuren nimesi, väkevän kätesi ja ojennetun käsivartesi tähden — jos hän tulee ja rukoilee kääntyneenä tähän temppeliin päin, niin kuule taivaasta, asuinpaikastasi, häntä ja tee kaikki, mitä muukalainen sinulta rukoilee, että kaikki maan kansat tuntisivat sinun nimesi ja

Temppeli ja sen vihkiminen

pelkäisivät sinua, samoin kuin sinun kansasi Israel, ja tulisivat tietämään, että sinä olet ottanut nimiisi tämän temppelin, jonka minä olen rakentanut.

»Jos sinun kansasi lähtee sotaan vihollisiansa vastaan sitä tietä, jota sinä heidät lähetät, ja he rukoilevat sinua kääntyneinä tähän kaupunkiin päin, jonka sinä olet valinnut, ja tähän temppeliin päin, jonka minä olen sinun nimellesi rakentanut, niin kuule taivaasta heidän rukouksensa ja anomisensa ja hanki heille oikeus.

»Jos he tekevät syntiä sinua vastaan — sillä ei ole ihmistä, joka ei syntiä tee — ja sinä vihastut heihin ja annat heidät vihollisen valtaan, niin että heidän vangitsijansa vievät heidät vangeiksi kaukaiseen tai läheiseen maahan, mutta jos he sitten menevät itseensä siinä maassa, johon heidät on viety vangeiksi, kääntyvät ja anovat sinulta armoa vankeutensa maassa, sanoen: 'Me olemme tehneet syntiä, tehneet väärin ja olleet jumalattomat', ja palajavat sinun tykösi kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustaan vankeutensa maassa, johon heidät on vangeiksi viety, ja rukoilevat kääntyneinä tähän maahan päin, jonka sinä olet heidän isillensä antanut, tähän kaupunkiin päin, jonka sinä olet valinnut, ja tähän temppeliin päin, jonka minä olen sinun nimellesi rakentanut, niin kuule taivaasta, asuinpaikastasi, heidän rukouksensa ja anomisensa, hanki heille oikeus ja anna anteeksi kansallesi, mitä he ovat rikkoneet sinua vastaan.

»Olkoot siis, minun Jumalani, sinun silmäsi avoinna, ja tarkatkoot sinun korvasi rukouksia tässä paikassa. Ja nyt: Nouse, Herra Jumala, tule leposijaasi, sinä ja sinun voimasi arkki. Sinun pappisi, Herra Jumala, olkoot puetut autuuteen, ja sinun hurskaasi riemuitkoot siitä, mikä hyvä on. Herra Jumala, älä hylkää voideltuasi; muista armolupauksiasi, jotka annoit Daavidille, palvelijallesi» (2 Aikak. 6: 14—42).

Salomon lakattua rukoilemasta »tuli taivaasta tuli ja kulutti polttouhrin ja teurasuhrit». Papit eivät voineet mennä temppeliin, »sillä Herran kirkkaus täytti Herran temppelin. Ja kun kaikki israelilaiset näkivät tulen tulevan alas ja näkivät temppelin päällä Herran kirkkauden, polvistuivat he kivillä lasketulla pihalla kasvoillensa maahan ja rukolivat ja kiittivät Herraa siitä, että hän on hyvä, että hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.»

Profeetat ja kuninkaat

Sitten kuningas ja kansa uhrasivat Herran edessä. »Näin he, kuningas ja koko kansa, vihkivät Herran temppelin» (2 Aikak. 7: 1—5). »Se oli sangen suuri kokous», seitsenpäiväinen riemujuhla, johon tuli väkeä valtakunnan kaikista osista, »aina sieltä, mistä mennään Hamatiin, ja aina Egyptin puroilta asti». Seuraava viikko vietettiin vielä yhdessä lehtimajanjuhlaa. Kun näin oli riemumielin uudelleen jättäytytty Jumalalle, palasi kansa kotiinsa, ja kaikki »iloitsivat ja olivat hyvillä mielin siitä hyvästä, minkä Herra oli tehnyt Daavidille ja Salomolle ja kansallensa Israelille» (2 Aikak. 7: 8,10).

Kuningas oli parhaansa mukaan rohkaissut kansaa pyhittäytymään kokonaan Jumalalle ja hänen palvelukseensa sekä ylistämään hänen pyhää nimeään. Salomo oli kerran aiemmin Gibeonissa, hallituskautensa alussa, saanut vahvistuksen Jumalan hyväksymisestä ja siunauksesta, ja samoin Herra nytkin ilmestyi hänelle yöllä ja sanoi: »Minä olen kuullut sinun rukouksesi ja valinnut tämän paikan uhripaikakseni. Jos minä suljen taivaan, niin ettei tule sadetta, jos minä käsken heinäsiirkkain syödä maan tahi jos minä lähetän ruton kansaani, mutta minun kansani, joka on otettu minun nimiini, nöyryty, ja he rukoilevat ja etsivät minun kasvojani ja palajavat pahoilta teiltänsä, niin minä kuulen taivaasta ja annan anteeksi heidän syntinsä ja teen heidän maansa jälleen terveeksi. Nyt minun silmäni ovat avoinna, ja minun korvani tarkkaavat rukouksia tässä paikassa. Ja nyt minä olen valinnut ja pyhittänyt tämän temppelin, että minun nimeni olisi siinä iäti; ja minun silmäni ja sydämeni tulevat aina olemaan siinä» (2 Aikak. 7: 12—16).

Jos Israel olisi pysynyt uskollisena Jumalalle, tämä loistava rakennus olisi säilynyt ikuisesti pysyvänä merkinä siitä, että Jumalan valittu kansa oli hänen erityisessä suosiossaan. »Ja muukalaiset», Jumala julisti, »jotka ovat liittyneet Herraan, palvelukseen häntä ja rakastaakseen Herran nimeä, ollakseen hänen palvelijoitansa, kaikki, jotka pitävät sapatin eivätkä sitä riko ja pysyvät minun liitossani, ne minä tuon pyhälle vuorelleni ja ilahutan heitä rukoushuoneessani, ja heidän polttouhrinsa ja teurasuhrinsa ovat otolliset minun alttarillani, sillä minun huoneeni on kutsuttava kaikkien kansojen rukoushuoneeksi» (Jes. 56: 6,7).

Temppeli ja sen vihkiminen

Samalla kun Herra näin vakuutti hyväksymistään, hän viitoitti kuninkaalle hyvin selväksi hänen velvollisuutensa polun. »Ja jos sinä», hän sanoi, »vaellat minun edessäni, niinkuin sinun isäsi Daavid vaelsi, ja teet kaiken, mitä minä olen käskenyt sinun tehdä, ja noudatat minun käskyjäni ja oikeuksiani, niin minä pidän pystyssä sinun kuninkaallisen valtaistuimesi, niinkuin minä lupasin sinun isällesi Daavidille sanoen: 'Aina on mies sinun suvustasi hallitseva Israelia'» (2 Aikak. 7: 17,18).

Jos Salomo olisi edelleen palvellut Herraa nöyrästi, hänen koko hallituskaudestaan olisi jäänyt tavattoman hyvä vaikutus ympärillä asuville kansoille, joihin oli jo vaikuttanut suotuisasti hänen isänsä Daavidin hallituskausi sekä hänen omat viisaat sanansa ja suurenmoiset tekonsa kuninkuutensa alkuvuosilta. Jumala näki edeltä hyvinvointiin ja maailman kunniaan liittyvät ankarat kiusaukset. Siksi hän varoitti Salomoa luopumuksesta ja ilmaisi synnin kauheat seuraukset. Hän sanoi, että äsken vihitty kaunis temppelikin tulisi »sananparreksi ja pistopuheeksi kaikille kansoille», jos israelilaiset hylkäisivät »Herran, isänsä Jumalan» ja kumartaisivat epäjumalia (2 Aikak. 7: 20, 22).

Rohkaistuneena ja suuresti iloissaan siitä, että Herra näin ilmaisi kuulleensa hänen rukouksensa Israelin puolesta, Salomo siirtyi nyt kuninkuutensa loistavimpaan kauteen, jolloin »kaikki maan kuninkaas» halusivat tutustua häneen »kuullaksensa hänen viisauttaan, jonka Jumala oli antanut hänen sydämeensä» (2 Aikak. 9: 23). Monet tulivat ottamaan oppia hänen hallitustavastaan ja kuulemaan, miten vaikeita asioita oli hoidettava.

Näiden tapaamisten aikana Salomo kertoi vierailleen Jumalasta joka on kaiken Luoja. Lähtiessään takaisin kotiinsa heillä oli entistä selvempi käsitys Jumalasta ja hänen rakkaudestaan ihmiskuntaa kohtaan. Luonnon ilmiöissä he havaitsivat nyt hänen rakkautensa ja luonteensa ilmauksia, ja monet alkoivat palvoa häntä Jumalanaan.

Ottaessaan kantaakseen vastuun valtion asioista Salomo tunnusti nöyrästi Jumalalle: »Minä olen kuin pieni poikanen» (IKun. 3: 7). Hän rakasti hartaasti Jumalaa, kunnioitti syvästi jumalallisia asioita, ei turvannut itseensä vaan ylisti ääretöntä kaiken Luojaa. Kaikki nämä tavoittelun arvoiset luonteenpiirteet ilmenivät hänen asenteessaan temppelin valmistumisen yhtey-

Profeetat ja kuninkaats

dessä vietetyn juhlahjumanpalveluksen aikana, kun hän esitti vihkimysrukouksensa polvistuneena anojan nöyrään asentoon. Kristuksen seuraajien tulisi tänä aikana varoa menettämästä kunnioittavaa mielenlaatuaan ja jumalanpelkoaan. Raamattu opettaa ihmisiä lähestymään Luojaansa nöyrästi ja pyhän pelon tunnossa, uskon kautta jumalalliseen Välimieheen. Psalmista sanoo tästä:

»Herra on suuri Jumala,
suuri kuningas yli kaikkien jumalien.
Tulkaa, kumartukaamme ja polvistukaamme,
polvillemme langetkaamme
Herran, meidän Luojamme, eteen.»

Ps. 95: 3,6.

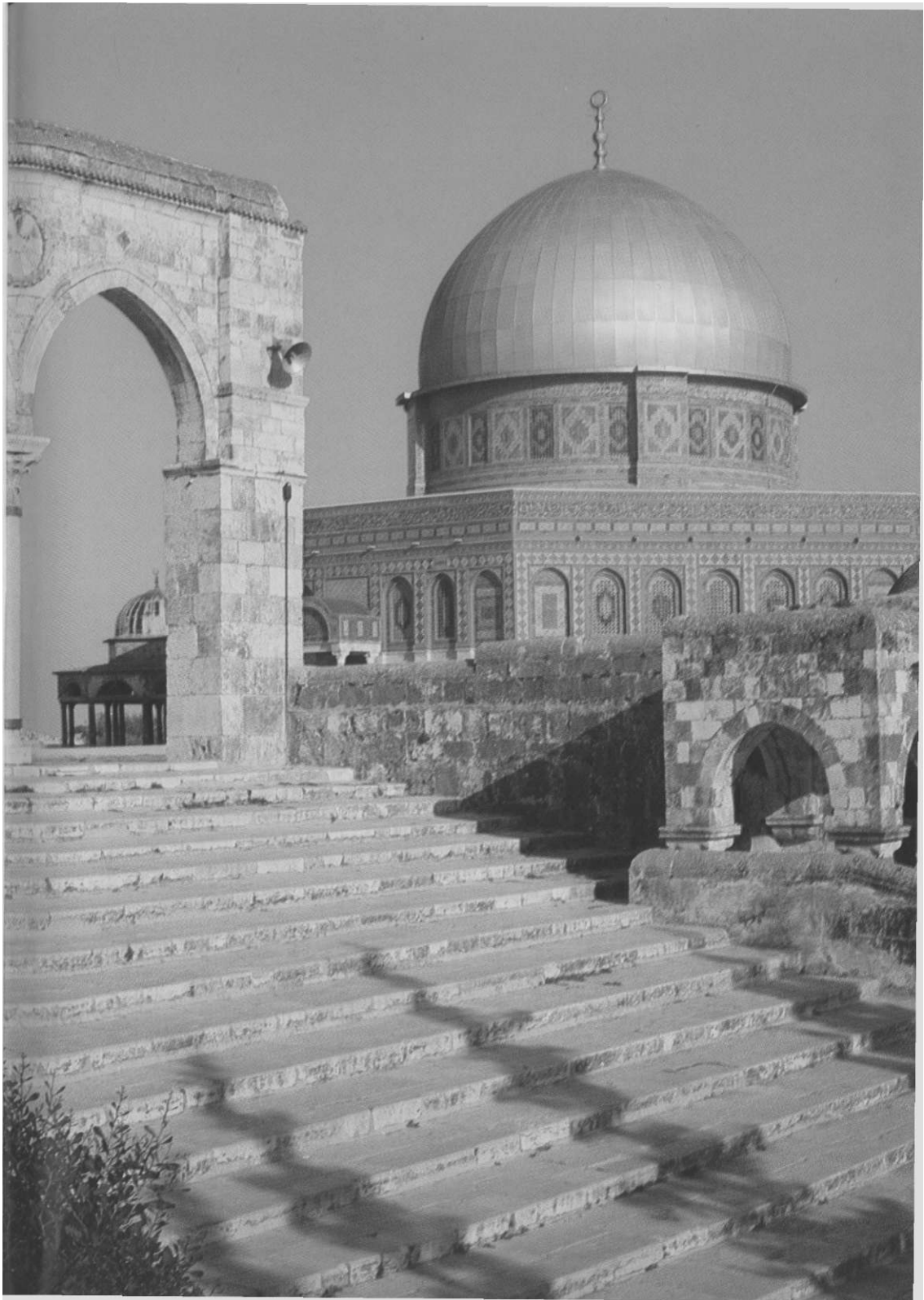
Sekä julkisessa että yksityisessä jumalanpalveluksessa on etuoikeutenamme notkistaa polvemme Herran edessä, kun rukoilemme häntä. Jeesus, esimerkkinä, »laskeutui polvilleen ja rukoili» (Luuk. 22: 41). Samoin jokainen hänen opetuslapsensa Pietarin tavoin »laskeutui polvilleen ja rukoili» (Ap.t. 9:40). Paavali sanoi: »Minä notkistan polveni Isän edessä» (Ef. 3: 14). Tunnustaessaan Jumalan edessä Israelin synnit Esra polvistui (ks. Esra 9: 5). Ja Daniel »lankesi kolmena hetkenä päivässä polvillensa, rukoili ja kiitti Jumalaansa» (Dan. 6: 10).

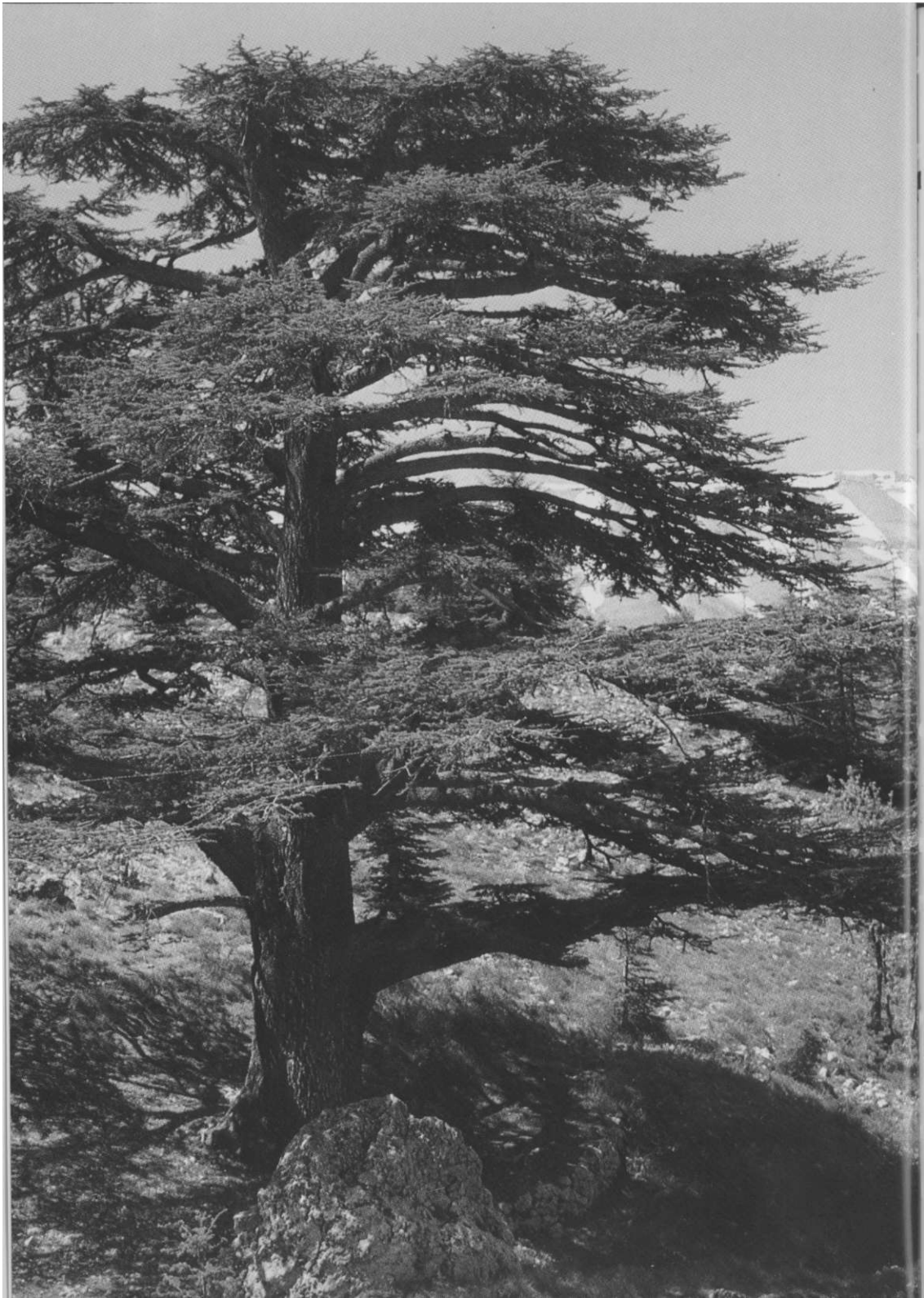
Jumalan äärettömän suuruuden ja hänen läsnäolonsa tajuaminen herättää tosi kunnioitusta. Kun Näkymätön tällä tavoin tajutaan, sen tulisi vaikuttaa syvästi jokaisen mieleen. Jumalan läsnäolo pyhittää rukouksen hetken ja paikan. Kunnioituksen ilmeneminen rukousasennossa ja käytöksessä syventää sitä herättävää tunnetta. »Pyhä ja peljättävä on hänen nimensä», julistaa psalmista (Ps. 111: 9). Tuon nimen mainitessaan enkelitkin peittävät kasvonsa. Miten kunnioittavasti pitäisikään meidän, jotka olemme langenneita ja syntisiä, lausua se!

Niin vanhojen kuin nuortenkin olisi hyvä mietiskellä, mitä Raamattu sanoo Jumalan erityisen läsnäolon paikan kunnioittamisesta. »Riisu kengät jalastasi», hän käski Moosesta palavan pensaan luona, »sillä paikka, jossa seisot, on pyhä maa» (2 Moos. 3: 5). Ja enkelinäkönsä jälkeen Jaakob huudahti: »Herra on totisesti tässä paikassa, enkä minä sitä tiennyt. Tässä on

32 (48-49)

*Kallioskeija sijaitsee
Jerusalemmissa paikalla, jolle
Salomo aikoinaan rakensi
temppelin Herralle*

Temppeli ja sen vihkiminen

varmasti Jumalan huone ja taivaan portti» (IMoos. 28: 16,17).

Kaikella mitä vihkimysjumalanpalveluksessa sanottiin, Salomo oli koettanut hälventää läsnäolevien mielestä sitä taikauskoista suhtautumista Luojaan, mikä synkisti pakanoiden mielialoja. Taivaan Jumala ei ole käsin tehtyjen temppeleiden rajoittama niin kuin pakanain jumalat, mutta hän tahtoo kyllä Henkensä välityksellä kohdata kansaansa sen ollessa kokoontuneena hänen palvelukseensa pyhitettyyn paikkaan.

Vuosikausia myöhemmin Paavali opetti samaa totuutta seuraavasti: »Jumala, joka on tehnyt maailman ja kaikki, mitä siinä on, hän, joka on taivaan ja maan Herra, ei asu käsillä tehdyissä temppeleissä, eikä häntä voida ihmisten käsillä palvella, ikäänkuin hän jotakin tarvitsisi, hän, joka itse antaa kaikille elämän ja hengen ja kaiken, — — että he etsisivät Jumalaa, jos ehkä voisivat hapuilemalla hänet löytää — hänet, joka kuitenkin ei ole kaukana yhdestäkään meistä; sillä hänessä me elämme ja liikumme ja olemme» (Ap.t. 17: 24—28).

»Autuas se kansa, jonka Jumala Herra on,
se kansa, jonka hän on perinnöksensä valinnut!
Herra katsoo alas taivaasta,
näkee kaikki ihmislapset;
asumuksestaan, valtaistuimeltaan
hän katselee kaikkia maan asukkaita
Herra on pystyttänyt istuimensa taivaisiin,
ja hänen kuninkuutensa hallitsee kaikkia.
Jumala, sinun tiesi on pyhä;
kuka on jumala, suuri niinkuin sitä, Jumala?
Sinä olet Jumala, joka teet ihmeitä,
sinä olet ilmoittanut voimasi kansojen seassa.»

Ps. 33: 12—14; 103: 19; 77: 13, 14.

Vaikkei Jumala asukaan käsin tehdyissä temppeleissä, hän kuitenkin kunnioittaa läsnäolollaan kansansa kokoontumisia. Hän on luvannut, että kun he kokoontuvat etsimään häntä, tunnustamaan syntinsä ja rukoilemaan toistensa puolesta, hän kohtaa heitä Henkensä välityksellä. Mutta häntä palvelemaan kokoontuvien pitäisi luopua kaikesta pahuudesta. Elleivät he palvo häntä hengessä ja totuudessa ja pyhässä kaunistuksessa,
(49-50) 33

*Libanonin setri taustanaan lumen
koristelemaa vuoristoa. Salomon
aikana setripuita käytettiin runsaasti
palatsien ja temppelin rakennusaineeksi.*

Profeetat ja kuninkaat

heidän kokoontumisensa on turhaa. Sellaisista Herra sanoo: »Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämensä on minusta kaukana; mutta turhaan he palvelevat minua» (Matt. 15: 8,9). Jumalaa palvelevien täytyy rukoilla häntä »hengessä ja totuudessa; sillä senkaltaisia rukoilijoita myös Isä tahtoo» (Joh.4: 23).

»Herra on pyhässä temppelissänään, hänen edessään vaietkoon kaikki maa» (Hab. 2: 20).

4.

MENESTYKSEN YLPISTÄMÄ

Niin kauan kuin Salomo piti kunniaa taivaan lakia, Jumala oli hänen kanssaan, ja hän sai viisautta hallitakseen Israelia puoleettomasti ja armollisesti. Aluksi hän pysyi nöyränä vaikka rikastuikin ja sai maailmallista kunniaa, ja hänen vaikutuksensa ulottui varsin laajalle. »Salomo hallitsi kaikkia valtakuntia Eufraat-virrasta aina filistealaisten maahan ja Egyptin rajaan asti, ja hänellä oli rauha joka puolelta yltymäri, niin että Juuda ja Israel asuivat turvallisesti, itsekukin viinipuunsa ja viikunapuunsa alla, niin kauan kuin Salomo eli» (1 Kun. 4: 21,24,25).

Mutta hyvin lupaavan alkuvaiheen jälkeen luopumus synkensi hänen elämänsä. Häntä oli kutsuttu Jedidjaksi, »Herran lemmitiksi», ja Jumala oli suonut hänelle niin huomattavasti suosioita, että koko maailma kiitti hänen viisauttaan ja oikeamielisyyttään. Hän oli saanut toisia kunnioittamaan Israelin Jumalaa, mutta tästä kaikesta huolimatta on historian surullinen tosiasia, että hän luopui palvelemasta Herraa kumartaakseen pakanain epäjumalia.

Herra näki edeltä Israelin hallitsijoiksi valittuja uhkaavat vaarat ja antoi Moosekselle heitä koskevia ohjeita jo satoja vuosia ennen kuin Salomo oli noussut valtaistuimelle: »Kun hän [kuningas] on noussut valtaistuimellensa, kirjoituttakoon hän itsellensä kirjaan jäljennöksen tästä laista, joka on leeviläisten pappien huostassa. Ja hän pitäköön sen luonaan ja lukekoon

Profeetat ja kuninkaat

sitä, niin kauan kuin elää, oppiaksensa pelkäämään Herraa, Jumalaansa, ja noudattamaan tarkoin kaikkia tämän lain sanoja ja näitä käskyjä, ettei hänen sydämensä ylpistyisi hänen veljiensä kohtaan ja ettei hän poikkeaisi käskyistä, ei oikealle eikä vasemmalle — niin että hän ja hänen poikansa kauan hallitsisivat Israelin keskuudessa» (5Moos. 17: 18—20).

Kuninkaaksi voideltavalle Herra antoi tämän lisäksi vielä seuraavia varoittavia ohjeita: »Älköönkä hän ottako itsellensä monta vaimoa, ettei hänen sydämensä luopuisi pois; älköönkä hän kootko itsellensä ylen paljon hopeata ja kultaa» (5Moos. 17: 17).

Salomo tunsi nämä varoitukset ja aluksi noudattikin niitä. Hänen suurin halunsa oli elää ja hallita Siinailla annettujen säädösten mukaisesti. Hän hoiti valtakuntansa asioita aivan toisin kuin muissa valtioissa oli tapana hänen aikanaan — ne kun eivät peljänneet Jumalaa eivätkä niiden hallitsijat noudattaneet Jumalan pyhää lakia.

Pyrkiessään lujittamaan suhteitaan Israelin eteläpuolella sijaitsevan mahtavan valtakunnan kanssa Salomo uskaltautui kielletylle alueelle. Saatana tiesi kuuliaisuuden hyvät seuraukset ja näki miten menestyksellisiä Salomon hallituskauden alkuvuodet olivat kuninkaan viisauden, hyväntekeväisyyden ja suoraluonteisuuden johdosta. Siksi hän koetti salakavalasti saada Salomon rikkomaan periaatteensa ja luopumaan Jumalasta. Tässä yrityksessään vihollinen onnistuikin, mikä ilmenee seuraavasta raamatunkohdasta: »Ja Salomo tuli faraon, Egyptin kuninkaan vävyksi: hän otti faraon tyttären vaimokseen. Ja hän vei hänet Daavidin kaupunkiin» (1 Kun. 3: 1).

Inhimillisesti katsottuna tämä avioliitto näytti Jumalan lain opetusten vastaisenakin koituvan siunaukseksi, sillä Salomon pakanallinen vaimo kääntyi ja ryhtyi hänen kanssaan palvelemaan oikeaa Jumalaa. Lisäksi israelilaiset olivat tässä yhteydessä hyötyneet huomattavasti; faarao »oli näet tullut ja valloittanut Geserin, polttanut sen tulella ja surmannut kanaanilaiset, jotka asuivat kaupungissa, ja antanut sen myötäjäisiksi tyttärelensä, Salomon puolisolle» (1 Kun. 9: 16). Tämän kaupungin Salomo rakensi uudelleen ja näytti näin saavan hyvän vahvistuksen valtakunnalleen Välimeren rannikolta. Mutta liittoutu-

Menestyksen ylpistämä

maila pakanavaltion kanssa ja naimalla epäjumalia palvelevan prinsessan Salomo harkitsemattomasti hylkäsi kaikki ne opetukset, joilla Jumala halusi säilyttää kansansa puhtaana. Toivo egyptiläisen vaimon kääntymisestä oli varsin heikkona puolustuksena kuninkaan synnille.

Säälivässä laupeudessaan Jumala joksikin aikaa kumosi tuon hirvittävän virheen vaikutuksen. Jos kuningas olisi nyt menetellyt viisaasti, hän olisi voinut ainakin suureksi osaksi hillitä niitä pahoja voimia, jotka hänen harkitsemattomuutensa oli herättänyt toimimaan. Mutta Salomo oli jo alkanut menettää näkyvistään valtansa ja loistonsa Antajan. Kun mielihalu voitti järjen, vahvistui itseluottamus, ja hän yritti toteuttaa Jumalan suunnitelman omalla tavallaan. Hän päätteli, että valtiolliset ja kaupalliset liitot ympärillä olevien kansakuntien kanssa johtaisivat nämä kansat oikean Jumalan tuntemukseen, ja niin hän solmi epäpyhän liiton vuoron perään eri valtioiden kanssa. Usein nämä liitot vahvistettiin avioliitolla pakanaprinsessojen kanssa. Ympärillä asuvien kansojen tavat syrjäyttivät Herran käskyt.

Salomo uskotteli itselleen, että hän saisi viisaudellaan ja esimerkkinsä voimalla vaimonsa siirtymään epäjumalien palvonasta kumartamaan oikeaa Jumalaa ja että näin solmitut liitot vetäisivät ympärillä asuvat kansat lähempään kosketukseen Israelin kanssa. Mutta ne olivat turhia toiveita! Salomo erehtyi pitämään itseään kyllin vahvana vastustamaan pakanallisten kumppaneidensa vaikutusta, ja se oli kohtalokasta. Samoin osoittautui kohtalokkaaksi se väärä luulo, joka sai hänet toivomaan, että toiset ryhtyisivät kunnioittamaan ja tottelemaan Jumalan lain pyhiä säädöksiä siitä huolimatta että hän rikkoi niitä.

Kuninkaan liitot ja kaupalliset suhteet pakanavaltioihin toivat hänelle mainetta, kunniaa ja tämän maailman rikkautta. Hän sai suuret määrät kultaa Oofirista ja hopeaa Tarsiista. »Ja kuningas toimitti niin, että Jerusalemissa oli hopeata ja kultaa kuin kiviä, ja setripuita niin paljon kuin metsäviikunapuita Alankomaassa» (2 Aikak. 1: 15). Salomon päivinä tuli rikkaus siihen liittyvine kiusauksineen yhä useampien osaksi, mutta luonteen jalo kulta himmeni ja turmeltui.

Profeetat ja kuninkaat

Niin vähittäistä oli Salomon luopumus, että hän oli jo etään-
tynyt kauas Jumalasta ennen kuin edes huomasi sitä. Todella
aivan huomaamattaan hän alkoi turvautua yhä vähemmän
jumalalliseen johdatukseen ja siunaukseen ja luotti sen sijaan
omaan voimaansa. Vähitellen hän pidätti Jumalalta sen kuuliai-
suuden, jonka piti tehdä Israelista Herran omaisuuskansan, ja
mukautui yhä läheisemmin ympärillä asuvien kansojen tapoihin.
Suostumalla niihin kiusauksiin, jotka liittyivät hänen menestyk-
seensä ja arvoasemaansa, hän unohti hyvinvointinsa Alkulähe-
teen. Kunnianhimoisena hän halusi maansa tulevan muita
valtioita mahtavammaksi ja loistavammaksi, ja niin hän kierou-
tui kääntämään tähän asti Jumalan kunniaksi käyttämänsä
taivaalliset lahjat palvelemaan itsekkäitä tarkoituksia. Itsek-
käästi hän käytti nyt kunnianhimoisiin hankkeisiinsa ne varat,
jotka olisi pitänyt pyhästi varata hyödyttämään avustuksiin
oikeutettuja köyhiä ja edistämään pyhän elämän periaatteita
kaikkialla maailmassa.

Pyrkiessään niin kiihkeästi kehittymään ulkonaisesti muita
valtioita mahtavammaksi kuningas laiminlöi oman luonteensa
kehittämisen kauniiksi ja kypsäksi. Hän luopui omasta kunnias-
taan ja puhtaudestaan saadakseen itselleen maailman mainetta;/
Niihin suunnattomiin tuloihin, joita hän sai käydessään kauppa-
monien maiden kanssa, hän liitti vielä raskaan verotuksen.
Ylpeys, kunnianhimo, tuhlailu ja hillittömyys olivat näin johta-
neet julmuuteen ja kiskontaan. Hallitus kautensa alkupuolella
hän oli kohdellut kansaa tunnollisesti ja huomaavaisesti, mutta
nyt oli kaikki toisin. Hallitsijoista viisain ja armollisin oli
madaltunut hirmuvaltiaaksi. Säälivästä ja Jumalaa pelkäävästä
kansan holhoojasta oli tullut itsevaltainen sortaja. Hän kantoi
kansalta veroa veron jälkeen saadakseen puserretuksi rahaa
loisteliaan hovinsa ylläpitoon.

Kansan keskuudesta alkoi kuulua valituksia. Se oli ennen
kunnioittanut ja ihailnut kuningastaan, mutta nyt se oli tyyty-
mätöntä ja suhtautui häneen kammoksuen.

Jotta ne, jotka tulisivat hallitsemaan Israelia, eivät luottaisi
lihan käsivarteen, Herra oli varoittanut heitä hankkimasta itsel-
leen paljon hevosia (5 Moos. 17: 16). Mutta välittämättä tästä
varoituksesta vähääkään »hevosia tuotiin Salomolle Egyptistä ja

kaikista muista maista». »Salomo kokosi sotavaunuja ja ratsumiehiä, niin että hänellä oli tuhannet neljätsadat sotavaunut ja kaksitoista tuhatta ratsumiestä; ne hän sijoitti vaunukaupunkeihin ja Jerusalemiin kuninkaan luo» (2 Aikak. 9: 28; 1 Kun. 10: 26).

Yhä enemmän kuningas alkoi pitää ylellisyyttä, nautinnonhalua ja maailman suosiota suuruuden merkkeinä. Viehättäviä kaunottaria tuotiin sadoittain Egyptistä, Foinikiasta, Edomista, Mooabista ja monista muista paikoista. He olivat epäjumalain palvelijoita ja tottuneita julmiin ja alentaviin menoihin. Hurmaantuneena heidän kauneudestaan kuningas laiminlöi velvollisuutensa Jumalaa ja kansaansa kohtaan.

Salomon vaimot saivat voimakkaalla vaikutuksellaan hänet vähitellen mukaansa uskonnollisiin menoihin. Välittämättä niistä ohjeista, joilla Jumala oli koettanut varjella häntä luopumuksesta, hän antautui nyt kumartamaan vääriä jumalia. »Kun Salomo vanheni, taivuttivat hänen vaimonsa hänen sydämensä seuraamaan muita jumalia, niin ettei hän antautunut ehyin sydämin Herralle, Jumalallensa, niinkuin hänen isänsä Daavidin sydän oli ollut. Niin Salomo lähti seuraamaan Astartea, siidoni-laisten jumalatarta, ja Milkomia, ammonilais-iljetystä» (1 Kun. 11: 4,5).

öljyvuoren etelän puoleiselle huipulle, vastapäätä Moorian vuotta missä sijaitti kaunis Herran temppeli, Salomo pystytti upean rakennusryhmän epäjumalien pyhätöksi. Vaimojensa mieliksi hän sijoitti myrtti- ja oliivilehtoihin suunnattomia epäjumalankuvia, rumia puu- ja kiviveistoksia. Näiden »Kemokselle, mooabilais-iljetykselle ja samoin Moolokille, ammonilais-iljetykselle» (1 Kun. 11:7) pystytettyjen alttareiden ääressä vietettiin sitten mitä hurjimpia ja inhottavimpia pakanallisia menoja.

Salomon menettely ei voinut jäädä rankaisematta. Jumalasta luopuminen ja seurustelu epäjumalanpalvelijoiden kanssa koitui hänen turmiokseen. Hän ei enää pystynyt hallitsemaan itseään sen jälkeen kun oli lakannut olemasta kuuliainen Jumalalle. Hänen siveelliset kykynsä lamautuivat. Hänen herkkätunteisuutensa turtui ja omatuntonsa paatui. Hän joka kuninkuutensa alussa oli niin viisaalla ratkaisullaan ja myötätunnolla palaut-

Profeetat ja kuninkaat

tanut avuttoman pienokaisen onnettomalle äidille (ks. 1 Kun. 3: 16—28), lankesi niin syvälle että suostui pystyttämään epäjumalankuvan, jolle uhrattiin eläviä lapsia. Hän jolla nuoruudessaan oli ollut arvostelukykä ja ymmärrystä ja joka miehuuden voimissaan oli innoitettuna kirjoittanut: »Miehen mielestä on oikea monikin tie, joka lopulta on kuoleman tie» (Sanani. 14: 12), poikkesi myöhemminä vuosinaan puhtaudesta siinä määrin että hyväksyi Kemoksen ja Astarten palvonnan irstaat ja riettaat menot. Hän joka temppeleä vihkiessään oli sanonut kansalleen: »Antautukaa te ehyin sydämin Herralle, Jumalalenne» (1 Kun. 8:61), joutui itse syyllisenä sydämessään ja elämässään kieltämään omat sanansa. Hän erehtyi pitämään hillittömyyttä vapautena. Hän yritti — mutta miten surkein tuloksin! — yhdistää toisiinsa valoa ja pimeyttä, hyvää ja pahaa, Kristusta ja Belialia.

Oltuaan suurimpia kuninkaita, jotka koskaan ovat pitäneet valttikkaa kädessään, Salomo vajosi elostelijaksi, toisten sätkynukeksi ja orjaksi. Hänen ennen niin jalo ja miehekäs luonteensa veltostui hervottomaksi. Jumalankielteiset epäilykset syrjäyttivät hänen uskonsa elävään Jumalaan. Epäusko tuhosi hänen onnensa, heikensi hänen periaatteensa ja turmeli hänen elämänsä. Hänen varhaisten hallitusvuosiensa oikeudenmukaisuus ja ylevämielisyys vaihtuivat itsevaltaiseksi hirmuvallaksi. Miten keho ja heikko ihmisluonto onkaan! Jumala ei voi tehdä paljonkaan niiden hyväksi, jotka eivät enää tunne olevansa riippuvaisia hänestä.

Näinä luopumuksen vuosina Israelin hengellinen taso laski jatkuvasti. Mitä muuta saattoi odottaakaan, kun heidän kuninkaansa oli liittoutunut saatanallisten voimien kanssa. Vihollinen käytti välikappaleitaan hämmentämään israelilaisten käsityksiä oikeasta ja väärästä palvonnasta, ja helposti hän saikin heidät saaliikseen. Kaupankäynti toisten kansojen kanssa johti heidät läheiseen kosketukseen niiden kanssa, jotka eivät lainkaan rakastaneet Jumalaa, ja niin heidän rakkautensa häneen laimeni huomattavasti. He eivät enää tajunneet Jumalan luonteen ylevyyttä ja pyhyyttä. Kieltäytymällä kulkemasta kuuliaisuuden tietä he joutuivat vanhurskauden vihollisen alamaisiksi. Avio-liitot epäjumalanpalvelijain kanssa yleistyivät, eivätkä inhottavat

palvontamenot kohta tuntuneet israelilaisista lainkaan pahalta. Moniavioisuuskin hyväksyttiin. Epäjumalia palvelevat äidit kasvattivat lapsensa noudattamaan pakanallisia menoja. Herran säätämä puhdas jumalanpalvelus vaihtui eräiden elämässä mitä synkimmäksi epäjumalain palvonnaksi.

Kristittyjen on pysyteltävä erossa maailmasta, sen hengestä ja vaikutuksista. Jumala pystyy kyllä varjelemaan meitä maailmassa, mutta me emme saa olla maailmanmielisiä. Hänen rakautensa ei ole epävarmaa eikä epävakaista. Hän huolehtii lapsistaan äärettömän valppaasti. Mutta hän myös vaatii ehdotonta uskollisuutta. »Ei kukaan voi palvella kahta herraa; sillä hän on joko tätä vihaava ja toista rakastava, taikka tähän liittyvä ja toista halveksiva. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa» (Matt. 6: 24).

Salomolle suotiin ihmeellistä viisautta, mutta maailma veti hänet eroon Jumalasta. Eivät ihmiset ole nykyäänkään häntä voimakkaampia, vaan ovat yhtä alttiita niille vaikutuksille, jotka johtivat hänen kukistumiseensa. Samoin kuin Jumala varoitti Salomoa häntä uhkaavasta vaarasta, hän varoittaa nykyäänkin lapsiaan, etteivät nämä vaarantaisi sieluaan mieltymällä maailmaan. »Lähtekää pois heidän keskeltänsä», hän kehottaa, »ja erotkaa heistä, älkääkään saastaiseen koskeko; niin minä otan teidät huostaani ja olen teidän Isänne, ja te tulette minun pojikseni ja tyttärikseni, sanoo Herra, Kaikkivaltias» (2Kor. 6: 17,18).

Hyvinvoinninkin keskellä vaanii vaara. Kautta aikojen ovat rikkaus ja maine olleet vaarana nöyryydelle ja hengellisyydelle. Ei maljaa ole vaikea kantaa tyhjänä vaan silloin kun se on ääriään myöten täynnä. Ahdingot ja vastoinkäymiset voivat aiheuttaa surua, mutta hyvinvointi on vaarallisinta hengellisyydelle. Ellei ihminen alistu jatkuvasti Jumalan tahtoon ja ole totuuden pyhittämä, saa luontainen taipumus yllykettä menestyksestä ja tekee hänet varmasti omahyväiseksi.

Nöyryytyksen laaksossa, jossa ihminen tuntee tarvitsevansa Jumalan opetusta ja opastusta joka askeleella, on suhteellisen turvallista. Mutta suurimmassa vaarassa ovat ne, jotka seisovat aivan kuin vuoren huipulla ja joita asemansa perusteella pide-

Profeetat ja kuninkaat

tään hyvin viisaina. Elleivät sellaiset turvaudu Jumalaan, he varmasti lankeavat.

Aina kun ylpeys ja kunnianhimo pääsevät valtaan, ne turmelevat elämän, sillä ylpeys ei tunne tarvitsevansa mitään ja sulkee siten sydämen taivaan rajattomilta siunauksilta. Itsekorotusta tavoitteleva havaitsee jäävänsä vaille Jumalan armoa, jonka avulla hän osallistuisi todellisesta rikkaudesta ja parhaan tyydytyksen tuottavasta ilosta. Mutta joka uhraa ja tekee kaikkensa Kristuksen hyväksi, saa kokea tämän lupauksen täyttymyksen: »Herran siunaus rikkaaksi tekee, ei oma vaiva siihen mitään lisää» (Sanani. 10: 22). Armon lempeällä kosketuksella Vapah-taja poistaa sielusta levottomuuden ja epäpyhän kunnianhimon sekä muuttaa vihollisuuden rakkaudeksi ja epäuskon luottamukseksi. Kun hän sanoo sielulle: »Seuraa minua», menettää maailma viehätyksensä. Hänen äänensä karkottaa sydäimestä ahneuden ja kunnianhimon, ja ihminen lähtee vapautettuna seuraamaan häntä.

5.

RIKKOMUKSEN SEURAUKSET

Huomattavimpia niistä perussyistä, jotka johtivat Salomon tuhlailuun ja sortotoimiin, oli se ettei hän ylläpitänyt ja kehittänyt itsessään uhrautuvaa mielenlaatua.

Kun Mooses Siinain juurella julisti kansalle Jumalan käskyn: »Tehkööt he minulle pyhäkön asuakseni heidän keskellään» (2 Moos. 25: 8), israelilaiset olivat vastauksensa yhteydessä valmiit antamaan tarkoitukseen sopivia lahjoja. »Sitten he tulivat takaisin, jokainen, jonka sydän häntä siihen vaati, ja jokainen, jonka henki oli siihen altis, ja toivat antinsa» (2 Moos. 35: 21). Pyhäkön rakentaminen vaati suuria ja laajoja valmistuksia. Tarvittiin paljon arvokkaita ja kalliita rakennusaineita. Mutta Herra hyväksyi vain vapaaehtoiset uhrilahjat. »Jokaiselta, jonka sydän on siihen altis, ottakaa vastaan anti minulle» (2 Moos. 25: 2), kuului hänen käskynsä, jonka Mooses välitti kansalle. Jumalalle antautuminen ja uhrimieli olivat ensimmäisiä edellytyksiä, kun Korkeimmalle ryhdyttiin valmistamaan asuinsijaa.

Samanlainen vetoamus uhrimielestä esitettiin silloin, kun Daavid siirsi Salomolle vastuun temppelin rakentamisesta. Daavid kysyi koolla olevalta kansalta: »Tahtooko kukaan muu tänä päivänä tuoda vapaaehtoisesti, täysin käsin, lahjoja Herralle» (1 Aikak. 29: 5). Temppelin rakentajien olisi pitänyt aina muistaa tämä kehoitus pyhitykseen ja vapaaehtoiseen palvelukseen.

Erämaan pyhäkön rakentamiseen valituille miehille Jumala antoi erityistä taitoa ja viisautta. »Ja Mooses sanoi israelilaisille:

Profeetat ja kuninkaat

'Katsokaa, Herra on nimeltään kutsunut Besalelin, _____ Juudan sukukunnasta, ja on täyttänyt hänet Jumalan hengellä, taidollisuudella, ymmärryksellä, tiedolla ja kaikkinaisella kätevyydellä.

Hänelle ja Oholiabille, _____ Daanin sukukunnasta, hän on myös antanut kyvyn opettaa muita. Nämä hän on täyttänyt taidollisuudella tekemään kaikkinaisia töitä, jommoisia tekevät seppä, kuvakudosten tekijä, kirjokankaiden kutoja _____ sekä muu kankuri, ne, jotka valmistavat kaikkinaisia töitä.' _____ Ja Besalel ja Oholiab ynnä kaikki taidolliset, joille Herra on antanut taidollisuuden ja ymmärryksen», suorittivat sitten työn, ja taivaalliset olennot olivat yhteistoiminnassa näiden työmiesten kanssa jotka Jumala itse oli valinnut.

Näiden ammattimiesten jälkeläiset perivät suureksi osaksi esi-isilleen suodut kyvyt. Jonkin aikaa nämä Juudan ja Daanin miehet pysyivät nöyrinä ja epäitsekkäinä, mutta vähitellen, miltei huomaamatta, heidän otteensa Jumalasta herpaantui eivätkä he enää halunneet palvella häntä epäitsekkäästi. He pyysivät palkankorotuksia sen perusteella että pystyivät muita taitavampina valmistamaan vaativia taidetuotteita. Eräissä tapauksissa heidän vaatimuksiinsa suostuttiin, mutta usein he hakeutuivat töihin ympärillä oleviin maihin. He eivät enää olleet niin jaloja ja uhrautuvaisia kuin maineikkaat esi-isänsä, vaan tulivat ahneiksi ja halusivat ansaita jatkuvasti yhä enemmän. Tyydyttääkseen itsekkäitä halujaan he käyttivät Jumalalta saamiaan kykyjä pakanakuninkaiden palvelukseen ja valmistivat taidokkaasti sellaisia tuotteita, jotka häpäisivät heidän Luojansa.

Näistä miehistä Salomo etsi työnjohtajaa valvomaan Moorian vuorelle pystytettävän temppelin rakennustöitä. Kuningas oli saanut yksityiskohtaiset työselitykset tämän pyhän rakennuksen kaikista eri kohdista. Hän olisi voinut uskoa Jumalan järjestävän hänelle pyhittyneitä apulaisia, joille olisi suotu erityistä taitoa suorittaa taidokkaasti ja täsmällisesti kaikki vaaditut työt. Näin Salomo olisi voinut harjoittaa uskoaan Jumalaan. Hän kuitenkin laiminlöi tämän tilaisuuden ja esitti sen sijaan Tyyron kuninkaalle pyynnön: »Lähetä nyt minulle mies, joka on taitava tekemään kulta-, hopea-, vaski- ja rautatöitä, niin myös töitä purppuranpunaisista, helakanpunaisista ja punasinisistä lan-

goista, ja joka osaa veistää veistoksia, työskentelemään yhdessä niiden taitajien kanssa, joita minulla on Juudassa ja Jerusalemissa» (2 Aikak. 2: 7).

Foinikialainen kuningas lähetti vastaukseksi Huuramin, »joka on daanilaisen vaimon poika ja jonka isä on tyyrolainen» (2 Aikak. 2: 14). Huuram polveutui äitinsä puolelta Oholiabista, jolle Jumala oli satoja vuosia aikaisemmin antanut erityistä viisautta pyhäkön rakentamiseen.

Näin siis sijoitettiin Salomon työmiesten kärkipäähän mies, jonka toiminnan vaikuttimena ei ollut epäitsekäs halu palvella Jumalaa. Hän palveli tämän maailman jumalaa — mammonaa. Hän oli sydänjuuriaan myöten itsekäs.

Erinomaisena ammattimiehenä Huuram vaati kovaa palkkaa. Ja ajan mittaan hänen työtoverinsakin omaksuivat hänen väärät periaatteensa. Työskennellessään päivästä toiseen yhdessä he alkoivat verrata omaa palkkaansa hänen tuloihinsa, ja niin he menettivät näkemyksen työnsä pyhästä luonteensa. Itsensäkieltävä mielenlaatu vaihtui ahneudeksi. Ennen pitkää hekin vaativat palkan lisäystä ja saivatkin sitä.

Tällä tavoin liikkeelle lähtenyt turmiollinen vaikutus tunkeutui kaikkialle Herran palvelukseen ja levisi koko valtakuntaan. Monet niistä jotka vaativat ja saivat korkeita palkkoja saattoivat ruveta elämään ylellisesti ja tuhlaavasti. Rikkaat sortivat köyhiä, ja kohta ei juuri kukaan välittänyt olla uhrautuvainen. Näiden vaikutusten kauaskantoiset seuraukset saattoivat osaltaan ratkaisevasti johtaa hirvittävään luopumukseen hänet, jota kerran pidettiin viisaimpien kuolevaisten joukkoon kuuluvana.

Erämaan pyhäkön rakentajat poikkesivat mielenlaadultaan ja vaikuttimiltaan niin jyrkästi Salomon temppelin rakentajista, että saamme siitä syvällisen opetuksen. Tuota samaa temppelin rakentajien hyödyntävoittelua ilmenee myös siinä itsekkyydessä, joka nykyään vallitsee maailmassa. Hallitsevien asemien ja korkeiden palkkojen ahnehtiminen on huipussaan. Pyhäkön rakentajien vapaaehtoista palvelusta ja iloista uhrautuvaisuutta tavataan enää aniharvoin. Ja kuitenkin pitäisi Jeesuksen seuraajien mielenlaadun olla yksinomaan tällainen. Jumalallinen Messiarimme on jättänyt esimerkin siitä, miten hänen opetuslastensa tulee työskennellä. Niille joita hän kutsui työhönsä sanoen:

Profeetat ja kuninkaat

»Seuratkaa minua, niin minä teen teistä ihmisten kalastajia» (Matt. 4: 19), hän ei tarjonnut mitään määrättyä summaa korvaukseksi heidän palveluksistaan. Heidän tuli hänen tavallaan kieltäytyä ja uhrautua.

Meidän ei tule työskennellä saamamme palkan vuoksi. Niiden vaikuttimien, jotka saavat meidät tekemään työtä Jumalalle, olisi oltava täysin vapaat kaikesta oman hyödyn tavoittelusta. Epäitsekäs antaumus ja uhrimieli ovat aina olleet ja tulevat aina olemaan hyväksyttävän palveluksen ensimmäisiä edellytyksiä. Herramme ja Mestariimme tarkoitus on, ettei hänen työhönsä kudota yhtään itsekkyyden lankaa. Meidän tulee osoittaa toimissamme samaa tahdikkuutta ja taitoa, tarkkuutta ja viisautta kuin täydellisyyden Jumala vaati maallisen pyhäkön rakentajilta. Silti meidän on kaikessa työssämme muistettava, että parhaatkin kyvyt ja loistavimmatkin suoritukset ovat hyväksyttäviä vain silloin, kun ihminen laskee itsensä alttarille eläväksi, palavaksi uhriksi.

Israelin kuninkaan lankeamiseen johti lopulta eräs toinenkin poikkeaminen oikeista periaatteista, nimittäin hänen taipumisensa siihen kiusaukseen, että hän otti itselleen sen kunnian joka kuuluu yksin Jumalalle.

Siitä päivästä lähtien, jolloin Salomolle uskottiin temppelin rakentaminen, aina sen valmistumiseen asti hän aikoi vakaasti »rakentaa temppelin Herran, Israelin Jumalan, nimelle» (2 Aikak. 6: 7). Temppelin vihkimysjuhlassa tämä aikomus esitettiin täysin selvästi kaikelle koolla olleelle kansalle. Rukouksessaan kuningas myönsi että Herra oli sanonut: »Minun nimeni on asuva siellä» (1 Kun. 8: 29).

Salomon vihkimysrukouksen liikuttavimpia kohtia oli hänen pyyntönsä, että Jumala kuulisi myös niitä muukalaisia, jotka tulisivat kaukaisista maista saamaan lisätietoa hänestä, jonka maine oli levinnyt laajalti toistenkin kansojen keskuuteen. »Sillä sielläkin kuullaan», lausui kuningas rukouksessaan, »sinun suuresta nimestäsi, väkevistä kädestäsi ja ojennetusta käsivarrestasi.» Jokaisen tällaisen muukalaisen rukoilijan puolesta Salomo oli pyytänyt: »Niin kuule — — ja tee kaikki, mitä muukalainen sinulta rukoilee, että kaikki maan kansat tuntisivat sinun nimesi ja pelkäisivät sinua, samoin kuin sinun kansasi

Israel, ja tulisivat tietämään, että sinä olet ottanut nimiisi tämän temppelin, jonka minä olen rakentanut» (1 Kun. 8: 42,43).

Jumalanpalveluksen lopussa Salomo oli kehottanut Israelia pysymään uskollisena Jumalalle, »että kaikki maan kansat tulisivat tietämään, että Herra on Jumala eikä muuta jumalaa ole» (1 Kun. 8: 60).

Salomoa suurempi oli ollut temppelin suunnittelijana. Temppele ilmensi Jumalan viisautta ja kunniaa. Ne jotka eivät olleet tästä tietoisia, tietenkin ihailivat ja kiittelivät Salomoa temppelin arkkitehtina ja rakentajana, mutta kuningas ei ottanut itselleen mitään kunniaa sen suunnittelusta eikä rakentamisesta.

Näin kävi silloinkin, kun Saban kuningatar tuli käymään Salomon luona. Kuultuaan hänen viisauttaan ja rakentamastaan suurenmoisesta temppelistä kuningatar päätti tulla »koettelemaan häntä arvoituksilla» ja katsomaan itse hänen kuuluisia töitään. Hän otti mukaansa suuren seurueen palvelijoita ja kameleja, »jotka kantoivat hajuaineita, kultaa ylen paljon ja kalliita kiviä», ja lähti pitkälle matkalleen Jerusalemiin. »Ja kun hän tuli Salomon luo, puhui hän tälle kaikki, mitä hänellä oli mielessänsä.» Kuningatar keskusteli hänen kanssaan luonnon salaisuuksista, ja Salomo opetti hänelle luonnon Jumalasta, suuresta Luojasta, joka asuu korkeimmassa taivaassa ja hallitsee kaikkea. »Salomo selitti hänelle kaikki hänen kysymyksensä; kuninkaalle ei mikään jäänyt ongelmaksi, jota hän ei olisi hänelle selittänyt» (1 Kun. 10: 1—3).

»Kun Saban kuningatar näki kaiken Salomon viisauden» ja »linnan, jonka hän oli rakentanut, meni hän miltei hengettömäksi.» »Totta oli se puhe», hän myönsi, »jonka minä kotimaahani sinusta ja sinun viisaudestasi kuulin. Minä en uskonut, mitä sanottiin, ennenkuin itse tulin ja sain omin silmin nähdä; ja katso, ei puoltakaan oltu minulle kerrottu. Sinulla on paljon enemmän viisautta ja rikkautta, kuin minä olin kuullut huhuttavan. Onnellisia ovat sinun miehesi, onnellisia nämä palvelijasi, jotka aina saavat olla sinun edessäsi ja kuulla sinun viisauttasi» (1 Kun. 10: 4—8).

Vierailunsa loppuun mennessä kuningatar oli saanut Salomolta niin täyden selvityksen tämän viisauden ja menestyksen

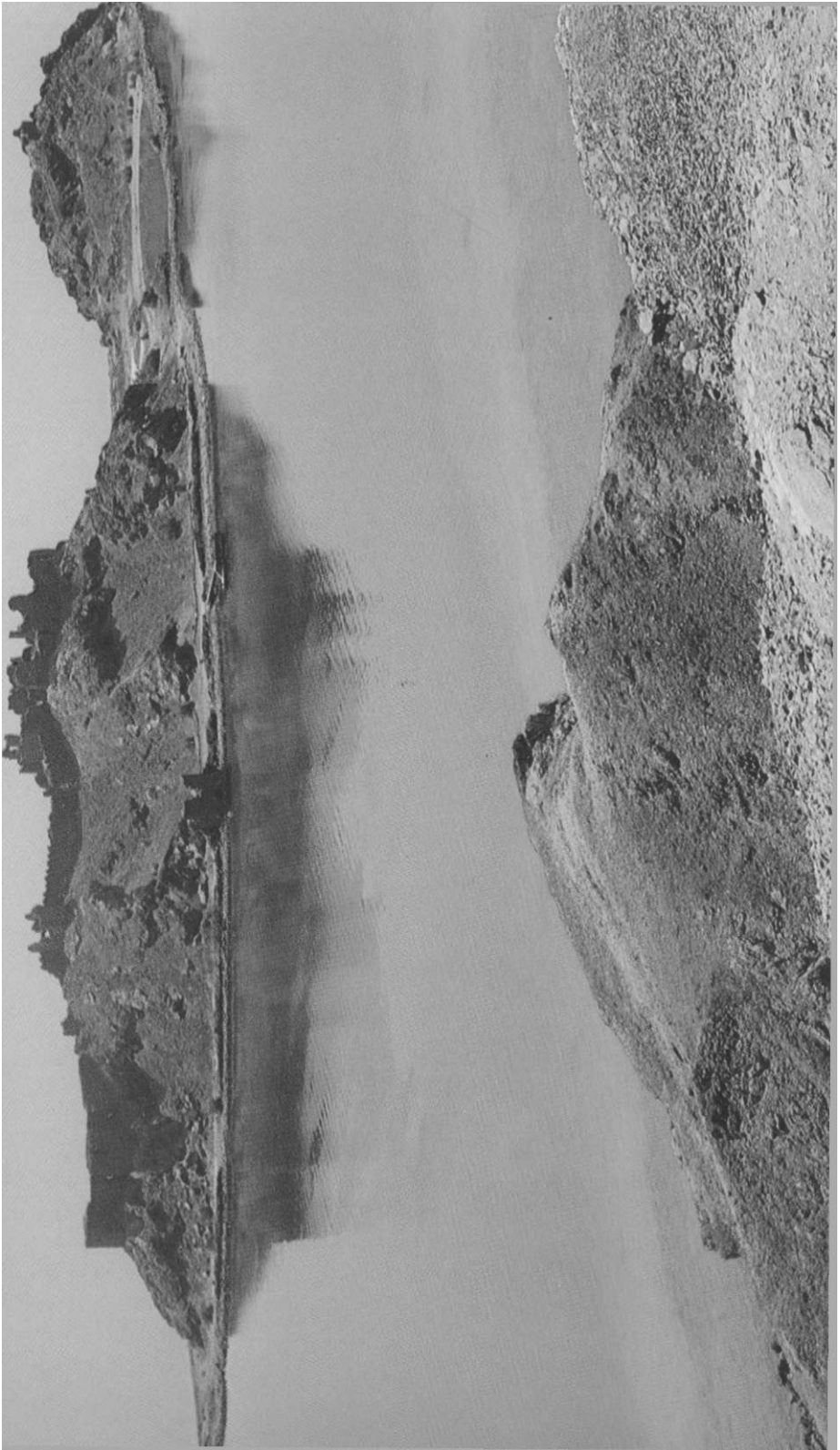
Profeetat ja kuninkaat

alkulähteestä, että hän ei saattanut ylistää ihmistä, vaan hänen oli pakko huudahtaa: »Kiitetty olkoon Herra, sinun Jumalasi, joka sinuun on niin mielistynyt, että on asettanut sinut Israelin valtaistuimelle. Sentähden, että Herra rakastaa Israelia ainiaan, hän on pannut sinut kuninkaaksi, tekemään sitä, mikä oikeus ja vanhurskaus on» (1 Kun. 10: 9). Tämä vaikutelma piti Jumalan suunnitelman mukaan antaa kaikille kansoille. Ja kun »kaikki maan kuninkaat pyrkivät näkemään Salomoa kuullaksensa hänen viisauttaan, jonka Jumala oli antanut hänen sydämeensä» (2 Aikak. 10: 23), Salomo jonkin aikaa kunnioitti Jumalaa kertomalla heille taivaiden ja maan Luojasta ja kaikki-viisaasta kaikkeuden Hallitsijasta.

Jos Salomo olisi jatkuvasti nöyrin mielin kääntänyt ihmisten huomion itsestään Jumalaan, jolta hän oli saanut viisautta, rikkautta ja kunniaa, mitä hänen elämästään olisikaan voitu kertoa! Mutta esittäessään hänen hyveitään innoitettu kynä todistaa uskollisesti myös hänen lankeemuksestaan. Suuruuden huipulle kohotettuna ja onnen runsaiden lahjojen ympäröimänä Salomoa huimasi, hän menetti tasapainonsa ja lankesi. Maailmallisten jatkuvasti kehumana hän ei lopulta jaksanut vastustaa heidän imarteluaan. Hän ylpistyi viisaudesta, jota oli suotu hänelle jotta hän kunnioittaisi sen Antajaa. Lopulta hän salli ihmisten ylistää häntä ansioituneimpana tuon rakennuksen verrattomasta loistosta, joka oli suunniteltu ja rakennettu »Herran, Israelin Jumalan, nimelle».

Näin tuli Herran temppeli tunnetuksi kansojen keskuudessa »Salomon temppelinä». Inhimillinen välikappale oli ottanut itselleen kunnian, joka kuului Hänelle, joka on kaikkia muita ylhäisempi (Saarn. 5: 7). Salomo oli vakuuttanut Herralle kaikkien tulevan tietämään, »että sinä olet ottanut nimiisi tämän temppelin, jonka minä olen rakentanut» (2 Aikak. 6: 33), mutta tänäkään päivänä siitä ei yleensä käytetä nimitystä Herran temppeli, vaan »Salomon temppeli».

Ihminen osoittaa suurimman heikkoutensa salliessaan toisten kehua häntä taivaan suomista lahjoista. Tosi kristitty antaa Jumalalle ensimmäisen, viimeisen ja parhaan sijan kaikessa. Mitkään kunnianhimoiset pyyteet eivät viilennä hänen rakkauttaan Jumalaan; vakaasti hän jatkuvasti palauttaa kunnian tai-

vaalliselle Isälleen. Kun uskollisesti ylistämme Jumalan nimeä, pysyvät herätteemme hänen valvonnassaan ja niin hengelliset ja älylliset kykymme pääsevät kehittymään.

Jeesus, jumalallinen Mestari, korotti aina taivaallisen Isänsä nimeä. Hän opetti opetuslapsiaan rukoilemaan: »Isä meidän, joka olet taivaissa! Pyhitetty olkoon sinun nimesi.» Ja heidän oli muistettava tunnustaa: »Sinun on kunnia» (Matt. 6: 9,13). Niin tarkoin huolehti suuri Parantaja huomion siirtämisestä pois itsestään voimansa Alkulähteelle, että ihmettelevä kansa »nähdessään mykkäin puhuvan, raajarikkojen olevan terveitä, rampojen kävelevän ja sokeain näkevän» ei kiitellyt häntä, vaan ylisti »Israelin Jumalaa» (Matt. 15: 31). Rukoillessaan hartaasti vähää ennen ristiinnaulitsemistaan Kristus lausui: »Minä olen kirkastanut sinut maan päällä.» »Kirkasta Poikasi», hän rukoili, »että Poikasi kirkastaisi sinut.» »Vanhurskas Isä, maailma ei ole sinua tuntenut, mutta minä tunnen sinut, ja nämä ovat tulleet tuntemaan, että sinä olet minut lähettänyt. Ja minä olen tehnyt sinun nimesi heille tunnetuksi ja teen vastakin, että se rakkaus, jolla sinä olet minua rakastanut, olisi heissä ja minä olisin heissä» (Joh. 17: 1, 4, 25, 26).

»Näin sanoo Herra: Älköön viisas kerskatko viisaudestansa, älköön väkevä kerskatko väkevyydestänsä, älköön rikas kerskatko rikkaudestansa; vaan joka kerskaa, kerskatkoon siitä, että hän on ymmärtäväinen ja tuntee minut: että minä, Herra, teen laupeuden, oikeuden ja vanhurskauden maan päällä. Sillä senkaltaisiin minä mielistyn, sanoo Herra» (Jer. 9: 23,24).

»Niin minä veisuulla kiitän Jumalan nimeä ja ylistän häntä kiitosvirsillä.»
»Sinä, meidän Herramme ja meidän Jumalamme, olet arvollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ja voiman.»
»Kaikesta sydämestäni minä kiitän sinua, Herra, minun Jumalani, ja kunnioitan sinun nimeäsi iankaikkisesti.»
»Ylistäkää minun kanssani Herraa, kiittäkäämme yhdessä hänen nimeänsä.»

Ps. 69: 31; Ilm. 4: 11; Ps. 86: 12; 34: 4.

Samaan aikaan kun ilmaantui aatteita, jotka heikensivät uhrimieltä ja lisäsivät itsekorotuksen mielenlaatua, ilmeni vielä

Megiddosta esiinkaivetun 480 hevosen tallin jäännöksiä, etualalla kivinen juottokaukalo. Talli on peräisin Salomon tai mahdollisesti Ahabin ajalta.

Profeetat ja kuninkaat

toisenlaistakin kieroutumista Israelia varten laaditusta jumalallisesta suunnitelmasta. Jumalan tarkoituksen mukaan hänen kansansa tuli olla maailman valona. Sen tuli kirkastaa hänen lakiaan käytännölliseen elämään sovellettuna. Saadakseen tämän aikomuksensa toteutumaan hän oli johdattanut valitun kansansa edustavaan asemaan maan kansojen keskelle.

Salomon aikana Israelin valtakunta ulottui pohjois-eteläsuunnassa Hamatista Egyptiin ja itä-länsisuunnassa Eufrat-virrasta Välimereen. Tämän alueen halki kulki useita maailmankaupan valtateitä, joilla kaukaisista maista lähteneitä karavaaneja matkasi alituisen eri suuntiin. Näin tarjoutui Salomolle ja hänen kansalleen tilaisuus ilmaista kaikille kansoille kuningasten kuninkaan luonnetta ja opettaa heitä kunnioittamaan ja tottelemaan häntä. Tätä tietoa oli levitettävä kaikkialle maailmaan. Vertauskuvallisten uhritoimitusten opetusten avulla tuli kansoille julistaa Kristusta, jotta kaikki halukkaat pääsisivät osallisiksi elämästä.

Salomo oli asetettu hallitsemaan kansaa, jonka Jumala oli tarkoittanut olemaan valona ympärillä asuville kansoille. Siksi Salomon olisi pitänyt käyttää Jumalalta saamaansa viisautta ja valtaa suuren liikkeen järjestämiseen ja johtamiseen niiden valistamiseksi, jotka eivät tunteneet Jumalaa ja hänen totuuttaan. Näin olisi voitettu suuria joukkoja kuuliaisiksi jumalallisille käskyille, Israel olisi varjeltunut pakanain pahoilta tavoilta, ja kirkkauden Herra olisi saanut suuren kunnian. Mutta tämä ylevä tarkoitus häipyi pois Salomon mielestä. Hän ei käyttänyt niitä erinomaisia tilaisuuksia joita hänelle tarjoutui niiden valistamiseen, jotka alituisen kulkivat hänen alueensa halki tai viipyivät sen tärkeimmissä kaupungeissa.

Lähetysmieli, jonka Salomo ja kaikki tosi israelilaiset olivat saaneet sydämeensä Jumalalta, vaihtui kaupalliseksi ajatteluksi. Niistä tilaisuuksista, joita yhteydet moniin kansoihin tarjosivat, pyrittiin saamaan henkilökohtaista hyötyä. Salomo koetti vahvistaa valtiollista asemaansa rakentamalla varustettuja kaupunkoja kaupallisiin solmukohtiin. Hän rakensi ja linnoitti Geserin, joka oli lähellä Joppea, Egyptin ja Syyrian välisen tien varrella; Jerusalemissa länteen sijaitsevan Beet-Hooronin, joka hallitsi Juudean sisämaasta Geseriin ja rannikolle johtavan päätien solia;

Rikkomuksen seuraukset

Megiddon, joka sijaitsi Damaskosta Egyptiin ja Jerusalemissa pohjoiseen johtavan karavaanin varrella, sekä »Tadmorin erämaassa» (2 Aikak. 8: 4), idästä tulevan karavaanin varrella. Kaikki nämä kaupungit hän linnoitti vahvasti. Hyötyäkseen Punaiselle merelle pääsyn tarjoamista kaupallisista eduista »Salomo rakensi myös laivaston Esjon-Geberissä, joka on lähellä Eelatia Kaislameren rannalla Edomin maassa». Tyyrosta saatiin aluksille »meritaitoisia laivamiehiä, Salomon palvelijain mukaan» ja niin he purjehtivat »Oofiriin ja noutivat sieltä kultaa» ja »hyvin paljon santelipuuta ja kalliita kiviä» (1 Kun. 9: 26—28; 10: 11).

Kuningas ja monet hänen alamaisensa olivat suuresti lisänneet tulojaan, mutta millä hinnalla! Voitonhimossaan ja lyhytnäköisyydessään ne, joille Jumala oli uskonut sanansa, jättivät liikenteen pääväylien lukemattomat kulkijat vaille Herran tuntemusta.

Kristuksen elämä hänen maan päällä ollessaan poikkesi jyrkästi Salomon vaelluksesta. Vaikka Vapahtajalla oli »kaikki valta», hän ei koskaan käyttänyt tätä valtaa omaksi edukseen. Hän palveli ihmiskuntaa niin täydellisesti, ettei uneksintakaan mistään maallisesta valloituksesta tai maailmallisesta suuruudesta. »Ketuilla on luolat ja taivaan linnuilla pesät», hän sanoi, »mutta Ihmisen Pojalla ei ole, mihin hän päänsä kallistaisi» (Matt. 8:20). Niiden jotka kutsun kuultuaan ovat lähteneet Mestarityöntekijän palvelukseen, on hyvä tutkia hänen työtapaansa. Hän käytti hyväkseen tilaisuuksia, joita hänelle tarjoutui liikenteen valtavyöhykellä.

Eri suuntiin tekemiensä matkojen välillä Jeesus asui Kapernaumissa ja palasi sinne kuin »omaan kaupunkiinsa», jollaisena se tunnettiin (Matt. 9:1). Se sijaitsi sen päätien varrella, joka johti Damaskosta Jerusalemiin, Egyptiin ja Välimerelle, ja sopi siten hyvin Vapahtajan toiminnan keskuksiksi. Kaupungin läpi matkasi väkeä monista maista, ja sitä pidettiin myös levähdyspaikkana reitin varrella. Siellä Jeesus tapasi kaikkien maiden ja yhteiskuntaluokkien edustajia. Siten hänen opetuksensa kulkeutuivat muihin maihin ja moniin koteihin. Tällä tavoin heräsi mielenkiinto Messiasta koskeviin ennustuksiin,

Profeetat ja kuninkaat

huomio kohdistui Vapahtajaan, ja hänen tehtävänsä levisi maailman tietoisuuteen.

Meidän päivinäme päästään kaikkien ihmisluokkien ja monien kansallisuuksien yhteyteen paljon helpommin kuin tuona aikana. Liikenteen valtaväylät ovat lisääntyneet tuhatkertaisiksi.

Kristuksen tavoin tulisi Korkeimman sanansaattajien nykyäänkin asettua suurten valtaväylien varsille, missä he voivat tavata väkeä kaikista maista. Pysytellen hänen laillaan lähellä Jumalaa heidän tulee kylvää evankeliumin siementä ja esittää toisille Pyhän Raamatun arvokkaita totuuksia, jotka juurtuvat syvälle mieleen ja sydämeen ja versovat iankaikkiseen elämään.

Vakavia ovat opetukset Israelin epäonnistumisesta niinä vuosina, jolloin niin kuningas kuin kansakin luopuivat siitä suunnitelmasta, jota heidät oli kutsuttu toteuttamaan. Missä he olivat heikkoja aina lopulliseen epäonnistumiseen asti, siinä on niiden oltava vahvoja, jotka ovat Jumalan nykyistä Israelia ja niitä taivaan edustajia, joista koostuu Kristuksen tosi seurakunta. Heidän tehtävänä on näet saattaa päätökseen ihmisille uskottu työ ja toimia tulevan palkanmaksun päivän airuina. Kuitenkin joudutaan yhä kohtaamaan samoja vaikutuksia, jotka olivat vallalla Israelissa Salomon hallituskaudella. Kaiken vanhurskauden vihollisen joukot ovat vahvasti linnoittautuneet. Ne ovat voitettavissa vain Jumalan voimalla. Edessämme oleva taistelu edellyttää itsensäkieltävää mielenlaatua. Se vaatii olemaan luottamatta itseensä ja turvautumaan yksin Jumalaan sekä käyttämään viisaasti kaikki sielujen pelastamiseen tarjoutuvat tilaisuudet. Herra on siunaava seurakuntaansa, kun se yksimielisesti edeten ilmaisee pimeydessä olevalle maailmalle pyhyiden kauneutta osoittamalla Kristuksen kaltaista uhrautuvaisuutta, korottamalla jumalallista mielummin kuin inhimillistä sekä rakastamalla ja palvelemalla väsymättä niitä, jotka niin suuresti tarvitsevat evankeliumin siunauksia.

6. SALOMON KATUMUS

Kahdesti Salomon kuninkuuden aikana Herra oli ilmestynyt hänelle, ilmaissut hänelle hyväksymisensä ja antanut hänelle neuvoja. Gibeonissa Herra lupasi hänelle unessa viisautta, rikkautta ja kunniaa sekä neuvoi häntä pysymään nöyränä ja kuuliaisena. Temppelin vihkimisen jälkeen Herra uudelleen kehotti häntä uskollisuuteen. Salomo sai selviä kehotuksia ja ihmeellisiä lupauksia. Hänen olosuhteensa, luonteensa ja koko elämänsä näyttivät soveltuvan erinomaisesti täyttämään taivaan odotukset, mutta kuitenkin hänestä sanotaan, että »hänen sydämensä oli kääntynyt pois Herrasta, Israelin Jumalasta, joka kahdesti oli ilmestynyt hänelle ja nimenomaan kieltänyt häntä seuraamasta muita jumalia». Ja koska »hän ei ollut noudattanut Herran kieltoa» (1 Kun. 11: 9,10), hän luopui täysin Herrasta ja paadutti sydämensä synnissä niin, että hänen tapauksensa näytti miltei toivottomalta.

Sen sijaan, että olisi iloinnut Jumalan yhteydessä, Salomo ryhtyi etsimään tyydytystä aineellisista, fyysisistä nautinnoista. Näistä vaiheistaan hän kertoo:

»Minä tein suuria töitä: rakensin itselleni taloja, istutin itselleni viinitarhoja. Minä laitoin itselleni puutarhoja ja puistoja. Minä ostin orjia ja orjattaria. Minä kokosin itselleni myöskin hopeata ja kultaa ja kuninkaitten ja maakuntien aarteita ja hankin itselleni laulajia ja laulajattaria ja ihmislasten iloja, vaimon, jopa vaimoja. Minä tulin suureksi ja yhä suuremmaksi, yli kaikkien, jotka olivat olleet ennen minua Jerusalemissa.

Profeetat ja kuninkaat

»Enkä minä pidättänyt silmiäni mistään, mitä ne pyysivät, enkä kieltänyt sydämeltäni mitään iloa, sillä minun sydämeni iloitsi kaikesta vaivannäöstäni. Mutta kun minä käännsin huomioni kaikkiin töihin, joita minun käteni olivat tehneet, ja vaivannäköön, jolla olin vaivannut itseäni niitä tehdessäni, niin katso: se oli kaikki turhuutta ja tuulen tavoittelua; eikä ole hyötyä mistään auringon alla.

»Kun minä käännyin katsomaan viisautta ja mielettömyyttä ja tyhmyyttä — sillä mitä taitaa ihminen, joka tulee kuninkaan jälkeen, muuta kuin tehdä, mitä jo ennen on tehty? Niin minä kyllästyin elämään. — — Ja minä kyllästyin kaikkeen vaivannäköön, jolla olin vaivannut itseäni auringon alla» (Saarn. 2: 4—18).

Omasta katkerasta kokemuksestaan Salomo oppi ymmärtämään sellaisen elämän turhaksi, joka pitää maallisia asioita korkeimpana tavoitteenaan. Hän pystytti alttareita pakana-jumalille vain todetakseen, etteivät ne pystyneet täyttämään mielenrauhan lupaustaan. Synkät ja sielua ahdistavat ajatukset vaivasivat häntä öin ja päivin. Hän oli menettänyt kaiken elämänilonsa ja mielenrauhansa, ja tulevaisuus näytti epätoivoisen synkältä.

Herra ei kuitenkaan hyljännyt häntä. Nuhtelevin sanomin ja ankarin rangaistuksin Herra koetti saada Salomon huomaamaan elämänmenonsa synnillisyyden. Hän poisti varjeluksensa ja salli vihollisten ahdistaa ja heikentää valtakuntaa. »Niin Herra nostatti Salomolle vastustajaksi edomilaisen Hadadin. Ja Jumala nostatti Salomolle vastustajaksi Resonin», joka oli ollut »partiojoukon päällikkönä. Hän inhosi Israelia; ja hänestä tuli Aramin kuningas. Myöskin Salomon palvelija Jerobeam, kelpo mies kohotti kätensä kuningasta vastaan» (1 Kun. 11: 14—28).

Lopulta Herra lähetti Salomolle profeetan välityksellä hätkähdyttävän sanoman: »Koska sinun on käynyt näin, ja koska et ole pitänyt minun liittoani etkä noudattanut minun käskyjäni, jotka minä sinulle annoin, niin minä repäisen valtakunnan sinulta ja annan sen sinun palvelijallesi. Mutta isäsi Daavidin tähden minä en tee tätä sinun päivinäsi; sinun poikasi kädestä minä sen repäisen» (1 Kun. 11: 11,12).

Tämä Salomolle ja hänen suvulleen lausuttu tuomion sanoma havahdutti hänet aivan kuin unesta. Omatunto heränneenä hän alkoi nähdä mielettömyytensä oikeassa valossaan. Masentuneena, sielullisesti ja ruumiillisesti voimattomana, uupuneena ja janoissaan hän hylkäsi maalliset särkyvät säiliöt juodakseen vielä kerran elämän lähteestä. Hänessä kärsimyksen kuritus oli lopulta aikaansaanut parannuksen. Kauan häntä oli ahdistanut pelko lopullisesta perikadosta, koska hän ei kyennyt kääntymään hulluudestaan, mutta nyt hänen saamastaan sanomasta pilkahti esiin toivon säde. Jumala ei ollut tyystin hyljännyt häntä. Jumala oli vielä valmis vapauttamaan hänet kuolemaakin julmemmasta vankeudesta, mistä hän ei mitenkään kyennyt vapautumaan omin voimin.

Kiitollisena Salomo tunnusti, että Jumala voimassaan ja laupeudessaan oli kaikkia muita ylhäisempi (Saarn. 5:7). Katuvana hän alkoi jälleen tavoitella sitä ylevää puhtauden ja pyhyiden tasoa, jolta hän oli langennut niin syvälle. Hän ei voinut lainkaan toivoa välttyvänsä synnin tuhoisilta seurauksilta eikä pystyvänsä unohtamaan hillittömän elämänmenonsa muistoa. Mutta hän yrittäisi vakavasti varoittaa muita ryhtymästä mielettömyyksiin. Nöyrästi hän tunnustaisi menetelleensä väärin ja korottaisi äänensä varoittamaan toisia, jotta he eivät joutuisi peruuttamattomasti turmioon hänen aiheuttamansa pahuuden vaikutuksesta.

Todella katuva ei unohda menneitä syntejään eikä suhtaudu heti rauhan saatuaan välinpitämättömästi tekemiinsä erehdyksiin. Hän ajattelee niitä, joita hän on menettelyllään johtanut pahuuteen, ja koettaa kaikin mahdollisin keinoin palauttaa heidät oikealle polulle. Mitä selvempään valoon hän itse on päässyt, sitä voimakkaammin hän haluaa auttaa toisiakin oikealle tielleni hän kaunistele syntistä vaellustaan eikä vähättele vääryyksiään, vaan pystyttää vaaramerkin varoittamaan toisia.

Salomo myönsi, että »ihmislasten sydän on täynnä pahaa ja että mielettömyys on heillä sydämessä» (Saarn. 9:3). Edelleen hän lausui: »Milloin pahan teon tuomio ei tule pian, saavat ihmislapset rohkeutta tehdä pahaa, koskapa syntinen saa tehdä pahaa sata kertaa ja elää kauan; tosin minä tiedän, että Jumalaa

Profeetat ja kuninkaat

pelkääväisille käy hyvin, sentähden että he häntä pelkäävät, mutta että jumalattomille ei käy hyvin eikä hän saa jatkaa päiviään pitkiksi kuin varjo, sentähden ettei hän pelkää Jumalaa» (Saarn. 8: 11—13).

Hengen innoittamana kuningas kertoi jälkipolville hukkaan elettyjen vuosiansa vaiheet ja niihin liittyvät varoittavat opetukset. Näin ei hänen elämäntyönsä mennyt täysin hukkaan, vaikka hänen kansansa joutuikin korjaamaan hänen kylvönsä pahuuden satoina. Sävyisästi ja nöyrästi Salomo myöhemminä vuosinaan »opetti kansalle tietoa, punnitsi, harkitsi ja sommitteli sananlaskuja paljon». Hän »koki löytää kelvollisia sanoja, oikeassa mielessä kirjoitettuja, totuuden sanoja. Viisaitten sanat ovat kuin tutkaimet ja kootut lauseet kuin isketyt naulat; ne ovat saman Paimenen antamia. Ja vielä näiden lisäksi: Poikani, ota varoituksesta vaari» (Saarn. 12: 9—12).

»Loppusana kaikesta, mitä on kuultu, on tämä», hän kirjoitti. »Pelkää Jumalaa ja pidä hänen käskynsä, sillä niin tulee jokaisen ihmisen tehdä. Sillä Jumala tuo kaikki teot tuomiolle, joka kohtaa kaikkea salassa olevaa, olkoon se hyvää tai pahaa» (Saarn.12: 13,14).

Salomon myöhemmistä kirjoituksista ilmenee, että sitä mukaa kuin hän yhä paremmin tajusi oman elämänmenonsa jumalattomuuden, hän keskittyi yhä enemmän varoittamaan nuorisoa lankeamasta niihin erehdyksiin, jotka olivat saaneet hänet tyystin hukkaamaan taivaan parhaat lahjat. Murheisena ja häpeissään hän tunnusti, että miehuutensa kukoistuksessa, jolloin hänen olisi pitänyt pitää Jumalaa lohtunaan, tukenaan ja elämänsä ylläpitäjänä, hän hylkäsi taivaan valon ja viisauden ja asetti epäjumalain palvonnan Herran palveluksen tilalle. Ja nyt kun hän oli joutunut kokemaan sellaisen elämän mielettömyyden, hänen harras halunsa oli varjella toisia niiltä katkerilta kokemuksilta, joita hänellä oli ollut.

Liikuttavan hellästi hän kirjoitti niistä etuoikeuksista ja velvollisuuksista, joita nuorilla on heidän palvellessaan Jumalaa:

»Suloinen on valo, ja silmille tekee hyvää nähdä aurinkoa. Niin, jos ihminen elää vuosia paljonkin, iloitkoon hän niistä kaikista, mutta muistakoon pimeitä päiviä, sillä niitä tulee paljon. Kaikki, mikä tulee, on turhuutta. Iloitse, nuorukainen,

Salomon katumus

nuoruudessasi, ja sydämesi ilahuttakoon sinua nuoruusikäsi päivinä. Vaella sydämesi teitä ja silmiesi halun mukaan; mutta tiedä: Jumala tuo sinut tuomiolle kaikesta tästä. Karkoita suru sydämestäsi ja torju kärsimys ruumiistasi, sillä nuoruus ja aamurusko ovat turhuutta» (Saarn. 11: 7—10).

»Ja muista Luojaasi nuoruudessasi,
ennenkuin pahat päivät tulevat
ja joutuvat ne vuodet, joista olet sanova:
'Nämä eivät minua miellytä';
ennenkuin pimenee aurinko, päivänvalo,
kuu ja tähdet,
ja pilvet palajavat sateen jälkeenkkin —
jolloin huoneen vartijat vapisevat
ja voiman miehet käyvät koukkuisiksi
ja jauhajanaiset ovat joutilaina,
kun ovat menneet vähiin,
ja akkunoista-kurkistelijat jäävät pimeään,
ja kadulle vievät ovet sulkeutuvat
ja myllyn ääni heikkenee
ja noustaan linnunlauluun
ja kaikki laulun tyttäret hiljentyvät;
myös peljätään mäkiä, ja tiellä on kauhuja,
ja mantelipuu kukkii,
ja heinäsiirkka kulkee kankeasti,
ja kapriisinnappu on tehoton;
sillä ihminen menee iankaikkiseen majaan,
ja valittajat kiertelivät kaduilla —
ennenkuin hopealanka katkeaa
ja kultamalja särkyä
ja vesiastia rikkoutuu lähteellä
ja ammennuspyörä särkyneenä putoaa kaivoon.
Ja tomu palajaa maahan, niinkuin on ollutkin,
ja henki palajaa Jumalan tykö,
joka sen on antanutkin.»

Saarn. 12: 1—7.

Salomon elämä on täynnä varoitusta paitsi nuorille, myös kypsyysvuosiinsa ehtineille sekä niille, jotka elämänsä kukkulan

Profeetat ja kuninkaat

rinnettä laskeutuen katselevat länteen painuvaa aurinkoa. Näemme ja kuulemme nuoruuden epävakaisuudesta — miten nuoret häilyvät oikean ja väärän välillä, kunnes vahingolliset intohimot vetävät heidät pyörteisiinsä. Varttuneemmilta emme enää odota tällaista epävakaisuutta ja uskottomuutta vaan vakiintunutta luonnetta ja syvään juurtuneita periaatteita. Mutta aina ei käy näin. Kun Salomon olisi pitänyt olla luonteeltaan vankka kuin tammi, hänen lujutensa ei kestänyt kiusauksen tullen, vaan hän lankesi. Hänet havaittiin heikoimmaksi silloin, kun hänen piti olla voimakkaimmillaan.

Tällaisten esimerkkien pitäisi opettaa meille, että niin nuoret kuin vanhatkin varjeltuvat vain valvomalla ja rukoilemalla. Korkeaan asemaan ja suuriin etuoikeuksiin ei ole luottamista. Vuosikausien aidon kristillisen vaelluksenkin jälkeen voidaan vielä olla suojattomia saatanan hyökkäyksiä vastaan. Viisas ja voimakas Salomokin joutui tappiolle taistelussaan sisäistä syntiä ja ulkonaista kiusausta vastaan. Hänen tappiostaan opimme, että olkoonpa ihminen miten älykäs tahansa ja olkoonpa hän aikaisemmin palvellut Jumalaa miten uskollisesti hyvänsä, hän ei koskaan voi turvallisesti luottaa omaan viisautteensa eikä kunnollisuuteensa.

Kaikkina sukupolvina ja kaikissa maissa luonteenkasvatuksen perusta ja tavoite ovat olleet samat. Ainoa varma perustus ja ainoa luotettava opas on tämä jumalallisen lain suuri periaate, joka ilmeni Vapahtajan luonteessa ja elämässä: »Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydäimestäsi, ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi» (Luuk. 10:27). Herra »on sinun aikojesi vakuus, avun runsaus, viisaus ja ymmärrys» (Jes. 33: 6), ja tämän viisauden ja ymmärryksen löydämme vain hänen Sanastaan.

Se mitä Israelille sanottiin Herran käskyjen noudattamisesta, pätee vielä nykyäänkin: »Se on oleva teidän viisautenne ja ymmärryksenne kansojen silmissä» (5 Moos. 4:6). Tässä on yksilön kunnollisuuden, kodin puhtauden, yhteiskunnan hyvinvoinnin ja kansakunnan pysyvyyden ainoa vakuus. Elämän kaikissa pulmatilanteissa, vaaroissa ja ristiriidoissa on aina turvallisinta ja varmintä toimia Jumalan sanan mukaan. »Herran

asetukset ovat oikeat» (Ps. 19: 9), ja »joka näin tekee, hän ei ikinä horju» (Ps. 15: 5).

Ne jotka ottavat vaarin Salomon luopumuksesta, kavahtavat niiden syntien ensimmäistä lähestymistä, jotka voittivat hänet. Vain kuuliaisuus taivaan vaatimuksille varjelee ihmistä luopumukselta. Jumala on runsaasti valistanut ja siunannut ihmistä, mutta ellei tätä valoa ja näitä siunauksia vastaanoteta, ei niistä ole mitään suojaa tottelemattomuutta ja luopumusta vastaan. Kun ne, jotka Jumala on asettanut korkeisiin luottamustehtäviin, luopuvat hänestä ja luottavat inhimilliseen viisauteen, heidän valonsa muuttuu pimeydeksi, ja heille uskotut kyvyt tulevat heille paulaksi.

Taistelun loppuun asti tulee olemaan niitä, jotka luopuvat Jumalasta. Saatana muokkaa olosuhteet sellaisiksi, että ellei Jumalan voima varjele meitä, ne miltei huomaamatta heikentävät sielun suojarahvustuksia. Meidän on syytä kysyä joka askeleella: »Onko tämä Herran tie?» Elämän loppuun asti on aihetta valvoa tunteita ja mielihaluja lujasti ja määrätietoisesti. Emme voi olla hetkeäkään turvassa, elleimme luota Jumalaan ja ellei elämämme ole kätkeytynä Kristuksessa. Valvomalla ja rukoilemalla säilymme puhtaina.

Kaikki jotka pääsevät Jumalan kaupunkiin, joutuvat käymään sisälle ahtaasta portista tuskallisina ponnistuksina, koska ei »sinne ole pääsevä mitään epäpyhää» (Ilm. 21:27). Mutta kenenkään langenneen ei tarvitse vaipua epätoivoon. Iäkkäätkin ja aikaisemmin Jumalan kunnioittamat ovat saattaneet tahrata sielunsa ja uhranneet siveytensä himon alttarilla. Mutta jos he katuva, hylkäävät syntinsä ja kääntyvät Jumalan puoleen, on heillä vielä toivoa. Hän joka julistaa: »Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä annan sinulle elämän kruunun» (Ilm. 2: 10), esittää myös kutsun: »Jumalaton hyljätköön tiensä ja väärintekijä ajatuksensa ja palatkoon Herran tykö, niin hän armahtaa häntä, ja meidän Jumalamme tykö, sillä hänellä on paljon anteeksi-antamusta» (Jes. 55:7). Jumala vihaa syntiä mutta rakastaa syntistä. »Minä parannan teidän luopumuksenne», hän lausuu, »omasta halustani minä teitä rakastan» (Hoos. 14: 5).

Salomo katui vilpittömästi, mutta hänen huonon esimerkkinsä haitallisia vaikutuksia ei voitu tehdä mitättömiksi. Hänen luopu-

Profeetat ja kuninkaat

muksensa aikana valtakunnassa oli miehiä, jotka eivät pettäneet saamaansa luottamusta vaan pysyivät nuhteettomina ja uskolisina. Mutta monet joutuivat harhateille, eikä katuvaan kuninkaan ollut helppo pysädyttää niitä pahuuden voimia, jotka epäjumalanpalveluksen käytäntöön ottaminen ja maailmallisten tapojen omaksuminen olivat päästäneet liikkeelle. Hän ei enää pystynyt läheskään entiseen tapaan vaikuttamaan hyvää. Monet eivät enää varauksitta luottaneet hänen johtoonsa. Vaikka kuningas tunnustikin syntinsä ja kirjoitti jälkipolvien hyödyksi hulluutensa ja katumuksensa vaiheista, hän ei voinut koskaan toivoa saavansa väärin tekojensa turmiollisia vaikutuksia täysin hävitetyiksi. Hänen luopumuksensa rohkaisemina monet tekivät jatkuvasti ja pelkästään pahaa. Ja useiden hänen jälkeensä tulleiden hallitsijoiden rappeutumisen voidaan katsoa saaneen vaikutteita siitä, että hän käytti väärin ja alhaisesti Jumalalta saamiaan kykyjä.

Muistellessaan tuskaisen katkerana huonoa vaellustaan Salomon oli pakko lausua: »Viisaus on parempi kuin sota-aset, mutta yksi ainoa syntinen saattaa hukkaan paljon hyvää. On onnettomuus se, minkä olen nähnyt auringon alla, vallanpitäjästä lähtenyt erehdys: tyhmyys asetetaan arvon korkeuksiin.»

»Myrkkykärpäset saavat haisemaan ja käymään voiteentekijän voiteen. Pieni tyhmyys painaa enemmän kuin viisaus ja kunnia» (Saarn. 9: 18; 10: 5, 6, 1).

Salomon elämän tarjoamista monista opetuksista ei mitään ole niin voimakkaasti korostettu kuin seurauksiltaan hyvän tai pahan vaikutuksen voimaa. Olkoonpa piirimme miten ahdas tahansa, vaikutuksemme voi silti aiheuttaa joko onnea tai onnettomuutta. Tietämättämme tai tahtomattamme se koituu toisille siunaukseksi tai kiroukseksi. Se voi olla alakuloisuuden, tyytymättömyyden tai itsekkyyden sävyttämää tai jopa jonkin hellityn synnin kalmanlöyhkän myrkyttämää; tai se voi uhkia elämää antavaa uskon voimaa, rohkeutta ja toivoa sekä rakkauten sulotuoksua. Mutta hyvää tai pahaa siitä varmasti seuraa.

Vakavaa on ajatella, että vaikutuksemme olisi kuoleman haju kuolemaksi, mutta sittenkin se on mahdollista. Kun yksikin harhaan johdettu sielu menettää ikuisen autuuden, niin kuka

pystyy arvioimaan tuon tappion suuruuden! Ja kuitenkin meidän tarvitsee vain kerran tehdä pikaistuksissamme jotakin tai päästää suustamme ajattelematon sana, ja se voi vaikuttaa jonkun toisen elämään niin ratkaisevan syvällisesti, että se koituu hänen sielunsa tuhoksi. Yksikin luontevirhe voi loitontaa monet Kristuksesta.

Kun kylvetty siemen tuottaa sadon ja se vuorostaan kylvetään, niin sato moninkertaistuu. Tämä laki pätee myös suhteessamme toisiin. Jokainen teko ja jokainen sana ovat satoa tuottavaa siementä. Jokainen huomaavaisen ystävällinen teko, jokainen kuuliaisuuden tai kieltäytyksen osoitus toistuu toisissa ja heidän välityksellään vielä muissa. Samoin jokainen kateellinen, pahansuopa tai riitaisa teko on siemen, josta kasvaa monille turmiollinen »katkeruuden juuri» (Hebr. 12: 15). Ja miten paljon suuremman joukon nuo »monet» myrkyttävätkään! Näin siis hyvän ja pahan kylvö ulottaa vaikutuksensa sekä tähän aikaan että tulevaan.

7.

VALTAKUNNAN JAKAUTUMINEN

»Sitten Salomo meni lepoon isiensä tykö ja hänet haudattiin isänsä Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Rehabeam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa» (1 Kun. 11: 43).

Kohta valtaistuimelle nousemisensa jälkeen Rehabeam meni Sikemiin, missä hän odotti kaikkien heimojen muodollisesti tunnustavan hänet kuninkaaksi. »Koko Israel oli tullut Sikemiin tekemään häntä kuninkaaksi» (2 Aikak. 10: 1).

Läsnäolevien joukossa oli myös Jerobeam, Nebatin poika — sama Jerobeam, joka Salomon hallitusaikana oli tunnettu »kelpo mieheksi» ja jolle siilolainen profeetta Ahia oli esittänyt tämän yllättävän sanoman: »Katso, minä repäisen valtakunnan Salomon kädestä ja annan kymmenen sukukuntaa sinulle» (1Kun. 11: 28,31).

Sanansaattajansa välityksellä Herra oli selvästi sanonut Jerobeamille, että valtakunnan jakaminen oli välttämätöntä. Jaon täytyi tapahtua, »koska he ovat hyljänneet minut ja kumartaneet Astartea, siidonilaisten jumalatarta, ja Kemosta, Mooabin jumalaa, ja Milkomia, ammonilaisten jumalaa, eivätkä ole vaeltaneet minun teitäni eivätkä tehneet sitä, mikä on oikein minun silmissäni, eivätkä noudattaneet minun käskyjäni ja oikeuksiani niinkuin Salomon isä Daavid» (1 Kun. 11: 33).

Jerobeamille oli lisäksi selitetty, ettei valtakuntaa jaettaisi ennen kuin Salomon hallituskauden jälkeen. »Kuitenkaan en minä ota hänen kädestään koko valtakuntaa», oli Herra julista-

nut, »vaan annan hänen olla ruhtinaana koko elinaikansa palvelijani Daavidin tähden, jonka minä valitsin, koska hän noudatti minun käskyjäni ja säädöksiäni. Mutta hänen poikansa kädestä minä otan kuninkuuden ja annan sen sinulle, nimittäin ne kymmenen sukukuntaa» (1 Kun. 11: 34, 35).

Salomo oli halunnut valmistaa Rehabeamia, valittua seuraajaansa, menettelemään viisaasti Jumalan profeetan ennustamaan ahdinkotilaan jouduttaessa, mutta hän ei koskaan ollut saanut voimakkaalla vaikutuksellaan suunnatuksi poikansa mieltä hyvään, tämän lapsuusajan kasvatuksen jäätyä niin pahoin laiminlyödyksi. Rehabeam oli perinyt ammonilaiselta äidiltään häilyvän luonteen. Toisin ajoin hän yritti palvella Jumalaa ja sai jossain määrin kokea menestystäkin, mutta hän ei ollut luja vaan antoi lopulta periksi sille pahalle, mikä oli ympäröinyt häntä lapsuudesta saakka. Rehabeamin tekemät virheet ja lopullinen luopumus osoittavat, miten pelottavat seuraukset oli Salomon liittymisellä epäjumalia palvoviin naisiin.

Edellisen hallitsijansa aikana heimot olivat kauan kärsineet epäoikeudenmukaista ja raskasta sortoa. Luopumuksensa aikana Salomo oli joutunut tuhlaavaisuutensa takia verottamaan kansaa raskaasti ja vaatimaan heiltä paljon työvelvollisuutta. Siksi heimojen johtavat miehet päättivät ennen uuden hallitsijan kruunaamista varmistua siitä, oliko Salomon pojan tarkoituksena keventää näitä taakkoja vai ei. »Niin Jerobeam ja koko Israel tuli saapuville, ja he puhuivat Rehabeamille sanoen: 'Sinun isäsi teki meidän ikeemme raskaaksi; mutta huojenna sinä nyt se kova työ, jota isäsi teetti, ja se raskas ies, jonka hän pani meidän niskaamme, niin me palvelemme sinua.'»

Rehabeam halusi keskustella neuvonantajiansa kanssa ennen hallitusohjelmansa laatimista ja vastasi: »'Odottakaa kolme päivää ja tulkaa sitten takaisin minun tyköni.' Ja kansa meni. Kuningas Rehabeam neuvotteli vanhain kanssa, jotka olivat palvelleet hänen isäänsä Salomoa, kun tämä vielä eli, ja kysyi: 'Kuinka te neuvotte vastaamaan tälle kansalle?' He vastasivat hänelle ja sanoivat: 'Jos sinä olet hyvä tätä kansaa kohtaan, olet armollinen heille ja puhut heille hyviä sanoja, niin he ovat sinun palvelijoitasi kaiken elinaikasi'» (2 Aikak. 10: 3—7).

Tyytymättömänä Rehabeam kääntyi nuorten miesten puoleen,

Profeetat ja kuninkaat

joiden kanssa hän oli seurustellut nuoruudessaan ja miehuutensa alkuvuosina, ja kysyi heiltä: »Kuinka te neuvotte meitä vastaamaan tälle kansalle, joka on puhunut minulle sanoen: 'Huojenne se ies, jonka sinun isäsi on pannut meidän niskaamme'?» (1 Kun. 12:9). Nuoret miehet kehottivat häntä kohtelemaan valtakuntansa alamaisia ankarasti ja tekemään heille selväksi, ettei hän alusta pitäen suvainnut mitään puuttumista henkilökohtaisiin toivomuksiinsa.

Sen ajatuksen imartelemana, että saisi kohta käyttää ylintä käskyvaltaa, Rehabeam päätti olla noudattamatta valtakuntansa vanhempien miesten neuvoa ja ottaa nuoremmat miehet neuvonantajikseen. Niin sitten kävikin, että kun »Jerobeam ja kaikki kansa tuli Rehabeamin tykö kolmantena päivänä» kuulemaan, miten hän aikoi vastaisuudessa menetellä, »kuningas antoi kansalle kovan vastauksen, sanoen: 'Jos minun isäni on tehnyt teidän ikeenne raskaaksi, niin minä teen ikeenne vielä raskaammaksi; jos minun isäni on kurittanut teitä raipoilla, niin minä kuritan teitä piikkiruoskilla'» (jakeet 12—14).

Jos Rehabeam ja hänen kokemattomat neuvonantajansa olisivat ymmärtäneet Jumalan tahdon Israelin suhteen, he olisivat kuunnelleet kansaa, joka vaati maan hallintoa ratkaisevasti uudistettavaksi. Mutta Sikemin kokouksessa tarjoutuneen tilaisuuden hetkellä he eivät ajatelleet johdonmukaisesti ja pystyivät sen jälkeen enää heikosti vaikuttamaan suureen osaan kansasta. Kun he ilmaisivat päättäneensä jatkaa entistä ankarammin Salomon hallituskauden aikana aloitettuja sortotoimia, se oli täysin sen suunnitelman vastaista, jonka Jumala oli laatinut Israelia varten, ja antoi kansalle hyvän syyn epäillä heidän vaikuttamiensa vilpittömyyttä. Tällä epäviisaalla ja tunnottomalla vallankäytön yrityksellään kuningas ja hänen neuvonantajansa ilmaisivat vain haluavansa ylpeillä asemallaan ja arvovallallaan.

Herra ei sallinut Rehabeamin toteuttaa laatimaansa hallitusohjelmaa. Heimojen keskuudessa oli tuhansia, jotka olivat kovin tuohtuneita Salomon hallituskauden sortotoimista, ja nämä eivät katsoneet voivansa muuta kuin kapinoida Daavidin sukua vastaan. »Kun koko Israel huomasi, ettei kuningas heitä kuullut, vastasi kansakuninkaalle näin: 'Mitä osaa meillä on Daavidiin?

Ei meillä ole perintöosaa lisäin poikaan. Majoillesi, Israel! Valvo nyt huonettasi, Daavid!' Ja Israel meni majoillensa» (Jae 16).

Rehabeamin harkitsemattomasta puheesta aiheutunut välien rikkoutuminen osoittautui korjaamattomaksi. Siitä lähtien Israelin kaksitoista heimoa pysyivät jakautuneina. Juudan ja Benjaminin heimot muodostivat eteläisen Juudan kuningaskunnan, jota Rehabeam hallitsi. Pohjoiset kymmenen heimoa muodostivat oman hallituksensa, joka tunnettiin Israelin valtakuntana, ja sen hallitsijana oli Jerobeam. Näin toteutui profeetan ennustama valtakunnan jakautuminen, »sillä Herra sen niin salli täyttääkseen sanansa» (jae 15).

Kun Rehabeam huomasi, että kymmenen heimoa irrottautui hänen alaisuudestaan, hän ryhtyi sovittelemaan. Rauhan lähettämiseksi hän »lähetti matkaan verotöiden valvojan Adoramin», mutta koska tunteet Rehabeamia vastaan olivat jo kovin kiihtyneet, »kivitti koko Israel hänet kuoliaaksi». Tämä oli jo varsin hätkähdyttävä osoitus kapinan voimasta. »Silloin kuningas Rehabeam nousi nopeasti vaunuihinsa ja pakeni Jerusalemiin» (jae 18).

Jerusalemiin tultuaan »kokosi hän koko Juudan heimon ja Benjaminin sukukunnan, satakahdeksankymmentä tuhatta sotakuntoista valiomiestä, sotimaan Israelin heimoa vastaan ja palauttamaan kuninkuutta Rehabeamille, Salomon pojalle. Mutta Jumalan miehelle Semajalle tuli tämä Jumalan sana: 'Sano Rehabeamille, Salomon pojalle, Juudan kuninkaalle, ja koko Juudan ja Benjaminin heimoille sekä muulle kansalle näin: »Näin sanoo Herra: Älkää menkö sotimaan veljiänne, israelilaisia, vastaan. Palatkaa kukin kotiinne, sillä minä olen sallinut tämän tapahtua.»' Niin he kuulivat Herran sanaa, kääntyivät takaisin ja menivät pois Herran sanan mukaan» (jakeet 21–24).

Kolmen vuoden ajan Rehabeam koetti osoittaa oppineensa jotakin kuninkuutensa alussa saamastaan surullisesta kokemuksesta, ja tässä yrityksessään hän onnistuikin. Hän »linnoitti lujasti Juudan kaupunkeja. Hän varusti linnoitukset ja sijoitti niihin päämiehiä sekä muonavarastoja, öljyä ja viiniä». Hän linnoitti nämä kaupungit huolellisesti ja »varusti ne hyvin lujasti» (2 Aikak. 11: 5,11,12). Mutta se että Juuda menestyi Rehabeamin kuninkuuden alkuvuosina, ei johtunut varsinaisesti

Profeetat ja kuninkaat

näistä toimenpiteistä vaan siitä, että he tunnustivat Jumalan korkeimmaksi Hallitsijakseen. Tämä koitui Juudan heimoille eduksi. Heihin liittyi monia Jumalaa pelkääviä miehiä myös pohjoisista heimoista. Raamattu kertoo, että »heitä seurasivat kaikista Israelin sukukunnista Jerusalemiin ne, jotka sydäme-
tään antautuivat etsimään Herraa, Israelin Jumalaa, uhratakseen Herralle, isiensä Jumalalle. Näin he vahvistivat Juudan valta-
kuntaa ja tukivat Rehabeamia, Salomon poikaa, kolme vuotta; sillä he vaelsivat Daavidin ja Salomon teitä kolme vuotta» (jakeet 16,17).

Jatkamalla tähän tapaan Rehabeam olisi voinut suureksi osaksi korjata aikaisemmat virheensä ja saada kansan jälleen luottamaan siihen, että hän pystyi hallitsemaan sitä kunnollisesti. Mutta innoitettu sana joutuu ikäväksemme toteamaan Salomon seuraajan sellaiseksi, joka vaikutuksellaan varsin heikosti herätti kuuliaisuutta Herraa kohtaan. Vaikka hän olikin luonnostaan itsepäinen, itsevarma, omaa tahtoaan toteuttava ja taipuvainen palvelemaan epäjumalia, hän olisi silti voinut, jos hän olisi täysin luottanut Jumalaan, kehittyä lujaluonteiseksi, vahvauskoiseksi ja Jumalan käskyille kuuliaiseksi. Mutta sitä mukaa kuin aikaa kului, kuningas alkoi yhä enemmän luottaa asemaansa ja vahvasti linnoittamiinsa kaupunkeihin. Vähitellen saivat perityt heikkoudet hänet taipumaan kokonaan epäjumalien palvontaan. »Kun Rehabeamin kuninkuus oli vahvistunut ja hän oli voimistunut, hylkäsi hän Herran lain, hän ja koko Israel hänen kanssaan» (2 Aikak. 12: 1).

Miten murheelliset ja syvämerkityksiset ovatkaan sanat: »Ja koko Israel hänen kanssaan»! Kansa jonka Jumala oli valinnut valistamaan ympärillä asuvia kansoja, oli nyt hylkäämässä voimansa Alkulähteen ja pyrkimässä tulemaan näiden kaltaiseksi. Kuten Salomon niin Rehabeaminkin huono esimerkki johti monet harhaan. Heidän tavallaan käy jokseenkin samoin jokaisen pahantekijän vielä nykyäänkin — hänen pahuutensa tarttuu toisiinkin. Kukaan ei elä vain itselleen. Kukaan ei yksin tuhoudu pahuuteensa. Elämänsä vaikutuksella jokainen joko valaisee ja ilahduttaa toisten vaellusta tai johtaa heidät synkkään epätoivoon ja turmioon. Johdamme toisia joko ylöspäin, onneen ja kuolemattomaan elämään, tai alaspäin, suruun ja iankaikki-

seen kuolemaan. Mutta jos teoillamme vahvistamme toisten pahoja kykyjä tai herätämme ne toimimaan, osallistumme heidän syntiinsä.

Jumala ei jättänyt Juudan kuninkaan luopumusta rankaisematta. »Kuningas Rehabeamin viidentenä hallitusvuotena hyökkäsi Siisak, Egyptin kuningas, Jerusalemin kimppuun, sillä he olivat tulleet uskottomiksi Herraa kohtaan. Hänellä oli mukanaan sotavaunuja tuhat kaksisataa ja ratsumiehiä kuusikymmentä tuhatta, ja lukematon oli väki, joka tuli hänen kanssaan Egyptistä. Ja hän valloitti Juudan varustetut kaupungit ja tuli aina Jerusalemiin saakka.

Niin profeetta Semaja tuli Rehabeamin ja Juudan päämiesten tykö, jotka olivat kokoontuneet Jerusalemiin Siisakia pakoon, ja hän sanoi heille: 'Näin sanoo Herra: Te olette hyljänneet minut, sentähden olen minäkin hyljännyt teidät Siisakin käsiin!'» (jakeet 2—5).

Kansa ei ollut mennyt luopumuksessaan vielä niin pitkälle, että olisi väheksynyt Jumalan rangaistustuomioita. Se käsitti maahan hyökänneen Siisakin aiheuttamat tappiot Jumalan sallimiksi ja nöyrtyi joksikin ajaksi. »Herra on vanhurskas», se tunnusti.

»Kun Herra näki heidän nöyrtyvän, tuli Semajalle tämä Herran sana: 'He ovat nöyrtyneet; minä en tuhoa heitä, vaan minä annan heidän hädin tuskin pelastua, eikä minun vihaani vuodateta Jerusalemin päälle Siisakin käden kautta. Kuitenkin heidän on tultava hänen palvelijoikseen, että he tulisivat tietämään, mitä on palvella minua ja mitä on palvella vieraitten maitten valtakuntia.'

»Niin Siisak, Egyptin kuningas, hyökkäsi Jerusalemin kimppuun ja otti Herran temppelin aarteet ja kuninkaan linnan aarteet, otti kaikki tyynni. Hän otti myös kaikki kultakilvet, jotka Salomo oli teettänyt. Kuningas Rehabeam teetti niiden sijaan vaskikilvet ja jätti ne henkivartijain päälliköitten haltuun, jotka vartioivat kuninkaan linnan ovella. Sentähden, että Rehabeam nöyrtyi, kääntyi Herran viha hänestä pois, niin ettei tullut täydellistä tuhoa; ja olivathan asiat Juudassa vielä hyvin» (jakeet 6—12).

Mutta kun selvittiin ahdingosta ja kansakunta alkoi jälleen

Profeetat ja kuninkaat

menestyä, monet unohtivat pelkonsa ja ryhtyivät taas palvelemaan epäjumalia. Näihin liittyi kuningas Rehabeamkin. Vaikka hänen kokemansa onnettomuus olikin nöyryyttänyt häntä, ei hän kuitenkaan ratkaisevasti muuttanut elämäntapaansa. Hän unohti sen opetuksen, jonka Jumala oli koettanut antaa hänelle, ja vajosi jälleen niihin synteihin, jotka olivat saattaneet kansakunnan vaikeuksiin. Elettyään vielä muutamia kunniattomia vuosia, joiden aikana »hän teki sitä, mikä on paha», sillä hän ei kiinnittänyt sydäntänsä etsimään Herraa, Rehabeam meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Abia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa» (jakeet 14,16).

Valtakunnan jakautuessa Rehabeamin kuninkuuden alkuvuosina Israel alkoi menettää loistoaan pääsemättä enää koskaan entiseen kukoistukseensa. Seuraavien vuosisatojen kuluessa oli Daavidin valtaistuimella ajoittain niin siveellisesti ryhdikkäitä, arvostelukykyisiä ja kaukokatseisia miehiä, että heidän kuninkuutensa aikana Juudan kansan saamat siunaukset levisivät naapurimaihinkin. Aika ajoin kunnioitettiin Herran nimeä ja hänen lakiaan enemmän kuin mitään väärää jumalaa. Ajasta toiseen ilmaantui voimallisia profeettoja vahvistamaan hallitsijoita ja rohkaisemaan kansaa pysymään jatkuvasti uskollisena. Mutta sitä pahuuden kylvöä, joka versoi jo Rehabeamin tullessa kuninkaaksi, ei koskaan saataisi kokonaan juurituksi pois. Aika ajoin tuo Jumalan kerran suosima kansa vajoaisi niin matalalle, että se tulisi pakanain sananparreksi.

Epäjumalia palvelevien turmeluksesta huolimatta Jumala armossaan teki kaikkensa estääkseen jakautunutta valtakuntaa tuhoutumasta lopullisesti. Ja vaikka hänen suunnitelmansa Israelin suhteen näyttivät vuosien mittaan epäonnistuvan täydellisesti niiden juonittelujen vuoksi, joihin pahuuden henkivallat yllyttivät ihmisiä, havaittiin hänen yhä toteuttavan siunauksellisia tarkoituksiaan valitun kansan maanpakolaisuuden ja jälleenrakentamisen aikoina.

Valtakunnan jakautuminen oli vain alkuna niille ihmeellisille vaiheille, jotka ilmaisevat Jumalan pitkämielisyyttä ja säälivää armoa. Selvittyään siitä ahdistusten tulikokeesta, johon he joutuivat perittyjen ja hankittujen huonojen taipumustensa

Valtakunnan jakautuminen

vuoksi, joutuisivat ne joista Jumala koetti puhdistaa itselleen omaisuudeksi kansan, joka hyviä tekoja ahkeroitsee, lopulta tunnustamaan:

»Ei ole ketään sinun vertaistasi, Herra; sinä olet suuri, ja suuri ja voimallinen on sinun nimesi. Kuka ei sinua pelkäisi, sinä kansojen kuningas? Sillä kaikissa kansojen viisaissa ja kaikissa heidän valtakunnissansa ei ole yhtäkään sinun vertaistasi. Herra on totinen Jumala; hän on elävä Jumala ja iankaikkinen kuningas» (Jer. 10: 6, 7,10).

Epäjumalien palvojat saisivat lopulta oppia, että väärät jumalat ovat voimattomia nostamaan ja pelastamaan. »Jumalat, jotka eivät ole tehneet taivasta eikä maata, ne katoavat maan päältä ja taivaan alta» (jae 11). Ihminen voi löytää levon ja rauhan vain ollessaan alamainen elävälle Jumalalle, kaiken Luojaalle ja Hallitsijalle.

Yksimielisesti tulisivat kuritetut ja katuva Israel ja Juuda lopulta uudistamaan liittosuhteensa isiensä Jumalan Herran Sebaotin kanssa. Hänestä he julistaisivat:

»Hän on tehnyt maan voimallansa,
vahvistanut maanpiirin viisaudellansa
ja levittänyt taivaat taidollansa.
Kun hän jylisee,
käy vetten pauhina taivaalla,
ja hän nostaa pilvet maan ääristä,
tekee salamet ja sateen
ja tuo tuulen sen säilytyspaikoista.
Järjetön on jokainen ihminen, tietoa vailla,
häpeän saa jokainen kultaseppä veistetyistä kuvasta,
petosta on hänen valamansa kuva,
eikä niissä henkeä ole.
Turhuutta ne ovat, naurettavia tekeleitä;
kun niiden rangaistus tulee, ne hukkuvat.
Näiden kaltainen ei ole hän,
joka on Jaakobin osa,
sillä hän on kaiken Luoja,
ja Israel on hänen perintösukunsa:
Herra Sebaot on hänen nimensä.»

Jer. 10: 12—16.

8.

JEROBEAM

Daavidin sukua vastaan kapinoineet Israelin kymmenen heimoa asettivat kuninkaakseen Jerobeamin, Salomon entisen palvelijan. Siinä asemassaan tämä saattoi suorittaa viisaita yhteiskunnallisia ja uskonnollisia uudistuksia. Salomon hallituskauden aikana hän oli osoittautunut kyvykkääksi ja järkeväksi. Palveltuaan uskollisesti vuosikaudet hän oli saanut tietoa, jonka avulla hän pystyi hallitsemaan taitavasti. Mutta Jerobeam ei turvannut Jumalaa.

Jerobeam pelkäsi eniten sitä, että Daavidin valtaistuimella oleva hallitsija voittaisi jolloinkin tulevaisuudessa puolelleen hänen alamaisensa. Hän päätteli, että jos kymmenen heimon sallittaisiin käydä usein juutalaisten valtakunnan ikivanhalla hallintopaikalla, missä temppelin uhripalvelusta suoritettiin yhä samoin kuin Salomon kuninkuuden aikana, monet saattaisivat ruveta jälleen Jerusalemiin keskittyneen hallituksen alamaisiksi. Neuvonantajiansa ohjeen mukaisesti Jerobeam päätti yhdellä rohkealla iskulla ehkäistä mahdollisimman tehokkaasti kaiken irtautumisen hänen hallinnostaan. Tähän tulokseen hän aikoi päästä perustamalla uuden valtakuntansa alueelle kaksi jumalanpalveluksen keskusta, toisen Beeteliin ja toisen Daaniin. Kymmenen heimoa kutsuttaisiin palvelemaan Jumalaa näissä paikoissa Jerusalemin sijasta.

Tämän paikanmuutoksen yhteydessä Jerobeam arveli voivansa vedota israelilaisten mielikuvitukseen järjestämällä heille jotakin näkyväistä vastinetta kuvaamaan näkymätöntä Jumalaa. Hän teetti kaksi kultaista vasikkaa, ja ne asetettiin kahteen

Jerobeam

arkkuun ja vietiin kumpaankin jumalanpalveluskeskukseen. Yrittäessään näin kuvata jumaluutta Jerobeam rikkoi Herran selvää käskyä: »Älä tee itsellesi jumalankuvaa. Älä kumarra niitä äläkä palvele niitä» (2 Moos. 20: 4, 5).

Jerobeam halusi niin kiihkeästi pitää kymmenen heimoa poissa Jerusalemissa, että unohti suunnitelmansa perusheikkouden. Hän ei huomannut, miten suureen vaaraan hän saattoi israelilaiset asettamalla heidän nähtäväkseen sellaisen vertauskuvan jumaluudesta, jonka heidän esi-isänsä olivat niin hyvin tunteneet Egyptin orjuuden vuosisatoina. Jerobeam oli vastikään oleskellut Egyptissä, joten hänen olisi pitänyt tietää, miten epäviisasta oli tuoda kansan katseltavaksi moisia pakanuuden tuotteita. Mutta hän eksyi tuollaisiin sopimattomuuksiin sen tähden, että halusi niin jyrkästi lopettaa pohjoisten heimojen vuotuiset käynnit Pyhässä kaupungissa. »Te olette jo tarpeeksi kauan kulkeneet Jerusalemissa», hän selitti. »Katso, Israel, tässä on sinun Jumalasi, joka on johdattanut sinut Egyptin maasta» (1 Kun. 12: 28). Näin hän saattoi heidät kumartamaan kultaisia jumalankuvia ja omaksumaan outoja palvelusmenoja.

Pohjoisen valtakunnan alueella asui joitakin leeviläisiä, ja kuningas koetti saada heitä palvelemaan pappeina Beetelin ja Daanin uusissa uhripaikoissa. Mutta kun hän ei siinä onnistunut, hänen oli pakko korottaa »kansan keskuudesta papeiksi kaikenkaltaisia miehiä» (jae 31). Tulevaisuudestaan huolestuneina monet uskollisista ja heidän joukossaan suuri joukko leeviläisiä pakenivat Jerusalemiin, missä he saattoivat palvella Jumalaa hänen vaatimallaan tavalla.

»Jerobeam laittoi juhlan kahdeksannessa kuussa, kuukauden viidentenätoista päivänä, sen juhlan kaltaisen, jota vietetään Juudassa, ja nousi silloin itse alttarille; niin hän teki Beetelissä ja uhrasi niille vasikoille, jotka hän oli teettänyt. Ja tekemiänsä uhrikukulapappeja hän asetti virkaan Beeteliin» (jae 32).

Näin julkeasti kuningas syrjäytti Jumalan asetukset, eikä sitä sopinut jättää oikaisematta. Hänen ollessaan parhaillaan uhraamassa ja polttamassa suitsukkeita Beeteliin rakentamansa alttarin vihkimistilaisuudessa hänen luokseen saapui Juudan valtakunnasta Jumalan mies nuhtelemaan häntä näistä jumalanpalveluksen uusista muunnoksista. Profeetta »huusi alttaria

Profeetat ja kuninkaat

kohti ja sanoi: 'Alttari, alttari, näin sanoo Herra: Katso, Daavidin suvusta on syntyvä poika, nimeltä Joosia. Hän on teurastava sinun päälläsi uhrikukkulapapit, jotka polttavat uhreja sinun päälläsi, ja sinun päälläsi tullaan polttamaan ihmisten luita.'

»Ja hän antoi sinä päivänä ennusmerkin, sanoen: 'Ennusmerkki siitä, että Herra on puhunut, on tämä: alttari halkeaa, ja tuhka, joka on sen päällä, hajoaa.'» Samassa »alttari halkesi ja tuhka hajosi alttarilta, niinkuin Jumalan mies Herran käskystä oli ennusmerkin antanut» (1 Kun. 13: 2, 3, 5).

Tämän nähdessään Jerobeam uhmasi avoimesti Jumalaa ja koetti pidättää sanoman julistajan. Vihoissaan hän ojensi »kätensä alttaria kohti ja sanoi: 'Ottakaa hänet kiinni.'» Mutta käsi, jonka hän niin raisusti ojensi Herran sanansaattajaa vastaan, kävikin äkkiä voimattomaksi ja kuivettui, »eikä hän enää voinut vetää sitä takaisin».

Kauhuissaan kuningas pyysi profeettaa rukoilemaan puolestaan Jumalaa. »Lepytä Herraa, Jumalaasi, ja rukoile minun puolestani, että minä voisin vetää käteni takaisin.' Ja Jumalan mies lepytti Herraa; niin kuningas voi vetää kätensä takaisin, ja se tuli entiselleen» (jakeet 4, 6).

Turhaan oli Jerobeam yrittänyt juhlallisesti vihkiä vieraan alttarin, jonka kunnioittaminen olisi johtanut Jerusalemin tempelissä suoritettun jumalanpalveluksen väheksymiseen. Israelin kuninkaan olisi pitänyt profeetan sanoman johdosta katua ja luopua jumalattomista hankkeistaan, jotka vieroittivat kansan oikeasta Jumalan palveluksesta. Mutta hän paadutti sydämensä ja päätti pysyä omaksumallaan kannalla.

Beetelin juhlan aikana israelilaiset eivät olleet sydämeltään täysin paatuneita. Moniin saattoi Pyhä Henki vielä vaikuttaa. Herra halusi pysähdyttää hänestä luopuneita ajautumasta liian pitkälle, ennen kuin se oli liian myöhäistä. Hän lähetti sanansaattajansa keskeyttämään pakanalliset menot ja ilmoittamaan kuninkaalle ja kansalle, mihin tämä luopumus lopulta johtaisi. Alttarin halkaiseminen osoitti, miten vastenmielistä tämä Israelin iljettävä teko oli Jumalalle.

Herra ei halua hävittää, vaan hän koettaa pelastaa. Hän iloitsee saadessaan auttaa syntisiä. »Niin totta kuin minä elän,

sanoo Herra, Herra, ei ole minulle mieleen jumalattoman kuolema» (Hes. 33: 11). Varoittaen ja hartaasti pyytäen hän kutsuu eksyneitä luopumaan pahanteostaan ja kääntymään hänen tykönsä saadakseen elää. Hän antaa valituille sanansaattajilleen pyhää rohkeutta, jotta ne jotka kuulevat heitä pelkäisivät ja tekisivät parannuksen. Miten ankarasti Jumalan mies nuhteli-kaan kuningasta! Ja tämä ankaruus oli välttämätöntä; millään muulla tavoin ei silloista pahaa olisi voitukaan oikaista. Herra antoi palvelijalleen rohkeutta, jotta hän voisi jättää kuulijoi-hinsa pysyvän vaikutuksen. Herran sanansaattajien ei pitäisi koskaan pelätä joutuessaan esiintymään ihmisten edessä, vaan heidän tulee puolustaa järkkymättä oikeutta. Heidän ei tarvitse pelätä niin kauan kuin he turvaavat Jumalaan, sillä hän joka antaa heille tehtävän vakuuttaa heille myös varjelustaan.

Julistettuaan sanomansa profeetta oli lähdössä pois, kun Jerobeam sanoi hänelle: »Tule minun kanssani kotiini virkistä-mään itseäsi; minä annan sinulle lahjan.» Mutta profeetta vastasi: »Vaikka antaisit minulle puolet linnastasi, en minä tulisi sinun kanssasi. Tässä paikassa en minä syö leipää enkä juo vettä. Sillä niin käski minua Herra sanallansa, sanoen: 'Älä syö leipää, älä juo vettä äläkä palaa samaa tietä, jota olet tullut'» (1 Kun. 13: 7—9).

Profeetan olisi käynyt hyvin, jos hän aikomuksensa mukai-sesti olisi viipymättä palannut Juudeaan. Mutta hänen kulkies-saan toista tietä kotiin päin muuan vanha mies tapasi hänet. Väittäen olevansa profeetta vanhus esitti Jumalan miehelle valheellisen sanoman: »Minäkin olen profeetta niinkuin sinä, ja enkeli on puhunut minulle Herran käskystä, sanoen: 'Vie hänet kanssasi takaisin kotiisi syömään leipää ja juomaan vettä.'» Hän toisteli tätä valhettaan ja houkutteli Jumalan miestä, kunnes tämä suostui palaamaan.

Koska tosi profeetta suostui toimimaan velvollisuutensa vas-taisesti, Jumala salli hänen joutua kärsimään rikkomuksensa rangaistuksen. Kun hän ja se, joka oli houkutellut hänet palaa-maan Beeteliin, yhdessä istuivat pöydässä, sai väärä profeetta Kaikkivaltiaan innoituksen. »Ja hän huusi Juudasta tulleele Jumalan miehelle, sanoen: 'Näin sanoo Herra: Koska sinä olet niskoitellut Herran käskyä vastaan etkä ole noudattanut sitä

Profeetat ja kuninkaat

määräystä, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antoi, _____ niin
älköön sinun ruumiisi tulko isiesi hautaan'» (jakeet 18—22).

Tämä tuomion ennustus meni pian täytäntöön. »Kun hän oli
syönyt leipää ja juonut, satuloi hän aasin profeetalle. Kun
tämä oli lähtenyt, kohtasi hänet leijona tiellä ja tappoi hänet.
Ja hänen ruumiinsa oli pitkänään tiellä, ja aasi seisoi hänen
vieressään, ja leijona seisoi ruumiin ääressä. Ja katso, siitä kulki
ohitse miehiä, ja he näkivät ruumiin pitkänään tiellä. He
menivät ja puhuivat siitä kaupungissa, jossa vanha profeetta
asui. Kun profeetta, joka oli palauttanut hänet tieltä, kuuli sen,
sanoi hän: 'Se on se Jumalan mies, joka niskoitteli Herran
käskyä vastaan'» (jakeet 23—26).

Uskottoman sanansaattajan saama rangaistus vahvisti todeksi
alttarista lausutun ennustuksen. Jos profeetalle ei olisi tapahtu-
nut mitään hänen rikottuaan Herran käskyä vastaan, olisi
kuningas koettanut puolustaa sillä omaa tottelemattomuuttaan.
Mutta kun alttari halkesi, käsi halvaantui ja Herran nimen-
omaisen käskyn uhmaten rikkonut sai osakseen hirvittävän
kohtalon, Jerobeamin olisi pitänyt siitä havaita loukatun Juma-
lan nopea pahastuminen, ja näiden rangaistusten olisi pitänyt
varoittaa häntä jatkamasta itsepintaisesti pahuuttaan. Mutta
vähääkään katumatta Jerobeam »teki taas uhrikukkulapapeiksi
kaikenkaltaisia miehiä kansan keskuudesta. Kuka vain halusi,
sen hän vihki papin virkaan, ja niin siitä tuli uhrikukkulapappi.»
Näin hän ei ainoastaan itse tehnyt pahoin syntiä, vaan saattoi
»Israelin tekemään syntiä». Ja »tämä tuli synniksi Jerobeamin
suvulle ja syyksi siihen, että se hävitettiin ja hukutettiin maan
päältä» (jakeet 33, 34; 14: 16).

Kaksikymmentäkolme vuotta kestäneen levottoman hallitus-
kautensa lopussa Jerobeam kärsi tuhoisan tappion sodassa
Abiaa, Rehabeamin seuraajaa, vastaan. »Eikä Jerobeam enää
tullut voimiinsa Abian elinpäivinä, vaan Herra löi häntä, niin
että hän kuoli» (2 Aikak. 13: 20).

Jerobeamin kuninkuuden aikana alkanut luopumus levisi yhä
laajemmalle, kunnes se lopulta johti Israelin valtakunnan
täydelliseen tuhoon. Jo ennen Jerobeamin kuolemaa Siilon iäkäs
profeetta Ahia, joka vuosia aikaisemmin oli ennustanut Jerobeamin
pääsyn valtaistuimelle, julisti: »Herra on lyövä Israelia,

Jerobeam

niin että se tulee ruovon kaltaiseksi, joka häilyy vedessä. Ja hän kiskaisee Israelin irti tästä hyvästä maasta, jonka hän on antanut heidän isillensä, ja hajottaa heidät tuolle puolelle Eufratvirran, koska he ovat tehneet itsellensä asera-karsikkoja ja siten vihoittaneet Herran. Ja hän antaa alttiiksi Israelin niiden syntien tähden, jotka Jerobeam on tehnyt ja joilla hän on saattanut Israelin tekemään syntiä» (1 Kun. 14: 15,16).

Herra ei kuitenkaan hyljännyt Israelia koettamatta ensin parhaansa mukaan saada sitä jälleen kuuliaiseksi. Pitkinä synkkinä vuosina, jolloin hallitsija toisensa jälkeen uhmasi julkeasti taivasta ja johti Israelin yhä syvemmälle epäjumalain palvontaan, Jumala lähetti sanoman toisensa jälkeen luopuneelle kansalleen. Profeettainsa välityksellä hän antoi heille mahdollisuuksia estää luopumusta leviämästä ja palata hänen tykönsä. Valtakunnan jakautumista seuraavina vuosina tulisivat Elia ja Elisa elämään ja toimimaan, ja maa saisi kuulla Hoosean, Aamoksen ja Obadjan hellät vetoomukset. Israelin valtakuntaa ei koskaan jätettäisi vaille jaloja todisteita siitä, että Jumala on voimallinen pelastamaan synnistä. Synkimpinäkin aikoina olisi niitä, jotka pysyisivät uskollisina jumalalliselle Hallitsijalleen ja epäjumalain palvonnan keskelläkin eläisivät nuhteettomasti pyhän Jumalan kasvojen edessä. Nämä uskolliset kuuluivat siihen kelpo jäännökseen, jonka välityksellä Herran ikuinen tarkoitus lopullisesti täyttyisi.

9.

KANSALLINEN LUOPUMUS

Jerobeamin kuolemasta lähtien aina siihen asti, jolloin Elia ilmaantui Ahabin eteen, Israelin kansa rappeutui hengellisesti koko ajan. Kun hallitsijoina oli miehiä, jotka eivät pelänneet Herraa vaan ottivat käytäntöön vieraita palvontamuotoja, kansan enemmistö kadotti piankin käsityksensä velvollisuudestaan palvella elävää Jumalaa ja omaksui monia epäjumalain palvontaan liittyviä tapoja.

Naadab, Jerobeamin poika, hallitsi Israelia vain muutaman kuukauden. Hänen paheellinen uransa katkesi äkisti, kun yksi hänen sotapäälliköistään, Baesa, teki salaliiton häntä vastaan ja otti vallan käsiinsä. Hän surmasi Naadabin ja kaikki hänen jälkeläisensä »Herran sanan mukaan, jonka hän oli puhunut palvelijansa, siilolaisen Ahian, kautta — niiden syntien tähden, jotka Jerobeam oli tehnyt ja joilla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä» (1 Kun. 15: 29, 30).

Näin tuhoutui Jerobeamin suku. Hänen aloittamansa epäjumalain palvonta oli saanut taivaan langettamaan sen harjoittajille rangaistustuomionsa. Siitä huolimatta seuranneet hallitsijat — Baesa, Eela, Simri ja Omri — jatkoivat lähes neljäkymmenen vuoden ajan samaa paheellisuuden kohtalokasta menoa.

Pääosan tästä Israelin luopumuksen ajasta Aasa hallitsi Juudan valtakuntaa. Monet vuodet »Aasa teki sitä, mikä oli hyvää ja oikeata Herran, hänen Jumalansa, silmissä. Hän poisti vieraat alttarit ja uhrikukkulat, murskasi patsaat ja hakkasi maahan asera-karsikot. Ja hän kehotti Juudaa etsimään Herraa, heidän isiensä Jumalaa, ja noudattamaan lakia ja käskyjä. Ja

kaikista Juudan kaupungeista hän poisti uhrikukkulat ja aurin-gonpatsaat, ja valtakunnassa oli rauha hänen aikansa» (2 Aikak. 14: 2—5).

Aasan usko joutui kovalle koetukselle, kun »etiopialainen Serah lähti heitä vastaan sotajoukolla, jossa oli miehiä tuhannen tuhatta ja sotavaunuja kolmesataa» (jae 9), ja hyökkäsi hänen maahansa. Vaikka Aasa oli rakentanut »varustettuja kaupunkeja Juudaan» ja ympäröinyt ne »muureilla ja torneilla, ovilla ja salvoilla», ja vaikka hänen hyvin harjoitetut joukkonsa »olivat sotaurhoja», ei hän tässä ahdingossaan turvautunut niihin. Kuninkaan turvana oli Herra Sebaot, jonka nimessä Israel oli ennenkin niin ihmeellisesti selviytynyt vaikeuksista. Hän asetti joukkonsa sotarintaan ja huusi sitten avukseen Jumalaa.

Sotaa käyvät armeijat olivat nyt vastakkain. Herraa palvelevat joutuivat nyt ankaraan kokeeseen. Oliko jokainen synti tunnustettu? Luottivatko Juudan miehet täysin Jumalan vapauttavaan voimaan? Tällaisia ajatuksia heidän päällikkönsä miettivät. Inhimillisesti katsoen tuo valtava Egyptin armeija saattoi pyyhkäistä kaiken tieltään. Mutta rauhan aikana Aasa ei ollut tavoitellut nautintoa ja huvituksia vaan oli varustautunut kaiken varalle. Hän oli harjoittanut joukkonsa sotakuntoisiksi ja koettanut saada kansansa elämään sovussa Jumalan kanssa. Ja vaikka hänen joukkonsa nyt olivatkin vihollista vähälukuisemmat, hän oli kiinnittänyt luottamuksensa Jumalaan eikä sallinut uskonsa horjua.

Etsittyään Herraa menestyksen päivinä kuningas saattoi nyt turvautua häneen vastoinkäymisten tullessa. Hänen rukouksestaan ilmeni, ettei Jumalan ihmeellinen voima ollut hänelle vierasta. »Herra, sinä yksin voit auttaa», hän rukoili, »taistelussa voimallisen ja voimattoman välillä. Auta meitä, Herra, meidän Jumalamme, sillä sinuun me turvaudumme ja sinun nimessäsi me olemme tulleet tätä suurta joukkoa vastaan. Herra, sinä olet meidän Jumalamme; älä salli ihmisen päästä voitolle sinusta» (jae 11).

Aasan rukoukseen voi jokainen kristitty sopivasti yhtyä. Meilläkään ei ole taistelu verta ja lihaa vastaan vaan hallituksia vastaan, valtoja vastaan ja pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruuksissa (ks. Ef. 6: 12). Elämän taistelussa meidän

Profeetat ja kuninkaat

vastassamme on pahuuden voimia, jotka ovat järjestäytyneet vastustamaan oikeutta. Emme voi kiinnittää toivoamme ihmiseen vaan elävään Jumalaan. Uskossamme täysin varmoina saamme odottaa hänen liittävän kaikkivaltansa inhimillisiin ponnistuksiimme nimensä kunniaksi. Hänen vanhurskautensa sota-asussa voimme voittaa jokaisen vihollisen.

Kuningas Aasan usko tuli merkittävällä tavalla palkituksi. »Herra antoi Aasan ja Juudan voittaa etiopialaiset, ja etiopialaiset pakenivat. Ja Aasa ja väki, joka oli hänen kanssansa, ajoivat heitä takaa Gerariin saakka. Ja etiopialaisia kaatui niin paljon, ettei heistä jäänyt ketään henkiin, sillä Herra ja hänen sotajoukkonsa tuhosivat heidät» (2 Aikak. 14: 12,13).

Juudan ja Benjaminin voitokkaiden joukkojen palatessa Jerusalemiin »Jumalan henki tuli Asarjaan, Oobedin poikaan. Hän meni Aasaa vastaan ja sanoi hänelle: 'Kuulkaa minua, Aasa ja koko Juuda ja Benjamin. Herra on teidän kanssanne, kun te olette hänen kanssansa; ja jos häntä etsitte, niin te löydätte hänet, mutta jos hylkääte hänet, niin hän hylkää teidät.

Mutta te olkaa lujat älkääkä antako kätenne vaipua, sillä teidän työllänne on palkkansa'» (2 Aikak. 15: 1,2,7).

Suuresti rohkaistuneena näistä sanoista Aasa aloitti toisen uskonpuhdistuksen Juudassa. Hän »toimitti pois iljetykset koko Juudan ja Benjaminin maasta ja niistä kaupungeista, jotka hän oli valloittanut Efraimin vuoristosta, ja uudisti Herran alttarin, joka oli Herran eteisen edessä.

»Ja hän kokosi koko Juudan ja Benjaminin ja myöskin heidän luonaan asuvat muukalaiset, jotka olivat tulleet Efraimista, Manassesta ja Simeonista, sillä monet olivat siirtyneet Israelista hänen luokseen nähtyänsä, että Herra, hänen Jumalansa, oli hänen kanssaan. Ja he kokoontuivat Jerusalemiin Aasan viidennentoista hallitusvuoden kolmannessa kuussa ja uhrasivat sinä päivänä Herralle saaliista, minkä he olivat tuoneet, seitsemäsataa raavasta ja seitsemäntuhatta lammasta. Ja he tekivät liiton, että etsisivät Herraa, isiensä Jumalaa, kaikesta sydäimestään ja kaikesta sielustaan, ja löysivät hänet; niin Herra soi heidän päästä rauhaan joka taholta» (jakeet 8—12,15).

Pitkän ja uskollisen palveluskautensa aikana Aasa teki vain muutamia virheitä sellaisina aikoina, jolloin ei täysin luottanut

Jumalaan. Niinpä kerran Israelin kuningas hyökkäsi Juudaan ja valloitti linnoitetun Raaman kaupungin, jonne Jerusalemita oli matkaa vain vajaat kymmenen kilometriä. Tällöin Aasa yritti selviytyä tilanteesta liittoutumalla Syyrian kuninkaan Benhadadin kanssa. Mutta kun Aasa ei turvautunut yksin Jumalaan tänä hädän hetkenä, tuli profeetta Hanani hänen luokseen ja nuhteli häntä ankarasti:

»Koska sinä turvaudit Aramin kuninkaaseen etkä turvautunut Herraan, Jumalaasi, sentähden on Aramin kuninkaan sotajoukko päässyt sinun käsistäsi. Eikö etiopialaisia ja liibyalaisia ollut suuri sotajoukko, eikö heillä ollut hyvin paljon sotavaunuja ja ratsumiehiä? Mutta koska sinä turvaudit Herraan, antoi hän heidät sinun käsiisi. Sillä Herran silmät tarkkaavat kaikkea maata, että hän voimakkaasti auttaisi niitä, jotka ovat ehyellä sydämellä antautuneet hänelle. Tässä sinä teit tyhmästi, sillä tästä lähtien on sinulla yhä oleva sotia» (2 Aikak. 16: 7—9).

Sen sijaan että olisi tekemänsä virheen johdosta nöyrytynyt Jumalan edessä »Aasa vihastui näkijään ja panetti hänet vankilaan, sillä niin vihoissaan hän oli hänelle tästä. Myöskin muutamille muille kansasta Aasa siihen aikaan teki väkivaltaa» (jae 10).

»Kolmantenakymmenentenä yhdeksäntenä hallitusvuotenaan Aasa sairastui jaloistaan, ja hänen tautinsa yltyi hyvin kovaksi. Mutta taudissaankaan hän ei etsinyt Herraa, vaan lääkäreitä» (jae 12). Kuningas kuoli 41. hallitusvuotenaan, ja hänen poikansa Joosafat tuli kuninkaaksi hänen jälkeensä.

Kaksi vuotta ennen Aasan kuolemaa tuli Ahab Israelin kuninkaaksi. Alusta alkaen sai Jumalasta luopuminen hänen aikanaan kerrassaan outoja ja hirvittäviä piirteitä. Hänen isänsä Omri, Samarian perustaja, »teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, teki enemmän paha kuin kaikki hänen edeltäjänsä» (IKun. 16: 25), mutta Ahabin synnit olivat vielä suuremmat. Hänelle »ei ollut siinä kylliksi, että hän vaelsi Jerobeamin, Nebatin pojan, synneissä», vaan hän »teki vielä paljon muuta ja vihoitti Herraa, Israelin Jumalaa, enemmän kuin kukaan niistä Israelin kuninkaista, jotka olivat olleet ennen häntä» (jakeet 31, 33). Hän ei tyytynyt vain noudattamaan Beetelissä ja Daanissa harjoitettuja palvontamenoja, vaan johti kansan mitä syvimpään pakanuuteen

Profeetat ja kuninkaat

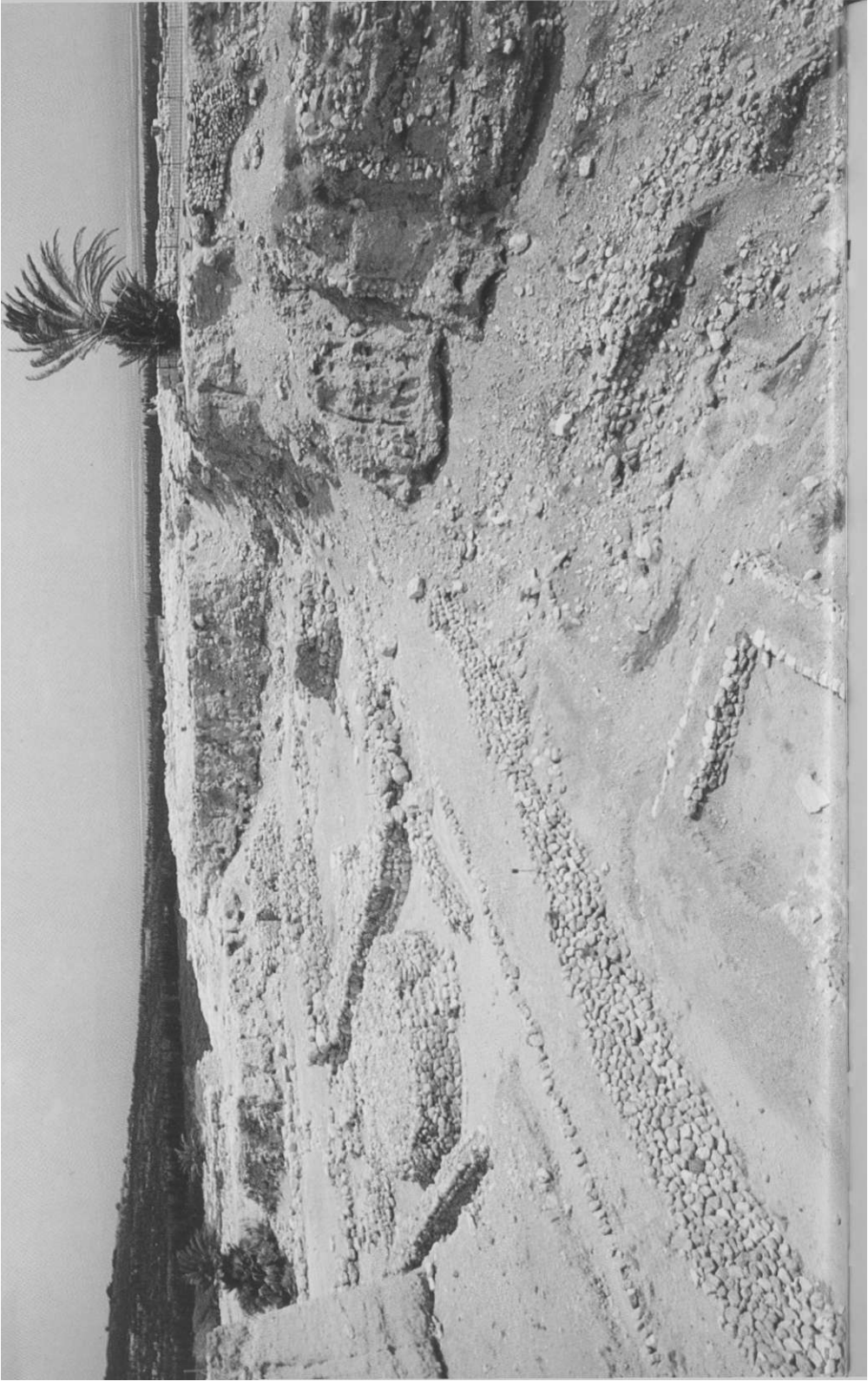
ottamalla julkeasti Baalin palvonnan Herran palvelemisen tilalle.

Ahab »otti myös vaimokseen Iisebelin, siidonilaisten kuninkaan» ja Baalin ylipapin »Etbaalin tyttären, ja rupesi palvelemaan Baalia ja kumartamaan sitä. Ja hän pystytti alttarin Baalille Baalin temppeliin, jonka hän oli rakentanut Samariaan» (jakeet 31,32).

Ahab ei pannut Baalin palvontaa alulle vain pääkaupungissa vaan rakensi Iisebelin johdolla pakana-alttareita niin, että niitä oli »uhrikukkuloilla ja kummuilla ja jokaisen viheriän puun alla» (2 Aikak. 28: 4). Ympäröivien lehtojen suojassa papit ja muut tämän viettelevän epäjumalanpalveluksen kannattajat harjoittivat turmiollisia menojaan, kunnes miltei koko Israel seurasi Baalia. »Ei ole ollut ketään, joka olisi niin myynyt itsensä tekemään sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, kuin Ahab, kun hänen vaimonsa Iisebel vietteli häntä. Hän teki ylen kauhistavasti, kun lähti seuraamaan kivijumalia, aivan niinkuin amorilaiset tekivät, jotka Herra karkoitti israelilaisten tieltä» (1 Kun. 21: 25,26).

Ahab oli siveellisesti heikko. Hänen avioliittonsa tarmokkaan ja temperamentikkaan mutta epäjumalia palvovan naisen kanssa koitui tuhoisaksi sekä hänelle itselleen että koko kansalle. Periaatteettomana hänellä ei ollut kovinkaan selvää käsitystä siitä, mikä oli oikeaa, ja niin pääsi päättäväinen Iisebel helposti muovaamaan hänen luonnettaan. Luonnostaan itsekäänä hän ei kyennyt arvostamaan Jumalan armoa Israelia kohtaan eikä omia velvoituksiaan valitun kansan vartijana ja johtajana.

Ahabin hallinnon vahingollisen vaikutuksen alaisena Israel loitontui kauas elävästä Jumalasta, ja sen jumalanpalvelus turmeltui. Vuosien mittaan he olivat menettäneet käsityksensä kunnioituksesta ja jumalanpelosta, ja nyt ei enää näyttänyt olevan ketään, joka olisi uskaltanut vaarantaa henkeään ryhtymällä avoimesti vastustamaan vallitsevaa jumalattomuutta. Luopumuksen synkkä varjo peitti koko maan. Baalien ja Astarten patsaita oli kaikkialla samoin kuin epäjumalain temppeleitä ja uhrilehtoja, joissa noita ihmisten kätten töitä kumarrettiin. Väärille jumalille poltettujen uhrien savut pilasi-

Kansallinen luopumus

vat ilman. Kukkulat ja laaksot kaikuivat, kun pakanapapit juovuspäissään hoilasivat uhratessaan auringolle, kuulle ja tähdille.

Iisebel ja hänen jumalattomat pappinsa saivat opetetuksi kansalle, että pystytetyt epäjumalankuvat olivat todellisia jumalia, jotka salaperäisellä voimallaan hallitsivat maan, tulen ja veden alkuaineita. Kaikki taivaan runsaat annit — solisevat purot, virtaavat joet, virvoittava kaste ja sadekuurot, jotka rehevöittivät ketojen kasvun — selitettiin Baalin ja Astarten ansioksi. Näin unohdettiin kokonaan Jumala, jolta jokainen hyvä anti ja jokainen täydellinen lahja tulee. Kansa unohti, että kummut ja laaksot, virrat ja vetten lähteet olivat kaikki elävän Jumalan kädessä ja että hän hallitsi aurinkoa, taivaan pilviä ja kaikkia luonnon voimia.

Uskollisten sanansaattajiensa välityksellä Herra lähetti toistuvia varoituksia luopuneelle kuninkaalle ja kansalle, mutta nämä nuhteen sanat kaikuivat kuuroille korville. Turhaan vakuuttivat nuo innoitetut sanansaattajat, että Herra oli Israelin ainoa oikea Jumala. Turhaan he ylistivät niitä lakeja, joita hän oli antanut heille. Pakanallisten palvontamenojen loiston ja viehätyksen lumoissa kansa seurasi kuninkaan ja hänen hovinsa esimerkkiä ja antautui aistillisen palvonnan huumaaviin ja alentaviin nautintoihin. Sokeassa hurmiossaan he hylkäsivät Jumalan ja hänen palvelemisensa. Heidän armollisesti saamansa valo oli muuttunut pimeydeksi. Jalo kulta oli himmentynyt.

Miten olikaan Israelin loistokkuus hävinnyt! Koskaan aikaisemmin ei Jumalan valittu kansa ollut vajonnut niin syväälle luopumukseen. Maassa oli »neljäsataa viisikymmentä Baalin profeettaa ja neljäsataa Aseran profeettaa» (1 Kun. 18: 19). Vain Jumalan ihmeitätekevä voima saattoi pelastaa kansakunnan lopulliselta tuholta. Israel oli ehdoin tahdoin erottautunut Herrasta, mutta laupeudessaan hän yhä ikävöi syntiin harhautettuja. Pian hän lähettäisi heille yhden voimallisimmista profeetoistaan, jonka toiminta palauttaisi monet vielä kuuliaisiksi heidän isiensä Jumalalle.

(115-116) 81

Megiddon raunioita. Kuvan keskivaiheilla vasemmalla näkyy kanaanilaisajan pakanallisen temppelin pyöreä alttari

10.

TISBELÄINEN ELIA

Gileadin vuoristossa, Jordanin itäpuolella, asui Ahabin päivinä uskon ja rukouksen mies, jonka toiminnan oli määrä pysähdyttää luopumuksen nopea leviäminen Israelissa. Tisbeläinen Elia oli kaukana tunnetuista kaupungeista ja vailla mitään arvoasemaa. Hän ryhtyi kuitenkin tehtäväänsä luottaen siihen, että Jumala suunnitelmansa mukaisesti valmistaisi tietä hänen edellään ja antaisi hänen työlleen täyden menestyksen. Hänen puheensa oli uskon ja voiman täyttämää, ja hän omisti koko elämänsä olojen uudistamiseen. Erämaassa huutavan äänellään hän nuhteli synnistä ja torjui etenevää pahuutta. Mutta vaikka hän lähestyikin kansaa synnistä nuhtelevana, hänen sanomansa tarjosi samalla Gileadin palsamia kaikille synninsairaille, jotka halusivat parantua.

Nähdessään Israelin vajoavan yhä syvemmälle epäjumalain palvontaan Elia sekä huolestui mielessään että vihastui. Jumala oli suorittanut suuria tekoja kansansa hyväksi. Hän oli vapauttanut heidät orjuudesta ja antanut »heille pakanain maat, että he noudattaisivat hänen käskyjensä ja ottaisivat hänen laeistansa vaarin» (Ps. 105: 44,45). Mutta Herran hyvää tekevät suunnitelmat olivat miltei tyystin unohdetut. Epäusko oli nopeasti erottamassa valittua kansaa sen voiman Alkulähteestä. Kun Elia vuoristoon vetäytyneenä tarkkaili tätä luopumusta, se suretti häntä kovin. Sieluntuskassaan hän rukoili Jumalaa pysäyttämään tuon kerran suosimansa kansan huonon vaelluk-

sen ja tarvittaessa rankaisemaankin sitä, jotta se oppisi näkemään oikeassa valossaan irrottautumisensa taivaan Jumalasta. Hän toivoi heidät saatettavan parannukseen ennen kuin he menisivät pahuudessaan niin pitkälle, että Herran olisi pakko peräti hävittää heidät.

Elia sai vastauksen rukoukseensa. Monesti toistetuilla vetoimuksilla, vakavilla nuhteilla ja varoituksilla ei Israelia ollut saatu parannukseen. Nyt oli tullut aika, jolloin Jumalan täytyi puhutella heitä rangaistustuomioilla. Koska Baalin palvojat väittivät, että taivaan lahjat, kaste ja sade, eivät tulleet Herralta vaan olivat hallitsevien luonnonvoimien vaikutusta ja että auringon luova voima rikastutti maan ja sai kaiken kasvamaan runsaasti, Jumala sallisi kirouksensa kohdata raskaana tuota saastutettua maata. Israelin luopuneille heimoille näytettäisiin, miten mieletöntä on luottaa Baalin voimaan, kun oli kyse ajallisista siunauksista. Ennen kuin he kääntyisivät katuvin Jumalan puoleen ja tunnustaisivat hänet kaiken siunauksen lähteeksi, ei maa saisi kastetta eikä sadetta.

Elialle uskottiin tämän taivaallisen tuomiosanomien julistaminen Ahabille. Hän ei pyrkinyt Herran sanansaattajaksi, vaan Herran sana tuli hänelle. Tavoitellessaan vain Jumalan kunniaa hän ei epäröinyt totella Jumalan käskyjä, vaikka jumalaton kuningas hänet siitä syystä tuhoaisikin nopeasti. Profeetta lähti heti matkaan ja kulki yötä päivää, kunnes saapui Samariaan. Palatsissa hän ei pyydellyt puheillepääsyä eikä jäänyt odottamaan muodollista esittelyä. Sen ajan profetoille tavalliseen karkeaan asuun puettuna hän pääsi näköjään huomaamatta vartijoiden ohi ja seisoi hetkistä myöhemmin hämmästyneen kuninkaan edessä.

Elia ei pyydellyt anteeksi odottamatonta ilmaantumistaan. Israelin kuningasta Suurempi oli käskenyt hänen esittää sanoman. Elia kohotti kätensä taivasta kohti ja vakuutti juhlallisesti elävän Jumalan nimeen, että Korkeimman rangaistus kohtaisi Israelia. »Niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää, jonka edessä minä seison», hän julisti, »näinä vuosina ei tule kastetta eikä sadetta muutoin kuin minun sanani kautta.»

Elia saattoi esittää sanomansa vain siksi, että hän uskoi lujasti Jumalan sanan pettämättömään voimaan. (Ellei hän olisi ehdot-

Profeetat ja kuninkaat

tomasti luottanut Herraan, jota hän palveli, ei hän olisi koskaan tohtinut tulla Ahabin puheille. Matkallaan Samariaan Elia oli sivuuttanut vuolaita virtoja, vihannoivia kukkuloita ja mahtavia metsiä, joihin kuivuus ei näyttänyt yltävän. Koko luonto näytti olevan kauneuden kukoistuksessaan. Profeetta olisi voinut kummastella, miten nuo alati virtaavat joet saattoivat kuivua tai nuo vehreät kukkulat ja laaksot lakastua kuivuuden kärventäminä. Mutta hän torjui mielestään kaikki epäuskoiset ajatukset. Hän uskoi täysin siihen, että Jumala nöyryyttäisi luopuneen Israelin ja saattaisi sen rangaistuksillaan katumaan. Taivas oli antanut käskynsä, eikä Jumalan sana voinut raueta tyhjiin. Henkensä uhallakin Elia täytti pelottomasti tehtävänsä. Kuin salamana kirkkaalta taivaalta iskeytyi lähestyvän tuomion sanoma jumalattoman kuninkaan korviin. Mutta ennen kuin Ahab pystyi toipumaan hämmästyksestään tai laatimaan vastausta, Elia poistui yhtä äkisti kuin oli tullutkin, jäämättä katselamaan sanomansa vaikutusta. Herra kävi hänen edellään tietä avaten ja käski profeettaa: »Mene pois täältä ja käänny itään päin ja kätkeydy Keritin puroille, joka on Jordanin itäpuolella. Sinä saat juoda purosta, ja minä olen käsenyt kaarneiden elättää sinua siellä.»

Kuningas koetti kaikin keinoin saada selville Elian olinpaikan, mutta profeettaa ei löytynyt. Vihoissaan sanomasta, joka oli lakkauttanut taivaan siunaukset, kuningatar Iisebel neuvotteli tuota pikaa Baalin pappien kanssa, ja niin he yhdessä kirosivat profeetan ja uhmasivat Herran vihaa. Mutta turhaan he haeskelivät häntä, joka oli ennustanut heille onnettomuutta; hän ei ollut löydettävissä. He eivät liioin pystyneet pitämään omana tietonaan sitä tuomion julistusta, joka oli lausuttu vallalla olevasta luopumuksesta. Elia oli paheksunut Israelin syntejä ja ennustanut pikaisesti lähestyvää rangaistusta, ja uutinen tästä levisi nopeasti kautta maan. Muutamissa se herätti pelkoa, mutta yleensä tuohon taivaalliseen sanomaan suhtauduttiin ivaten ja pilkaten.

Profeetan sanat alkoivat heti toteutua. Ne jotka kärkkäimmin ilkkuivat onnettomuuden ajatustakin, saivat pian vakavaa miettimistä: virvoittavan kasteen ja sateen puuttuessa maa kuivui jo muutamassa kuukaudessa, ja kasvillisuus lakastui. Ajan

mittaan vesi alkoi vähetä sellaisissakin virroissa, joiden ei tiedetty koskaan ehtyneen, ja purot alkoivat kuivua. Kuitenkin johtajat kehottivat kansaa luottamaan Baalin voimaan ja pitämään Elian ennustusta turhanpäiväisenä puheena. Papit väittivät itsepintaisesti, että sadekuurot lankesivat Baalin voimasta. He yllyttivät kansaa olemaan pelkäämättä Elian Jumalaa ja vapise-matta hänen sanaansa. He väittivät, että Baal tuotti sadon aikansa ja huolehti niin ihmisistä kuin eläimistäkin.

Ahabin Jumalalta saama sanoma antoi Iisebelille ja hänen papeilleen sekä kaikille Baalin ja Aseran seuraajille tilaisuuden koetella jumaliensa voimaa ja jos mahdollista osoittaa Elian sanat vääriksi. Elian ennustus oli yksinään satojen epäjumalia kumartavien pappien vakuutteluja vastassa. Jos Baal, vastoin profeetan julistusta, saattoi vielä antaa kastetta ja sadetta, mikä saisi virrat edelleen juoksemaan ja kasvillisuuden viheriöimään, niin kumartakoon Israelin kuningas häntä ja sanokoon kansa, että hän on Jumala.

Päättäneinä pitää kansan petettynä Baalin papit uhraavat edelleen jumalilleen ja rukoilevat yötä päivää niitä virvoittamaan maata. Kallishintaisilla uhrilahjoilla papit koettavat lepyttää jumaltensa vihaa. He puuhailevat pakana-alttareidensa ympärillä niin innokkaasti ja kestävästi, että se olisi ansainnut paremmankin asian, ja rukoilevat hartaasti sadetta. Ilta toisensa jälkeen heidän huutojaan ja pyyntöjään kuullaan tuon tuomitun maan eri tahoilla. Mutta päivällä ei ilmaannu yhtään pilveä peittämään auringon paahtavia säteitä. Ei vähinkään kaste tai sade virkistä janoista maata. Herran sanaa ei muuta mikään, mitä Baalin papit saattavat tehdä.

Kuluu vuosi eikä vielääkään ole saatu yhtään sadetta. Maa on kuin tulen korventama. Paahtava helle tuhoaa senkin vähän, mitä kasvillisuudesta on jäänyt jäljelle. Virrat kuivuvat. Ammuvat karjalaumat ja määkivät lammaslaumat vaeltelevat hädissään sinne tänne. Kukoistaneet kedot ovat muuttuneet polttaviksi erämaan hiekka-aavikoiksi, lohduptomaksi autio-maaksi. Epäjumalien palvontaan omistetut lehdot ovat lehdet-tömiä. Kolkoiksi luonnon luurangoiksi kuihtuneet metsän puut eivät tarjoa mitään varjoa. Ilma on kuivaa ja tukahduttavaa. Hiekkamyrskyt sokaisevat silmät ja miltei salpaavat hengityk-

Profeetat ja kuninkaat

sen. Kukoistaneet kaupungit ja kylät ovat muuttuneet murheen tyyssijoiksi. Ihmisiä ja eläimiä kuolee pelottavassa määrin nälkään ja janoon. Nälänhätä kaikkine kauhuineen lähestyy yhä lähemmäksi.

Näistä Jumalan voiman todisteista huolimatta israelilaiset eivät tehneet parannusta eivätkä oppineet sitä läksyä, jonka Jumala halusi heidän oppivan. He eivät käsittäneet, että hän joka loi luonnon, myös valvoo sen lakeja ja voi käyttää niitä joko siunaukseksi tai tuottamaan tuhoa. Ylpeinä ja väärän jumalanpalveluksensa tenhoamina he eivät halunneet nöyryyä Jumalan väkevän käden alle vaan alkoivat etsiä jotakin muuta syytä kärsimystensä aiheuttajaksi.

Iisebel kieltäytyi ehdottomasti tunnustamasta kuivuutta Herran rangaistustuomioksi. Hän oli lujasti päättänyt uhmata taivaan Jumalaa ja yhtyi miltei koko Israelin kanssa syyttämään Eliaa heidän kurjuutensa aiheuttajaksi. Eikö hän ollut paheksunut heidän palvontamenojaan? Hän väitti, että heidän jumalensa viha lakkaisi ja heidän vaikeutensa loppuisivat, jos vain Elia saataisiin pois tieltä.

Kuningattaren yllyttämänä Ahab lähetti miehensä entistä tarkemmin etsimään profeetan piilopaikkaa. Hän lähetti sanansaattajia sekä kaukana että lähellä oleviin valtakuntiin tiedustelevaan miestä, jota hän vihasi mutta samalla pelkäsi. Saadaksen tämän etsinnän mahdollisimman perusteelliseksi hän vaati näitä valtakuntia valalla vahvistamaan sen, ettei siellä tiedetty mitään profeetan olinpaikasta. Mutta etsiskely ei tuottanut tulosta. Profeetta oli turvassa sen kuninkaan pahuudelta, jonka synnit olivat langettaneet maan ylle hänen loukkaamansa Jumalan tuomion.

Epäonnistuttuaan Eliaa vastaan suunnatuissa yrityksissään Iisebel päätti kostoksi surmauttaa kaikki Israelissa olevat Herran profeetat. Ketään ei saanut jättää henkiin. Tuo raivoisa nainen todella toteutti aikeensa, ja seuranneessa verilöylyssä monet Jumalan palvelijat saivat surmansa. Kaikki eivät kuitenkaan tuhoutuneet. Obadja, Ahabin palatsin päällikkö ja Herraa pelkääväinen mies, oli näet oman henkensä uhalla »ottanut sata profeettaa ja piilottanut heidät luolaan, viisikymmentä kerrallaan, ja elättänyt heitä leivällä ja vedellä» (1 Kun. 18: 4).

Nälänhädän toinen vuosi kului, eikä armottomalta taivaalta näkynyt merkkiäkään sateesta. Kuivuus ja nälänhätä jatkoivat hävitystään koko valtakunnassa. Voimatta lievittää lastensa kärsimyksiä isien ja äitien oli pakko nähdä heidän kuolevan. Siitä huolimatta kieltäytyi yhä luopumuksen tilassa ollut Israel sydämestään nöyrytmästä Jumalan edessä. Israelilaiset napisivat edelleen sitä miestä vastaan, jonka sana oli tuottanut heidän kärsittäväkseen tämän hirvittävän rangaistuksen. He eivät näytäneet pystyvän havaitsemaan kärsimyksessään ja ahdingossaan jumalallista parannuskutsua ja asiaan puuttumista heidän pelastamiseen ylittämästä kohtalokkaasti taivaan anteeksiannon rajaa. Israelin luopumus oli kaikkia nälänhädän moninaisia kauhujakin pelottavampi paha. Jumala koetti vapauttaa kansan harhakäsityksistä ja saada sen ymmärtämään olevansa vastuussa hänelle, jolta he olivat saaneet elämän ja kaiken muunkin. Hän koetti auttaa heitä saamaan takaisin menettämänsä uskon, ja siksi hänen oli pakko saattaa heidät vaikeaan ahdinkoon.

»Olisiko minulle mieleen jumalattoman kuolema, sanoo Herra, Herra; eikö se, että hän kääntyy pois teiltänsä ja elää? Heittäkää pois päältäanne kaikki syntinne, joilla te olette rikkooneet, ja tehkää itsellenne uusi sydän ja uusi henki. Ja minkätähden te kuolisitte, Israelin heimo? Sillä ei ole minulle mieleen kuolevan kuolema, sanoo Herra, Herra. Siis kääntykää, niin te saatte elää.» »Kääntykää, kääntykää pois pahoilta teiltänne; ja minkätähden te kuolisitte, Israelin heimo!» (Hes. 18: 23, 31, 32; 33: 11).

Jumala oli lähettänyt sanansaattajia Israeliin kehottamaan kansaa palaamaan kuuliaisuuteen. Jos he olisivat noudattaneet näitä vetoomuksia ja palanneet Baalin palvonnasta elävän Jumalan tykö, ei Elian tuomiosanomaa olisi koskaan annettu. Mutta nämä varoitukset, jotka olisivat voineet olla elämän tuoksu elämäksi, osoittautuivat olevan heille kuoleman haju kuolemaksi. Ylpeydessään loukkaantuneina he olivat vihastuneet sanansaattajiin ja tunsivat nyt silmitöntä vihaa profeetta Eliaa kohtaan. Jos he vain saisivat hänet käsiinsä, he ilomielin luovuttaisivat hänet Iisebelille — ikään kuin he vaimentamalla hänen äänensä voisivat estää hänen sanojaan täyttymästä! Onnetto-

Profeetat ja kuninkaat

muuden uhatessakin he palvelivat edelleenkin epäjumalia, mikä vain antoi lisäperustetta niille tuomioille, joita taivas oli langettanut maalle.

Lyöty Israel saattoi parantua vain yhdellä keinolla — kääntymällä niistä synneistä, jotka olivat aiheuttaneet heille Kaikkivaltiaan kurituksen, ja kääntymällä Herran puoleen ehyin sydämin. Heille oli vakuutettu: »Jos minä suljen taivaan, niin ettei tule sadetta, jos minä käsken heinäsiirkkain syödä maan tahi jos minä lähetän ruton kansaani, mutta minun kansani, joka on otettu minun nimiini, nöyrtyy, ja he rukoilevat ja etsivät minun kasvojani ja palajavat pahoilta teiltänsä, niin minä kuulen taivaasta ja annan anteeksi heidän syntinsä ja teen heidän maansa jälleen terveeksi» (2 Aikak. 7: 13,14). Tähän siunattuun lopputulokseen päästäkseen Jumala pidätti heiltä kasteen ja sateen ratkaisevan uskonpuhdistuksen ilmenemiseen asti.

11.

ANKARAA NUHTELUA

Jonkin aikaa Elia pysyi vuoristoon kätkeytyneenä Keritin puron lähellä. Siellä häntä ruokittiin ihmeellisellä tavalla useita kuukausia. Myöhemmin, kun purosta loppui vesi jatkuvan kuivuuden vuoksi, Jumala kehotti palvelijaansa hakeutumaan turvaan pakanamaahan. Herra sanoi: »Nouse ja mene Sarpatiin, joka on Siidonin aluetta, ja asetu sinne. Katso, minä olen käsenyt leskivaimon elättää sinua siellä.»

Tämä vaimo ei ollut israelilainen. Hän ei ollut koskaan päässyt osallistumaan Jumalan valitun kansan etuoikeuksista ja siunauksista. Mutta hän uskoi tosi Jumalaan ja oli vaeltanut sen valon mukaan, joka oli valaissut hänen polkuaan. Nyt kun Elian ei enää ollut turvallista jäädä Israelin maahan, Jumala lähetti hänet tämän vaimon luo saamaan turvapaikan hänen kodissaan.

»Niin hän nousi ja meni Sarpatiin. Ja kun hän tuli kaupungin portille, niin katso, siellä oli leskivaimo keräilemässä puita. Hän huusi tälle ja sanoi: 'Tuo minulle vähän vettä astiassa juodaksesi.' Kun hän meni hakemaan, huusi hän hänelle ja sanoi: 'Tuo minulle myös palanen leipää kädessäsi.'»

Tässä köyhtyneessä kodissa tuntui nälänhätä ankarana, ja perin vähiin huvenneet ruokavarat näyttivät tyystin loppuvan. Elian tulo juuri sinä päivänä, jolloin leski pelkäsi joutuvansa luopumaan henkensä pitimiksi käymästään taistelusta, koetteli äärimmilleen hänen uskoaan elävään Jumalaan hänen tarpeidensa täyttäjänä. Mutta äärimmäisessä puutteessaankin hän todisti uskostaan suostumalla muukalaisen pyynnöstä jakamaan viimeisen leipäpalansa hänen kanssaan.

Profeetat ja kuninkaat

Elian pyydettyä leskeltä ruokaa ja juomaa tämä vastasi: »Niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää, minulla ei ole leipäkakkuakaan, vaan ainoastaan kourallinen jauhoja ruukussa ja vähän öljyä astiassa. Ja katso, kerättyäni pari puuta minä menen leipomaan itselleni ja pojalleni, syödäksemme ja sitten kuollaksemme.» Silloin Elia sanoi hänelle: »Älä pelkää; mene ja tee, niinkuin olet sanonut. Mutta leivo minulle ensin pieni kaltiainen ja tuo se minulle. Leivo sitten itsellesi ja pojallesi. Sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Jauhot eivät lopu ruukusta, eikä öljyä ole puuttuva astiasta siihen päivään asti, jona Herra antaa sateen maan päälle.»

Tätä suurempaa uskon koetta ei olisi voitu vaatia. Leski oli tähänkin asti kohdellut kaikkia muukalaisia ystävällisesti ja auliisti. Välittämättä siitä kärsimyksestä, mikä saattoi kohdata häntä ja hänen lastaan, ja luottaen siihen, että Israelin Jumala täyttäisi hänen jokaisen tarpeensa, hän suoriutui tästä vaikeimmasta vieraanvaraisuuden kokeesta tekemällä »niinkuin Elia oli sanonut».

Suurenmoista oli tämän foinikialaisen vaimon osoittama vieraanvaraisuus Jumalan profeetalle, mutta suurenmoisesti tulivat myös hänen uskonsa ja anteliaisuutensa palkituiksi. »Ja hänellä sekä myös Elialla ja vaimon perheellä oli syötävää pitkäksi aikaa. Jauhot eivät loppuneet ruukusta, eikä öljyä puuttunut astiasta, sen Herran sanan mukaan, jonka hän oli Elian kautta puhunut.

»Sen jälkeen vaimon, talon emännän, poika sairastui; ja hänen tautinsa kävi hyvin kovaksi, niin ettei hänessä enää ollut henkeä. Silloin vaimo sanoi Elialle: 'Mitä minulla on tekemistä sinun kanssasi, Jumalan mies? Sinä olet tullut minun luokseni saattamaan minun pahat tekoni muistoon ja tuottamaan kuoleman minun pojalleni.'

»Mutta hän sanoi hänelle: 'Anna poikasi minulle.' Ja hän otti tämän hänen sylistään ja vei hänet yliskammioon, jossa asui, ja pani hänet vuoteellensa. Sitten hän ojentautui pojan yli kolme kertaa [ja] huusi Herraa. Ja Herra kuuli Eliaa, ja pojan sielu tuli häneen takaisin, ja hän virkosi henkiin.

»Ja Elia otti pojan ja toi hänet yliskammioista alas huoneeseen ja antoi hänet hänen äidillensä. Ja Elia sanoi: 'Katso, poikasi

elää.' Niin vaimo sanoi Elialle: 'Nyt minä tiedän, että sinä olet Jumalan mies ja että Herran sana sinun suussasi on tosi.'»

Sarpatin leski jakoi kaltiaisensa Elian kanssa, ja vastapalvelukseksi hän ja hänen poikansa säilyivät hengissä. Jumala on luvannut suuren siunauksen kaikille, jotka koetusten ja puutteen aikana osoittavat myötätuntoaan ja antavat apuaan niille, jotka ovat enemmän sen tarpeessa kuin he itse. Hän ei ole muuttunut. Hänen voimansa ei ole yhtään vähentynyt Elian ajoista. Yhtä luotettava on vielä tänäänkin Vapahtajamme lausuma lupaus: »Joka profeetan ottaa tykönsä profeetan nimen tähden, saa profeetan palkan» (Matt. 10: 41).

»Älkää unhottako vieraanvaraisuutta; sillä sitä osoittamalla muutamat ovat tietämättään saaneet pitää enkeleitä vierainaan» (Hebr. 13:2). Nämä sanat eivät ole menettäneet vähääkään voimastaan ajan kuluessa. Taivaallinen Isämme asettaa yhä vieläkin lastensa polulle tilaisuuksia, jotka ovat verhottuja siunauksia. Ne jotka ottavat vaarin näistä tilaisuuksista, saavat iloita suuresti. »Jos taritset elannostasi isoavalle ja ravitset vaivattun sielun, niin valkeus koittaa sinulle pimeydessä, ja sinun pilkkopimeäsi on oleva niinkuin keskipäivä. Ja Herra johdattaa sinua alati ja ravitsee sinun sielusi kuivissa erämaissa; hän vahvistaa sinun luusi, ja sinä olet oleva niinkuin runsaasti kasteltu puutarha, niinkuin lähde, josta vesi ei koskaan puutu» (Jes. 58: 10,11).

Nykyajan uskollisille palvelijoilleen Kristus sanoo: »Joka ottaa minut tykönsä, ottaa tykönsä hänet, joka on minut lähettänyt.» Ei yksikään hänen nimessään osoitettu ystävällisyys jaa saamatta tunnustusta ja palkkaansa. Ja tähän samaan hellään huomioon Kristus sulkee heikoimmat ja vaatimattomimmatkin Jumalan perheestä. Hän sanoo: »Ja kuka hyvänsä antaa yhdelle näistä pienistä» — niistä jotka uskossaan ja Kristuksen tuntemuksessaan ovat lasten kaltaisia — »maljallisen kylmää vettä, hänen juodaksensa, opetuslapsen nimen tähden, totisesti minä sanon teille: hän ei jää palkkaansa vaille» (Matt. 10: 40, 42).

Kuivuuden ja nälänhädän pitkinä vuosina Elia rukoili hartaasti, että israelilaiset kääntyisivät epäjumalanpalveluksesta kuuliaisiksi Jumalalle. Kärsivällisesti profeetta odotti Herran käden levätessä raskaana lyödyn maan yllä. Nähdessään puut-

Profeetat ja kuninkaat

teen ja kurjuuden lisääntyvän joka taholla hän oli pakahtua surusta. Hän kaipasi voimaa, joka nopeasti aikaansaisi uskonpuhdistuksen. Mutta Jumala itse toteutti suunnitelmaansa, eikä hänen palvelijansa voinut muuta kuin edelleenkin rukoilla uskossa ja odottaa ratkaisevan toiminnan alkamista.

Ahabin aikana vallinnut luopumus oli seurausta vuosikausien pahanteosta. Askel askeleelta, vuosi vuodelta, Israel oli poikennut oikealta tieltä. Sukupolvi toisensa jälkeen he olivat kieltäytyneet tekemästä polkuja suoriksi jaloilleen. Lopulta kansan suuri enemmistö oli jättäytynyt pimeyden voimien valtaan.

Noin vuosisata oli kulunut siitä, kun Israel oli kuningas Daavidin hallituskaudella iloiten yhtynyt laulamaan ylistysvirsiä Korkeimmalle tunnustaen olevansa täysin riippuvainen hänen päivittäisistä armon osoituksistaan. Näin syvästi kunnioittavaa oli heidän laulunsa:

»Sinä, meidän autuutemme Jumala,
aamun ja ehtoon ääret sinä täytät riemulla.
Sinä pidät maasta huolen, kastelet sen runsaasti,
sinä teet sen ylen rikkaaksi.
Jumalan virta on vettä täynnä.
Sinä valmistat heidän viljansa, sillä niin sinä valmistat maan.
Sinä kastelet sen vaot, sinä muhennat sen multapaakut,
sadekuuroilla sinä sen pehmität ja siunaat sen laihon.
Sinä kaunistat vuoden hyvydelläsi,
ja sinun askeleesi tiukkuvat lihavuutta.
Erämaan laitumet tiukkuvat,
ja kukkulat vyöttäytyvät riemuun.
Kedot verhoutuvat lammaslaumoihin, ja vilja peittää
laaksot.
Riemuitaan ja lauletaan!»

Psalmi 65: 6, 9—14.

Silloin Israel oli tunnustanut Jumalalle: »Sinä asetit maan perustuksillensa.» He ilmaisivat uskonsa laulamalla:

»Sinä peitit sen syvyyden vesillä kuin vaatteella:
vuoria ylempänä seisovat vedet.
Mutta ne pakenivat sinun nuhteluasi,
sinun jylinääsi ne juoksivat pakoon;

vuoret kohosivat ja laaksot laskeutuivat
paikkoihin, jotka sinä olit niille valmistanut.
Sinä panit rajan, jonka yli vedet eivät käy
eivätkä palaja peittämään maata.»

Psalmi 104: 5—9.

Väkevällä voimallaan pitää Ääretön maan, meren ja taivaan
luonnonvoimat määrätyissä rajoissaan. Näitä luonnonvoimia
hän käyttää luotujensa onneksi. »Herra avaa rikkaan
aarrekammionsa» auliisti »antaakseen sateen aikansa
ja siunatakseen» ihmiskätten työt (5 Moos. 28: 12).

»Sinä kuohutit laaksoista lähteet,
jotka vuorten välillä vuotavat.
Ne antavat juoman kaikille metsän eläimille,
villiaasit niistä janonsa sammuttavat.
Niiden partailla asuvat taivaan linnut
ja visertävät lehvien välissä.
Sinä kasvatat ruohon karjalle
ja kasvit ihmisen tarpeeksi.
Niin sinä tuotat maasta leivän
ja viinin, joka ilahuttaa ihmisen sydämen;
niin sinä saatat kasvot öljystä kiiltäviksi,
ja leipä vahvistaa ihmisen sydäntä.
Kuinka moninaiset ovat sinun tekosi, Herra!
Sinä olet ne kaikki viisaasti tehnyt,
maa on täynnä sinun luotujasi.
Merikin, suuri ja aava —
siinä vilisee lukemattomat laumat
pieniä ja suuria eläviä.
Ne kaikki odottavat sinua,
että antaisit heille ruuan ajallansa.
Sinä annat niille, ja ne kokoavat,
sinä avaat kätesi,
ja ne ravitaan hyvydellä.»

Psalmi 104: 10—15,24—28.

Israelilaisilla oli ollut ylen määrin iloitsemisen syytä. Herra
oli johdattanut heidät maahan, joka vuoti maitoa ja mettä.
Jumala oli vakuuttanut heille erämaavaelluksen aikana opasta-

Profeetat ja kuninkaat

vansa heidät maahan, jossa heidän ei tarvinnut koskaan kärsiä sateen puutetta. »Sillä se maa, jota sinä menet omaksesi ottamaan», hän oli sanonut heille, »ei ole niinkuin Egyptin maa, josta te olette lähteneet ja jota sinä, siemenesi siihen kylvettyäsi, jalalla polkien kastelit niinkuin vihannestarhaa. Vaan se maa, jota te menette omaksenne ottamaan, on maa, jossa on vuoria ja laaksoja ja joka juo vettä taivaan sateesta, maa, josta Herra, sinun Jumalasi, pitää huolen ja jota Herran, sinun Jumalasi, silmät aina katsovat, vuoden alusta sen loppuun saakka.»

Sateen runsauden lupaus oli annettu kuuliaisuuden ehdolla. Sen oli Herra selvästi julistanut: »Jos nyt tottelette minun käskyjäni, jotka minä tänä päivänä teille annan, niin että rakastatte Herraa, teidän Jumalaanne, ja palvelette häntä kaikesta sydämestänne ja kaikesta sielustanne, niin minä annan teidän maallenne sateen ajallansa, syysateen ja kevätsateen, ja sinä saat korjata viljasi ja viinisi ja öljysi. Ja minä annan sinun karjallesi ruohoa kedoilla: ja sinä syöt ja tulet ravituksi.»

»Varokaa», oli Herra kehottanut kansaansa, »ettei teidän sydämenne antaudu vieteltäväksi, niin että poikkeatte pois ja palvelette muita jumalia ja niitä kumarratte; muutoin Herran viha syttyy teitä kohtaan, ja hän sulkee taivaan, niin ettei tule sadetta eikä maa anna satoansa, ja te häviätte pian siitä hyvästä maasta, jonka Herra teille antaa» (5 Moos. 11: 10—17).

Edelleen hän oli varoittanut israelilaisia: »Mutta jos sinä et kuule Herran, sinun Jumalasi, ääntä etkä tarkoin pidä hänen käskyjensä ja säädöksiänsä», niin »taivaasi, joka on sinun pääsi päällä, on niinkuin vaski, ja maa, joka on aliasi, on niinkuin rauta. Herra muuttaa sinun maasi sateen tomuksi ja tuhaksi; taivaasta se tulee sinun päällesi, kunnes tuhoudut» (5 Moos. 28: 15,23,24).

Nämä olivat Herran viisaita neuvoja muinaiselle kansalleen. »Painakaa siis nämä minun sanani sydämeenne ja mieleenne», hän oli käskenyt valittua kansaansa, »ja sitokaa ne merkiksi käteenne, ja ne olkoot muistolauseena otsallanne; ja opettakaa ne lapsillenne, niin että puhut niistä kotona istuessasi ja tietä käydessäsi, maata pannessasi ja ylös noustessasi» (5 Moos. 11: 18,19). Selviä nämä käskyt olivat, mutta vuosisatoin kuluessa ja sukupolven toisensa jälkeen unohtaessa nämä ohjeet, jotka

oli annettu heidän hengelliseksi hyvinvoinnikseen, uhkasivat luopumuksen tuhoiset vaikutukset pyyhkäistä sivuun kaikki jumalallisen armon pystyttämät suoja-aidat.

Näin oli jouduttu siihen, että Jumala nyt antoi ankarimpien rangaistustensa kohdata kansaansa. Elian ennustus täyttyi hirvittävällä tavalla. Kolmen vuoden ajan etsittiin tätä kärsimysten sanansaattajaa kaupungista kaupunkiin ja maasta maahan. Ahabin valta-alueella olivat monet hallitsijat vannoneet kunniansa kautta, ettei tuota outoa profeettaa tavattaisi heidän alueeltaan. Etsintää jatkettiin kuitenkin, sillä Iisebel ja Baalin profeetat vihasivat Eliaa niin katkerasti, että koettivat kaikin mahdollisin keinoin saada hänet käsiinsä. Ja sadetta ei vain tullut.

Lopulta, »pitkän ajan kuluttua, tuli Elialle tämä Herran sana: 'Mene ja näyttäydy Ahabille, niin minä annan sateen maan päälle.'»

Käskeytä noudattaen »Elia meni näyttäytymään Ahabille». Suunnilleen samaan aikaan kun profeetta lähti matkalleen Samariaan, oli Ahab ehdottanut palatsinsa päällikölle Obadjalle, että he tutkisivat tarkoin kaikki vesilähteet ja purot löytääkseen ruohoa näлкиintyneille karjalaumoilleen. Kauan jatkunut kuivuus vaikutti kipeästi jo kuninkaan hoviinkin. Kuningas oli hyvin huolissaan taloutensa tulevaisuudesta. Siksi hän päätti lähteä itse palvelijansa kanssa tutkimaan eräitä tunnettuja kohtia, joista saattoi löytyä laidunta. »Ja he jakoivat keskenään kuljettavansa maan. Ahab kulki toista tietä yksinänsä, ja Obadja kulki toista tietä yksinänsä.

»Kun nyt Obadja oli matkalla, niin katso, Elia tuli häntä vastaan. Tuntiessaan tämän hän heittäytyi kasvoillensa ja sanoi: 'Sinäkö se olet, herrani Elia?'»

Israelin luopumuksen aikana Obadja oli pysynyt uskollisena. Hänen isäntänsä, kuningas, ei ollut pystynyt estämään häntä olemasta kuuliainen elävälle Jumalalle. Nyt hän sai kunnia-tehtävän Elialta, joka sanoi: »Mene ja sano herrallesi: 'Katso, Elia on täällä.'»

Kauhuissaan Obadja huudahti: »Mitä minä olen rikkonut, koska annat palvelijasi Ahabin käsiin, hänen surmattavakseen?»

Profeetat ja kuninkaat

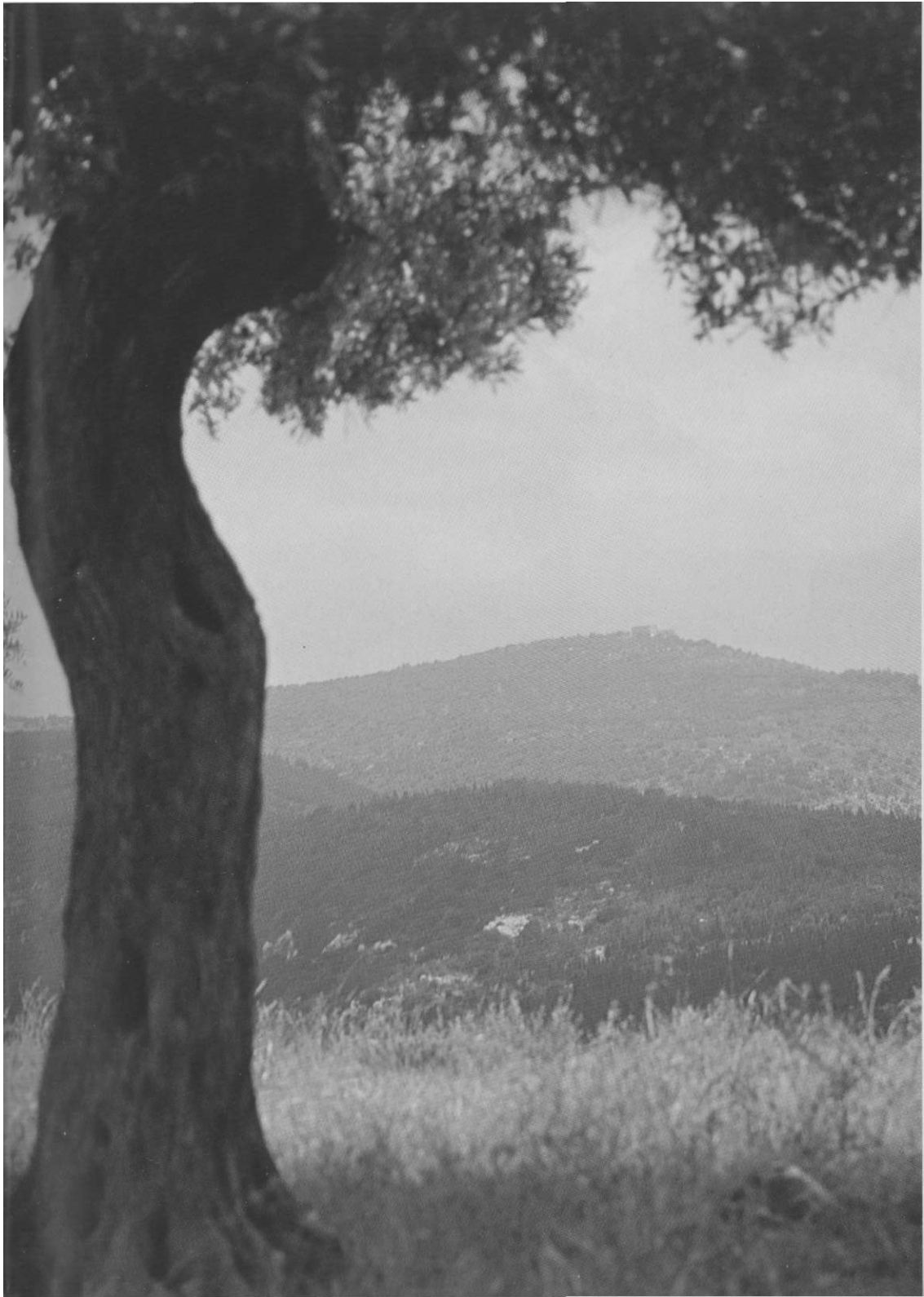
Tällaisen sanoman vieminen Ahabille merkitsi varmaa kuolemaa. »Niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää», Obadja selitti profeetalle, »ei ole sitä kansaa eikä sitä valtakuntaa, josta minun herrani ei olisi lähettänyt etsimään sinua, mutta kun on vastattu: 'Ei hän ole täällä', on hän vannottanut sillä valtakunnalla ja sillä kansalla valan, ettei sinua ole löydetty. Ja nyt sinä sanot: 'Mene ja sano herrallesi: Katso, Elia on täällä.' Kun minä lähden pois luotasi, niin Herran Henki kuljettaa sinut, en tiedä minne, ja kun minä menen ilmoittamaan Ahabille eikä hän löydä sinua, niin hän tappaa minut.»

Hartaasti Obadja pyysi profeettaa, ettei tämä painostaisi häntä. »Palvelijasi on peljännyt Herraa nuoruudestaan asti», hän vakuutti, ja lisäsi: »Eikö herralleni ole kerrottu, mitä minä tein, kun Iisebel tappoi Herran profeetat: kuinka minä piilotin luolaan sata Herran profeettaa, viisikymmentä kerrallaan, ja elätin heitä leivällä ja vedellä? Ja nyt sinä sanot: 'Mene ja sano herrallesi: Katso, Elia on täällä', ja niin hän tappaa minut.»

Juhlallisesti vanhoen Elia lupasi Obadjalle, ettei tämän tarvitsisi lähteä asialle turhaan. »Niin totta kuin Herra Sebaot elää, jonka edessä minä seison», hän julisti, »minä näyttäydyn tänä päivänä hänelle.» Näin vakuuttuneena »Obadja meni Ahabia vastaan ja ilmoitti hänelle tämän».

Hämmästyneenä ja kauhuissaan kuningas kuunteli sanomaa mieheltä, jota hän pelkäsi ja vihasi ja oli niin sitkeästi etsinyt. Hän tiesi hyvin, ettei Elia vaarantaisi henkeään vain tavataksaan hänet. Saattoiko olla mahdollista, että profeetta aikoi jälleen ennustaa onnettomuutta Israelille? Pelko valtasi kuninkaan mielen. Muistaessaan Jerobeamin kuivettuneen käden Ahab ei uskaltanut olla noudattamatta saamiaan kehotuksia, eikä hän tohtinut kohottaa kättään Jumalan sanansaattajaa vastaan. Niinpä vapiseva kuningas lähti sotilassaattueen seuraamana tapaamaan profeettaa.

Vihdoin kuningas ja profeetta seisovat kasvokkain. Kiihkeästä vihastaan huolimatta kuningas näyttää Elia läsnäollessa menettäneen kaiken rohkeutensa ja voimansa. Hänen sopertavat alkusanansa: »Siinäkö sinä olet, sinä, joka syökset Israelin onnettomuuteen», paljastavat hänen sydämensä syvimät tunteet. Ahab tiesi, että Jumala oli sanallaan saanut taivaan vasken kaltaiseksi,

SURREXIT ELIAS
PROPHETA QUASI
IGNIS ET VERBUM
IPSIUS QUASI FACULA
ARDEBAT (1.18.1-18.2)

وقام ايليا النبي كالنار وتوقد كالعصا
كالمشعل (1.18.1-18.2)

ויקם אֵלִיָּהוּ הַנְּבִיא נֶאֱשָׂא
וּדְבָרוֹ נִכְפֵּיד בְּעֵר
(בְּרֵסִידָא מַח. א.)

mutta silti hän koetti vierittää syyn maata kohdanneesta ankaraasta rangaistuksesta profeetan niskoille.

Väärintekijän on luonnollista pitää Jumalan sanansaattajia niiden onnettomuuksien aiheuttajina, jotka kohtaavat heitä varmana seurauksena siitä, että he ovat poikenneet vanhurskauden tieltä. Saatanan valtaan antautuneet eivät pysty näkemään asioita niin kuin Jumala näkee ne. Kun totuuden peiliä pidetään heidän edessään, heitä harmittaa jo ajatuskin siitä, että se nuhtelisi heitä. Synnin sokaisemina he kieltäytyvät tekemästä parannusta. Heistä tuntuu, että Jumalan palvelijat ovat kääntyneet heitä vastaan ja ansaitsevat ankarat moitteet.

Tietoisena syyttömyydestään Elia ei Ahabin edessä seisoessaan yrittänytkään puolustella itseään tai imarrella kuningasta. Ei hän liioin koettanut välttää kuninkaan vihalta kertomalla iloisen uutisen siitä, että kuivuus pian päättyisi. Hän ei myöskään pyydä mitään anteeksi. Harmissaan ja toisaalta innokkaana puolustamaan Jumalan kunniaa hän torjuu Ahabin syytöksen ja selittää pelottomasti kuninkaalle, että *tämän* synnit ja *tämän* isien synnit ne ovat aiheuttaneet Israelille tämän hirveän onnettomuuden. »En minä syökse Israelia onnettomuuteen», hän vakuuttaa rohkeasti, »vaan sinä ja sinun isäsi suku, koska te hylkätte Herran käskyt ja koska sinä seuraat baaleja.»

Nykyäänkin tarvitaan ankaran nuhteen ääntä. Raskaat synnit ovat erottaneet ihmiset Jumalasta. Uskottomuus on tulemassa yleisesti suosituksi. Tuhannet sanovat nykyään: »Emme tahdo tätä kuninkaaksemme» (Luuk. 19: 14). Säyseät saarnat eivät jätä pysyvää vaikutusta; pasuuna ei anna selvää ääntä. Jumalan sanan selkeät, terävät totuudet eivät pääse tunkeutumaan sydämeen.

Monet kristityiksi tunnustautuvat voisivat ilmaista todelliset tunteensa sanomalla: »Onko tarpeellista puhua noin suoria sanoja?» Mutta he saisivat yhtä hyvin kysyä: »Mitä syytä Johannes Kastajalla oli sanoa fariseuksille: 'Te kyykäärmeitten sikiöt, kuka on teitä neuvonut pakenemaan tulevaista vihaa?'» (Luuk. 3:7). Miksi hänen oli tarpeellista herättää Herodiaan vihaa sanomalla Herodekselle, ettei tällä ollut lupaa pitää veljensä vaimoa? Kristuksen edelläkävijä menetti henkensä suoran puheensa tähden. Miksei hän voinut kulkea tietään joutumatta synnissä elävien epäsuosioon?

Profeetat ja kuninkaat

Miehet joiden pitäisi uskollisesti vartioida Jumalan lakia, ovat näin päätelleet, kunnes uskollisuus on saanut väistyä ovelan taktikoinnin tieltä ja synti on saanut jäädä nuhtelematta. Milloin saadaan kirkossa vielä kerran kuulla uskollisen nuhteen ääntä?

»Sinä olet se mies» (2 Sam. 12:7). Näin kiistattoman suoria sanoja kuin nämä Naatanin Daavidille lausumat, harvoin kuullaan tämän päivän saarnatuoleista tai nähdään sanomalehdissä. Elleivät ne olisi niin harvinaisia, näkisimme enemmän Jumalan voiman toimintaa ihmisten keskuudessa. Herran sanansaattajat eivät saisi valittaa, etteivät heidän ponnistelunsa tuota tulosta, ennen kuin he tekevät parannuksen omasta hyväksytyksi tulemisen ja ihmisten miellyttämisen halustaan, joka saa heidät vaien-tamaan totuuden.

Nuo saarnaajat, jotka puhuvat mielin kielin ihmisille huutaen: Rauha, rauha, vaikka Jumala ei ole luvannut rauhaa, saisivat sydämestään nöyrytyä Jumalan edessä, pyytää anteeksi vilpillisyyttään ja siveellisen rohkeuden puutettaan. Eivät he lähimäisen rakkaudesta silottele heille uskottua sanomaa, vaan koska he ovat nautinnonhimoisia ja mukavuudenhaluisia. Tosi rakkaus etsii ensin Jumalan kunniaa ja sielujen pelastusta. Ne joilla on tätä rakkautta, eivät välttele totuutta säästyäkseen suorien sanojen epämieluisilta seurauksilta. Kun sielut ovat vaarassa, eivät Jumalan sananpalvelijat ajattele itseään vaan puhuvat sen, mitä ovat saaneet puhuttavakseen, kieltäytyen puolustelemasta tai lieventämästä pahuutta.

Jospa jokainen sananpalvelija käsittäisi virkansa ja työnsä pyhyden ja osoittaisi Elian kaltaista rohkeutta! Jumalan asettamina sanansaattajina heidän asemansa on tavattoman vastuullinen. Heidä kehoitetaan: »Nuhtele, varoita, kehoita, kaikella pitkämielisyydellä» (2 Tim. 4:2). Kristuksen asemesta heidän on toimittava taivaan salaisuuksien huoneenhaltijoina, rohkaittava kuuliaisia ja varoitettava tottelemattomia. Heidän ei tule pitää maailmallista taktikointia missään arvossa. He eivät saa poiketa siltä polulta, jota Jeesus on käskenyt heidän vaeltaa. Heidän tulee kulkea eteenpäin uskossa ja muistaa, että heillä on suuri pilvi todistajia ympärillään. He eivät saa puhua omiaan vaan niitä sanoja, jotka maan mahtavia suurempi on käskenyt heidän puhua. Heidän sanomansa tulee kuulua: »Näin sanoo

Ankaraa nuhtelua

Herra.» Jumala kutsuu sellaisia miehiä kuin olivat Elia, Naatan ja Johannes Kastaja — miehiä jotka esittävät hänen sanomansa uskollisesti, seurauksista välittämättä, miehiä jotka lausuvat totuuden rohkeasti, vaikka joutuisivat uhraamaan kaikkensa.

Jumala ei voi käyttää sellaisia, jotka vaaran aikana, jolloin tarvitaan kaikkien voimaa, rohkeutta ja vaikutusta, pelkäävät asettua lujasti totuuden puolelle. Hän kutsuu ihmisiä, jotka taistelevat uskollisesti vääryyttä vastaan ja sotivat »hallituksia vastaan, valtoja vastaan, tässä pimeydessä hallitsevia maailmanvaltiaita vastaan, pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruuksissa. Tämänkaltaisille hän tulee lausumaan: »Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. — — Mene herrasi iloon» (Matt.25: 23).

12.

KARMEL

Seisoessaan Ahabin edessä Elia vaati, että koko Israel koottaisiin kohtaamaan hänet sekä Baalin ja Aseran profeetat Karmelin vuorella. »Lähetä nyt», hän käski, »kokoamaan kaikki Israel minun luokseni Karmel-vuorelle, sekä neljäsataa viisikymmentä Baalin profeettaa ja neljäsataa Aseran profeettaa, jotka syövät Iisebelin pöydästä.»

Tämän käskyn antoi mies, joka näytti seisovan aivan Herran välittömässä tuntumassa. Ahab totteli heti aivan kuin profeetta olisi ollut yksinvaltiainen ja kuningas hänen alamaisensa. Nopeita sanansaattajia lähetettiin kaikkialle valtakuntaan kutsumaan kansaa koolle Elian sekä Baalin ja Aseran profeettojen luo. Jokaisessa kaupungissa ja kylässä valmistauduttiin kokoontumaan määrättyinä aikoina. Heidän matkatessaan paikalle oudot aavistukset täyttivät monen mielen. Jotakin epätavallista oli tapahtumassa — miksi heitä muutoin näin olisi kutsuttu koolle Karmelin vuorelle? Mikä uusi onnettomuus mahtoikaan uhata kansaa ja maata?

Ennen kuivuuden aikaa Karmelin vuori oli ollut kaunista seutua. Sen virrat saivat vetensä ehtymättömistä lähteistä, ja sen hedelmälliset rinteet olivat kauniiden kukkien ja kukoistavien lehtojen peittämät. Mutta nyt sen kauneus kuihtui lakastuttavan kirouksen alla. Sen lehdettömissä lehdoissa oli nyt Baalin ja Aseran palvontaan omistettuja alttareita. Erään korkean harjanteen huipulla oli näiden jyrkkänä vastakohtana Herran rikottu alttari.

Karmel

Karmelilta oli laaja näköala, ja sen huiput näkyivät Israelin valtakunnan monista osista. Vuoren juurella oli paikkoja, joista saattoi helposti seurata mitä ylhäällä tapahtui. Rinteitä peittävän metsän suojassa oli epäjumalien uhrimenoilla pahoin häväisty Jumalaa. Siksi Elia valitsi tämän kaikkialle näkyvän ylenteen sopivimmaksi paikaksi, jossa Jumalan voima voisi ilmetä ja hänen nimensä kunniaa voitaisiin puolustaa.

Jo varhain sovitun päivän aamuna kerääntyy luopuneen Israelin kansaa innokkain odotuksin lähelle vuoren huippua. Iisebelin profeetat marssivat ylös kunnioitusta herättävänä rivistönä. Kuningas ilmaantuu kaikessa komeudessaan ja asettuu pappien joukon kärkeen, ja epäjumalanpalvelijat tervehtivät häntä huudoillaan. Mutta papit käyvät pelokkaiksi muistaessaan, että profeetan sanan perusteella Israelin maa on ollut vailla kastetta ja sadetta. Heistä tuntuu varmalta, että jokin pelottava ratkaisu on tulossa. Jumalat joihin he ovat luottaneet, eivät ole pystyneet todistamaan Eliaa vääräksi profeetaksi. Heidän kirkunansa, rukouksensa, itkunsa, nöyryytyksensä, iljettävät uhri-
menonsa ja herkeämätön uhraamisensa ovat jättäneet heidän palvontansa kohteet kumman välinpitämättömiksi.

Kuningas Ahabin ja väärrien profeettojen edessä sekä Israelin kokoontuneen kansanjoukon ympäröimänä Elia seisoo ainoana, joka on ilmaantunut puolustamaan Herran kunniaa. Hän jota koko valtakunta on syyttänyt kaikista kärsimyksistään, on nyt heidän edessään näköjään puolustuskyvyttömänä Israelin kuninkaan, Baalin profeettojen, sotilaiden ja tuhatpäisen kansanjoukon keskellä. Mutta Elia ei ole yksin. Hänen yläpuolellaan ja ympärillään ovat taivaan suojajoukot, väkevät enkelit.

Vailla häpeän tai kauhun tunnetta profeetta seisoo väkijoukon edessä täysin tietoisena siitä, että on saanut tehtäväkseen jumalallisen käskyn täyttämisen. Hänen kasvonsa ovat juhlallisen ja pelottavan vakavat. Tuskaisen levottomana kansa odottaa hänen sanovan jotakin. Elia katsoo ensin Herran rikottua alttaria ja sen jälkeen kansanjoukkoa. Sitten hän huutaa kirkkaasti kuin pasuunan äänellä: »Kuinka kauan te onnutte molemmille puolille? Jos Herra on Jumala, seuratkaa häntä; mutta jos Baal on Jumala, seuratkaa häntä.»

Kansa ei vastaa hänelle sanaakaan. Tuosta suuresta joukosta

Profeetat ja kuninkaat

ei yksikään uskalla näyttäytyä uskolliseksi Jumalalle. Synkän pilven tavoin on sokaiseva eksytys levinnyt kaikkialle Israeliin. He eivät olleet langenneet tähän kohtalokkaaseen luopumukseen yhdellä kertaa vaan vähitellen jättämällä ajasta toiseen huomioon ottamatta ne varoituksen ja nuhteen sanat, jotka Herra oli lähettänyt heille. Jokainen poikkeama oikeasta ja jokainen kieltäytyminen parannuksen teosta oli syventänyt heidän syyllisyyttään ja loitontanut heitä taivaasta. Ja nyt, tänä ratkaisun hetkenä, he itsepintaisesti kieltäytyivät siirtymästä Jumalan puolelle.

Herra inhoaa välinpitämättömyyttä ja uskottomuutta työnsä ratkaisevina aikoina. Koko kaikkeus tarkkaa sanomattoman kiinnostuneesti hyvän ja pahan välisen suuren taistelun lopputapahtumia. Jumalan kansa on lähestymässä ikuisen maailman rajoja. Mikä voi olla heille tärkeämpää kuin se, että he ovat uskollisia taivaan Jumalalle? Kaikkina aikoina Jumalalla on ollut siveellisiä sankareita, ja hänellä on niitä nytkin — niitä jotka Joosefin, Elian ja Danielin lailla häpeämättä tunnustautuvat hänen omaisuuskansakseen. Hän siunaa erityisesti niiden toimen miesten tekoja, jotka eivät suostu poikkeamaan velvollisuuden suoralta tieltä vaan sanovat jumalallisen tarmokkaasti: »Joka on Herran oma, se tulkoon minun luokseni» (2 Moos. 32: 26); miehiä jotka eivät tyydy vain kysymään, kuka on Herran oma ja tahtoo kuulua Jumalan kansaan, vaan jotka vaativat näitä myös astumalla eteenpäin ilmaisemaan selvästi uskollisuutensa kuningasten Kuninkaalle ja herrain Herralle. Sellaiset miehet alistavat tahtonsa ja suunnitelmansa riippuvaisiksi Jumalan laista. He arvostavat hänen rakkautensa omaa henkeäänkin kalliimmaksi. Heidän tehtävänä on saada valoa Sanasta ja antaa sen loistaa maailmaan selvin, tasaisin sätein. Uskollisuus Jumalalle on heidän mottonsa.

Israelin epäillessä ja epäröidessä Karmelin vuorella hiljaisuuden katkaisee jälleen Elian ääni: »Minä olen ainoa jäljelle jäänyt Herran profeetta, mutta Baalin profeettoja on neljäsataa viisikymmentä. Antakaa meille kaksi mullikkaa, ja valitkoot he itselleen toisen mullikan, paloitelkoot sen ja pankoot kappaleet puiden päälle, mutta älkööt panko tulta; ja minä valmistan toisen mullikan ja asetan sen puiden päälle, mutta en pane tulta.

Sitten huutakaa te jumalanne nimeä, ja minä huudan Herran nimeä. Se jumala, joka vastaa tulella, on Jumala.»

Elia ehdotus on niin järkevän kohtuullinen, ettei kansa juuri voi olla hyväksymättä sitä, ja niin he rohkaisevat mielensä ja vastaavat: »Niin on hyvä.» Baalin profeetat eivät uskalla korottaa ääntään pannakseen vastaan, ja Elia antaa heille ohjeen: »Valitkaa itsellenne toinen mullikka ja valmistakaa se ensin, sillä teitä on enemmän. Huutakaa sitten jumalanne nimeä, mutta älkää panko tulta.»

Ulkonaisesti rohkeina ja uhmaavina, mutta syyllisessä mielessään kauhistuneina valepapit valmistavat alttarinsa. He asettavat sen päälle puut ja uhrieläimen, ja sitten he aloittavat loitsunsa. Heidän kirkunansa kaiku kiirii pitkin metsiä ja ympäröiviä kukkuloita, kun he huutavat jumalansa nimeä: »Baal, vastaa meille!» Papit kerääntyvät alttarinsa ympärille, ja hypellen, vääntelettien ja huutaen sekä raastaen tukkaansa ja viileksien itseään he pyytävät jumalaansa avukseen.

Aamu kuluu ja tullaan puolipäivään, mutta vieläkään ei näy mitään merkkiä siitä, että Baal kuulisi petettyjen seuraajiensa huutoja. Heidän kiihkeisiin rukouksiinsa ei kuulu minkäänlaista vastausta. Uhria ei mikään kuluta.

Jatkaessaan hurjia menojaan ovelat papit koettavat koko ajan keksiä jotakin keinoa, jolla saisivat tulen syttymään alttarilla uskotellakseen sitten kansalle Baalin itsensä sytyttäneen sen. Mutta Elia tarkkaa heidän jokaista liikettään, ja papit jatkavat mielettömiä menojaan yrittäen epätoivoisesti päästä toteuttamaan petollista aiettaan.

»Puolipäivän aikana Elia pilkkasi heitä ja sanoi: 'Huutakaa kovemmin; hän on tosin jumala, mutta hänellä voi olla jotakin toimittamista, tahi hän on poistunut johonkin, tahi on matkalla; kenties hän nukkuu, mutta kyllä hän herää.' Niin he huusivat vielä kovemmin ja viileksivät itseään tapansa mukaan miekoilla ja keihäillä, niin että heistä vuoti verta. Kun puolipäivä oli kulunut, joutuivat he hurmoksiin, aina siihen hetkeen asti, jolloin ruokauhri uhrataan. Mutta ei ääntä, ei vastausta, ei vaarinottoa!»

Mielihyvin olisi saatana tullut niiden avuksi, jotka hän oli pettänyt ja jotka olivat antautuneet palvelemaan häntä. Ilomielin

Profeetat ja kuninkaat

hän olisi lähettänyt salaman sytyttämään heidän uhrinsa. Mutta Herra oli asettanut rajat saatanalle ja rajoittanut hänen voimansa, eikä vihollinen saanut kaikilla juonillaan kipinääkään syttymään Baalin alttarilla.

Ääni käheänä paljosta huutamisesta ja vaatteet verissä viiltohaavoista papit menettävät lopulta kaiken toivonsa. Hillittömässä raivossaan he sekoittivat nyt rukouksiinsa aurinkojumalansa hirveitä kirouksia. Elia seuraa edelleen tarkoin heidän liikehtimistään, sillä hän tietää joutuvansa heti revityksi kappaleiksi, jos papit jollakin vilpillä saisivat alttarintulensa syttymään.

Ilta hämärtyy. Baalin profeetat ovat uupuneita ja ymmällään. Yksi ehdottaa yhtä, toinen toista, kunnes he lopulta lakkaavat yrittämästä. Karmelin vuorella ei kuulla enää heidän kirkumistaan ja kiroiluaan. Epätoivoisina he luopuvat taistelusta.

Kaiken päivää kansa on ollut näkemässä nolattujen pappien esityksiä. He ovat katselleet, miten nämä ovat hypelleet hurjasti alttarin ympärillä aivan kuin yrittäen saada auringon paahtavat säteet palvelemaan tarkoituksiaan. Kahuissaan he ovat seuranneet pappien hirvittävää itsensäviiltelyä ja saaneet mietteissään seurata epäjumalanpalvonnan mielettömyyksiä. Monet väkijoukosta ovat kyllästyneet pahalaisuskon esityksiin ja odottavat nyt kovin kiinnostuneina Elian toimenpiteitä.

On iltauhrin aika, ja Elia käskää kansaa: »Astukaa minun luokseni.» Kun he vavisten vetäytyvät lähemmäksi, Elia astuu hajotetun alttarin luo, jonka ääressä ennen palvottiin taivaan Jumalaa, ja korjaa sen. Hänelle tämä rauniokasa on arvokkaampi kuin kaikki pakanuuden upeat alttarit.

Korjaamalla tämän vanhan alttarin Elia osoitti kunnioittavansa sitä liittoa, jonka Herra teki Israelin kanssa tämän siirtyessä Jordanin yli Luvattuun maahan. Hän valitsi »kaksi-toista kiveä, yhtä monta kuin oli Jaakobin poikien sukukuntia.

Ja hän rakensi kivistä alttarin Herran nimeen.»

Turhista yrityksistään väsyneet ja pettyneet Baalin papit tarkkaavat nyt, mitä Elia tulee tekemään. Heitä kiukuttaa se, että profeetta ehdotti sellaista koetta, joka ilmaisi heidän jumaliensa heikkouden ja kykenemättömyyden. He pelkäävät hänen voimaansa. Kansaakin pelottaa, ja henkeään pidätellen se seuraa

Elia valmisteluja. Profeetan tyyni esiintyminen on aivan toisenlaista kuin Baalin seuraajien kiihkeä, vimattu ja mieletön hyppely.

Altтарin tultua valmiiksi profeetta tekee sen ympärille ojan, asettaa puut ja mullikan alttarille ja käskee kansaa valelemaan uhrin ja altтарin vedellä. »Täyttäkää neljä ruukkua vedellä», hän kehotti, »ja vuodattakaa se polttouhrin ja puiden päälle.» »Ja hän sanoi: 'Tehkää se toinen kerta.' Ja he tekivät niin toisen kerran. Vielä hän sanoi: 'Tehkää se kolmas kerta.' Ja he tekivät niin kolmannen kerran. Niin vesi juoksi ympäri altтарin; ojankin hän täytti vedellä.»

Elia muistuttaa kansaa kauan jatkuneesta luopumuksesta, joka on herättänyt Herran vihan. Hän kehottaa heitä nöyryttämään sydämensä ja kääntymään isiensä puoleen, jotta kirous poistuisi Israelin maan yltä. Sitten hän kumartuu kunnioittavasti näkymättömän Jumalan edessä, kohottaa kätensä taivasta kohti ja esittää yksinkertaisen rukouksen. Baalin papit ovat kiljuneet suu vaahdossa ja hyppineet aamuvarhaisesta pitkälle iltapäivään, mutta kun Elia rukoilee, eivät mitkään mielettömät huudot kaiu Karmelin vuorella. Hän rukoilee aivan kuin tietäisi Herran olevan läsnä katselemassa tuota näkyä ja kuuntelemassa hänen vetoamustaan. Baalin profeetat ovat rukoilleet sekavasti ja tolkkottomasti. Elia taas rukoilee yksinkertaisesti ja palavasti. Hän pyytää Jumalaa ilmaisemaan olevansa Baalia korkeampi, jotta Israel saataisiin palaamaan hänen tykönsä. Näin hän rukoilee:

»Herra, Aabrahamin, Iisakin ja Israelin Jumala, tulkoon tänä päivänä tietäväksi, että sinä olet Jumala Israelissa ja että minä olen sinun palvelijasi ja että minä olen sinun käskystäsi tehnyt kaiken tämän. Vastaa minulle, Herra, vastaa minulle, että tämä kansa tulisi näkemään, että sinä, Herra, olet Jumala ja että sinä käännyt heidän sydämensä takaisin.»

Koko kansa on juhlallisen, painostavan hiljaisuuden vallassa. Baalin papit vapisevat kauhusta. He tietävät syyllisyytensä ja odottavat pikaista rangaistusta.

Elia ehtii tuskin päättää rukoustaan, kun jo taivaasta laskeutuu leimuavana salamana tulen liekkejä, jotka pystytettyyn alttariin iskiessään kuluttavat uhrin, nuolevat veden ojasta ja kuluttavat

Profeetat ja kuninkaat

alttarin kivetkin. Lieskojen loimu valaisee koko vuoren ja häikäisee kaikkien silmät. Tulen laskeutuminen näkyy selvästi alas laaksoihin, missä monet tähyilevät tuskaisen jännittyneinä, mitä ylhäällä tehdään. Kaikki hämmästelevät näkyä. Se muistuttaa tulenpatsasta, joka Punaisella merellä erotti Israelin lapset egyptiläisten joukoista.

Vuorella kansa heittäytyy kunnioittaen ja peloissaan maahan näkymättömän Jumalan edessä uskaltamatta enää katsella taivaasta lähetettyä tulta. He pelkäävät sen kuluttavan heidätkin ja tuntevat velvollisuudekseen tunnustaa Elian Jumalan isiensä Jumalaksi, jolle heidän on oltava kuuliaisia. He huutavat kuin yhteen ääneen: »Herra on Jumala! Herra on Jumala!» Hätkähdyttävän selvänä kaiku kiirii vuoren laelta alas tasangolle. Lopultakin Israel herää katuvana petoksestaan. Lopultakin kansa huomaa, miten pahoin se on häväissyt Jumalaa. Baalin palvonta havaitaan nyt selvästi oikean Jumalan vaatiman järkevän palveluksen vastaiseksi. Kansa tunnustaa Jumalan olleen oikeamielinen ja armollinen pidättäessään kasteen ja sateen, kunnes heidät saatiin tunnustamaan hänen nimensä. Nyt he ovat valmiit myöntämään, että Elian Jumala on kaikkia epäjumalia korkeampi.

Baalin papit katselevat tyrmistyneinä Herran voiman ihmeellistä ilmestystä. Kuitenkin he hämmingistään ja Jumalan kirkkauden läsnäolosta huolimatta kieltäytyvät katumasta pahoja tekojaan. He tahtovat yhä pysyä Baalin profeettoina ja osoittavat näin olevansa kypsät tuhattaviksi. Jotta katuva Israel varjeltuisi niiden houkutuksilta, jotka ovat opettaneet sitä palvomaan Baalia, Herra antaa Elian tehtäväksi hävittää nämä väärät opettajat. Kansa on jo suuttunut näihin rikkomuksen johtajiin ja on valmis tottelemaan, kun Elia käskee: »Ottakaa Baalin profeetat kiinni; älköönnyksikään heistä pääskö pakoon!» He ottavat papit kiinni ja kuljettavat heidät Kiisonin purolle. Siellä Baalin papit surmataan ennen sen päivän päättymistä, joka merkitsi ratkaisevan uudistuksen alkua. Ketään heistä ei jätetty henkiin.

13.

JISREELISTÄ HOOREBILLE

Baalin profeettain surmaaminen teki mahdolliseksi voimakkaan hengellisen uskonpuhdistuksen edistämisen pohjoisen valtakunnan kymmenen heimon keskuudessa. Elia oli osoittanut kansalle sen luopumuksen ja kehottanut kaikkia nöyryyttämään sydämensä ja kääntymään Herran tykö. Taivaan rangaistukset oli toimeenpantu. Kansa oli tunnustanut syntinsä ja isiensä Jumalan eläväksi Jumalaksi. Nyt oli taivaan kirouksen määrä lakata ja elämän ajallisten siunausten aika palautua. Sateen oli aika virvoittaa maata. »Nouse, syö ja juo», sanoi Elia Ahabille, »sillä sateen kohina kuuluu.» Sitten profeetta nousi vuoren huipulle rukoilemaan.

Sadekuurojen lankeamisesta ei vielä näkynyt mitään ulkonaisia merkkejä, joiden nojalla Elia olisi voinut niin luottavaisesti kehottaa Ahabia valmistautumaan sadetta varten. Profeetta ei nähnyt mitään pilviä taivaalla eikä kuullut mitään ukkosenjyrinää. Hän puhui yksinkertaisesti sen, mitä Herran Henki oli pannut hänet puhumaan hänen oman vahvan uskonsa perusteella. Kaiken päivää hän oli järkähtämättä toteuttanut Jumalan tahtoa ja osoittanut luottavansa ehdottomasti Jumalan sanan lupauksiin. Nyt kun hän oli tehnyt kaiken voitavansa, hän tiesi, että taivas auliisti antaisi ennustetut siunaukset. Sama Jumala, joka oli lähettänyt kuivuuden, oli luvannut runsaasti sadetta oikein tekemisen palkkioksi, ja nyt Elia odotti sen luvattua vuodatusta. Nöyrästi hän »kumartui maahan ja painoi kasvonsa polviensa väliin» rukoillessaan Jumalaa katuvan Israelin puolesta.

Profeetat ja kuninkaat

Moneen kertaan Elia lähetti palvelijansa korkeaan paikkaan, josta saattoi nähdä Välimerelle, saadakseen tietää joko ilmenisi jotakin näkyvää merkkiä siitä, että Jumala oli kuullut hänen rukouksensa. Joka kerta palvelija palattuaan sanoi: »Ei näy mitään.» Profeetta ei silti tullut kärsimättömäksi eikä menettänyt uskoaan, vaan rukoili edelleen hartaasti. Kuudesti palvelija palasi ja kertoi, ettei vasken kaltaisella taivaalla näkynyt mitään sateen merkkiä. Lannistumatta siitä Elia lähetti hänet matkaan vielä kerran. Nyt palvelija toi tullessaan tiedon: »Katso, pieni pilvi, miehen kämmenen kokoinen, nousee merestä.»

Tämä riitti. Elian ei tarvinnut odottaa taivaan vetäytyvän täyteen pilveen. Uskossa hän näki runsaasti sadetta tuossa pienessä pilvessä. Hän myös toimi uskonsa mukaisesti ja lähetti palvelijansa nopeasti viemään Ahabille sanomaa: »Valjasta ja lähde alas, ettei sade sinua pidättäisi.»

Elian suuren uskon tähden Jumala saattoi käyttää häntä tänä Israelin historian vaikean ahdingon aikana. Kun hän rukoili, kurottui hänen uskonsa tarttumaan taivaan lupauksiin, ja hän rukoili kestävästi niin kauan, kunnes hänen pyyntöihinsä vastattiin. Hän ei odottanut täyttä todistetta siitä, että Jumala oli kuullut häntä, vaan oli valmis uskaltamaan kaiken jumalallisen suosion vähimmänsikin merkin perusteella. Kuitenkin se mitä hän kykeni suorittamaan Jumalan avulla, on kaikkien mahdollista tehdä palvellessaan Jumalaa omassa toimintapiirissään, sillä tuosta Gileadin vuorten profeetasta on kirjoitettu: »Elia oli ihminen, yhtä vajavainen kuin mekin, ja hän rukoili rukoilemalla, ettei sataisi; eikä satanut maan päällä kolmeen vuoteen ja kuuteen kuukauteen» (Jaak. 5: 17).

Maaailmassa tarvitaan tänä aikana tämänkaltaista uskoa — uskoa joka pitäytyy Jumalan sanan lupauksiin eikä hellitä, ennen kuin taivas kuulee. Tällainen usko yhdistää meidät läheisesti taivaaseen ja vahvistaa meitä selviytymään taistelussa pimeyden voimia vastaan. Entisinä aikoina Jumalan lapset »uskon kautta kukistivat valtakuntia, pitivät vanhurskautta voimassa, saivat kokea lupauksien toteutumista, tukkivat jalopeurain kidat, samuttivat tulen voiman, pääsivät miekanteriä pakoon, voimistuiivat heikkoudesta, tulivat väkeviksi sodassa, ajoivat pakoon muukalaisten sotajoukot» (Hebr. 11: 33,34). Uskon kautta

meidän on tänään päästävä niihin korkeuksiin, jotka Jumala on tarkoittanut meille. »Kaikki on mahdollista sille, joka uskoo» (Mark. 9: 23).

Usko liittyy olennaisesti kestävään rukoukseen. »Sen, joka Jumalan tykö tulee, täytyy uskoa, että Jumala on ja että hän palkitsee ne, jotka häntä etsivät.» »Jos me jotakin anomme hänen tahtonsa mukaan, niin hän kuulee meitä. Ja jos me tiedämme hänen kuulevan meitä, mitä ikinä anommekin, niin tiedämme, että meillä myös on kaikki se, mitä olemme häneltä anoneet» (Hebr. 11: 6; 1 Joh. 5: 14,15). Kun meillä on Jaakobin kestävää uskoa ja Elian peräänantamatonta sitkeyttä, saamme esittää pyyntömme Isälle ja vedota hänen kaikkiin lupauksiinsa. Hänen valtakuntansa kunnia on sen varassa, että hän täyttää sanansa.

Karmelin vuori alkoi jo verhoutua illan hämyyn Ahabin valmistautuessa laskeutumaan vuorelta. »Ja tuossa tuokiossa taivas kävi mustaksi pilvistä ja myrskytuulesta, ja tuli ankara sade. Mutta Ahab nousi vaunuihinsa ja lähti Jisreeliin.» Matkateksaan kohti kuninkaan kaupunkia pimeässä ja sokaisevassa rankkasateessa Ahab ei voinut nähdä eteensä. Elia, joka Jumalan profeettana oli sinä päivänä nöyryyttänyt Ahabin alamaistensa nähden ja surmannut hänen epäjumalia palvoneet pappinsa, tunnusti hänet yhä Israelin kuninkaaksi, ja kunnianosoitukseksi ja Jumalan voiman vahvistamana hän nyt juoksi kuninkaan vaunujen edellä ja opasti kuninkaan kaupungin portille asti.

Tämä Jumalan sanansaattajan ystävällinen teko jumalattomalle kuninkaalle on opetuksesi kaikille, jotka sanovat olevansa Jumalan palvelijoita mutta jotka yliarvostavat itseään. Eräät eivät tahdo alentua suorittamaan mielestään halpa-arvoisia tehtäviä. He arkailevat jopa tarpeellisen palveluksen suorittamista siitä pelosta, että heidät tavattaisiin tekemästä palvelijalle kuuluvaa työtä. Näillä on paljon opittavaa Elian esimerkistä. Hänen pyynnöstään taivas oli pidättänyt maalta antejaan kolmen vuoden ajan. Jumala oli osoittanut hänelle erityistä suosiota vastaamalla hänen rukoukseensa Karmelin vuorella taivaallisella tulella, joka kulutti uhrin. Hän oli toimeenpannut Jumalan tuomion surmaamalla epäjumalien profeetat, ja hänen rukoiltuaan sadetta Jumala oli suonut sitä. Mutta kaikkien näiden

Profeetat ja kuninkaat

merkittävien voittojen jälkeen, joilla Jumala oli armossaan kunnioittanut hänen julkista toimintaansa, hän oli yhä valmis suorittamaan palkollisen palvelustehtävän.

Jisreelin portilla Elia ja Ahab erosivat toisistaan. Elia halusi jäädä muurien ulkopuolelle, kääriytyi viittaansa ja kävi maahan pitkäkseen nukkumaan. Kuningas siirtyi sisälle kaupunkiin ja pääsi pian palatsinsa suojiin. Siellä hän kertoi vaimolleen päivän ihmeellisistä tapahtumista ja siitä jumalallisen voiman valtavasta ilmestyksestä, joka oli todistanut Israelille, että Herra on tosi Jumala ja Elia hänen valittu sanansaattajansa. Mutta kun Ahab kertoi kuningattarelle epäjumalia palvelleiden profeettojen surmaamisesta, Iisebel raivostui. Hän oli paatunut ja katumaton. Hän kieltäytyi tunnustamasta Karmelin vuoren tapahtumia Jumalan kaitselmuksen valtasuuruudeksi, ja uhmassaan hän röyhkeästi julisti, että Elian oli kuoltava.

Samana yönä kuningattaren lähetti herätti väsyneen profeetan ja kertoi hänelle Iisebelin sanoman: »Jumalat rangaiskoot minua nyt ja vasta, jollen minä huomenna tähän aikaan tee sinulle samaa, mikä jokaiselle näistä on tehty.»

Olisi luullut, ettei Elia, joka oli osoittanut niin järkähtämätöntä rohkeutta ja saanut niin perusteellisen voiton kuninkaasta, papeista ja kansasta, olisi enää koskaan masentunut tai ruvennut arasti pelkäämään. Mutta hänkään, jolle Jumala oli suonut niin monia todisteita rakastavasta huolenpidostaan, ei ollut vaille inhimillisiä heikkouksia. Tänä synkkänä hetkenä hän menetti uskonsa ja rohkeutensa. Ymmällään hän karisti unet silmistään. Taivaalta tuli vettä kaatamalla, ja kaikkialla oli pimeää. Unohtaen sen, että kolme vuotta aikaisemmin Jumala oli ohjannut hänet paikkaan, jossa hän saattoi olla turvassa Iisebelin vihalta ja Ahabin etsinnöiltä, profeetta pakeni nyt henkensä edestä ja saapui Beersebaan. »Sinne hän jätti palvelijansa, mutta meni itse erämaahan päivänmatkan päähän.»

Elia ei olisi pitänyt paeta velvollisuutensa paikalta. Iisebelin uhatessa hänen olisi pitänyt anoa varjelusta Herralta, jonka kunnian puolustamisen hän oli saanut tehtäväkseen. Hänen olisi pitänyt vastata lähetille, että Jumala, johon hän luotti, varjelisi häntä kuningattaren vihalta. Olihan vasta muutama tunti kulunut siitä, kun hän oli saanut kokea jumalallisen voiman

ihmeellisen ilmestyksen. Sen olisi pitänyt vakuuttaa hänelle, ettei häntä nytkään hyljättäisi. Jos hän olisi pysynyt paikallaan, ottanut Jumalan turvakseen ja voimakseen ja pysynyt lujasti puolustamassa totuutta, hänet olisi suojattu kaikelta vahingolta. Herra olisi suonut hänelle uuden merkittävän voiton rankaisemalla Iisebeliä, ja sen vaikutus kuninkaaseen ja kansaan olisi johtanut suureen uskonpuhdistukseen.

Elia oli odottanut paljon tapahtuvaksi Karmelin vuorella nähdyn ihmeen jälkeen. Hän oli toivonut, että Jumalan ilmaistua näin voimansa Iisebel menettäisi vaikutuksensa Ahabiin ja että se johtaisi nopeaan uudistukseen koko Israelissa. Karmelin huipulla hän oli raatanut kaiken päivää ilman ruokaa. Mutta fyysisestä rasituksesta huolimatta hän oli rohkealla mielellä opastaessaan Ahabin vaunuja Jisreelin portille asti.

Nyt Eliaa kuitenkin ahdisti sellainen vastavaikutus, joka usein seuraa vahvan uskon ja loistavan menestyksen kokemusta. Hän pelkäsi, ettei Karmelin vuorella alkanut uskonpuhdistus jäisi pysyväksi, ja hänet valtasi masennus. Hänet oli nostettu Pisgan huipulle, mutta nyt hän oli laaksossa. Kaikkivaltiaan innoittamana hän oli kestänyt ankarimmankin uskon koetuksen, mutta tänä masennuksen aikana, Iisebelin uhkauksen kaikuessa hänen korvissaan ja saatanan vielä näköjään ohjatessa tämän jumalattoman naisen vehkeilyjä, hän menetti otteensa Jumalasta. Häntä oli ylen määrin korotettu, ja vastavaikutus oli valtava. Elia pakeni pakenemistaan, kunnes huomasi olevansa erämaassa yksinään. Kovin uupuneena hän »istuutui kinsteripensaan juureen» lepäämään. Ja siinä istuessaan hän toivoi kuolevansa. »Jo riittää, Herra», hän sanoi, »ota minun henkeni, sillä minä en ole isiäni parempi.» Pakolaisena, kaukana ihmisten asumisijoista, hän vajosi katkeraan masennustilaan. Pettyneenä hän toivoi, ettei hänen tarvitsisi enää ikinä tavata ketään. Lopulta hän lopen uupuneena vaipui uneen.

Kaikki joutuvat joskus kokemaan katkeraa pettymystä ja syvää masennusta — päiviä jolloin surun vallitessa on vaikea uskoa, että Jumala on maisten lastensa lempeä hyväntekijä, päiviä jolloin vaikeudet ahdistavat sielua, kunnes kuolema tuntuu elämää paremmalta. Silloin monet menettävät otteensa Jumalasta ja joutuvat epäilyksen orjuuteen ja epäuskon vankeuteen.

Profeetat ja kuninkaat

Jos sellaisina aikoina voisimme hengellisesti havaita Jumalan sallimuksen merkityksen, saattaisimme nähdä enkelien koettavan pelastaa meitä itsestämme ja koettavan asettaa jalkamme ikuisia vuoriakin lujemmalle perustukselle. Silloin saisimme olemukseemme uutta uskoa ja uutta elämää.

Uskollinen Job lausui ahdingon ja synkkyyden päivänään:

»Kadotkoon se päivä, jona minä synnyin.»
»Oi, jospa minun suruni punnittaisiin
ja kova onneni pantaisiin sen kanssa vaakaan!»
»Oi, jospa minun pyyntöni täytyisi
ja Jumala toteuttaisi minun toivoni!
Jospa Jumala suvaitsisi musertaa minut,
ojentaa kätensä ja katkaista elämäni langan!»
»Niin en minäkään hillitse suutani,
minä puhun henkeni ahdistuksessa,
minä valitan sieluni murheessa.»
»Mieluummin tukehdun, mielummin kuolen,
Olen kyllästynyt,
en tahdo elää iankaiken;
anna minun olla rauhassa,
sillä tuulen henkäystä ovat minun päiväni.»

Job 3: 3; 6:2,8,9; 7: 11,15,16.

Mutta vaikka Job olikin väsynyt elämään, hänen ei sallittu kuolla. Hänelle näytettiin tulevaisuuden mahdollisuudet ja annettiin toivon sanoma:

»Silloin olet kuin vaskesta valettu etkä mitään pelkää.
Silloin unhotat onnettomuutesi,
muistelet sitä kuin vettä, joka on virrannut pois.
Elämäsi selkenee kirkaammaksi keskipäivää,
pimeänkin aika on niinkuin aamunkoitto.
Silloin olet turvassa,
sillä sinulla on toivo;
asetut makaamaan,
kenenkään peljättämättä,
ja monet etsivät sinun suosiotasi.
Mutta jumalattomain silmät raukeavat;

turvapaikka on heiltä mennyt,
ja heidän toivonsa on huokaus.»

Job 11: 15—20.

Masennuksen ja epätoivon syvyyksistä Job kohosi niihin korkeuksiin, missä hän luotti rajattomasti Jumalan armoon ja pelastavaan voimaan. Voitonriemuisesti hän julisti:

»Minä tiedän lunastajani elävän,
ja viimeisenä hän on seisova multien päällä.
Ja sittenkuin tämä nahka on yltäni raastettu
ja olen ruumiistani irti, saan minä nähdä Jumalan.
Hänet olen minä näkevä apunani;
minun silmäni saavat nähdä hänet — eikä vieraana.»

Job 19: 25—27.

»Herra vastasi Jobille tuulispäästä» (Job 38:1) ja ilmaisi palvelijalleen voimansa väkevyyden. Saatuaan näkemyksen Luojastaan Job kauhistui itseään ja katui tomussa ja tuhkassa. Silloin Herra saattoi siunata häntä runsaasti ja tehdä Jobin loppuvuodet hänen elämänsä parhaiksi.

Toivo ja rohkeus kuuluvat olennaisesti täydelliseen Jumalan palvelukseen. Ne ovat uskon hedelmä. Epätoivo on synnillistä ja perusteetonta. Jumala pystyy ja on halukas antamaan »runsain määrin» (2 Piet. 1: 11) palvelijoilleen sitä voimaa, jota he tarvitsevat koetuksiinsa ja vaikeuksiinsa. Hänen työnsä vihollisten suunnitelmat voivat näyttää hyvin laadituilta ja vankoilta, mutta Jumala voi kumota vahvimmatkin näistä. Tämän hän tekee omalla ajallaan ja tavallaan, kun näkee palvelijansa uskon tulleen riittävästi koetelluksi.

Masentuneelle on olemassa varma apukeino — usko, rukous ja työ. Usko ja toiminta antaa varmuutta ja tyydytystä, mikä lisääntyy päivä päivältä. Oletko kiusattu vaipumaan tuskaisten aavistelujen tai jopa äärimmäisen epätoivon tunteiden valtaan? Vaikka synkimpien päivien ulkonaiset seikat näyttäisivät hyvinkin luotaantyöntäviltä, niin älä pelkää. Usko Jumalaan. Hän tietää tarpeesi. Hänellä on kaikki valta. Hän ei koskaan väsy olemaan äärettömän rakkaudellinen ja myötätuntoinen. Älä pelkää, etteikö hän täyttäisi lupastaan. Hän on iankaikkinen

Profeetat ja kuninkaat

totuus. Hän ei koskaan muuta liittoaan, jonka on tehnyt niiden kanssa, jotka rakastavat häntä. Hän antaa uskollisille palvelijoilleen kykyjä siinä määrin kuin heidän tarpeensa vaativat. Apostoli Paavali todisti: »Ja hän sanoi minulle: 'Minun armosani on sinulle kyllin; sillä minun voimani tulee täydelliseksi heikkoudessa.' Sentähden minä olen mielistynyt heikkouteen, pahoinpitelyihin, hätään, vainoihin, ahdistuksiin, Kristuksen tähden; sillä kun olen heikko, silloin minä olen väkevä» (2 Kor. 12: 9,10).

Hylkäsikö Jumala Elia hänen koetuksensa hetkenä? Ei suinkaan! Elia tuntiessa itsensä Jumalan ja ihmisten hylkäämäksi Herra ei rakastanut palvelijaansa yhtään vähemmän kuin silloin, kun tuli leimahti taivaalta ja valaisi vuorenhuipun. Elia nukkuessa kevyt kosketus ja miellyttävä ääni herättivät hänet. Hän kavahti ylös kauhuissaan ja valmiina lähtemään pakoon, sillä hän pelkäsi vihollisen löytäneen hänet. Mutta hänen ylleen kumartuvat säälivät kasvot eivät olleet vihollisen vaan ystävän kasvot. Jumala oli lähettänyt enkelin taivaasta tuomaan ruokaa palvelijalleen. »Nouse ja syö», sanoi enkeli. »Ja kun hän katsahti, niin katso, hänen päänsä pohjissa oli kuumennetuilla kivillä paistettu kaltiainen ja vesiastia.»

Nautittuaan hänelle valmistettuja virvokkeita Elia paneutui jälleen nukkumaan. Mutta enkeli tuli toisen kerran. Kosketettuaan uupunutta miestä hän sanoi säälivän hellästi: »'Nouse ja syö, sillä muutoin käy matka sinulle liian pitkäksi.' Niin hän nousi ja söi ja joi. Ja hän kulki sen ruuan voimalla neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä Jumalan vuorelle, Hoorebille, asti.» Siellä hän löysi turvapaikan erästä luolasta.

14.

»MITÄ SINÄ TÄÄLLÄ TEET?«

Vaikka ihmiset eivät tienneetkään mitään Elian vetäytymisestä Hoorebin vuorelle, Jumala oli siitä tietoinen, eikä hän jättänyt väsynyttä ja masentunutta profeettaa yksin kamppailemaan ahdistavia pimeyden valtoja vastaan. Sen luolan suulla, jonka suojaan Elia oli vetäytynyt, Jumala kohtasi hänet väkevän enkelin välityksellä, joka lähetettiin kysymään profeetan tarpeita ja selvittämään jumalallista tarkoitusta Israelin suhteen.

Vasta opittuaan täysin luottamaan Jumalaan Elia saattoi suorittaa loppuun työnsä niiden hyväksi, jotka oli vietelty kumartamaan Baalia. Karmelin huipulla saatu merkittävä voitto oli aukaissut tien vielä suuremmille voitoille, mutta vaikka Elialle tarjoutui suurenmoisia tilaisuuksia, esti Iisebelin uhkaus häntä käyttämästä niitä hyväkseen. Jumalan mies oli saatava ymmärtämään nykyisen asemansa heikkous verrattuna siihen edulliseen asemaan, jonka Herra halusi hänellä olevan.

Lähestyen koeteltua palvelijaansa Jumala esitti hänelle kysymyksen: »Mitä sinä täällä teet, Elia?« Minä lähetin sinut Keritin purolle ja sen jälkeen Sarpatin lesken luo. Minä käskin sinun palata Israeliin ja esiintyä epäjumalia palvovien pappien edessä Karmelin vuorella. Minä vahvistin sinua niin, että saatoit opastaa kuninkaan vaunut Jisreelin portille. Mutta kuka käski sinun paeta kiireesti tänne erämaahan? Mitä asiaa sinulla täällä on?

Katkeroituneena Elia saattoi vain valittaa: »Minä olen kiivaimmalla kiivaillut Herran, Jumalan Sebaotin, puolesta. Sillä israelilaiset ovat hyljänneet sinun liittosi, hajottaneet sinun

Profeetat ja kuninkaat

alttarisi ja tappaneet miekalla sinun profeettasi. Minä yksin olen jäänyt jäljelle, mutta minunkin henkeäni he väijyvät, ottaaksensa sen.»

Enkeli kehotti Eliaa lähtemään luolasta, nousemaan vuorelle Herran eteen ja kuuntelemaan hänen sanaansa. »Ja katso, Herra kulki ohitse, ja suuri ja raju myrsky, joka halkoi vuoret ja särki kalliot, kävi Herran edellä; mutta ei Herra ollut myrskyssä. Myrskyn jälkeen tuli maanjäristys; mutta ei Herra ollut maanjäristyksessä. Maanjäristyksen jälkeen tuli tulita; mutta ei Herra ollut tulessa. Tulen jälkeen tuli hiljainen tuulen hyminä. Kun Elia sen kuuli, peitti hän kasvonsa vaipallansa, meni ulos ja asettui luolan suulle.»

Jumala ei halunnut ilmaista itseään palvelijalleen millään voimansa mahtavalla ilmauksella, vaan siihen sopi paremmin »hiljainen tuulen hyminä». Hän halusi opettaa Elialle, ettei suurinta huomiota herättävä toiminta aina täytä parhaiten hänen tarkoitustaan. Elian odotellessa Herran ilmestystä myrsky raivosi, salamet leimahtelivat ja kuluttava tuli pyyhkäisi ohi, mutta Jumala ei ollut näistä missään. Sitten tuli hiljainen tuulen hyminä, ja profeetta peitti kasvonsa Herran läsnäolon edessä. Hänen ärtyisyytensä vaimeni, mielensä lauhtui ja tyyntyi. Nyt hän tiesi, että hiljainen luottamus, luja turvautuminen Jumalaan, toisi hänelle aina avun silloin, kun hän tarvitsisi sitä.

Sielu ei aina tule vakuuttuneeksi eikä käänny silloin, kun Jumalan totuutta esitetään kaikkein oppineimmalla tavalla. Ei ihmissydäntä aina tavoiteta kaunopuheisuuden tai logiikan avulla, vaan Pyhän Hengen suloisella vaikutuksella, mikä hiljaa mutta varmasti muuttaa ja kehittää luonnetta. Jumalan Hengen hiljaisessa tuulen hyminässä on sydäntä muuttavaa voimaa.

»Mitä sinä täällä teet, Elia?» kysyi ääni, ja jälleen profeetta vastasi: »Minä olen kiivailemalla kiivaillut Herran, Jumalan Sebaotin, puolesta. Sillä israelilaiset ovat hyljänneet sinun liittosi, hajottaneet sinun alttarisi ja tappaneet miekalla sinun profeettasi. Minä yksin olen jäänyt jäljelle, mutta minunkin henkeäni he väijyvät, ottaaksensa sen.»

Herra vastasi Elialle, etteivät väärintekijät Israelissa jäisi vaille rangaistustaan. Oli erityisesti valittava miehiä toimeenpanemaan se jumalallinen rangaistus, joka oli tarkoitettu epä-

»Mitä sinä täällä teet«

jumalia palvoneelle valtakunnalle. Oli ryhdyttävä jyrkkiin toimenpiteisiin, jotta kaikki saisivat tilaisuuden siirtyä tosi Jumalan puolelle. Elia itsensä oli palattava Israeliin ja yhdessä toisten kanssa aikaansaattava uskonpuhdistus. »Lähde takaisin samaa tietä, jota tulit«, kuului Herran käsky, »erämaan kautta Damaskoon. Mene ja voitele Hasael Aramin kuninkaaksi. Ja voitele Jeehu, Nimsin poika, Israelin kuninkaaksi. Ja voitele sijaasi profeetaksi Elisa, Saafatin poika, Aabel-Meholasta. Ja on tapahtuva näin: joka välttää Hasaelin miekan, sen surmaa Jeehu, ja joka välttää Jeehun miekan, sen surmaa Elisa.«

Elia oli luullut olevansa Israelissa ainoa tosi Jumalan palvelija. Mutta hän, joka lukee kaikkien sydämen, ilmaisi profeetalle, että oli monia muitakin, jotka pitkän luopumuskauden ajan olivat pysyneet hänelle uskollisina. Jumala sanoi: »Mutta minä jätän jäljelle Israeliin seitsemäntuhatta: kaikki polvet, jotka eivät ole notkistuneet Baalille, ja kaikki suut, jotka eivät ole hänelle suuta antaneet.«

Se mitä Elia joutui kokemaan noina masennuksen ja näennäisen tappion päivinä, sisältää monia erittäin arvokkaita opetuksia Jumalan lapsille tänä aikana, jolle on ominaista yleinen poikkeaminen siitä, mikä on oikein. Nykyään vallitseva luopumus on sen kaltaista, mikä profeetan päivinä levisi kaikkialle Israeliin. Kansanjoukot seuraavat tänä aikana Baalia korottamalla inhimillistä jumalallisen yläpuolelle, ylistämällä suosittuja johtajia, kumartamalla mammonaa ja korvaamalla jumalallisen ilmoituksen totuudet tieteen opetuksilla. Epäily ja epäusko turmelevat ihmisten mielen, ja monet vaihtavat Jumalan sanat ihmisten teorioihin. Nyt opetetaan julkisesti, että olemme tulleet aikaan, jolloin ihmisjärki olisi korotettava Jumalan sanan opetuksen yläpuolelle. Jumalan lain, jumalallisen mittapuun, sanotaan olevan vailla mitään merkitystä. Kaiken totuuden vihollinen käyttää pettävää valtaansa saadakseen ihmiset syrjäyttämään Jumalan inhimillisillä säännöksillä ja unohtamaan sen, mikä säädettiin ihmiskunnan onneksi ja pelastukseksi.

Niin laajaksi kuin tämä luopumus on tullutkin, se ei kuitenkaan ole levinnyt maailmanlaajuisesti. Eivät kaikki ole antautuneet laittomuuteen ja syntiin. Eivät kaikki ole asettuneet vihollisen puolelle. Jumalalla on monia tuhansia, jotka eivät ole

Profeetat ja kuninkaat

notkistaneet polviaan Baalille, monia jotka haluavat ymmärtää entistä paremmin Kristusta ja lakia ja jotka kaikesta huolimatta toivovat Jeesuksen tulevan pian lopettamaan synnin ja kuoleman valtakauden. Ja on monia, jotka ovat tietämättään palvelleet Baalia mutta joissa Jumalan Henki vielä vaikuttaa.

Nämä tarvitsevat niiden henkilökohtaista apua, jotka ovat oppineet tuntemaan Jumalan ja hänen sanansa voiman. Tällaisena aikana pitäisi jokaisen Jumalan lapsen olla aktiivisesti auttamassa toisia. Jumalan enkelit ovat niiden mukana, jotka Raamatun totuutta ymmärtävinä koettavat etsiä käsiinsä sellaisia, jotka kaipaavat valoa. Eikä kenenkään tarvitse pelätä lähteä sinne, minne enkelit menevät. Pyhittyneiden työntekijöiden uskollisten yritysten seurauksena monet tulevat kääntymään epäjumalanpalvonnasta palvelemaan elävää Jumalaa. Monet lakkaavat kunnioittamasta ihmisten tekemiä säännöksiä ja asettuvat pelottomasti Jumalan ja hänen lakinsa kannalle.

Paljon riippuu niiden herkeämättömästä toiminnasta, jotka ovat uskollisia ja kuuliaisia. Siitä syystä saatana koettaa kaikin mahdollisin keinoin estää kuuliaisia toteuttamasta jumalallista suunnitelmaa. Hän saa eräät unohtamaan korkean ja pyhän tehtävänsä ja tyytymään tämän elämän nautintoihin. Hän johtaa heidät asettumaan paikoilleen mukaviin oloihin tai sitten, saadakseen enemmän maailmallista hyötyä, siirtymään pois sellaisilta paikoilta, joissa he voisivat aikaansaada paljon hyvää. Toiset hän saa masentuneina pakenemaan velvollisuuttaan vastustuksen tai vainon tähden. Mutta kaikkiin sellaisiin taivas suhtautuu äärimmäisen hellästi ja sääliävästi. Jokaiselta Jumalan lapselta, jonka äänen sielujen vihollinen on onnistunut vaimentamaan, kysytään: »Mitä sinä täällä teet?» Minä annoin tehtäväksesi mennä kaikkeen maailmaan ja saarnata evankeliumia sekä valmistamaan kansan Jumalan päivää varten. Miksi olet täällä? Kuka on lähettänyt sinut tänne?

Kristuksen ilo, joka vahvisti häntä kestämaan uhrauksia ja kärsimyksiä, oli siinä, että hän sai nähdä syntisten pelastuvan. Tämän pitäisi olla jokaisen hänen seuraajansa ilona kannustamassa häntä toimimaan. Ne jotka edes rajoitetusti käsittävät, mitä lunastus merkitsee heille ja heidän lähimmäisilleen, ymmärtävät jossakin määrin ihmiskunnan valtavia tarpeita. He

»Mitä sinä täällä teet«

liikuttuvat säälistä nähdessään hirvittävän tuomion varjossa olevien tuhansien siveellisen ja hengellisen hädän, johon verrattuna fyysinen kärsimys menettää kaiken merkityksensä.

Perheiltä kuten yksilöiltäkin kysytään: »Mitä sinä täällä teet?« Monissa seurakunnissa on Jumalan sanan totuuksiin hyvin perehtyneitä perheitä, jotka voisivat avartaa vaikutuspiiriään siirtymällä sellaista palvelua tarvitseviin paikkoihin, jota he pystyvät antamaan. Jumala kehottaa kristittyjä perheitä lähtemään maan pimeisiin paikkoihin ja työskentelemään viisaasti ja sitkeästi niiden hyväksi, jotka ovat hengellisen pimeyden verhoamina. Tähän kutsuun vastaaminen vaatii itsensä kieltämistä. Monien odottaessa viimeisenkin esteen väistymistä sieluja kuolee vailla toivoa ja ilman Jumalaa. Saadaksean maailmallista etua tai tieteellistä tietoa ovat monet valmiit uskaltautumaan terveyttä turmeleviin seutuihin ja kestäämään vaikeuksia ja puutetta. Missä ovat ne, jotka olisivat yhtä valmiit moisiin uhrauksiin saadaksean kerrotuksi toisille Vapahtajasta?

Ei ole mitään outoa tai uutta siinä, että koettelevissa oloissa hengellisesti voimakkaatkin yksilöt ylen määrin ahtaalle joutessaan masentuvat ja tulevat siinä määrin epätoivoisiksi, etteivät ajoittain näe elämässä mitään toivottavaa. Muistakoot kaikki sellaiset, että eräs voimallisimmista profeetoista pakeni henkensä edestä raivostuneen naisen vihaa. Pakolaisena, uupuneena ja matkasta rasittuneena hän oli niin masennuksen murtama, että toivoi kuolevansa. Mutta menetettyään toivonsa ja ollessaan vaarassa, joka näytti tekevän tyhjäksi koko hänen elämäntyönsä, hän oppi erään kalleimmista elämänsä läksyistä. Suurimman heikkoutensa hetkenä hän oppi sen, että vaikeimmissakin oloissa oli tarpeellista ja mahdollista luottaa Jumalaan.

Elian kokemus voi rohkaista niitä, jotka käyttäessään elämänoimiaan epätsekkääseen työhön ovat kiusattuja menettämään toivonsa ja luottamuksensa. Jumala tukee valvovalla huolenpidollaan, rakkaudellaan ja voimallaan erityisesti niitä palvelijoitaan, joiden intoa ei ymmärretä tai arvosteta, joiden neuvoja ja nuhteita väheksytään ja joiden uudistuspyrkimykset saavat vastaansa pelkkää vihaa ja vastustusta.

Saatana ahdistaa ihmistä kaikkein ankarimmilla kiusauksillaan tämän ollessa heikoimmillaan. Näin hän toivoi kukistavansa

Profeetat ja kuninkaat

Jumalan Pojankin, koska oli tällä menetelmällään saanut monia voittoja ihmisestä. Nekin jotka olivat kauan ja urheasti puolustaneet oikeutta, lankesivat kiusaukseen tahdonvoimansa heikentyessä ja uskonsa herpaantuessa. Neljäkymmenen vuoden vaelluksen ja epäuskon uuvuttamana Mooses menetti hetkeksi otteensa Kaikkivaltiaasta. Hän epäonnistui päästyään aivan Luvatun maan rajoille. Samoin kävi Elian. Kuivuuden ja nälänhädän vuosina hän oli luottanut Herraan ja seisonut järkkähtämättä Ahabin edessä. Tuona koettelevana päivänä hän oli Karmelin vuorella yksin todistanut koko Israelin kansalle oikeasta Jumalasta. Mutta väsymyksensä hetkenä hänkin päästi kuolemanpelkonsa syrjäyttämään uskonsa Jumalaan.

Samoin on nykyäänkin. Saatana pyrkii horjuttamaan luottamustamme Herraan silloin, kun joudumme epäilyksiin, hämmentäviin olosuhteisiin tai puutteeseen tai muuhun ahdinkoon. Silloin hän muistuttaa meitä erehdyksistämme ja kiusaa meitä olemaan luottamatta Jumalaan ja epäilemään hänen rakkauttaan. Hän toivoo saavansa meidät masentumaan ja irrottamaan otteemme Jumalasta.

Ne jotka taistelun etulinjassa ollen suorittavat Pyhän Hengen kannustamina jotakin erityistä työtä, joutuvat työn paineen hellittäessä usein tuntemaan vastavaikutuksen. Alakuloisuus saattaa järkyttää sankarillisintakin uskoa ja heikentää voimakaintakin tahtoa. Mutta Jumala ymmärtää, säälii yhä ja rakastaa. Hän tuntee sydämen vaikuttimet ja tarkoitukset. Jumalan työn johdossa olevien tulee oppia odottamaan kärsivällisesti ja luottamaan silloinkin, kun kaikki näyttää synkältä. Ei taivas heitä hylkää heidän vastoinkäymistensä päivänä. Mikään ei ole näköjään avuttomampi mutta todellisuudessa voittamattomampi kuin sielu, joka mitättömyytensä tuntien täysin luottaa Jumalaan.

Mutta eivät vain erittäin vastuullisissa asemissa olevat hyödy jotakin siitä Elian kokemuksesta, joka uudelleen opetti häntä luottamaan Jumalaan koetuksen hetkenä. Hän joka oli Elian voimana, on kyllin väkevä tukemaan jokaista kamppailevaa lastaan, vaikka tämä olisi miten heikko. Jokaiselta hän odottaa uskollisuutta, ja jokaiselle hän suo voimaa tarpeen mukaan. Itsessään ihminen on voimaton, mutta Jumalan voimassa hän

»Mitä sinä täällä teet«

voi kyetä voittamaan pahan ja auttaa toisiakin voittamaan. Saatana ei koskaan voi saada valtaansa sitä, joka turvaa Jumalaan. »Ainoastaan Herrassa — niin pitää minusta sanottaman — on vanhurskaus ja voima« (Jes. 45: 24).

Kristitty toverini, saatana tietää sinut heikoksi, pidä siksi tiukasti kiinni Jeesuksesta. Pysymällä Jumalan rakkaudessa voit kestää jokaisen kokeen. Vain Kristuksen vanhurskaudesta voit saada voimaa maailman yli vyöryvän pahuuden torjumiseen. Sovella uskoasi käytäntöön. Usko keventää jokaisen kuorman ja poistaa kaiken väsymyksen. Luottamalla jatkuvasti Jumalaan voit ymmärtää hänen johdatustaan, joka nyt tuntuu käsittämättömältä. Käy uskossa eteenpäin hänen viitoittamaansa polkua. Joudut kyllä koetuksiin, mutta jatka vain matkaasi. Näin uskosi vahvistuu ja pätevöittää sinut palvelemaan. Pyhän historian tapahtumia ei ole kirjoitettu vain sitä varten, että voisimme lukea ja ihmetellä niitä, vaan jotta sama usko, joka vaikutti muinoin Jumalan palvelijoissa, toimisi myös meissä. Herra on toimiva nyt yhtä merkittävällä tavalla, missä tahansa ihmissydän vain uskossa antautuu hänen voimansa käytettäväksi.

Seuraava Pietarille lausuttu sana koskee myös meitä: »Saatana on tavoitellut teitä valtaansa, seuloakseen teitä niinkuin nisuja; mutta minä olen rukoillut sinun puolestasi, ettei sinun uskosi raukeaisi tyhjään« (Luuk. 22: 31,32). Kristus ei koskaan hylkää niitä, joiden puolesta hän on kuollut. Me saatamme jättää hänet ja joutua kiusauksen valtaan, mutta Kristus ei voi koskaan kääntyä pois ihmisestä, jonka puolesta hän on maksanut lunnaat omalla hengellään. Jos hengellinen katseemme avautuisi, saisimme nähdä, miten ihmispoloiset ahdistusten, murheen ja masennuksen taakkojen painamina ovat aivan kuolemanväsyneitä. Näkisimme miten enkelit lentävät nopeasti näiden kiusattujen avuksi ohjaten heidät lujalle perustukselle ja pakottaen heitä ahdistavat pahuuden voimat perääntymään. Näiden kahden sotajoukon välistä taistelua käydään yhtä todellisesti kuin tämän maailman armeijat sotivat omilla taistelukentillään. Tämän hengellisen kamppailun tulos ratkaisee ihmissielujen ikuisen kohtalon.

Profeetta Hesekielin näyssä kerubeilla oli ikäänkuin ihmiskäsi siipiensä alla. Tämän tarkoituksena on opettaa Jumalan palveli-

Profeetat ja kuninkaat

joille, että jumalallinen voima antaa menestystä. Niiden joita Jumala käyttää sanansaattajinaan, ei tule ajatella, että hänen työnsä on heistä riippuvainen. Tätä vastuuta ei ole annettu rajallisten olentojen kannettavaksi. Hän joka ei torju vaan joka toimii jatkuvasti toteuttaakseen aikomuksiaan, on vievä työtään eteenpäin. Hän tekee tyhjiksi jumalattomien aiheet ja hajottaa niiden neuvot, jotka miettivät pahaa hänen kansalleen. Hän joka on Kuningas ja Herra Sebaot, istuu kerubien välissä ja varjelee yhä lapsiaan kansojen taistojen ja mellakoiden keskellä. Kun kuningasten linnoitukset kukistuvat ja vihan nuolet lävistävät hänen vihollistensa sydämen, hänen kansansa on oleva turvassa hänen käsissään.

15.

»ELIAN HENGESSÄ JA VOIMASSA»

Elian aikaa seuranneiden pitkien vuosisatojen aikana on kertomus hänen elämäntyöstään innoittanut ja rohkaissut niitä, jotka on kutsuttu puolustamaan oikeutta luopumuksen keskellä. Sillä on erityinen merkityksensä meille, »joille maailmanaikojen loppukausi on tullut» (1 Kor. 10: 11). Historia toistuu. Nykymaailmallakin on Ahabinsa ja Iisebelinsä. Meidän aikakautemme on epäjumalanpalvonnan aikaa yhtä todellisesti kuin oli Elian aikakin. Ehkei mitään ulkonaista alttaria ole näkyvissä sen enempää kuin jumalankuvaakaan silmän katseltavaksi, mutta silti tuhannet seuraavat tämän maailman jumalia — rikkautta, mainetta, huveja ja hiveleviä taruja, jotka sallivat ihmisen seurata uudestisyntymättömän sydämensä mielihaluja. Suurilla joukoilla on väärä käsitys Jumalasta ja hänen ominaisuuksistaan, ja ihmiset palvelevat väärää jumalaa yhtä todellisesti kuin aikoinaan palvottiin Baalia. Jopa monet kristityiksi tunnustautuvat ovat mukautuneet vaikutuksiin, jotka jyrkästi vastustavat Jumalaa ja hänen totuuttaan. Näin he joutuvat loitontumaan jumalallisesta ja korottamaan inhimillistä.

Uskottomuus ja luopumus ovat ominaisia ajallemme, ja ajan henki on kaikesta väitetyistä totuuden tuntemukseen perustuvasta valistuneisuudesta huolimatta mitä sokeinta omahyväistä arvelua. Inhimillisiä teorioita ylistetään ja korotetaan Jumalan ja hänen lakinsa tilalle. Saatana houkuttelee ihmisiä tottelemattomuuteen ja lupaa heidän löytävän siitä vapauden, joka tekee heidät jumalten kaltaisiksi. Jumalan selvää sanaa vastustetaan ja inhimillistä viisautta korotetaan epäjumalan-

Profeetat ja kuninkaat

palveluksen tavoin jumalallisen ilmoituksen yläpuolelle. Omak-suttuaan maailmallisia tapoja ja vaikutteita ihmiset ovat mie-leltään niin pimentyneet ja hämmentyneet, että näyttävät tyystin menettäneen kykynsä erottaa toisistaan valon ja pimeyden, totuuden ja valheen. He ovat loitonneet niin kauas oikealta tieltä, että pitävät muutamien niin kutsuttujen filosofien mieli-piteitä luotettavampina kuin Raamatun totuuksia. Jumalan sanan hartaat pyynnöt ja lupaukset sen enempää kuin sen uhkauksetkaan tottelemattomille ja epäjumalanpalvonnalle eivät näytä pystyvän sulattamaan heidän sydäntään. Paavalissa, Pietarissa ja Johanneksessa vaikuttanut usko on heidän mieles-tään niin vanhanaikaista ja mystillistä, ettei se vastaa aikamme ajattelijoiden älykkyystasoa.

Alussa Jumala antoi lakinsa ihmiskunnalle keinoksi, jonka avulla se saavuttaisi onnen ja ikuisen elämän. Saatana voi toivoa estävänsä Jumalan tarkoitusta toteutumasta vain saattamalla ihmiset rikkomaan tätä lakia, ja hän on aina yrittänyt vääristellä sen opetuksia ja vähätellä sen merkitystä. Mestarillisella vedol-laan hän on koettanut muuttaa itse lainkin saadaksesen ihmiset siten loukkaamaan sen säädöksiä, vaikka tunnustavatkin nou-dattavansa sitä.

Eräs kirjoittaja on verrannut Jumalan lain muutosyritystä muinoin tehtyyn ilkivaltaan, jolla johonkin tärkeään tienhaaraan pystytetty tienviitta väännettiin osoittamaan väärään suuntaan. Tällä pahankurisuudella aiheutettiin usein paljonkin häiriötä ja harmia.

Jumala pystytti tienviitan tämän maailman halki kulkevia varten. Tämän viitan toinen kilpi osoitti Luojan aulista tottele-mista tienä onneen ja elämään, toinen kilpi taas osoitti tottele-mattomuutta polkuna kurjuuteen ja kuolemaan. Tie onneen oli yhtä tarkoin täsmennetty kuin oli turvakaupunkiin johtava tie juutalaisen järjestelmän aikana. Mutta eräänä ihmiskunnan synkkänä hetkenä kaiken hyvän vihollinen väänsi tienviitan päinvastaiseen suuntaan, ja niin ovat suuret joukot erehtyneet tiestä.

Mooseksen välityksellä Herra opetti israelilaisia: »Pitäkää minun sapattini, sillä se on merkinä meidän välillämme, minun ja teidän, sukupolvesta sukupolveen, tietääksenne, että minä

»Elia­ hengessä ja voimassa»

olen Herra, joka pyhitän teidät. Siis pitäkää sapatti, sillä se on teille pyhä. Joka sen rikkoo, rangaistakoon kuolemalla.

Kuka ikinä tekee työtä sapatinpäivänä, rangaistakoon kuolemalla. Ja pitäkööt israelilaiset sapatin, niin että he viettävät sapattia sukupolvesta sukupolveen ikuisena liittona. Se on oleva ikuinen merkki minun ja israelilaisten välillä; sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi ja hengähti» (2 Moos. 31: 13—17).

Näillä sanoilla Herra selvästi täsmensi tottelevaisuuden Jumalan kaupunkiin johtavaksi tieksi. Mutta synnin ihminen on vääntänyt tienviitan osoittamaan väärään suuntaan. Hän on pystyttänyt väärän sapatin ja uskotellut ihmisille, että he silloin lepäämällä noudattavat Luo­jan käskyä.

Jumala on julistanut, että seitsemäs päivä on Herran sapatti. Silloin kun »tulivat valmiiksi taivas ja maa», hän korotti tämän päivän luomistyönsä muistomerkitseksi. Hän »lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikesta työstänsä, jonka hän oli tehnyt. Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen» (1 Moos. 2: 1—3).

Egyptistälähdön aikaan sapattiasetusta tähdennettiin voimakkaasti Jumalan kansalle. Heidän ollessaan vielä orjuudessa heidän työnjohtajansa olivat koettaneet pakottaa heitä tekemään työtä sapatina lisäämällä heidän viikoittaista urakkaansa. Tiukentamalla vaatimuksiaan he olivat moneen kertaan vaikeuttaneet heidän työolojaan. Mutta israelilaiset vapautettiin orjuudesta ja johdatettiin paikkaan, jossa he saattoivat häiriöttä noudattaa kaikkia Herran säädöksiä. Laki julistettiin Siinailta, ja Moosekselle annettiin kaksi kivitaulua, »joitten kirjoitus oli Jumalan sormella kirjoitettu» (2 Moos. 31: 18). Lähes neljäkymmenen vuoden vaelluksen aikana israelilaisia muistutettiin jatkuvasti tästä Jumalan säätämästä lepopäivästä. Joka seitsemäntenä päivänä ei ilmaantunut lainkaan mannaa, jota taas valmistuspäivänä saatiin ihmeellisesti kaksinkertainen määrä.

Ennen kuin saavuttiin Luvattuun maahan, Mooses kehotti israelilaisia: »Ota vaari lepopäivästä, niin että sen pyhität» (5 Moos. 5: 12). Herran tarkoitus oli, että sapattikäskyn uskollinen noudattaminen muistuttaisi israelilaisia jatkuvasti siitä, että he olivat vastuussa hänelle, Luo­jalleen ja Lunastajalleen. Niin kauan kuin he pitäisivät sapatin oikeassa hengessä, ei esiintyisi

Profeetat ja kuninkaat

epäjumalanpalvelusta. Mutta jos he syrjäyttäisivät kymmenen käskyn laista tämän säädöksen katsoen, ettei se enää ole voimassa, silloin Luoja unohtuisi ja ihmiset palvoisivat muita jumalia. »Sapattini minä annoin heille», julisti Jumala, »olemaan merkinä minun ja heidän välillään, että he tulisivat tietämään, että minä olen Herra, joka pyhitän heidät.» Mutta he »pitivät minun oikeuteni halpoina, eivät vaeltaneet minun käskyjeni mukaan, vaan rikkoivat minun sapattini; sillä heidän sydämensä vaelsi heidän kivijumalainsa jäljessä.» Kehottaessaan heitä palaamaan luokseen hän jälleen kiinnitti heidän huomionsa siihen, miten tärkeää oli pitää sapatti pyhänä. »Minä olen Herra, teidän Jumalanne», hän sanoi, »minun käskyjeni mukaan vaeltakaa, minun oikeuksiani noudattakaa, ne pitäkää ja pyhittäkää minun sapattini; ne olkoot merkinä välillämme, minun ja teidän, että tulisitte tietämään, että minä olen Herra, teidän Jumalanne» (Hes. 20: 12,16,19, 20).

Samoin Herra kiinnitti Juudan huomiota niihin synteihin, jotka lopulta johtivat sen Babylonian vankeuteen, ja julisti: »Minun sapattini sinä rikot. Sentähden minä vuodatan heidän ylitsensä kiivauteni, hukutan heidät vihani tulella ja annan heidän vaelluksensa tulla heidän päänsä päälle» (Hes. 22: 8,31).

Kun Jerusalemin jälleenrakennustyö oli käynnissä Nehemian aikana, esitettiin sapatin rikkomisen johdosta ankara kysymys: »Eikö Jumalamme juuri sen tähden, että teidän isänne näin tekivät, antanut kaiken tämän onnettomuuden kohdata meitä ja tätä kaupunkia? Ja te tuotatte nyt vielä suuremman vihan Israelin ylitse, kun rikotte sapatinpäivän» (Neh. 13: 18).

Kristus korosti maisen toimintansa aikana sapatin sitovuutta. Kaikessa opetuksessaan hän suhtautui kunnioittavasti itse säätämänsä asetukseen. Hänen päivinään sapatti oli turmeltunut siinä määrin, että sen viettäminen heijasti pikemmin itsekkäiden ja oikullisten ihmisten kuin Jumalan luonnetta. Kristus hylkäsi sen väärän opetuksen, jolla ne jotka väittivät tuntevansa Jumalan, olivat antaneet hänestä väärän kuvan. Vaikka fariseukset tämän johdosta kohdistivat häneen armottoman vihansa, hän ei edes näennäisesti myöntynyt heidän vaatimuksiinsa vaan jatkoi rohkeasti sapatin pitämistä Jumalan lain mukaisesti.

»Elian hengessä ja voimassa»

Kiistattoman selvästi hän todisti suhtautumisestaan Jumalan lakiin. »Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan», hän sanoi, »en minä ole tullut kumoamaan, vaan täyttämään. Sillä totisesti minä sanon teille: kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto, ennenkuin kaikki on tapahtunut. Sentähden, joka purkaa yhdenkään näistä pienimmistä käskyistä ja sillä tavalla opettaa ihmisiä, se pitää pienimmäksi taivasten valtakunnassa kutsutaman; mutta joka niitä noudattaa ja niin opettaa, se pitää kutsuttaman suureksi taivasten valtakunnassa» (Matt. 5:17—19).

Kristillisenä aikakautena ihmisen onnen suuri vihollinen on hyökännyt erityisesti neljännen käskyn sapattia vastaan. Hän sanoo: »Minä tahdon toimia Jumalan tarkoitusten vastaisesti. Annan seuraajilleni vallan Jumalan muistomerkin, seitsemännen päivän sapatin, syrjäyttämiseen. Osoitan siten maailmalle, että Jumalan pyhittämä ja siunaama päivä on muutettu. Se päivä ei ole pysyvä ihmisten mielessä. Pyyhin pois sen muistonkin. Asetan sen sijaan päivän, jolla ei ole Jumalan antamia valtuuksia ja joka ei voi olla merkkinä Jumalan ja hänen kansansa välillä. Saatan tämän päivän hyväksyjät liittämään siihen sen pyhyden, minkä Jumala antoi seitsemännelle päivälle.

»Sijaishallitsijani avulla tulen korottamaan itseni. Ensimmäinen päivä tulee ylistetyksi, ja protestanttinen maailma omaksuu tämän valesapatin aitona. Koska Jumalan säättämää sapattia lakataan viettämästä, saan täten hänen lakinsa halveksituksi. Sanat 'merkkinä meidän välillämme, minun ja teidän, sukupolvesta sukupolveen', siirrän tarkoittamaan minun sapatiani.

»Näin saan maailman haltuuni. Minusta tulee maan hallitsija, tämän maailman ruhtinas. Tulen niin valvomaan vallassani olevien mielen, että Jumalan sapatti tulee erityisen halveksituksi. Merkkikö? Teen seitsemännen päivän viettämisen viranomaisten silmissä tottelemattomuuden merkiksi. Inhimilliset lait tehdään niin ankariksi, etteivät ihmiset uskalla viettää seitsemännen päivän sapattia. Pelätessään jäävänsä ilman ruokaa ja vaatteita he suostuvat maailman kanssa rikkomaan Jumalan lakia. Koko maailma tulee olemaan minun vallassani.»

Pystyttämällä väärän sapatin vihollinen aikoi muuttaa ajat ja lain. Mutta onko hän todella onnistunut muuttamaan Jumalan

Profeetat ja kuninkaat

lain? Toisen Mooseksenkirjan 31. luvun sanat vastaavat tähän. Hän joka on sama eilen, tänään ja iankaikkisesti, on julistanut seitsemännen päivän sapatista: »Se on merkinä meidän välillä, minun ja teidän, sukupolvesta sukupolveen. Se on oleva ikuinen merkki» (2 Moos. 31: 13,17). Väännetty tienviitta osoittaa väärään suuntaan, mutta Jumala ei ole muuttunut. Hän on yhä Israelin väkevä Jumala. »Katso, kansakunnat ovat kuin pisara vesisangon uurteessa, ovat kuin tomuhiukkanen vaa'assa. Katso, merensaaret hän nostaa kuin hiekkajyvän. Ei Libanon riittäisi polttopuiksi eikä sen riista polttouhriksi. Kaikki kansakunnat ovat niinkuin ei mitään hänen edessään, ne ovat hänelle kuin olematon ja tyhjä» (Jes. 40: 15,17). Ja hän on yhtä tarkka laistaan nyt kuin Ahabin ja Elían päivinäkin.

Mutta miten piittaamattomasti tuohon lakiin suhtaudutaan! Katsokaa miten nyky maailma kapinoo avoimesti Jumalaa vastaan. Tämä on todella uppiskainen sukupolvi, täysin kiittämätön, muodollinen, vilpillinen, ylpeä ja Jumalasta luopunut. Ihmiset laiminlyövät Raamatun ja vihaavat totuutta. Jeesus näkee miten hänen lakiaan hyljeksitään, hänen rakkauttaan halveksitaan ja hänen lähettiläitään kohdellaan välinpitämättömästi. Hän on puhunut armon sanojaan, mutta niitä ei ole tunnustettu. Hän on lausunut varoituksiaan, mutta niistä ei ole välitetty. Ihmissielun pyhäkön esipihat on muutettu epäpyhäiksi markkinapaikoiksi. Itsekkyyttä, kateutta, ylpeyttä ja pahansuopaisuutta — näitä kaikkia vaalitaan.

Monet pilkkaavat epäröimättä Jumalan sanaa. Ne jotka uskovat sen aivan sellaisena kuin se on, joutuvat naurunalaisiksi. Lakia ja järjestystä halveksitaan yhä enemmän, ja se johtuu Herran selvien käskyjen rikkomisesta. Kuuliaisuuden polulta poikkeaminen johtaa väkivaltaan ja rikoksiin. Katso miten viheliäistä ja kurjaa on tuo kansanpaljous, joka palvoo epäjumalien alttarien ääressä ja etsii turhaan onnea ja rauhaa.

Katso miten sapattikäskyn rikkomisen on levinnyt miltei maailmanlaajuisesti. Katso myös niiden julkeaa jumalattomuutta, jotka säätävät lakeja turvatakseen viikon ensimmäisen päivän oletetun pyhyiden mutta samaan aikaan laativat lakeja väkijuomakaupan laillistamiseksi. Hyvinkin tietoisina siitä, mitä on kirjoitettu, he koettavat pakottaa ihmisten omaatuntoa anta-

»Elian hengessä ja voimassa»

maila vahvistuksensa sellaiselle pahuudelle, mikä raaistaa ja turmelee Jumalan kuvaksi luodut olennot. Saatana itse kannustaa ihmisiä sellaiseen lain laadintaan. Hän tietää hyvin, että Jumalan kirous on niiden yllä, jotka korottavat inhimilliset säädökset jumalallisten yläpuolelle, ja hän tekee kaikkensa jotta taakseen ihmisiä lavealle tielle, joka päättyy turmioon.

Ihmiset ovat niin kauan palvoneet inhimillisiä käsityksiä ja säännöksiä, että miltei koko maailma seuraa epäjumalia. Hän joka on pyrkinyt muuttamaan Jumalan lain, käyttää kaikkia petollisia juoniaan vietelläkseen ihmisiä vastustamaan Jumalaa ja sitä merkkiä, josta vanhurskaat tunnetaan. Mutta Herra ei loputtomasti kärsi lakiaan rikottavan ja halveksittavan rankaisematta. Tulee aika, jolloin »ihmisten ylpeät silmät painuvat maahan, miesten korskeus masentuu, ja sinä päivänä Herra yksinänsä on korkea» (Jes. 2:11). Skeptisyys voi suhtautua Jumalan lain vaatimuksiin leikkimielisesti, pilkallisesti tai kielteisesti. Maailmallisuuden henki saattaa tartuttaa monet ja vallata muutamat, ja Jumalan asia saattaa säilyttää asemansa vain vaivoin ja jatkuvien uhrauksien, mutta totuus on kuitenkin saava lopulta riemullisen voiton.

Jumalan työn ollessa maailmassa päätösvaiheessaan tullaan hänen lakiaan jälleen korottamaan. Väärä uskonto on saattanut päästä valtaan, jumalattomuus voi rehottaa, monien rakkaus on ehkä kylmennyt, Golgatan risti on kenties menetetty näkyvistä, pimeys saattaa paarivaatteen tavoin levittäytyä maailman yli, yleinen mielipide on voinut koko voimallaan kääntyä totuutta vastaan ja salajuonia punotaan ehkä toinen toisensa jälkeen Jumalan kansan tuhoksi, ;mutta suurimman vaaran hetkenä Elian Jumala on herättävä inhimillisiä välikappaleita julistamaan sanomaa, jota ei vaienneta. Ankaran nuhteen ääni tullaan kuulemaan maan väkirikkaissa kaupungeissa ja paikoissa missä ihmiset ovat menneet kaikkein pisimmälle puhuessaan Korkeinta vastaan. Rohkeasti tulevat Jumalan määräämät miehet tuomitsemaan kirkon liittoutumisen maailman kanssa. Vakavasti he kehottavat ihmisiä kääntymään ihmisen tekemän säännöksen noudattamisesta tosi sapatin viettämiseen. »Peljätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia», he julistavat kaikille kansoille, »sillä hänen tuomionsa hetki on tullut, ja kumartakaa häntä,

Profeetat ja kuninkaat

joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja vetten lähteet. Jos joku kumartaa petoa ja sen kuvaa ja ottaa sen merkin otsaansa tai käteensä, niin hänkin on juova Jumalan vihan viiniä, joka sekoittamattomana on kaadettu hänen vihansa maljaan» (Hm. 14: 7—10).

Jumala ei tule rikkomaan liittoaan eikä muuttamaan mitään lausumaansa. Hänen sanansa pysyy lujana ja ikuisesti yhtä muuttumattomana kuin hänen valtaistuimensa. Tuomiolla tämä liitto tuodaan esiin selvästi Jumalan sormen kirjoittamana, ja maailma joutuu Äärettömän oikeuden edessä kuulemaan tuomionsa.

Nykyään, kuten Elian päivinäkin, on olemassa selvä rajalinja Jumalan käskyjä pitävän kansan ja väärin jumalien palvojien välillä. »Kuinka kauan te onnutte molemmille puolille», huusi Elia. »Jos Herra on Jumala, seurakaa häntä; mutta jos Baal on Jumala, seurakaa häntä» (1 Kun. 18:21). Ja nykyajalle julistetaan sanomaa: »Kukistunut, kukistunut on suuri Babylon.

Lähtekää siitä ulos, te minun kansani, ettette tulisi hänen synteihinsä osallisiksi ja saisi tekin kärsiä hänen vitsauksistansa. Sillä hänen syntinsä ulottuvat taivaaseen asti, ja Jumala on muistanut hänen rikoksensa» (Ilm. 18: 2,4, 5).

Se aika ei ole kaukana, jolloin jokainen sielu joutuu koeteltavaksi. Meitä tullaan kehottamaan noudattamaan väärää sapattia. Taistelu tullaan käymään Jumalan käskyjen ja ihmisten käskyjen välillä. Ne jotka ovat myöntyneet askel askeleelta maailmallisiin vaatimuksiin ja mukautuneet maailmallisiin tapoihin, taipuvat silloin vallalla olevien tahtoon mieluummin kuin antautuvat pilkan ja solvausten sekä vankeus- ja kuolemanuhan alaisiksi. Siihen aikaan kulta erotetaan kuonasta. Tosi jumalisuus tulee selvästi erottumaan näennäisestä ja ulkokultaisuudesta. Silloin häipyä pimeyteen moni tähti, jonka kirkkautta olemme ihastelleet. Ne jotka ovat pukeutuneet pyhäkön kaunistuksiin mutta eivät Kristuksen vanhurskauteen, näyttävät silloin oman alastomuutensa häpeässä.

Maan asukkaiden joukossa, kaikkiin maihin hajaantuneina, on niitä jotka eivät ole notkistaneet polveaan Baalille. Taivaan tähtien tavoin, jotka näkyvät vain öisin, nämä uskolliset loistavat silloin kun pimeys peittää maan ja synkeys kansat. Pakanalli-

»Elia hengessä ja voimassa»

sessä Afrikassa, Euroopan ja Etelä-Amerikan katolisissa maissa, Kiinassa, Intiassa, merten saarilla ja maan kaikilla pimeillä kulmilla Jumalalla on valtaisa joukko valittuja, jotka vielä tulevat loistamaan pimeyden keskellä ja ilmaisemaan luopuneelle maailmalle selvästi, mikä muuttava voima liittyy hänen lakinsa noudattamiseen. Nytkin heitä jo on jokaisen kansanheimon, kielen ja kansan keskuudessa. Syvimmän luopumuksen aikana, jolloin saatana suurimpaan yritykseensä ryhtyen koettaa saada »kaikki, pienet ja suuret, sekä rikkaat että köyhät, sekä vapaat että orjat» vastaanottamaan, kuolemanrangaistuksen uhalla, väärän lepopäivän noudattamisen merkin, nämä uskolliset, »moitteettomat ja puhtaat, — — tahrattomat Jumalan lapset» loistavat »niinkuin tähdet maailmassa» (Ilm. 13: 16; Fil. 2: 15). Mitä pimeämpi yö on, sitä kirkkaammin he loistavat.

Miten outoon lopputulokseen Elia olisikaan tullut laskiessaan Israelin väkilukua siihen aikaan, jolloin Jumalan rangaistukset kohtasivat hänestä luopunutta kansaa! Herran puolella olevia Elia saattoi löytää vain yhden. Mutta kun hän sanoi: »Minä yksin olen jäänyt jäljelle, mutta minunkin henkeäni he väijyvät», hämmästyti hän Herran vastauksesta: »Mutta minä jätän jäljelle Israeliin seitsemäntuhatta: kaikki polvet, jotka eivät ole notkistuneet Baalille» (1 Kun. 19: 14, 18).

Älköön siis kukaan koettako laskea myöskään nykyisen Israelin väkilukua, vaan pitääköön sydämensä pehmeän ja hellän myötätuntoisena, niin että se Kristuksen sydämen tavoin toivoo kadotetun maailman pelastusta.

16.

JOOSAFAT

Noustessaan valtaistuimelle kolmenkymmenenviiden ikäisenä Joosafat saattoi seurata hyvän edeltäjänsä kuningas Aasan esimerkkiä, joka miltei jokaisessa kriisitilanteessa oli tehnyt »sitä, mikä oli oikein Herran silmissä» (1 Kun. 15: 11). Kahdenkymmenenviiden vuoden menestyksellisen hallituskauden aikana Joosafat »vaelsi kaikessa isänsä Aasan tietä, siltä poikkeamatta».

Pyrkiessään hallitsemaan viisaasti Joosafat koetti saada alamaaisensa vastustamaan jyrkästi pakanallisia tapoja, sillä »kansa uhrasi ja suitsutti yhä edelleen uhrikukkuloilla» (1 Kun. 22: 43, 44). Kuningas ei heti hävittänyt näitä alttareita; mutta alusta asti hän koetti varjella Juudaa niiltä synneiltä, joita harjoitettiin yleisesti pohjoisessa valtakunnassa Ahabin hallitessa, jonka aikalaisena hän oli kuninkaana monet vuodet. Joosafat puolestaan oli uskollinen Jumalalle. Hän ei »etsinyt Baaleja, vaan etsi isänsä Jumalaa ja vaelsi hänen käskyjensä mukaan eikä tehnyt, niinkuin Israel teki». Hänen tunnollisuutensa vuoksi Herra oli hänen kanssaan ja »vahvisti kuninkuuden hänen käsissään» (2 Aikak. 17: 3—5).

»Koko Juuda antoi lahjoja Joosafatille, niin että hänelle tuli paljon rikkautta ja kunniaa. Ja hänen rohkeutensa kasvoi Herran teillä.» Aikaansaatuun vuosien mittaan monia uudistuksia »poisti hän vielä uhrikukkulatkin ja asera-karsikot Juudasta» (jakeet 5,6). »Hän hävitti maasta viimeiset niistä haureellisista pyhäkköpojista, jotka olivat jääneet jäljelle hänen isänsä Aasan ajoilta» (1 Kun. 22: 47). Näin Juudan asukkaat

Joosafat

vapautettiin vähitellen monista vaaroista, jotka olivat uhanneet pahoin hidastaa heidän hengellistä kehitystään.

Mutta koko valtakunnassa kansa tarvitsi Jumalan lain opetusta. Tämän lain ymmärtämisessä oli heidän turvansa. Mukauttamalla elämänsä sen vaatimuksiin he tulisivat uskollisiksi sekä Jumalalle että ihmisille. Joosafat tiesi tämän ja koetti järjestää kansalleen perusteellista Pyhien kirjoitusten opetusta. Hänen valtakuntansa eri osien johdossa olevat ylimmät virkamiehet saivat järjestääkseen papit suorittamaan uskollisesti tätä opetustyötä. Kuninkaan käskystä ja ruhtinaiden välittömässä valvonnassa nämä opettajat »kiertelivät kaikissa Juudan kaupungeissa ja opettivat kansaa» (2 Aikak. 17: 7—9). Ja kun monet pyrkivät ymmärtämään Jumalan käskyjä ja hylkäämään synnin, se johti hengelliseen herätykseen.

Joosafatin menestys hallitsijana perustui suureksi osaksi juuri tähän, että hän viisaasti huolehti alamaistensa hengellisistä tarpeista. Jumalan lain noudattamisesta on paljon hyötyä. Sopu-soinnussa jumalallisten vaatimusten kanssa on muuttavaa voimaa, joka aikaansaa rauhaa ja hyvää tahtoa ihmisten kesken. Jos Jumalan sanan opetukset pääsisivät vaikuttamaan hallitsevasti jokaisen ihmisen elämään, jos ihmismielet ja sydämet saataisiin sen hillitsevän voiman alaisiksi, ei nykyisin ilmeneviä kansallisia ja sosiaalisia epäkohtia olisi lainkaan. Jokaisesta kodista leviäisi vaikutus, joka vahvistaisi ihmisten hengellistä näkemystä ja edistäisi niin kansakuntien kuin yksilöidenkin asemaa.

Useita vuosia Joosafat sai elää rauhassa, ympäröivien kansojen häiritsemättä. »Herran kauhu valtasi kaikki Juudaa ympäröivien maitten valtakunnat» (jae 10). Filisteasta hän sai veroa ja lahjoja, Arabiasta suuret laumat lampaita ja vuohia. »Niin Joosafat tuli yhä mahtavammaksi, jopa ylen mahtavaksi, ja hän rakensi Juudaan linnoja ja varastokaupunkeja. Hänellä oli sotilaita, sotaurhoja. Nämä palvelivat kuningasta, ja lisäksi ne, jotka kuningas oli sijoittanut varustettuihin kaupunkeihin koko Juudaan» (jakeet 12—19). Herran siunauksena »Joosafatille tuli paljon rikkautta ja kunniaa» (2 Aikak. 18: 1), ja niin hän saattoi vaikutuksellaan suuresti edistää totuuden ja vanhurskauden asiaa.

Profeetat ja kuninkaat

Muutamia vuosia kuninkaaksi tulonsa jälkeen Joosafat, joka silloin oli menestyksensä huipulla, suostui siihen, että hänen poikansa Jooram otti puolisoikseen Ataljan, Ahabin ja Iisebelin tyttären. Tämän perusteella Juudan ja Israelin valtakunnat muodostivat liiton ilman Jumalan lupaa, ja niin siitä kriisin puhjettua koitui onnettomuutta kuninkaalle ja monille hänen alamaisilleen.

Kerran Joosafat vieraili Israelin kuninkaan luona Samariassa. Jerusalemissa tullutta kuninkaallista vierasta kestittiin erityisen kunnioittavasti, ja ennen vierailun loppua hänet suostuteltiin lähtemään Israelin kuninkaan kanssa sotaan syyrialaisia vastaan. Ahab toivoi, että hän omiensa ja Juudan joukkojen yhteisvoimin saisi vallatuksi takaisin Raamotin. Tämä oli vanhoja turvakaupunkeja, jonka Ahab väitti oikeuden mukaan kuuluvan israelilaisille.

Vaikka Joosafat oli heikkona hetkenään häthätää luvannut lähteä Israelin kuninkaan kanssa sotimaan syyrialaisia vastaan, harkitsi hän kuitenkin myöhemmin viisaammaksi pyrkiä saamaan selville, mitä mieltä Jumala oli tuosta yrityksestä. »Kysy kuitenkin ensin, mitä Herra sanoo», hän ehdotti Ahabille. Tämä kutsui koolle neljäsataa Samarian valheprofeettaa ja kysyi heiltä: »Onko meidän lähdettävä sotaan Gileadin Raamotia vastaan, vai onko minun oltava lähtemättä?» Ja he vastasivat: »Lähde; Jumala antaa sen kuninkaan käsiin» (jakeet 4, 5).

Mutta tämä ei tyydyttänyt Joosafatia, joka halusi saada varmuuden Jumalan tahdosta. »Eikö täällä ole enää ketään Herran profeettaa», hän tiedusteli, »jolta voisimme kysyä?» (jake 6). Ahab vastasi: »On vielä mies, jolta voisimme kysyä Herran mieltä, mutta minä vihaan häntä, sillä hän ei koskaan ennusta minulle hyvää, vaan aina pahaa; se on Miika, Jimlan poika» (1 Kun. 22:8). Mutta Joosafat pysyi vaatimuksessaan, että Jumalan mies kutsuttaisiin paikalle. Miika tuli kuninkaan eteen ja tämä kielsi häntä puhumasta »muuta kuin totuutta Herran nimessä». Miika vastasi: »Minä näin koko Israelin hajallaan vuorilla niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta. Ja Herra sanoi: 'Näillä ei ole isäntää; palatkoot he kukin rauhassa kotiinsa'» (jakeet 16,17).

Profeetan sanojen olisi pitänyt riittää osoittamaan kuninkaille,

Joosafat

ettei heidän hankkeensa ollut mieluinen Jumalalle, mutta kumpikaan hallitsija ei halunnut kuunnella varoitusta. Ahab oli laatinut suunnitelman ja tahtoi toteuttaa sen. Joosafat puolestaan oli luvannut kunniasanallaan: »Minä tulen sinun kanssasi sotaan» (2 Aikak. 18: 3), ja oli tuollaisen lupauksen annettuaan haluton viemään joukkojaan pois. »Niin Israelin kuningas ja Joosafat, Juudan kuningas, menivät Gileadin Raamotiin» (1 Kun. 22: 29).

Seuranneessa taistelussa nuoli osui Ahabiin, ja illalla hän kuoli. »Ja auringon laskiessa kaikui kautta sotajoukon huuto: 'Joka mies kaupunkiinsa! Joka mies maahansa!» (jae 36). Näin täytyi profeetan sana.

Tästä tappiollisesta taistelusta Joosafat palasi Jerusalemiin. Lähestyessään kaupunkia hän kohtasi profeetta Jeehun, joka nuhteli häntä: »Oliko sinun autettava jumalatonta, ja rakastatko sinä niitä, jotka vihaavat Herraa? Sentähden on sinun päälläsi Herran viha. Kuitenkin on sinussa löydetty myös hyvää, sillä sinä olet hävittänyt aserat maasta ja kiinnittänyt sydämesi Jumalan etsimiseen» (2 Aikak. 19: 2,3).

Joosafatin hallituskauden myöhemmät vuodet kuluivat pääasiassa Juudan kansallisen ja hengellisen puolustuksen vahvistamiseen. »Hän meni jälleen kansan keskeen, Beersebasta lähtien aina Efraimin vuoristoon saakka, ja palautti heidät takaisin Herran, heidän isiensä Jumalan, tykö» (jae 4).

Eräänä tärkeänä toimenpiteenään kuningas perusti ja ylläpiti päteviä tuomioistuimia. »Hän asetti tuomareita maahan, kaikkiin Juudan varustettuihin kaupunkeihin, kaupunki kaupungilta» ja kehotti heitä käskyssään: »Katsokaa, mitä teette, sillä te ette ole tekemässä ihmisten tuomioita, vaan Herran tuomioita, ja hän on teidän kansanne, kun te tuomitsette. Hallitkoon siis teitä Herran pelko. Ottakaa vaari siitä, mitä teette, sillä Herrassa, meidän Jumalassamme, ei ole vääryyttä eikä puolueellisuutta, eikä hän ota lahjuksia» (jakeet 5—7).

Oikeuslaitosta täydennettiin perustamalla ylempi tuomioistuin Jerusalemiin, jonne »Joosafat asetti leeviläisiä, pappeja ja Israelin perhekunta-päämiehiä jakamaan Herran oikeutta ja ratkaisemaan riita-asioita» (jae 8).

Profeetat ja kuninkaat

Kuningas kehotti näitä tuomareita olemaan uskollisia. »Tehkää Herraa peljäten, uskollisesti ja ehyellä sydämellä näin», hän käski heitä. »Jokaisessa riita-asiassa, minkä veljenne, jotka asuvat kaupungeissansa, tuovat teidän eteenne, koskipa se murhaa tai lakia, käskyä, säädöksiä tai oikeuksia, varoittakaa heitä, etteivät saattaisi itseänsä vikapäiksi Herran edessä ja ettei viha kohtaisi teitä ja teidän veljiänne. Näin tehkää, ettette tulisi vikapäiksi.

»Ja katso, ylimmäinen pappi Amarja olkoon teillä esimiehenä kaikissa Herran asioissa ja Sebadja, Ismaelin poika, Juudan heimoruhtinas, kaikissa kuninkaan asioissa, ja olkoot leeviläiset teillä virkamiehinä.

»Olkaa lujat ja ryhtykää työhön; ja Herra olkoon sen kanssa, joka hyvä on» (jakeet 9—11).

Valvoessaan huolellisesti alamaistensa oikeuksia ja erivapauksia Joosafat korosti sitä huomiota, jota Jumala kaikkien oikeamielisenä hallitsijana osoittaa ihmisperheen jokaiselle jäsenelle. »Jumala seisoo jumalien kokouksessa, hän on tuomari jumalien keskellä.» Ja niille jotka on asetettu toimimaan hänen alaisinaan tuomareina, hän sanoo: »Auttakaa oikeuteensa vaivainen ja orpo, antakaa kurjalle ja puutteenalaiselle oikeus. Vapauttakaa vaivainen ja köyhä, pelastakaa hänet jumalattomain käsistä» (Ps. 82: 1,3,4).

Joosafatin hallituskauden lopulla hyökkäsi Juudaan armeija, jonka tuloa maan asukkailla oli syytä pelätä. Silloin näet »tulivat mooabilaiset ja ammonilaiset, ja heidän kanssaan myös muita paitsi ammonilaisia, sotimaan Joosafatia vastaan». Tiedon tästä maahan tunkeutumisesta toi kuninkaalle sanansaattaja, joka kertoi hätkähdyttävän uutisen: »Suuri joukko tulee sinua vastaan meren toiselta puolelta, Aramista, ja katso, he ovat jo Hasason-Taamarissa; se on Een-Gedissä» (2 Aikak. 20: 1,2).

Joosafat oli rohkea sotaurho. Vuosikaudet hän oli vahvistanut joukkojaan ja varustettuja kaupunkejaan. Hän oli hyvin valmistautunut kohtaamaan miltei minkä vihollisen tahansa. Mutta tässä kriisitilanteessa hän ei luottanut inhimilliseen voimaan, lihan käsivarteen. Nämä pakanat kerskuivat kykenevänsä nöyryyttämään Juudan monien kansojen nähden, eikä hän voinut toivoa voittavansa heitä koulutettujen joukkojensa ja varustet-

Joosafat

tujen kaupunkiensa avulla vaan uskomalla elävästi Israelin Jumalaan.

»Joosafat peljästy ja kääntyi kysymään Herralta ja kuulutti paaston koko Juudaan. Niin Juuda kokoontui etsimään apua Herralta; myös kaikista Juudan kaupungeista tultiin etsimään Herraa.»

Seisoen temppelein esipihalla kansansa edessä Joosafat rukoili hartaasti. Hän vetosi Jumalan lupauksiin ja tunnusti Israelin avuttomuuden. »Herra, meidän isiemme Jumala», hän rukoili, »sinä olet Jumala taivaassa, ja sinä hallitset kaikkia pakana-kansain valtakuntia. Sinun kädessäsi on voima ja väkevyys, eikä kukaan kestä sinun edessäsi. Sinä, meidän Jumalamme, karkotit tämän maan asukkaat kansasi Israelin tieltä ja annoit sen ystäväsi Aabrahamin jälkeläisille ikuisiksi ajoiksi. He asettuivat tänne ja rakensivat täällä sinulle, sinun nimellesi, pyhäkön sanoen: 'Jos meitä kohtaa joku onnettomuus, miekka, rangais-tustuomio, rutto tai nälänhätä, niin me astumme tämän temppelein eteen ja sinun eteesi, sillä sinun nimesi on tässä temppeleissä; ja me huudamme sinua hädässämme ja sinä kuulet ja autat.'

»Ja katso, siinä ovat nyt ammonilaiset ja mooabilaiset ja Seirin vuoristolaiset, joiden alueen kautta sinä et antanut israelilaisten kulkea, kun he tulivat Egyptin maasta, vaan nämä kääntyivät heistä pois eivätkä tuhonneet heitä. Katso, nyt he kostavat sen meille; he tulevat karkoittamaan meitä maasta, joka on sinun omasi ja jonka sinä olet antanut meidän omaksemme. Meidän Jumalamme, etkö tuomitse heitä? Sillä me emme mahda mitään tätä suurta joukkoa vastaan, joka hyökkää meidän kimppuumme, emmekä itse tiedä mitä tehdä, vaan sinuun meidän silmämme katsovat» (jakeet 3—12).

Joosafat saattoi sanoa Herralle luottavasti: »Sinuun meidän silmämme katsovat.» Vuosikaudet hän oli opettanut kansaa luottamaan Jumalaan, joka menneinä aikoina oli niin usein puuttunut asiaan pelastaakseen valittunsa täydelliseltä tuholta. Nyt kun valtakunta oli vaarassa ei Joosafat ollut yksin. »Kaikki Juudan miehet seisoivat siinä Herran edessä pikkulapsineen, vaimoineen ja poikineen» (jae 3). Yhdessä he paastosivat ja

Profeetat ja kuninkaat

rukoilivat; yhdessä he rukoilivat Herraa saattamaan heidän vihollisensa hämmennyksiin, jotta Herran nimi kirkastuisi.

»Jumala, älä ole niin ääneti,
älä ole vaiti, älä ole, Jumala, niin hiljaa.
Sillä katso, sinun vihollisesi pauhaavat,
ja sinun vihaajasi nostavat päätänsä.
Heillä on kavalat hankkeet sinun kansaasi vastaan,
ja he pitävät neuvoa sinun suojattejasi vastaan.
He sanovat: 'Tulkaa, hävittäkäämme heidät olemasta kansa,
niin ettei Israelin nimeä enää muisteta.'
Sillä he neuvottelevat keskenään yksimielisesti,
he tekevät liiton sinua vastaan:
Edomin teltat ja ismaelilaiset,
Mooab ja hagrilaiset,
Gebal, Ammon ja Amalek.
Tee heille, niinkuin teit Midianille,
niinkuin Jaabinille Kiison-joen rannalla.
Joutukoot häpeään ja kauhistukoot ikuisesti,
tulkoot häpeään ja hukkukoot.
Ja tulkoot tuntemaan, että sinun ainoan nimi on Herra,
että sinä olet Korkein kaikessa maassa.»

Psalmi 83.

Kansan yhtyessä kuninkaansa kanssa nöyryyttämään itseään Jumalan edessä ja pyytämään häneltä apua tuli Herran Henki leeviläiseen Jahasieliin, »joka oli Aasafin jälkeläisiä», ja hän sanoi:

»Kuunnelkaa, kaikki te Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat ja sinä kuningas Joosafat. Näin sanoo teille Herra: Älkää peljätkö älkääkä arkailko tätä suurta joukkoa, sillä sota ei ole teidän, vaan Jumalan. Menkää huomenna heitä vastaan. Katso, he nousevat silloin Siisin solaa pitkin, ja te kohtaatte heidät laakson päässä, itäänpäin Jeruelin erämaasta. Mutta silloin ei ole teidän asianne taistella. Astukaa esiin, seisokaa ja katsokaa, kuinka Herra pelastaa teidät, Juuda ja Jerusalem. Älkää peljätkö älkääkä arkailko; menkää huomenna heitä vastaan, ja Herra on oleva teidän kansanne.»

»Silloin Joosafat kumartui kasvoillensa maahan, ja kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat lankesivat Herran eteen,

rukoilemaan Herraa. Ja ne leeviläiset, jotka olivat Kehatin ja Koorahin jälkeläisiä, nousivat ylistämään Herraa, Israelin Jumalaa, ylen korkealla äänellä.»

Seuraavana aamuna he nousivat varhain ja menivät Tekoan erämaahan. Heidän lähtiessään taisteluun Joosafat sanoi: »'Kuulkaa minua, te Juudan ja Jerusalemin asukkaat. Uskokaa Herraan, Jumalaanne, niin te olette hyvässä turvassa, ja uskokaa hänen profeettojansa, niin te menestytte.' Ja neuvoteltuaan kansan kanssa hän asetti veisaajat veisaamaan Herralle ylistysvirsiä pyhässä kaunistuksessa» (2 Aikak. 20: 14—21). Nämä laulajat kulkivat aseväen edellä ja kohottivat äänensä ylistämään Jumalaa luvasta voitosta.

Tämä oli varsin omalaatuinen tapa lähteä taisteluun vihollisen joukkoja vastaan — kiittäen Herraa laululla ja ylistäen Israelin Jumalaa. Tämä oli heidän taistelulaulunsa. Heissä oli pyhyiden kauneutta. Jos nytkin kiitettäisiin enemmän Jumalaa, ilmenisi toivon, rohkeuden ja uskon jatkuvaa kasvua. Eikö tämä vahvistaisi niiden urheiden soturien käsiä, jotka tänä aikana puolustavat totuutta?

Silloin »antoi Herra väijyjä tulla ammonilaisten, moobilaisien ja Seirin vuoristolaisten selkään, jotka olivat hyökänneet Juudan kimppuun; ja heidät voitettiin. Sillä ammonilaiset ja moobilaiset asettuivat Seirin vuoristolaisia vastaan tuhoamaan ja hävittämään heitä; ja kun he olivat lopettaneet Seirin asukkaat, auttoivat he toisiaan toistensa tuhoamisessa.

»Kun Juudan miehet tulivat paikalle, josta voi tähystää erämaahan, ja kääntyivät joukkoon päin, niin katso, ruumiita makasi maassa, ei kukaan ollut pelastunut» (jakeet 22—24).

Jumala oli Juudan voimana tässä ahdingossa, ja hän on nykyäänkin kansansa voimana. Emme saa luottaa ruhtinaihin emmekä asettaa ihmisiä Jumalan paikalle. Meidän on muistettava, että ihmisolennot ovat lankeavia ja erehtyviä ja että hän jolla on kaikki valta on meidän vahva varustuksemme. Jokaisessa hätätilanteessa meidän on muistettava, että taistelu on hänen. Hänen voimavaransa ovat rajattomat, ja näennäiset mahdottomuudet vain tekevät voiton sitäkin suuremmaksi.

»Pelasta meidät, sinä pelastuksemme Jumala,
kokoa ja vapahda meidät pakanain seasta,

Profeetat ja kuninkaat

että me kiittäisimme sinun pyhää nimeäsi
ja kerskaisimme sinun ylistyksestäsi.»

1 Aikakirja 16: 35.

Saatuaan suuren saaliin Juudan joukot »kääntyivät iloiten paluumatkalle Jerusalemiin, sillä Herra oli antanut heille ilon heidän vihollisistaan. Ja he tulivat soittaen harpuilla, kanteleilla ja torvilla Jerusalemiin, Herran temppeliin» (2 Aikak. 20: 27, 28). Suuri olikin heidän ilonsa aihe. Noudattaen käskyä: »Seisokaa ja katsokaa, kuinka Herra pelastaa teidät, . Älkää peljätkö älkääkä arkailko», he olivat luottaneet täysin Jumalaan, ja hän oli osoittautunut heidän varustukseeseen ja vapauttajakseen (jae 17). Nyt he saattoivat laulaa ymmärtäen Daavidin innoitet-
tujen laulujen merkityksen:

»Jumala on meidän turvamme ja väkevyytemme,
apumme hädässä aivan vahva.
Hän särkee jousen, taittaa keihään,
polttaa sotavaunut tulella.
Heretkää ja tietäkää, että minä olen Jumala,
korkea kansojen keskellä, korkea maan päällä.
Herra Sebaot on meidän kanssamme,
Jaakobin Jumala on meidän linnamme.»

Psalmi 46.

»Jumala, niinkuin sinun nimesi,
niin ulottuu sinun ylistyksesi maan ääriin saakka;
sinun oikea kätesi on vanhurskautta täynnä.
Siionin vuori iloitsee,
Juudan tyttäret riemuitsevat
sinun tuomioistasi.
Sillä tämä on Jumala, meidän Jumalamme
aina ja iankaikkisesti;
hän johdattaa meitä kuolemaan asti.»

Psalmi 48: 11—15.

Juudan hallitsijan ja hänen joukkojensa uskon johdosta »Jumalan kauhu valtasi kaikkien maitten valtakunnat, kun he kuulivat Herran sotineen Israelin vihollisia vastaan. Sitten Joosafatin valtakunnalla oli rauha; hänen Jumalansa soi hänen päästä rauhaan» (2 Aikak. 20: 29, 30).

17.

AHABIN SUVUN HÄVIÖ

Iisebelillä oli alusta lähtien ollut huono vaikutus Ahabiin ja sitä jatkui hänen myöhempinä elinvuosinaan niin häpeällisin ja väkivaltaisain seurauksin, ettei moista useinkaan tavata Pyhän kirjan lehdillä. »Totisesti ei ole ollut ketään, joka olisi niin myynyt itsensä tekemään sitä, mikä on paha Herran silmissä, kuin Ahab, kun hänen vaimonsa Iisebel vietti häntä.»

Ahab oli jo luonnostaan ahnas, ja kun Iisebelin vääryydet vielä rohkaisivat ja kannustivat häntä antautumaan pahan sydämensä mielihalujen valtaan, kehittyi hän luonteeltaan täysin itsekkääksi. Hän ei voinut sietää, että hänen toivomuksiaan vähääkään vastustettiin, ja hän katsoi olevansa oikeutettu kaikkeen, mitä vain halusi.

Tämä Ahabin hallitseva luonteenpiirre, joka vaikutti niin onnettomasti koko valtakunnan kohtaloihin hänen seuraajiensa aikana, ilmeni selvästi erään tapahtuman yhteydessä, joka sattui Elian ollessa vielä profeettana Israelissa. Aivan kuninkaan palatsin vieressä oli viinitarha, joka kuului jisreeliläiselle Naabotille. Ahabin rupesi tekemään mieli tätä viinitarhaa, ja hän tarjoutui ostamaan sen tai vaihtamaan sen johonkin muualla olevaan maapaikkaan. »Anna minulle viinitarhasi vihannestaraksi», hän sanoi Naabotille, »koska se on niin likellä minun linnaani; minä annan sinulle sen sijaan paremman viinitarhan, tahi, jos niin tahdot, minä annan sinulle sen hinnan rahana.»

Naabot piti viinitarhaansa hyvin arvokkaana, koska se oli kuulunut jo hänen isilleen, eikä halunnut luopua siitä. »Pois se»,

Profeetat ja kuninkaat

hän vastasi Ahabille, »Herra varjelkoon minua antamasta sinulle isieni perintöosaa.» Leeviläisen lain mukaan ei mitään maata saatu vaihtaa tai myydä lopullisesti pois, vaan käsky kuului: »Israelilaiset säilyttäkööt kukin isiensä sukukunnan perintöosan» (4 Moos. 36: 7).

Ahab tuli Naabotin kieltäytymisestä miltei sairaaksi. »Niin Ahab tuli kotiinsa pahastuneena ja alakuloisena vastauksesta, jonka jisreeliläinen Naabot oli hänelle antanut. Ja hän pani maata vuoteellensa, käänsi kasvonsa pois eikä syönyt mitään.»

Iisebel sai kohta kuulla asian juurta jaksain, harmistui pahoin siitä, että joku kieltäytyi suostumasta kuninkaan pyyntöön ja vakuutti Ahabille, ettei tämän tarvinnut surra asiaa. »Sinäkö olet käyttävinäsi kuninkaanvaltaa Israelissa», hän sanoi. »Nouse ja syö, ja olkoon sydämesi iloinen; minä kyllä toimitan sinulle jisreeliläisen Naabotin viinitarhan.»

Ahabista oli samantekevää, millä tavoin hänen vaimonsa hankki hänelle sen mitä hän halusi. Iisebel puolestaan ryhtyi heti toteuttamaan katalaa aiettaan. Hän laati kirjeitä kuninkaan nimessä, sulki ne hänen sinetillään ja lähetti ne Naabotin asuin-kaupungin vanhimmille ja ylimyksille. Näin hän kirjoitti: »Kuu-luttakaa paasto ja asettakaa Naabot istumaan etumaiseksi kansan joukkoon. Ja asettakaa kaksi kelvotonta miestä istumaan häntä vastapäätä, että he todistaisivat hänestä näin: 'Sinä olet kironnut Jumalaa ja kuningasta.' Viekkää hänet sitten ulos ja kivittäkää hänet kuoliaaksi.»

Käskyä toteltiin. »Kaupungin miehet, vanhimmat ja ylimykset, tekivät, niinkuin Iisebel oli käskenyt heitä kirjeessä, jonka hän oli heille lähettänyt.» Sitten Iisebel meni kuninkaan luo ja kehotti häntä nousemaan ja ottamaan haltuunsa viinitarhan. Ahab seurasi hänen neuvoaan sokeasti, seurauksista välittämättä, ja lähti ottamaan haltuunsa tuon himoitsemansa alueen.

Mutta kuningas ei päässyt nuhtelematta nauttimaan siitä, minkä oli hankkinut petoksella ja verenvuodatuksella. »Tisbeläiselle Elialle tuli tämä Herran sana: 'Nouse ja mene tapaamaan Ahabia, Israelin kuningasta, joka asuu Samariassa. Katso, hän on Naabotin viinitarhassa, jota hän on mennyt ottamaan haltuunsa. Ja puhu hänelle ja sano: Näin sanoo Herra: Oletko sinä

sekä tappanut että anastanut perinnön?» Ja Herra käski Eliaa vielä julistamaan Ahabille hirveän tuomion.

Profeetta riensi täyttämään jumalallista käskyä. Kun syyllinen hallitsija tapasi Herran ankaran sanansaattajan viinitarhassa kasvoista kasvoihin, purkautui hänen säikähtänyt pelokkuutensa sanoiksi: »Joko löysit minut, sinä vihamieheni?»

Epäröimättä Herran sanansaattaja vastasi: »Jo löysin. Koska sinä olet myynyt itsesi tekemään sitä, mikä on paha Herran silmissä, niin katso, minä annan onnettomuuden kohdata sinua ja lakaisen sinut pois.» Ahabille ei annettaisi mitään armoa, vaan hänen sukunsa tuhottaisiin perusteellisesti. Sille tehtäisiin »niinkuin Jerobeamin, Nebatin pojan, suvulle ja niinkuin Baesan, Ahian pojan, suvulle», julisti Herra palvelijansa kautta, »koska sinä olet vihoittanut minut ja saattanut Israelin tekemään syntiä».

Ja Iisebelistä Herra lausui: »Koirat syövät Iisebelin Jisreelin muurin luona. Joka Ahabin jälkeläisistä kuolee kaupungissa, sen koirat syövät, ja joka kuolee kedolle, sen syövät taivaan linnut.»

Kun kuningas kuuli tämän pelottavan sanoman, »repäisi hän vaatteensa, pani paljaalle iholleen säkin ja paastosi. Ja hän makasi säkki yllänsä ja liikkui hiljaa.

»Niin tiseläiselle Elialle tuli tämä Herran sana: 'Oletko nähnyt, kuinka Ahab on nöyrytnyt minun edessäni? Koska hän on nöyrytnyt minun edessäni, en minä anna onnettomuuden tulla hänen aikansa: hänen poikansa aikana minä annan onnettomuuden kohdata hänen sukuansa.'»

Vajaat kolme vuotta myöhemmin kuningas Ahab kaatui taistelussa syyrialaisia vastaan. Hänen seuraajansa Ahasja »teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, ja vaelsi isänsä ja äitinsä tietä ja Jerobeamin . Hän palveli Baalia ja kumarsi häntä ja vihoitti Herran, Israelin Jumalan» samoin kuin hänen isänsä Ahab oli tehnyt (1 Kun. 22: 53, 54). Mutta kapinallinen kuningas sai pian kokea syntejään rangaistavan. Hän joutui onnettomaan sotaan Mooabia vastaan ja sen jälkeen onnettomuuteen, jossa oli vähällä menettää henkensä. Näin Jumalan viha kohtasi häntä.

Pudottuaan »yläsalinsa ristikon läpi» Ahasja loukkaantui vaikeasti ja peloissaan tulevaisuudestaan lähetti muutamia palve-

Profeetat ja kuninkaat

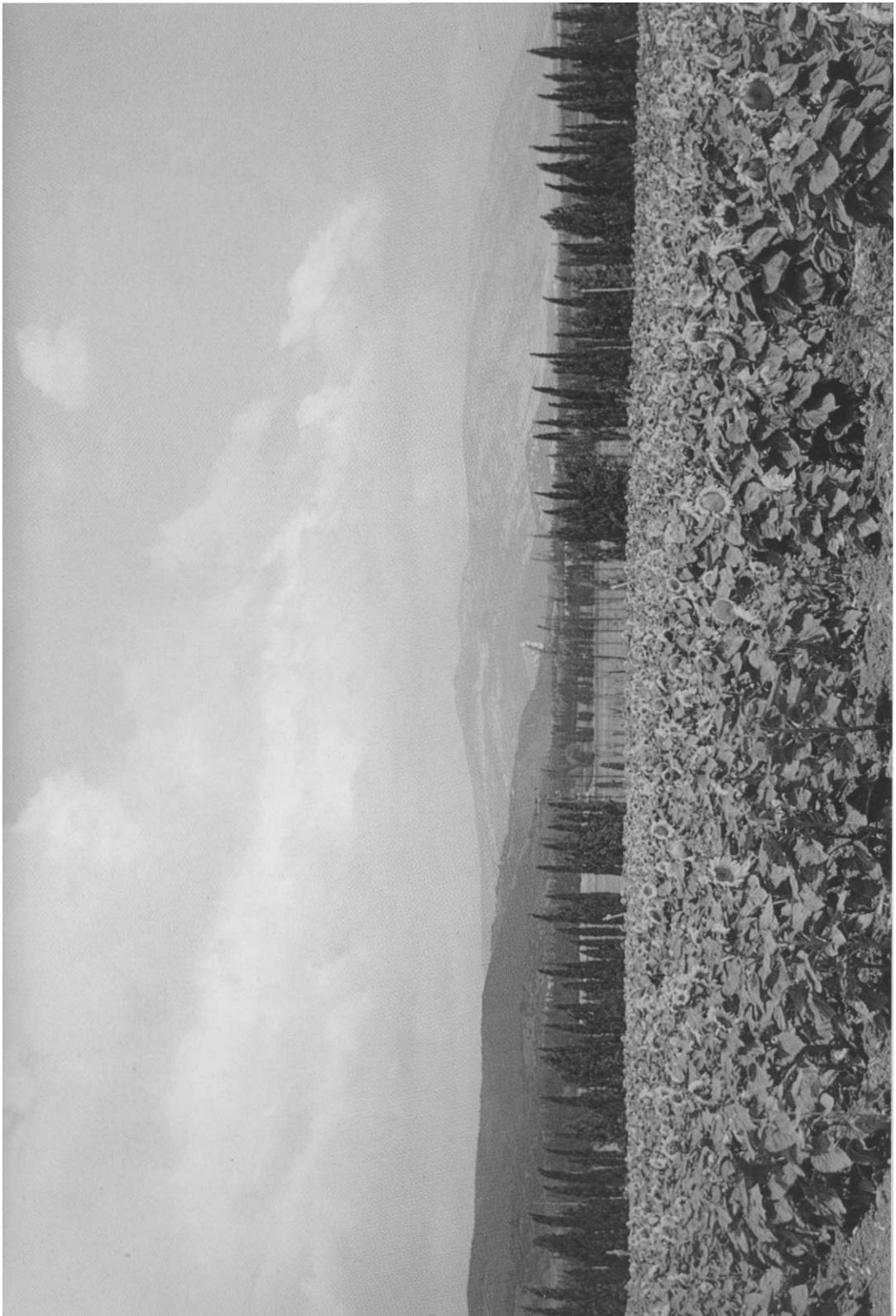
lijoitaan tiedustelemaan Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta, toipuisiko hän vammastaan vai ei. Ekronin jumalan otaksuttiin antavan pappiensa välityksellä tietoja tulevista tapahtumista. Sen luona kävi paljon kansaa kyselemässä, mutta siellä lausutut ennustukset ja annetut tiedot olivat lähtöisin pimeyden ruhtinaasta.

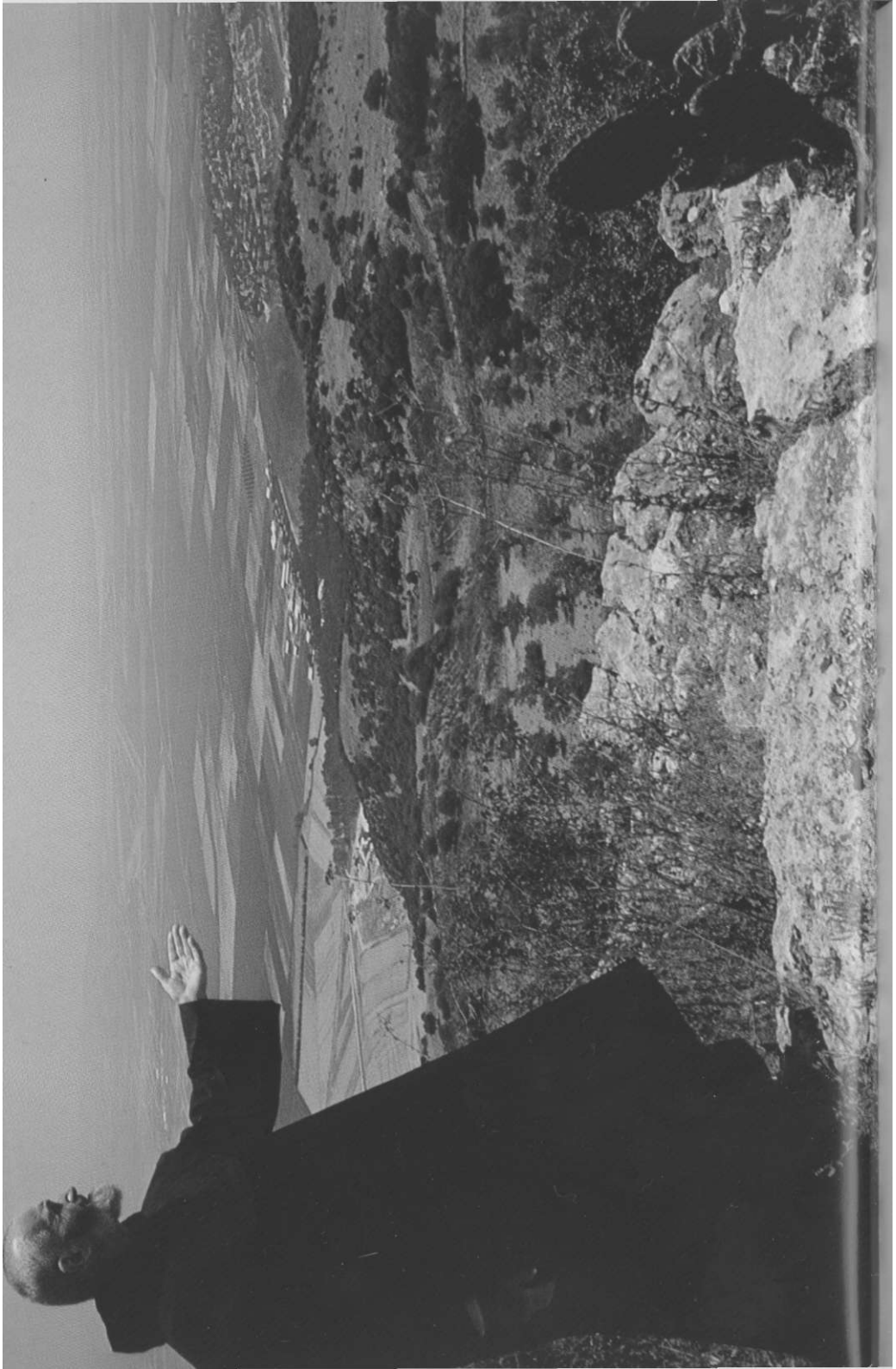
Ahasjan palvelijat kohtasivat tiellä Jumalan miehen, joka käski heidän palata kuninkaan luo ja ilmoittaa hänelle sanoman: »Eikö ole Jumalaa Israelissa, koska menette kysymään neuvoa Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta? Sentähden sanoo Herra näin: 'Vuoteesta, johon olet noussut, et sinä enää astu alas, sillä sinun on kuoltava.'» Tämän sanoman ilmoitettuaan profeetta erkani heistä.

Hämmästyneet palvelijat kiiruhtivat takaisin kuninkaan luo ja toistivat hänelle Jumalan miehen sanat. Kuningas kysyi: »Minkä näköinen oli mies?» He vastasivat: »Hänellä oli yllään karvanahka ja nahkavyö vyötäisillä.» Silloin Ahasja huudahti: »Se oli tiseläinen Elia.» Hän tiesi, että jos hänen sanansaattajiensa tapaama muukalainen todella oli Elia, täytyisivät hänen ilmoittamansa tuomion sanat varmasti. Mutta pyrkien välttämään julistetun tuomion, mikäli mahdollista, hän päätti lähettää noutamaan profeetan luokseen.

Kahdesti Ahasja lähetti sotilasjoukkueen pelottelemaan profeettaa, mutta molempia sotilasosastoja kohtasi Jumalan viha, ja ne tuhoutuivat. Kolmas lähetetty joukkue nöyryytti itsensä Jumalan edessä, ja kun sen päällikkö saapui Jumalan sanansaattajan luo, »polvistui hän Eliaan eteen ja anoi häneltä armoa ja sanoi hänelle: 'Sinä Jumalan mies, olkoon minun henkeni ja näiden viidenkymmenen palvelijasi henki kallis sinun silmissäsi.'

»Ja Herran enkeli sanoi Elialle: 'Mene alas hänen kanssaan, älä pelkää häntä.' Niin hän nousi ja meni hänen kanssaan kuninkaan tykö. Ja hän sanoi hänelle: 'Näin sanoo Herra: Koska lähetit sanansaattajia kysymään neuvoa Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta, ikäänkuin Israelissa ei olisi Jumalaa, jolta voisi kysyä neuvoa, sentähden sinä et astu alas vuoteesta, johon olet noussut, sillä sinun on kuoltava.'»

Ahabin suvun häviö

Isänsä hallitusaikana Ahasja oli saanut nähdä Korkeimman ihmeellisiä tekoja. Hän oli nähnyt pelottavia todisteita, joita Jumala oli antanut hänestä luopuneelle Israelille siitä miten hän suhtautuu niihin, jotka eivät välitä hänen lakinsa sitovista vaatimuksista. Ahasja oli menetellyt aivan kuin nämä hirvittävät tositapahtumat olisivat olleet pelkkää pötypuhetta. Sen sijaan että olisi nöyryyttänyt sydämensä Herran edessä hän oli seurannut Baalia ja lopulta uskaltanut tähän kaikkein julkeimpaan epähurskauteensa. Kapinamielisenä ja haluamatta tehdä parannusta Ahasja »kuoli, Herran sanan mukaan, jonka Elia oli puhunut».

Kertomukseen kuningas Ahasjan synnistä ja sen rangaistuksesta sisältyy varoitus, jota kukaan ei rankaisematta voi väheksyä. Aikamme ihmiset eivät ehkä kumarra pakanajumalia, mutta tuhannet kyllä palvovat saatanan alttarilla yhtä todellisesti kuin tuo Israelin kuningas. Nykymaailma on altis palvomaan epäjumalia, vaikka tieteen ja valistuksen vaikutuksesta ehkä hienostuneemmin ja miellyttävämmin kuin niinä aikoina, jolloin Ahasja kääntyi Ekronin jumalan puoleen. Joka päivä saamme lisää surullisia todisteita siitä, että usko lujaan profetian sanaan on vähenemässä ja että sen sijaan taikausko ja saatanallinen noituus ovat valtaamassa monien mielen.

Nykyään on salaperäisten pakanallisten palvontamenojen tilalle tullut spiritistimeedioitten johtamia salaseuroja ja istuntoja, salamyhkäisyyttä ja ihmeitä. Tuhannet sellaiset, jotka kieltäytyvät hyväksymästä valoa Jumalan sanasta tai hänen Henkensä välittämänä, ovat kyllä innokkaasti vastaanottamassa näiden medioitten esiin tuomia ilmestyksiä. Spiritismiin uskovat saattavat puhua ivallisesti muinaisajan taikureista, mutta suuri pettäjä nauraa voitonriemuisesti saadessaan heidät valtaansa uuden muotoisilla juonillaan.

Monet aivan kauhistuisivat, jos heidän pitäisi kysyä neuvoa medioilta mutta ovat kyllä viehättyneitä spiritismin miellyttävämistä muodoista. Toiset harhautuvat seuraamaan Christian Sciencen opetuksia, teosofian mystiikkaa ja muita itämaisia uskontoja.

Spiritismin miltei kaikkien muotojen edustajat väittävät pystyvänsä parantamaan. He selittävät parantavan voiman

*Karmelin huipulta
avautuu laaja näköala
Jisreelin tasangolle.*

Profeetat ja kuninkaat

olevan sähköä, magnetismia, niin sanottuja »sympaattisia lääkkeitä» tai ihmismielen piileviä voimia. Ja tänä kristillisenä aikakautenakin monet menevät etsimään apua näiltä parantajilta sen sijaan että luottaisivat elävän Jumalan voimaan ja pätevien lääkäreiden taitoon. Lapsensa sairastuneen ääressä valvova äiti huudahtaa: »En pysty enää tekemään mitään muuta. Eikö missään ole lääkäriä, joka kykenisi parantamaan lapseni?» Hänelle kerrotaan jonkun selvänäkijän tai magneettisen parantajan suorittamista ihmeellisistä parantamisista, ja niin äiti uskoo lapsensa hänen hoitoonsa, jättäen lapsensa yhtä varmasti saatanan käsiin kuin jos tämä seisoi hänen vierellään. Monissa tapauksissa lapsi joutuu myöhemmin saatanallisen voiman valtaan, josta hänen näyttää olevan mahdotonta vapautua.

Jumalalla oli aihetta olla tyytymätön Ahasjan jumalattomuuteen. Hän oli tehnyt kaikkensa voittaakseen Israelin kansan sydämen puolelleen ja saadakseen sen luottamaan häneen. Aikojen kuluessa hän oli monin tavoin ilmaissut kansalleen verratonta hyvyyttään ja rakkauttaan. Alun alkaen hän oli osoittanut, että hänen ihastuksensa »olivat ihmislapset» (Sanani. 8: 31). Kaikille jotka vilpittömästi etsivät häntä, hän oli ollut heidän apunsa »hädässä aivan vahva» (Ps. 46: 2). Nyt kuitenkin Israelin kuningas kääntymällä pois Jumalasta pyytämään apua hänen kansansa pahimmalta viholliselta julisti pakanoille luottavansa heidän epäjumaliinsa enemmän kuin taivaan Jumalaan. Samoin ihmiset häpäisevät häntä kääntymällä voiman ja viisauden Alkulähteestä pyytääkseen apua ja neuvoa pimeyden valloilta. Jos Ahasjan teko herätti Jumalan vihan, niin miten hän suhtautuukaan niihin, jotka vielä suuremman valon omaavina syyllistyvät samanlaiseen menettelyyn?

Ne jotka ryhtyvät harrastamaan saatanan noituutta, voivat kerskua saavansa siitä paljon hyötyä, mutta todistaako tämä heidän menettelynsä viisaaksi tai turvalliseksi? Mitä siitä jos elämä jatkuisikin kauemmin? Mitä siitä jos saadaankin ajallista voittoa? Kannattaako lopultakaan olla välittämättä Jumalan tahdosta? Kaikki tuollainen näennäinen hyöty osoittautuu lopulta korvaamattomaksi tappioksi. Emme voi rankaisematta kaataa maahan yhtään estettä, jonka Jumala on pystyttänyt varjellakseen kansaansa saatanan vallalta.

Ahabin suvun häviö

Koska Ahasjalla ei ollut poikaa, tuli hänen seuraajakseen Jooram, hänen veljensä, joka hallitsi kymmentä heimoa kaksitoista vuotta. Kaikkina näinä vuosina hänen äitinsä Iisebel oli vielä elossa ja haittasi jatkuvasti maan asioita huonolla vaikutuksellaan. Monet kansasta palvoivat yhä epäjumalia. Jooram itsekin »teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ei kuitenkaan niinkuin hänen isänsä ja äitinsä, sillä hän poisti Baalin patsaan, jonka hänen isänsä oli teettänyt. Kuitenkin hän riippui kiinni Jerobeamin, Nebatin pojan, synnissä, jolla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä; siitä hän ei luopunut» (2 Kun. 3: 2, 3).

Jooramin hallitessa Israelia Joosafat kuoli, ja Joosafatin poika, jonka nimi myös oli Jooram, nousi Juudan valtaistuimelle. Menemällä naimisiin Ahabin ja Iisebelin tyttären kanssa Juudan Jooram joutui läheiseen kosketukseen Israelin kuninkaan kanssa ja seurasi Baalia »niinkuin Ahabin suku oli tehnyt.

Hänkin teetti uhrikukkuloita Juudan vuoristoon ja saattoi Jerusalemin asukkaat haureuteen ja vietti Juudan» (2Aikak. 21: 6,11).

Mutta Juudan kuningas ei saanut nuhtelematta jatkaa hirvittävää Herrasta luopumistaan. Profeetta Eliaa ei Jumala ollut vielä kohottanut taivaaseen, eikä hän voinut olla vaiti Juudan valtakunnan luisuessa samaan suuntaan, joka oli johtanut pohjoisen valtakunnan perikadon partaalle. Profeetta lähetti Juudan Jooramille kirjoitetun tiedotteen, josta jumalaton kuningas luki nämä kauheat sanat:

»Näin sanoo Herra, sinun isäsi Daavidin Jumala: Koska et ole vaeltanut isäsi Joosafatin teitä etkä Aasan, Juudan kuninkaan, teitä, vaan olet vaeltanut Israelin kuningasten tietä ja saattanut Juudan ja Jerusalemin asukkaat haureuteen, niinkuin Ahabin suku saattoi heidät haureuteen; ja koska myös olet tappanut veljesi, jotka olivat sinun isäsi perhekuntaa ja paremmat kuin sinä, katso, sentähden Herra rankaisee sinun kansaasi, poikiasi, vaimojasi ja kaikkea, mitä sinulla on, kovalla vitsauksella; ja sinä itse olet sairastava vaikeata tautia.»

Toteuttaakseen tämän ennustuksen »Herra herätti Jooramia vastaan filistealaisten hengen ja niiden arabialaisten hengen, jotka asuivat etiopialaisten naapureina, ja he menivät Juudaa vastaan, valloittivat sen ja veivät saaliinaan kaiken tavaran, mitä

Profeetat ja kuninkaat

oli kuninkaan linnassa, niin myöskin hänen poikansa ja vaimonsa, niin ettei hänelle jäänyt muuta poikaa kuin Jooahas, hänen nuorin poikansa.

»Ja kaiken tämän jälkeen Herra rankaisi häntä parantumattomalla sisusvaiyalla. Parin vuoden kuluttua, toisen vuoden lopulla, hän kuoli koviin tuskiin.» »Ja hänen poikansa Ahasja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa» (jakeet 12—19; 2 Kun. 8: 24).

Ahabin poika Jooram hallitsi vielä Israelin valtakunnassa, kun hänen veljensä poika Ahasja nousi Juudan valtaistuimelle. Ahasja hallitsi vain yhden vuoden, jona aikana hänen äitinsä Atalja »oli häntä neuvomassa jumalattomuuteen» (2 Aikak. 22: 3). »Ahasja vaelsi Ahabin suvun tietä ja teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä» (2 Kun. 8: 27). Iisebel, hänen isoäitinsä, eli vielä ja Ahasja liittoutui rohkeasti Israelin Jooramin, setänsä, kanssa.

Juudan Ahasja kuoli pian järkyttävällä tavalla. Ahabin suvun jäljellä olevat jäsenet olivat todellakin »hänen isänsä kuoleman jälkeen hänen neuvonantajiaan, hänen turmioksensa» (2 Aikak. 22: 4). Ahasjan ollessa tapaamassa setäänsä Jisreelissä sai profeetta Elisa jumalallisen ohjeen, jonka mukaan hänen piti lähettää yksi profeetanoppilaista Gileadin Raamotiin voitelemaan Jeehu Israelin kuninkaaksi. Juudan ja Israelin joukot taistelivat siihen aikaan yhdessä syyrialaisia vastaan Gileadin Raamotissa. Jooram oli haavoittunut taistelussa ja palannut Jisreeliin jätettyään Jeehun aseväkensä johtoon.

Voidellessaan Jeehun Elisan lähetti julisti: »Minä olen voidellut sinut Herran kansan, Israelin, kuninkaaksi.» Ja sitten hän velvoitti Jeehun suorittamaan taivaan antaman erikoistehtävän. »Sinä olet surmaava herrasi Ahabin suvun», julisti Herra sanansaattajansa välityksellä, »sillä minä kosten Iisebelille palvelijaini, profeettain, veren ja kaikkien Herran palvelijain veren. Ja koko Ahabin suku on hukkuva» (2 Kun. 9: 6—8).

Kun sotaväki oli julistanut Jeehun kuninkaaksi, kiiruhti hän Jisreeliin. Siellä hän aloitti niiden surmaamisen, jotka tahallaan elivät edelleenkin syntisesti ja johtivat muitakin syntiin. Niin surmattiin Israelin Jooram, Juudan Ahasja, äitikuningatar Iisebel ja »kaikki, jotka olivat Ahabin suvusta jäljellä Jisreelissä,

Ahabin suvun häviö

sekä kaikki hänen ylimyksensä, uskottunsa ja pappinsa». Samoin surmattiin miekan terällä »kaikki Baalin profeetat, kaikki hänen palvelijansa ja kaikki hänen pappinsa», jotka asuivat Baalin palvonnan keskuksessa lähellä Samariaa. Epäjumalain kuvat murskattiin ja poltettiin, ja Baalin temppeli tuhottiin. »Näin Jeehu hävitti Baalin Israelista» (2 Kun. 10: 11,19,28).

Uutiset tästä laajasta surmatyöstä kantautuivat Ataljan, Iisebelin tyttären, korviin, joka yhä oli valta-asemassa Juudan valtakunnassa. Nähtyään myös poikansa, Juudan kuninkaan, kuolleeksi »nousi hän ja tuhosi koko Juudan heimon kuningassuvun». Tässä verilöylyssä saivat surmansa kaikki Daavidin vallanperimykseen oikeutetut jäsenet yhtä lukuunottamatta. Tämä oli vielä lapsonen, Jooas nimeltään, ja hänet sai ylimmäisen papin Joojadan vaimo kätkeytyksi temppelin suojiin. Lasta pidettiin »piilotettuna kuusi vuotta, Ataljan hallitessa maata» (2 Aikak. 22: 10,12).

Tämän ajan kuluttua »leeviläiset ja koko Juuda» yhtyivät pappi Joojadan johdolla kruunaamaan ja voitelemaan Jooaspoikasta ja he tekivät hänet kuninkaakseen; »ja he paukuttivat käsiänsä ja huusivat: 'Eläköön kuningas!'''» (2 Kun. 11: 12).

»Kun Atalja kuuli kansan huudon, sen juostessa ja huutaessa riemuhuutoja kuninkaalle, meni hän kansan luo Herran temppeliin» (2 Aikak. 23: 12). »Hän näki kuninkaan seisovan pylvään vieressä, niinkuin tapa oli, ja päälliköt ja torvensoittajat kuninkaan luona, ja kaiken maan kansan, joka riemuitsi ja puhalsi torviin.

»Silloin Atalja repäisi vaatteensa ja huusi: 'Kapina! Kapina!'''» (2 Kun. 11: 14). Mutta Joojada käski upseerien pidättää Atalja ja hänen seuraajansa ja viedä heidät ulos temppelistä mestauspaikalle, missä heidät oli surmattava.

Näin kuoli Ahabin suvun viimeinen jäsen. Ahabin avioliitto Iisebelin kanssa oli johtanut hirvittävään pahuuteen, jota oli jatkunut kunnes viimeinenkin hänen jälkeläisistään oli tuhottu. Ataljan onnistui vietellä monia Juudan maassakin, missä sentään oikean Jumalan palvontaa ei koskaan muodollisesti lopetettu. Heti sen jälkeen kun paatunut kuningatar oli teloitettu, »kaikki maan kansa meni Baalin temppeliin, ja he hävittivät sen. Sen

Profeetat ja kuninkaat

alttarit ja kuvat he löivät aivan murskaksi ja tappoivat alttarien edessä Mattanin, Baalin papin» (jae 18).

Seurasi uskonpuhdistus. Ne jotka olivat olleet huutamassa Jooasta kuninkaaksi, olivat juhlallisesti tehneet liiton, »että he olisivat Herran kansa». Ja nyt kun Iisebelin tyttären paha vaikutus oli poistettu Juudan valtakunnasta ja Baalin papit oli surmattu ja heidän temppelinsä hävitetty, »kaikki maan kansa iloitsi, ja kaupunki pysyi rauhallisena» (2 Aikak. 23: 16, 21).

18.

ELISAN KUTSUMINEN

Jumala oli käsenyt Elian voidella toinen sijaansa profeetaksi. »Voitele sijaasi profeetaksi Elisa, Saafatin poika» (1 Kun. 19: 16), hän oli sanonut. Elia noudatti käskyä ja lähti etsimään Elisaa. Matkatessaan pohjoista kohti hän havaitsi, miten suuresti maisemat olivat muuttuneet siitä, mitä ne olivat olleet vain vähää aikaisemmin! Maan pinta oli silloin korventunutta ja viljelysalueet hoitamatta, sillä maa ei ollut saanut kastetta eikä sadetta kolmeen ja puoleen vuoteen. Nyt työntyi vihantaa joka taholta niin kiireesti kuin luonto olisi tahtonut ottaa kiinni nuo menetetyt kuivuuden ja nälänhädän vuodet.

Elisan isä oli vauras maanviljelijä. Hän kuului perheineen niihin, jotka miltei kaikkialle levinneen luopumuksen aikana eivät olleet notkistaneet polveaan Baalille. Heidän kodissaan kunnioitettiin Jumalaa ja oltiin arkielämässään uskollisia vanhan Israelin uskolle. Tällaisessa ympäristössä Elisa vietti varhaiset vuotensa. Maalaiselämän yksinkertaisuudessa, Jumalan, luonnon ja hyödyllisen työn kurinalaisessa koulussa hän harjaantui olemaan tavoiltaan vaatimaton ja kuuliainen sekä vanhemmilleen että Jumalalle. Näin hän varttui kelpolliseksi vastaiseen korkeaan asemaansa.

Elisa sai profeetallisen kutsun ollessaan isänsä palvelijain kanssa pellolla kyntämässä. Hän oli ryhtynyt lähinnä olevaan työhön. Hänellä oli sekä kykyjä toimiakseen johtajana ihmisten parissa että sellaisen nöyryyttä, joka on valmis palvelemaan. Mielenlaadultaan hän oli hiljainen ja lempeä mutta silti tarmokas ja luja. Hän oli tunnollinen ja uskollinen, hän rakasti ja

Profeetat ja kuninkaat

pelkäsi Jumalaa. Hän tuli päivittäisissä arkiaskareissaan päättäväiseksi ja jaloluonteiseksi, ja hän varttui jatkuvasti armossa ja tiedossa. Työskennellessään isänsä kanssa kotoisissa tehtävissä hän oppi myös olemaan yhteistyössä Jumalan kanssa.

Olemalla uskollinen vähäisissä asioissa Elisa valmistautui vastuullisempiin tehtäviin. Päivä päivältä hän käytännöllisen kokemuksen karttuessa pätevytyi suorittamaan laajempaa ja ylevämpää työtä. Hän oppi palvelemaan, ja perehtyessään tähän hän oppi myös opettamaan ja johtamaan. Tässä on opetus kaikille. Kukaan ei voi tietää, mitä Jumala saattaa tarkoittaa kasvatuksellaan, mutta kaikki saavat olla varmoja siitä, että uskollisuus vähässä ilmaisee kelpoisuuden vastuullisempiin tehtäviin. Elämän jokainen teko ilmaisee luonnetta, ja vain sitä, joka osoittautuu pikku tehtävissä »työntekijäksi, joka ei työtään häpeä» (2 Tim. 2:15), voi Jumala kunnioittaa ylevämmällä palveluksella.

Joka ei katso sillä olevan mitään väliä, miten hän suorittaa pienemmät tehtävänsä, osoittautuu sopimattomaksi kunnioitettumaan asemaan. Hän voi pitää itseään täysin päteväenä kantamaan suurempaa vastuuta, mutta Jumala katsoo pintaa syvemälle. Kokeen ja koetuksen jälkeen häntä vastaan kirjoitetaan tuomio: »Sinut on vaa'alla punnittu ja köykäiseksi havaittu.» Hänen uskottomuutensa vaikutus heijastuu häneen itseensä. Hän jää vaille sitä viehätystä, voimaa ja luonteen lujuuutta, mitä saadaan varauksettoman antaumuksen seurauksena.

Monista tuntuu, että heidän elämänsä on hyödytöntä ja etteivät he tee mitään Jumalan valtakunnan edistämiseksi, kun eivät ole missään suoranaisesti uskonnollisessa työssä. Jos he voisivat tehdä jotakin suurta, niin miten mielellään he ryhtyisivätkään siihen! Mutta koska he voivat palvella vain vähässä, he katsovat oikeudekseen olla tekemättä mitään. Mutta tässä he erehtyvät. Mies voi olla Jumalan aktiivisessa palveluksessa suorittaessaan tavallista arkityötään — puiden kaatoa, maan raivausta tai pellon kyntöä. Äiti joka kasvattaa lapsiaan Kristukselle, tekee työtä Jumalalle yhtä todellisesti kuin saarnaajakin puhujapöytänsä takana.

Monet kaipaavat erityistä kykyä tehdäkseen sen avulla jotakin suurenmoista työtä mutta eivät huomaa lähellä olevia velvolli-

suuksia, joiden täyttäminen tekisi elämän viihtyisäksi. Tarttu-
koot sellaiset tehtäviin, jotka ovat suoraan heidän edessään.
Menestys ei riipu niinkään paljon kyvyistä kuin tarmosta ja
halukkuudesta. Emme me pelkäämme loistavilla kyvyillämme
pysty palvelemaan kelvollisesti, vaan suorittamalla tunnollisesti
päivittäiset tehtävät ja olemalla tyytyväisiä sekä luonnollisesti
ja vilpittömästi kiinnostuneita toisten hyvinvoinnista. Vaatimat-
tomissakin oloissa voidaan tavata erinomaisuutta. Arkisetkin
tehtävät, jotka suoritetaan antaumuksellisen uskollisesti, ovat
kauniita Jumalan silmissä.

Jumalan johdattamana Elia etsi seuraajaansa. Kulkiessaan
sen pellon ohitse, jolla Elisa oli kyntämässä, hän heitti nuoren
miehen harteille vihkiytymisen viitan. Nälänhädän aikana
Saafatin perhe oli tutustunut Elian toimintaan ja tehtävään, ja
nyt Jumalan Henki kirkasti Elisalle profeetan teon merkityksen.
Se oli hänelle merkinä siitä, että Jumala oli kutsunut hänet
Elian seuraajaksi.

»Niin hän jätti härät, riensi Elian jälkeen ja sanoi: 'Salli
minun ensin antaa suuta isälleni ja äidilleni; sitten minä seuraan
sinua.' Elia sanoi hänelle: 'Mene, mutta tule takaisin; tiedäthän,
mitä minä olen sinulle tehnyt.'» Päästämällä Elisan käymään
vielä kotona Elia jätti lopullisesti hänen ratkaistavakseen,
halusiko hän hyväksyä vaiko hyljätä kutsun arvioituaan itse
sen, mitä kaikkea kutsuun liittyi. Jos hän halusi jäädä nautti-
maan kodin tarjoamista eduista, hänellä oli siihen täysi vapaus.
Mutta Elisa ymmärsi kutsun merkityksen. Hän tiesi sen tulleen
Jumalalta eikä epäröinyt noudattaa sitä. Mikään maailmallinen
etu ei saisi häntä luopumaan siitä tilaisuudesta, että hän pääsisi
Jumalan sanansaattajaksi ja saisi etuoikeuden olla hänen pal-
velijansa seurassa. Hän »otti härkäparinsa ja teurasti sen, ja
härkäin ikeellä hän keitti lihat; ne hän antoi väelle, ja he söivät.
Sitten hän nousi ja seurasi Eliaa ja palveli häntä» (1 Kun. 19:
20,21). Epäröimättä hän lähti kotoa, jossa häntä rakastettiin,
palvellakseen profeettaa tämän epävarmoissa elämänvaiheissa.

Jos Elisa olisi kysynyt Elialta, mikä häntä odotti ja mikä
hänen työnään tuli olemaan, hänelle olisi vastattu: Jumala tietää
ja ilmoittaa sen aikanaan sinulle. Jos odotat Herraa, hän vastaa
jokaiseen kysymykseesi. Saat lähteä mukaani mikäli olet varma

Profeetat ja kuninkaat

siitä, että Jumala on kutsunut sinut. Tiedä omakohtaisesti, että Jumala on tukenasi ja että kuulet hänen äänensä. Jos voit arvioida kaiken muun vain kuonaksi päästäksesi Jumalan suosioon, niin tule.

Elisan saaman kutsun kaltainen oli vastaus, jonka Kristus antoi nuorelle hallitusmiehelle tämän kysymykseen: »Mitä hyvää minun pitää tekemän, että minä saisin iankaikkisen elämän?» »Jos tahdot olla täydellinen», vastasi Kristus, »niin mene, myy, mitä sinulla on, ja anna köyhille, niin sinulla on oleva aarre taivaissa; ja tule ja seuraa minua» (Matt. 19: 16,21).

Elisa hyväksyi palveluskutsun jäämättä kaipailemaan niitä huveja ja mukavuuksia, joista hän luopui. Kun nuori hallitusmies kuuli Vapahtajan sanat, hän puolestaan meni »pois murheellisena, sillä hänellä oli paljon omaisuutta» (jae 22). Hän ei ollut valmis uhrautumaan, vaan rakasti omaisuuttaan enemmän kuin Jumalaa. Kieltäytymällä luopumasta kaikesta Kristuksen tähden hän osoittautui arvottomaksi saamaan paikkaa Mestarin palveluksessa.

Jokainen saa kutsun laskea kaikkensa palveluksen alttarille. Meitä ei kaikkia pyydetä palvelemaan Elisan tavoin eikä käsketä myymään kaikkea mitä meillä on, mutta Jumala pyytää meitä antamaan hänen palvelukselleen etusijan elämässämme, antamatta yhdenkään päivän kulua ilman että jotenkin edistämme hänen työtään maan päällä. Hän ei odota kaikilta samanlaista palvelusta. Joku voidaan kutsua sananpalvelukseen ulkomaille, kun taas toista ehkä pyydetään varoillaan tukemaan evankeliumin työtä. Jumala hyväksyy molempien uhrin. On vain välttämättöntä, että elämä ja sen kaikki pyrkimykset pyhitetään Herralle. Ne jotka näin pyhittäytyvät, kuulevat taivaan kutsun ja noudattavat sitä.

Herra antaa jotakin tehtävää toisten hyväksi jokaiselle, joka osallistuu hänen armostaan. Yksilöllisesti meidän tulee pysyä omassa asemassamme ja sanoa: »Tässä olen; lähetä minut.» Olkoonpa ihminen sananpalvelija tai lääkäri, kauppias tai maanviljelijä, ammattimies tai mekaanikko, hän on vastuussa siitä, että ilmoittaa heille ilosanoman heidän pelastuksestaan. Hänen tulisi pyrkiä tähän tavoitteeseen kaikessa mihin ryhtyy.

Elisalta ei aluksi vaadittu mitään suurtekoja, vaan hänen

kasvatuksensa käsitti yhä tavallisia arkitehtäviä. Hänen kerrotaan vuodattaneen vettä Eliaan, mestarinsa, käsille. Hän oli valmis kaikkeen, mitä tahansa Herra johdattikin hänet tekemään, ja joka askelella hän oppi nöyryyden ja palveluksen läksyjä. Profeetan yksityispalvelijana hän osoittutui jatkuvasti uskolliseksi vähässä omistautuen päivittäin yhä päättävämmin Jumalalta saamaansa tehtävään.

Lähdettyään seuraamaan Eliaa ei Elisa suinkaan vapautunut kiusauksista. Hänellä oli yllin kyllin koetuksia, mutta jokaisessa vaikeassa tilanteessa hän turvasi Jumalaan. Hän oli kiusattu ajattelemaan lapsuudenkotiaan, mutta tähän kiusaukseen hän ei kiinnittänyt mitään huomiota. Laskettuaan kätensä auraan hän päätti olla katsomatta taakseen ja luotti järkähtämättä Herraan kaikissa koetuksissaan ja vaikeuksissaan.

Sananpalvelus käsittää paljon muutakin kuin sanan saarnaamista. Se merkitsee nuorten miesten harjoittamista siihen tapaan kuin Elia harjoitti Elisaa irrottamalla heidät tavanomaisista tehtävistään ja antamalla heille vastuullisia tehtäviä Jumalan työssä — aluksi vähäisiä ja sitten suurempia sitä mukaa kuin voimaa ja kokemusta karttuu. Sananpalveluksessa on uskon ja rukouksen miehiä, jotka voivat sanoa: »Mikä on alusta ollut, minkä olemme kuulleet, minkä omin silmin nähneet, mitä katselimme ja käsin kosketimme, siitä me puhumme: elämän Sanasta; minkä olemme nähneet ja kuulleet, sen me myös teille julistamme» (1 Joh. 1: 1—3). Nuoria, kokemattomia työntekijöitä pitäisi harjoittaa varsinaiseen työhön näiden kokeneiden Jumalan palvelijoiden yhteydessä. Näin he oppivat kantamaan vastuuta.

Ne jotka ottavat tällä tavoin harjoittaakseen nuoria työntekijöitä, suorittavat jaloa palvelusta. Herra itse tukee toiminnallaan heidän pyrkimyksiään. Ja niiden nuorten miesten, joita on kehoitettu pyhittäytymään ja jotka ovat saaneet etuoikeuden olla hartaiden, jumalisten työntekijöiden läheisessä seurassa, pitäisi parhaansa mukaan käyttää hyväkseen tilaisuuttaan. Jumala on arvostanut heitä valitsemalla heidät palvelukseensa. Hän on sijoittanut heidät paikkaan, jossa he voivat kehittyä siihen yhä pätevämmiksi. Heidän pitäisi olla nöyriä, uskollisia, tottelevaisia ja uhrautuvaisia. Jos he alistuvat Jumalan'kuriin, noudattavat

Profeetat ja kuninkaat

hänen ohjeitaan ja valitsevat neuvonantajikseen hänen palvelijoitaan, heistä kehittyi vanhurskaita, periaatteellisia ja lujia miehiä, joille Jumala voi uskoa vastuuta.

Kun evankeliumia julistetaan puhtaudessaan, kutsutaan miehiä auran äärestä ja liike-elämän tavallisista ammateista, jotka suureksi osaksi valtaavat heidän mielensä, saamaan kasvatusta kokeneiden miesten yhteydessä. Kun he oppivat työskentelemään tehokkaasti, he tulevat julistamaan totuutta voimakkaasti. Jumalallinen kaitselmus saa ihmeellisellä vaikutuksellaan vaikeuksien vuoret kohoamaan ja heittäytymään mereen. Sanoma joka merkitsee niin paljon maan asukkaille, tulee kuulluksi ja ymmärretyksi. Ihmiset tulevat tietämään, mikä on totuus. Työ tulee etenemään jatkuvasti, kunnes koko maa tulee varoitetuksi, ja sitten tulee loppu.

Monet vuodet Elisa työskenteli kutsumisensa jälkeen yhdessä Elian kanssa ja tuli päivä päivältä yhä kyvykkäämmäksi tehtävänsä. Jumala oli käyttänyt Eliaa välikappaleenaan kukistamaan valtavaksi paisunutta pahuutta. Epäjumalanpalvelus joka Ahabin ja pakanallisen Iisebelin tukemana oli vietelleyt kansan, oli saanut ratkaisevan iskun. Baalin profeetat oli lyöty. Tämä oli järkyttänyt syvästi koko Israelin kansaa, ja monet ryhtyivät jälleen palvelemaan Jumalaa. Elian seuraajana tuli Elisan nyt varovaisella, kärsivällisellä opetuksellaan koettaa opastaa Israelia turvallisille poluille. Yhteys Eliaan, joka oli Mooseksen jälkeen profeetoista suurin, harjoitti häntä siihen tehtävään, jota hän pian joutuisi suorittamaan yksin.

Näinä yhteisen palveluksen vuosina Elia joutui aika ajoin Herran käskystä ankarasti nuhtelemaan räikeistä vääryyksistä. Kun jumalaton Ahab anasti Naabotin viinitarhan, sai hän Elialta kuulla ennustuksen omasta ja koko sukunsa tuomiosta. Ja kun Ahasja isänsä Ahabin kuoltua luopui elävästä Jumalasta palvelemaan Baal-Sebubia, Ekronin jumalaa, kuultiin Elian jälleen korottavan äänensä vakavaan vastalauseeseen.

Samuelin perustamat profeettain koulut pääsivät rappeutumaan Israelin luopumuksen vuosina. Elia perusti uudelleen nämä koulut, ja niissä nuoret miehet saivat kasvatusta, jonka nojalla he sitten saattoivat korottaa lakia ja tehdä sen kunnioitettavaksi. Raamattu mainitsee kolme näistä kouluista, joista

yksi oli Gilgalissa, toinen Beetelissä ja kolmas Jerikossa. Juuri vähää ennen kuin Elia otettiin taivaaseen, hän vieraili Elisan kanssa näissä harjoituskeskuksissa. Profeetta toisti nyt ne opetukset, jotka oli antanut heille aikaisemmillä käynneillään. Erityisesti hän opetti heille, että heidän pyhä etuoikeutensa oli pysyä uskollisina taivaan Jumalalle. Hän tähdensi heille myös koruttoman yksinkertaisuuden tärkeyttä kaikessa heidän kasvatuksessaan. Vain tällä tavoin he saattoivat muotoutua taivaan toiveiden kaltaisiksi ja lähteä suorittamaan työtään Herran mielen mukaisesti.

Elia ilahtui nähdessään, mitä näissä kouluissa saatiin aikaan. Uskonpuhdistuksen työtä ei ollut vielä saatu päätökseen, mutta kaikkialla valtakunnassa hän saattoi havaita tosiksi Herran sanan: »Mutta minä jätän jäljelle Israeliin seitsemäntuhatta: kaikki polvet, jotka eivät ole notkistuneet Baalille» (1 Kun. 19: 18).

Kun Elisa seurasi profeettaa tämän palveluskierroksella koulusta toiseen, hänen uskonsa ja päättäväisyytensä joutuivat vielä kerran koetteelle. Gilgalissa sekä jälleen Beetelissä ja Jerikossa profeetta pyysi häntä kääntymään takaisin. »Jää tähän», sanoi Elia, »sillä Herra on lähettänyt minut Beeteliin asti.» Mutta ollessaan aikaisemmin peltotöissä Elisa oli oppinut ohjaamaan auraa pysähtymättä tai masentumatta. Nyt kun hän oli laskenut kätensä auraan toisenlaisessa tehtävässä, ei hän liioin halunnut luopua aikeestaan. Hän ei halunnut erota mestaristaan niin kauan kuin saattoi vielä saada lisäpätevyyttä tehtäväänsä. Elian tietämättä hänen taivaaseen kohottamisestaan oli ilmoitettu profeettakoulujen oppilaille ja varsinkin Elisalle. Nyt tämä koeteltu Jumalan miehen palvelija pysytteli tiukasti Elian vierellä. Aina kun Elia kehotti Elisaa kääntymään takaisin, tämä vastasi: »Niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin sinun sielusi elää: minä en jätä sinua.»

»Niin he kulkivat molemmat yhdessä _____ Jordanille. Niin Elia otti vaippansa, kääri sen kokoon ja löi veteen; ja vesi jakaantui kummallekin puolelle, ja he kävivät molemmat virran yli kuivaa myöten. Kun he olivat tulleet yli, sanoi Elia Elisalle: 'Pyydä minua tekemään hyväksesi jotakin, ennenkuin minut otetaan pois sinun tyköäsi.'»

Profeetat ja kuninkaat

Elisa ei pyytänyt maailmallista kunniaa eikä korkeaa paikkaa maan suurmiesten joukossa. Hän halusi hartaasti suuren määrän sitä Henkeä, jota Jumala oli antanut niin runsaasti sille, joka saisi kunnian päästä elävänä taivaaseen. Hän tiesi, että vain se Henki jonka vallassa Elia oli ollut, voisi tehdä hänet kelvolliseksi siihen paikkaan Israelissa, johon Jumala oli kutsunut hänet, ja niin hän pyysi: »Tulkoon minuun sinun hengestäsi kaksinkertainen osa.»

Tähän pyyntöön Elia vastasi: »'Pyyntösi on vaikea täyttää. Mutta jos näet, kuinka minut otetaan pois sinun tyköäsi, niin se täytetään; jollet, niin se jää täyttämättä.' Kun he niin kulkivat ja puhelivat, niin katso, äkkiä ilmestyivät tuliset vaunut ja tuliset hevoset, ja ne erottivat heidät toisistansa, ja Elia nousi tuulispäässä taivaaseen» (2 Kun. 2: 1—11).

Elia edusti niitä pyhiä, jotka elävät maan päällä Kristuksen tullessa toisen kerran ja jotka muuttuvat »yhtäkkiä, silmänräpäyksessä, viimeisen pasunan soidessa» kuolemaa maistamatta (1 Kor. 15: 51, 52). Näin muutettavien edustajana Elian sallittiin lähellä Kristuksen maisen toiminnan päättymistä seisoa Mooseksen kanssa Vapahtajan vieressä kirkastusvuorella. Näissä kirkastetuissa opetuslapset näkivät pienoiskuvauksen lunastettujen valtakunnasta. He katselivat, miten Jeesus oli pukeutuneena taivaan valoon, »ja pilvestä kuului ääni» (Luuk. 9:35), joka tunnusti hänet Jumalan Pojaksi. He näkivät Mooseksen niiden edustajana, jotka herätetään kuolleista Kristuksen toisen tulemuksen yhteydessä. Siellä seisoivat myös Elia edustamassa niitä, jotka maan historian lopussa muutetaan kuolevaisista kuolematomiksi ja kohotetaan taivaaseen näkemättä kuolemaa.

Ollessaan erämaassa yksinäisenä ja masentuneena Elia oli sanonut saaneensa elämästä tarpeekseen ja rukoillut Herraa ottamaan hänen henkensä. Mutta Herra ei armossaan ottanut hänen sanaansa täydestä. Elialla oli vielä suuri työ tehtävänä, ja sen tultua tehdyksi hän ei tuhoutuisi masentuneena ja yksinäisenä. Hänen osakseen ei tullut laskeutumista hautaan vaan kohoaminen Jumalan enkelten seurassa hänen kirkkauteensa.

»Kun Elisa sen näki, huusi hän: 'Isäni, isäni! Israelin sota-vaunut ja ratsumiehet!' Sitten hän ei enää nähnyt häntä. Ja hän tarttui vaatteisiinsa ja repäisi ne kahdeksi kappaleeksi. Sitten

Elisan kutsuminen

hän otti maasta Elian vaipan, joka oli pudonnut hänen päältään, palasi takaisin ja pysähtyi Jordanin rannalle. Ja hän otti Elian vaipan, joka oli pudonnut tämän päältä, löi veteen ja sanoi: 'Missä on Herra, Elia Jumala?' Kun hän siis löi veteen, jakaantui se kummallekin puolelle, ja Elisa kävi virran yli. Kun Jerikosta tulleet profeetanoppilaat syrjästä näkivät sen, sanoivat he: 'Elia henki on laskeutunut Elisaan.' Niin he tulivat häntä vastaan ja kumartuivat hänen edessään maahan» (2 Kun. 2: 12—15).

Kun Herra kaitselmuksessaan näkee hyväksi poistaa työstään niitä, joille hän on antanut viisautta, hän auttaa ja vahvistaa heidän seuraajiaan, jos he odottavat apua häneltä ja vaeltavat hänen teitään. He voivat olla jopa edeltäjiään viisaampia, sillä he voivat hyötyä heidän kokemuksestaan ja viisastua heidän erehdyksistään.

Tästedes Elisa oli Elia paikalla. Hänen, joka oli ollut uskollinen vähimmässä, tuli nyt osoittautua uskolliseksi myös paljossa.

19.

VEDEN PARANTAMINEN TERVEELLISEKSI

Patriarkkojen aikoina Jordanin laakso oli »runsasvetistä seutua, niinkuin Herran puutarha». Tämän kauniin laakson Loot valitsi kotiseudukseen »ja siirtyi siirtymistään telttoineen Sodomaa asti» (1 Moos. 13: 10,12). Siihen aikaan kun lakeuden kaupungit tuhoutuivat, muuttui niiden ympäristö autiomaaksi ja on siitä lähtien kuulunut Juudean erämaahan.

Osa tästä kauniista laaksosta jäi elämääntavine lähteineen ja virtoineen ilahduttamaan ihmisyydäntä. Tässä laaksossa oli runsaasti viljapeltoja ja taatelipalmujen ja muiden hedelmäpuiden metsiköitä, ja siellä Israelin joukot olivat leiriytyneet ylitettyään Jordanin ja saaneet poimia Luvatun maan ensimmäiset hedelmät. Heidän edessään oli ollut muuriensa takana Jeriko, tuo pakanallinen linnoitus sekä kaikista kanaanilaisista epäjumalain palvontamuodoista inhottavimman ja turmiollisimman Astarten palvonnan keskus. Pian sen muurit sortuivat ja asukkaat tuhottiin, ja sen kukistuttua julistettiin kaiken Israelin läsnäollessa: »Kirottu olkoon Herran edessä se mies, joka ryhtyy rakentamaan tätä Jerikon kaupunkia. Sen perustuksen laske- misesta hän menettäköön esikoisensa ja sen porttien pystyttä- misestä nuorimpansa» (Joos. 6: 26).

Kului viisi vuosisataa. Paikka pysyi autiona, Jumalan kiroa- mana. Lähteetkin, jotka olivat tehneet asumisen tässä laakson osassa niin halutuksi, kärsivät kirouksen tuhovaikutuksesta. Mutta Ahabin luopumuksen päivinä, jolloin Iisebelin vaikutuk-

Veden parantaminen terveelliseksi

sesta ryhdyttiin jälleen kumartamaan Astartea, rakennettiin Jeriko, tämän palvonnin muinainen keskus, uudelleen. Se tuli kuitenkin rakentajalleen, beeteliläiselle Hiilille, pelottavan kalliiksi, sillä »sen perustuksen laskemisesta hän menetti esikoisensa Abiramin, ja sen ovien pystyttämistä hän menetti nuorimpansa Segubin, Herran sanan mukaan» (1 Kun. 16: 34).

Yksi profeettain kouluista sijaitsi lähellä Jerikoa, hedelmällisten lehtojen keskellä, ja Elisa meni sinne Elia taivaaseen ottamisen jälkeen. Profeetan oleskellessa siellä tulivat kaupungin miehet hänen luokseen ja sanoivat: »Katso, kaupungin asema on hyvä, niinkuin herrani näkee, mutta vesi on huonoa, ja maassa syntyy keskoisia.» Menneinä vuosina siellä oli ollut puhdas ja elämäntava lähde, joka suureksi osaksi oli täyttänyt kaupungin ja sen ympäristön vedentarpeen. Mutta nyt se oli käyttökelvoton.

Jerikon miesten pyyntöön Elisa vastasi: »Tuokaa minulle uusi malja ja pankaa siihen suoloja.» Saatuaan ne »hän meni vesien lähteelle ja heitti siihen suolat, sanoen: 'Näin sanoo Herra: Minä olen parantanut tämän veden; siitä ei enää tule kuolemaa eikä keskenmenoaa» (2 Kun. 2: 19—21).

Jerikon vesien parantamista ei aikaansaatu millään ihmisviisaudella, vaan Jumalan ihmeellisellä väliintulolla. Kaupungin jälleenrakentajat eivät ansainneet taivaan suosiota, mutta hän joka »antaa aurinkonsa koittaa niin pahoille kuin hyvillikin, ja antaa sataa niin väärille kuin vanhurskaillekin» (Matt. 5:45), näki hyväksi tällä säälillä ilmauksellaan osoittaa olevansa valmis parantamaan Israelin sen hengellisistä sairauksista.

Vesi parani pysyväisesti. »Niin vesi tuli terveelliseksi, aina tähän päivään asti, Elisan sanan mukaan, jonka hän puhui» (2 Kun. 2:22). Ajasta toiseen vedet ovat virranneet jatkuvasti ja tehneet sen osan laaksosta kauniiksi keitaaksi.

Veden parantaminen terveeksi tarjoaa monia hengellisiä opetuksia. Uusi malja, suola ja lähde ovat kaikki merkittävästi vertauskuvallisia.

Heittämällä suolaa katkeraan lähteeseen Elisa antoi saman hengellisen opetuksen, jonka Vapahtaja esitti opetuslapsilleen vuosisatoja myöhemmin lausumalla: »Te olette maan suola» (Matt. 5: 13). Sekoittuessaan pilaantuneeseen veteen suola puh-

Profeetat ja kuninkaat

disti sen ja toi elämää ja siunausta sinne, missä ennen oli ollut tuhoa ja kuolemaa. Kun Jumala vertaa lapsiaan suolaan, hän tahtoisi opettaa heille, että antaessaan heille armoaan hän toivoo saavansa käyttää heitä toisten pelastamiseen. Jumalan tarkoitus hänen valitessaan kansan kaiken maailman nähtäväksi ei ollut vain ottaa heidät pojikseen ja tyttärrikseen, vaan lisäksi antaa maailman päästä osallistumaan pelastuksen armosta heidän välityksellään. Kun Herra valitsi Aabrahamin, ei tämän tullut olla vain Jumalan erityinen ystävä vaan myös niiden erikoisetujen välittäjä, joita Herra halusi suoda kansoille.

Maaailma tarvitsee todisteita aidosta kristillisyydestä. Synnin myrkyä vaikuttaa yhteiskunnan sydämessä. Kaupungit ovat vajonneet syntiin ja siveelliseen turmelukseen. Maaailma on täynnä sairautta, kärsimystä ja jumalattomuutta. Lähellä ja kaukana on köyhyyden ja vaikeuksien ahdistamia, syyllisyyden tunnon masentamia, jotka ovat tuhoutumassa pelastavan vaikutuksen puutteessa. Evankeliumin totuus on heille jatkuvasti tarjolla, mutta silti he hukkuvat, koska niiden esimerkki, joiden pitäisi olla heille elämän tuoksu elämäksi, onkin kuoleman haju kuolemaksi. He joutuvat juomaan sieluunsa katkeruutta, koska lähteet ovat myrkyttyneitä, vaikka niiden pitäisi olla sen veden lähteen kaltaisia, joka kumpuaa iankaikkiseen elämään.

Suolan täytyy sekoittua siihen aineeseen, johon sitä lisätään; sen täytyy tunkeutua, imeytyä siihen, jotta se säilyisi. Samoin evankeliumin pelastava voima tavoittaa ihmiset henkilökohtaisen yhteyden ja kosketuksen tietä. Ihmiset eivät pelastu joukkoina vaan yksilöinä. Henkilökohtainen vaikutus on voimakasta. Sen tulee yhdessä Kristuksen vaikutuksen kanssa kohottaa siellä, missä Kristuskin kohottaa, levittää oikeita periaatteita ja estää maailman turmeltumista lisääntymästä. Sen tulee jakaa sitä armoa, jota saadaan yksin Kristukselta. Sen tulee jalostaa ja sulostuttaa toisten elämää ja luonnetta puhtaan esimerkin voimalla, johon liittyy harrasta uskoa ja rakkautta.

Siihen asti saastuneena olleesta Jerikon lähteestä Herra julisti: »Minä olen parantanut tämän veden; siitä ei enää tule kuolemaa eikä keskenmenoä.» Saastunut virta kuvaa sielua, joka on erossa Jumalasta. Synti ei vain erota ihmistä Jumalasta vaan lisäksi tekee ihmissielun haluttomaksi ja kyvyttömäksi tuntemaan

Veden parantaminen terveelliseksi

hüntä. Synti aiheuttaa häiriöitä ihmisen koko elimistössä, mieli kieroutuu, mielikuvitus turmeltuu ja sielunkyvyt rappeutuvat. Ihminen menettää uskonsa puhtauden ja sydämensä pyhyden. Jumalan käännäyttävä voima ei ole päässyt muuttamaan luonetta. Sielu on heikentynyt ja päässyt siveellisen voittovoiman puutteessa saastumaan ja rappeutumaan.

Mutta puhdistuneessa sielussa on kaikki toisin. Luonteen muutos todistaa maailmalle sydämessä pysyvistä Kristuksesta. Jumalan Henki herättää sielun uuteen elämään, saattaa ajatukset ja pyrkimykset kuuliaisiksi Kristuksen tahdolle. Sisäisesti ihmisessä uudistuu Jumalan kuva. Heikot ja erehtyväiset ihmiset osoittavat maailmalle, että armon lunastava voima voi saada virheellisen luonteen kehittymään sopusuhtaiseksi ja tuottamaan runsaasti hedelmää.

Sydän joka vastaanottaa Jumalan sanan, ei ole kuin haihtuva lammikko tai särkynyt vesisäiliö, joka menettää kalliin sisältönsä. Se on vuoripuron kaltainen, joka saa vetensä ehtymättömistä lähteistä ja hyppelehtii viileänä ja helmeilevänä kalliolta toiselle virvoittaen väsyneitä, janoisia ja raskautettuja. Se on kuin alati virtaava joki, joka edetessään syvenee ja levenee, kunnes se ulottaa elämäntavat vetensä yli kaiken maan. Virta joka solisten etenee uomassaan, jättää jälkeensä lahjanaan vehreyttä ja hedelmällisyyttä. Sen reunoilla on ruohokin tuoreemman vihreää, puiden lehvät rehevämmin vihannoivia ja kukkien väriloisto runsaampaa. Missä maa on paljasta ja auringonpaahteen ruskeaksi korventamaa, siellä ilmaisee viher-
vyöhyke joen suunnan.

Samoin ilmenee Kristuksen uskonto Jumalan tosi lapsessa elähdyttävänä, läpitunkevana periaatteena sekä elävänä ja toimivana hengellisenä voimana. Kun sydän avautuu vastaanottamaan totuuden ja rakkauden taivaallista vaikutusta, nämä periaatteet tulvivat esille kuin erämaahan etenevät virrat, jotka saavat kuivaksi ja hedelmättömäksi käyneenkin runsaana versomaan.

Kun ne jotka Raamatun totuuden tuntemus on puhdistanut ja pyhittänyt, osallistuvat sydämestään sielujapelastavaan toimintaan, heistä tulee todella elämän tuoksu elämäksi. Kun he juovat päivittäin armon ja tiedon ehtymättömästä lähteestä, he

Profeetat ja kuninkaat

saavat todeta omankin sydämensä täyttyvän ylitse vuotavasti Mestarinsa Hengestä ja oman itsekkään palveluksensa hyödyttävän monia ruumiillisesti, henkisesti ja hengellisesti. Uupuneet virvoittuvat, sairaat tervehtyvät ja synnin rasittamat huojentuvat. Kaukaisissa maissa avaavat huulensa kiitokseen ne, jotka ovat sydämestään kääntyneet synnin palvelemisesta vanhurskauteen.

»Antakaa, niin teille annetaan», sillä Jumalan sana on »yrtti-
tarhojen lähde, elävien vetten kaivo, Libanonilta virtaavaisten»
(Luuk.6: 38; Kork.v.4: 15).

20.

RAUHAN PROFEETTA

Elisan toiminta profeettana poikkesi eräissä kohdin varsin paljon Elian työstä. Elialle oli annettu tehtäväksi julistaa nuhtelun ja tuomion sanomia. Pelottomasti hän nuhtelikin ja kehotti kuningasta ja kansaa palaamaan pahoilta teiltään. Elisan tehtävä oli rauhallisempi. Hänen tuli kehittää edelleen ja vahvistaa Elian alkamaa työtä sekä opettaa kansalle Herran tietä. Raamattu kuvaa hänet liikkumassa henkilökohtaisesti kansan keskuudessa profeetanoppilaiden ympäröimänä ja aikaansaamassa ihmeteoiltaan ja palveluksellaan parannusta ja iloa.

Elisa oli mieleltään lempeä ja ystävällinen, mutta saattoi myös olla ankara kuten silloin, kun hänen ollessaan menossa Beeteliin muuan kaupungista tullut jumalaton poikajoukko pilkkasi häntä. Nämä nuoret olivat kuulleet Elian taivaaseen ottamisesta, ja he ottivat tämän vakavan tapahtuman pilkkansa aiheeksi ja huusivat Elisalle: »Tule ylös, kaljupää, tule ylös, kaljupää!» Kuullessaan heidän ivahuutonsa profeetta kääntyi katsomaan ja Kaikkivaltiaan innoittamana kirosi heidät. Heidä kohdannut hirveä rangaistus tuli Jumalalta. »Silloin tuli metsästä kaksi karhua ja raateli neljäkymmentä kaksi poikaa kuoliaaksi» (2 Kun. 2: 23,24).

Ellei Elisa olisi kiinnittänyt tähän pilkkaan mitään huomiota, olisi roskaväki jatkuvasti herjannut ja solvannut häntä, ja hänen ei ehkä olisi onnistunut suorittaa opetus- ja pelastustehtävänsä suuren kansallisen vaaran aikana. Tämä ainoa hirvittävän ankara tapaus riitti pitämään hänet kunnioitettuna koko elä-

Profeetat ja kuninkaat

mänsä ajan. Viidenkymmenen vuoden ajan hän kulki Beetelin portista ulos ja sisälle, paikasta toiseen ja kaupungista toiseen. Hän joutui sivuuttamaan joutilaita, huikentelevaisia ja väkivaltaisiakin nuorisoryhmiä, mutta kukaan ei pilkannut häntä eikä vähätellyt hänen pätevyyttään toimia Korkeimman profeettana.

Ystävällisyydelläänkin pitää olla rajansa. Arvovaltaa on ylläpidettävä lujan ankarasti, muutoin monet suhtautuvat siihen pilkatun ja halveksien. Tuo niinsanottu hellävaraisuus, maanittelu ja hemmottelu, jota vanhemmat ja holhoojat osoittavat nuorille, on pahimpia suhtautumistapoja heitä kohtaan. Jokaisessa perheessä ovat myönteiset vaatimukset, lujuus ja päättäväisyys olennaisen tärkeitä.

Kunnioitus, joka Elisaa pilkanneilta nuorilta niin tyystin puuttui, on hyve, jota pitäisi tarkoin vaalia. Jokaista lasta pitäisi opettaa kunnioittamaan Jumalaa aidolla tavalla. Hänen nimeään ei koskaan saisi lausua kevytmielisesti tai huolimattomasti. Enkelit peittivät kasvonsa sen lausuessaan. Miten kunnioittavasti pitäisikään meidän, jotka olemme langenneita ja syntisiä, päästää se huuliltamme!

Kunnioitusta tulisi osoittaa myös Jumalan edustajille — sananpalvelijoille, opettajille ja vanhemmille, jotka joutuvat puhumaan ja toimimaan hänen sijaisinaan. Heitä kunnioittamalla tulee Jumalakin kunnioitetuksi.

Hengen hyveitä on niinkään kohteliaisuus, jota kaikkien tulisi harjoittaa. Se on omiaan pehmentämään luonnetta, joka muutoin kehittyisi kovaksi ja karkeaksi. Ne jotka tunnustavat olevansa Kristuksen seuraajia mutta ovat kuitenkin karkeita, epäystävällisiä ja epäkohteliaita, eivät ole oppineet Jeesuksesta. Ehkei heidän rehellisyyttään epäillä eikä heidän rehtiyttään aseteta kyseenalaiseksi, mutta rehellisyys ja rehtiys eivät korvaa ystävällisyyden ja kohteliaisuuden puutetta.

Ystävällisyydellään Elisa saattoi vaikuttaa Israelissa voimallisesti monien elämään. Tätä asennetta kuvaa kertomus hänen ystävällisistä suhteistaan erääseen perheeseen, joka asui Suunemissa. Kulkiessaan matkoillaan valtakunnassa paikasta toiseen Elisa eräänä päivänä »meni Suunemiin, ja siellä oli arvossa pidetty vaimo, joka vaati häntä aterioimaan. Ja niin usein kuin hän kulki sen kautta, poikkesi hän sinne aterioimaan.» Talon

emäntä huomasi, että Elisa oli »pyhä Jumalan mies», ja hän sanoi miehelleen: »Muurauttakaamme pieni yliskammio ja pankkaamme hänelle sinne vuode, pöytä, tuoli ja lamppu, niin että hän tullessaan meidän luoksemme voi vetäytyä sinne.» Tänne Elisa poikkesi levähtämään kiitollisena sen hiljaisesta rauhasta. Vaimon ystävällisyys ei jäänyt Jumalaltakaan huomaamatta. Hänen kotinsa oli ollut lapseton, ja nyt Herra palkitsi hänen vieraanvaraisuutensa lahjoittamalla hänelle pojan.

Vuodet vierivät. Lapsi varttui kyllin suureksi osallistuakseen sadonkorjuuseen leikkuuväen kanssa. Eräänä päivänä auringonpaahde iski hänet maahan, »ja hän valitti isällensä: 'Voi minun päätäni, voi minun päätäni!'» Isä käski palvelijan kantaa pojan kotiin, ja niin tämä »otti hänet ja vei hänen äitinsä luo. Ja poika istui hänen polvillansa puolipäivään asti; sitten hän kuoli. Ja äiti meni ylös ja laski hänet Jumalan miehen vuoteeseen, sulki oven, niin että poika jäi yksin, ja lähti pois.»

Hädissään tämä suunemilainen äiti päätti lähteä pyytämään Elisaa avuksi. Profeetta oli silloin Karmelin vuorella, ja vaimo otti palvelijan mukaansa ja lähti heti matkaan. »Kun Jumalan mies näki hänet kaukaa, sanoi hän palvelijalleen Geehasille: 'Katso, se on suunemilainen vaimo. Riennä nyt häntä vastaan ja kysy häneltä: »Voitko sinä hyvin, voivatko miehesi ja poikasi hyvin?«» Palvelija totteli käskyä, mutta surun murtama äiti ilmoitti asiansa vasta tavattuun Elisaa. Kuultuaan hänen menetyksestään Elisa käski Geehasia: »Vyötä kupeesi ja ota minun sauvani käteesi ja mene. Jos kohtaat jonkun, älä tervehdi häntä, ja jos joku tervehtii sinua, älä vastaa. Ja pane minun sauvani pojan kasvoille.»

Mutta äiti ei rauhoittunut ennen kuin Elisa itse lähti hänen mukaansa. »Niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin sinun sielusi elää: minä en jätä sinua», hän vakuutti. »Ja Elisa nousi ja seurasi häntä. Mutta Geehasi oli mennyt heidän edellensä ja pannut sauvan pojan kasvoille, mutta tämä ei ääntänyt eikä kuullut. Niin hän tuli takaisin häntä vastaan ja kertoi hänelle sanoen: 'Poika ei herännyt.'»

Heidän tultuaan taloon meni Elisa huoneeseen, jossa poika makasi, »sulki oven, niin että he jäivät kahden, ja rukoili Herraa. Senjälkeen hän nousi vuoteelle ja laskeutui pojan yli, pannen

Profeetat ja kuninkaat

suunsa hänen suunsa päälle, silmänsä hänen silmiensä päälle ja kätensä hänen kättensä päälle. Ja kun hän näin kumartui hänen ylitsensä, lämpeni pojan ruumis. Sitten hän kulki huoneessa kerran edestakaisin ja nousi ja kumartui hänen ylitsensä. Silloin poika aivasti seitsemän kertaa ja senjälkeen poika avasi silmänsä.»

Elisa kutsui Geehasin ja pyysi tätä lähettämään äidin luokseen, »ja tämä tuli hänen luokseen. Hän sanoi: 'Ota poikasi.' Ja vaimo tuli ja lankesi hänen jalkainsa juureen, kumartui maahan ja otti poikansa ja meni ulos.»

Näin tuli tämän vaimon usko palkituksi. Kristus, suuri Elämänantaja, palautti hänen poikansa hänelle. Ja samoin tulevat palkituiksi hänen uskollisensa silloin, kun hänen tulemuksessaan kuolema menettää pistimensä ja haudalta riistetään voitto, jonka se on väittänyt saaneensa. Silloin hän palauttaa palvelijoilleen lapset, jotka kuolema on ottanut heiltä. »Näin sanoo Herra: Kuule, Raamasta kuuluu valitus, katkera itku: Raakel itkee lapsiansa, hän ei lohdutuksesta huoli surussaan lastensa tähden, sillä niitä ei enää ole. Näin sanoo Herra: Pidätä äänesi itkusta, silmäsi kyyneleistä, sillä sinun työstäsi on tuleva palkka — — ja he palajavat vihollisen maasta. Sinulla on tulevaisuuden toivo, sanoo Herra: sinun lapsesi palajavat omalle maalleen» (Jer. 31: 15—17).

Surressamme kuolleita Jeesus lohduttaa meitä rajattoman toivon sanomalla: »Tuonelan kädestä minä heidät päästän, kuolemasta minä heidät lunastan. Missä on sinun ruttosi, kuolema, missä sinun surmasi, tuonela?» (Hoos. 13: 14). »Ja minä elän; ja minä olin kuollut, ja katso, minä elän aina ja iankaikkisesti, ja minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet» (Ilm. 1: 18). »Sillä itse Herra on tuleva alas taivaasta käskyhuudon, ylienkelin äänen ja Jumalan pasunan kuuluessa, ja Kristuksessa kuolleet nousevat ylös ensin; sitten meidät, jotka olemme elossa, jotka olemme jääneet tänne, temmataan yhdessä heidän kanssaan pilvissä Herraa vastaan yläilmoihin; ja niin me saamme aina olla Herran kanssa» (1 Tess. 4: 16,17).

Elisa yhdisti palveluksessaan toisiinsa parannustyön ja opettamisen samoin kuin ihmiskunnan Vapahtaja, jonka vertauskuva hän oli. Uskollisesti ja väsymättä Elisa koetti pitkän ja

tehokkaan toimintansa aikana kehittää ja edistää profeettain koulujen tärkeää kasvatustyötä. Hänen opettaessaan luokseen kokoontuneita hartaita nuorten ryhmiä Jumala sallimuksessaan vahvisti hänen sanansa Pyhän Hengen syvällisellä vaikutuksella ja antoi toisinaan muitakin eittämättömiä todisteita siitä, että hän oli arvovaltainen Herran palvelija.

Vieraillessaan kerran Gilgaliin perustetussa koulussa Elisa paransi myrkyllisen keiton terveelliseksi. »Maassa oli nälänhätä. Ja kun profeetanoppilaat istuivat hänen edessään, sanoi hän palvelijallensa: 'Pane suuri pata liedelle ja keitä keitto profeetanoppilaille.' Niin muuan heistä meni kedolle poimimaan yrttejä ja löysi villin köynnöskasvin ja poimi siitä villikurkkuja viittansa täyden. Tultuaan hän leikkeli ne keittopataan, sillä he eivät tunteneet niitä. Ja he kaatoivat miesten syödä, mutta kun nämä maistoivat keittoa, huusivat he ja sanoivat: 'Jumalan mies, padassa on kuolema!' Eivätkä he voineet syödä. Silloin hän sanoi: 'Tuokaa jauhoja.' Ja hän heitti ne pataan. Sitten hän sanoi: 'Kaatakaa väen syödä.' Eikä padassa ollut mitään vahingollista.»

Nälänhädän yhä jatkuessa maassa Elisa ruokki niinikään Gilgalissa sata miestä saamallaan uutislahjalla. »Eräs mies tuli Baal-Saalisasta» tuoden »uutisleipää, kaksikymmentä ohraleipää tuleentumatonta viljaa repussansa.» Elian seurassa oli niitä, jotka olivat kovin nälissään, ja saatuaan tämän uhrilahjan hän sanoi palvelijalleen: »'Anna väelle syödä.' Mutta hänen palvelijansa sanoi: 'Kuinka minä voin tarjota siitä sadalle miehelle?' Hän sanoi: 'Anna väelle syödä; sillä näin sanoo Herra: He syövät, ja jää tähteeksikin.' Ja hän tarjosi heille; ja he söivät, ja jäi tähteeksikin, Herran sanan mukaan.»

Miten alentuvaisesti Kristus suostuikaan suorittamaan palvelijansa välityksellä tämän nälkää tyydyttävän ihmeen! Moneen kertaan senkin jälkeen on Herra Jeesus täyttänyt inhimillisiä tarpeita, vaikkei ehkä aina niin huomattavalla ja ilmeisellä tavalla. Jos hengellinen näkökykymme olisi selvempi, pystyisimme herkemmin havaitsemaan, miten sääliväisesti Jumala kohtelee ihmislapsia.

Jumalan laupeus saa vähäisenkin annoksen riittämään. Jumala voi kädellään moninkertaistaa sen satakertaiseksi. Omasta varastostaan hän voi kattaa pöydän erämaahankin. Kätensä koske-

Profeetat ja kuninkaat

tuksella hän voi enentää vajavaisen määrän kaikille riittäväksi. Hänen voimansa lisäsi profeetanoppilaiden käsissä olevia ohra-leipiä ja viljaa.

Kun Kristus maanpäällisen toimintansa aikana suoritti samanlaisen ihmeen ruokkiessaan väkijoukkoja, ilmeni samaa epäuskoa kuin Elisakin sai osakseen. »Kuinka minä voin tarjota siitä sadalle miehelle?» ihmetteli Elisan palvelija. Ja kun Jeesus käski opetuslastensa antaa kansanjoukolle syötävää, he vastasivat: »Meillä ei ole enempää kuin viisi leipää ja kaksi kalaa, ellemme lähde ostamaan ruokaa kaikelle tälle kansalle» (Luuk. 9: 13). Mitä tästä on niin monille?

Tässä on opetus kaikkien aikojen Jumalan lapsille. Kun Herra antaa jonkin työn tehtäväksi, älkööt ihmiset pysähtykö kyselemään käskyn mielekkyyttä tai heidän tottelevaisuutensa mahdollisia seurauksia. Heidän käsissään oleva määrä ei ehkä näytä pystyvän täyttämään tarvetta, mutta Herran käsissä se osoitautuu enemmän kuin riittäväksi. Palvelija »tarjosi heille; ja he söivät, ja jäi tähteeksikin, Herran sanan mukaan».

Seurakunta tarvitsee tänä aikana entistä täydempää käsitystä Jumalan suhteesta niihin, jotka hän on ostanut lahjoittamalla Poikansa, ja suurempaa uskoa hänen asiansa edistymiseen maan päällä. Älköön kukaan kuluttako aikaansa surkuttelemalla näkyvien voimavarojensa niukkuutta. Nähtävissä oleva ei kenties vaikuta lupaavalta, mutta tarmokkuudella ja luottamalla Jumalaan sitä voidaan kartuttaa. Kun hänelle annetaan kiitollisin mielin jotakin lahjaksi ja rukoillaan sille hänen siunaustaan, hän moninkertaistaa sen niin kuin hän enensi profeetanoppilaille ja väsyneelle kansanjoukolle tarjotun ruuan.

21.

NAEMAN

»Naeman, Aramin kuninkaan sotapäällikkö, oli herransa hyvin arvossa pitämä ja suurta kunnioitusta nauttiva mies, sillä hänen kauttansa Herra oli antanut Aramille voiton; ja hän oli sotaurho, mutta pitalitautinen.»

Benhadad, Aramin kuningas, oli lyönyt Israelin joukot taistelussa, jossa Ahab sai surmansa. Siitä lähtien aramilaiset olivat jatkuvasti kahakoineet Israelin rajalla, ja eräällä ryöstöretkellään he olivat vieneet mukanaan pienen tytön, joka vankeutensa maassa »joutui palvelukseen Naemanin puolisolle». Vaikka olikin orja ja kaukana kodistaan, tämä pieni tyttö oli silti Jumalan todistaja. Tietämättään hän täytti sitä tarkoitusta, jota varten Jumala oli valinnut Israelin kansakseen. Palvellessaan tuossa pakanallisessa kodissa hän alkoi suhtautua myötätuntoisesti isäntäänsä. Muistaessaan Elisän suorittamat suurenmoiset parannusihmeet hän sanoi emännälleen: »Oi, jospa herrani kävisi profeetan luona Samariassa! Hän kyllä päästäisi hänet hänen pitalistansa». Hän tiesi, että Elisalla oli taivaan voimaa, ja hän uskoi, että tämä voima voisi parantaa Naemanin.

Käyttäytymisellään tuossa pakanallisessa kodissa tuo vankityttö todistaa voimakkaasti varhaisen kotikasvatuksen voimasta. Ei ole mitään korkeampaa luottamustehtävää kuin isille ja äideille uskottu lasten hoito ja kasvatus. Vanhemmilla on osuutensa lasten tapojen ja luonteen perustusten laskemisessa. Esimerkillään ja opetuksellaan he ratkaisevat suureksi osaksi lastensa tulevaisuuden.

Profeetat ja kuninkaat

Onnellisia ovat ne vanhemmat, joiden elämä on jumalallisen aitoa heijastusta, niin että Jumalan lupaukset ja käskyt herättävät lapsessa kiitollisuutta ja kunnioitusta. Hellyydellään, oikeudenmukaisuudellaan ja kärsivällisyydellään he tulkitsevat lapselle Jumalan hellyyttä, oikeamielisyyttä ja pitkämielisyyttä. Opettamalla lasta rakastamaan ja tottelemaan heitä sekä luottamaan heihin he opettavat häntä myös rakastamaan ja tottelemaan taivaallista Isäänsä sekä luottamaan häneen. Vanhemmat jotka antavat lapsilleen tällaisen lahjan, ovat siten lahjoittaneet hänelle aarteen, joka on kaikkien aikojen rikkautta arvokkaampi, aarteen joka kestää ikuisesti.

Emme tiedä, millä alalla lapsemme voivat joutua palvelemaan. He saattavat viettää elämänsä kodin piirissä, kenties antautua harjoittamaan jotakin tavallista ammattia tai vaikkapa lähteä evankeliumin opettajina pakanamaihin, mutta kaikki ovat samalla tavoin kutsutut toimimaan maailmassa Jumalan lähetystyöntekijöinä ja armon palvelijoina. Heidän tulee saada sellainen kasvatus, joka auttaa heitä suorittamaan epätsekästä palvelusta Kristuksen rinnalla.

Kun tuon heprealaisen tytön vanhemmat opettivat hänelle Jumalan tuntemista, eivät he tienneet hänen tulevaa kohtaloaan. Mutta he suorittivat uskollisesti luottamustehtävänsä, ja Aramin kuninkaan sotapäällikön kodissa heidän lapsensa todisti Jumalasta, jota oli oppinut kunnioittamaan.

Naeman sai kuulla, mitä palvelustyttö oli puhunut emännälleen, ja saatuaan luvan kuninkaalta hän lähti etsimään parannusta. Hän »otti mukaansa kymmenen talenttia hopeata, kuusituhatta sekeliä kultaa ja kymmenen juhlapukua». Hän vei myös kirjeen Aramin kuninkaalta Israelin kuninkaalle, ja siinä sanottiin: »Katso, minä olen lähettänyt luoksesi palvelijani Naemanin, että sinä päästäisit hänet hänen pitalistansa.» »Kun Israelin kuningas oli lukenut kirjeen, repäisi hän vaatteensa ja sanoi: 'Olenko minä Jumala, joka ottaa elämän ja antaa elämän, koska hän käskee minua päästämään miehen hänen pitalistansa? Ymmärtäkää ja nähkää, että hän etsii aihetta minua vastaan.'»

Elisa sai tiedon asiasta ja lähetti kuninkaalle sanan: »Miksi olet reväissyt vaatteesi? Anna hänen tulla minun luokseni, niin hän tulee tietämään, että Israelissa on profeetta.»

Naeman

»Niin Naeman tuli hevosineen ja vaunuineen ja pysähtyi Elisan talon oven eteen.» Profeetta lähetti sanansaattajan viemään hänelle kehotuksen: »Mene ja peseydy seitsemän kertaa Jordanissa, niin lihasi tulee entisellensä, ja sinä tulet puhtaaksi.»

Naeman oli odottanut näkevänsä jonkin taivaasta tulevan voiman ihmeellisen ilmestyksen. »Minä luulin», hän sanoi, »hänen edes tulevan ja astuvan esiin ja rukoilevan Herran, Jumalansa, nimeä, heiluttavan kättänsä sen paikan yli ja niin poistavan pitalin.» Ja kun häntä kehoitettiin peseytymään Jordanissa, loukkasi se hänen ylpeyttään, ja syvästi pettyneenä hän huudahti: »'Eivätkö Damaskon virrat, Abana ja Parpar, ole kaikkia Israelin vesiä paremmat? Voisinhan minä yhtä hyvin peseytyä niissä tullakseni puhtaaksi.' Ja hän kääntyi ja meni tiehensä kiukustuneena.»

Ylpeys esti Naemania noudattamasta Elisan ohjeita. Aramilaisen päällikön mainitsemien jokien reunoilla oli kauniita lehtoja, ja monet tulivat näiden miellyttävien virtojen varsille palvomaan epäjumaliaan. Naemanin ei olisi ollut mitenkään nöyryyttävää laskeutua toiseen noista virroista. Mutta hän saattoi parantua vain noudattamalla tarkoin profeetan ohjeita. Vain aulis tottelevaisuus toisi toivotun tuloksen.

Naemanin palvelijat pyysivät häntä tekemään sen, mitä Elisa käski: »Jos profeetta olisi määrännyt sinulle jotakin erinomaista, etkö tekisi sitä? Saati sitten, kun hän sanoi sinulle ainoastaan: 'Peseydy, niin tulet puhtaaksi.'» Naemanin usko joutui koetukselle, ja toisaalta ylpeys pyrki pääsemään voitolle. Mutta usko voitti, ja kopea aramilainen alistui ylpeän mielensä taipumaan Herran ilmoitettuun tahtoon. Seitsemän kertaa hän kastautui Jordanissa »niinkuin Jumalan mies oli sanonut». Ja hänen uskonsa tuli palkituksi: »hänen lihansa tuli entisellensä, pienen pojan lihan kaltaiseksi, ja hän tuli puhtaaksi.»

Kiitollisena »hän palasi Jumalan miehen luo, hän ja koko hänen joukkonsa» ja tunnusti: »Katso, nyt minä tiedän, ettei Jumalaa ole missään muualla maan päällä kuin Israelissa.»

Ajan tavan mukaan Naeman pyysi nyt Elisaa ottamaan vastaan kalliin lahjan. Mutta profeetta kieltäytyi. Hänen ei sopinut ottaa maksua siunauksesta, jonka Jumala oli armoissaan antanut. »Niin totta kuin Herra elää», hän sanoi, »en minä sitä

Profeetat ja kuninkaat

ota.» Aramilainen »pyytämällä pyysi häntä ottamaan, mutta hän epäsi.

»Niin Naeman sanoi: 'Jos et tätä otakaan, salli kuitenkin palvelijasi saada sen verran maata, kuin muulipari voi kantaa. Sillä palvelijasi ei enää uhraa polttouhria eikä teurasuhria muille jumalille kuin Herralle. Tämän antakoon kuitenkin Herra anteeksi palvelijallesi: kun minun herrani menee Rimmonin temppeliin rukoilemaan, nojaten minun käteeni, ja minäkin kumartaen rukoilen Rimmonin temppelissä, niin antakoon Herra palvelijallesi anteeksi sen, että minä kumartaen rukoilen Rimmonin temppelissä.'

»Elisa sanoi hänelle: 'Mene rauhaan.'» Ja niin hän lähti matkaan.

Geehasilla, Elisan palvelijalla, oli ollut tilaisuus vuosien varrella kehittyä samalla tavoin itsensä kieltäväksi kuin Elisa oli ollut omassa elämäntyössään. Hänen etuoikeutenaan oli tulla jaloksi lipunkantajaksi Herran armeijassa. Taivaan parhaat lahjat olivat kauan olleet hänelle tarjona, mutta hyljäten nämä hän oli ahnehtinut alempiarvoista maailmallista rikkautta. Ja nyt hänen ahneen mielensä salaiset toiveet saivat hänet lankeamaan ylivoimaiseen kiusaukseen. »Katso», hän päätteli mielessään, »minun herrani säästi tuota aramilaista Naemania, niin ettei ottanut häneltä, mitä hän oli tuonut; minä riennän hänen jälkeensä ja otan häneltä jotakin.» Ja niin tapahtui, että »Geehasi juoksi Naemanin jälkeen» salaa.

»Kun Naeman näki hänen rientävän jäljessänsä, hyppäsi hän alas vaunuistaan, meni häntä vastaan ja kysyi: 'Onko kaikki hyvin?' Hän vastasi: 'Hyvin on.'» Mutta sitten Geehasi valehteli aivan tahallaan. »Mutta herrani», hän sanoi, »on lähettänyt minut ja kääntää sanoa: 'Nyt juuri tuli luokseni Efraimin vuoristosta kaksi nuorta miestä, profeetanoppilaita. Anna heille talentti hopeata ja kaksi juhlapukua.'» Naeman suostui ilomielin pyyntöön ja patisti Geehasia ottamaan kaksi talenttia hopeaa yhden asemesta »ynnä kaksi juhlapukua», ja käski palvelijainsa kantaa lahjat perille.

Kun lähestyttiin Elisan kotia, käännutti Geehasi palvelijat takaisin ja kätki hopean ja vaatteet. Tämän tehtyään »hän meni sisälle ja astui herransa luo», ja välttyäkseen moitteilta hän

valehteli toistamiseen. Kun profeetta kysyi: »Mistä tulet, Geehasi?» hän vastasi: »Palvelijasi ei ole käynyt missään.»

Mutta Elisa lausui silloin niin ankaran paheksumisensa, että se osoitti hänen tienneen kaiken. »Eikö minun henkeni kulkenut sinun kanssasi», hän kysyi, »kun eräs mies kääntyi vaunuisansa sinua vastaan? Oliko nyt aika ottaa hopeata ja hankkia vaatteita, öljytarhoja, viinitarhoja, lampaita, raavaita, palvelijoita ja palvelijattaria? Naemanin pitalitauti tarttuu sinuun ja sinun jälkeläisiisi ikiajoiksi.» Syyllinen sai kohta rangaistuksensa ja poistui Elisan luota »lumivalkeana pitalista».

Tämän henkilön kokemuksesta, jolle oli suotu yleviä ja pyhiä etuoikeuksia, voidaan saada vakavia opetuksia. Geehasin menettely koitui kompastuskiveksi Naemanin polulle, jonka mielen oli kirkastanut ihmeellinen valo ja joka oli asennoitunut myönteisesti elävän Jumalan palvelemiseen. Geehasin petos ei ollut mitenkään puolustettavissa. Kuolinpäiväänsä asti hän pysyi pitaalisena, Jumalan kiroamana ja lähimmäistensä kaihtamana.

»Väärä todistaja ei jää rankaisematta, ja joka valheita puhuu, se ei pelastu» (Sanani. 19: 5). Ihmiset voivat luulla salaavansa pahat tekonsa toisten katseilta, mutta Jumalaa he eivät voi pettää. »Kaikki on alastonta ja paljastettua hänen silmäinsä edessä, jolle meidän on tehtävä tili» (Hebr. 4: 13). Geehasi luuli saavansa Elisan petetyksi, mutta Jumala ilmaisi profeetalleen sen, mitä Geehasi oli puhunut Naemanille, ja yksityiskohdittain sen, mitä näiden kahden miehen välillä oli tapahtunut.

Totuus on Jumalasta. Petos kaikkine lukemattomine muotoineen on saatanasta. Kuka tahansa jotenkin poikkeaa totuuden suoralta linjalta, hän lankeaa itsensä pettämänä pahan valtaan. Niillä jotka ovat oppineet Jeesuksesta, ei ole »mitään osallisuutta pimeyden hedelmättömiin tekoihin» (Ef. 5:11). Puheessaan ja elämässään he ovat yksinkertaisia, suoria ja totuudenmukaisia, sillä he valmistautuvat pääsemään niiden pyhien seuraan, joiden suussa ei ole havaittu valhetta (ks. Ilm. 14: 5).

Vuosisatoja sen jälkeen kun Naeman palasi aramilaiseen eli syyrialaiseen kotiinsa ruumiiltaan parantuneena ja mieleltään kääntyneenä, Vapahtaja antoi tunnustuksen hänen suurenmoiselle uskollleen opetuksiksi kaikille, jotka sanovat palvelevansa Jumalaa. »Monta pitalista miestä oli Israelissa profeetta Elisan

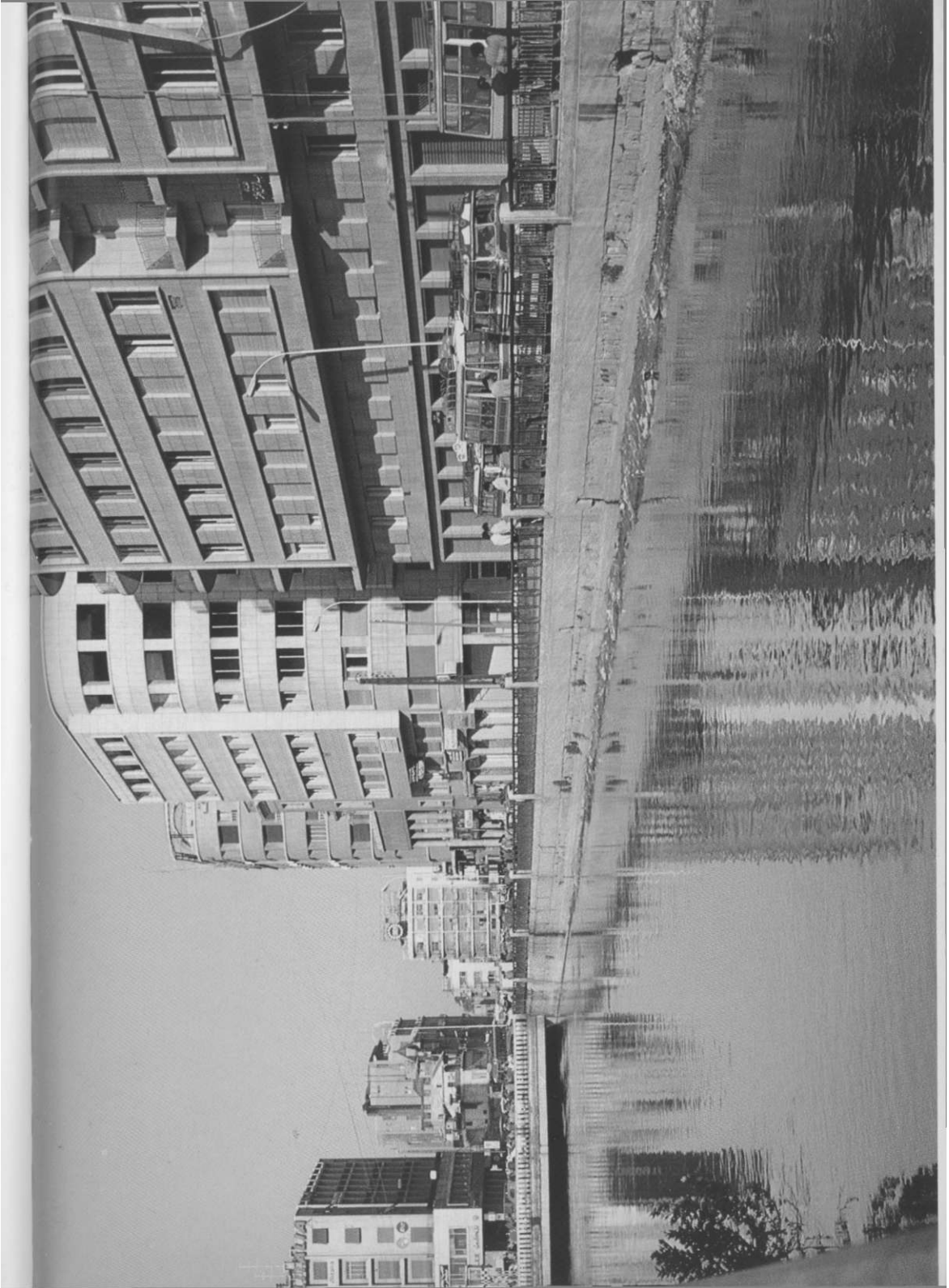
Profeetat ja kuninkaat

aikana», kertoi Vapahtaja, »eikä kukaan heistä tullut puhdistetuksi, vaan ainoastaan Naiman, syyrialainen» (Luuk. 4:27). Jumala joutui sivuuttamaan monia pitaalisia Israelissa, koska heidän epäuskonsa sulki oven heille tehtävältä hyvältä. Pakanalinen päällikkö, joka oli pysynyt uskollisena käsityksilleen oikeasta ja joka tunsu tarvitsevansa apua, oli Jumalan silmissä arvollisempi saamaan hänen siunauksensa kuin ne Israelin vaivatut, jotka olivat väheksyneet ja halveksineet Jumalalta saamiaan etuuksia. Jumala toimii niiden hyväksi, jotka arvostavat hänen hyvyyttään heitä kohtaan ja suhtautuvat myönteisesti taivaasta saamaansa valoon.

Nykyään on joka maassa niitä, jotka ovat sydämestään rehellisiä, ja näille loistaa taivaan valo. Jos he noudattavat uskollisesti sitä, minkä ymmärtävät velvollisuudekseen, he saavat lisävaloa, kunnes joutuvat muinaisen Naemanin tavoin tunnustamaan, »ettei Jumalaa ole missään muualla maan päällä» elävää Jumalaa, Luojaa, lukuunottamatta.

Jokaiselle vilpittömälle sielulle, »joka vaeltaa pimeydessä ja valoa vailla», kuuluu kehoitus: »Luottakoon Herran nimeen ja turvautukoon Jumalaansa.» »Ei ole ikiajoista kuultu, ei ole korviin tullut, ei ole silmä nähnyt muuta Jumalaa, paitsi sinut, joka senkaltaisia tekisi häntä odottavalle. Sinä käyt niitä kohden, jotka ilolla vanhurskautta tekevät ja jotka sinun teilläsi sinua muistavat» (Jes. 50: 10; 64: 4, 5).

22.

ELISAN TOIMINNAN LOPPUVAIHEET

Kutsuttuna profeetan virkaansa Ahabin vielä hallitessa Elisa ehti nähdä monia muutoksia Israelin valtakunnassa. Rangaistus toisensa jälkeen oli kohdannut israelilaisia aramilaisen Hasaelin hallitessa, joka oli voideltu olemaan ruoskana luopiokansalle. Jeehun toimeenpanemat ankarat uudistustoimenpiteet olivat johtaneet koko Ahabin suvun tuhoamiseen. Jatkuviissa aramilaisia vastaan käydyissä sodissa oli Jeehun seuraaja Jooahas menettänyt eräitä Jordanin itäpuolisia kaupunkeja. Jonkin aikaa oli näyttänyt siltä kuin aramilaiset olisivat saaneet valvontaansa koko valtakunnan. Mutta Elisan aloittama ja Elisan jatkama uskonpuhdistustyö oli saanut monet etsimään Jumalaa. Baalin alttarit hyljättiin, ja hitaasti mutta varmasti alkoi Jumalan tarkoitus täyttyä niiden elämässä, jotka ryhtyivät koko sydämestään palvelemaan häntä.

Rakkaudesta hairahtuvaa Israelia kohtaan Jumala salli aramilaisten kurittaa sitä. Säälistä niitä kohtaan, jotka olivat heikkoja siveellisesti, hän herätti Jeehun surmaamaan jumalattoman Iisebelin ja koko Ahabin suvun. Ja jälleen oli hänen armollista sallimustaan, että Baalin ja Astarten papit syrjäytettiin ja heidän pakanalliset alttarinsa syöstiin maahan. Jumala näki viisautensa, että jos kiusaus poistettaisiin, luopuisivat muutamat pakuudesta ja kääntyisivät taivasta kohti. Siksi hän salli onnettomuuden toisensa jälkeen kohdata heitä. Armo lievensi hänen

*Elisan lähteestä virtavaa vettä
Jerikossa. Jerikon naiset noutavat
nykyäänkin vettä, jonka Elisa aikoi-
naan muutti karvaasta makeaksi.*

[254—255] 177

Profeetat ja kuninkaat

tuomioitaan, ja saatuaan tarkoituksensa täyttymään hän käänsi tapahtumien kulun niiden hyväksi, jotka olivat oppineet etsimään häntä.

Samaan aikaan kun hyvän ja pahan vastakkaiset vaikutukset kamppailivat valta-asemasta ja saatana koetti parhaansa mukaan viedä loppuun asti sen hävitystyön, jonka oli aloittanut Ahabin ja Iisebelin hallituskauden aikana, suoritti Elisa edelleen todistustehtävänsä. Häntä vastustettiin, mutta kukaan ei pystynyt kumoamaan hänen sanojaan. Kaikkiällä valtakunnassa häntä kunnioitettiin ja arvostettiin. Monet tulivat kysymään häneltä neuvoa. Iisebelin vielä eläessä kävi Jooram, Israelin kuningas, Elisan luona neuvoa kysymässä, ja hänen ollessaan Damaskossa lähetti Benhadad, Aramin kuningas, sanansaattajia tiedustelemaan häneltä, toipuisiko hän silloisesta taudistaan. Kaikille profeetta todisti uskollisesti tuona aikana, jolloin totuutta väännettiin kieroon joka taholla ja jolloin kansan enemmistö kapinoi avoimesti taivasta vastaan.

Jumala ei koskaan hyljännyt valitsemaansa sanansaattajaa. Niinpä kerrankin, aramilaisten tunkeutuessa maahan, koetti Aramin kuningas tuhota Elisan, koska tämä paljasti vihollisen suunnitelmat Israelin kuninkaalle. Aramin kuningas oli palvelijansa kanssa neuvoteltuaan sanonut: »Siihen ja siihen paikkaan minä asetun leiriin.» Herra ilmaisi tämän suunnitelman Elisalle, joka »lähetti Israelin kuninkaalle sanan: 'Varo, ettet mene siihen paikkaan, sillä aramilaiset ovat asettuneet sinne.' Niin Israelin kuningas lähetti sanan siihen paikkaan, jonka Jumalan mies oli hänelle sanonut. Näin tämä varoitti häntä, ja hän oli siellä varuillaan. Eikä se tapahtunut ainoastaan kerran tai kahdesti.

»Aramin kuninkaan sydän tuli tästä levottomaksi, ja hän kutsui palvelijansa ja sanoi heille: 'Ettekö voi ilmaista minulle, kuka meikäläisistä pitää Israelin kuninkaan puolta?' Silloin eräs hänen palvelijoistaan sanoi: 'Ei niin, herrani, kuningas, vaan profeetta Elisa, joka on Israelissa, ilmaisee Israelin kuninkaalle nekin sanat, jotka sinä puhut makuuhuoneessasi.'»

Aramin kuningas päätti raivata profeetan tieltään ja käski: »Menkää ja katsokaa, missä hän on, niin minä lähetän ottamaan hänet kiinni.» Profeetta oli Dootanissa, ja saatuaan tämän tietoonsa kuningas »lähetti sinne hevosia ja sotavaunuja ja

Elisan toiminnan loppuvaiheet

suuren sotajoukon. He tulivat sinne yöllä ja ympäröivät kaupungin. Kun Jumalan miehen palvelija nousi aamulla varhain ja meni ulos, niin katso, sotajoukko, hevoset ja sotavaunut piirittivät kaupunkia.»

Kauhuissaan palvelija riensi kertomaan Elisalle uutisen. »Voi, herrani», hän sanoi, »mitä me nyt teemme?»

»Älä pelkää», vastasi profeetta, »sillä niitä, jotka ovat meidän kanssamme, on enemmän kuin niitä, jotka ovat heidän kanssaan.» Ja jotta palvelija saisi itsekkin todeta tämän, »Elisa rukoili ja sanoi: 'Herra, avaa hänen silmänsä, että hän näkisi.' Ja Herra avasi palvelijan silmät, ja hän näki, ja katso: vuori oli täynnä tulisia hevosia ja tulisia vaunuja Elisan ympärillä.» Jumalan palvelijan ja aseistettujen vihollisjoukkojen välillä heitä saartoi taivaallisten enkelien seura. He olivat laskeutuneet paikalle voimansa väkevyydessä, mutta eivät tuhoamaan eivätkä vaatimaan kunnianosoituksia, vaan piirittämään ja palvelemaan heikkoja ja avuttomia Herran omia.

Kun Jumalan kansa joutuu ahtaalle eikä näytä voivan mitenkään selviytyä siitä, täytyy heidän turvautua yksin Herraan.

Aramilaisten sotilaiden hyökätessä rohkeina ja tietämättöminä taivaan näkymättömistä joukoista »rukoili Elisa Herraa ja sanoi: 'Sokaise tämä väki.' Silloin hän sokaisi heidät Elisan pyynnön mukaan. Ja Elisa sanoi heille: 'Ei tämä ole oikea tie, eikä tämä ole oikea kaupunki. Seuratkaa minua, niin minä vien teidät sen miehen luo, jota te etsitte.' Ja hän vei heidät Samariaan.

»Mutta kun he tulivat Samariaan, sanoi Elisa: 'Herra, avaa näiden silmät, että he näkisivät.' Silloin Herra avasi heidän silmänsä, ja he näkivät; ja katso: he olivat keskellä Samariaa. Ja kun Israelin kuningas näki heidät, sanoi hän Elisalle: 'Surmaanko minä heidät, isäni, surmaanko heidät?' Hän sanoi: 'Älä surmaa. Surmaatko sinä ne, jotka otat vangiksi miekallasi ja jousellasi? Pane heidän eteensä ruokaa ja juomaa heidän syödä ja juoda; menkөөt sitten takaisin herransa luo.' Niin tämä valmisti heille suuren aterian, ja kun he olivat syöneet ja juoneet, päästi hän heidät menemään; ja he menivät herransa luo» (ks. 2 Kun. 6).

Profeetat ja kuninkaat

Tämän jälkeen aramilaiset eivät vähään aikaan hyökkäilleet Israeliin. Mutta myöhemmin, päättäväisen kuninkaansa Hasaelin tarmokkaasti johtaessa aramilaisten joukot hyökkäsivät Samariaan ja piirittivät sen. Israel ei ollut koskaan ennen joutunut niin suureen ahdinkoon kuin tämän piirityksen aikana. Isien synnit tulivat tällöin todella heidän lastensa ja lastensa lasten päälle. Pitkällisen nälänhädän kauhut tekivät Israelin kuninkaan aivan epätoivoiseksi, mutta sitten Elisa ennusti tilanteen selviävän seuraavana päivänä.

Ennen seuraavan aamun koittoa Herra antoi »aramilaisten sotajoukon kuulla sotavaunujen, hevosten ja suuren sotajoukon töminää», ja pelon valtaamina he pakenivat »hämärissä» ja jättivät »telttansa, hevosensa, aasinsa ja leirinsä, niinkuin se oli», runsaine ruokavaroineen. He pakenivat »pelastaakseen henkensä» ja pysähtyivät vasta ylitettyään Jordanin.

Samana pakoamun hämärissä oli neljä pitaalitautista miestä kaupungin portin edustalla nälissään ja epätoivoissaan päättänyt lähteä aramilaisten leiriin ja jättäytyä piirittäjien armoille, toivoen näiden säälistä antavan heille ruokaa. Miten he hämmästyivätäkään leiriin tullessaan, kun »siellä ei ollut ketään». Kenenkään hätyyttämättä tai kieltämättä he »menivät erääseen teltaan, söivät ja joivat, ottivat sieltä hopeata ja kultaa ja vaatteita, menivät pois ja kätkivät ne. Sitten he tulivat takaisin ja menivät toiseen teltaan ja ottivat sieltä saalista ja menivät pois ja kätkivät sen. Mutta sitten he sanoivat toisilleen: 'Emme tee oikein. Tämä päivä on hyvän sanoman päivä.'» He eivät voineet vaieta asiasta, vaan palasivat nopeasti kaupunkiin kertomaan iloista uutista.

Saalista ja ruokaa saatiin niin valtavan paljon, että sinä päivänä »sea-mitta lestyjä jauhoja maksoi sekelin ja kaksi sea-mittaa ohria sekelin», kuten Elisa oli edellisenä päivänä ennustanut. Jumalan nimi tuli jälleen korotetuksi pakanain edessä »Herran sanan mukaan» hänen profeettansa välityksellä, joka vaikutti Israelissa (ks. 2 Kun. 7: 5—16).

Näin jatkoi Jumalan mies työtään vuodesta toiseen. Hän pääsi lähelle kansaa hoitaessaan uskollisesti palvelustehtävänsä, ja ahdingon aikana hän avusti kuninkaita viisailta neuvoillaan. Hallitsijoiden ja kansan lankeaminen vuosikausiksi palvelemaan

Elisan toiminnan loppuvaiheet

epäjumalia oli tehnyt tuhoisaa jälkeä, ja luopumuksen synkkä varjo oli vielä kaiken yllä, mutta siellä täällä oli niitä, jotka järkkymättä kieltäytyivät kumartamasta Baalia. Elisan jatkaessa uudistustyötään saatiin monia kääntymään pakanuudesta, ja nämä oppivat ilokseen palvelemaan oikeaa Jumalaa. Nämä jumalallisen armon ihmeet ilahduttivat profeettaa ja herättivät hänessä syvän kaipauksen päästä kosketuksiin kaikkien niiden kanssa, jotka olivat sydämestään rehellisiä. Hän koetti kaikkialla missä liikkui toimia vanhurskauden opettajana.

Inhimillisesti katsoen oli kansakunnan hengellinen uudistaminen yhtä toivotonta kuin niiden vastaava toiminta, jotka nykyään työskentelevät maan pimeillä kulmilla. Mutta Jumala käyttää Kristuksen seurakuntaa julistamaan totuutta ja on valtuuttanut sen suorittamaan erikoistehtävää. Ja jos se pysyy uskollisena Jumalalle ja kuuliaisena hänen käskyilleen, pysyy erinomainen jumalallinen voima sen keskuudessa. Eikä mikään mahti pysty vastustamaan sitä niin kauan kuin se pysyy uskollisesti Jumalalle antautuneena. Vihollisen voimat eivät kykene voittamaan sitä sen paremmin kuin ruumenet kykenevät vastustamaan tuulenpyörrettä.

Seurakunnalle koittaa kirkas ja ihana päivä, jos se pukeutuu Kristuksen vanhurskauden viittaan ja lakkaa olemasta minkäänlaisessa liitossa maailman kanssa.

Jumala kehottaa uskollisiaan, jotka uskovat häneen, puhumaan rohkaisevasti niille, jotka ovat epäuskoisia ja toivottomia. Kääntykää Herran puoleen, te toivon vangit. Etsikää voimaa Jumalalta, elävältä Jumalalta. Osoittakaa uskovanne järkkymättä ja nöyrästi hänen voimaansa ja pelastamisen haluunsa. Kun uskossa tartumme hänen voimaansa, hän muuttaa aivan ihmeellisellä tavalla tulevaisuuden, vaikka se näyttäisi miten toivottomalta ja masentavalta. Hän tekee tämän kirkastaakseen nimensä.

Niin kauan kuin Elisa saattoi liikkua paikasta toiseen koko Israelin valtakunnassa, hän osoitti jatkuvasti aktiivista mielenkiintoa profeettakoulujen rakentamiseen. Missä hän olikin, Jumala oli hänen kanssaan antaen hänelle sanomia puhuttavaksi ja voimaa ihmeiden tekemiseen. Niinpä kerrankin »profeetan-

Profeetat ja kuninkaat

oppilaat sanoivat Elisalle: 'katso, huone, jossa me istumme sinun edessäsi, on meille liian ahdas. Menkäämme siis Jordanille, ja tuokaamme sieltä kukin yksi hirsi ja rakentakaamme sinne huone istuaksemme» (2 Kun. 6: 1,2). Elisa lähti heidän kanssaan Jordanille, rohkaisi heitä mukanaolollaan, neuvoi heitä ja suoritti ihmeteonkin auttaakseen heidän työskentelyään. »Erään heistä kaataessa hirttä kirposi kirves veteen. Niin hän huusi ja sanoi: "Voi, herrani, se oli vielä lainattu!" Jumalan mies kysyi: 'Mihin se kirposi?' Ja hän näytti hänelle paikan. Silloin hän veisti puukappaleen ja heitti sen siihen ja sai kirveen nousemaan pinnalle. Sitten hän sanoi: 'Nosta se ylös.' Ja mies ojensi kätensä ja otti sen» (jakeet 5—7).

Elisan palvelus oli ollut niin tehokasta ja hänen vaikutuksensa niin laajaa, että hänen maatessaan kuolinvuoteellaan jopa Israelin nuori kuningas Jooas, joka palvoi epäjumalia eikä paljonkaan kunnioittanut Jumalaa, tunnusti hänet isäksi Israelissa ja myönsi, että ahdingon aikana hänen läsnäolonsa heidän keskuudessaan oli ratsuväkeäkin arvokkaampi. Raamattu kertoo tästä: »Mutta kun Elisa sairasti kuolintautiansa, tuli Jooas, Israelin kuningas, hänen tykönsä. Ja kumartuneena hänen kasvojensa yli hän itki ja sanoi: 'Isäni, isäni! Israelin sotavaunut ja ratsumiehet!'» (2 Kun. 13: 14).

Monelle ahdistetulle ja apua tarvitsevalle sielulle profeetta oli vastannut viisasta, myötätuntoista isää. Eikä hän nytkään torjunut luotaan tuota luottamustehtävänsä niin kelvotonta ja jumalatonta nuorukaista, joka kuitenkin niin kipeästi tarvitsi neuvoa. Sallimuksessaan Jumala antoi kuninkaalle nyt vielä tilaisuuden korjata menneet tappiot ja palauttaa valtakuntansa etuasemaan. Aramilaiset, jotka nyt pitivät hallussaan Jordanin itäpuolista aluetta, oli kukistettava. Jumalan oli vielä kerran päästävä ilmaisemaan voimansa hairahtuneen Israelin hyväksi.

Kuoleva profeetta käski kuningasta: »Nouda jousi ja nuolia.» Jooas totteli. Sitten profeetta sanoi: »Laske kätesi jouselle.» Kun Jooas »oli laskenut kätensä, pani Elisa kätensä kuninkaan käten päälle. Ja hän sanoi: 'Avaa ikkuna itään päin'» — aramilaisten hallussa olevia kaupunkeja kohti. Kuninkaan avattua ristikkoikkunan Elisa käski hänen ampua. Nuolen viuhahtaessa matkaan profeetta innoittui lausumaan: »Herran voitonnuoli, voitonnuoli

Elisan toiminnan loppuvaiheet

Aramia vastaan! Sinä olet voittava aramilaiset Afekissa perinpohjin.»

Ja nyt profeetta koetteli kuninkaan uskoa. Hän käski Jooasta ottamaan nuolet ja sanoi: »Lyö maahan.» Kuningas löi nuolia maahan kolme kertaa ja sitten lakkasi. »Sinun olisi pitänyt lyödä viisi tai kuusi kertaa», huudahti Elisa harmissaan, »silloin olisit voittanut aramilaiset perinpohjin. Mutta nyt olet voittava aramilaiset ainoastaan kolme kertaa» (2 Kun. 13: 15—19).

Tässä on opetus kaikille luottamustehtävissä oleville. Kun Jumala avaa mahdollisuuden jonkin tietyn tehtävän suorittamiseen ja antaa vakuutuksensa sen menestymisestä, on valitun välikappaleen tehtävä kaikki voitavansa luvatus lupauksen toteuttamiseksi. Menestystä annetaan sen mukaan miten innokkaasti ja kestävästi työtä viedään eteenpäin. Jumala voi tehdä ihmeitä kansansa hyväksi vain silloin kun se tekee osansa väsymättömän tarmokkaasti. Hän kutsuu työhönsä pyhittyneitä miehiä, joilla on siveellistä rohkeutta, palavaa rakkautta sieluihin ja herpaantumaton intoa. Sellaiset työntekijät eivät pidä mitään tehtävää liian vaikeana eivätkä mitään hanketta toivottomana; he työskentelevät lannistumatta, kunnes tappion uhka vaihtuu ihanaksi voitoksi. Eivät vankeus ja sitä seuraava marttyyrikuolemakaan pysty horjuttamaan heidän päätöstään edistää yhteistyössä Jumalan kanssa hänen valtakuntansa asiaa.

Elisan työ päättyi Jooakselle annettuun neuvoon ja rohkaisuun. Hän oli saanut täysin määrin Elian henkeä, ja hän oli osoittautunut uskolliseksi loppuun asti. Hän ei ollut koskaan häilynyt eikä menettänyt luottamustaan Kaikkivaltiaan voimaan. Silloinkin kun edessä oleva tie näytti olevan täysin tukossa, hän oli vain käynyt uskossa eteenpäin. Jumala oli arvostanut hänen luottamustaan ja avannut tietä hänen edellään.

Elisan ei suotu seurata mestariaan tulisissa vaunuissa. Herra salli pitkällisen sairauden kohdata häntä. Inhimillisen heikkouden ja kärsimyksen pitkinä tunteina hänen uskonsa pitäytyi Jumalan lupauksiin, ja hän näki alati ympärillään lohdun ja rauhan taivaallisia sanansaattajia. Kuten Dootanin kukkuloilla hän oli nähnyt ympärillään taivaan joukkoja, Israelin tulisia sotavaunuja ja ratsumiehiä, niin hän nytkin oli tietoinen osattavien enkelten läsnäolosta, ja se rohkaisi häntä. Koko ikänsä

Profeetat ja kuninkaat

hän oli harjoittanut väkevää uskoa, ja sitä mukaa kuin hän oli oppinut tuntemaan Jumalan kaitselmusta ja armollista laupeutta, oli hänen uskonsa kypsynyt pysyväksi luottamukseksi Jumalaansa, ja kuoleman tullessa hän oli valmis käymään lepoon töistään.

»Kallis on Herran silmissä hänen hurskaittensa kuolema» (Ps. 116: 15). »Vanhurskas on turvattu kuollessaan» (Sanani. 14: 32). Elisa saattoi täysin luottavasti yhtyä psalmistan sanoihin: »Minun sieluni Jumala lunastaa tuonelan vallasta, sillä hän ottaa minut huomaansa» (Ps. 49:16). Riemuiten hän saattoi todistaa: »Minä tiedän lunastajani elävän, ja viimeisenä hän on seisova multien päällä» (Job 19: 25). »Mutta minä saan nähdä sinun kasvosi vanhurskaudessa, herätessäni ravita itseni sinun muotosi katselemisella» (Ps. 17: 15).

23.

SUURI NIINIVEN KAUPUNKI

Jakaantuneen Israelin aikaisista muinaisen maailman kaupungeista oli suurimpia Niinive, Assyrian valtakunnan pääkaupunki. Se perustettiin Tigris-virran viljavalle rantapenkereelle kohta Baabelin tornilta hajaantumisen jälkeen, ja se oli kukoistanut vuosisatoja kunnes siitä tuli »suuri kaupunki Jumalan edessä: kolme päivänmatkaa» (Joon 3: 3).

Ajallisen menestyksensä kestäessä Niinivestä oli tullut rikosten ja jumalattomuuden keskus. Raamatussa kuvaillaan tätä »verivelkojen kaupunkia, joka on täpötäynnä valhetta ja raastosaalista». Profeetta Naahumin kuvakielessä sitä verrataan julmaan, raatelemaan leijonaan. »Sillä ketä», kysyy profeetta, »ei olisi yhäti kohdannut sinun pahuutesi?» (Naah. 3: 1,19).

Niin jumalattomaksi kuin Niinive oli tullutkin, se ei kuitenkaan ollut jättäytynyt kokonaan pahuuden valtaan. Hän joka »näkee kaikki ihmislapset» (Ps. 33: 13) ja joka »näkee kaikkinaiset kalleudet» (Job 28: 10), huomasi tuossa kaupungissa monien kurottautuvan jotakin parempaa ja korkeampaa kohti. Ja jos näille suotaisiin tilaisuus oppia tuntemaan elävä Jumala, he hylkäisivät pahat tekonsa ja palvelisivat häntä. Ja niin Jumala viisautessaan ilmestyi heille epäämättömällä tavalla johtaakseen heidät, jos mahdollista, katumukseen.

Tähän tehtävään Herra valitsi välikappaleekseen profeetta Joonan, Amittain pojan, ja hän sanoi tälle: »Nouse, mene Niiniveen, siihen suureen kaupunkiin, ja saarnaa sitä vastaan;

Profeetat ja kuninkaat

sillä heidän pahuutensa on noussut minun kasvojeni eteen» (Joonan 1: 1,2).

Joonan ajatellessa tämän tehtävän vaikeuksia se näytti hänestä niin mahdottomalta, että hän oli kiusattu epäilemään kutsumuksensa viisautta. Moisen sanoman julistamisesta tuossa ylpeässä kaupungissa ei näyttänyt olevan mitään hyötyä. Hän unohti tällöin, että Jumala jota hän palveli oli kaikkiviisas ja kaikki-voipa. Ja kun hän siinä epäilyksissään epäröi, sai saatana hänet masennetuksi. Profeetta joutui pelon valtaan ja »nousi paetaksensa Tarsiiseen». Hän meni Joppeen, löysi lähtövalmiin laivan »ja astui siihen mennäkseen heidän kanssansa» (jae 3).

Joonan saamaan tehtävään liittyi suuri vastuu, mutta hän joka oli antanut lähtökäskyn, kykeni tukemaan palvelijaansa ja suomaan hänelle menestystä. Jos profeetta olisi totellut mitään kyselemättä, hän olisi säästynyt monilta katkerilta kokemuksilta ja saanut runsaita siunauksia. Silti Herra ei hyljännyt Joonaa tämän epätoivon hetkenäkään. Profeetan luottamus Jumalaan ja hänen rajattomaan pelastusvoimaansa palautuisi, kun hän sallimuksen johdattamana joutuisi koettelemuksiin ja outoihin kokemuksiin.

Jos Joonan heti kutsun kuultuaan olisi pysähtynyt harkitsemaan sitä tyynesti, hänelle olisi ehkä selvinnyt, miten tyhmää hänen oli yrittää paeta saamaansa vastuuta. Mutta nytkään hänen ei sallittu jatkaa häiriintymättä mieletöntä pakoaan kovinkaan pitkälle. »Herra heitti suuren tuulen merelle, niin että merellä nousi suuri myrsky ja laiva oli särkymäisillään. Niin merimiehet pelkäsivät ja huusivat avuksi itsekukin jumalaansa. Ja he heittivät mereen tavarat, mitä laivassa oli, keventääkseen sitä. Mutta Joonan oli mennyt alas laivan pohjalle ja pannut maata, ja hän nukkui raskaasti» (jakeet 4, 5).

Merimiesten huutaessa avukseen pakanajumaliaan tuli laivuri hädissään Joonan luo ja sanoi: »Mitäs nukut? Nouse ja huuda jumalaasi. Ehkäpä se jumala muistaa meitä, niin ettemme huku» (jae 6).

Mutta velvollisuutensa polulta poikenneen miehen rukouksista ei ollut mitään apua. Myrsky oli niin oudon raivokas, että merimiehet pitivät sitä merkinä jumaltensa vihastumisesta. Niinpä he viimeisenä keinonaan ehdottivat heitettäväksi arpaa 'saadak-

semme tietää', kuten he sanoivat, 'kenen tähden tämä onnettomuus on meille tullut'. Mutta kun he heittivät arpaa, lankesi arpa Joonalle. Niin he sanoivat hänelle: 'Ilmoita meille, kenen tähden tämä onnettomuus on meille tullut. Mikä on toimesi ja mistä tulet? Mikä on sinun maasi ja mistä kansasta olet?'

»Hän vastasi heille: 'Minä olen hebrealainen, ja minä pelkään Herraa, taivaan Jumalaa, joka on tehnyt meren ja kuivan maan.'

»Niin miehet peljästyivät suuresti ja sanoivat hänelle: 'Miksi olet tehnyt näin?' Sillä miehet tiesivät, että hän oli pakenemassa Herran kasvojen edestä; hän oli näet ilmaissut sen heille.

»He sanoivat hänelle: 'Mitä on meidän tehtävä sinulle, että meri tulisi meille tyveneksi?' Sillä meri myrskysi myrskyämistänsä. Hän vastasi heille: 'Ottakaa minut ja heittäkää minut mereen, niin meri teille tyventyy. Sillä minä tiedän, että tämä suuri myrsky on tullut teille minun tähteni.'

»Miehet soutivat päästäkseen jälleen kuivalle maalle, mutta eivät voineet, sillä meri myrskysi vastaan myrskyämistänsä. Ja he huusivat Herraa ja sanoivat: 'Voi, Herra, älä anna meidän hukkaa tämän miehen hengen tähden äläkä lue syyksemme viatonta verta, sillä sinä, Herra, teet, niinkuin sinulle otollista on.' Sitten he ottivat Joonan ja heittivät hänet mereen, ja meri asettui raivostansa. Ja miehet pelkäsivät suuresti Herraa, uhrasivat Herralle teurasuhrin ja tekivät lupauksia.

»Mutta Jumala toimitti suuren kalan nielaisemaan Joonan. Ja Joonan oli kalan sisässä kolme päivää ja kolme yötä.

»Ja Joonan rukoili Herraa, Jumalaansa, kalan sisässä ja sanoi:

'Minä huusin ahdistuksessani Herraa,
ja hän vastasi minulle.
Tuonelan kohdussa minä huusin apua,
ja sinä kuulit minun ääneni.
Sinä syöksit minut syvyyteen,
merten sydämeen,
ja virta ympäröitsi minut,
kaikki sinun kuohusi ja aaltosi vyöryivät minun ylitseni.
Minä ajattelin: Olen karkoitettu pois sinun silmiesi edestä.
Kuitenkin minä saan vielä katsella sinun pyhää
temppeleäsi.'

Profeetat ja kuninkaat

Vedet piirittivät minut aina sieluun asti,
 syvyys ympäröitsi minut, kaisla kietoutui päähäni.
 Minä vajosin alas vuorten perustuksiin asti,
 maan salvat sulkeutuivat minun ylitseni iankaikkisesti.
 Mutta sinä nostit minun henkeni ylös haudasta,
 Herra, minun Jumalani.
 Kun sieluni nääntyi minussa, minä muistin Herraa,
 ja minun rukoukseni tuli sinun tykösi,
 sinun pyhään temppeliisi.
 Ne, jotka kunnioittavat vääriä jumalia,
 hylkäävät armonantajansa.
 Mutta minä tahdon uhrata sinulle kiitoksen kaikuessa.
 Mitä olen luvannut, sen minä täytän.
 Herrassa on pelastus.'»

Joona 1: 7 — 2: 10

Lopulta Joona oli oppinut, että »Herrassa on pelastus» (Ps. 3:9). Katumusta ja Jumalan pelastavan armon tunnustusta seurasi vapautus. Joona pääsi meren syvyydestä ja tuli heitetynksi kuivalle maalle.

Jumala käski nyt toisen kerran palvelijaansa varoittamaan Niiniveä. »Joonalle tuli toistamiseen tämä Herran sana: 'Nouse ja mene Niiniveen, siihen suureen kaupunkiin, ja saarna sille se saarna, minkä minä sinulle puhun.'» Tällä kertaa hän ei jäänyt kyselemään eikä epäilemään, vaan totteli vitkastelematta. Hän »nousi ja meni Niiniveen Herran sanan mukaan» (Joona 3: 1—3).

Päästyään kaupunkiin Joona alkoi heti saarnata sanomaansa: »Vielä neljäkymmentä päivää, ja Niinive hävitetään» (jae 4). Hän käveli kaduilla ja julisti varoitustaan.

Sanoman saarnaaminen ei mennyt hukkaan. Kansa toisteli tuon jumalattoman kaupungin kaduilla kuultavaa huutoa, kunnes kaikki asukkaat olivat kuulleet hätkähdyttävän julistuksen. Jumalan Henki painoi sanoman jokaisen sisimpään ja sai väkijoukot vapisemaan syntiensä vuoksi ja nöyrytymään syvään katumukseen.

»Niin Niiniven miehet uskoivat Jumalaan, kuuluttivat paaston ja pukeutuivat säkkeihin, niin suuret kuin pienet. Ja kun tieto

Suuri Niiniven kaupunki

tästä tuli Niiniven kuninkaalle, nousi hän valtaistuimeltaan, riisui yltään vaippansa, verhoutui säkkiin ja istui tuhkaan. Ja hän huudatti Niinivessä: 'Kuninkaan ja hänen ylimystensä määräys kuuluu: Älkööt ihmiset älköötäkään eläimet — raavaat ja lampaat — maistako mitään, käykö laitumella tai vettä juoko. Verhoutukoot ihmiset ja eläimet säkkeihin, huutakoot väkevästi Jumalaa ja kääntykoot itsekukin pois pahalta tieltänsä sekä väkivallasta, mikä heidän käsiänsä tahraa. Ehkäpä Jumala jälleen katuu ja kääntyy vihansa hehkusta, niin ettemme huku'» (jakeet 5—9).

Kun kuningas ja ylimykset yhdessä kansan kanssa, ylhäiset ja alhaiset, »tekivät parannuksen Joonan saarnan vaikutuksesta» (Matt. 12: 41) ja rukoilivat taivaan Jumalaa, hän armahti heitä. Kun hän »näki heidän tekonsa, että he kääntyivät pois pahalta tieltänsä, niin Jumala katui sitä pahaa, minkä hän oli sanonut tekevänsä heille, eikä tehnyt sitä» (Joonan 3: 10). Kun heidän tuomionsa peruuntui, ylisti ja kunnioitti koko pakanamaailma Israelin Jumalaa ja hänen lakiaan. Vasta monia vuosia myöhemmin Niinive joutui ympäröivien kansakuntien saaliiksi unohdettuaan Jumalan ja ryhdyttyään ylpeydessään kerskailemaan. [Assyrian kukistumisesta kerrotaan 30. luvussa.]

Kun Joonalle selvisi, että Jumala halusi säästää kaupunkia, joka katui pahuuttaan säkissä ja tuhassa, hänen olisi pitänyt olla ensimmäisenä iloitsemassa Jumalan ihmeellisestä armosta. Mutta sen sijaan hän alkoi pohdiskella sitä, että häntä mahdollisesti pidettäisiin vääränä profeettana. Ajatellessaan maineensa turvaamista hän unohti tuon kurjan kaupungin asukkaiden äärettömän paljon suuremman sisäisen arvon. Kun Jumala armahti katuvia niiniveläisiä, »Joonan pahastui tästä kovin, ja hän vihastui». Ja hän valitti Jumalalle: »Enkö minä sitä sanonut, kun olin vielä omassa maassani? Siksihän minä ehätkin pakenemaan Tarsiiseen. Sillä minä tiesin, että sinä olet armahtavainen ja laupias Jumala, pitkämielinen ja armosta rikas, ja että sinä kadut pahaa» (Joonan 4: 1,2).

Näin Joonan jälleen jättäytyi kyselemään ja epäilemään, ja taaskin hän masentui. Ajattelematta vähääkään toisia ja tuntien olevansa pikemmin valmis kuolemaan kuin näkemään kaupunkia säästettävän, hän huudahti tyytymättömänä: »Ja nyt, Herra,

Profeetat ja kuninkaat

ota minun henkeni, sillä kuolema on minulle parempi kuin elämä.»

»Onko vihastumisesi oikea», kysyi Herra. »Niin Joonä lähti kaupungista ja asettui kaupungin itäpuolelle. Hän teki itsellensä sinne lehtimajan ja kävi istumaan sen alle varjoon, kunnes näkisi, miten kaupungin oli käyvä. Mutta Herra Jumala toimitti risiinikasvin kasvamaan Joonan pään ylitse, varjostamaan hänen päätänsä ja päästämään häntä hänen mielipahastaan. Ja Joonä iloitsi suuresti risiinikasvista» (jakeet 3—6).

Sitten Herra antoi Joonalle havainto-opetuksen. »Seuraavana päivänä, aamun sarastaessa, Jumala toimitti madon kalvamaan risiinikasvia, niin että se kuivui. Ja auringon noustua Jumala toimitti tulikuuman itätuulen, ja aurinko paahtoi Joonaa päähän, niin että häntä näännytti. Niin hän toivotti itsellensä kuolemaa ja sanoi: 'Parempi on minulle kuolema kuin elämä.'»

Jälleen Jumala puhutteli profeettaansa: »Onko vihastumisesi risiinikasvin tähden oikea?» Ja Joonä vastasi: »Oikea on vihastumiseni kuolemaan asti.»

»Niin Herra sanoi: 'Sinä armahdat risiinikasvia, josta et ole vaivaa nähnyt ja jota et ole kasvattanut, joka yhden yön lapsena syntyi ja yhden yön lapsena kuoli. Enkö siis minä armahtaisi Niiniveä, sitä suurta kaupunkia, jossa on enemmän kuin sata kaksikymmentä tuhatta ihmistä, jotka eivät vielä tiedä, kumpi käsi on oikea, kumpi vasen, niin myös paljon eläimiä?'» (jakeet 7—11).

Hämmentyneenä, nöyryytettynä ja voimatta ymmärtää Jumalan tarkoitusta, joka sai hänet säästämään Niiniven, Joonä kuitenkin oli saamansa tehtävän mukaisesti varoittanut tuota suurta kaupunkia. Vaikkei tapahtunutkaan, mitä oli ennustettu, varoitussanoma oli silti Jumalan antama ja täytti Jumalan tarkoituksen. Hänen armonsa kirkastui pakanoille, jotka kauan olivat istuneet »pimeydessä ja synkeydessä, vangittuina kurjuuteen ja rautoihin. Mutta hädässänsä he huusivat Herraa, ja hän pelasti heidät heidän ahdistuksistaan. Hän vei heidät ulos pimeydestä ja synkeydestä, hän katkaisi heidän kahleensa.

Hän lähetti sanansa ja paransi heidät ja pelasti heidät haudasta» (Ps. 107: 10,13,14, 20).

Suuri Niiniven kaupunki

Maisen toimintansa aikana Kristus viittasi siihen, mitä hyvää Joonan saarna Niinivessä sai aikaan, ja rinnasti tuon pakanakeskuksen asukkaita niihin, jotka hänen aikanaan tunnustautuivat Jumalan kansaan. »Niiniven miehet», hän lausui, »nousevat tuomiolle yhdessä tämän sukupolven kanssa ja tulevat sille tuomioksi; sillä he tekivät parannuksen Joonan saarnan vaikutuksesta, ja katso, tässä on enempi kuin Joonan» (Matt. 12: 40, 41). Kristus oli tullut kiireiseen maailmaan, joka oli täynnä kaupankäynnin hälinää ja kiistelyä, ihmisten koettaessa kahmia itselleen kaiken mahdollisen, ja tämän sekaannuksen yli kuultiin hänen äänensä kajahtavan Jumalan pasuunan tavoin: »Mitä se hyödyttää ihmistä, vaikka hän voittaisi omaksensa koko maailman, mutta saisi vahingon sielullensa? Sillä mitä voi ihminen antaa sielunsa lunnaiksi?» (Mark. 8: 36, 37).

Samoin kuin Joonan saarna oli merkinä Niiniven asukkaille, oli Kristuksen saarna merkinä hänen sukupolvelleen. Mutta miten eri tavoin sana otettiin vastaan! Kuitenkin Vapahtaja jatkoi työtään välinpitämättömyydestä ja pilkasta huolimatta, kunnes oli toteuttanut tehtävänsä.

Tässä on opetus Jumalan sanansaattajille tänä aikana, jolloin kansakuntien kaupungit tarvitsevat yhtä todellisesti tietoa oikean Jumalan ominaisuuksista ja tarkoituksista kuin konsanaan muinaisen Niiniven asukkaat. Kristuksen lähettiläiden tulee ohjata ihmisiä jalompaan maailmaan, joka on suureksi osaksi kadotettu näkyvistä. Pyhän Raamatun opetusten mukaan on ainoa pysyväinen kaupunki se, jonka rakentaja ja luoja on Jumala. Ihminen voi ulottaa uskon katseensa taivaan kynnykselle, mikä on tulvillaan Jumalan sädehtivää kirkkautta. Palvelvien edustajiensa välityksellä Herra Jeesus kutsuu ihmisiä tavoittelemaan pyhittynein pyrkimyksin katoamatonta perintöä. Hän kehottaa heitä kokoamaan aarteita Jumalan valtaistuimen äärelle.

Miltei kaikkialla maailmassa tulevat kaupunkien asukkaat nopeasti ja varmasti syyllistymään yhä lisääntyvään harkittuun jumalattomuuteen. Vallitseva turmelus ylittää inhimillisen kuvailukyvyn rajan. Päivittäin saadaan kuulla uusista erimielisyyksistä, lahjuksista ja petoksista. Joka päivä kertovat uutiset sydäntä särkevistä väkivallasta ja laittomuudesta, piittaamatto-

Profeetat ja kuninkaat

masta suhtautumisesta inhimillisiin kärsimyksiin ja raa'asta ja äärimmäisen julmasta ihmiselämän tuhosta. Päivä päivältä lisääntyvät mielisairaudet, murhat ja itsemurhat.

Saatana on kaikkina aikoina yrittänyt pitää ihmisiä tietämättöminä Jumalan hyvistä aikeista. Hän on koettanut estää heitä näkemästä Jumalan lain ilmaisemia suuria periaatteita — oikeamielisyyttä, armoa ja rakkautta. Ihmiset keuhvat oman aikamme suurenmoista edistystä ja valistusta, mutta Jumala näkee maan olevan täynnä pahuutta ja väkivaltaa. Selitetään, että Jumalan laki on kumottu eikä Raamattu ole luotettava. Siitä on seurauksena, että yli maailman leviää sellainen pahuuden hyökyaalto, jonka kaltaista ei ole nähty Nooan ja Jumalasta luopuneen Israelin aikojen jälkeen. Sielun jalous, hellävaraisuus ja hurskaus ovat saaneet väistyä kaikkeen kiellettyyn kohdistuvan himon tyydyttämisen tieltä. Synkät tilastot voittonhimon aiheuttamista rikoksista ovat kerrassaan verta hyytäviä ja mieltä kauhistavia.

Jumalamme on armon Jumala. Hän kohtelee lakinsa rikkojia pitkämielisesti ja hellän säälivästi. Mutta kuitenkin tänä meidän aikanamme, jolloin ihmisillä on niin monia tilaisuuksia tutustua Pyhässä Raamatussa esitettyyn jumalalliseen lakiin, ei kaikkeuden suuri Hallitsija voi tyytyväisenä katsella jumalattomia kaupunkeja, jotka ovat väkivallan ja rikosten vallassa. Jumalan pitkämielisyys niitä kohtaan, jotka pysyvät itsepintaisesti tottelemattomina, lähestyy pian loppuaan.

Pitäisikö ihmisten hämmästellä sitä, että Korkeuden Hallitsija äkkiä ja odottamatta muuttaa asennettaan langenneen maailman asukkaisiin? Pitäisikö heidän olla yllättyneitä siitä, että rikkomukset ja lisääntyvä rikollisuus saavat rangaistuksensa? Pitäisikö heidän yllättyä siitä, että Jumala antaa tuhon ja kuoleman kohdata niitä, jotka ovat hankkineet väärät voittonsa vilpin ja petoksen avulla? Monet ovat kieltäytyneet tunnustamasta Jumalaa hallitsijakseen, vaikka hän on antanut heille yhä enemmän tietoa vaatimuksistaan, ja näin he ovat mieluummin jääneet seuraamaan hänen mustaa lippuaan, joka on aloittanut kaiken kapinoimisen taivaan hallitusta vastaan.

Jumalalla on ollut paljon pitkämielisyyttä — ihmeteltävän paljon, kun otamme huomioon, miten hänen pyhiä käskyjään

Suuri Niiniven kaupunki

jatkuvasti loukataan. Kaikkivaltias on hillinnut jopa omia ominaisuuksiaan. Mutta hän on varmasti nouseva rankaisemaan jumalattomia, jotka niin julkeasti uhmaavat kymmenen käskyn lakia.

Jumala sallii ihmisille koetusajan, mutta jumalallisella kärsivällisyydelläkin on rajansa, ja kun se ylitetään, ovat Jumalan tuomiot varmana seurauksena. Herra kärsii kauan ihmisiä ja kaupunkia; hän varoittaa armollisesti näitä pelastautumaan jumalalliselta vihalta. Mutta tulee aika, jolloin armon pyyntöjä ei enää kuulla. Totuuden valoa jatkuvasti hylkivä kapinallisuus kukistetaan. Tämä on armon osoituksena kapinoiville itselleen ja niille, jotka muutoin saisivat vaikutteita heidän esimerkistään.

Käsillä on aika, jolloin maailmassa tulee olemaan surua, mitä mikään inhimillinen palsami ei pysty parantamaan. Jumalan Henki vetäytyy pois. Onnettomuudet maalla ja merellä seuraavat nopeasti toisiaan. Miten usein saamme kuulla maanjäristyksistä ja pyörremyrskyistä, tulipaloista ja tuhotulvista, joissa menehtyy paljon ihmisiä ja menetetään paljon omaisuutta! Nämä onnettomuudet näyttävät olevan järjestämättömien, holtittomien luonnonvoimien satunnaisia purkauksia ja täysin ihmisen hallitsemattomissa, mutta niissä kaikissa voidaan havaita Jumalan tietty tarkoitus. Niillä keinoin hän pyrkii herättämään ihmiset tajuamaan vaaransa.

Jumalan sanansaattajien ei pidä masentua siitä, että joutuvat näkemään jumalattomuutta, vääryyttä ja turmelusta julistaessaan suurissa kaupungeissa pelastuksen ilosanomaa. Herra tahtoi rohkaista jokaista tällaista työntekijää samalla sanomalla, jonka hän antoi apostoli Paavalille, joka työskenteli jumalattomassa Korintossa: »Älä pelkää, vaan puhu, äläkä vaikene, sillä minä olen sinun kanssasi, eikä kukaan ole ryhtyvä sinuun tehdäkseen sinulle pahaa, sillä minulla on paljon kansaa tässä kaupungissa» (Ap.t. 18: 9,10). Muistakoot ne, jotka osallistuvat sieluja pelastavaan toimintaan, että vaikka onkin monia, jotka eivät ota varteen Jumalan sanassaan antamia neuvoja, ei koko maailma kuitenkaan hylkää valoa ja totuutta eikä torju kärsivällisen, pitkämielisen Vapahtajan kutsuja. Jokaisessa kaupungissa, niin täynnä väkivaltaa ja rikollisuutta kuin se saattaakin olla, on monia joista asianmukaisesti opetettuina voi

Profeetat ja kuninkaat

tulla Jeesuksen seuraajia. Tuhannet voidaan näin saada johde-
tuiksi pelastavan totuuden piiriin ja vastaanottamaan Kristus
henkilökohtaisena Vapahtajanaan.

[jumalan sanoma maan asukkaille tänä aikana kuuluu: »Sen-
tähdän olkaa tekin valmiit, sillä sinä hetkenä, jona ette luule,
Ihmisen Poika tulee» (Matt. 24: 44). Yhteiskunnassa ja varsinkin
suurkaupungeissa vallitsevat olot julistavat ukkosenjylinän
äänellä, että Jumalan tuomionhetki on tullut ja että kaiken
maallisen loppu on lähellä. Olemme aikakausien kriisin kynnyk-
sellä. Nopeasti seuraavat Jumalan tuomiot toisiaan — tulipaloja,
tulvia, maanjäristyksiä, sotaa ja verenvuodatusta. Emme saa
hämmästyä nähdessämme nykyään suuria ja ratkaisevia tapah-
tumia, sillä armon enkeli ei voi enää kauankaan suojata katumat-
tomia[^]

»Sillä katso, Herra lähtee asuinsijastaan kostamaan maan
asukkaille heidän pahat tekonsa, ja maa paljastaa verivelkansa
eikä surmattujansa enää peitä» (Jes. 26:21). Jumalan vihan
myrsky on nousemassa, ja vain ne pysyvät pystyssä, jotka
vastaanottavat armon kutsun, kuten Niiniven asukkaat Joonan
saarnatessa, ja jotka pyhittyvät noudattamalla jumalallisen
Hallitsijan lakeja. Vain vanhurskas pysyy kätkettynä Kristuksen
kanssa Jumalassa, kunnes hävitys on mennyt ohi. Nouskoon
sielusta tämänkaltainen rukous:

»Ainut pakopaikkani,
avutonna luokses saan;
ällös hylkää, Herrani!
Tue, lohduta mua vaan.
Kätke minut suojaasi
alta myrskyn raivokkaan!
Ohjaa viimein luoksesi
taivaan rauhansatamaan!»

24.

PAKKO- SIIRTOLAISINA ASSURIIN

Huono-onnisen Israelin kuningaskunnan loppuvuodet olivat niin väkivaltaiset ja veriset, etteivät edes Ahabin suvun aikaiset taistelut ja levottomuudet vetäneet niille vertoja. Alun kolmatta vuosisataa olivat noiden kymmenen heimon hallitsijat kylväneet tuulta, ja nyt he joutuivat leikkaamaan myrskyä. Kuningas toisensa jälkeen joutui salamurhaajan kaatamana tekemään tilaa kunnianhimoiselle seuraajalleen. »He ovat asettaneet kuninkaita», sanoi Herra näistä jumalattomista vallananastajista, »mutta ei se ole ollut minusta; ovat asettaneet ruhtinaita, mutta minä en ole siitä tiennyt» (Hoos. 8:4). Jokainen oikeamielinen periaate syrjäytettiin, ja ne joiden olisi pitänyt esiintyä maan kansakuntien edessä jumalallisen armon säilyttäjinä, olivat »olleet uskottomat Herralle» ja toisilleen (Hoos. 5:7).

Mitä ankarimmin nuhtein koetti Jumala herättää tuota oppiniskaista kansakuntaa huomaamaan lopullisen tuhonsa välittömän vaaran. Hoosean ja Aamoksen välityksellä hän lähetti kymmenelle heimolle sanoman toisensa jälkeen kehottaen niitä täydelliseen katumukseen ja ilmoittaen hävityksen olevan seurauksena jatkuvasta rikkomuksesta. »Te olette kyntäneet jumalattomuutta», julisti Hoosea, »leikanneet vääryyttä ja syöneet valheen hedelmää; sillä sinä olet luottanut omaan tiehesi, sankariesi paljouteen. On nouseva pauhina sinun kansojesi kesken, ja kaikki sinun linnoituksesi hävitetään, aamun-koitossa Israelin kuningas tuhotaan» (Hoos. 10: 13—15).

Profeetat ja kuninkaat

Efräimistä profeetta todisti: »Muukalaiset syövät hänen voimansa, mutta ei hän sitä ymmärrä. Hänen hiuksensakin ovat jo harmaiksi käyneet, mutta hän ei ymmärrä.» [Profeetta Hoosea viittasi usein Efraimiin, Israelin kymmenen heimon luopumuksen johtajaan, koko luopuneen kansakunnan tunnuskuvana.] »Israel on hyljännyt hyvän.» »Sorretta on Efraim, loukattu hänen oikeutensa», mutta kykenemättömänä havaitsemaan väärän vaelluksensa tuhoisaa lopputulosta nuo kymmenen heimoa »joutuvat pakolaisiksi pakanain sekaan» (Hoos. 7: 9; 8: 3; 5: 11; 9: 17).

Muutammat Israelin hallitsijat tunsivat täysin menettäneensä arvovaltansa ja toivoivat saavansa maineensa takaisin. Mutta sen sijaan että olisivat luopuneet niistä tavoista, jotka olivat heikentäneet valtakuntaa, he pysyivät jumalattomuudessaan ja uskottelivat tilaisuuden tullen saavansa toivomansa valtiollisen vallan liittoutumalla pakanain kanssa. »Kun Efraim näki sairautensa ja Juuda paiseensa, meni Efraim Assuriin.» »Efraim on tullut kyyhkysen kaltaiseksi, joka on tyhmä ja taitamaton: he huutavat avuksi Egyptiä, he menevät Assuriin.» »Tehdään liittoja Assurin kanssa» (Hoos. 5: 13; 7: 11; 12: 2).

Beetelin alttarin edessä esiintyneen Jumalan miehen välityksellä samoin kuin Elian, Elisan, Aamoksen ja Hoosean välityksellä Herra oli moneen kertaan esittänyt noille kymmenelle heimolle tottelemattomuuden huonot seuraukset. Mutta nuhteista ja kehotuksista huolimatta Israel oli vajonnut yhä syvemmälle luopumukseen. »Sillä niinkuin niskuri lehmä on Israel niskoitellut», julisti Herra ja lisäsi: »Minun kansallani on halu kääntyä minusta pois» (Hoos. 4: 16; 11: 7).

Aika ajoin kohtasivat taivaan rangaistukset varsin ankarina tuota kapinallista kansaa. »Minä olen antanut heille iskuja profeettain kautta», sanoi Jumala, »olen kuolettanut heitä suuni sanoilla. Ja sinun tuomiosi nousevat kuin aamun valo. Sillä laupeutta minä haluan enkä uhria, ja Jumalan tuntemista enemmän kuin polttouhreja; mutta he ovat ihmisten tavalla rikkoneet liiton: siinä he ovat olleet minulle uskottomat» (Hoos. 6: 5—7).

»Kuulkaa Herran sana, te israelilaiset», kuului heidän lopuksi saamansa sanoma. »Koska olet unhottanut Jumalasi lain, unhotan myös minä sinun lapsesi. Niin paljon kuin heitä on, niin

paljon he ovat tehneet syntiä minua vastaan. Minä muutan heidän kunniansa häpeäksi. Minä rankaisen häntä hänen vaelluksestansa ja koston hänelle hänen tekonsa» (Hoos. 4: 1, 6—9).

Israelin pahuus viimeisen vuosisadan aikana ennen sen joutumista Assurin vankeuteen muistutti Nooan päivien pahuutta ja jokaisen muunkin ajan, jolloin ihmiset ovat hyljänneet Jumalan ja antautuneet tekemään pelkkää paha. Luonnon korottaminen luonnon Jumalan yläpuolelle ja luodun palvomisen Luojan asemesta on aina johtanut mitä räikeimpiin paheisiin. Niin kävi silloinkin, kun Israelin kansa palvoessaan Baalia ja Astartea korotti luonnon voimat ylimmän kunnioituksen kohteiksi. Tällöin he katkaisivat yhteytensä kaikkeen kohottavaan ja jalostavaan ja lankesivat helposti kiusaukseen. Sielun puolustuksen murruttua eivät harhaantuneet palvojat kyenneet mitenkään torjumaan syntiä vaan antautuivat ihmissydämen alhaisten intohimojen valtaan.

Profeetat korottivat kyllä äänensä oman aikansa räikeää sortoa, julkeaa epäoikeudenmukaisuutta, tavatonta ylellisyyttä ja tuhlaailua, häpeilemätöntä juhlamista, juopottelua ja hillitöntä irstailua vastaan. Mutta turhia olivat heidän vastalauseensa, turhia heidän synnistä lausumansa tuomiot. »He vihaavat sitä, joka portissa oikeutta puoltaa», sanoi Aamos, »ja totuuden puhuja on heille kauhistus.» Ja hän syytti heitä: »Te vainoatte vanhurskasta ja otatte lahjuksia ja väännätte portissa köyhäin asian» (Aam. 5: 10,12).

Tällaisia olivat eräät seuraukset siitä, että Jerobeam pystytti kaksi kultaista vasikkaa. Ensimmäinen poikkeaminen jumalanpalveluksen vakiintuneista muodoista oli johtanut yhä räikeämpiin epäjumalain palvonnan muotoihin, kunnes lopulta melkein kaikki maan asukkaat olivat ruvenneet noudattamaan luonnon palvonnan houkuttelevia menoja. Luojansa unohtaen israelilaiset olivat »syvälle vajonneet turmiontekoon» (Hoos. 9: 9).

Profeetat esittivät jatkuvasti vastalauseitaan näitä paheita vastaan ja kehottivat kansaa parantamaan tapansa. »Kylväkää itsellenne vanhurskauden kylvö», kehotti Hoosea, »niin saatte leikata laupeuden leikkuun. Raivatkaa itsellenne uudispelto, silloin kun on aika etsiä Herraa, kunnes hän tulee ja antaa sataa

Profeetat ja kuninkaat

teille vanhurskautta.» »Ja sinä — käänny Jumalasi tykö, noudata laupeutta ja oikeutta ja pane alati toivosi Jumalaasi.» »Palaja, Israel, Herran, sinun Jumalasi, tykö, sillä sinä olet kompastunut rikoksiisi, — — ja sanokaa hänelle: 'Anna anteeksi kaikki rikokset, ota armoihisi'» (Hoos. 10: 12; 12: 7; 14: 2, 3).

Rikkojille annettiin monia tilaisuuksia parannuksen tekoon. Heidän syvimmän luopumuksensa ja suurimman tarpeensa aikana Jumala lähetti heille anteeksiannon ja toivon sanoman: »Se on sinun turmiosi, Israel, että olet minua vastaan, joka olen sinun apusi» (Hoos. 13: 9).

»Tulkaa, palatkaamme Herran tykö», pyysi profeetta, »sillä hän on raadellut meitä, ja parantaa meidät, hän on lyönyt meitä, ja sitoo meidät. Hän tekee meidät eläviksi kahden päivän kulu-
tua, kolmantena päivänä hän meidät herättää, ja me saamme elää hänen edesssä. Niin tuntekaamme, pyrkikäämme tunte-
maan Herra: hänen nousunsa on varma kuin aamurusko, hän tulee meille kuin sade, kuin kevätsade, joka kostuttaa maan» (Hoos. 6: 1—3).

Herra tarjosi parannusta ja rauhaa niille, jotka olivat menettäneet käsityksensä siitä, miten hän on kautta aikakausien suunnitellut syntisten vapauttamisen saatanan vallasta. »Minä parannan teidän luopumuksenne, omasta halustani minä teitä rakastan», hän julisti, »sillä minun vihani on kääntynyt hänestä pois. Minä olen oleva Israelille kuin kaste, se on kukoistava kuin lilja ja juurtuva syvälle kuin Libanon. Sen vesat leviävät, sen kauneus on oleva kuin öljypuun ja sen tuoksu kuin Libanonin. Sen varjossa asuvaiset kasvattavat jälleen viljaa ja kukoistavat kuin viiniköynnös. Sen maine on oleva kuin Libanonin viinin. Efraim! Mitä on minulla enää tekemistä epäjumalien kanssa? Minä kuulen häntä, minä katson hänen puoleensa, minä, joka olen kuin viheriöitsevä kyressi: minusta on sinun hedelmäsi.

»Kuka on viisas ja ymmärtää nämä?
Kuka taitava ja käsittää nämä?
Sillä Herran tiet ovat suorat:
vanhurskaat niillä vaeltavat,
mutta luopiot niillä kompastuvat.»

Hoosea 14: 4—9.

Jumalan etsimisestä koituvia siunauksia korostettiin voimakkaasti. »Etsikää minua», kehotti Herra, »niin te saatte elää. Älkää etsikö Beeteliä, älkää menkö Gilgaliin älkääkä vaeltako Beersebaan. Sillä Gilgal viedään pakkosiirtolaisuuteen, ja Beetel joutuu tuhon omaksi.

»Etsikää hyvää, älkääkä pahaa, että te eläisitte. Silloin Herra, Jumala Sebaot, on oleva teidän kanssanne, niinkuin te sanotte. Vihatkaa pahaa ja rakastakaa hyvää ja saattakaa oikeus voimaan portissa: ehkäpä Herra, Jumala Sebaot, armahtaa Joosefin jäännöstä» (Aam. 5: 4, 5,14,15).

Suuri enemmistö näiden kutsujen kuulijoista jätti käyttämättä niitä hyödykseen. Jumalan sanansaattajien sanat olivat siinä määrin katumattomien pahojen halujen vastaisia, että Beetelin epäjumalanpalvelukseen antautunut pappi lähetti Israelin hallitsijalle tämän sanan: »Aamos on tehnyt salaliiton sinua vastaan Israelin heimon keskuudessa. Ei maa kestä kaikkea, mitä hän puhuu» (Aam. 7: 10).

Hoosean välityksellä Herra julisti: »Kun minä Israelia parannan, silloin tulevat julki Efraimin rikokset ja Samarian pahuudet. Israelin ylpeys syyttää häntä vasten silmiä, eivätkä he palaja Herran, Jumalansa, tykö, eivät etsi häntä, vaikka kaikki näin on» (Hoos. 7: 1,10).

Sukupolvesta toiseen Herra oli sietänyt oikuttelevia lapsiaan, ja nytkin, heidän kapinoidessaan uhkaavasti häntä vastaan, hän halusi yhä ilmestyä heille valmiina pelastamaan. »Mitä minun on tehtävä sinulle, Efraim», hän huudahti, »mitä minun on tehtävä sinulle, Juuda? kun teidän rakkautenne on kuin aamun pilvi, kuin varhain haihtuva kaste» (Hoos. 6: 4).

Mutta yli maan levinnyt pahuus oli tullut parantumattomaksi, ja niin julistettiin Israelille pelottava tuomio: »Efraim on liitossa epäjumalain kanssa — anna hänen olla.» »Rangaistuksen päivät tulevat, koston päivät tulevat, Israel saa tuntea sen» (Hoos. 4: 17; 9: 7).

Nyt joutui kymmenen Israelin heimoa korjaamaan sen luopumuksen satoa, johon he olivat langenneet pystyttämällä vieraita alttareita Beeteliin ja Daaniin. Jumalan sanoma heille kuului: »Inhottava on sinun vasikkasi, Samaria; minun vihani on syytynyt heitä vastaan. Kuinka kauan? — Eivät he voi päästä rankai-

Profeetat ja kuninkaat

sematta. Sillä Israelista se on tullut: seppä sen on tehnyt, eikä se ole jumala, vaan pirstaleiksi on menevä Samarian vasikka.

Beet-Aavenin vasikkain tähden joutuvat pelkoon Samarian asukkaat. Sillä vasikan tähden vaikeroi sen kansa, ja vasikan tähden sen papit vapisevat. Se itsekin viedään Assuriin lahjaksi sotaisalle kuninkaalle» [Sanheribille] (Hoos. 8:5,6; 10: 5,6).

»Katso, Herran, Herran silmät ovat syntistä valtakuntaa vastaan, ja minä hävitän sen maan pinnalta; kuitenkin en minä Jaakobin heimoa kokonaan hävitä, sanoo Herra. Sillä katso, minä käsken seuloa Israelin heimoa kaikkien kansain seassa, niinkuin seulalla seulotaan: ei jyvääkään putoa maahan. Miekkaan kuolevat kaikki minun kansani syntiset, jotka sanovat: 'Ei saavuta, ei kohtaa meitä onnettomuus.'»

»Ja norsunluuhuoneet kukistuvat, ja paljoista huoneista tulee loppu, sanoo Herra.» »Herra, Herra Sebaot [on] hän, joka koskettaa maata, niin että se sulaa, että kaikki asukkaat murehtivat.» »Sinun poikasi ja tyttäresi kaatuvat miekkaan, sinun maasi jaetaan mittanuoralla, sinä itse kuolet saastaisessa maassa, ja Israel viedään pakkosiirtolaisuuteen, pois omasta maastansa.» »Koska minä tämän sinulle teen, niin valmistaudu, Israel, kohtaamaan Jumalaasi» (Aam. 9: 8—10; 3: 15; 9:5; 7: 17; 4: 12).

Näiden ennustettujen tuomioiden toimeenpanoa pitkitettiin jonkin aikaa, ja Jerobeam II:n pitkän hallituskauden aikana Israelin joukot saivat huomattavia voittoja. Mutta tämäkään ilmeisen hyvinvoinnin aika ei aikaansaanut uppiniskaisissa mitään sydämen muutosta, ja lopulta langetettiin tuomio: »Jerobeam kuolee miekkaan, ja Israel viedään pakkosiirtolaisuuteen, pois omasta maastansa» (Aam. 7: 11).

Kuningas ja kansa olivat jo siinä määrin paatuneita, etteivät huomanneet tämän lausunnon rohkeutta. Mutta profeetan suorat sanat kansaa ja sen kuningasta vastaan ärsyttivät Amasjaa, joka oli Beetelin epäjumalain pappien johtajia, ja hän sanoi Aamokselle: »Sinä näkijä, mene matkaasi ja pakene Juudan maahan, syö leipääsi siellä ja ennusta siellä. Mutta Beetelissä älä ennusta enää, sillä se on kuninkaan pyhäkkö ja valtakunnan temppeli» (jakeet 12,13).

Pakkosiirtolaisina Assuriin

Tähän profeetta vastasi lujasti: »Näin sanoo Herra: — — Israel viedään pakkosiirtolaisuuteen» (jae 17).

Jumalasta luopuneita heimoja vastaan lausutut sanat täyttyivät kirjaimellisesti, joskin valtakunnan tuhoutuminen tapahtui vähitellen. Tuomioonsa Herra sisällytti armoa, ja aluksi, kun »Puul, Assurin kuningas, hyökkäsi maahan», ei Israelin silloista kuningasta Menahemia otettu vangiksi, vaan hän sai jäädä valtaistuimelleen Assurin valtakunnan vasallina. »Menahem antoi Puulille tuhat talenttia hopeata, että tämä auttaisi häntä ja vahvistaisi kuninkuuden hänen käsiinsä. Ja Menahem otti rahat verona Israelilta, kaikilta varakkailta miehiltä, niin että jokainen joutui maksamaan Assurin kuninkaalle viisikymmentä sekeliä hopeata» (2 Kun. 15: 19,20). Niin assurilaiset palasivat joksikin aikaa omaan maahansa, saatuaan nuo kymmenen heimoa nöyrytymään.

Mutta Menahem ei lainkaan katunut sitä pahaa, joka oli johtanut hänen valtakuntansa kukistumiseen, eikä »luopunut koko elinaikanaan mistään Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä». Hänen seuraajansa Pekahja ja Pekah tekivät samoin »sitä, mikä on pahaa Herran silmissä» (jakeet 18, 24, 28). »Pekahin aikana», jonka hallituskautta kesti kaksikymmentä vuotta, tunkeutui Assurin kuningas Tiglat-Pileser Israeliin ja vei mukanaan paljon vankeja niistä heimoista, jotka asuivat Galileassa ja Jordanin itäpuolella. »Ruubenilaiset, gaadilaiset ja toisen puolen Manassen sukukuntaa» sekä »Gileadin ja Galilean, koko Naftalin maan» (1 Aikak. 5: 26; 2 Kun. 15:29) asukkaat hän hajotti pakanain keskuuteen Palestiinasta kaukana oleviin maihin.

Pohjoisvaltakunta ei koskaan toipunut tästä hirvittävästä iskusta. Menetettyään valtansa säilytti heikko jäännös kuitenkin hallitusmuotonsa. Silti vain yksi hallitsija, Hoosea, oli seuraava Pekahia. Pian pyyhkäistäisiin valtakunta pois ikuisiksi ajoiksi. Mutta tuona surun ja ahdingon aikana Jumala osoitti yhä armoaan ja antoi kansalle vielä tilaisuuden kääntyä palvelemasta epäjumalia. Hoosean hallituskauden kolmantena vuotena alkoi hyvä kuningas Hiskia hallita Juudassa ja ryhtyi mahdollisimman nopeasti toteuttamaan tärkeitä uudistuksia Jerusalemin tempelipalveluksessa. Järjestettiin pääsiäisjuhla, johon Hiskian

Profeetat ja kuninkaat

hallitsemien Juudan ja Benjaminin heimojen lisäksi kutsuttiin kaikki pohjoiset heimot. Kutsua kuulutettiin »koko Israelissa Beersebasta Daaniin saakka, että oli tultava Jerusalemiin viettämään pääsiäistä Herran, Israelin Jumalan, kunniaksi. Sillä sitä ei oltu vietetty joukolla, niinkuin kirjoitettu oli.

»Juoksijat kulkivat, mukanaan kuninkaan ja hänen päämies- tensä kirjeet, halki koko Israelin ja Juudan» julistaen vaativaa kutsua: »Te israelilaiset, palatkaa Herran, Aabrahamin, Iisakin ja Israelin Jumalan, tykö, että hän palajaisi niiden tykö, jotka teistä ovat säilyneet ja pelastuneet Assurin kuninkaan käsistä.

Älkää siis olko niskureita niinkuin teidän isänne; ojentakaa kätenne Herralle ja tulkaa hänen pyhäkköönsä, jonka hän on pyhittänyt ikuisiksi ajoiksi, ja palvelkaa Herraa, teidän Jumalanne, että hänen vihansa hehku kääntyisi teistä pois. Sillä jos te palajatte Herran tykö, saavat teidän veljenne ja poikanne osakseen laupeuden voittajiltaan ja voivat palata takaisin tähän maahan. Sillä Herra, teidän Jumalanne, on armollinen ja laupias, eikä hän käännä kasvojansa pois teistä, jos te palajatte hänen tykönsä» (2 Aikak. 30: 5—9).

Hiskian lähettämät juoksijat kiidättivät sanomaa »kaupungista kaupunkiin Efraimin ja Manassen maassa ja aina Sebuloniin saakka». Israelin olisi pitänyt käsittää, että tällä kutsulla sitä kehoitettiin katumaan ja kääntymään Jumalan puoleen. Mutta ne jotka vielä olivat kymmenestä heimosta jäljellä tuossa ennen niin kukoistavassa pohjoisvaltiossa, suhtautuivat Juudasta lähetettyihin kuninkaan sanansaattajiin välinpitämättömästi ja jopa halveksuen. »Heille naurettiin ja heitä pilkattiin.» Silti oli niitäkin, jotka vastaanottivat kutsun iloiten. »Asserista, Manasesta ja Sebulonista muutamat nöyryivät ja tulivat Jerusalemiin viettämään happamattoman leivän juhlaa» (jakeet 10—13).

Noin kaksi vuotta myöhemmin Assurin joukot saartoivat Samarian Salmaneserin johdolla, ja sitä seuranneessa piirityksessä kaatui paljon kansaa kurjissa oloissa nälkään, tauteihin ja miekkaan. Kaupunki ja valtakunta kukistuivat, ja kymmenen heimon jäännökset kuljetettiin vankeina pois ja hajotettiin Assurin valtakunnan maakuntiin.

Pohjoisvaltakuntaa kohdannut hävitys oli taivaan suoranaista rangaistusta. Jumala käytti assurilaisia vain panemaan toimeen

Pakkosiirtolaisina Assuriin

hänen tuomionsa. Jesajan välityksellä, joka alkoi ennustaa vähää ennen Samarian kukistumista, Herra viittasi Assuriin, »joka on minun vihani vitsa ja jolla on kädessään minun suuttumukseni sauva» (Jes. 10: 5).

Kovin pahoin »israelilaiset olivat tehneet syntiä Herraa, Jumalaansa, vastaan, _____olivat harjoittaneet pahuutta. He eivät kuulleet, vaan _____hylkäsivät hänen käskynsä ja hänen liittonsa, jonka hän oli tehnyt heidän isiensä kanssa, ja todistukset, jotka hän oli heille antanut.» He »hylkäsivät Herran, Jumalansa, kaikki käskyt ja tekivät itsellensä valettuja kuvia, kaksi vasikkaa. Ja he tekivät itsellensä myös asera-karsikkoja ja kumarsivat kaikkea taivaan joukkoa ja palvelivat Baalia» sekä kieltäytyivät itsepintaisesti tekemästä parannusta. Tämän vuoksi Herra puolestaan »nöyryytti heitä ja antoi heidät ryöstäjien käsiin ja heitti viimein heidät pois kasvojensa edestä», niiden selvien varoitusten mukaisesti, jotka »hän oli puhunut kaikkien palvelijainsa, profeettain, kautta.

»Ja Israel vietiin pois maastansa pakkosiirtolaisuuteen Assuriin sentähden että he eivät olleet kuulleet Herran, Jumalansa, ääntä, vaan olivat rikkoneet hänen liittonsa, kaiken, mitä Mooses, Herran palvelija, oli käskenyt» (2 Kun. 17: 7,11,14—16, 20,23; 18: 12).

Herra liitti kymmentä heimoa kohdanneihin ankariin tuomioihin viisaan ja armollisen tarkoituksensa. Sen mitä hän ei enää voinut tehdä heidän välityksellään heidän isiensä maassa, hän koetti aikaansaada hajottamalla heidät pakanain keskuuteen. Vielä oli toteutettava hänen suunnitelmansa kaikkien niiden pelastukseksi, jotka halusivat omaksua anteeksiannon ihmiskunnan Vapahtajan kautta. Israelia kohdanneilla ahdistuksilla hän valmisti tietä kunniansa ilmestymiselle maan kansoille. Eivät kaikki maanpakolaisuuteen viedyt olleet paatuneita. Heidän joukossaan oli muutamia, jotka olivat pysyneet uskollisina Jumalalle, sekä toisia, jotka olivat nöyrytyneet hänen edessään. Nämä »elävän Jumalan lapset» (Hoos. 1: 10) olivat niitä, joiden avulla hän levittäisi Assurin valtakunnan kansanjoukoille tietoa luonteestaan ja lakinsa hyvydestä.

25.

»HÄVIÖÖN - TAITOA VAILLA»

Jumalan Israelia kohtaan osoittaman suosion ehtona oli aina ollut kuuliaisuus. Heidän käydessään liittoon hänen kanssaan Siinain vuoren juurella hän oli vakuuttanut heille: »Te olette minun omaisuuteni ennen kaikkia muita kansoja», ja he olivat puolestaan juhlallisesti luvanneet pysyä tottelevaisuuden polulla ja vakuuttaneet: »Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme» (2 Moos. 19: 5, 8). Ja kun Jumala puhui lakinsa Siinalla muutamaa päivää myöhemmin ja antoi israelilaisille Mooseksen välityksellä oikeussäädöksensä lisäopetuksiksi, he lupasivat jälleen yhteen ääneen: »Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme.» Liittoa vahvistettaessa kansa oli vielä kerran yhdessä julistanut: »Kaikkea, mitä Herra on puhunut, me noudatamme ja tottelemme» (2 Moos. 24: 3, 7). Jumala oli valinnut Israelin kansakseen, ja he olivat valinneet hänet Kuninkaakseen.

Liiton ehdot oli toistettu erämaavaelluksen lähestyessä loppuaan. Baal-Peorissa, aivan Luvatun maan rajoilla, jossa monet lankesivat kavalaan kiusaukseen, uudistivat uskollisina pysyneet liitonvalansa. Mooseksen kautta heitä varoitettiin vastaisuudessa kohtaavista kiusauksista, ja heitä kehoitettiin vakavasti pysymään erillään ympäröivistä kansoista ja palvelemaan yksin Jumalaa.

»Ja nyt, Israel», oli Mooses opettanut heitä, »kuule ne käskyt ja säädökset, jotka minä teille opetan, että seuraisitte niitä, eläisitte ja ottaisitte omaksenne sen maan, jonka Herra, teidän isienne Jumala, teille antaa. Älkää lisätkö mitään siihen, mitä

»Häviöön — taitoa vailla»

minä teille määrään, älkääkä ottako siitä mitään pois, vaan noudattakaa Herran, teidän Jumalanne, käskyjä, jotka minä teille annan. Noudattakaa ja seuratkaa niitä, sillä se on oleva teidän viisautenne ja ymmärryksenne kansojen silmissä. Kun he kuulevat kaikki nämä käskyt, sanovat he: 'Totisesti, viisas ja ymmärtäväinen kansa on tämä suuri kansa'» (5 Moos. 4: 1—6).

Israelilaisia oli erityisesti varoitettu unohtamasta Jumalan käskyjä, joiden noudattamiseen he huomaisivat voimansa ja siunauksensa kytkeytyvän. »Ole vain varuillasi ja ota itsestäsi tarkka vaari», oli Herra sanonut heille Mooseksen välityksellä, »ettet unhota, mitä omin silmin olet nähnyt, ja ettei se lähde sinun sydämestäsi koko elinaikanasi, vaan että ilmoitat sen lapsillesi ja lastesi lapsille» (jae 9). He eivät saisi koskaan unohtaa niitä näkyjä, jotka pelkoa ja kunnioitusta herättävinä liittyivät lain antamiseen Siinailla. Israelia oli selvästi ja päättävästi varoitettu naapurikansojen epäjumalien palvontaan liittyvistä tavoista. Heitä oli neuvottu: »Ottakaa siis itsestänne tarkka vaari, ettette menettele kelvottomasti ettekä tee itsellenne jumalankuvaa, ette minkään muotoista patsasta ja ettet, kun nostat silmäsi taivasta kohti ja katselet aurinkoa ja kuuta ja tähtiä, kaikkea taivaan joukkoa, anna vietellä itseäsi kumartamaan ja palvelemaan niitä, sillä Herra, sinun Jumalasi, on jakanut ne kaikille muille kansoille koko taivaan alla. Niin varokaa, ettette unhota Herran, teidän Jumalanne, liittoa, jonka hän on tehnyt teidän kanssanne, ettekä tee itsellenne jumalankuvaa, mitään sen muotoista kuvaa, jota Herra, sinun Jumalasi, on kieltänyt sinua tekemästä» (jakeet 15,16,19, 23).

Mooses viittasi kaikkeen siihen pahaan, mikä aiheutuisi siitä että he poikkeaisivat Herran säädöksistä. Hän kutsui taivaan ja maan todistajiksi ja julisti, että jos kansa kauan asuttuaan Luvatussa maassa omaksuisi turmeltuneita jumalanpalvelusmenoja ja kumartaisi jumalankuvia sekä kieltäytyisi ryhtymästä jälleen palvelemaan oikeaa Jumalaa, herättäisi se Herran vihan, ja heidät vietäisiin pois vankeina ja hajotettaisiin pakanoiden keskuuteen. Hän varoitti heitä: »Teidät äkkiä hävitetään siitä maasta, johon te menette Jordanin yli ottamaan sen omaksenne; te ette saa kauan elää siellä, vaan teidät tuhotaan kokonaan. Ja

Profeetat ja kuninkaat

Herra hajottaa teidät kansojen sekaan, ja ainoastaan vähäinen joukko teitä on jäävä niiden pakanakansojen keskelle, joiden tykö Herra teidät kuljettaa. Ja siellä te palvelette jumalia, jotka ovat ihmiskätten tekoa, puuta ja kiveä, jotka eivät näe eivätkä kuule, eivät syö eivätkä hajua tunne» (jakeet 26—28).

Tämä ennustus täyttyi osittain tuomarien aikana mutta kokonaan ja kirjaimellisesti silloin, kun Israel joutui pakkosiirtolaisuuteen Assuriin ja Juuda Baabeliin.

Israelin luopumus oli kehittynyt vähitellen. Sukupolvesta toiseen saatana oli jatkuvasti yrittänyt saada valittua kansakuntaa unohtamaan »ne käskyt, säädökset ja oikeudet», joita he olivat luvanneet noudattaa ikuisesti (5 Moos. 6:1). Hän tiesi, että jos hän vain saisi Israelin unohtamaan Jumalan ja seuraamaan muita jumalia, palvelemaan niitä ja kumartamaan niitä, se johtaisi heidän varmaan tuhoonsa (ks. 5 Moos. 8: 19).

Jumalan maanpäällisen seurakunnan vihollinen ei kuitenkaan ollut täysin ottanut lukuun hänen säälivää luonnettaan, joka »ei kuitenkaan jätä rankaisematta» mutta jonka kunniana on olla »laupias ja armahtavainen Jumala, pitkämielinen ja suuri armossa ja uskollisuudessa, joka pysyy armollisena tuhansille» ja »joka antaa anteeksi pahat teot, rikokset ja synnit» (2 Moos. 34:6,7). Vaikka saatana koetti ehkäistä Jumalan tarkoitusta toteutumasta Israelin suhteen, Herra ilmaisi armollisesti itsensä joinakin sen historian synkimpinäkin hetkinä, jolloin pahan voimat näyttivät olevan pääsemäisillään voitolle. Hän oli esittänyt Israelille kaiken sen, mikä edistäisi kansakunnan hyvinvointia. »Kirjoitinpa minä hänelle lakejani vaikka kymmentuhansin», hän lausui Hoosean välityksellä, »muukalaisina niitä pidetään. Minä opetin Efraimin kävelemään. — Hän otti heidät käsivarsillensa. — Mutta he eivät ymmärtäneet, että minä heidät paransin» (Hoos. 8: 12; 11: 3). Hellästi Herra oli kohdellut heitä opettaen heitä profeettojensa välityksellä läksy läksyltä, käsky käskyltä.

Jos Israel olisi ottanut vaarin profeettojen sanomista, se olisi säästynyt myöhemmin kokemaltaan nöyryytykseltä. Mutta koska se oli itsepintaisesti luopunut hänen laistaan, oli Jumalan pakko antaa sen joutua pakkosiirtolaisuuteen. »Minun kansani joutuu häviöön», kuului hänen sanomansa sille Hoosean välityksellä.

»Häviöön — taitoa vailla»

»Koska sinä olet hyljännyt taidon, hylkään minä sinut, koska olet unhottanut Jumalasi lain» (Hoos. 4:6).

Kaikkina aikoina Jumalan lain rikkomisesta on ollut sama seuraus. Nooan päivinä, jolloin loukattiin jokaista oikean menettelyn periaatetta ja jolloin jumalattomuus syveni ja levisi siinä määrin, ettei Jumala enää voinut sietää sitä, hän julisti tuomion: »Minä hävitän maan päältä ihmiset, jotka minä loin» (1Moos. 6: 7). Aabrahamin aikana Sodomian kansa uhmasi avoimesti Jumalaa ja hänen lakiaan, ja seurauksena oli samanlainen jumalattomuus, turmelus ja hillitön halujen tyydyttäminen, mikä oli ollut ominaista vedenpaisumusta edeltäneelle maailmalle. Sodomian asukkaat olivat ylittäneet jumalallisen kärsivällisyyden rajat, ja heitä vastaan syntyi Jumalan koston tuli.

Ennen Israelin kymmenen heimon joutumista maanpakolaisuuteen vallitsi maassa samanlainen tottelemattomuus ja pahuus. Jumalan lakia ei pidetty minkään arvoisena, ja niin pääsi jumalattomuus valloilleen Israelissa. »Herralla on oikeudenkäynti maan asukasten kanssa», julisti Hoosea, »sillä ei ole uskollisuutta, ei laupeutta eikä Jumalan tuntemusta maassa. Vannotaan ja valhetellaan, murhataan, varastetaan ja rikotaan aviota, murtaudutaan taloihin, ja verityö verityötä seuraa» (Hoos. 4: 1,2).

Aamoksen ja Hoosean julistamiin tuomion profetioihin liittyi tulevan kunnian ennustuksia. Kymmenelle heimolle, jotka olivat kauan pysyneet kapinallisina ja uppiniskaisina, ei annettu mitään lupautusta siitä, että he pääsisivät täysin entiseen valtaansa Palestiinassa. Ajan loppuun saakka he joutuisivat »pakolaisiksi pakanain sekaan». Mutta profeetta Hoosealle annettiin ennustus, jonka mukaan heidän etuoikeutenaan oli osallistua siitä lopullisesta ennalleen asettamisesta, joka suoritetaan Jumalan kansalle Kristuksen ilmestyessä kuninkaiden Kuninkaana ja herrain Herrana. »Sillä kauan aikaa», julisti profeetta, joutuisivat kymmenen heimoa olemaan »ilman kuningasta ja ruhtinasta, ilman uhria ja patsasta, ilman kasukkaa ja kotijumalia.» »Sen jälkeen», jatkoi profeetta, »israelilaiset kääntyvät ja etsivät Herraa, Jumalaansa, ja Daavidia, kuningastansa. Vavisten he lähestyvät Herraa ja hänen hyvyttensä päivien lopulla» (Hoos. 3: 4,5).

Profeetat ja kuninkaat

Vertauskuvallisesti Hoosea esittää kymmenelle heimolle ennalleen asettamista koskevan Jumalan suunnitelman, jonka mukaan jokaiselle katuvalle sielulle, joka liittyisi hänen maanpäälliseen seurakuntaansa, annetaan ne siunaukset, jotka suotiin Israelille niinä päivinä, jolloin se eli Luvatussa maassa hänelle uskollisena. Viitaten Israeliin sellaisena, jolle hän ikävöi saada osoittaa armoaan, Herra lausui: »Minä taivuttelen hänet, kuljetan hänet erämaahan ja viihdyttelen häntä. Minä annan hänelle sieltä alkaen hänen viinimäkensä ynnä Aakorin laakson toivon oveksi, ja hän on oleva siellä kuuliainen niinkuin nuoruutensa päivinä, niinkuin sinä päivänä, jona hän Egyptin maasta läksi. Sinä päivänä, sanoo Herra, sinä puhuttelet minua: 'Minun mieheni', etkä enää puhuttele minua: 'Minun Baalini'; ja minä poistan haalien nimet hänen suustansa, eikä niiden nimiä enää mainita» (Hoos. 2: 14–17).

Tämän maan historian viimeisinä päivinä Jumala tulee uudistamaan liittonsa, jonka hän on tehnyt hänen käskyjään pitävän kansan kanssa. »Sinä päivänä minä teen heidän hyväksensä liiton metsän eläinten ja taivaan lintujen kanssa ja maan matelevaisten kanssa; ja jousen ja miekan ja sodan minä särjen maasta ja annan heidän asua turvassa. Ja minä kihlaan sinut itselleni ikiajoiksi, kihlaan sinut itselleni vanhurskaudella ja tuomiolla, armolla ja laupeudella, kihlaan sinut itselleni uskollisuudella, ja sinä olet tunteva Herran.

»Sinä päivänä minä kuulen, sanoo Herra, minä kuulen taivasta, ja se kuulee maata, ja maa kuulee jyviä, viiniä ja öljyä, ja nämä kuulevat Jisreeliä [nimi merkitsee: Jumala kylvää]. Ja minä kylvän hänet itselleni tähän maahan, minä armahdan Loo-Ruhamaa [nimi merkitsee: ei armahdettu] ja sanon Loo-Ammille [nimi merkitsee: ei minun kansani]: 'Sinä olet minun kansani; ja hän vastaa: 'Minun Jumalani'» (jakeet 18–23).

»Sinä päivänä Israelin jäännös» ja »Jaakobin heimon pelastuneet totuudessa turvautuvat Herraan, Israelin Pyhään» (Jes. 10: 20). On oleva niitä, jotka iloiten ottavat vastaan »kaikille kansanheimoille ja sukukunnille ja kielille ja kansoille» julistettavan sanoman: »Peljätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia, sillä hänen tuomionsa hetki on tullut.» He luopuvat jokaisesta epäjumalasta, joka sitoo heitä maahan, ja kumartavat

»Häviöön — taitoa vailla»

»häntä, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja vetten lähteet». He irrottautuvat jokaisesta esteestä ja seisovat maailman edessä Jumalan armon muistomerkkeinä. He noudattavat jumalallisia vaatimuksia, ja sekä enkelit että ihmiset tuntevat heidät niiksi, jotka ovat pitäneet »Jumalan käskyt ja Jeesuksen uskon» (Ilm. 14: 6,7,12).

»Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin kyntäjä tavoittaa leikkaajan ja rypäleitten polkija siemenenkylväjän, jolloin vuoret tiukkuvat rypälemehua ja kaikki kukkulat kuohkeiksi muuttuvat. Silloin minä käännän kansani Israelin kohtalon, ja he rakentavat jälleen autiot kaupungit ja asuvat niissä, he istuttavat viinitarhoja ja juovat niiden viiniä, he tekevät puutarhoja ja syövät niiden hedelmiä. Minä istutan heidät omaan maahansa, eikä heitä enää revitä pois maastansa, jonka minä olen heille antanut, sanoo Herra, sinun Jumalasi» (Aam. 9: 13—15).

26.

JESAJAN KUTSUMINEN

Ussian pitkälle hallituskaudelle Juudan ja Benjaminin maassa oli tunnusomaista menestys, jonka veroista ei kenenkään muun hallitsijan aikana ollut koettu Salomon kuoleman jälkeen, josta oli lähes kaksi vuosisataa. Monia vuosia kuningas hallitsi arvostelukykyisestä Taivaan siunauksen turvin hänen joukkonsa saivat takaisin eräitä alueita, jotka oli menetetty edellisinä vuosina. Kaupunkeja jälleenrakennettiin ja varustettiin, ja kansakunnan asema ympärillä olevien kansojen keskellä lujittui suuresti. Kaupankäynti vilkastui, ja kansakuntien rikkaudet virtasivat Jerusalemiin. Ussian maine »levisi kauas, sillä hän sai ihmeteltävästi apua, kunnes hän tuli mahtavaksi» (2 Aikak. 26: 15).

Tämän ulkonaisen vaurastumisen yhteydessä ei kuitenkaan ilmennyt vastaavaa hengellisen voiman elpymistä. Temppeleipalveluksia jatkettiin entisten vuosien tapaan, ja väkeä kokoontui palvomaan elävää Jumalaa. Mutta ylpeys ja muodollisuus syrjäyttivät vähitellen nöyryyden ja vilpittömyyden. Ussiasta itsestään on kirjoitettu: »Mutta kun hän oli tullut mahtavaksi, ylpistyi hänen sydämensä, niin että hän teki kelvottoman teon, hän tuli uskottomaksi Herraa, Jumalaansa kohtaan» (jae 16).

Synti johon Ussia syyllistyi niin kohtalokkain seurauksin, oli julkeuden synty. Hän loukkasi Herran selvää käskyä, jonka mukaan ainoastaan Aaronin jälkeläiset saivat hoitaa papillisia tehtäviä, »ja meni Herran temppeliin, suitsutusalttarille, suitsutamaan». Ylipappi Asarja esitti apulaisineen vastalauseensa ja

kehotti kuningasta luopumaan aikeestaan. »Sinä olet ollut uskon», he sanoivat, »eikä siitä tule sinulle kunniaa» (jakeet 16,18).

Ussia vihastui kovin siitä että häntä, kuningasta, näin moitittiin. Mutta hän ei päässyt häpäisemään pyhäkköä vastoin tehtäviinsä valtuutettujen yhteistä vastalauseetta. Kun hän seisoi siinä kiukutellen uhmissaan, kohtasi häntä yhtäkkiä jumalallinen rangaistus. Pitaali puhkesi hänen otsaansa. Kahuissan hän pakeni eikä sen jälkeen enää koskaan palannut tempelin alueelle. Ussia jäi pitaaliseksi kuolemaansa asti, joka tapahtui muutamaa vuotta myöhemmin. Hän oli elävänä esimerkkinä siitä, että kun on saatu selvä ohje: »Näin sanoo Herra», siitä on mielettöntä poiketa. Ei hänen ylhäinen asemansa eikä palveluksensa pitkän elämänsä aikana voinut peittää sitä julkeuden syntiä, jolla hän pilasi hallituskautensa loppuvuodet ja joutui taivaan tuomion alaiseksi.

Jumala ei katso henkilöön. »Se, joka tahallisesti tekee syntiä, oli pa hän maassa syntynyt tai muukalainen, pilkkaa Herraa, ja hänet hävitettäköön kansastansa» (4 Moos. 15: 30).

Ussian saama rangaistus näytti vaikuttavan hillitsevästi hänen poikaansa. Jootam joutui hoitamaan vastuullisia tehtäviä isänsä myöhemminä hallitusvuosina, ja Ussian kuoleman jälkeen hän tuli kuninkaaksi. Jootamista on kirjoitettu: »Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä Ussia oli tehnyt. Kuitenkaan uhrikukkulat eivät hävinneet, vaan kansa uhrasi ja suitsutti yhä edelleen uhrikukkuloilla» (2 Kun. 15: 34,35).

Ussian hallituskausi lähestyi loppuaan, ja Jootam hoiti jo monia valtion asioita, kun kuninkaalliseen sukuhaaraan kuuluva nuori mies Jesaja kutsuttiin profeetan tehtävään. Jesajan toiminnan ajat olivat erityisen vaarallisia Jumalan kansalle. Profeetta joutuisi näkemään Israelin ja Syyrian yhtyneiden joukkojen tunkeutumisen Juudaan sekä näkemään Assurin joukkojen leiriytymisen valtakunnan tärkeimpien kaupunkien edustalle. Hänen elinaikanaan Samaria kukistuisi, ja Israelin kymmenen heimoa hajotettaisiin kansakuntien sekaan. Assurin joukot hyökkäisivät kerran toisensa jälkeen Juudaa vastaan, ja Jerusalemi joutuisi ahdistavaan piiritykseen, joka ilman Jumalan ihmeellistä väliintuloa olisi merkinnyt sen antautumista. Etelävalta-

Profeetat ja kuninkaat

kunnan rauha oli jo vakavasti uhattuna. Jumalallinen varjelu oli väistymässä pois, ja Assurin joukot olivat levittäytymäisillään yli Juudan alueen.

Mutta niin ylivoimaisilta kuin ulkoiset vaarat näyttivätkin, ne eivät kuitenkaan olleet niin vakavia kuin sisäiset. Oman kansan turmelus aiheutti Herran palvelijalle suurinta huolta ja syvimmän masennuksen. Ne joiden olisi pitänyt olla valonkantajina kansojen joukossa, olivat luopumuksensa ja kapinallisuutensa vuoksi joutumassa Jumalan rangaistusten alaisiksi. Monet niistä epäkohdista, jotka jouduttivat pohjoisvaltion pikaista tuhoutumista ja joita Hoosea ja Aamos olivat äskettäin jyrkästi arvostelleet, turmelivat nopeasti myös Juudan valtakuntaa.

Kansan yhteiskunnallisten olojen kannalta tulevaisuus näytti erityisen synkältä. Oli niitä jotka voitonhimoisina liittivät talon taloon ja yhdistivät pellon peltoon (ks. Jes. 5:8). Oikeutta vääristeltiin, ja köyhiä kohdeltiin säälimättömästi. Näistä paheista Jumala sanoi: »Teidän taloissanne on kurjilta ryöstettyä tavaraa. Kuinka saatatte runnella minun kansaani ja ruhjoa kurjien kasvat?» (Jes. 3: 14,15). Tuomaritkin, joiden tehtävänä oli suojella avuttomia, tukkivat korvansa köyhien ja puutteenalaisten, leskien ja orpojen huudoilta (ks. Jes. 10: 1,2).

Sortoon ja rikkauteen liittyi ylpeyttä ja korskeutta, juopottelua ja irstasta menoa (ks. Jes. 2: 11,12; 3: 16,18—23; 5: 22,11, 12). Eikä Jesajan aikana epäjumalanpalvontakaan enää herättänyt kummastusta (ks. Jes. 2:8,9). Vääryydet olivat levinneet kaikkiin yhteiskuntapiireihin siinä määrin, että ne harvat jotka pysyivät uskollisina Jumalalle olivat usein kiusattuja masentumaan ja vaipumaan epätoivoon. Näytti siltä kuin Jumalan aikomukset Israelin suhteen raukeaisivat tyhjiin ja että kapi-noiva kansakunta joutuisi saman kohtalon alaiseksi kuin Sodoma ja Gomorra.

Näissä oloissa ei ollut yllättävää, että kun Jesaja Ussian viimeisenä hallitusvuotena kutsuttiin julistamaan Juudalle Jumalan varoitus- ja nuhdesanomioita, hän kavahti vastuuta. Hän tiesi hyvin joutuvansa kohtaamaan sitkeää vastustusta. Kun hän tajusi olevansa kykenemätön selvittämään tilannetta ja ajatteli joutuvansa työskentelemään uppiniskaisen ja epäuskoisen

kansan parissa, näytti tehtävä hänestä toivottomalta. Luopuisiko hän epätoivoisena siitä ja jättäisi Juudan rauhassa harjoittamaan epäjumalain palvontaansa? Tulisivatko Niiniven jumalat hallitsemaan maata uhitellen taivaan Jumalaa?

Tällaiset ajatukset täyttivät Jesajan mielen hänen seisoessaan temppelein pylväistön suojassa. Yhtäkkiä näyttivät temppelein portti ja sisempi esirippu kohoavan ylös tai väistyvän sivuun, niin että hän saattoi nähdä sisälle kaikkein pyhimpään, jonne profeettakaan ei saanut jalallaan astua. Hänen eteensä kohosi näky Herrasta, joka istui korkealla ja ylhäisellä istuimella, ja hänen kirkkautensa täytti temppelein. Istuimen molemmin puolin oli serafeja, jotka kunnioituksesta peittivät kasvonsa palvellessaan Luojaansa edessä, ja he huusivat yhdessä vakavan juhlallisesti: »Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot; kaikki maa on täynnä hänen kunniaansa.» Seetriportti pylväineen ja pielineen näytti järkkävän äänen voimasta, ja heidän ylistyslaulunsa täytti huoneen (ks. Jes. 6: 3).

Kun Jesaja katseli tätä Herransa kirkkauden ja majesteettisuuden ilmeistä, hänet valtasi tunne Jumalan puhtaudesta ja pyhydestä. Miten jyrkän vastakohtainen olikaan hänen Luojaansa verraton täydellisyys verrattuna niiden syntiseen vaellukseen, jotka hänen tavallaan olivat kauan kuuluneet Israelin ja Juudan valitun kansan joukkoon! »Voi minua», hän huudahti. »Minä hukun, sillä minulla on saastaiset huulet, ja minä asun kansan keskellä, jolla on saastaiset huulet; sillä minun silmäni ovat nähneet kuninkaan, Herran Sebaotin» (Jae 5). Seisoessaan siinä aivan kuin jumalallisen läsnäolon täydessä valossa pyhäkön sisemmässä osassa hän tajusi, että jos hänet jätettäisiin oman epätäydellisyytensä ja tehottomuutensa varaan, hän ei mitenkään voisi täyttää sitä tehtävää, johon hänet oli kutsuttu. Mutta serafi lähetettiin päästämään häntä ahdingosta ja tekemään hänet pystyväksi suureen tehtäväänsä. Serafi kosketti hänen huuliaan alttarilta ottamallaan hehkuvalla kivellä ja sanoi: »Katso, tämä on koskettanut sinun huuliasi; niin on sinun velkasi poistettu ja syntisi sovitettu.» Sitten kuului Jumalan ääni kysyvän: »Kenenkä minä lähetän? Kuka menee meidän puolestamme?» ja Jesaja vastasi: »Katso, tässä minä olen, lähetä minut» (Jae 7, 8).

Profeetat ja kuninkaat

Taivaallinen vierailija antoi odottavalle sanansaattajalle käskyn: »Mene ja sano tälle kansalle:

'Kuulemalla kuulkaa, älkääkä ymmärtäkö,
näkemällä nähkää, älkääkä käsittäkö.'
Paaduta tämän kansan sydän,
koveta sen korvat, sokaise sen silmät,
ettei se näkisi silmillään, ei kuulisi korvillaan,
ei ymmärtäisi sydämellään
eikä kääntyisi ja parannetuksi tulisi.»

Jakeet 9,10.

Profeetan velvollisuus oli selvä: hänen tuli korottaa äänensä vastustamaan vallitsevaa pahuutta. Mutta hän pelkäsi ryhtyä työhön saamatta jotakin vakuutusta toivosta. »Kuinka kauaksi aikaa, Herra», hän kysyi (jae 11). Eikö valitussa kansassasi ole ketään, joka ymmärtäisi, katuisi ja parantuisi?

Hänen sielunhätänsä harhaantuneen Juudan puolesta ei ollut turha. Hänen tehtävänsä ei jäisi kokonaan tuloksettomaksi. Monien sukupolvien kuluessa lisääntyneitä vääryyksiä ei kuitenkaan voitu poistaa hänen aikanaan. Koko elinikänsä hänen oli toimittava kärsivällisenä, rohkeana opettajana — niin toivon kuin tuomionkin profeettana. Jumalallisen tarkoituksen vihdoin täytyessä saataisiin nähdä lopulliset tulokset hänen vaivannäöstään ja kaikkien Jumalan uskollisten sanansaattajien ponnistuksista. Jäännös olisi pelastettava. Jotta tämä aikaansaataisiin, oli varoittavia ja vetoavia sanomia julistettava kapi-noivalle kansakunnalle, selitti Herra:

»Siihen asti, kunnes kaupungit tulevat autioiksi,
asumattomiksi, ja talot tyhjiksi ihmisistä
ja pellot on hävitetty erämaaksi;
kunnes Herra on karkoittanut ihmiset kauas
ja suuri autius tullut keskelle maata.»

Jakeet 11,12.

Ankarat rangaistukset, jotka kohtaisivat katumattomia —sota, maanpakolaisuus, sorto sekä vallan ja maineen menetys kansakuntien joukossa — kaikki nämä tapahtuisivat vain siksi että ne, jotka tajuaisivat niissä loukatun Jumalan käden, voitaisiin

johtaa parannukseen. Pohjoisvaltakunnan kymmenen heimoa hajotettaisiin pian kansojen sekaan ja heidän kaupunkinsa jäisivät autioiksi. Hävittävät vihollisjoukot levittäytyisivät kerran toisensa jälkeen koko heidän maahansa. Jerusalemin kukistuisi lopulta, ja Juuda kuljetettaisiin pakkosiirtolaisuuteen. Mutta Luvattu maa ei jäisi ikiajoiksi täysin hyljättyksi. Taivaallinen vieras vakuutti Jesajalle:

»Ja jos siellä on jäljellä kymmenes osa,
niin hävitetään vielä sekin.
Mutta niinkuin tammesta ja rautatammesta
jää kaadettaessa kanto, niin siitäkin:
se kanto on pyhä siemen.» Jae 13.

Tämä vakuutus Jumalan tarkoituksen lopullisesta toteutumisesta rohkaisi Jesajaa. Mitä siitä, vaikka maalliset vallat ryhtyisivät vastustamaan Juudaa? Mitä siitä, vaikka Herran sanansaattaja kohtaisikin vastuksia ja vastarintaa? Jesaja oli nähnyt Kuninkaan, sotajoukkojen Herran; hän oli kuullut serafien laulavan: »Kaikki maa on täynnä hänen kunniaansa» (jae 3); hänelle luvattiin, että luopumukseen luisuvalle Juudalle julistettavaan Herran sanomiin liittyisi Pyhän Hengen vakuuttavaa voimaa, ja profeettaa rohkaistiin ryhtymään tehtäväänsä. Koko pitkän ja vaivalloisen palveluksensa ajan hän muisti tämän näyn. Kuusikymmentä vuotta tai kauemmankin hän vaikutti Juudan lasten keskuudessa toivon profeettana ja ennusti jatkuvasti yhä rohkeammin seurakunnan lopullista riemuvoittoa.

27.

»KATSO, TEIDÄN JUMALANNE!»

Väärä käsitys Jumalasta oli himmentänyt ihmiskunnan hengellisen ymmärryksen Jesajan aikana. Saatana oli kauan koettanut saada ihmiset pitämään Luojaansa synnin, kärsimysten ja kuoleman aiheuttajana. Ne jotka hän oli näin pettänyt, kuvittelivat Jumalaa kovaksi ja tiukan vaativaksi. He arvelivat hänen tarkkailevan päästäkseen moittimaan ja tuomitsemaan ja olevan haluton vastaanottamaan syntistä niin kauan kuin oli laillista syytä olla auttamatta häntä. Pääpettjä oli esittänyt väärin tavasta hallitsevan rakkauden lain. Hän oli selittänyt sen vaivalloisena ikeenä rajoittavan ihmisten onnellisuutta, ja heidän tuli olla iloisia päästessään siitä eroon. Hän selitti, ettei sen käskyjä voinut noudattaa ja että rikkomuksen rangaistukset langetettiin aivan mielivaltaisesti.

Menetettyään käsityksensä Herran todellisesta luonteesta israelilaiset olivat vailla puolustusta. Monesti oli Jumala ilmaissut heille olevansa »laupias ja armahtavainen Jumala, pitkämielinen, suuri armossa ja totuudessa» (Ps. 86: 15). »Kun Israel oli nuori», hän todisti, »rakastin minä sitä, ja Egyptistä minä kutsuin poikani» (Hoos. 11: 1).

Hellästi oli Herra kohdellut Israelia sekä vapauttaessaan sen Egyptin orjuudesta että sen matkatessa Luvattuun maahan. »Kaikissa heidän ahdistuksissansa oli hänelläkin ahdistus, ja hänen kasvojensa enkeli vapahti heidät. Rakkaudessaan ja sääli-väisyydessään hän lunasti heidät, nosti heitä ja kantoi heitä kaikkina muinaisina päivinä» (Jes. 63: 9).

»Katso teidän Jumalanne»

»Minun läsnäoloni on käyvä sinun kanssasi», kuului erämaavaelluksen aikana annettu lupaus (2 Moos. 33: 14, engl. käänn.). Tähän vakuutukseen liittyi ihmeellinen Herran luonteen ilmaus, jonka perusteella Mooses saattoi julistaa koko Israelille Jumalan hyvyttä ja selostaa heille heidän näkymättömän Kuninkaansa ominaisuuksia. »Herra kulki hänen ohitsensa ja huusi: 'Herra, Herra on laupias ja armahtavainen Jumala, pitkämielinen ja suuri armossa ja uskollisuudessa, joka pysyy armollisena tuhansille, joka antaa anteeksi pahat teot, rikokset ja synnit, mutta ei kuitenkaan jätä rankaisematta'» (2 Moos. 34: 6, 7).

Koska Mooses tunsu Herran pitkämielisyyden ja hänen rajattoman rakkautensa ja armonsa, hän saattoi niin suurenmoisesti anoa armahdusta Israelille, kun se Luvatun maan rajoille päästyään kieltäytyi tottelemasta Jumalan etenemiskäskyä. Heidän kapinointinsa ollessa kiihkeimmillään Herra oli julistanut: »Minä tuhoan sen rutolla ja hävitän sen perinjuurin», ja hän oli luvannut tehdä Mooseksen jälkeläisistä »suuremman ja väkevemmän kansan, kuin se on» (4 Moos. 14: 12). Mutta profeetta vetosi Jumalan ihmeelliseen johdatukseen ja niihin lupauksiin, joita hän oli antanut valitulle kansalleen. Ja sitten hän kaikkein väkevimpänä vetoomuksenaan anoi hartaasti Jumalaa osoittamaan rakkauttaan langennutta ihmistä kohtaan (ks. jakeet 17—19).

Laupiaasti Herra vastasi: »Minä annan anteeksi, niinkuin sinä olet anonut.» Ja sitten hän ilmoitti Moosekselle Israelin lopulliseen riemuvoittoon tähtäävän suunnitelmansa. »Niin totta kuin minä elän», hän julisti, »Herran kirkkaus on täyttävä kaiken maan» (jakeet 20, 21). Jumala oli ilmaiseva koko ihmiskunnalle kirkkautensa, luonteensa, armollisen laupeutensa ja hellän rakkautensa, joihin Mooses oli vedonnut Israelin puolesta. Tämän lupauksen Herra vahvisti valallaan kaksinverroin varmaksi. Yhtä varmasti kuin Jumala elää ja hallitsee, julistettaisiin »pakanain seassa hänen kunniaansa, hänen ihmeitensä kaikkien kansojen seassa» (Ps. 96: 3).

Tämän ennustuksen tulevasta täyttymyksestä oli Jesaja kuullut loistavien serafien laulavan valtaistuimen edessä: »Kaikki maa on täynnä hänen kunniaansa» (Jes. 6: 3). Profeetta luotti näiden sanojen varmuuteen ja itsekin julisti myöhemmin

Profeetat ja kuninkaat

rohkeasti niistä, jotka kumarsivat puisia ja kivisiä jumalankuvia: »He saavat nähdä Herran kunnian, meidän Jumalamme ihanuuden» (Jes. 35:2).

Nykyään tämä ennustus on nopeasti täyttymässä. Jumalan maanpäällisen seurakunnan lähetystoiminta tuottaa runsasta satoa. Kohta on evankeliumin sanomaa julistettu kaikille kansakunnille. »Armonsa kirkkauden kiitokseksi» tulee Jumala hyväksymään ihmisiä kaikista sukukunnista ja kielistä ja kansoista »siinä rakastetussa — — osoittaakseen tulevina maailman aikoina armonsa ylenpalttista runsautta, hyvydessään meitä kohtaan Kristuksessa Jeesuksessa» (Ef. 1: 6; 2: 7). »Kiitetty olkoon Herra Jumala, Israelin Jumala, ainoa, joka ihmeitä tekee. Kiitetty olkoon hänen kunniansa nimi iankaikkisesti, ja kaikki maa olkoon täynnä hänen kunniaansa» (Ps. 72: 18,19).

Jesaja sai kerran näyn temppelin esipihalla, ja siinä hänelle annettiin selvä näkemys Israelin Jumalan luonteesta. »Korkea ja Ylhäinen, jonka asumus on iankaikkinen ja jonka nimi on Pyhä», ilmestyi hänelle suuressa mahtavuudessaan, mutta silti profeetan annettiin ymmärtää Herransa sääliväinen luonne. Hän joka asuu »korkeudessa ja pyhydessä», asuu myös »niitten tykönä, joilla on särjetty ja nöyrä henki», virvoittaakseen »nöyrien hengen» (Jes. 57: 15). Enkeli joka lähetettiin koskettamaan Jesajan huulia, toi hänelle sanoman: »Sinun velkasi» on »poistettu ja syntisi sovitettu» (Jes. 6: 7).

Jumalaansa katsovalle profeetalle, samoin kuin Saulus tarso-laiselle Damaskon portilla, ei näytetty ainoastaan hänen omaa arvottomuuttaan, vaan hän sai nöyrään mieleensä vakuutuksen täydestä ja vapaasta anteeksiannosta, ja tuo kokemus muutti hänet. Hän oli nähnyt Herransa ja pilkahduksen jumalallisen luonteen suloisuudesta. Hän saattoi todistaa rajattoman Rakkauden katselemisen aiheuttamasta muutoksesta. Tästedes hän pyrki hartaasti saamaan luopuneen Israelin vapautetuksi synnin taakasta ja syyllisyydestä. »Mihin pitäisi teitä vielä lyödä», kysyi profeetta. »Niin tulkaa, käykäämme oikeutta keskenämme, sanoo Herra. Vaikka teidän syntinne ovat veriruskeat, tulevat ne lumivalkeiksi; vaikka ne ovat purppuranpunaiset, tulevat ne villanvalkoisiksi.» »Peseytykää, puhdistautukaa; pankaa pois pahat tekonne minun silmäini edestä,

»Katso teidän Jumalanne»

lakatkaa pahaa tekemästä. Oppikaa tekemään hyvää» (Jes. 1: 5, 18,16,17).

Jumala jota he olivat väittäneet palvelevansa mutta jonka luonteen he olivat ymmärtäneet väärin, esitettiin heille nyt hengellisen sairauden suurena Parantajana. Olkoonkin, että koko pää oli kipeä, koko sydän sairas, ja vaikkei kantapäätä kiireeseen asti ollut tervettä paikkaa, vaan pelkkiä haavoja, mustelmia ja vereksiä lyömiä (ks. Jes. 16), saattoi sydämeltään uppiniskaisena vaeltanut parantua kääntymällä Herran puoleen. »Minä olen nähnyt hänen tiensä», sanoi Herra, »mutta minä parannan hänet ja johdatan häntä ja annan jälleen lohdutuksen hänelle, rauhan, rauhan kaukaisille ja läheisille, sanoo Herra, ja minä parannan hänet» (Jes. 57: 18,19).

Profeetta ylisti Jumalaa kaiken Luojana. Hänen sanomansa Juudan kaupungeille kuului: »Katso, teidän Jumalanne» (Jes. 40: 9). »Näin sanoo Jumala, Herra, joka on luonut taivaan ja levittänyt sen, joka on tehnyt maan laveuden ja mitä siinä kasvaa, Minä olen Herra, joka teen kaiken, minä, joka teen valkeuden ja luon pimeyden, minä olen tehnyt maan ja luonut ihmisen maan päälle; minun käteni ovat levittäneet taivaan, minä olen kutsunut koolle kaikki sen joukot» (Jes. 42: 5; 44: 24; 45: 7,12). »'Keneenkä siis te vertaatte minut, jonka kaltainen minä olisin', sanoo Pyhä. Nostakaa silmäne korkeuteen ja katsokaa: kuka on nämä luonut? Hän, joka johdattaa esiin niitten joukot täysilukuisina, joka nimeltä kutsuu ne kaikki; suuri on hänen voimansa ja valtainen hänen väkensä: ei yksikään jää häneltä pois» (Jes. 40: 25,26).

Niille jotka pelkäsivät ettei heitä otettaisi vastaan, jos he palaisivat Jumalan luo, profeetta julisti: »Miksi sinä, Jaakob, sanot ja sinä, Israel, puhut: 'Minun tieni on Herralta salassa, minun oikeuteni on joutunut pois minun Jumalani huomasta'? Etkö tiedä, etkö ole kuullut: Herra on iankaikkinen Jumala, joka on luonut maan ääret? Ei hän väsy eikä näänny, hänen ymmärryksensä on tutkimaton. Hän antaa väsyneelle väkeä ja voimattomalle voimaa yltäkyllin. Nuorukaiset väsyvät ja nääntyvät, nuoret miehet kompastuvat ja kaatuvat; mutta ne, jotka Herraa odottavat, saavat uuden voiman, he kohottavat siipensä kuin

Profeetat ja kuninkaat

kotkat. He juoksevat eivätkä näänny, he vaeltavat eivätkä väsy» (jakeet 27—31).

Rajaton Rakkaus kaihoaa sydämestään niitä, jotka tuntevat olevansa voimattomia vapauttamaan itseään saatanan pauloista, ja laupiaasti hän tarjoutuu vahvistamaan heitä, niin että he voivat elää hänelle. »Älä pelkää», hän rohkaisee heitä, »sillä minä olen sinun kanssasi; älä arkana pälyile, sillä minä olen sinun Jumalasi: minä vahvistan sinua, minä autan sinua, minä tuen sinua vanhurskauteni oikealla kädellä. Sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, tartun sinun oikeaan käteesi, minä sanon sinulle: 'Älä pelkää, minä autan sinua'. Älä pelkää, Jaakob, sinä mato, sinä Israelin vähäinen väki: minä autan sinua, sanoo Herra, ja sinun lunastajasi on Israelin Pyhä» (Jes. 41: 10,13,14).

Juudan asukkaat olivat kaikki ansiottomia, mutta Jumala ei silti hyljännyt heitä. Heidän tuli ylistää hänen nimeään pakanain keskuudessa. Monet joille hänen ominaisuutensa olivat täysin tuntemattomia, saisivat vielä katsella jumalallisen luonteen kirkkautta. Tuodakseen ilmi armollisia aikomuksiaan hän lähetti jatkuvasti palvelijoitaan julistamaan sanomaa: »Kääntykää itsekukin pahalta tieltänne» (Jer. 25: 5). »Oman nimeni tähden», hän julisti Jesajan välityksellä, »minä olen pitkämielinen, ylistykseni tähden minä hillitsen vihani, etten sinua tuhoaisi.

Itseni, itseni tähden minä sen teen; sillä kuinka onkaan minun nimeäni häväisty! Kunniaani en minä toiselle anna» (Jes. 48: 9,11).

Kutsua katumukseen kaiutettiin epäilemättömän selvästi, ja kaikkia pyydettiin palaamaan. »Etsikää Herraa silloin, kun hänet löytää voidaan», kehotti profeetta, »huutakaa häntä avuksi, kun hän läsnä on. Jumalaton hyljätköön tiensä ja väärintekijä ajatuksensa ja palatkoon Herran tykö, niin hän armahtaa häntä, ja meidän Jumalamme tykö, sillä hänellä on paljon anteeksi-antamusta» (Jes. 55: 6,7).

Oletko sinä, lukijani, lähtenyt omille teillesi? Oletko loitonnut kauas Jumalasta? Oletko yrittänyt nauttia rikkomuksen hedelmiä vain havaitaksesi niiden muuttuvan tuhkaksi huulillasi? Ja nyt, kun elämäsi suunnitelmat ovat epäonnistuneet ja toiveesi rauenneet, istutko yksiksesi ja hyljättynä? Tuo ääni joka on kauan puhutellut sydäntäsi mutta jota et ole halunnut kuunnella,

»Katso teidän Jumalanne»

sanoo nyt sinulle täsmällisesti ja selvästi: »Nouskaa ja menkää pois: ei tässä ole leposijaa saastutuksen tähden, joka on saanut aikaan turmion, parantumattoman turmion» (Miika 2: 10). Palaa Isäsi luo. Hän kutsuu sinua sanoen: »Palaja minun tyköni, sillä minä lunastan sinut. Tulkaa minun tyköni; kuulkaa, niin teidän sielunne saa elää. Ja minä teen teidän kanssanne iankaikisen liiton, annan lujat Daavidin armot» (Jes. 44: 22; 55: 3).

Älä kuuntele vihollista, joka houkuttelee sinua pysyttelemään loitolla Kristuksesta, kunnes olet tehnyt itsesi paremmaksi ja olet kyllin hyvä tullaksesi Jumalan luo. Jos viivyttelet siihen asti, et pääse koskaan tulemaan. Kun saatana näyttää saastaisia vaatteitasi, toista Vapahtajan lupausta: »Sitä, joka minun tyköni tulee, minä en heitä ulos» (Joh. 6:37). Sano viholliselle, että Jeesuksen Kristuksen veri puhdistaa kaikesta synnistä. »Puhdistu minut isopilla, että minä puhdistuisin, pese minut, että minä lunta valkeammaksi tulisin» (Ps. 51: 9).

Profeetta ei turhaan kehottanut Juudaa katsomaan elävään Jumalaan ja ottamaan vastaan hänen armollisia tarjouksiaan. Oli niitä jotka vakavasti noudattivat kutsua ja kääntyivät epäjumalistaan palvelemaan Herraa. He oppivat havaitsemaan Luojassaan rakkautta, armoa ja hellää sääliä. Ja Juudan joutuessa synkkään kauteensa, jolloin vain jäännös jätettäisiin maahan, saisivat profeetan sanat jatkuvasti aikaan tosi uudistusta. »Sinä päivänä», julisti Jesaja, »ihminen luo katseen Luojaansa, ja hänen silmänsä katsovat Israelin Pyhään, eikä hän luo katsettaan alttareihin, omaan kättensä tekoon, eikä katso niihin, mitä hänen sormensa ovat tehneet, ei asera-karsikkoihin, ei auringonpatsaisiin» (Jes. 17: 7, 8).

Monet tulisivat katsomaan häneen, joka on pelkkää suloisuutta, kymmentä tuhatta jalompi. »Sinun silmäsi saavat katsoa kuningasta hänen ihanuudessaan», kuului heidän saamansa armollinen lupaus (Jes. 33:17). Heidän syntinsä annettaisiin anteeksi, ja yksin Jumala olisi heidän kerskauksensa. Ja kun he vapautuisivat palvelemasta epäjumalia, he tuona ilonpäivänään huudahtaisivat: »Voimallinen on meillä siellä Herra, siellä on joet, on virrat, leveät rannasta toiseen. Herra on meidän tuomarimme, Herra on johdattajamme, Herra on meidän kuninkaamme; hän pelastaa meidät» (jakeet 21, 22).

Profeetat ja kuninkaat

Niille jotka kääntyivät pahoilta teiltään, Jesajan sanomat olivat täynnä lohtua ja rohkaisua. Näin lausui Herra profeettansa välityksellä:

»Muista tämä, Jaakob, ja sinä, Israel,
sillä sinä olet minun palvelijani.
Minä olen sinut valmistanut, sinä olet minun palvelijani:
en unhota minä sinua, Israel.
Minä pyyhin pois sinun rikkomuksesi niinkuin pilven
ja sinun syntisi niinkuin sumun.
Palaja minun tyköni, sillä minä lunastan sinut.»

Jes. 44: 21,22.

»Sinä päivänä sinä sanot:
'Minä kiitän sinua, Herra,
sillä sinä olit minuun vihastunut,
mutta sinun vihasi asettui, ja sinä lohdutit minua.
Katso, Jumala on minun pelastukseni;
minä olen turvassa enkä pelkää,
sillä Herra, Herra on minun väkevyyteni ja ylistysvirteni,
hän tuli minulle pelastukseksi.'
Veisatkaa ylistystä Herralle, sillä jaloja töitä hän on tehnyt;
tulkoot ne tunnetuiksi kaikessa maassa.
Huutakaa ja riemuitkaa, Siionin asukkaat,
sillä suuri on teidän keskellänne Israelin Pyhä.»

Jes. 12: 1,2,5,6.

28.

AAHAS

Aahaan nousu valtaistuimelle merkitsi Jesajan ja hänen tovereidensa joutumista hälyttävämpiin oloihin kuin Juudan valtakunnassa siihen mennessä oli koettu. Monia jotka aikaisemmin olivat vastustaneet pakanallisten menojen houkuttelevaa vaikutusta, painostettiin nyt osallistumaan pakanajumalien palvontaan. Israelin päämiehet pettivät saamansa luottamuksen, väärinä profeettoja ilmaantui johtamaan kansaa harhaan sanomillaan, ja muutamat papitkin opettivat maksusta. Kuitenkin pitivät luopumuksen johtajat yhä muodollisia jumalanpalveluksia ja väittivät kuuluvansa Jumalan kansaan.

Profeetta Miika, joka todisti noina levottomina aikoina, julisti noista Siionin syntisistä: »Herraan he turvautuvat, sanoen: 'Eikö Herra ole meidän keskellämme? Ei tule meille onnettomuutta.'» Ja kuitenkin he jatkuvasti rakensivat »Siionia veritöillä ja Jerusalemia vääryydellä» (Miika 3:11,10). Kaikkea tätä pahuutta profeetta Jesaja nuhteli ankarasti: »Kuulkaa Herran sana, te Sodomian päämiehet, ota korviisi meidän Jumalamme opetus, sinä Gomorran kansa. Mitä ovat minulle teidän paljot teurasuhrinne? sanoo Herra. Kun te tulette minun kasvojeni eteen, kuka sitä teiltä vaatii — minun esikartanoitteni tallaimista?» (Jes. 1: 10—12). Innoitettu sana julistaa: »Jumalattomien uhri on kauhistus; saati sitten, jos se tuodaan ilkityön edestä!» (Sanani. 21: 27). Taivaan Jumalan silmät »ovat puhtaat», niin ettei hän »voi katsoa paha» eikä »saata katsella turmiota»

Profeetat ja kuninkaat

(Hab. 1: 13). Hän ei käännä pois syntisestä siksi, että olisi haluton antamaan anteeksi. Mutta koska syntinen kieltäytyy käyttämästä hyväkseen armon runsaita tarjouksia, Jumala ei voi vapauttaa häntä synnistä. »Ei Herran käsi ole liian lyhyt auttamaan, eikä hänen korvansa kuuro kuulemaan: vaan teidän pahat tekonne erottavat teidät Jumalastanne, ja teidän syntinne peittävät teiltä hänen kasvonsa, niin ettei hän kuule» (Jes. 59: 1,2).

Salomo oli kirjoittanut: »Voi sinua, maa, jolla on kuninkaana poikanen» (Saarn. 10: 16). Tällainen oli tilanne Juudan maassa. Jatkuvien rikkomusten johdosta sen hallitsijat olivat tulleet lasten kaltaisiksi. Jesaja koetti saada kansan huomaamaan, miten heikko sen asema oli maan kansakuntien joukossa, ja hän osoitti tämän olevan seurausta sen päämiesten jumalattomuudesta. »Sillä katso», hän sanoi, »Herra, Herra Sebaot ottaa pois Jerusalemita ja Juudalta varan ja turvan, kaiken leivänvaran ja kaiken vedenvaran, sankarin ja soturin, tuomarin ja profeetan, tietäjän ja vanhimman, viidenkymmenenpäämiehen ja arvomiehen, neuvonantajan, taitoniekkan ja taikurin. Ja minä panen nuorukaiset heille päämiehiksi, ja pahankuriset hallitsevat heitä. Sillä Jerusalemi kaatuu ja Juuda kukistuu, koska heidän kielensä ja heidän tekonsa ovat Herraa vastaan» (Jes. 3: 1—4,8).

»Sinun johtajasi», jatkoi profeetta, »ovat eksyttäjiä, he ovat hämmentäneet sinun polkujesi suunnan» (Jae 12). Aahaan hallituskautena tämä oli kirjaimellisesti totta, sillä hänestä on kirjoitettu: Hän »vaelsi Israelin kuningasten teitä; jopa hän teki valettuja kuvia haaleille. Ja hän poltti uhreja Ben-Hinnomin laaksossa» (2Aikak. 28: 2, 3); »jopa hän pani poikansakin kulkemaan tulen läpi, niiden kansain kauhistavien tekojen mukaan, jotka Herra oli karkoittanut israelilaisten tieltä» (2 Kun. 16: 3).

Tämä oli valitulle kansalle todellakin sangen vaarallista aikaa. Vain muutamaa vuotta myöhemmin Israelin valtakunnan kymmenen heimoa joutuisivat hajotetuiksi pakanakansojen sekaan. Synkältä vaikutti Juudan valtakunnankin tulevaisuus. Hyvän voimat olivat nopeasti vähenemässä ja pahan voimat voimistumassa. Tilannetta seuraavan profeetta Miikan oli pakko huudattaa: »Poissa ovat hurskaat maasta, eikä oikeamielistä ole

ihmisten seassa. Paras heistä on kuin orjantappura, oikeamielisin pahempi kuin teräväokainen aita» (Miika 7: 2,4). »Ellei Herra Sebaot olisi jättänyt meistä jäännöstä, olisi meidän käynyt pian kuin Sodomian» ja »Gomorran» (Jes. 1:9).

Kaikkina aikakausina Jumala on ollut pitkämielinen kapi-noivia kohtaan, kehottanut heitä hylkäämään huonon vaelluk-sensa ja palaamaan hänen tykönsä, koska on ollut niitä jotka ovat pysyneet uskollisina ja koska hän rakastaa rajattomasti harhaan kulkeneita. »Käsky käskyn päälle, läksy läksyn päälle, milloin siellä, milloin täällä» hän on tehtävään asettamiensa miesten välityksellä opettanut rikkojille vanhurskauden tietä (Jes. 28: 10).

Näin tapahtui myös Aahaan hallitessa. Moneen kertaan kutsut-tiin Israelia palaamaan harhateiltään ja tulemaan kuuliaiseksi Herralle. Hellästi profeetat esittivät vetoomuksiaan, ja kun he kansan edessä seisten vakavasti kehottivat sitä katumukseen ja uudistukseen, heidän sanansa tuottivat tuloksia Jumalan kunniaksi.

Miikan vetoomus oli suurenmoinen: »Kuulkaa, mitä Herra sanoo: Nouse ja käy oikeutta vuorten kanssa, ja kukkulat kuulkoot sinun äänesi. Kuulkaa Herran oikeudenkäyntiä, te iäti kestävät, maan perustukset; sillä oikeudenkäynti on Herralla kansaansa vastaan, ja Israelin kanssa hän käy tuomiolle:

»'Minun kansani, mitä minä olen sinulle tehnyt, millä olen sinut väsyttänyt? Vastaa minulle! Minähän olen johdattanut sinut Egyptin maasta, vapahtanut sinut orjuuden pesästä; ja minä lähetin Mooseksen, Aaronin ja Mirjamin käymään sinun edelläsi.

»Muista, kansani, mitä oli mielessä Baalakilla, Mooabin kuninkaalla, ja mitä Bileam, Beorin poika, hänelle vastasi, Sittimistä lähtien Gilgaliin asti, että käsittäisit Herran vanhurs-kaat teot'» (Miika 6: 1—5).

Jumala jota me palvelemme on pitkämielinen; »hänen laupeu-tensa ei ole loppunut» (Valit.v. 3: 22). Niin kauan kuin koetus-aikaa on kestänyt, hänen Henkensä on hartaasti pyytännyt ihmisiä vastaanottamaan elämän lahjan. »Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei ole minulle mieleen jumalattoman

Profeetat ja kuninkaat

kuolema, vaan se, että jumalaton kääntyy tieltänsä ja elää. Kääntykää, kääntykää pois pahoilta teiltänne; ja minkätähden te kuolisitte» (Hes. 33:11). Saatanan erityisenä juonena on johtaa ihminen syntiin ja sitten jättää hänet siihen avuttomana, toivottomana ja liian pelokkaana etsiäkseen anteeksiantoa. Mutta Jumala kutsuu: »Turvautukoon hän minun voimaani voidakseen tehdä rauhan minun kanssani; ja hän on tekevä rauhan minun kanssani» (Jes. 27: 5, engl. käänn.). Kristuksessa on huolehdittu kaikesta ja tarjottu kaikki mahdollinen rohkaisu.

Juudan ja Israelin luopumuksen aikoina monet kyselivät: »Mitä tuoden minä voisinkin käydä Herran eteen, kumartua korkeuden Jumalan eteen? Käynkö hänen eteensä tuoden polttouhreja, vuodenvanhoja vasikoita? Ovatko Herralle mieleen tuhannet oinaat, kymmenettuhannet öljyvirrat?» Vastaus on selvä: »Hän on ilmoittanut sinulle, ihminen, mikä hyvä on; ja mitä muuta Herra sinulta vaatii, kuin että teet sitä, mikä oikein on, rakastat laupeutta ja vaellat nöyrästi Jumalasi edessä» (Miika 6: 6—8).

Korostaessaan käytännöllisen jumalisuuden arvoa profeetta vain kertasi sitä neuvoa, joka oli annettu Israelille vuosisatoja aikaisemmin. Kun he olivat käymässä sisälle Luvattuun maahan, oli Mooses välittänyt heille Herran sanan: »Ja nyt, Israel, mitä Herra, sinun Jumalasi, sinulta muuta vaatii, kuin että pelkäät Herraa, sinun Jumalaasi, että aina vaellat hänen teitänsä ja rakastat häntä, ja että palvelet Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi, noudattaen Herran käskyjä ja säädöksiä, jotka minä sinulle tänä päivänä annan, että menestyisit» (5Moos. 10: 12,13). Ajasta toiseen Herran palvelijat toistelivat näitä neuvoja niille, jotka olivat vaarassa langeta muodollisuuteen ja unohtaa armeliaisuuden osoittamisen. Ja kun muuan lainoppinut tuli Kristukselta itseltään kysymään tämän maisen toiminnan aikana: »Opettaja, mikä on suurin käsky laissa?» niin Jeesus vastasi hänelle: »'Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta mielestäsi.' Tämä on suurin ja ensimmäinen käsky. Toinen, tämän vertainen, on: 'Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.' Näissä kahdessa käskyssä riippuu kaikki laki ja profeetat» (Matt. 22: 36—40).

Aahas

Meidän tulisi pitää näitä profeettojen ja itse Mestarin selviä lausuntoja Jumalan äänenä jokaiselle sielulle. Meidän tulisi aina tilaisuuden tullen osoittaa armeliaisuutta, huomaavaisuutta ja kristillistä kohteliaisuutta rasittuneille ja masentuneille. Ellemme voi tehdä muuta, niin voimme ainakin puhua rohkaisevasti ja toivoa herättävästi niille, jotka eivät tunne Jumalaa ja joita voidaan helpoimmin lähestyä myötätunnon ja rakkauden tietä.

Niille, jotka näin ottavat vaarin tilaisuuksista tuottaakseen toisille iloa ja siunausta, annetaan runsaita ja yltäkylläisiä lupauksia. »Jos taritset elannostasi isoavalle ja ravitset vaivatun sielun, niin valkeus koittaa sinulle pimeydessä, ja sinun pilkkopimeäsi on oleva niinkuin keskipäivä. Ja Herra johdattaa sinua alati ja ravitsee sinun sielusi kuivissa erämaissa; hän vahvistaa sinun luusi, ja sinä olet oleva niinkuin runsaasti kasteltu puutarha, niinkuin lähde, josta vesi ei koskaan puutu» (Jes. 58: 10,11).

Aahaan epäjumalanpalvelus, jota hän harjoitti profeettojen vakavista vetoomuksista välittämättä, saattoi johtaa vain yhteen tulokseen: »Herran viha on kohdannut Juudaa ja Jerusalemiä, ja hän on tehnyt heidät kauhuksi, hämmästykseksi ja pilkaksi» (2 Aikak. 29: 8). Valtakunta rappeutui nopeasti, ja siihen tunkeutuvat sotajoukot uhkasivat pian koko sen olemassaoloa. »Resin, Aramin kuningas, ja Pekah, Remaljan poika, Israelin kuningas, lähtivät Jerusalemiin sotimaan. Ja he saartoivat Aahaan» (2 Kun. 16: 5).

Jos Aahas ja hänen päämiehensä olisivat olleet Korkeimman tosi palvelijoita, ei heidän olisi tarvinnut pelätä tuota luonnontonta liittoutumaa, johon oli ryhdytty heitä vastaan. Mutta jatkuvalla synninteollaan he olivat menettäneet voimansa. Ja koska he pelkäsivät tavattomasti loukatun Jumalan rangaistus-tuomioita, »niin kuninkaan ja hänen kansansa sydän vapisi, niinkuin metsän puut vapisevat tuulessa» (Jes. 7:2). Tässä kriisissä Jesajalle tuli Herran sana, joka kehotti häntä menemään Aahasta vastaan ja sanomaan:

»Ole varuillasi ja pysy rauhallisena, älä pelkää, älköönkä sydämesi säikkykö. Koska Aram, Efraim ja Remaljan poika ovat hankkineet pahaa sinua vastaan sanoen: 'Lähtekäämme Juudaa vastaan, täyttäkäämme se kauhulla, vallatkaamme se

Profeetat ja kuninkaat

itsellemme ja asettakaamme sinne [kuningas]' _____ niin sanoo Herra, Herra näin: Ei se onnistu, eikä se tapahdu.» Profeetta julisti, että sekä Israelin valtakunta että Aram kukistuisivat pian. »Ellette usko», hän sanoi lopuksi, »niin ette kestä» (jakeet 4—7,9).

Koko Juudan valtakunnalle olisi ollut onneksi, jos Aahas olisi vastaanottanut tämän taivaan sanomana. Mutta hän halusi mieluummin turvautua lihan käsivarteen ja pyysi apua paka-noilta. Epätoivoissaan hän lähetti Tiglat-Pileserille, Assyrian kuninkaalle, tämän sanan: »Minä olen sinun palvelijasi ja sinun poikasi. Tule ja pelasta minut Aramin kuninkaan ja Israelin kuninkaan käsistä; he ovat hyökänneet minun kimppuuni» (2 Kun. 16: 7). Pyyntönsä mukana kuningas lähetti runsaita lahjoja aarekammioistaan ja Herran temppelistä.

Kuningas Aahas sai pyytämänsä apua ja hetken huojen-nuksen, mutta mitä se maksoikaan Juudalle! Annettu tervehdys-lahja herätti Assyrian kateuden, ja pian tuo petollinen kansa-kunta uhkasi kukistaa ja ryöstää Juudan. Aahas ja hänen onnettomat alamaisensa saivat nyt pelätä joutuvansa kokonaan julmien assyrialaistaen käsiin.

»Herra nöyryytti Juudaa» sen jatkuvan syntisyyden vuoksi. Tämänkään kurituksen aikana ei Aahas katunut vaan oli »edelleen uskoton Herraa kohtaan» ja »uhrasi Damaskon jumalille». »Koska Aramin kuningasten jumalat ovat auttaneet heitä», hän sanoi, »uhraan minäkin niille, että ne minuakin auttaisivat» (2 Aikak. 28: 19,22,23).

Hallituskautensa loppuajana tuo luopiokuningas sulki temppelin ovet ja lakkautti pyhät uhripalvelukset. Altтарin edessä palaneet lamput sammutettiin, eikä kansan syntien sovitukseksi enää suoritettu uhreja. Enää ei sulotuoksuinen suitsutus kohonnut korkeuteen aamu- ja iltauhrin aikana. Pois-tuttuaan Jumalan temppelin pihoilta ja lukittuaan lujasti sen ovet tuon jumalattoman kaupungin asukkaat pystyttivät julkeasti pakanajumalien palvonta-alttareita kaikkialle Jerusa-lemiin katujen kulmauksiin. Pakanuus näytti saaneen riemu-voiton; pimeyden vallat näyttivät päässeen voitolle.

Mutta Juudassa oli vielä muutamia, jotka pysyivät uskollisina Herralle eivätkä suostuneet johdettaviksi epäjumalanpalveluk-

Aahas

seen. Näihin Jesaja ja Miika sekä heidän toverinsa kiinnittivät toiveensa todetessaan sen rappiotilan, mihin maa oli joutunut Aahaan viimeisten vuosien aikana. Heidän pyhäkkönsä oli suljettu, mutta uskollisille vakuutettiin: »Jumala on meidän kanssamme. — — Herra Sebaot pitäkää pyhänä, häntä te peljätäkää ja kauhistukaa. Ja hän on oleva pyhäkkö» (Jes. 8: 10,13,14).

29.

HISKIA

Aahaan holtittomalle hallinnolle täysin vastakkainen uudistus toimeenpantiin hänen poikansa menestyksekkään hallituskauden aikana. Tultuaan kuninkaaksi Hiskia päätti tehdä kaiken voitavansa pelastaakseen Juudan siltä kohtalolta, jonka alaiseksi pohjoinen valtakunta oli joutumassa. Profeettain sanomat eivät mitenkään rohkaisseet puolinaisia toimenpiteitä. Uhkaavat rangaistustuomiot voitiin välttää vain tarmokkailla uudistus-toimilla.

Tässä ahdingossa Hiskia osoittautui tilanteen vaatimaksi mieheksi. Tuskin hän oli noussut valtaistuimelle kun hän jo alkoi suunnitella ja panna toimeksi. Hän keskittyi ensin temppeleipalvelusten palauttamiseen ennalleen niin pitkän laiminlyönnin jälkeen. Tähän työhön hän pyysi hartaasti avukseen niitä pappeja ja leeviläisiä, jotka olivat pysyneet uskollisina pyhälle kutsumukselleen. Luottaen heidän uskolliseen tukeensa hän kertoi heille avoimesti, mitä välittömiä ja kauaskantoisia uudistuksia hän halusi aikaansaada. »Meidän isämme ovat olleet uskottomia», hän tunnusti, »ja tehneet sitä, mikä on paha Herran, meidän Jumalamme, silmissä, ja hyljänneet hänet. He käänsivät kasvonsa pois Herran asumuksesta. Nyt minä aion tehdä liiton Herran, Israelin Jumalan, kanssa, että hänen vihansa hehku kääntyisi meistä pois» (2 Aikak. 29: 6,10).

Muutamin hyvin valituin sanoin kuningas kertasi vallitsevan tilanteen — temppeli oli suljettu ja kaikki sen alueen palvelukset lakkautettu. Räikeää epäjumalain palvontaa harjoitettiin kaupungin kaduilla ja kaikkialla valtakunnassa. Suuret joukot olivat

Hiskia

luopuneet Jumalasta, vaikka olisivat saattaneet pysyä uskollisina, jos Juudan päämiehet olisivat olleet heille hyvänä esimerkkinä. Valtakunta oli rappeutunut ja menettänyt maineensa ympäröivien kansojen silmissä. Pohjoinen valtakunta oli särkymässä pirstaleiksi. Monet oli miekka kaatanut, ja paljon väkeä oli jo viety vankeuteen. Pian Israel joutuisi kokonaan assyrialaiden käsiin ja kärsisi täydellisen häviön. Juuda saisi varmasti osakseen saman kohtalon, ellei Jumala toimisi voimallisesti valitsemiensa edustajien välityksellä.

Hiskia vetosi suoraan pappeihin saadakseen heidät kanssaan yhteistoimin suorittamaan välttämättömät uudistukset. »Älkää siis», hän varoitti heitä, »olko leväperäisiä, sillä teidät Herra on valinnut seisomaan hänen edessänne ja palvelemaan häntä, olemaan hänen palvelijansa ja suitsuttamaan hänelle.» »Pyhittäytykää nyt ja pyhittäkää Herran, isienne Jumalan, temppeleä» (jakeet 11,5).

Nyt oli toimittava nopeasti. Papit aloittivat heti. Varmistuttuaan ensin niiden yhteistyöstä, jotka eivät olleet mukana tässä kokouksessa, he ryhtyivät innokkaasti puhdistamaan ja pyhittämään temppeleä. Koska se oli ollut vuosikaudet häväistynä ja laiminlyötynä, ei heidän työnsä sujunut ilman monia vaikeuksia, mutta papit ja leeviläiset uurastivat väsymättä, ja ihmeen pian he saattoivatkin ilmoittaa suorittaneensa tehtävän. Temppelein ovet oli korjattu ja avattu, pyhät astiat oli keräilty kokoon ja pantu paikoilleen, ja kaikki oli valmiina pyhäkköpalvelusten uudelleen aloittamista varten.

Ensimmäisessä uhripalveluksessa kaupungin päämiehet yhtyivät kuningas Hiskian sekä pappien ja leeviläisten kanssa anomaan koko kansan syntien anteeksiantoa. Syntiuhrin asetettiin alttarille, ja papit toimittivat »koko Israelille sovituksen. Kun uhraaminen oli päättynyt, polvistuivat kuningas ja kaikki, jotka olivat hänen kanssaan saapuvilla, kumartaen rukoilemaan.» Kiitoksen ja ylistyksen äänet kiirivät jälleen temppelein pihoiden. Ilomielin laulettiin Daavidin ja Aasafin psalmeja jumalanpalveluksen osanottajien havaitessa vapautuvansa synnin ja luopumuksen orjuudesta. »Hiskia ja kaikki kansa iloitsivat siitä, mitä Jumala oli kansalle valmistanut, sillä se oli tapahtunut äkisti» (jakeet 24, 29, 36).

Profeetat ja kuninkaat

Jumala oli todellakin tehnyt Juudan päämiehet sydämeltään halukkaiksi ryhtymään tarmokkaan uudistusliikkeen johtoon, jotta luopumuksen virtaus saataisiin pysäytetyksi. Hän oli lähettänyt valitulle kansalleen vakavan vetoomussanoman toisensa jälkeen. Israelin kymmenen heimoa olivat väheksyneet näitä sanomia ja torjuneet ne joutuen näin vihollisen valtaan. Mutta Juudassa oli jäljellä melkoinen jäännös, ja tälle profeetat esittivät jatkuvia vetoomuksiaan. Jesajan kehoitus kuului: »Palatkaa, te israelilaiset, hänen tykönsä, josta olette niin kaus luopuneet» (Jes. 31: 6). Ja Miika julisti luottavasti: »Minä panen toivoni Herraan, odotan pelastukseni Jumalaa: minun Jumalani on minua kuuleva. Älkää iloitko, minun viholliseni minusta: jos minä olen langennut, niin minä nousen; jos istun pimeydessä, on Herra minun valkeuteni. Minä tahdon kantaa Herran vihaa, sillä minä olen tehnyt syntiä häntä vastaan, siihen asti että hän minun asiani toimittaa ja hankkii minulle oikeuden. Hän tuo minut valkeuteen, minä saan nähdä hänen vanhurskautensa» (Miika 7: 7—9). Nämä ja toiset samankaltaiset sanomat ilmaisivat, että Jumala oli valmis antamaan anteeksi ja hyväksymään ne, jotka koko sydämestään kääntyivät hänen puoleensa. Ne olivat antaneet toivoa monelle masentuneelle niinä synkkinä vuosina, jolloin temppelin ovet pysyivät suljettuina. Nyt kun johtajat ryhtyivät toimeenpanemaan uudistusta, oli synnin orjuudesta väsynyt kansanjoukko valmis yhtymään siihen.

Raamatun profeetalliset kirjoitukset tarjosivat suurenmoista rohkaisua niille, jotka tulivat temppelin alueelle etsimään anteeksiantoa ja uudistamaan uskollisuuden lupauksensa Herralle. Mooses oli koko Israelin kuullen lausunut vakavia varoituksia epäjumalanpalvelusta vastaan, mutta niitä seuranneet ennustukset kertoivat, että Jumala oli halukas kuulemaan ja antamaan anteeksi niille, jotka luopumuksen aikana etsivät häntä kaikesta sydämestään. »Kun olet ahdistuksessa», oli Mooses sanonut, »niin sinä palajat Herran, sinun Jumalasi, tykö ja kuulet hänen ääntänsä. Sillä Herra, sinun Jumalasi, on laupias Jumala. Hän ei jätä sinua eikä hukuta sinua; hän ei unhotta sinun isiesi kanssa tekemäänsä liittoa, jonka hän on heille valalla vahvistanut» (5 Moos. 4: 30,31).

Sen temppelin vihkiäisissä, jonka palveluksia Hiskia apulaisi-

Hiskia

neen oli nyt asettamassa ennalleen, Salomo oli lausunut profeettallisessa rukouksessaan: »Jos vihollinen voittaa sinun kansasi Israelin, sentähden että he ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta he palajavat sinun tykösi, kiittävät sinun nimeäsi, rukoi-levat sinua ja anovat sinulta armoa tässä temppelissä, niin kuule taivaasta ja anna anteeksi kansasi Israelin synti» (1 Kun. 8: 33, 34). Tämä rukous oli saanut jumalallisen hyväksymisen sinetin, sillä sen päätyttyä oli tuli langennut taivaasta kuluttamaan polttouhrit ja teurasuhrin, ja Herran kirkkaus oli täyttänyt temppelin (ks. 2 Aikak. 7: 1). Yöllä Herra oli ilmestynyt Salomolle ja sanonut hänelle, että hänen rukouksensa oli kuultu ja että ne, jotka tulisivat sinne rukoilemaan, saisivat armon. Armossaan Herra vielä vakuutti: »[Jos] minun kansani, joka on otettu minun nimiini, nöyrtyy, ja he rukoilevat ja etsivät minun kasvojani ja palajavat pahoilta teiltänsä, niin minä kuulen taivaasta ja annan anteeksi heidän syntinsä ja teen heidän maansa jälleen terveeksi» (jae 14).

Nämä lupaukset täyttyivät runsain määrin Hiskian uudistus-toimien aikana.

Temppelin puhdistaminen merkitsi hyvää alkua sitä seuranneelle laajemmalle liikkeelle, johon sekä Israel että Juuda osallistuivat. Hiskia halusi innokkaasti saada temppelipalvelukset todella siunaukseksi kansalle ja päätti koota israelilaiset jälleen ikivanhan tavan mukaan viettämään pääsiäisjuhlaa yhdessä.

Pääsiäistä ei moneen vuoteen ollut vietetty kansallisena juhlanä. Valtakunnan jakautuminen Salomon hallituskauden jälkeen oli saanut sen tuntumaan epäkäytännölliseltä. Mutta kymmenen heimon kokemat hirvittävät rangaistustuomiot olivat herättäneet muutamien sydämissä halun johonkin parempaan, ja profeettojen sytyttävät sanomat tekivät osaltaan vaikutuksensa. Kuninkaan lähetit veivät kaikkialle kutsua Jerusalemin pääsiäisjuhlille, »kaupungista kaupunkiin Efraimin ja Manassen maassa ja aina Sebuloniin saakka». Ystävällisen kutsun esittäjät saivat yleensä kieltävän vastauksen. Katumattomat suhtautuivat siihen välinpitämättömästi, mutta oli niitäkin, joka halusivat innokkaasti päästä paremmiin selville Jumalan tahdosta; »muutamet nöyrtyivät ja tulivat Jerusalemiin» (2 Aikak. 30: 10,11).

Profeetat ja kuninkaat

Juudassa kutsu hyväksyttiin varsin yleisesti, sillä siellä »vaikutti Jumalan käsi, ja hän antoi heille yksimielisen sydämen tekemään, mitä kuningas ja päämiehet olivat kääskeneet» — Jumalan tahdon mukaisesti, jonka profeetat olivat ilmoittaneet (jae 12).

Tilaisuus oli erittäin hyödyllinen kaikelle kansalle, joka oli kokoontunut paikalle. Pyhyiden häpäisynä olleilta kaupungin kaduilta poistettiin epäjumalien alttarit, jotka sinne oli pystytetty Aahaan aikana. Määrättyinä päivinä vietettiin pääsiäistä, ja koko viikon ajan kansa uhrasi yhteysuhreja ja sai leeviläisiltä päivittäin opetusta Herran tahdosta, jota heidän tuli noudattaa. Ne jotka olivat sydämestään valmistautuneet etsimään Jumalaa, saivat anteeksi syntinsä. Suuri ilo valtasi kaiken kansan, joka osallistui jumalanpalvelukseen. »Ja leeviläiset ja papit ylistivät joka päivä Herraa voimakkailla soittimilla» (jakeet 22,21). Kaikki halusivat yhdessä ylistää Häntä, joka oli osoittautunut niin laupiaaksi ja armolliseksi.

Pääsiäiseen tavallisesti varattu viikko kului aivan liian pian, ja niin päätettiin jatkaa juhlaa vielä viikolla ja tutustua täydellisemmin Herran tiehen. Opettavat papit jatkoivat lain kirjan selittämistä. Kansaa kokoontui joka päivä temppeliin kiittämään ja ylistämään, ja kun tuo suuri kokous lähestyi loppuaan, oli ilmeistä että Jumala oli aivan ihmeellisesti saanut hänestä luopuneen Juudan kääntymään ja epäjumalanpalveluksen hyökkäyksen pysähtymään, ennen kuin se ehti pyyhkäistä kaiken tieltään. Profeetat eivät olleet turhaan julistaneet vakavia varoituksiaan. »Ja Jerusalemissa oli ilo suuri, sillä Israelin kuninkaan Salomon, Daavidin pojan, ajoista asti ei sellaista ollut tapahtunut Jerusalemissa» (jae 26).

Sitten oli jumalanpalvelijain aika palata kotiin. »Ja leeviläiset papit nousivat ja siunasivat kansan; ja heidän äänensä tuli kuulluksi, ja heidän rukouksensa tuli Herran pyhään asumukseen, taivaaseen» (jae 27). Jumala oli hyväksynyt ne, jotka murtunein mielin olivat tunnustaneet syntinsä ja päättävästi kääntyneet anomaan häneltä anteeksiantoa ja apua.

Nyt oli vielä muuan tärkeä tehtävä, johon kotiin palaavien oli aktiivisesti osallistuttava, ja tämän työn suorittaminen ilmaisi, miten aitoa toimeenpantu uudistus oli. Raamattu sanoo

Hiskia

siitä: Tämän jälkeen »lähtivät kaikki saapuvilla olevat israelilaiset Juudan kaupunkeihin ja murskasivat patsaat, hakkasivat maahan asera-karsikot ja kukistivat uhrikukkulat ja alttarit perinpohjin koko Juudassa, Benjaminissa, Efraimissa ja Manassessa. Sitten kaikki israelilaiset palasivat kukin perintömaallensa, kaupunkeihinsa» (2 Aikak. 31: 1).

Hiskia apulaisineen pani toimeen useita eri uudistuksia kohentaakseen valtakunnan hengellistä ja ajallista asemaa. »Koko Juudassa» kuningas »teki sitä, mikä oli hyvää, oikeata ja totta Herran, hänen Jumalansa, edessä. Ja kaiken, mihin hän ryhtyi,

hän teki kaikesta sydämest~~änsä~~nsä, ja hän menestyi.» »Hän turvasi Herraan, Israelin Jumalaan eikä luopunut hänestä, vaan noudatti hänen käskyj~~änsä~~änsä, jotka Herra oli antanut Moosekselle. Niin Herra oli hänen kanssansa; hän menestyi» (jakeet 20,21; 2 Kun. 18: 5—7).

Hiskian hallituskaudella saatiin kokea ihmeellistä kaitsemuksen johdatusta, mikä osoitti että Israelin Jumala oli kansansa kanssa. Sen jälkeen kun assyrialaista onnistui hänen hallituksensa alkupuolella valloittaa Samaria ja hajottaa kymmenen heimon pirstottu jäännös kansojen sekaan, alkoivat monet epäillä heprealaisten Jumalan voimaa. Menestystensä rohkaisemina niiniveläiset olivat jo kauan sitten hyljänneet Joonan sanoman ja ryhtyneet uhmaten vastustamaan taivaan suunnitelmia. Muutaman vuoden kuluttua Samarian kukistumisesta voittoisat joukot ilmaantuivat uudelleen Palestiinaan ja suuntasivat tällä kertaa hyökkäyksensä Juudan varustettuja kaupunkeja vastaan saaden jonkin verran menestystäkin. Mutta heidän valtakuntansa muissa osissa syntyneet vaikeudet saivat heidät sitten vetäytymään pois joksikin aikaa. Vasta joitakin vuosia myöhemmin, Hiskian hallituksen lopulla, saivat maailman kansakunnat nähdä, tulisivatko pakanain jumalat lopulta voittamaan.

30.

BAABELIN KUNINKAAN LÄHETILÄÄT

Kesken menestyksellistä hallituskauttaan kuningas Hiskia sairastui äkkiä vakavasti. Hän »oli kuolemaisillaan» eikä ihmisvoimista ollut enää apua. Lopulta toivon rippeetkin näyttivät häviävän, kun profeetta Jeremia toi hänelle sanoman: »Näin sanoo Herra: Toimita talosi; sillä sinä kuolet etkä enää parane» (Jes. 38: 1).

Tulevaisuus näytti täysin synkältä, mutta kuningas saattoi silti rukoilla Häntä, jonka hän siihen asti oli kokenut olevan »meidän turvamme ja väkevyytemme, apumme hädässä aivan vahva» (Ps. 46:2). Ja »niin hän käänsi kasvonsa seinään päin ja rukoili Herraa sanoen: 'Oi Herra, muista, kuinka minä olen vaeltanut sinun edessäsi uskollisesti ja ehyellä sydämellä ja tehnyt sitä, mikä on hyvää sinun silmissäsi!' Ja Hiskia itki katkerasti» (2 Kun. 20: 2, 3).

Daavidin jälkeen ei yksikään hallitseva kuningas ollut siinä määrin kuin Hiskia vahvistanut Jumalan valtakuntaa luopumuksen ja masennuksen aikana. Kuoleva hallitsija oli palvellut Jumalaansa uskollisesti ja lujittanut kansan luottamusta Herraan heidän ylimpänä Hallitsijanaan. Hän saattoi nyt rukoilla Daavidin tavoin:

»Salli minun rukoukseni tulla kasvojesi eteen,
kallista korvasi minun huutoni puoleen.
Sillä minun sieluni on kärsimyksistä kylläinen,
ja minun elämäni on lähellä tuonelaa.»

Ps. 88: 3,4.

Baabelin kuninkaan lähettiläät

»Sillä sinä olet minun toivoni, Herra, Herra,
minun turvani hamasta nuoruudestani.
Sinä olet minun tukeni syntymästäni saakka,
älä hylkää minua, kun voimani loppuu.
Jumala, älä ole minusta kaukana,
Jumalani, riennä minun avukseni.
Älä, Jumala, minua hylkää
niin minä julistan sinun käsivartesi voimaa
nousevalle polvelle, sinun väkevyyttäsi
kaikille vielä tuleville.»

Ps. 71: 5,6,9, 12,18.

Hän, jonka laupeus »ei ole loppunut» (Välit.v. 3: 22), kuuli palvelijansa rukouksen. »Jesaja ei ollut vielä lähtenyt keskimäiseltä esipihalta, kun hänelle tuli tämä Herran sana: 'Palaja takaisin ja sano Hiskialle, minun kansani ruhtinaalle: »Näin sanoo Herra, sinun isäsi Daavidin Jumala: Minä olen kuullut sinun rukouksesi, olen nähnyt sinun kyöneleesi. Katso, minä parannan sinut: jo kolmantena päivänä sinä menet Herran temppeliin. Ja minä lisään sinulle ikää viisitoista vuotta. Ja minä pelastan sinut ja tämän kaupungin Assurin kuninkaan käsistä. Minä varjelen tätä kaupunkia itseni tähden ja palvelijani Daavidin tähden»'» (2 Kun. 20: 4—6).

Iloissaan profeetta palasi ilmoittamaan nämä vakuuttavat ja toivoa herättävät sanat. Jesajan ohjeen mukaan oli kipeän paikan päälle pantava viikunakakku, ja kuninkaalle hän esitti sanoman Jumalan armosta ja huolenpidosta.

Samoin kuin Mooses Midianin maassa, Gideon taivaallisen sanansaattajan edessä ja Elisa vähän ennen mestarinsa taivaaseen ottamista pyysi Hiskiakin jotakin merkkiä siitä, että sanoma oli taivaasta. »Mikä on merkkinä», hän kysyi profeetalta, »siitä, että Herra on parantava minut, niin että minä kolmantena päivänä voin mennä Herran temppeliin?»

»Tämä on oleva sinulle merkkinä», vastasi profeetta, »siitä, että Herra tekee, mitä hän on sanonut: varjo kulkee kymmenen astetta eteenpäin tahi siirtyy kymmenen astetta takaisin.» »Varjon on helppo pidetä kymmenen astetta», vastasi Hiskia. »Ei, vaan siirtyköön varjo takaisin kymmenen astetta.»

Profeetat ja kuninkaat

Vain Jumala saattoi suoranaisella asiaan puuttumisellaan siirtää aurinkokellon varjoa kymmenen astetta taaksepäin, ja sen tuli olla Hiskialle merkinä siitä, että Herra oli kuullut hänen rukouksensa. Niinpä »profeetta Jesaja huusi Herraa, ja hän antoi varjon Aahaan aurinkokellossa siirtyä takaisin kymmenen astetta, jotka se oli jo laskeutunut» (jakeet 8—11).

Päästyään näin jälleen voimiinsa Juudan kuningas tunnusti laulun sanoin Herran armoteot ja vannoi palvelevansa auliisti koko loppuikänsä kuningasten Kuningasta. Jumala oli kohdellut häntä sääliä, ja hän tunnusti sen niin kiitollisena, että se sopii innostavaksi esimerkiksi kaikille, jotka haluavat viettää vuotensa Luojansa kunniaksi.

»Minä sanoin:

Kesken rauhallisten päivieni
minun on mentävä tuonelan porteista;
jäljellä olevat vuoteni on minulta riistetty pois.

Minä sanoin:

En saa minä enää nähdä Herraa, Herraa elävien maassa,
en enää ihmisiä katsella manalan asukasten joukossa.

Minun majani puretaan ja viedään minulta pois
niinkuin paimenen telttä;
olen kutonut loppuun elämäni,
niinkuin kankuri kankaansa,
minut leikataan irti loimentutkaimista.

Ennenkuin päivä yöksi muuttuu, sinä teet minusta lopun.
Minä viihdyttelin itseäni aamuun asti —
niinkuin leijona hän murskaa kaikki minun luuni;
ennenkuin päivä yöksi muuttuu, sinä teet minusta lopun.

Niinkuin pääskynen, niinkuin kurki minä kuikutan,
minä kujerran kuin kyyhkynen;
hiueten katsovat minun silmäni korkeuteen:
Herra, minulla on ahdistus, puolusta minua.

Mitä nyt sanonkaan?

Hän lupasi minulle ja täytti myös:
minä vaellan hiljaisesti kaikki elämäni vuodet
sieluni murheen tähden.

Baabelin kuninkaan lähettiläät

Herra, tämänkaltaiset ovat elämäksi,
ja niissä on koko minun henkeni elämä.
Sinä teet minut terveeksi; anna minun elää.

Katso, onneksi muuttui minulle katkera murhe:
sinä rakastit minun sieluani,
nostit sen kadotuksen kuopasta,
sillä sinä heitit kaikki minun syntini selkäsi taa.

Sillä ei tuonela sinua kiitä,
ei kuolema sinua ylistä;
eivät hautaan vaipuneet pane sinun totuutesi toivoansa.

Elävät, elävät sinua kiittävät,
niinkuin minä tänä päivänä;
isä ilmoittaa lapsillensa sinun totuutesi.

Herra on minun auttajani.
Minun kanteleeni soittoja soittakaamme
kaikkina elinpäivinämme Herran temppelissä.»

Jes. 38: 10—20.

Tigris- ja Eufrat-virran hedelmöittämällä tasangoilla asui Assyrian alaisuudessa muinainen kansa, joka kerran oli kohoava maailmanvallaksi. Sen joukossa oli viisaita miehiä, jotka tutkivat ahkerasti tähtitiedettä, ja he hämmästyivät kovin havaitessaan aurinkokellon varjon siirtyneen kymmenen astetta takaisin päin. Kun heidän kuninkaansa Merodak-Baladan sai kuulla, että tämä ihmeteko oli annettu Juudan kuninkaalle merkiksi siitä, että taivaan Jumala oli lisännyt tälle elinvuosia, hän lähetti matkaan lähettiläitä onnittelemaan Hiskiaa parantumisesta ja saamaan, mikäli mahdollista, lisätietoja Jumalasta, joka kykeni suorittamaan moisen ihmeen.

Hiskia sai näiden kaukaisen maan hallitsijan luota tulleiden lähettiläiden käynnistä hyvän tilaisuuden ylistää elävää Jumalaa. Miten helppoa hänen olisikaan ollut kertoa heille Jumalasta, koko luomakunnan ylläpitäjistä, joka niin suosiollisesti oli jättänyt hänet henkiin kaiken muun toivon pettäessä! Mitä merkittäviä muutoksia olisikaan tapahtunut, jos nämä Kaldean tasangoilta tulleet totuuden etsijät olisi johdettu tunnustamaan elävä Jumala korkeimmaksi Valtiaaksi!

Profeetat ja kuninkaat

Mutta ylpeys ja turhamaisuus valtasivat Hiskian mielen, ja tämä itsekorotuksen mieliala sai hänet tuomaan ahnaiden silmien katseltaviksi ne aarteet, joilla Jumala oli rikastuttanut kansaansa. Kuningas »näytti heille varastohuoneensa, hopean ja kullan, hajuaineet ja kalliin öljyn ja koko asehuoneensa ja kaikki, mitä hänen aarrekammioissansa oli. Ei ollut mitään Hiskian talossa eikä koko hänen valtakunnassaan, mitä hän ei olisi heille näyttänyt» (Jes. 39: 2). Hän ei tehnyt tätä kirkastaakseen Jumalaa vaan korottaakseen itseään ulkomaisten ruhtinaiden silmissä/Hän ei pysähtynyt ajattelemaan, että nämä miehet olivat mahtavan kansakunnan edustajia, jotka eivät sydämestään pelänneet eivätkä rakastaneet Jumalaa, ja että hänen oli sopimatonta näyttää heille luottamuksellisesti oman maansa ajallisia rikkauksia.

Lähettiläiden käynnillä Hiskian luona koeteltiin hänen kiittolisuuttaan ja hurskauttaan. Raamattu mainitsee tästä: »Niinpä Jumala ainoastaan koetellakseen häntä ja tullakseen tuntemaan kaiken, mitä hänen sydämessään oli, jätti hänet Baabelin ruhtinasten lähettiläiden valtaan, jotka olivat lähetetyt hänen luokseen tiedustelemaan ihmettä, joka oli tapahtunut maassa» (2 Aikak. 32: 31). Jos Hiskia olisi käyttänyt tämän saamansa tilaisuuden todistaakseen Israelin Jumalan voimasta, hyvydestä ja armahtavuudesta, olisi lähettiläiden selostus matkastaan vaikuttanut pimeyden läpi tunkevan valon tavoin. Mutta hän korottautui Herraa Sebaotiakin mahtavammaksi. Hän »ei palkinnut hyvää hyvällä, vaan hänen sydämensä ylpistyi» (jaa 25).

Miten tuhoisia olivatkaan tämän menettelyn seuraukset! Jesajalle ilmoitettiin, että maahansa palanneet lähettiläät kertoivat näkemistään aarteista ja että Baabelin kuningas ja hänen neuvonantajansa aikoivat rikastuttaa omaa maataan Jerusalemin aarteilla. Hiskia oli pahoin tehnyt syntiä; »sentähden hänen ja Juudan ja Jerusalemin osaksi tuli viha» (jaa 25).

»Mutta profeetta Jesaja tuli kuningas Hiskian tykö ja sanoi hänelle: 'Mitä nämä miehet ovat sanoneet, ja mistä he ovat tulleet sinun tykösi?' Hiskia vastasi: 'He ovat tulleet minun tyköni kaukaisesta maasta, Baabelista.' Hän sanoi: 'Mitä he ovat nähneet sinun talossasi?' Hiskia vastasi: 'Kaiken, mitä talossani

Baabelin kuninkaan lähettiläät

on, he ovat nähneet; aarekammiossani ei ole mitään, mitä en olisi heille näyttänyt.'

»Niin Jesaja sanoi Hiskialle: 'Kuule Herran Sebaotin sana: Katso, päivät tulevat, jolloin kaikki, mitä sinun talossasi on ja mitä sinun isäsi ovat koonneet tähän päivään asti, viedään pois Baabeliin; ei mitään jää jäljelle, sanoo Herra. Ja sinun omia poikiasi, jotka sinusta polveutuvat, jotka sinulle syntyvät, viedään hovipalvelijoiksi Baabelin kuninkaan palatsiin.'

»Hiskia sanoi Jesajalle: 'Herran sana, jonka olet puhunut, on hyvä'» (Jes. 39: 3—8).

Kun Hiskia syvästi katuen »nöyrtyi sydämensä ylpeydestä, hän ja Jerusalemin asukkaat, ei Herran viha kohdannut heitä Hiskian päivinä» (2 Aikak. 32: 26). Mutta pahan siemen oli tullut kylvetyksi, ja aikanaan se nousisi oraalle ja kypsyisi hävityksen ja kärsimysten sadoksi. Jäljellä olevina vuosinaan Juudan kuningas menestyisi huomattavasti, koska hän pyrki päättävästi hyvittämään tekemiään virheitä ja tuottamaan kunniaa palvomansa Jumalan nimelle. Kuitenkin hänen uskonsa joutuisi kovalle koetukselle ja hän saisi oppia, että vain täysin Herraan luottamalla hän voisi toivoa saavansa voiton niistä pimeyden valloista, jotka pyrkivät vehkeilyillään tuhoamaan hänet ja tyystin hävittämään hänen kansansa.

Kertomus siitä, miten Hiskia lähettiläiden käynnin aikana petti saamansa luottamuksen, sisältää kaikille tärkeän opetuksen. Meidän tulisi nykyistä paljon enemmän puhua kallisarvoisista kokemuksistamme, Jumalan armosta ja laupeudesta sekä Vapahtajan rakkauden verrattomasta syvällisyydestä. Kun Jumalan rakkaus täyttää mielen ja sydämen, ei ole vaikea kertoa toisille oman hengellisen elämän asioista. Suuret ajatukset, jalot pyrkimykset, selkeät käsitykset totuudesta, epätietoisyydet, epäitsekkyys, tarkoitukset sekä hurskauden ja pyhyiden kaipuu ilmenevät sanoina, jotka ilmaisevat sydämen aarteen luonteen.

Ne joiden kanssa seurustelemme päivästä toiseen, tarvitsevat apuamme ja ohjaustamme. He voivat olla sellaisessa mielen-tilassa, että ajallaan lausuttu sana voi merkitä heille aivan ratkaisevaa apua. Sen päivän jälkeen emme ehkä milloinkaan enää tavoita heitä. Millainen on vaikutuksemme näihin matkakumppaneihimme?

Profeetat ja kuninkaat

Jokaisella päivällä on omat tehtävänsä, jotka meidän on suoritettava. Joka päivä jättävät sanamme ja tekomme vaikutuksensa niihin, joiden kanssa olemme tekemisissä. Miten tärkeää onkaan, että panemme vartijan suullemme ja vartioitsemme tarkoin askeleitamme! Vain yksi hillitön liike tai varomaton askel, ja jonkin väkevän kiusauksen kuohahtavat aallot saattavat suistaa poloisen sielun lankeemuksen alamäkeen. Emme voi enää peruuttaa ajatuksia, joita olemme istuttaneet ihmisten mieleen. Jos ne ovat olleet pahoja, olemme saattaneet panna liikkeelle pahuuden vyöryn, jota emme kykene pysäyttämään.

Jos taas autamme esimerkillämme toisia kehittämään hyviä periaatteita, vahvistamme heitä tekemään hyvää. He jättävät vuorostaan toisiin saman hyväätekevän vaikutuksen. Näin koituu vaikutuksemme satojen ja tuhansien avuksi. Kristuksen tosi seuraaja lujittaa kaikkien niiden hyviä pyrkimyksiä, joiden kanssa hän joutuu kosketuksiin. Epäuskoiselle ja paheelliselle maailmalle hän ilmentää Jumalan armon voimaa ja hänen luonteensa täydellisyyttä.

31.

VAPAUTUS ASSYRIASTA

Kun Assyrian joukot tunkeutuivat Juudaan ja maa oli suuressa vaarassa, näytti siltä ettei mikään voisi pelastaa Jerusalemiä täydeltä tuholta. Tällöin Hiskia kutsui koolle valtakuntansa joukot torjumaan järkkymättömän urheasti pakanalliset ahdistajansa ja luottamaan siihen, että Herra kykeni voimallaan vapauttamaan kansansa. Hän rohkaisi Juudan miehiä: »Olkaa lujat ja rohkeat, älkää peljätkö älkääkä arkailko Assurin kuningasta ja kaikkea joukkoa, joka on hänen kanssansa; sillä se, joka on meidän kanssamme, on suurempi kuin se, joka on hänen kanssansa. Hänen kanssansa on lihan käsivarsi, mutta meidän kanssamme on Herra, meidän Jumalamme, meitä auttamassa ja meidän sotiamme sotimassa» (2 Aikak. 32: 7, 8).

Hiskia ei suotta puhunut asioiden näin varmasta lopputuloksesta. Vaikka Jumala jonkin aikaa käyttikin pöyhkeää Assyriaa vihansa vitsana, jolla hän kuritti kansoja, ei se aina pysyisi vallitsevana (ks. Jes. 10: 5). »Älä pelkää Assyria», oli Herra sanonut Jesajan välityksellä joitakin vuosia aikaisemmin Siionissa asuville. »Sillä lyhyt hetki vielä ja Herra Sebaot heiluttaa ruoskaa häntä vastaan, niinkuin silloin, kun Midian lyötiin Oorebin kalliolla, ja hänen sauvansa on ojennettuna meren yli, ja hän kohottaa sen niinkuin muinoin Egyptiä vastaan. Sinä päivänä heltiää hänen kuormansa sinun hartioiltasi ja hänen ikeensä sinun niskaltasi, sillä ies särkyy lihavuuden pakosta» (jakeet 24—27).

Eräässä toisessa profeetallisessa sanomassa, joka julistettiin »kuningas Aahaan kuolinvuotena», profeetta oli lausunut: »Herra

Profeetat ja kuninkaat

Sebaot on vannonut, sanoen: Totisesti, mitä minä olen ajatellut, se tapahtuu, mitä minä olen päättänyt, se toteutuu: minä muserran Assyriin maassani ja tallaan hänet vuorillani, niin että hänen ikeensä heltiää heidän päältään ja hänen kuormansa heltiää heidän hartioiltansa. Tämä on päätös, päätetty kaikesta maasta, tämä on käsi, ojennettu kaikkien kansojen yli. Sillä Herra Sebaot on päättänyt, — kuka sen tyhjäksi tekee? Hänen kätensä on ojennettu, — kuka sen torjuu?» (Jes. 14: 28, 24—27).

Sortajan valta tulisi murtumaan. Kuitenkin Hiskia oli hallitus kautensa alkuvuosina maksanut vielä veroa Assurille Aahaan tekemän sopimuksen mukaisesti. Mutta samaan aikaan »neuvoteli hän päämiestensä ja urhojensa kanssa» vahvistaen kaikin mahdollisin tavoin valtakuntansa puolustusta. Hän oli varmistanut Jerusalemin muurin sisäpuolisten vesivarojen riittävyuden, kun vesi kaupungin ulkopuolella sen sijaan olisi vähissä. »Ja hän rohkaisti mielensä, rakensi koko revityn osan muuria ja korotti torneja ja teki sen ulkopuolelle toisen muurin, varusti Millon Daavidin kaupungissa ja teetti paljon heittoaseita ja kilpiä. Ja hän asetti sotapäälliköitä kansalle» (2 Aikak. 32: 3, 5, 6). Kaikki voitava tehtiin kaupungin valmistamiseksi piirityksen varalle.

Hiskian noustessa Juudan valtaistuimelle assyrialaiset olivat jo vieneet pohjoisvaltakunnasta vankeinaan suuren joukon Israelin lapsia. Kun hän oli hallinnut muutaman vuoden ja vahvisti vielä Jerusalemin puolustusta, assyrialaiset piirittivät Samariaa ja valloittivat sen sekä hajottivat kymmenen heimoa Assyrian valtakunnan moniin maakuntiin. Juudan rajoille oli matkaa vain muutama kilometri eikä Jerusalemiinkaan ollut täyttä kahdeksaakymmentä, ja temppeleistä saatavat runsaat sotasaaliit houkuttelivat vihollista palaamaan.

Mutta Juudan kuningas oli päättänyt osaltaan valmistautua torjumaan vihollista, ja suoritettuaan kaiken, mikä ihmiskyvyin ja voimin oli tehtävissä, hän oli koonnut joukkonsa ja kehottanut niitä olemaan rohkealla mielellä. »Suuri on teidän keskellänne Israelin Pyhä», kuului profeetta Jesajan sanoma Juudalle, ja uskossaan horjumattomana julisti kuningas nyt: »Meidän kanssamme on Herra, meidän Jumalamme, meitä auttamassa ja meidän sotiamme sotimassa» (Jes. 12: 6; 2 Aikak. 32: 8).

Ei mikään herätä niin nopeasti uskoa kuin sen osoittaminen

käytännössä. Juudan kuningas oli valmistautunut tulevan myrskyn varalle, ja nyt hän turvasi Jumalaan luottaen siihen, että ennustus assyrialaisia vastaan täyttyisi. »Ja kansa luotti Hiskian, Juudan kuninkaan, sanoihin» (2 Aikak. 32: 8). Mitä siitä, vaikka Assyrian joukot voitettuaan vastikään maan suurimmat kansakunnat ja kukistettuaan Samarian Israelissa siirtäisivät nyt joukkonsa hyökkäämään Juudaan? Mitä siitä, vaikka he kerskuisivat: »Niinkuin minun käteni on saavuttanut epäjumalien valtakunnat, joiden jumalankuvat olivat paremmat kuin Jerusalemin ja Samarian — niin enkö minä tekisi Jerusalemmille ja sen epäjumalankuville samoin kuin minä tein Samarialle ja sen epäjumalille?» (Jes. 10: 10,11). Juudalla ei ollut mitään pelättävää, sillä se luotti Herraan.

Lopulta jouduttiin kauan odotettuun ahdinkoon. Voitosta voittoon etenevät Assyrian joukot hyökkäsivät Juudaan. Varmoina voitostaan päälliköt jakoivat joukkonsa kahtia; toisen puolen tuli käydä etelässä Egyptin joukkoja vastaan ja toisen oli määrä piirittää Jerusalemiä.

Jumala oli nyt Juudan ainoana toivona. Kaiken mahdollisen avun saaminen Egyptistä oli nyt katkaistu, eikä lähistöllä ollut mitään muita kansoja tarjoamassa heille ystävällistä apuaan.

Varmoina harjaantuneiden joukkojensa voimasta Assyrian päälliköt järjestivät tapaamisen Juudan päämiesten kanssa ja vaativat tällöin röyhkeästi kaupunkia antautumaan. Tämän vaatimuksensa ohessa he syytivät pilkkapuheillaan solvauksia heprealaisten Jumalalle. Israelin ja Juudan heikkouden ja luopumuksen johdosta eivät kansat enää pelänneet Jumalan nimeä vaan pilkkasivat sitä jatkuvasti (ks. Jes. 52: 5).

»Sanokaa Hiskialle», puhui Rabsake, yksi Sanheribin päälliköistä. »Näin sanoo suurkuningas, Assurin kuningas: 'Mitä on tuo luottamus, mikä sinulla on? Arvelet kai, että pelkästä huulten puheesta tulee neuvo ja voima sodankäyntiin. Keneen sinä oikein luotat, kun kapinoit minua vastaan?'» (2 Kun. 18: 19,20).

Päälliköt pitivät kokoustaan kaupungin porttien ulkopuolella mutta kuitenkin kuulomatkan päässä muurilla olleista vartijoista, ja kun Assyrian kuninkaan edustajat suuriäänisesti esittivät vaatimuksiaan, pyydettiin heitä puhumaan mieluummin

Profeetat ja kuninkaat

syyrian kielellä kuin juutalaisten kielellä, jotta muurilla olevat eivät voisi seurata keskustelujen kulkua. Mutta Rabsake vain pilkkasi tätä pyyntöä ja huutaen entistä kovemmin jatkoi puhettaan edelleen juudan kielellä:

»Kuulkaa suurkuninkaan, Assurin kuninkaan, sana. Näin sanoo kuningas: 'Älkää antako Hiskian pettää itseänne, sillä hän ei voi pelastaa teitä minun käsistäni. Älköön Hiskia saako teitä luottamaan Herraan, kun hän sanoo: Herra on varmasti pelastava meidät, eikä tätä kaupunkia anneta Assurin kuninkaan käsiin.

»Älkää kuulko Hiskiaa.' Sillä Assurin kuningas sanoo näin: 'Tehkää sovinto minun kanssani ja antautukaa minulle, niin te saatte syödä kukin omasta viinipuustanne ja viikunapuustanne ja juoda kukin omasta kaivostanne, kunnes minä tulen ja vien teidät maahan, joka on teidän maanne kaltainen, vilja- ja viinimaahan, leivän ja viinitarhojen maahan.

»Älköön vain Hiskia saako vietellä teitä, sanoessaan: Herra pelastaa meidät. Onko muidenkaan kansojen jumalista kukaan pelastanut maatansa Assurin kuninkaan käsistä? Missä ovat Hamatin ja Arpadin jumalat? Missä ovat Sefarvaimin jumalat? Ovatko ne pelastaneet Samariaa minun käsistäni? Kuka näiden maiden kaikista jumalista on pelastanut maansa minun käsistäni? Kuinka sitten Herra pelastaisi Jerusalemin minun käsistäni?'» (Jes. 36: 13—20).

Näiden pilkkapuheiden aikana juutalaiset »olivat vaiti eivätkä vastanneet hänelle mitään». Neuvottelu päättyi. Juutalaisten edustajat palasivat »Hiskian luo vaatteet reväistynä ja kertoivat hänelle, mitä Rabsake oli sanonut» (jakeet 21,22). Kun kuningas kuuli tämän herjaavan haasteen, »repäisi hän vaatteensa, pukeutui säkkiin ja meni Herran temppeliin» (2 Kun. 19:1).

Sanansaattajia lähetettiin Jesajan luo ilmoittamaan hänelle neuvottelun tuloksesta. »Hädän, kurituksen ja häväistyksen päivä on tämä päivä», lähetti kuningas sanomaan. »Ehkä Herra, sinun Jumalasi, kuulee Rabsaken sanat, joilla hänen herransa, Assurin kuningas, on lähettänyt hänet herjaamaan elävää Jumalaa, ja rankaisee häntä näistä sanoista, jotka Herra, sinun Jumalasi, on kuullut. Niin kohota nyt rukous jäännöksen puolesta, joka vielä on olemassa» (jakeet 3,4).

Vapautus Assyriasta

»Kuningas Hiskia ja profeetta Jesaja, Aamoksen poika, rukoilivat tämän tähden ja huusivat taivaan puoleen» (2 Aikak. 32:20).

Jumala vastasi palvelijainsa rukouksiin. Jesaja sai kerrottavakseen Hiskialle sanoman: »Näin sanoo Herra: Älä pelkää niitä sanoja, jotka olet kuullut ja joilla Assurin kuninkaan poikaset ovat häväisseet minua. Katso, minä annan häneen mennä sellaisen hengen, että hän palaa omaan maahansa. Ja minä annan hänen kaatua miekkaan omassa maassansa» (2 Kun. 19: 6,7).

Poistuttuaan Juudan päämiesten luota Assyrian edustajat menivät suoraan kuninkaansa luo, joka oli oman joukko-osastonsa kanssa torjumassa egyptiläisten mahdollista lähestymistä. Kuultuaan heidän raporttinsa Sanherib »kirjoitti myös kirjeen herjatakseen Herraa, Israelin Jumalaa, ja puhuakseen häntä vastaan; siinä sanottiin näin: 'Niinkuin muiden maiden kansain jumalat eivät ole pelastaneet kansojansa minun käsistäni, niin ei Hiskiankaan Jumala ole pelastava kansaansa minun käsistäni'» (2 Aikak. 32: 17).

Tähän kerskuvaan uhkaukseen liittyi vielä viesti: »Älä anna Jumalasi, johon sinä luotat, pettää itseäsi äläkä ajattele: Jerusalem ei joudu Assurin kuninkaan käsiin. Olethan kuullut, mitä Assurin kuninkaat ovat tehneet kaikille maille, kuinka he ovat vihkineet ne tuhon omiksi. Ja sinäkö pelastuisit! Ovatko kansain jumalat pelastaneet niitä, jotka minun isäni ovat tuhonneet: Goosania, Harrania, Resefiä ja Telassarin edeniläisiä? Missä on Hamatin kuningas ja Arpadin kuningas, Sefarvaimin kaupungin, Heenan ja Ivvan kuningas?'» (2 Kun. 19: 10—13).

Kun Juudan kuningas sai tuon solvaavan kirjeen, hän vei sen temppeleihin ja »levitti sen Herran eteen» (jae 14). Sitten hän rukoili vahvasti uskoen apua taivaasta, että maan kansat saisivat tietää, että heprealaisten Jumala vielä eli ja hallitsi. Nyt oli kyseessä Herran kunnia, ja hän yksin saattoi vapauttaa kansansa.

»Herra, Israelin Jumala, jonka valtaistuinta kerubit kannattavat», Hiskia rukoili, »sinä yksin olet maan kaikkien valtakuntain Jumala; sinä olet tehnyt taivaan ja maan. Herra, kallista korvasi ja kuule; Herra, avaa silmäsi ja katso. Kuule

Profeetat ja kuninkaat

Sanheribin sanat, kuinka hän lähetti tuon miehen herjaamaan elävää Jumalaa. Se on totta, Herra, että Assurin kuninkaat ovat hävittäneet kansat ja heidän maansa. Ja he ovat heittäneet heidän jumalansa tuleen; sillä ne eivät olleet jumalia, vaan ihmiskätten tekoa, puuta ja kiveä, ja sentähden he voivat hävittää ne. Mutta pelasta nyt meidät, Herra, meidän Jumalamme, hänen käsistensä, että kaikki maan valtakunnat tulisivat tietämään, että sinä, Herra, yksin olet Jumala» (2 Kun. 19: 15—19).

»Kuuntele, Israelin paimen.

Sinä, joka johdat Joosefia niinkuin lammasmaumaa,
sinä, jonka valtaistuinta kerubit kannattavat,
ilmesty kirkkaudessa.

Efraimin, Benjaminin ja Manassen edessä
herätä voimasi, tule meidän avuksemme.
Jumala, saata meidät entisellemme,
valista kasvosi, niin me autetuiksi tulemme.

Herra, Jumala Sebaot,
kuinka kauan sinä annat vihasi suitsuta,
kun sinun kansasi rukoilee?
Sinä olet syöttänyt heille kyynelten leipää,
olet juottanut heille maljoittain kyneleitä;
olet pannut meidät riidaksi naapureillemme,
meidän vihollisemme pilkkaavat meitä.
Jumala Sebaot, saata meidät entisellemme,
valista kasvosi, niin me autetuiksi tulemme.

Sinä siirsit viinipuun Egyptistä,
sinä karkoitit pakanat ja istutit sen.
Sinä raivasit sille sijan,
ja se juurtui ja täytti maan.
Se peitti vuoret varjollansa,
ja oksillansa Jumalan setrit.
Se levitti köynnöksensä mereen asti
ja vesansa Eufrat-virtaan saakka.

Miksi sinä särjit aidan sen ympäriltä,
niin että kaikki tienkulkijat sitä repivät?
Metsäkarju sitä jyräsi,

ja kedon eläimet sitä syövät.
Jumala Sebaot, käänny takaisin,
katso alas taivaasta ja näe;
ota hoitaaksesi tämä viinipuu
ja suojaa se, minkä sinun oikea kätesi istutti,
tämä taimi, jonka kasvatit suureksi itseäsi varten.
Suo meidän elää, niin me huudamme sinun nimeäsi
avuksemme.
Herra, Jumala Sebaot, saata meidät entisellemme,
valista kasvosi, niin me autetuiksi tulemme.»

Psalmi 80.

Se mitä Hiskia rukoili Juudan ja heidän ylimmän Hallitsijansa kunnian puolesta, oli Jumalan mielen mukaista. Temppelein vihkimisrukouksessaan Salomo oli pyytänyt Herraa hankkimaan oikeuden »kansallensa Israelille, kunkin päivän tarpeen mukaan, niin että kaikki maan kansat tulisivat tietämään, että Herra on Jumala eikä muuta jumalaa ole» (1 Kun. 8: 59, 60). Herra oli osoittava suosiotaan varsinkin sodan aikoina tai vihollisjoukon ahdistuessa, jolloin Israelin päämiesten tuli käydä sisälle Herran rukoushuoneeseen ja anoa vapautusta (jakeet 33, 34).

Hiskiaa ei jätetty toivottomaksi. Jesaja lähetti hänelle sanan: »Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Mitä sinä olet minulta Sanheribin, Assurin kuninkaan, tähden rukoillut, sen minä olen kuullut. Ja tämä on sana, jonka Herra on puhunut hänestä:

»Neitsyt, tytär Siion, halveksii ja pilkkaa sinua; tytär Jerusalemin nyökyttää ilkkuen päätänsä sinun jälkeesi.

»Ketä olet herjannut ja häväissyt, ja ketä vastaan olet korottanut äänesi? Korkealle olet kohottanut silmäsi Israelin Pyhää vastaan. Sanansaattajaisi kautta sinä herjasit Herraa ja sanoit: 'Monilla vaunuillani minä nousin vuorten harjalle, Libanonin aariin saakka, minä hakkasin maahan sen korkeat setrit, sen parhaat kypressit, ja tunkeuduin sen etäisimpään yöpaikkaan, sen rehevimpään metsään; minä kaivoin kaivoja ja join kuiviin muukalaisten vedet, ja jalkapohjallani minä kuivasin kaikki Egyptin virrat.'

»Etkö ole kuullut: kauan sitten minä olen tätä valmistanut, muinaisuudesta saakka tätä aivoitellut! Nyt minä olen sen

Profeetat ja kuninkaat

toteuttanut, ja niin sinä sait hävittää varustetut kaupungit autoiksi kiviroukkioiksi, ja niiden asukkaat olivat voimattomat, he kauhistuivat ja joutuivat häpeään; heidän kävi niinkuin kedon ruohon ja niinkuin vihannan heinän, niin katolla kasvavain kortten ja niinkuin laihon, joka kuivettuu ennen oljelle tulemistaan.

»Istuitpa sinä tai lähdit tai tulit, minä sen tiedän, niinkuin senkin, että sinä raivoat minua vastaan. Koska sinä minua vastaan raivoat ja koska sinun ylpeytesi on tullut minun korviini, niin minä panen koukkuni sinun nenääsi ja suitseni sinun suuhusi ja vien sinut takaisin samaa tietä, jota tulitkin» (2 Kun. 19: 20—28).

Valtausarmeija oli autoittanut Juudan maan, mutta Jumala oli luvannut ihmeellisesti huolehtia kansansa tarpeista. Hiskia sai sanoman: »Tämä on oleva sinulle merkinä: tänä vuonna syödään jälkikasvua ja toisena vuonna kesanto-aaluvaa, mutta kolmantena vuonna te kylväkää ja leikatkaa, istuttakaa viini-tarhoja ja syökää niiden hedelmää. Ja Juudan heimon pelastu-neet, jotka ovat jäljelle jääneet, tekevät taas juurta alaspäin ja hedelmää ylöspäin. Sillä Jerusalemista lähtee kasvamaan jäännös, pelastunut joukko Siionin vuorelta. Herran kiivaus on sen tekevä.

»Sentähden, näin sanoo Herra Assurin kuninkaasta: Hän ei tule tähän kaupunkiin eikä siihen nuolta ammu, ei tuo sitä vastaan kilpeä eikä luo sitä vastaan vallia. Samaa tietä, jota hän tuli, hän palajaa, ja tähän kaupunkiin hän ei tule, sanoo Herra. Sillä minä varjelen tämän kaupungin ja pelastan sen itseni tähden ja palvelijani Daavidin tähden» (jakeet 29—34).

Vielä samana yönä saatiin kokea vapautus. »Herran enkeli lähti ja löi Assurin leirissä sata kahdeksankymmentä viisi tuhatta miestä» (jake 35). Silloin saivat surmansa »kaikki sota-urhot, ruhtinaat ja päälliköt Assurin kuninkaan leirissä» (2 Aikak. 32: 21).

Sanherib, joka yhä oli ehkäisemässä Egyptistä Juudeaan kohdistuvaa hyökkäystä, sai pian kuulla tästä Jerusalemiin lähetetyn valtausarmeijan hirvittävästä kohtalosta. Se järkytti Assyrian kuningasta siinä määrin, »että hän häpeä kasvoillaan palasi takaisin maahansa» (jake 21). Mutta hän ei saanut hallita

Vapautus Assyriasta

enää kauan. Hänen oli ennustettu kuolevan äkisti, ja sen mukaisesti hänen oma kotiväkensä surmasi hänet. »Ja hänen poikansa Eesarhaddon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa» (Jes. 37: 38).

Heprealaiden Jumala oli voittanut ylpeän assyrialaisen. Ympärillä olevat kansat antoivat jälleen kunnian Herralle, ja pyhä ilo valtasi Jerusalemin asukkaiden mielen. Anossaan hartaasti vapautusta he olivat samalla monin kyynelin tunnustaneet syntejään. Suuressa hädässään he olivat täysin luottaneet Jumalan pelastavaan voimaan, eikä hän jättänyt heitä pulaan. Juhlavat kiitoslaulut kaikuivat nyt temppelein piholla.

»Jumala on tunnettu Juudassa,
hänen nimensä on suuri Israelissa;
Saalemissa on hänen majansa
ja hänen asumuksensa Siionissa.
Siellä hän mursi jousen salamat,
kilven ja miekan ja sodan.

Kirkkaudessa, valtasuuruudessa
sinä tulit voittosaaliin vuorilta.
Urhoollisilta ryöstettiin aseet, he uupuivat uneen;
kaikkien sankarien kädet herposivat.
Sinun nuhtelustasi, Jaakobin Jumala,
vaipuivat raskaaseen uneen vaunut ja hevoset.

Sinä olet peljättävä,
kuka kestää sinun edessäsi, kun sinä vihostut?
Taivaasta sinä annoit tuomiosi kuulua;
maa peljästyi ja vaikeni,
kun Jumala nousi tuomiolle
vapahtaakseen kaikki maan nöyrät.

Sillä ihmisten viha tulee sinulle ylistykseksi:
sinä vyöttäydyt vihan ylenpalttisuuteen.
Tehkää lupauksia ja täyttäkää ne Herralle, Jumalallenne.
Kaikki hänen ympärillään asuvaliset
tuokoot lahjoja Peljättävälle,
joka nöyryyttää ruhtinaitten rohkeuden
ja joka on peljättävä maan kuninkaille.»

Psalmi 76.

Profeetat ja kuninkaat

Assyrian valtakunnan nousu ja kukistuminen sisältää runsaita opetuksia maailman nykyisille kansoille. Raamatussa verrataan Assyrian mahtavuutta sen menestyksen parhaina vuosina Jumalan puistossa kasvavaan jaloon puuhun, joka yleni ympärillä olevia puita korkeammaksi.

»Assur oli setri Libanonilla, kaunislehväinen, taajavarjainen, korkeakasvuinen, ja sen latva oli tiheän lehvistön keskellä. Sen varjossa asuivat kaikki suuret kansat. Kaunis se oli suuruudessaan, oksiansa pituudessa, sillä sen juuri oli runsasten vetten ääressä. Eivät olleet setrit sen vertaiset Jumalan puutarhassa, eivät kypressit sen oksien veroiset, eivät plataanit niinkuin sen haarat. Ei yksikään puu Jumalan puutarhassa ollut sen veroinen kauneudessa. — — Kaikki puut Jumalan puutarhassa sitä kadehtivat» (Hes. 31: 3—9).

Mutta sen sijaan että Assyrian hallitsijat olisivat käyttäneet epätavallisia siunauksiaan ihmiskunnan hyödyksi, he tulivat ruoskaksi monille maille. Armottomina ja piittaamatta vähääkään Jumalasta tai ihmisistä he pakottivat kaikki kansat tunnustamaan Niiniven jumalten ylemmyyden, jotka he korottivat Korkeimmankin yläpuolelle. Jumala oli lähettänyt Joonan julistamaan heille varoitussanomaa, ja joksikin aikaa he nöyryivät Herran Sebaotin edessä ja anoivat anteeksiantoa. Mutta ennen pitkää he ryhtyivät taas palvomaan epäjumalia ja valloittamaan maailmaa.

Nuhdellessaan Niiniven pahantekijöitä profeetta Naahum huudahti:

»Voi verivelkojen kaupunkia,
joka on täpötäynnä valhetta ja raastosaalista;
ei taukoa ryöstäminen!
Kuule! Ruoskat läiskyvät, pyörät ryskyvät,
hevoseet kiitävät, vaunut hyppivät,
ratsut karkaavat pystyyn,
miekat välkkyvät, keihäät salamoivat.
Paljon kaatuneita .
Katso, minä käyn sinun kimppuusi,
sanoo Herra Sebaot.»

Naahum 3: 1—5.

Ääretön Jumala pitää vieläkin erehtymättömän tarkkaa tiliä kansakunnista. Tämä tili pysyy avoimena niin kauan kuin hän tarjoaa armoaan ja kutsuu parannukseen; mutta kun tilin luvut kohoavat tiettyyn Jumalan asettamaan määrään, tulee hänen vihansa toiminnan vuoro. Tili päätetään. Jumalallinen kärsivällisyys loppuu. Armon kutsut lakkaavat.

»Herra on pitkämielinen ja suuri voimassansa, mutta Herra ei jätä rankaisematta. Hänen tiensä käy tuulispäässä ja myrskyssä, ja pilvi on hänen jalkojensa tomu. Hän nuhtelee merta ja kuivaa sen, ja kaikki virrat hän ehdyttää. Baasan ja Karmel kuihtuvat, ja Libanonin kukoistus kuihtuu. Vuoret järkkyvät hänen edessänsä ja kukkulat sulavat. Hänen kasvojensa voimasta kohoaa maa, maanpiiri ja kaikki sen asuwait. Kuka seisoo hänen tuimuutensa edessä, ja kuka kestää hänen vihansa hehkua? Hänen vihastuksensa vuotaa niinkuin tuli, ja kalliot halkeilevat hänen edesssä» (Naah. 1: 3—6).

Niin Niinivekin, tuo »riemuisa kaupunki, joka asui turvallisena, joka sanoi sydämessään: 'Minä, eikä ketään muuta'», oli lopulta »tyhjänä kaikki, työpöyhjänä, hävitettynä!» Siitä tuli »leijonain tyyssija, nuorten jalopeurain syöntipaikka, jossa leijona käyskenteli, naarasleijona ja leijonanpentu, kenenkään pelottelematta» (Sef. 2: 15; Naah. 2: 10,11).

Sefanja ulotti katseensa aikaan, jolloin Assyrian ylpeys lannistettaisiin, ja ennusti Niinivestä: »Sen keskellä makaa laumoja, kaikkia villieläimiä joukoittain. Pelikaani ja tuonenkurki yöpyvät sen patsaanpäissä. Kuule, kuinka ne laulavat akkuna-aukossa! Kynnyksellä on tyhjiys. Setrilaudoituksen hän on paljastanut» (Sef. 2: 14).

Suuri oli Assyrian valtakunta maineensa kukkuloilla, mutta suuri oli sen kukistuminenkin. Profeetta Hesekiel kehitteli edelleen kuvausta jalosta setripuusta ja ennusti selvästi, miten Assyria tulisi kukistumaan ylpeytensä ja julmuutensa vuoksi. Hän julisti:

»Näin sanoo Herra, Herra: Koska se tuli korkeakasvuiseksi ja sen latva oli tiheän lehvistön keskellä ja sen sydän ylpistyi sen korkeudesta, annan minä sen pakanoista mahtavimman käsiin, ja hän tekee sille, minkä tekee; jumalattomuutensa tähden minä sen olen karkoittanut. Ja sen hakkasivat muukalaiset, julmim-

Profeetat ja kuninkaat

mat pakanoista, ja heittivät sen maahan. Vuorille ja kaikkiin laaksoihin kaatuivat sen haarat, ja sen oksat murskaantuivat kaikkiin maan puronotkoihin. Kaikki maan kansat laskeutuivat alas sen varjosta ja jättivät sen. Sen kaatuneella rungolla asuvat kaikki taivaan linnut, ja sen oksien ääressä oleskelevat kaikki metsän eläimet — *ettei yksikään puu vetten vierellä kasvaisi niin korkeaksi eikä ojentaisi latvaansa pilvien väliin.*

»Näin sanoo Herra, Herra: Sinä päivänä, jona hän astui tuonelaan, minä verhosin syvyyden suruun. Hänen kaatumisensa ryskeestä minä panin kansakunnat vapisemaan» (Hes. 31: 10—16).

Assyrian ylpeys ja kukistuminen säilyvät opetuksina ajan loppuun asti. Niiltä nykymaailman kansakunnilta, jotka ryhtyvät ylpeydessään ylimielisesti vastustamaan Jumalaa, hän kysyy: »Oliko yhtään Eedenin puista sinun vertaistasi kunniassa ja suuruudessa? Mutta sinut on Eedenin puitten kanssa syösty alas maan syvyyteen» (jae 18).

»Hyvä on Herra, turva ahdistuksen päivänä, ja hän tuntee ne, jotka häneen luottavat. Mutta paisuvalla tulvalla hän tekee lopun» kaikista, jotka pyrkivät korottamaan itsensä Korkeimman yläpuolelle (Naah. 1: 7, 8).

»Assurin ylpeys painuu alas, ja Egyptin valtikka väistyy pois» (Sak. 10: 11). Tämä ei pidä paikkaansa ainoastaan niistä muinaisista kansoista, jotka ryhtyivät vastustamaan Jumalaa, vaan myös nykyisistä kansakunnista, jotka eivät täytä jumalallista tarkoitustaan. Lopullisena palkanmaksun päivänä, jolloin kaiken maan vanhurskas Tuomari »seuloo kansakuntia» (Jes. 30:28), saavat totuutta noudattaneet käydä sisälle Jumalan kaupunkiin, ja silloin kaikuvat taivaan holvit lunastettujen voitonlauluista. »Silloin te veisaatte», julistaa profeetta, »niinkuin yöllä, kun pyhä juhla alkaa, ja sydämenne riemuitsee niinkuin sen, joka huilujen soidessa astuu vaeltaen Herran vuorelle, Israelin kallion tykö. Herra antaa kuulla äänensä voiman. Sillä Herran äänestä peljästy Assur. Hän lyö vitsalla. Ja jokaisella sallimuksen sauvan iskulla, jonka Herra häneen satuttaa, soivat vaskirummut ja kanteleet» (jakeet 29—32).

32.

TOIVOA PAKANOILLE

Koko toimintansa ajan Jesaja esitteli selvästi Jumalan tarkoituksiperää pakanain suhteen. Toisetkin profeetat olivat maininneet jumalallisen suunnitelman, mutta heidän puhettaan ei aina ymmärretty. Jesaja sai tehtäväkseen selvittää Juudalle totuuden siitä, että Jumalan Israelin joukkoon oli luettava monia, jotka eivät lihan mukaan olleet Aabrahamin jälkeläisiä. Vaikkei tämä opetus ollutkaan sen ajan jumaluusopin mukaista, julisti Jesaja pelottomasti Jumalalta saamiaan sanomia ja valoi toivoa moneen kaipaavaan sydämeen, joka kurottautui saamaan Aabrahamin siemenelle luvattuja hengellisiä siunauksia.

Rooman uskovaisille lähettämässään kirjeessä pakanain apostoli kiinnittää huomiota tähän Jesajan opetuksen kohtaan. »Esaías on rohkea», mainitsee Paavali, »ja sanoo: 'Minut ovat löytäneet ne, jotka eivät minua etsineet; minä olen ilmestynyt niille, jotka eivät minua kysyneet'» (Room. 10: 20).

Usein näytti siltä kuin israelilaiset eivät olisi kyenneet tai halunneet ymmärtää Jumalan tarkoitusta pakanain suhteen. Kuitenkin juuri tämä tarkoitus oli tehnyt heistä erillisen kansan ja perustanut heidät itsenäiseksi kansakunnaksi maan kansojen keskuuteen. Aabraham, heidän isänsä, jolle liiton lupaus ensin annettiin, oli kutsuttu lähtemään sukunsa keskuudesta kaukaiisiin seutuihin, jotta hän voisi levittää valoa pakanoille. Vaikka hänen saamaansa lupaukseen sisältyi jälkeläisiä niin paljon kuin on hiekkaa meren rannalla, ei hänen tullut mistään itsekkäistä syistä perustaa suurta kansakuntaa Kanaanin maahan. Jumala oli tehnyt hänen kanssaan liiton, joka käsitti kaikki maailman

Profeetat ja kuninkaat

kansat. »Minä siunaan sinut», julisti Herra, »ja teen sinun nimesi suureksi, ja sinä olet tuleva siunaukseksi. Ja minä siunaan niitä, jotka sinua siunaavat, ja kiroan ne, jotka sinua kiroavat, ja sinussa tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä» (1 Moos. 12: 2, 3).

Jumala ilmoitti jälleen suunnitelmansa ihmiskunnan suhteen uudistaessaan liiton vähän ennen Iisakin syntymää. »Kaikki kansakunnat maan päällä tulevat hänessä siunatuiksi», vakuutti Herra lupauksen lapsesta (1 Moos. 18: 18). Ja myöhemmin taivaallinen vierailija julisti vielä kerran: »Sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki kansakunnat maan päällä» (1 Moos. 22: 18).

Tämän liiton avarat puitteet olivat tuttuja Aabrahamin lapsille ja hänen lastensa lapsille. Pidettiin asiaankuuluvana, että israelilaiset saattoivat olla siunaukseksi kansoille ja että heidät vapautettaisiin Egyptin orjuudesta, jotta Jumalan nimeä »julistettaisiin kaiken maan päällä» (2 Moos. 9: 16). Jos he noudattaisivat hänen vaatimuksiaan, heidät tehtäisiin paljon viisaammiksi ja ymmärtäväisemmiksi muita kansoja. Mutta he pääsisivät tähän yliverlaiseen asemaan ja pysyisivät siinä vain, jotta Jumala voisi heidän välityksellään toteuttaa suunnitelmansa »maan kaikkien kansojen» suhteen.

Kaitselmuksensa kädellä Jumala vapautti Israelin Egyptin orjuudesta ja johdatti heidät ottamaan haltuunsa luvattun maan niin ihmeellisesti, että monet pakanat tunnustivat Israelin Jumalan ylimmäksi Hallitsijaksi. »Egyptiläiset tulevat tietämään», oli Jumala luvannut, »että minä olen Herra, kun minä ojennan käteni Egyptin yli ja vien pois israelilaiset heidän keskeltänsä» (2 Moos. 7: 5). Ylpeän faaraonkin oli pakko tunnustaa Herran voima. »Menkää ja palvelkaa Herraa», hän kehotti Moosesta ja Aaronia, »ja rukoilkaa minullekin siunausta» (2 Moos. 12: 31,32).

Edetessään Isrelin joukot havaitsivat, että tieto heprealaisten Jumalan ihmeteoista oli levinnyt jo heidän edellään pakanoille, joista muutamat oppivat tuntemaan hänet ainoaksi oikeaksi Jumalaksi. Niinpä jumalattomassa Jerikossa muuan pakana-vaimo julisti: »Herra, teidän Jumalanne, on Jumala ylhäällä taivaassa ja alhaalla maan päällä» (Joos. 2:11). Hän oli siis

oppinut tuntemaan Herran, ja se koitui hänelle pelastukseksi. »Uskon kautta pelastui portto Raahab joutumasta perikatoon yhdessä uppiniskaisten kanssa» (Hebr. 11: 31). Eikä hänen kääntymyksensä ollut mikään yksinäinen Jumalan armon osoitus niitä epäjumalanpalvelijoita kohtaan, jotka tunnustivat hänen jumalallisen arvovaltansa. Niinpä eräs sen maan väestöryhmä — gibeonilaiset — luopui pakanuudestaan ja liittyi Israeliin päästen näin osallistumaan liiton siunauksista.

Jumala ei tee mitään eroa kansallisuuden, rodun tai yhteiskuntaluokan välillä. Hän on koko ihmiskunnan Luoja. Kaikki ihmiset ovat samaa perhettä sekä luomisen että lunastuksen perusteella. Kristus tuli murtamaan jokaisen väliseinän ja avaamaan pääsyn temppelin joka osastoon, jotta jokainen sielu voisi vapaasti tulla Jumalan luo. Hänen rakkautensa on niin laaja, niin syvä ja niin runsas, että se tunkeutuu kaikkialle. Se irrottaa saatanan vaikutuksesta ne, joita hän on johtanut harhaan petoksillaan, ja tuo heidät Jumalan valtaistuimen luo, jota lupauksen kaari ympäröi. Kristuksessa ei ole juutalaista eikä kreikkalaista, ei orjaa eikä vapaata.

Luvatun maan haltuunottoa seuraavina vuosina kansa unohti miltei tyystin ne siunaukselliset aikomukset, joita Herralla oli pakanoiden pelastamiseksi, ja siksi hänen täytyi esitellä suunnitelmansa uudestaan. »Kaikki maan ääret», hän innoitti psalmistain laulamaan, »muistavat tämän ja palajavat Herran tykö; kaikki pakanain sukukunnat kumartavat häntä.» »Mahtavat saapuvat Egyptistä, Etiopia kiiruhtaa ojentamaan käsiänsä Jumalan puoleen.» »Silloin pakanat pelkäävät Herran nimeä ja kaikki maan kuninkaat sinun kunniaasi.» »Tämä kirjoitettakoon tulevalle polvelle, ja kansa, joka vastedes luodaan, on kiittävä Herraa, että hän katseli pyhästä korkeudestaan, että Herra katsoi taivaasta maahan, kuullaksensa vankien huokaukset, vapauttaaksensa kuoleman lapset, jotta Siionissa julistettaisiin Herran nimeä ja hänen ylistystänsä Jerusalemissa, kun kaikki kansat kokoontuvat yhteen, ja valtakunnat, palvelemaan Herraa» (Ps. 22: 28; 68: 32; 102: 16, 19—23).

Jos Israel olisi suorittanut saamansa luottamustehtävän, olisivat kaikki kansat päässeet osallisiksi sen siunauksista. Mutta ne, joille pelastavan totuuden tuntemus oli uskottu, eivät

Profeetat ja kuninkaat

välittäneet ympärillään olevien tarpeista. Menetettyään käsityksensä Jumalan tarkoituksesta he katsoivat pakanoiden jäävän hänen armonsä ulkopuolelle. He estivät totuuden valoa loistamasta, ja niin sai pimeys vallan. Tietämättömyyden verho levittäytyi kansojen ylle, Jumalan rakkaudesta oli vain hämärä käsitys, ja harhakäsitykset ja taikausko rehottivat.

Tällaiset näköalat avautuivat Jesajan katseltaviksi silloin kun hänet kutsuttiin profeetan tehtäväänsä. Hän ei kuitenkaan masentunut, sillä hänen korvissaan kaikuivat Jumalan valtaistuimen ympärillä laulavien enkelten voitonäänet: »Kaikki maa on täynnä hänen kunniaansa» (Jes. 6:3). Ja hänen uskoaan vahvistivat näyt Jumalan seurakunnan loistavista valloituksista, jolloin »maa on täynnä Herran tuntemusta, niinkuin vedet peittävät meren» (Jes. 11: 9). Herra on lopulta poistava »verhon, joka verhoaa kaikki kansat, ja peiton, joka peittää kaikki kansakunnat» (Jes. 25: 7). Jumalan Henki vuodatettaisiin kaiken lihan päälle. Ne jotka isoavat ja janoavat vanhurskautta, luettaisiin kuuluviksi Jumalan Israeliin. »Ne kasvavat nurmikossa kuin pajut vesipurojen partaalla», sanoi profeetta. »Mikä sanoo: 'Minä olen Herran oma', mikä nimittää itsensä Jaakobin nimellä, mikä piirtää käteensä: 'Herran oma', ja ottaa Israelin kunnianimensä» (Jes. 44: 4,5).

Jumala ilmoitti profeetalle siunauksellisen suunnitelmansa, jonka mukaan hän hajotti katumattoman Juudan kansojen sekaan. »Minun kansani on tunteva minun nimeni», Herra julisti, »sentähden se on tunteva sinä päivänä, että minä olen se, joka sanon» (Jes. 52:6). Eivätkä he vain itse oppisi kuuliaisuuden ja luottamuksen läksyä, vaan maanpakolaisuudessaan he myös levittäisivät toisille tietoa elävästä Jumalasta. Monet muukalaiset oppisivat rakastamaan häntä Luojanaan ja Lunastajanaan; he alkaisivat viettää hänen pyhää sapattiaan hänen luomisvoimansa muistomerkkinä, ja kun hän paljastaisi »pyhän käsivartensa kaikkien kansojen nähden», niin »kaikki maan ääret» näkisivät Jumalan pelastuksen (jae 10). Monet näistä pakanuudesta kääntyneistä haluaisivat kaikkienensa liittyä israelilaisiin ja seurata heitä paluumatkalla Juudeaan. Kenenkään heistä ei sopinut sanoa: »Herra erottaa minut peräti kansastansa» (Jes. 56: 3), sillä profeettansa välityksellä Jumala oli sanonut niille, jotka

jättäytyisivät hänelle ja noudattaisivat hänen lakiaan, että heidät luettaisiin kuuluviksi hengelliseen Israeliin — hänen maanpäälliseen seurakuntaansa.

»Muukalaiset, jotka ovat liittyneet Herraan, palvelukseen häntä ja rakastaakseen Herran nimeä, ollakseen hänen palvelijoitansa, kaikki, jotka pitävät sapatin eivätkä sitä riko ja pysyvät minun liitossani, ne minä tuon pyhälle vuorelleni ja ilahutan heitä rukoushuoneessani, ja heidän polttouhrinsa ja teurasuhrinsa ovat otolliset minun alttarillani, sillä minun huoneeni on kutsuttava kaikkien kansojen rukoushuoneeksi. Herra, Herra sanoo, hän, joka kokoaa Israelin karkoitettut: Minä kokoan vielä muitakin sen koottujen lisäksi» (jakeet 6—8).

Profeetta sai ulottaa katseensa halki vuosisatojen aina luvattun Messiaan tulemisen aikaan asti. Aluksi hän näki »ainoastaan ahdistusta ja pimeyttä» (Jes. 8:22). Monet totuuden valoa kaipaavat ajautuivat väärrien opettajien harhauttamina filosofian ja spiritismin eksyttäviin sokkeloihin; toiset taas luottivat jumalisuuden ulkokuoreen soveltamatta tosi pyhyyttä käytännölliseen elämään. Tämä näkymä tuntui toivottomalta, mutta se vaihtui pian profeetan silmien eteen avautuvaksi ihmeelliseksi näykksi. Hän näki vanhurskauden auringon koittavan ja parantumisen sen siipien alla, ja haltioissaan hän huudahti: »Mutta ei jää pimeään se, mikä nyt on vaivan alla. Entiseen aikaan hän saattoi halveksitukseksi Sebulonin maan ja Naftalin maan, mutta tulevaisuudessa hän saattaa kunniaan merentien, Jordanin tuonpuoleisen maan, pakanain alueen. Kansa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee suuren valkeuden; jotka asuvat kuoleman varjon maassa, niille loistaa valkeus» (Jes. 8: 23; 9:1). Tämä loistava maailman Valo oli tuova pelastuksen kaikille kansanheimoille, sukukunnille, kielille ja kansoille. Hänen tehtävästään profeetta kuuli iankaikkisen Isän julistavan: »Liian vähäistä on sinulle, joka olet minun palvelijani, kohottaa ennalleen Jaakobin sukukunnat ja tuoda takaisin Israelin säilyneet: minä panen sinut pakanain valkeudeksi, että minulta tulisi pelastus maan ääriin asti.

Otollisella ajalla minä olen sinua kuullut ja pelastuksen päivänä sinua auttanut; minä olen valmistanut sinut ja pannut sinut kansoille liitoksi, kohottamaan ennalleen maan, jakamaan hävitetyt perintöosat, sanomaan vangituille: 'Käykää

Profeetat ja kuninkaat

ulos!' ja pimeydessä oleville: 'Tulkaa esiin!' Katso heitä, he tulevat kaukaa! Katso, nuo pohjoisesta, nuo lännestä, nuo Siinimin maalta» (Jes. 49: 6, 8, 9,12).

Katsellessaan yhä kauemmaksi halki aikakausien profeetta näki näiden suurenmoisten lupausten kirjaimellisen täyttymyksen. Hän näki pelastuksen ilosanoman viejien menevän maan ääriin, jokaisen sukukunnan ja kansan tykö. Hän kuuli Herran sanovan evankeliumiseurakunnasta: »Minä ohjaan hänen tykönsä rauhan niinkuin virran ja kansojen kunnian niinkuin tulvajoen», ja hän kuuli käskyn: »Tee avaraksi telttasi sija, levennettäköön sinun majojesi seinien kangas. Älä säästele! Pidennä telttaköytesi ja vahvista vaarnasi. Sillä sinä olet leviävä oikealle ja vasemmalle, sinun jälkeläisesi ottavat omiksensa kansat» (Jes. 66: 12; 54:2,3).

Herra julisti profeetalle lähettävänsä todistajiaan »pakanain tykö Tarsiiseen, Puuliin ja Luudiin, Tuubaliin ja Jaavaniin, kaukaisiin merensaariin» (Jes. 66: 19).

»Kuinka suloiset ovat vuorilla
ilosanoman tuojan jalat,
hänen, joka julistaa rauhaa,
ilmoittaa hyvän sanoman,
joka julistaa pelastusta,
sanoo Siionille: 'Sinun Jumalasi on kuningas!«

Jes. 52: 7.

Profeetta kuuli Jumalan äänen kutsuvan seurakuntaansa suorittamaan sitä työtä, joka valmistaisi tietä hänen iankaikisen valtakuntansa alkamiselle. Sanoma oli aivan varma:

»Nouse, ole kirkas, sillä sinun valkeutesi tulee,
ja Herran kunnia koittaa sinun ylitsesi.

Sillä katso, pimeys peittää maan
ja synkeys kansat,
mutta sinun ylitsesi koittaa Herra,
ja sinun ylläsi näkyy hänen kunniansa.
Kansat vaeltavat sinun valkeuttasi kohti,
kuninkaat sinun koitteesi kirkkautta kohti.

Nosta silmäsi, katso ympärillesi:
kaikki nämä ovat kokoontuneet, tulevat sinun tykösi,

sinun poikasi tulevat kaukaa,
sinun tyttäriäsi kainalossa kannetaan.

Ja muukalaiset rakentavat sinun muurisi,
ja heidän kuninkaansa palvelevat sinua;
sillä vihassani minä löin sinua,
mutta mielisuosiossani minä sinua armahdan.
Sinun porttisi pidetään aina auki,
ei niitä suljeta päivällä eikä yöllä,
että kansojen rikkaudet tuotaisiin
ja heidän kuninkaansa saatettaisiin sinun tykösi.

Kääntykää minun tyköni ja antakaa pelastaa itsenne,
te maan ääret kaikki,
sillä minä olen Jumala, eikä toista ole.»

Jes. 60: 1—4,10,11; 45:22.

Nämä ennustukset synkeyden aikana tapahtuvasta suuresta hengellisestä herätyksestä täyttyvät nykyään lähetysasemien laajentaessa toimintaansa maan valistumattomille alueille. Profeetta vertaa pakanamaissa toimivia lähetyssaarnaajien ryhmiä lipunkantajiin, jotka on asetettu totuuden valoa etsivien oppaiksi.

»Sinä päivänä», sanoo Jesaja, »pakanat etsivät lisäin juurta, joka on kansojen lippuna, ja hänen asumuksensa on oleva kunniaa täynnä. Ja sinä päivänä Herra vielä toisen kerran ojentaa kätensä hankkiakseen itselleen kansansa jäännöksen. — Hän nostaa viirin pakanakansoille ja kokoaa Israelin karkoitettut miehet; ja Juudan hajotetut naiset hän kerää maan neljästä äärestä» (Jes. 11: 10—12).

Vapautuksen päivä on lähellä. »Herran silmät tarkkaavat kaikkea maata, että hän voimakkaasti auttaisi niitä, jotka ovat ehyellä sydämellä antautuneet hänelle» (2 Aikak. 16: 9). Kaikkien kansakuntien, sukukuntien ja kielten keskuudessa hän näkee miehiä ja naisia rukoilemassa valoa ja tietoa. Heidän sielunsa on tyydyttämätön; kauan he ovat riippuneet kiinni tuhassa (ks. Jes. 44: 20). Kaiken vanhurskauden vihollinen on harhautanut heidät tieltä, ja he hapuilevat sokeiden tavoin. Mutta he ovat sydämeltään rehellisiä ja tahtovat oppia tuntemaan paremman tien. Vaikka he elävätkin pakanuuden synkeydessä ja

Profeetat ja kuninkaat

tuntematta lainkaan Jumalan kirjoitettua lakia tai hänen Poikaansa Jeesusta, on jumalallisen voiman vaikutus mieleen ja luonteeseen ilmennyt heissä monin tavoin.

Toisinaan ne, joiden tieto Jumalasta rajoittuu pelkästään jumalallisen armon vaikutukseen, ovat olleet ystävällisiä hänen palvelijoilleen ja suojelleet heitä jopa vaarantaen oman henkensä. Pyhä Henki vuodattaa Kristuksen armoa monen jalon totuudenetsijän sydämeen tehden hänet myötämieliseksi vastoin luontoaan ja aikaisempaa kasvatustaan. Hänen sydämessään loistaa »totinen valkeus, joka valistaa jokaisen ihmisen» (Joh. 1:9), ja jos hän seuraa tätä valoa, se johtaa hänet Jumalan valtakuntaan. Profeetta Miika sanoi: »Jos istun pimeydessä, on Herra minun valkeuteni. Hän tuo minut valkeuteen, minä saan nähdä hänen vanhurskautensa» (Miika 7: 8, 9).

Taivaan pelastussuunnitelma on kyllin laaja käsittämään koko maailman. Jumala haluaa puhaltaa elämän henkäyksen voipu-neelle ihmiskunnalle. Eikä hän salli yhdenkään sellaisen petty-vän, joka vilpittömästi kaipaa jotakin ylevämpää ja jalompaa kuin mitä maailma voi tarjota. Hän lähettää alati enkeleitään niiden luo, jotka masentavissa oloissa esittävät uskonrukouk-sensa saadakseen jonkin itseään korkeamman voiman ottamaan heidät valtaansa ja tuomaan pelastuksen ja rauhan. Jumala ilmaisee itsensä heille eri tavoin ja herättää heissä kaitselmuk-sensa johdatuksella luottamuksen häneen, joka on antanut itsensä lunnaiksi kaikkien edestä, jotta »nämä panisivat uskal-luksensa Jumalaan eivätkä unhottaisi Jumalan tekoja, vaan ottaisivat hänen käskyistänsä vaarin» (Ps. 78: 7).

»Autuas se, jonka apuna on Jaakobin Jumala, se, joka panee toivonsa Herraan, Jumalaansa» (Ps. 146: 5). »Tulkaa takaisin varustukseen, te vangit, joilla on toivo» (Sak. 9:12). Pakana-maiden kaikille sydäimestään rehellisille — Herran silmissä »oikeamielisille» — »koittaa pimeydessä valkeus» (Ps. 112: 4). Jumala on sanonut: »Minä johdatan sokeat tietä, jota he eivät tunne; polkuja, joita he eivät tunne, minä kuljetan heidät. Minä muutan pimeyden heidän edellään valkeudeksi ja koleikot tasangoksi. Nämä minä teen enkä niitä tekemättä jätä» (Jes. 42: 16).

32.

MANASSE JA JOOSIA

Juudan valtakunta menestyi Hiskian koko hallituskauden ajan mutta heikkeni taas Manassen jumalattoman hallinnon pitkinä vuosina, jolloin pakanuus jälleen elpyi ja monet kansasta antautuivat palvomaan epäjumalia. »Manasse eksytti Juudan ja Jerusalemin asukkaat tekemään enemmän paha kuin» pakanat (2 Aikak. 33: 9). Aikaisempien sukupolvien loistavaa valistusta seurasi synkeyden, taikauskon ja eksytyksen aika. Pahuus pääsi kehittymään ja kukoistamaan — tyrannia, sorto ja kaiken hyvän vihaaminen vallitsivat. Oikeutta vääristeltiin ja väkivalta pääsi valtaan.

Jumala ja oikeus eivät silti jääneet vaille todistajia noina pahoinakaan aikoina. Koettelevat kokemukset, joista Juuda oli turvallisesti selviytynyt Hiskian kuninkuuden aikana, olivat tehneet monista luonteeltaan niin lujia, että he nyt saattoivat olla aivan kuin suojavallina torjumassa vallitsevaa jumalattomuutta. He puolustivat totuutta ja vanhurskautta, mutta se vihoitti Manassen ja hänen johtoasemissa olevat toverinsa, jotka pyrkivät pysyttämään voimassa väärät tekonsa tukahduttamalla kaiken vastustuksen. »Manasse vuodatti myös sangen paljon viatonta verta, niin että hän sillä täytti Jerusalemin ääriään myöten» (2 Kun. 21: 16).

Ensimmäisten uhrien joukossa oli Jesaja, joka yli puolen vuosisadan oli esiintynyt Juudassa Herran valitsemana sanansaattajana. »Toiset taas ovat saaneet kokea pilkkaa ja ruoskimista, vieläpä kahleita ja vankeutta; heitä on kivitetty, kiusattu, rikki sahattu, miekalla surmattu; he ovat kierrelleet ympäri

Profeetat ja kuninkaat

lampaannahoissa ja vuohennahoissa, puutteenalaisina, ahdistettuina, pahoinpideltyinä — he, jotka olivat liian hyviä tälle maailmalle — he ovat harhailleet erämaissa ja vuorilla ja luolissa ja maakuopissa» (Hebr. 11: 36—38).

Eräät noista Manassen hallinnon aikana vainotuista saivat julistettavikseen erityisiä nuhteen ja tuomion sanomia. Juudan kuningas, he sanoivat, »on tehnyt pahaa enemmän kuin» kaikki, »jotka olivat ennen häntä». Tämä jumalattomuus oli saattanut hänen valtakuntansa ahdinkoon; kohta maan asukkaat vietäisiin vankeina Baabeliin joutuakseen siellä »kaikkien vihollistensa saaliiksi ja ryöstettäväksi» (2 Kun. 21: 11,14). Mutta Herra ei tulisi tyystin hylkäämään niitä, jotka vieraassa maassa tunnustaisivat hänet Hallitsijakseen. He saattoivat joutua ahdistuksiin ja kärsimyksiin, mutta hän vapauttaisi heidät omalla ajallaan ja tavallaan. Ne jotka luottaisivat täysin häneen, olisivat varmassa turvassa.

Uskollisesti profeetat julistivat edelleen varoituksiaan ja kehotuksiaan; rohkeasti he puhuivat Manasselle ja hänen kansalleen, mutta sanomia pilkattiin eikä Herrasta luopunut Juuda ottanut niistä vaaria. Näyttääkseen, miten kansan kävisi ellei se tekisi parannusta, Herra salli heidän joutua erään assyrialaisen sotilasryhmän käsiin, ja nämä »kytkivät hänet vaskikahleisiin ja veivät hänet Baabeliin», väliaikaiseen pääkaupunkiinsa. Tämä ahdinko palautti kuninkaan järkiinsä; »hän etsi Herran, Jumalansa, mielisuosiota ja nöyrtyi syvästi isiensä Jumalan edessä. Ja kun hän näin rukoili häntä, niin Jumala taipui ja kuuli hänen rukouksensa ja toi hänet takaisin Jerusalemiin, hänen valtakuntaansa. Silloin Manasse tuli tietämään, että Herra on Jumala» (2 Aikak. 33: 11—13). Mutta tämä katumus, niin merkittävä kuin se olikin, tapahtui liian myöhään vapauttaakseen valtakuntaa vuosikausia kestäneen epäjumalanpalvonnan turmiollisesta vaikutuksesta. Monet olivat kompassuneet ja langenneet pystymättä enää koskaan nousemaan.

Niiden joukossa, joiden elämänvaiheisiin Manassen kohtalokas luopumus oli vaikuttanut peruuttamattomasti, oli hänen oma poikansa, joka nousi valtaistuimelle 22-vuotiaana. Raamattu sanoo kuningas Aamonista: »Hän vaelsi kaikessa samaa tietä, mitä hänen isänsä oli vaeltanut: hän palveli niitä kivijumalia,

Manasse ja Joosia

joita hänen isänsä oli palvellut, ja kumarsi niitä; hän hylkäsi Herran, isiensä Jumalan» (2 Kun. 21: 21,22). »Mutta hän ei nöyrtynyt Herran edessä, niinkuin hänen isänsä Manasse oli nöyrtynyt, vaan hän, Aamon, sälytti päällensä suuren syntivelan.» Tämä jumalaton kuningas ei saanut hallita kauan. Omat palvelijat tappoivat hänet kuninkaan linnassa kesken hänen uhittelevan jumalaton menoaan, vain kaksi vuotta sen jälkeen kun hän oli tullut kuninkaaksi, »ja maan kansa teki hänen poikansa Joosian kuninkaaksi hänen sijaansa» (2 Aikak. 33: 23,25).

Joosian aloittaessa hallituskautensa, jota jatkuisi kolmekymmentäyksi vuotta, alkoivat uskonsa puhtaana säilyttäneet toivoa, että valtakunnan alaspäin meno pysähtyisi. Tämä uusi kuningas, vaikka oli vasta kahdeksanvuotias, pelkäsi näet Jumalaa, ja alusta lähtien »hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ja vaelsi kaikessa isänsä Daavidin tietä, poikkeamatta oikealle tai vasemmalle» (2 Kun. 22: 2). Jumalattoman kuninkaan poikakin, kiusattuna kulkemaan isänsä jälkiä ja vain muutaman neuvonantajan rohkaistessa häntä vaeltamaan oikein Joosia kuitenkin pysyi uskollisena Israelin Jumalalle. Hän otti oppia menneiden sukupolvien virheistä. Hän halusi menetellä oikein eikä tahtonut isänsä ja isoisänsä tavoin vajota synnin ja rappion alhaiselle tasolle. Hän vaelsi »poikkeamatta oikealle tai vasemmalle». Luottamustehtävään joutuvana hän päätti noudattaa Israelin hallitsijoiden opastukseksi annettuja ohjeita, ja hänen tottelevaisuutensa ansiosta Jumala saattoi tehdä hänestä astian jaloa käyttöä varten.

Jo vuosia ennen Joosian kuninkaaksi tuloa olivat Juudan vakaamieliset kyselleet, mahtoivatko Jumalan muinaiselle Israelille antamat lupaukset päästä koskaan täyttymään. Inhimillisesti näytti siltä, että Jumalan tarkoitusta valitun kansakunnan suhteen oli miltei mahdotonta toteuttaa. Menneiden vuosisatojen luopumus oli viime vuosina vain pahentunut; enää olivat jäljellä Juudan ja Benjaminin heimot, ja nämäkin näyttivät nyt olevan siveellisen ja kansallisen perikadon partaalla. Profeetat olivat alkaneet ennustaa täydellistä hävitystä heidän kauniille kaupungilleen, jonne Salomo oli rakentanut temppelin ja mihin heidän kaikki maalliset toiveensa kansalli-

Profeetat ja kuninkaat

sesta suuruudesta olivat keskittyneet. Mahtoiko Jumala olla nyt luopumassa lupaamastaan aikomuksesta, jonka mukaan hän vapauttaisi ne jotka turvaisivat häneen? Vanhurskaita oli vainottu ja jumalattomat näyttivät menestyneen jo niin kauan, että oliko Jumalalle uskollisina pysyvillä enää mitään toiveita paremmista päivistä?

Profeetta Habakuk puki sanoiksi nämä huolekkaat kyselemiset. Tarkkaillessaan oman aikansa uskollisten asemaa hän johtui sydämensä ahdistuksessa kysymään: »Kuinka kauan, Herra, minun täytyy apua huutaa, ja sinä et kuule, parkua sinulle: 'Väkivaltaa!' ja sinä et auta? Minkätähden sinä annat minun nähdä vääryyttä ja itse katselet turmiota? Minun edessäni on hävitys ja väkivalta; on syntynyt riita, ja on noussut tora. Sentähden on laki heikko, ja oikeus ei tule milloinkaan voimaan. Sillä jumalaton saartaa vanhurskaan; sentähden oikeus vääristetään» (Hah. 1: 2—4).

Jumala vastasi uskollisille lapsilleen. Valitsemansa sanantuojan välityksellä hän ilmoitti päättäneensä rangaista kansakuntaa, joka oli luopunut hänestä palvelemaan pakanain jumalia. Eräät näistä tulevaisuuden kyselijöistä olisivat vielä elossa, kun hän ryhtyisi ihmeellisesti järjestelemään maan hallitsevien valtakuntien asioita ja nostaisi babylonialaiset valtaan. Tämä kaldealainen kansa, »hirmuinen ja peljättävä», kävisi äkisti Juudan maan kimppuun Jumalan ruoskana (jae 7). Juudan ruhtinaat ja parhaat kansasta vietäisiin vankeina Baabeliin; Juudan kaupungit ja kylät sekä viljapelot tuhottaisiin eikä mitään säästettäisi.

Luottaen siihen, että tämä hirvittävä tuomiokin toteutti jollakin tavoin Jumalan tarkoitusta kansansa suhteen, Habakuk taipui alistuen Herran ilmaistuun tahtoon. »Etkö sinä ole ikiajoista asti Herra, minun pyhä Jumalani?» hän huudahti. Sitten profeetta ulotti uskonsa ohi lähitulevaisuuden synkkien näkymien. Hän tarttui lujasti kalliisiin lupauksiin, jotka ilmaisevat Jumalan rakastavan häneen luottavia lapsiaan, ja lisäsi: »Me emme kuole!» (jae 12). Julistamalla näin uskonsa hän jätti asiansa ja jokaisen uskovan israelilaisen asian myötätuntoisen Jumalan käsiin.

Tämä ei ollut ainoa kerta, jolloin Habakuk osoitti vahvaa

uskoa. Eräässä toisessa tapauksessa hän tulevaisuutta mietiskellessään lausui: »Minä seison vartiopaikallani, asetun varustukseen ja tähytän, nähdäkseni, mitä hän minulle puhuu.» Ja Herra vastasi hänelle laupiaasti: »Kirjoita näky ja piirrä selvästi tauluihin, niin että sen voi juostessa lukea. Sillä näky odottaa vielä aikaansa, mutta se rientää määränsä päähän, eikä se petä. Jos se viipyy, odota sitä; sillä varmasti se toteutuu, eikä se myöhästy. Katso, sen kansan sielu on kopea eikä ole suora; mutta *vanhurskas on elävä uskostansa*» (Hah. 2: 1—4).

Usko, joka vahvasti Habakukia ja kaikkia pyhiä ja oikeamielisiä noina raskaan koetuksen päivinä, oli samaa uskoa, joka ylläpitää Jumalan kansaa nykyäänkin. Kristitty uskovainen voi synkimpinä hetkinään ja vaikeimmissakin oloissa uskoa sielunsa hänelle, joka on kaiken valon ja voiman lähde. Päivä päivältä voi usko Jumalaan uudistaa hänen toivonsa ja rohkeutensa. »Vanhurskas on elävä uskostansa.» Jumalan palveluksessa ei tarvitse olla mitään epätoivoista, ei mitään epävarmaa eikä vähääkään pelkoa. Herra on täyttävä ylenpalttisesti häneen luottavien suurimmatkin odotukset. Hän antaa heille viisautta heidän vaihtelevien tarpeidensa mukaisesti.

Paavali todistaa kaunopuheisesti siitä yltäkylläisestä avusta, joka on tarjolla jokaiselle kiusatulle sielulle. Hänelle annettiin jumalallinen vakuutus: »Minun armossani on sinulle kyllin; sillä minun voimani tulee täydelliseksi heikkoudessa.» Kiitollisena ja luottavaisena tuo koeteltu Jumalan palvelija vastasi: »Sentähden minä mieluummin kerskaan heikkoudestani, että Kristuksen voima asettuisi minuun asumaan. Sentähden minä olen mielistynyt heikkouteen, pahoinpitelyihin, hätään, vainoihin, ahdistuksiin, Kristuksen tähden; sillä kun olen heikko, silloin minä olen väkevä» (2 Kor. 12: 9,10).

Meidän täytyy vaalia ja kehittää sitä uskoa, josta profeetat ja apostolit ovat todistaneet — uskoa, joka pitää kiinni Jumalan lupauksista ja odottaa hänen selvittävän asian omalla ajallaan ja tavallaan. Varma profeetallinen sana täyttyy lopullisesti silloin, kun Herramme ja Vapahtajamme Jeesus Kristus saapuu kirkkaudessaan kuninkaiden Kuninkaana ja herrain Herrana. Odotusaika saattaa tuntua pitkältä, masentavat olosuhteet voivat ahdistaa sielua, monet joihin on luotettu voivat kaatua matkalla,

Profeetat ja kuninkaat

mutta profeetan tavoin, joka koetti rohkaista Juudaa tavattoman luopumuksen aikana, julistakaamme mekin luottavaisesti: »Herra on pyhässä temppelessään, hänen edessään vaietkoon kaikki maa» (Hah. 2: 20). Muistakaamme aina tämä ilahduttava sanoma: »Näky odottaa vielä aikaansa, mutta se rientää määränsä päähän, eikä se petä. Jos se viipyy, odota sitä; sillä varmasti se toteutuu, eikä se myöhästy. Vanhurskas on elävä uskostansa» (jakeet 3, 4).

»Herra, herätä eloon tekosi jo kesken vuotten,
tee se jo kesken vuotten tiettäväksi.
Muista vihassasi laupeutta.

Jumala tulee Teemanista,
Pyhä Paaranin vuorelta.
Hänen valtasuuruutensa peittää taivaat,
hänen ylistystensä on maa täynnä.
Hänen hohteensa on kuin aurinko,
hänestä käyvät säteet joka taholle;
se on hänen voimansa verho.
Hänen edellensä käy rutto
ja polttotauti tulee hänen jäljesssä.
Hän seisahtuu ja mittaa maan,
hän katsahtaa ja saa kansat vapisemaan.
Ikivuoret särkyvät, ikuiset kukkulat vaipuvat,
hänen polkunsa ovat iankaikkiset.

Sinä olet lähtenyt auttamaan kansaasi,
auttamaan voideltuasi.

Sillä ei viikunapuu kukoista,
eikä viiniköynnöksissä ole rypäleitä;
öljyyn sato pettää,
eivätkä pellot tuota syötävää.
Lampaat ovat kadonneet tarhasta,
eikä ole karjaa vajoissa.
Mutta minä riemuitsen Herrassa,
iloitsen autuuteni Jumalassa.
Herra, Herra on minun voimani.»

Habakuk 3: 2—6, 13, 17—19.

Manasse ja Joosia

Habakuk ei ollut ainoa, jonka kautta annettiin sanoma valoisasta toivosta ja tulevasta voitosta sekä nykyisestä tuomiosta. Joosian kuninkuuden aikana tuli Herran sana myös Sefanjalle, ja siinä esitettiin selvästi jatkuvan luopumuksen seuraukset ja suunnattiin tosi seurakunnan huomio loistaviin tulevaisuuden näköaloihin. Hänen ennustuksiaan Juudaa kohtavasta tuomiosta voidaan täydellä syyllä soveltaa niihin rangais-
tuksiin, jotka kohtaavat katumatonta maailmaa Kristuksen toisen tulemisen aikaan:

»Lähellä on Herran suuri päivä,
se on lähellä ja tulee sangen kiiruusti.
Kuule Herran päivä!
Silloin sankarit haikeasti huutavat.
Vihan päivä on se päivä,
tuskan ja ahdistuksen päivä,
häviön ja hävityksen päivä,
pimeyden ja synkeyden päivä.
Pilven ja sankan sumun päivä,
pasunan ja sotahuudon päivä
varustettuja kaupunkeja
ja korkeita muurinkulmia vastaan.»

Sefanja 1: 14—16.

»Minä saatan ihmiset ahdistukseen, niin että he kulkevat kuin sokeat, sillä he ovat tehneet syntiä Herraa vastaan. Ja heidän verensä vuodatetaan niinkuin tomu. Eivätkä voi pelastaa heitä heidän hopeansa ja kultansa Herran vihan päivänä: hänen kiivautensa tullessa kuluu koko maa. Sillä lopun, äkkilopun, hän tekee kaikista maan asukkaista» (jakeet 17,18).

»Menkää itseenne, kootkaa ajatuksenne,
te häpeämätön kansa,
ennenkuin neuvopäätös on synnyttänyt —
päivä kiittää pois kuin akanat —
ennenkuin teidän päällenne tulee Herran vihan hehku,
ennenkuin teidän päällenne tulee Herran vihan päivä.
Etsikää Herraa, kaikki maan nöyrät,
te, jotka pidätte hänen oikeutensa.

Profeetat ja kuninkaat

Etsikää vanhurskautta,
etsikää nöyryyttä;
ehkä te saatte suojan Herran vihan päivänä.»

Sefanja 2: 1—3.

»Katso, siihen aikaan minä teen tekoni kaikille sinun nöyryyttäjillesi. Minä pelastan ontuvat ja kokoan karkoitettut ja teen heidät ylistetyiksi ja mainehikkaiksi jokaisessa maassa, jossa he olivat häpeänalaisina. Siihen aikaan minä tuon teidät takaisin — siihen aikaan, jona minä teidät kokoan. Sillä minä teen teidät mainehikkaiksi ja ylistetyiksi kaikissa maan kansoissa, kun minä käännän teidän kohtalonne teidän silmäinne nähden; sanoo Herra» (Sef. 3: 19,20).

»Iloitse, tytär Siion, puhkea huutoon, Israel;
ihastu ja ratkea riemuun kaikesta sydämestäsi,
tytär Jerusalem.
Herra on poistanut sinun tuomiosi,
kääntänyt pois sinun vihollisesi.
Israelin kuningas, Herra,
on sinun keskelläsi.
Ei tarvitse sinun enää onnettomuutta nähdä.

Sinä päivänä sanotaan Jerusalemille:
'Älä pelkää, Siion, älkööt kätesi hervotko.
Herra, sinun Jumalasi, on sinun keskelläsi,
sankari, joka auttaa.
Hän ilolla iloitsee sinusta,
hän on ääneti, sillä hän rakastaa sinua,
hän sinusta riemulla riemuitsee.»

Jakeet 14—17.

34.

LIITONKIRJA

Baabelin vankeutta koskevat profeettojen sanomat vaikuttivat äänettömästi mutta voimallisesti. Ne valmistivat suurelta osaltaan tietä sille uskonpuhdistukselle, joka tapahtui Joosian kuninkuuden kahdeksantenatoista vuotena. Tämän uudistusliikkeen, jonka johdosta uhattujen tuomioiden toimeenpano lykkäytyi joksikin ajaksi, pani aivan odottamattomalla tavalla alulle erään pyhien kirjoitusten osan löytäminen ja tutkistelu, joka moniksi vuosiksi oli oudosti joutunut väärään paikkaan ja hävinnyt.

Lähes sata vuotta aikaisemmin, Hiskian viettämässä ensimmäisessä pääsiäisjuhlassa, oli opettavat papit järjestetty julkisesti lukemaan päivittäin lain kirjaa kansalle. Hiskian hallituskausi tuli niin menestykselliseksi sen johdosta, että silloin noudatettiin Mooseksen muistiin merkitsemiä säädöksiä, varsinkin liitonkirjaan sisältyviä, joka muodostaa osan viidennestä Mooseksen kirjasta. Mutta Manasse oli tohtinut panna syrjään nämä säädökset, ja hänen kuninkuutensa aikana temppelissä säilytettävä lain kirja oli jonkin huolimattoman laiminlyönnin takia joutunut kadoksiin. Moniksi vuosiksi kansa jäi siten yleisesti vaille sen opetuksia.

Kauan kadoksissa olleen käsikirjoituksen löysi sitten temppelistä ylimmäinen pappi Hilkia niiden laajojen kunnostustöiden aikana, joihin kuningas Joosia oli ryhtynyt saadakseen tuon pyhän rakennuksen säilymään. Ylimmäinen pappi antoi tämän arvokkaan kirjan oppineelle kirjuri Saafanille, joka luki sen ja vei sen sitten kuninkaalle sekä kertoi tälle sen löytämisestä.

Profeetat ja kuninkaat

Joosia liikuttui syvästi, kun hänelle ensi kertaa luettiin tämän vanhan käsikirjoituksen kehotuksia ja varoituksia. Koskaan aikaisemmin hän ei ollut niin täysin käsittänyt, että Jumala näin selvästi oli asettanut Israelin eteen »elämän ja kuoleman, siunauksen ja kirouksen» (5 Moos. 30: 19), ja miten monta kertaa heitä oli kehotettu valitsemaan elämän tie, voidakseen olla ylistykseksi maassa ja siunaukseksi kaikille kansoille. »Olkaa lujat ja rohkeat», oli Mooses rohkaissut Israelia, »älkää peljätkö älkääkä säikähtykö heitä, sillä Herra, sinun Jumalasi, käy itse sinun kanssasi; hän ei jätä eikä hylkää sinua» (5 Moos. 31: 6).

Kirjassa oli runsaasti vakuutuksia siitä, että Jumala oli valmis pelastamaan täydellisesti ne, jotka kokonaan luottivat häneen. Samoin kuin hän oli vapauttanut heidät Egyptin orjuudesta, hän auttaisi heitä voimallisesti asettumaan Luvattuun maahan ja sijoittaisi heidät maan kansojen kärkipäähän.

Samalla kun profetiat lupasivat siunauksia kuuliaisille, ne julistivat tuomioita tottelemattomille. Kun kuningas kuunteli noita innoitettuja sanoja, hän ymmärsi niiden kuvailevan oloja, jotka todella vallitsivat hänen valtakunnassaan. Niiden ennustusten yhteydessä, jotka kuvasivat Jumalasta luopumista, hän huomasi hämmästyksekseen selviä lausuntoja onnettomuuden pikaisesta tulosta, mitä ei enää mitenkään voitu välttää. Tämä oli selvää puhetta, eikä sanojen merkityksestä voinut erehtyä. Kirjan lopussa esitettiin yhteenveto Jumalan menettelystä Israelia kohtaan sekä kertaus tulevista tapahtumista, jolloin nämä asiat tulivat vielä kaksin verroin selvemmiksi. Kaiken Israelin kuullen Mooses oli julistanut:

»Kuunnelkaa, te taivaat, kun minä puhun,
ja kuulkoon maa minun suuni sanat!
Sateena pisaroikoon minun opetukseni,
kasteena valukoon puheeni
niinkuin vihma vihannalle,
niinkuin sadekuuro ruohikolle.
Sillä minä julistan Herran nimeä;
antakaa kunnia meidän Jumalallemme.
Hän on kallio; täydelliset ovat hänen tekonsa,

sillä kaikki hänen tiensä ovat oikeat.
Uskollinen Jumala ja ilman vääryyttä,
vanhurskas ja vakaa hän on.»

5 Moos. 32: 1—4.

»Muistele muinaisia päiviä,
ajattele menneiden sukupolvien vuosia.
Kysy isältäsi, niin hän sen sinulle ilmoittaa,
vanhimmiltasi, niin he sen sinulle sanovat.
Kun Korkein jakoi perinnöt kansoille,
kun hän erotteli ihmisten lapset,
silloin hän määräsi kansojen rajat
israelilaisten luvun mukaan.
Sillä Herran kansa on hänen osuutensa,
Jaakob on hänen perintöosansa.
Erämaasta hän löysi hänet,
autiosta, ulvovasta korvesta;
hän otti hänet suojaansa ja hoitoonsa,
varjeli häntä kuin silmäteräänsä.»

Jakeet 7—10.

Mutta Israel »hylkäsi Jumalan, joka oli tehnyt hänet,
ja halveksui pelastuksensa kalliota.
He herättivät hänen kiivautensa vierailta jumalillaan,
he vihoittivat hänet kauhistuksillansa.
He uhrasivat riivaajille, epäjumalille,
jumalille, joita he eivät tunteneet,
uusille, äsken tulleille,
joista teidän isänne eivät tienneet.
Kalliota, joka sinut synnytti, sinä et muistanut;
sinä unhotit Jumalan, joka sinulle elämän antoi.
Herra näki sen ja hylkäsi heidät,
sillä hän vihastui poikiinsa ja tyttäriinsä.
Hän sanoi: 'Minä peitän heiltä kasvoni,
minä katson, mikä heidän loppunsa on;
sillä he ovat nurja suku,
lapsia, joissa ei ole uskollisuutta.
He ovat herättäneet minun kiivauteni jumalilla,
jotka eivät jumalia ole,

Profeetat ja kuninkaas

ovat vihoittaneet minut turhilla jumalillansa;
niin minäkin herätän heidän kiivautensa
kansalla, joka ei ole kansa,
vihoitan heidät houkalla pakanakansalla.
Minä kasaan onnettomuuksia heidän päällensä,
kaikki nuoleni minä heihin ammun.
He nääntyvät nälkään ja menehtyvät ruttoon,
kulkutautien poltteesen.

Sillä he ovat neuvoton kansa,
eikä heissä ole ymmärrystä.
Jos he viisaita olisivat,
niin he käsittäisivät tämän,
he ymmärtäisivät, mikä heidän loppunsa on.
Kuinka yksi ajaisi tuhatta takaa,
kuinka kaksi ajaisi pakoon kymmentuhatta,
jollei heidän kallionsa olisi heitä myynyt
ja Herra luovuttanut heitä!
Sillä heidän kallionsa ei ole niinkuin meidän kalliomme;
niin vihollisemmekin päättelevät.

Eikö sitä ole talletettuna minun takanani,
sinetillä lukittuna minun aitoissani?
Minun on kosto ja rankaiseminen,
säästetty siksi ajaksi, jolloin heidän jalkansa horjuu.
Sillä heidän onnettomuutensa päivä on lähellä,
ja mikä heitä odottaa, se tulee rientäen.»

Jakeet 15—21,23,24, 28—31, 34, 35.

Nämä ja toiset samankaltaiset lausunnot osoittivat Joosialle, miten Jumala rakasti kansaansa ja inhosi syntiä. Kun kuningas luki ennustuksia pikaisesta tuomiosta, joka kohtaisi itsepintaisesti kapinoivia, tulevaisuus aivan vapisutti häntä. Juudan turmeltuneisuus oli ollut suuri; mikä olisikaan seurauksena heidän jatkuvasta luopumuksestaan?

Kuningas ei ollut suhtautunut välinpitämättömästi epäjumalanpalvontaan aikaisempinakaan vuosinaan. »Kahdeksantena hallitusvuotenaan, ollessansa vielä nuorukainen», hän oli vihkiytynyt kokonaan palvelemaan Jumalaa. Neljä vuotta myöhemmin,

kahdenkymmenen ikäisenä, hän yritti vakavasti poistaa kiusauksen alaisiltaan ja »alkoi puhdistaa Juudaa ja Jerusalemia uhrikukkuloista ja asera-karsikoista sekä veistetyistä ja valetuista jumalankuvista. Baalin alttarit kukistettiin hänen läsnäollessaan, ja niiden yli kohoavat auringonpatsaat hän hakkasi maahan, ja asera-karsikot sekä veistetyt ja valetut jumalankuvat hän murskasi ja rouhensi ja sirotteli niiden haudoille, jotka olivat niille uhranneet. Ja pappien luut hän poltti heidän alttareillaan. Niin hän puhdisti Juudan ja Jerusalemin» (2 Aikak. 34: 3—5).

Eikä tämä nuori hallitsija tyytynyt suorittamaan perusteellista työtä vain Juudan maassa, vaan hän ulotti toimintansa Israelin kymmenen heimon entisille asuma-alueille, missä nyt asusti vain vähäinen jäännös. Sana kertoo, että hän toimi »Manassen, Efraimin ja Simeonin kaupungeissa aina Naftaliin asti, yltympäri» tällä hävitettyjen kotien alueella, »kukisti alttarit, löi palasiksi ja rouhensi asera-karsikot ja jumalankuvat, ja hän hakkasi maahan kaikki auringonpatsaat koko Israelin maassa». Vasta »sitten hän palasi Jerusalemiin» (jakeet 6,7).

Näin Joosia oli varhaisista miehuusvuosistaan lähtien koettanut käyttää hyväkseen asemaansa kuninkaana korottaakseen Jumalan pyhän lain periaatteita. Kirjuri Saafanin lukiessa nyt hänelle lain kirjasta kuningas havaitsi tämän kirjan todelliseksi tiedon aarteeksi ja itselleen voimalliseksi avuksi siinä uudistustyössä, jonka hän aikoi suorittaa maassa. Hän päätti vaeltaa sen neuvojen valossa ja tehdä kaiken voitavansa tutustuttaakseen kansansa sen opetuksiin, jotta se, mikäli mahdollista, oppisi kunnioittamaan ja rakastamaan taivaan lakia.

Mutta oliko tarvittavan uudistuksen aikaansaaminen mahdollista? Israel oli miltei saavuttanut jumalallisen pitkämielisyyden rajan. Kohta Jumala ryhtyisi rankaisemaan niitä, jotka olivat tuottaneet häpeää hänen nimelleen. Herran viha oli jo syttynyt kansaa kohtaan. Suruissaan ja kauhuissaan Joosia repäisi vaatteensa ja lankeksi tuskaisena Jumalan eteen anoen anteeksiantoa paatuneen kansan synneille.

Siihen aikaan asui Jerusalemissa, lähellä temppeliä, naisprofeetta Hulda. Pahojen aavistusten vaivaama kuningas muisti hänet ja päätti tämän valitun sanansaattajan välityksellä tiedus-

Profeetat ja kuninkaat

telia Herralta mahdollista tietoa siitä, olisiko hänen mitenkään mahdollista pelastaa Juudaa, joka oli kulkenut harhaan ja ajautunut perikadon partaalle.

Tilanteen vakavuus ja naisprofeettaa kohtaan tuntemansa kunnioitus saivat kuninkaan valitsemaan valtakunnan huoma-
tuimmat miehet lähetettäväksi profeetan puheille. »Menkää», hän kehotti heitä, »ja kysykää minun ja kansan ja koko Juudan puolesta neuvoa Herralta tästä löydetyistä kirjasta. Sillä suuri on Herran viha, joka on syttynyt meitä vastaan, koska meidän isämme eivät ole totelleet tämän kirjan sanoja eivätkä tehneet mitään kaikkesta siitä, mitä siinä on meille kirjoitettuna» (2 Kun. 22:13).

Huldan välityksellä Herra lähetti Joosialle sanan, ettei Jeru-
salemin hävitys ollut peruutettavissa. Vaikka kansa vielä nyt nöyrytisikin Jumalan edessä, ei se voisi välttää rangaistustaan. He olivat vääryyksillään siinä määrin turruttaneet mielensä, että palaisivat pian taas jatkamaan synnillistä menoaan, ellei heitä rangaistaisi. »Sanokaa sille miehelle, joka lähetti teidät minun tyköni», julisti naisprofeetta, »näin sanoo Herra: Katso, minä annan tätä paikkaa ja sen asukkaita kohdata onnettomuuden, kaiken, mitä sanotaan siinä kirjassa, jonka Juudan kuningas on lukenut, sillä he ovat hyljänneet minut ja polttaneet uhreja muille jumalille ja vihoittaneet minut kaikilla kättensä teoilla; ja minussa on syttynyt viha tätä paikkaa kohtaan, eikä se sammuu» (jakeet 15—17).

Koska kuningas oli nöyryyttänyt sydämensä Jumalan edessä, Herra antoi tunnustuksen siitä, että hän niin ripeästi anoi anteeksiantoa ja armoa. Hänelle lähetettiin sanoma: »Koska sinun sydämesi on pehminnyt ja sinä olet nöyrtynyt Herran edessä, kuullessasi, mitä minä olen puhunut tätä paikkaa ja sen asukkaita vastaan, että he tulevat kauhistukseksi ja kirous-
sanaksi, ja koska sinä olet reväissyt vaatteesi ja itkenyt minun edessäni, niin minäkin olen kuullut sinua, sanoo Herra. Sen-
tähden minä korjaan sinut isiesi tykö, ja sinä saat rauhassa siirtyä hautaasi, ja sinun silmäsi pääsevät näkemästä kaikkea sitä onnettomuutta, minkä minä annan kohdata tätä paikkaa» (jakeet 19,20).

Kuninkaan täytyi jättää tulevat tapahtumat Jumalan huomaan.

Hän ei voinut muuttaa Herran ikuisiä säädöksiä. Mutta julistaessaan taivaan rangaistustuomiot Herra ei ollut poistanut tilaisuutta katumukseen ja uskonpuhdistukseen, ja tästä Joosia havaitsi Jumalan olevan valmis lieventämään tuomioitaan armolla. Siksi hän päätti parhaansa mukaan toteuttaa päätetyt uudistukset. Hän järjesti heti suuren kokouksen, johon kutsuttiin Jerusalemin ja Juudan vanhimmat ja korkeimmat virkamiehet sekä tavallinen kansa. Nämä yhdessä pappien ja leeviläisten kanssa tapasivat kuninkaan temppelin pihalla.

Tälle suurelle joukolle kuningas itse luki »kaikki Herran temppelistä löydetyn liitonkirjan sanat» (2 Kun. 23:2). Kuninkaallinen lukija oli syvästi liikuttunut ja esitti sanomansa murtunein mielin ja myötätuntoa herättävästi. Se liikutti myös kuuli-joita sydänjuuriin asti. Kuninkaan kasvoilta kuvastuvan tunteen voimakkuus, itse sanoman vakavuus ja varoitus lähestyvistä onnettomuuksista tekivät kaikki vaikutuksensa, ja monet päättivät yhtyä kuninkaan kanssa etsimään anteeksiantoa.

Sitten Joosia ehdotti, että korkeimmat virkamiehet yhdessä kansan kanssa sitoutuisivat juhlallisesti Jumalan edessä yrittämään yhteistoimin suorittaa päätetyt muutokset. »Kuningas asettui pylvään viereen ja teki Herran edessä liiton, että heidän tuli seurata Herraa, noudattaa hänen käskyjensä, todistuksiansa ja säädöksiänsä kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustaan ja pitää liiton sanat, jotka olivat kirjoitettuina siinä kirjassa.» Tämä otettiin vastaan sydämellisemmin kuin kuningas oli uskaltanut toivoakaan: »Ja kaikki kansa yhtyi siihen liittoon» (jae 3).

Seuranneen uskonpuhdistuksen aikana kuningas pyrki hävittämään jäljellä olevan epäjumalanpalveluksen rippeetkin. Niin kauan olivat maan asukkaat noudattaneet ympärillä olevien kansojen tapoja ja kumartaneet puisia ja kivisiä jumalankuvia, että näytti inhimillisesti miltei mahdottomalta poistaa näiden pahuuksien kaikkia ilmauksia. Mutta Joosia koetti sitkeästi puhdistaa maata. Hän suhtautui epäjumalanpalvontaan ankarasti surmaamalla »kaikki siellä olevat uhrikukulapapit. Myöskin vainaja- ja tietäjähenkien manaajat, kotijumalat ja kivi-jumalat ja kaikki iljetykset, joita oli nähty Juudan maassa ja Jerusalemissa, Joosia hävitti, täyttääkseen lain sanat, jotka

Profeetat ja kuninkaat

olivat kirjoitettuina siinä kirjassa, minkä pappi Hilkiä oli löytänyt Herran temppelistä» (jakeet 20, 24).

Valtakunnan kahtia hajoamisen aikoina, vuosisatoja aikaisemmin, Jerobeam, Nebatin poika, koetti kääntää kansan mielen Jerusalemin temppelipalveluksista uusiin jumalanpalveluksen muotoihin. Hän uhmasi Jumalaa, jota Israel oli palvellut, ja oli teettänyt pyhittämättömän alttarin Beeteliin. Mutta vihittäessä tätä alttaria, jonka ääressä monet tulevina vuosina vietettäisiin suorittamaan epäjumalien palvontamenoja, oli paikalle yhtäkkiä ilmaantunut Jumalan mies Juudeasta, ja hän tuomitsi jyrkästi tämän Jumalaa häpäisevän toimituksen. »Hän huusi alttaria kohti» ja julisti: »Alttari, alttari, näin sanoo Herra: Katso, Daavidin suvusta on syntyvä poika, nimeltä Joosia. Hän on teurastava sinun päälläsi uhrikukkulapapit, jotka polttavat uhreja sinun päälläsi, ja sinun päälläsi tullaan polttaamaan ihmisten luita» (1 Kun. 13:2). Tähän julistukseen liittyi vielä merkki, joka todisti sanan tulleen Herralta.

Siitä oli nyt kulunut kolmesataa vuotta. Toimeenpanemansa uskonpuhdistuksen aikana kuningas Joosia oli Beetelissä, missä tämä muinainen alttari sijaitsi. Nyt täytyisi kirjaimellisesti se ennustus, joka oli lausuttu Jerobeamin kuullen monia vuosia aikaisemmin.

»Beetelissä olevan alttarin, sen uhrikukkulan, jonka oli teettänyt Jerobeam, Nebatin poika, joka saattoi Israelin tekemään syntiä, senkin alttarin uhrikukkuloineen hän [Joosia] kukisti; sitten hän poltti uhrikukkulan ja rouhensi sen tomuksi sekä poltti asera-karsikon.

»Kun Joosia sitten kääntyi ja näki haudat, jotka olivat vuorella, lähetti hän ottamaan luut haudoista, poltti ne alttarilla ja saastutti näin alttarin, Herran sanan mukaan, jonka oli julistanut se Jumalan mies, joka nämä julisti.

»Ja hän kysyi: 'Mikä tuo hautamerkki on, jonka minä näen?' Kaupungin miehet vastasivat hänelle: 'Se on sen Jumalan miehen hauta, joka tuli Juudasta ja julisti sen, minkä sinä nyt olet tehnyt Beetelin alttarille.' Hän sanoi: 'Antakaa hänen olla; älköön kukaan koskeko hänen luihinsa.' Niin he jättivät hänen luunsa rauhaan ja samoin sen profeetan luut, joka oli tullut Samariasta» (2 Kun. 23: 15—18).

öljymäen etelärinteellä, vastapäätä Moorian vuorella sijaitsevaa kaunista Herran temppeliä, olivat ne alttarit ja jumalan-kuvat, jotka Salomo oli pystyttänyt sinne epäjumalia palvovien vaimojensa mieliksi (ks. 1 Kun. 11: 6—8). Yli kolmesataa vuotta nämä suuret, epämuotoiset patsaat olivat seisoneet tällä »Loukkauskalliolla» mykkinä todistajina Israelin viisaimman kuninkaan luopumuksesta. Nämäkin Joosia poisti ja hävitti.

Kuningas koetti edelleen lujittaa Juudan uskoa heidän isiensä Jumalaan järjestämällä suuren pääsiäisjuhlan lain kirjassa annettujen ohjeiden mukaan. Pyhistä palveluksista vastuussa olevat suorittivat valmistelut, ja suurena juhlapäivänä uhrattiin runsaasti. »Sillä sellaista pääsiäistä ei oltu vietetty sen ajan jälkeen, jona tuomarit tuomitsivat Israelia, ei Israelin kuningasten eikä Juudan kuningasten koko aikana» (2 Kun. 23: 32). Mutta vaikka Jumala hyväksyikin Joosian innon, se ei voinut sovittaa menneiden sukupolvien syntejä. Kuninkaan seuraajien osoittama hurskaus ei saanut niiden monien sydäntä muuttumaan, jotka uppiniskaisesti kieltäytyivät luopumasta epäjumalain palvonnasta palvelemaan oikeaa Jumalaa.

Joosia hallitsi vielä toistakymmentä vuotta pääsiäisjuhlan jälkeen. Kolmenkymmenenyhdeksän vuoden ikäisenä hän kuoli taistellessaan Egyptin joukkoja vastaan, »ja hänet haudattiin isiensä hautoihin. Ja koko Juuda ja Jerusalemin surivat Joosiaa. Ja Jeremia sepitti itkuvirren Joosiasta. Ja kaikki laulajat ja laulajattaret ovat itkuvirsissään puhuneet Joosiasta aina tähän päivään asti; ja nämä ovat tulleet yleisiksi Israelissa. Katso, ne ovat kirjoitettuna 'Itkuvirsissä'» (2 Aikak. 35: 24, 25). »Ei ollut ennen häntä [Joosiaa] ollut hänen vertaistansa kuningasta, joka niin kaikesta sydämestänsä, kaikesta sielustansa ja kaikesta voimastansa olisi kääntynyt Herran puoleen, kaiken Mooseksen lain mukaan; eikä hänen jälkeensä tullut hänen vertaistansa. Kuitenkaan ei Herra kääntynyt suuren vihansa hehkusta», joka oli syttynyt »kaikesta siitä, millä Manasse oli vihoittanut hänet» (2 Kun. 23: 25,26). Nopeasti lähestyi aika, jolloin Jerusalemin hävitettäisiin perinpohjin ja maan asukkaat vietäisiin Baabelin vankeuteen. Siellä heidän tuli oppia ne läksyt, joita he eivät suostuneet oppimaan suotuisammassa oloissa.

35.

JEREMIA

Niiden joukossa, jotka olivat toivoneet Joosian aikaisen uskonpuhdistuksen jatkuvan pysyvään hengellisenä elpymisenä, oli Jeremia. Ollessaan vielä nuorukainen hän oli saanut Jumalalta kutsun profeetan tehtävään Joosian kuninkuuden kolmantena-toista vuotena. Leeviläiseen papistoon kuuluvana Jeremiaa oli lapsesta asti harjoitettu pyhiin palvelustehtäviin. Noina onnellisina valmistusvuosinaan hän ei tajunnut, että hänet jo syntymästä asti oli vihitty 'kansojen profeetaksi'. Kun hän sitten kuuli jumalallisen kutsun, hän vaipui oman arvottomuutensa valtaan. »'Voi Herra', hän huudahti, 'katso, en minä kykene puhumaan, sillä minä olen nuori'» (Jer. 1: 5, 6).

Jumala näki, että nuori Jeremia tulisi olemaan saamansa luottamuksen arvoinen ja puolustamaan oikeutta ankarasti vastustettunakin. Jo lapsena hän oli osoittautunut uskolliseksi, ja nyt hänen oli kestettävä vaivaa niin kuin ainakin jalo ristin soturi. »Älä sano: 'Minä olen nuori'», Herra kielsi valitsemaansa sanansaattajaa, »vaan mene, kunne ikinä minä sinut lähetän, ja puhu kaikki, mitä minä käsken sinun puhua. Älä pelkää heitä, sillä minä olen sinun kanssasi ja pelastan sinut. Vyötä kupeesi, nouse ja puhu heille kaikki, mitä minä käsken sinun puhua. Älä heitä kauhistu, etten minä kauhistuttaisi sinua heidän edessään. Sillä katso, minä teen sinusta tänä päivänä varustetun kaupungin, rautapatsaan ja vaskimuurin koko maata vastaan, Juudan kuninkaita, sen ruhtinaita, sen pappeja vastaan ja maan kansaa vastaan. Ja he sotivat sinua vastaan, mutta eivät voita

Jeremia

sinua, sillä minä olen sinun kanssasi, sanoo Herra, ja pelastan sinut» (jakeet 7, 8,17—19).

Neljänkymmenen vuoden ajan Jeremian tuli esiintyä kansan edessä totuuden ja vanhurskauden todistajana. Ennennäkemättömän luopumuksen aikana hänen tuli olla elämältään ja luonteeltaan esimerkkinä ainoan tosi Jumalan palvelemisesta. Jerusalemin hirvittävien piiritysten aikana hänen tuli toimia Herran puhetorvena. Hänen tuli ennustaa Daavidin huoneen kukistumisesta ja Salomon rakentaman kauniin temppelin hävityksestä. Ja kun hänet vangittaisiin rohkeiden lausuntojensa johdosta, hänen tuli silti puhua selkeästi uhrikukkuloilla harjoitettavaa syntiä vastaan. Ihmisten halveksimana, vihaamana ja hylkäämäänä hän joutuisi lopulta todistamaan kaiken sen täyttyneen kirjaimellisesti, mitä hän itse oli ennustanut lähestyvistä tuomiosta, sekä osallistumaan siitä murheesta ja vaivasta, mikä seuraisi tuon tuohon tuomitun kaupungin hävitystä.

Mutta tuon yleisen tuhon keskelläkin, johon kansakunta oli nopeasti ajautumassa, Jeremia sai usein siirtää katseensa sen tuskallisista näkymistä tulevaisuuden loistaviin näköaloihin, aikaan jolloin Jumala lunastaisi kansansa ja palauttaisi sen jälleen Siioniin. Hän näki ennalta ajan, jolloin Herra uudistaisi liittosuhteensa heidän kanssaan. »Ja heidän sielunsa on oleva niinkuin runsaasti kasteltu puutarha, eivätkä he enää näänny» (Jer. 31: 12).

Omasta kutsumisestaan profeetan tehtävään Jeremia itse kirjoitti: »Herra ojensi kätensä ja kosketti minun suutani. Ja Herra sanoi minulle: 'Katso, minä panen sanani sinun suuhusi. Katso, minä asetan sinut tänä päivänä yli kansojen ja valtakuntain, repimään maasta ja hajottamaan, hävittämään ja kukistamaan, rakentamaan ja istuttamaan'» (Jer. 1: 9,10).

Kiitos Jumalalle sanoista »rakentamaan ja istuttamaan». Näillä sanoilla Herra vakuutti Jeremialle aikovansa palauttaa ennalleen ja parantaa. Tulevina vuosina oli julistettava ankaria sanomia. Pelottomasti oli esitettävä ennustuksia pikaisesti tulevista tuomioista. Sinearin lakeuksilta oli »onnettomuus purkautuva kaikkien maan asukasten yli». »Minä julistan heille tuomioni», sanoi Herra, »kaikesta heidän pahuudestaan, koska he ovat hyljänneet minut» (jakeet 14,16). Kuitenkin profeetan oli

Profeetat ja kuninkaat

näiden sanomien yhteydessä vakuutettava anteeksianto kaikille, jotka kääntyisivät pahoista teoistaan.

Viisaan rakennusmestarin tavoin Jeremia oli jo elämäntyönsä alussa koettanut rohkaista Juudan kansan jäseniä tekemään perinpohjaisella parannuksenteollaan hengellisen elämänsä perustuksen laajaksi ja syväksi. Kauan he olivat rakentaneet aineista, joita apostoli Paavali vertaa puuhun, heiniin ja olkiin, ja Jeremia itse kuonaan. »Hylkyhopeaksi heitä sanotaan», hän julisti tuosta katumattomasta kansakunnasta, »sillä Herra on heidät hyljännyt» (Jer. 6: 30). Nyt pyydettiin hartaasti, että he ryhtyisivät rakentamaan viisaasti ja ikuisuutta silmällä pitäen. Heidän tuli heittää pois luopumuksen ja epäuskon törky ja käyttää perusaineinaan puhdasta kultaa, puhdistettua hopeaa ja jalokiviä — uskoa, kuuliaisuutta ja hyviä tekoja — jotka yksin kelpaavat pyhälle Jumalalle.

Jeremian välittämänä Herran sana kansalleen kuului: »Palaja, sinä luopiovaimo Israel, — — minä en enää synkistä teille kasvojani, sillä minä olen armollinen, sanoo Herra, enkä pidä vihaa iankaikkisesti. Ainoastaan tunne rikoksesi, että olet luopunut Herrasta, Jumalastasi. Palatkaa takaisin, te luopuneet lapset, sillä minä olen ottanut teidät omikseni. Sinä olet kutsuva minua isäksi etkä ole koskaan kääntyvä minusta pois.

Palatkaa takaisin, te luopuneet lapset, niin minä parannan teidän luopumuksenne» (Jer. 3: 12—14,19, 22).

Näiden ihmeteltävien vetoomusten lisäksi Herra suorastaan neuvoi, millä sanoilla he voisivat kääntyä hänen puoleensa. Heidän tuli sanoa: »Katso, me tulemme sinun tykösi, sillä sinä olet Herra, meidän Jumalamme. Totisesti, petosta on, mitä kukkuloilta kuuluu, pauhina vuorilla. Totisesti, Herrassa, meidän Jumalassamme, on Israelin pelastus. Maatkaamme häpeässämme, ja häväistyksemme peittääkään meidät, sillä Herraa, meidän Jumalaamme, vastaan me olemme syntiä tehneet, me ja meidän isämme, hamasta nuoruudestamme tähän päivään asti, emmekä ole kuulleet Herran, meidän Jumalamme, ääntä» (jakeet 22—25).

Joosian toimeenpanema uskonpuhdistus oli kyllä poistanut maasta epäjumalain alttarit, mutta väestön sydäntä se ei ollut saanut muutetuksi. Orjantappurat olivat tukahduttaneet ne

totuuden siemenet, jotka olivat nousseet oraalle ja antaneet toiveita runsaasta sadosta. Toinen samanlainen luopumus olisi kohtalokas, ja Herra koetti saada kansan huomaamaan vaaransa. He saattoivat toivoa pääsevänsä Jumalan suosioon ja menestyvänsä vain osoittautumalla kuuliaisiksi Herralle.

Jeremia kiinnitti monesti heidän huomiotaan Mooseksen kirjoissa annettuihin neuvoihin. Enemmän kuin kukaan muu profeetoista hän korosti Mooseksen lain opetuksia ja osoitti, miten nämä voisivat koitua suureksi siunaukseksi kansakunnalle ja jokaiselle yksilölle. »Kysykää muinaisia polkuja», hän pyysi heitä, »kysykää, mikä on hyvä tie, ja vaeltakaa sitä, niin te löydätte levon sieluillenne» (Jer. 6: 16).

Kerran profeetta Herran käskystä asettui seisomaan kaupungin yhden pääportin kohdalle ja muistutti kansalle, miten tärkeää oli sapatinpäivän pitäminen pyhänä. Jerusalemin asukkaat olivat vaarassa unohtaa sapatin pyhyiden, ja heitä varoitettiin vakavasti suorittamasta ajallisia askareitaan tuona päivänä. Siunaus luvattiin kuuliaisuuden ehdolla. Herra sanoi: »Jos kuulette minua [ja] pyhitätte sapatinpäivän, niin ettette silloin tee mitään työtä, niin tulee tämän kaupungin porteista sisälle, ajaen vaunuilla ja hevosilla, kuninkaita ja ruhtinaita, jotka istuvat Daavidin valtaistuimella, tulevat he ja heidän ruhtinaansa, Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat, ja tämä kaupunki on oleva asuttu iankaikkisesti» (Jer. 17: 24, 25).

Kuuliaisuuden seurauksena luvattiin menestystä, mutta tähän lupaukseen liittyi ennustus hirveistä onnettomuuksista, jotka kohtaisivat kaupunkia, elleivät sen asukkaat tottelisi Jumalaa eivätkä noudattaisi hänen lakiaan. Elleivät he ottaisi varteen vetoomuksia, joilla heitä kehoitettiin tottelemaan Herraa, isiensä Jumalaa, ja pyhittäisi hänen sapatinpäiväänsä, kuluttaisi tuli maan tasalle heidän kaupunkinsa ja sen palatsit.

Profeetta olisi siis lujasti niiden oikean elämäntavan terveiden periaatteiden kannalla, joiden pääpiirteet oli niin selvästi esitetty lain kirjassa. Mutta Juudassa vallitsevat olot olivat sellaiset, että vain erittäin tarmokkailla toimenpiteillä voitiin saada asioita muuttumaan paremmiksi, ja siksi hän uurasti hyvin innokkaasti katumattomien hyväksi. »Raivatkaa itsellenne uudispelto», hän kehotti heitä hartaasti, »älkääkää kylväkö orjantap-

Profeetat ja kuninkaat

purain sekaan. Pese sydämesi puhtaaksi pahuudesta, sinä Jerusalem, että pelastuisit» (Jer. 4: 3,14).

Mutta enimmäkseen kansa ei kuunnellut kutsua katumukseen ja parannukseen. Hyvän kuningas Joosian kuoltua eivät seuraavat hallitsijat olleet osoittautuneet kutsumuksensa arvoisiksi vaan olivat johtaneet monia harhaan. Jooahas, jonka Egyptin faarao pani viralta, sai seuraajakseen Joojakimin, Joosian vanhimman pojan. Tämän kuninkuuden alusta asti Jeremialla ei ollut paljontaan toiveita siitä, että hän voisi pelastaa rakastamaansa maata hävitykseltä ja kansaa joutumasta vankeuteen. Hän ei kuitenkaan saanut olla vaiti silloin, kun perikato uhkasi valtakuntaa. Jumalalle uskollisina pysyneitä oli rohkaistava vaeltamaan edelleenkin oikealla tiellä, ja syntisiä oli mikäli mahdollista saatava luopumaan vääryydestä.

Tämä ahdinkotila vaati julkista ja laajaa toimintaa. Herra käski Jeremiaa asettumaan temppelin portille ja puhumaan kaikelle Juudan väelle, joka kävi siitä sisään ja ulos. Saamistaan sanomista hän ei saanut jättää pois sanaakaan, jotta Siionin syntiset saisivat täyden tilaisuuden kuunnella ja kääntyä pahoilta teiltään.

Profeetta totteli, seisoi Herran huoneen portilla ja julisti kovalla äänellä varoituksiaan ja hartaita kehotuksiaan. Kaikkivaltiaan innoittamana hän lausui: »Kuulkaa Herran sana, koko Juuda, te jotka tulette näistä porteista kumartaen rukoilemaan Herraa. Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Vaeltakaa hyvin ja tehkää hyviä tekoja, niin minä annan teidän asua tässä paikassa. Älkää luottako valheen sanoihin, kun sanotaan: 'Tämä on Herran temppeli, Herran temppeli, Herran temppeli!' Vaan jos te todella parannatte vaelluksenne ja tekonne, jos te todella teette oikeuden niin toiselle kuin toisellekin, ette sorra muukalaista, orpoa ja leskeä, ette vuodata viatonta verta tässä paikassa ettekä seuraa muita jumalia turmioksenne, niin minä annan teidän asua tässä paikassa, maassa, jonka minä olen antanut teidän isillenne, iankaikkisesta iankaikkiseen» (Jer. 7: 2—7).

Tästä havaitaan selvästi, miten haluton Herra on rankaisemaan. Hän julistaa tuomioitaan päästäkseen samalla esittämään pyyntönsä uppiniskaisille. Hän joka tekee »laupeuden, oikeuden ja vanhurskauden maan päällä» (Jer. 9:24), ikävöi harhailevia

lapsiaan ja koettaa kaikin mahdollisin keinoin opettaa heille iankaikkisen elämän tietä. Hän oli vapauttanut israelilaiset orjuudesta, jotta he voisivat palvella häntä, ainoaa oikeaa ja elävää Jumalaa. Vaikka he olivat kauan palvoneet epäjumalia ja väheksyneet hänen varoituksiaan, hän silti sanoo olevansa valmis lykkäämään rangaistusta ja suomaan vielä yhden tilaisuuden katumuksen tekoon. Hän selvittää heille sen tosiasian, että lähestyvältä tuomiolta voitaisiin välttyä vain läpikotaisen sydämen uudistuksen avulla. Turhaan he turvautuisivat temppeleihin ja sen palveluksiin. Uhrimenot ja -toimitukset eivät voineet sovittaa syntiä. Siitä huolimatta, että he väittivät olevansa Jumalan kansaa, vain sydämen ja elämän käytännön uudistus saattoi varjella heidät jatkuvan rikkomuksen välttämättömiltä seurauksilta.

Niinpä Jeremia julisti »Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla» tätä sanomaa: »Kuulkaa tämän liiton sanat» — Herran selvät säädökset Pyhiin kirjoituksiin merkittyinä — »ja noudatkaa niitä» (Jer. 11:6). Tätä sanomaa hän julisti seisoessaan temppelein porteilla Joojakimin hallituksen alussa. Siinä kerrattiin lyhyesti Israelin kokemusta Egyptistä lähdön ajoista asti. Jumala oli silloin tehnyt heidän kanssaan liiton: »Kuulkaa minun ääntäni, niin minä olen teidän Jumalanne ja te olette minun kansani; ja vaeltakaa aina sitä tietä, jota minä käsken teidän vaeltaa, että menestyisitte.» Julkeasti he olivat moneen kertaan rikkoneet tämän liiton. Niin valittua kansaa kuin olivatkin, he »vaelsivat oman neuvonsa mukaan, pahan sydämensä paatumuksessa, ja käänsivät minulle selkänsä eivätkä kasvojansa» (Jer. 7: 23,24).

»Miksi», kysyi Herra, »kääntyy tämä kansa, Jerusalemin, pois ainaisessa luopumuksessa» (Jer. 8:5). Profeetan sanojen mukaan siksi, etteivät he olleet totelleet Herran, Jumalansa, ääntä ja olivat kieltäytyneet ottamasta varteen ojennusta (ks. Jer. 5: 3). »Kadonnut on totuus», hän valitti, »ja hävinnyt heidän suustansa.» »Haikarakin taivaalla tietää aikansa; metsäkyyhkyinen, pääskyinen ja kurki pitävät vaarin tuloajastansa, mutta minun kansani ei tunne Herran oikeutta.» »Enkö minä näistä tällaisista rankaisisi heitä, sanoo Herra, eikö minun sieluni kostaisi tämänkaltaiselle kansalle?» (Jer. 7: 28; 8: 7; 9: 9).

Profeetat ja kuninkaat

Syvän sydämentutkistelun aika oli koittanut. Joosian hallitessa kansa saattoi vielä jotenkin perustellusti toivoa. Mutta hän ei enää ollut puhumassa heidän puolestaan, sillä hän oli kaatunut taistelussa. Kansakunnan synnit olivat sellaiset, että esirukousten aika oli kutakuinkin lopussa. »Vaikka Mooses ja Samuel seisoisivat minun edessäni», sanoi Herra, »ei minun sieluni taipuisi tämän kansan puoleen. Aja heidät pois minun kasvojeni edestä, he menkööt! Ja jos he kysyvät sinulta: 'Minne meidän on mentävä?' niin vastaa heille: Näin sanoo Herra: Joka ruton oma, se ruttoon, joka miekan, se miekkaan, joka nälän, se nälkään, joka vankeuden, se vankeuteen» (Jer. 15: 1, 2).

Ellei Jumalan nyt esittämää armon kutsua otettaisi vastaan, tuo uppiniskainen kansakunta joutuisi saman tuomion alaiseksi, joka oli kohdannut pohjoista Israelin valtakuntaa toista sataa vuotta aikaisemmin. Heille kuului nyt sanoma: »Jollette kuule minua ja vaella minun lakini mukaan, jonka minä olen teille antanut, ettekä kuule palvelijaini, profeettain, sanoja, niiden, jotka minä olen lähettänyt teidän tykönnne, varhaisesta alkaen, vaikka ette ole kuulleet heitä, niin minä teen tälle temppelille niinkuin Siilolle, ja minä teen tämän kaupungin kiroussanaksi kaikille maan kansoille» (Jer. 26: 4—6).

Ne jotka temppelin pihalla kuuntelivat Jeremian esitystä, ymmärsivät hyvin tämän viittauksen Siiloon ja niihin Eelin päiviin, jolloin filistealaiset olivat tunkeutuneet Israeliin ja vieneet mennessään liiton arkin.

Eelin syntinä oli ollut liian lempeä suhtautuminen pyhässä tehtävässä olleiden poikiensa vääryyksiin sekä koko maassa vallinneeseen pahuuteen. Hän oli jättänyt nämä epäkohdat korjaamatta ja tuottanut Israelille pelottavan onnettomuuden. Hänen poikansa olivat kaatuneet taistelussa. Eeli itsekin oli saanut surmansa, Jumalan arkki oli viety Israelin maasta ja kansasta oli kuollut kolmekymmentä tuhatta, koska synti oli päästetty rehottamaan nuhtelematta ja hillitsemättä sitä. Israel oli turhaan luullut, että heidän synneistään huolimatta arkin läsnäolo takaisi heille voiton filistealaisista. Samoin Juudan asukkaat olivat taipuvaiset Jeremian päivinä uskomaan, että he tarkoin noudattamalla jumalallisesti säädettyjä temppelipalve-

Jeremia

luksia varjeltuisivat jumalattoman elämäntapansa oikeudenmukaiselta rangaistukselta.

Mikä opetus tässä onkaan niille, jotka hoitavat vastuullisia tehtäviä tänä aikana Jumalan seurakunnassa! Miten vakavasti se kehottaakaan puuttumaan uskollisesti vääryyksiin, jotka tuottavat häpeää totuuden asialle! Älkööt ketkään luulko, jos kerran kutsuvat itseään Jumalan lain säilyttäjiksi, että he ulkonaisella käskyjen kunnioittamisellaan voisivat estää jumalallista oikeutta tapahtumasta kohdallaan. Älköön kukaan kieltäytykö alistumasta nuhdeltavaksi pahuudesta tai syyttäväksi Jumalan palvelijoita siitä, että he liian innokkaasti pyrkivät puhdistamaan leiriä pahanteosta. Syntiä vihaava Jumala kehottaa kaikkia, jotka väittävät pitävänsä hänen lakinsa, luopumaan kaikesta jumalattomuudesta. Parannuksen ja auliin kuuliaisuuden laiminlyönnistä on nykyajan ihmisille yhtä vakavat seuraukset kuin muinaiselle Israelillekin. On olemassa raja, jota pitemmälle Herran rangaistuksiakaan ei voida lykätä. Jerusalemin hävitys Jeremian päivinä on vakavana varoituksena nykyiselle Israelille siitä, ettei rankaisematta voida jättää sikseen niitä neuvoja ja kehoituksia, joita Jumala on antanut heille valitsemiensa lähettien välityksellä.

Jeremian sanoma papeille ja kansalle suututti monia. He paheksuivat sitä varsin äänekkäästi: »Miksi olet ennustanut Herran nimessä sanoen: Tälle temppelille on käyvä niinkuin Siilolle, ja tämä kaupunki on tuleva raunioiksi, asujattomaksi?' Ja kaikki kansa kokoontui Jeremiaa vastaan Herran temppelissä» (Jer. 26:9). Papit, väärät profeetat ja kansa kääntyivät vihoissaan häntä vastaan, joka ei voinut mielistellä heitä eikä ennustaa valheellisesti. Näin he halveksivat Jumalan sanomaa ja uhkasivat tappaa hänen palvelijansa.

Utinen Jeremian sanoista kerrottiin Juudan ruhtinaille, ja he kiiruhtivat kuninkaan linnasta temppeliin saadakseen itse kuulla totuuden asiasta. »Silloin papit ja profeetat sanoivat päämiehille ja kaikelle kansalle näin: 'Kuoleman tuomio tälle miehelle! Sillä hän on ennustanut tätä kaupunkia vastaan, niinkuin olette omin korvin kuulleet'» (Jae 11). Mutta Jeremia seisoi rohkeana päämiesten ja kansan edessä ja julisti: »Herra

Profeetat ja kuninkaat

on lähettänyt minut ennustamaan tätä temppeeliä ja tätä kaupunkia vastaan kaikki ne sanat, jotka olette kuulleet. Parantakaa siis nyt vaelluksenne ja tekonne ja kuulkaa Herran, teidän Jumalanne, ääntä, niin Herra katuu sitä onnettomuutta, jolla hän on teitä uhannut. Mutta katso, minä olen teidän käsissänne; tehkää minulle, mitä katsotte hyväksi ja oikeaksi. Mutta se tietäkää, että te, jos minut surmaatte, saatatte viattoman veren päällenne ja tämän kaupungin ja sen asukasten päälle, sillä totisesti on Herra lähettänyt minut teidän tykönnne puhumaan kaikki nämä sanat teidän korvienne kuullen» (jakeet 12—15).

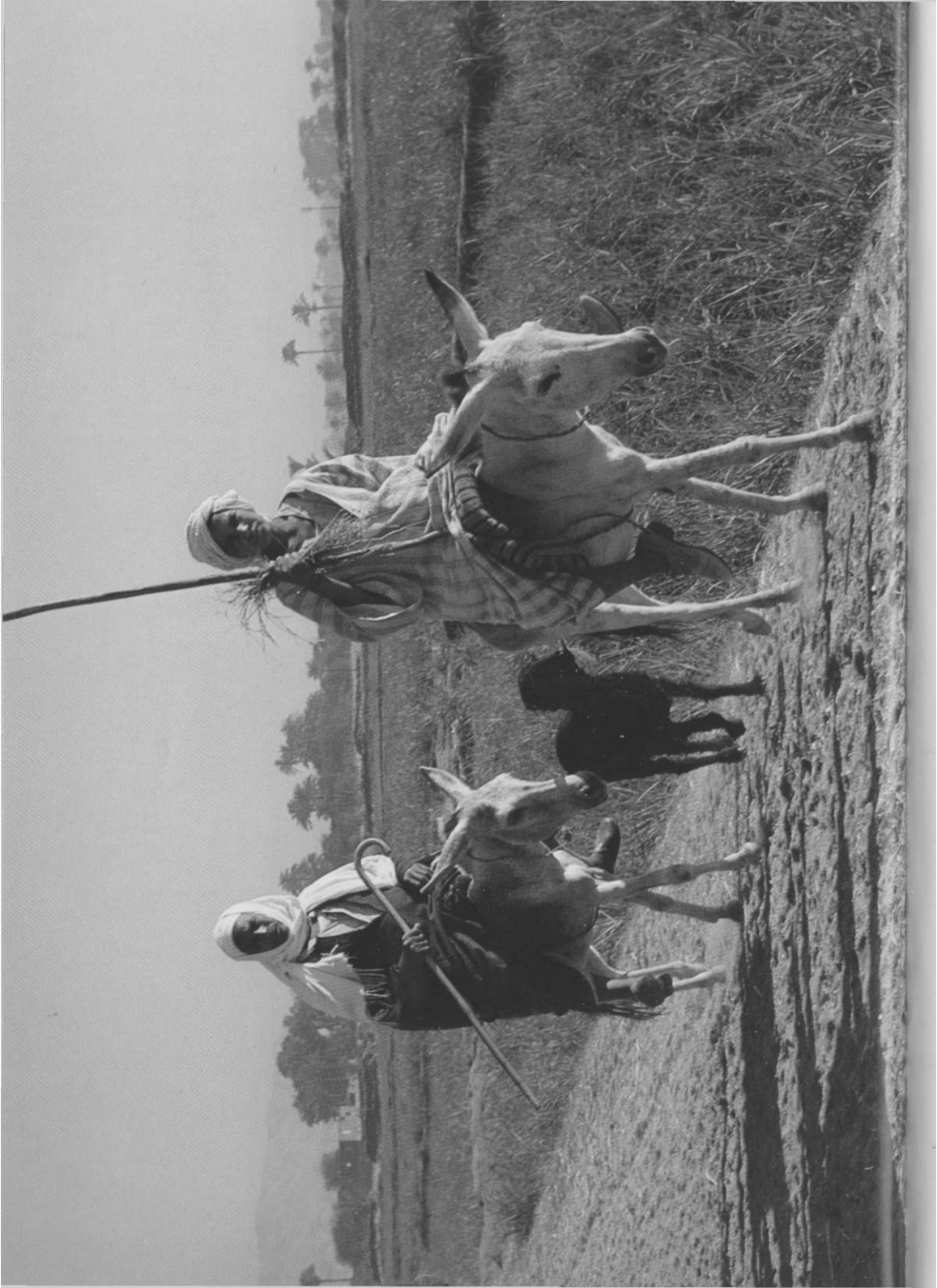
Jos noiden korkeiden viranomaisten uhkailu olisi pelästyttänyt profeetan, olisi hänen sanomansa menettänyt vaikutuksensa ja hän itse henkensä. Mutta se rohkeus, jolla hän esitti vakavan varoituksen, herätti kansassa kunnioitusta ja muutti Israelin päämiehet hänelle suosiollisiksi. He keskustelivat pappien ja väärin profeettojen kanssa ja osoittivat heille, miten epäviisasta olisi ryhtyä heidän suosittamiinsa jyrkkiin toimenpiteisiin, ja heidän sanansa herättivät vastakaikua kansassa. Näin Jumala toimitti puolustajia palvelijalleen.

Myös vanhimmat yhtyivät vastustamaan pappien päätöstä Jeremian kohtalosta. He muistuttivat näitä Miikasta, joka oli ennustanut rangaistusten kohtaavan Jerusalemiä ja sanonut: »Siion kynnetään pelloksi, ja Jerusalem tulee kiviraunioiksi ja temppelevuori metsäkukkulaksi.» Ja he kysyivät: »Surmasivatko hänet silloin Hiskia, Juudan kuningas, ja koko Juuda? Eikö hän peljännyt Herraa ja lepyttänyt häntä, niin että Herra katui sitä onnettomuutta, jolla hän oli heitä uhannut? Mutta mekö tuottaisimme suuren onnettomuuden itsellemme» (jakeet 18,19).

Nämä vaikutusvaltaiset miehet saivat puheellaan profeetan jäämään henkiin, vaikka monet papeista ja vääristä profeetoista olisivatkin mielellään nähneet hänet surmattavan syytettynä kansan kiihotuksesta.

Kutsumisensa päivästä lähtien aina toimintansa loppuun asti Jeremia oli asetettu Juudaan »suojavarustukseksi», jota ihmisten viha ei pystynyt voittamaan. »He sotivat sinua vastaan», oli Herra edeltä varoittanut palvelijaansa, »mutta eivät voita sinua; sillä minä olen sinun kanssasi, minä vapahdan ja pelastan sinut,

Jeremia

sanoo Herra. Minä pelastan sinut pahain käsistä ja päästän sinut väkivaltaisten kourista» (Jer. 6: 27; 15: 20,21).

Luonnostaan arkana ja asenteeltaan vaaroja kaihtavana Jeremia ikävöi rauhaa ja syrjään vetäytyvän elämäntavan hiljaisuutta, jottei hänen tarvitsisi todistaa rakastetun kansansa jatkuvasta uppiniskaisuudesta. Hänen sydämensä oli pakahtua tuskasta, kun hän näki synnin aiheuttaman perikadon. »Oi, jospa minun pääni olisi silkkää vettä», hän vaikeroi, »ja minun silmäni kyynellä, niin minä itkisin päivät ja yöt tyttären, minun kansani, kaatuneita! Oi, jospa minulla olisi erämaassa matkamiehen yömaja, niin minä jättäisin kansani ja vaeltaisin pois heidän luotaan» (Jer. 9: 1, 2).

Julmaa oli pilkka, jota hänet oli kutsuttu kestämaan. Syvälle hänen sielunsa lävitse tunkeutuivat niiden ivan nuolet, jotka halveksivat hänen sanomiaan ja väheksyivät hänen huoltaan heidän kääntymisestään. »Minä olen joutunut koko kansani nauruksi», hän valitti, »heidän jokapäiväiseksi pilkkalauluksensa.» »Minä olen nauruna pitkin päivää, kaikki pilkkaavat minua. — — Kaikki minun ystäväni vaanivat, milloin minä kompastuisin: 'Ehkäpä hän antaa viekoitella itsensä, niin että voitamme hänet ja saamme hänelle kostaa'» (Valit.v. 3: 14; Jer. 20: 7,10).

Mutta uskollista profeettaa vahvistettiin päivittäin kestämaan. »Herra on minun kanssani niinkuin väkevä sankari», hän vakuutti uskossaan lujana, »sentähden minun vainoojani kompastuvat eivätkä mitään mahda. He saavat suuren häpeän, sillä he ovat olleet ymmärtämättömät, iankaikkisen pilkan, joka ei ole unhottuva. Veisatkaa Herralle, ylistäkää Herraa, sillä hän pelastaa köyhän pahantekijäin käsistä» (Jer. 20: 11,13).

Jeremian nuoruudenajan sekä toiminnan myöhempienkin vuosien kokemukset opettivat hänelle, »ettei ihmisen tie ole hänen vallassansa, eikä miehen vallassa, kuinka hän vaeltaa ja askeleensa ohjaa». Hän oppi rukoilemaan: »Kurita minua, Herra, mutta kohtuudella, äläkä vihassasi, ettet minua ylen vähäiseksi tekisi» (Jer. 10: 23,24).

Joutuessaan juomaan kärsimysten ja surun maljasta ja ollessaan kurjuudessa kiusattuna sanomaan: »Mennyt on

Profeetat ja kuninkaat

minulta kunnia ja Herran odotus», hän muisti, miten Jumala oli pitänyt hänestä huolen, ja huudahti voittoisasti: »Herran armoa on, ettemme ole aivan hävinneet, sillä hänen laupeutensa ei ole loppunut: se on joka aamu uusi, ja suuri on hänen uskollisuutensa. Minun osani on Herra, sanoo minun sieluni; sentähden minä panen toivoni häneen. Hyvä on Herra häntä odottaville, sille sielulle, joka häntä etsii. Hyvä on hiljaisuudessa toivoa Herran apua» (Valit.v. 3: 18,22—26).

32.

LÄHESTYVÄ TUHO

Joojakimin kuninkuuden alkuvuodet olivat täynnä varoituksia lähestyvistä tuhoista. Profeettain julistama Herran sana oli täyttymäisillään. Pohjoinen Assyrian valtakunta, joka kauan oli ollut ylimpänä, ei enää hallitsisi kansoja. Eteläinen Egypti, jonka voimaan Juudan kuningas turhaan luotti, menettäisi pian mahtiasemansa. Idässä oli aivan odottamatta nousemassa uusi maailmanvalta, Babylonia, joka nopeasti jättäisi varjoon kaikki muut kansat.

Muutaman lyhyen vuoden kuluttua Jumala tulisi käyttämään Baabelin kuningasta vihansa välikappaleena katumatonta Juudaa vastaan. Nebukadnessarin piiritysjoukot tulisivat kerran toisensa jälkeen saartamaan Jerusalemin ja tunkeutumaan kaupunkiin. Ryhmä toisensa jälkeen — aluksi vain muutamia mutta myöhemmin tuhansia ja kymmeniä tuhansia — vietäisiin vankeina Sinearin maahan, elämään siellä pakkosiirtolaisuudessa. Joojakim, Joojakin ja Sidkia — kaikki nämä juutalaiskuninkaat tulisivat vuorollaan Babylonian hallitsijan vasalleiksi, ja vuorollaan he kaikki kapinoisivat. Yhä ankarammin rangaistuksin kuritettaisiin kapinoivaa kansakuntaa, kunnes lopulta koko maa autioituisi, Jerusalem hävitettäisiin ja poltettaisiin, Salomon rakentama temppeli tuhottaisiin ja Juudan valtakunta kukistuisi eikä enää koskaan pääsisi entiseen asemaansa maan kansojen joukossa.

Noina muuttuvina aikoina, jotka olivat Israelin kansakunnalle niin uhanalaisia, Jeremia sai julistettavakseen monia sanomia

Profeetat ja kuninkaat

taivaasta. Näin Herra antoi Juudan kansalle riittävän tilaisuuden vapautua niistä liitoista, joihin se oli sotkeutunut Egyptin kanssa, sekä välttää kiistaa Babylonian hallitsijoiden kanssa. Uhkaavan vaaran lähestyessä hän opetti kansaa useilla vertauskuvallisesti suoritetuilla teoilla, saadakseen siten heidät tajumaan velvoituksensa Jumalaa kohtaan sekä rohkaistakseen heitä pysymään ystävällisissä väleissä Babylonian hallituksen kanssa.

Osoittaakseen havainnollisesti, miten tärkeää oli ehdottomasti totella Jumalan vaatimuksia, Jeremia kokosi muutamia reekabilaisia eräeseen temppelikammioon, toi heille viiniä ja kehotti juomaan sitä. Kuten saattoi odottaakin, miehet vastustivat tarjousta jyrkästi ja kieltäytyivät ehdottomasti juomasta. »Me emme juo viiniä», sanoivat reekabilaiset lujasti, »sillä meidän isämme Joonadab, Reekabin poika, on antanut meille tämän käskyn: Älkää, te ja teidän lapsenne, ikinä viiniä juoko.»

Silloin »Jeremialle tuli tämä Herran sana: 'Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Mene ja sano Juudan miehille ja Jerusalemin asukkaille: Ettekö ota kuritusta varteen ja kuule minun sanojani? sanoo Herra. Joonadabin, Reekabin pojan, sanat, joilla hän kielsi poikiansa juomasta viiniä, pidetään voimassa, ja niin he eivät ole juoneet tähän päivään asti, sillä he ovat kuuliaiset isänsä käskylle» (Jer. 35: 6,12—14).

Jumala koetti näin osoittaa jyrkän vastakohtan reekabilaisten tottelevaisuuden sekä hänen kansansa tottelemattomuuden ja kapinan välillä. Reekabilaiset olivat totelleet isänsä käskyä ja nytkin torjuneet houkutuksen, joka olisi johtanut sen rikkomiseen. Mutta Juudan miehet eivät olleet kuunnelleet Herran sanoja. Siksi he joutuisivat nyt kärsimään hänen ankarat rangaistuksensa.

»Minä olen puhunut teille varhaisesta alkaen», sanoi Herra, »ja te ette ole kuulleet minua. Ja minä olen lähettänyt teidän tykönnä kaikki palvelijani, profeetat, varhaisesta alkaen, sanoen: Kääntykää kukin pahalta tieltänne ja parantakaa tekonne, älkää seuratko muita jumalia älkääkä niitä palvelko, niin te saatte asua siinä maassa, jonka minä olen antanut teille ja teidän isillenne; mutta te ette ole kallistaneet korvaanne, ette ole kuulleet minua. Joonadabin, Reekabin pojan, jälkeläiset ovat siis

pitäneet voimassa isänsä käskyn, jonka hän heille antoi, mutta tämä kansa ei ole kuullut minua. Sentähden, näin sanoo Herra, Jumala Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä annan tulla Juudalle ja kaikille Jerusalemin asukkaille kaiken sen onnettomuuden, jolla minä olen heitä uhannut, koska he eivät kuulleet, kun minä heille puhuin, eivät vastanneet, kun minä heitä kutsuin» (jakeet 14—17).

Kun Pyhä Henki pakottavalla vaikutuksellaan hellyttää ja taivuttaa ihmisten mielen, he ottavat neuvon varteen, mutta kun he paatumukseen asti kieltäytyvät noudattamasta kehotusta, Herra jättää heidät toisten vaikutusten johdettaviksi. Torjussaansa totuuden he hyväksyvät valheen, joka koituu heille ansaksi ja turmioksi.

Jumala oli pyytänyt, ettei Juuda vihoittaisi häntä, mutta se ei ollut kuunnellut häntä. Lopulta sille langetettiin tuomio. Kansa vietäisiin vankina Babyloniaan. Jumala kurittaisi tottelematonta kansaansa käyttämällä kaldealaisia välikappaleinaan. Juudan miehet joutuisivat kärsimään samassa suhteessa kuin heillä oli ollut valoa ja kuin he olivat väheksyneet ja torjuneet varoituksia. Jumala oli kauan lykännyt tuonnetuksi rangaituksiaan, mutta nyt hän antaisi mielipahansa kohdistua heihin viimeisenä yrityksenään estää heitä jatkamasta huonoa vaelustaan.

Reekabilaisten suvulle luvattiin jatkuvaa siunausta. Profeetta julisti: »Koska te olette olleet kuuliaisit isänne Joonadabin käskylle ja noudattaneet kaikkia hänen käskyjensä ja tehneet kaiken, mitä hän käski teidän tehdä, sentähden, näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Joonadabin, Reekabin pojan, suvussa on aina oleva mies, joka seisoo minun kasvojeni edessä» (jakeet 18,19). Näin Jumala opetti kansalleen, että uskollisuus ja kuuliaisuus koituisivat Juudalle siunaukseksi samoin kuin reekabilaisia siunattiin, koska he tottelivat isänsä käskyä.

Tässä on opetus meillekin. Jos kerran hyvän ja viisaan isän vaatimukset olivat täyden kuuliaisuuden arvoisia, kun hän koetti mahdollisimman hyvin ja tehokkaasti turvata jälkeentulevaisiaan epäraittiuden vahingoilta, niin varmasti olisi Jumalan arvovaltaa kunnioitettava niin paljon enemmän kuin hän on ihmistä pyhempi. Luojamme ja Hallitsijamme, voimal-

Profeetat ja kuninkaat

taan rajaton ja tuomioiltaan peljättävä, koettaa kaikin keinoin saada ihmiset havaitsemaan syntinsä ja katumaan niitä. Palvelijainsa välityksellä hän kertoo edeltä tottelemattomuuden vaaroista, varoittaa ja uskollisesti nuhtelee synnistä. Hänen omansa menestyvät vain hänen armonsa varassa ja valittujen välikappaleiden valppaassa hoidossa. Hän ei voi ylläpitää ja suojella kansaa, joka ei noudata hänen neuvojaan eikä välitä hänen nuhteistaan. Jonkin aikaa hän saattaa pidättää rangaistus-tuomioitaan, mutta hän ei kuitenkaan voi aina pidätellä kättään.

Juudan lapset kuuluivat niihin, joista Jumala oli sanonut: »Te olette minulle pappisvaltakunta ja pyhä kansa» (2 Moos. 19: 6). Kaikessa toiminnassaan Jeremia muisti, miten tärkeää oli säilyttää sydämen pyhyys elämän eri olosuhteissa ja varsinkin korkeimman Jumalan palveluksessa. Hän näki selvästi edeltä valtakunnan kukistumisen ja Juudan asukasten hajottamisen kansojen sekaan, mutta hän loi uskon katseensa kaiken tämän ohi ennalleen asettamisen aikoihin. Hänen korvissaan kaikui jumalallinen lupaus: »Minä kokoan lampaitteni tähteet kaikista maista, joihin olen ne karkoittanut, ja tuon ne takaisin laiturilleen.

Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä herätän Daavidille vanhurskaan vesan; hän on hallitseva kuninkaana ja menestyvä, ja hän on tekevä oikeuden ja vanhurskaiden maassa. Hänen päivinensä pelastetaan Juuda ja Israel asuu turvassa. Ja tämä on hänen nimensä, jolla häntä kutsutaan: 'HERRA ON MEIDÄN VANHURSKAUTEMME'» (Jer. 23: 3—6).

Lähestyvän tuomion ennustuksiin liittyi siis lopullisen ja ihanan vapautuksen lupauksia. Ne jotka tahtoisivat tehdä rauhan Jumalan kanssa ja viettää pyhää elämää vallitsevan luopumuksen keskellä, saisivat voimaa jokaista koetusta varten ja pystyisivät todistamaan hänestä voimallisesti. Ja heidän vapauttamisensa tulevina aikoina tulisi herättämään suurempaa huomiota kuin aikanaan Israelin vapautus Egyptistä. Vielä tulisivat päivät, julisti Herra profeettansa välityksellä, »jolloin ei enää sanota: 'Niin totta kuin Herra elää, joka johdatti israelilaiset Egyptin maasta', vaan: 'Niin totta kuin Herra elää, joka johdatti ja toi Israelin heimon jälkeläiset pohjoisesta maasta ja kaikista muista maista, joihin minä olin heidät karkoittanut'. Ja niin he saavat asua omassa maassansa» (jakeet

7,8). Tällaisia suurenmoisia ennustuksia Jeremia esitti Juudan valtakunnan historian loppuvuosina, jolloin babylonialaiset olivat nousemassa maailmanvallaksi ja toivat jo valtausjoukkojaan hyökkäämään Siionin muureja vastaan.

Ne jotka palvelivat Herraa uskollisesti, kuuntelivat näitä lupauksia kuin suloista musiikkia. Niin ylhäisissä kuin alhaisissakin kodeissa, joissa vielä kunnioitettiin liittonsa pitävän Jumalan neuvoja, toistettiin näitä profeetan sanoja moneen kertaan. Ne liikuttivat voimakkaasti lapsiakin ja vaikuttivat pysyvästi heidän nuoreen ja vastaanottavaan mieleensä.

Noudattamalla tunnollisesti Pyhän Kirjan käskyjä Daniel ja hänen toverinsa saivat Jeremian toiminnan aikana tilaisuuksia korottaa oikeaa Jumalaa maan kansojen edessä. Nämä heprealaiset lapset olivat saaneet kotona vanhemmiltaan opetusta, joka auttoi heitä pysymään uskossaan lujina ja palvelemaan kestävästi elävää Jumalaa, taivaan ja maan Luojaa. Kun Nebukadnessar Joojakimin kuninkuuden alkuvuosina ensi kerran piiritti Jerusalemiä, valloitti sen ja vei pois Danielin ja hänen toverinsa niiden muiden kanssa, jotka oli valittu palvelemaan Baabelin hovissa, näiden heprealaisten vankien usko joutui äärimmäisen kovalle koetukselle. Mutta ne jotka olivat oppineet luottamaan Jumalan lupauksiin, havaitsivat niiden soveltuvan täysin riittävinä jokaiseen kokemukseen, mihin he joutuivat oleskellessaan tuolla vieraalla maalla. Kirjoitukset osoittautuivat heille hyväksi oppaaksi ja turvaksi.

Niiden rangaistusten merkityksen tulkkina, jotka alkoivat kohdata Juudaa, Jeremia puolusti jalosti Jumalan oikeudenmukaisuutta ja ankarimmassa kurituksessakin ilmenevää armollista tarkoitusta. Profeetta uurasti väsymättä. Haluten päästä kosketuksiin kaikkien luokkien kanssa hän ulotti vaikutuspiirinsä Jerusalemin ympäristöalueillekin ja vieraili usein valtakunnan eri osissa.

Todistaessaan seurakunnalle Jeremia viittasi alituisen niihin lain kirjan opetuksiin, joita oli niin suuresti kunnioitettu ja kiitetty Joosian hallituskauden aikana. Hän korosti uudelleen, miten tärkeää oli pysyä liittosuhteessa tuohon armolliseen ja laupiaaseen Olentoon, joka Siinain vuorella oli julistanut kymmenen käskyn lain. Jeremia julisti varoituksiaan ja keho-

Profeetat ja kuninkaat

tuksiaan kaikkialla valtakunnassa, ja kaikki saivat tilaisuuden oppia tuntemaan Jumalan tahdon kansakunnan suhteen.

Profeetta teki selväksi sen tosiasian, että taivaallinen Isämme langettaa tuomioitaan, jotta kansat tietäisivät »olevansa vain ihmisiä» (Ps. 9: 20). »Jos te sittenkin käytte minua vastaan ettekä tahdo kuulla minua», oli Herra varoittanut kansaansa, »niin minäkin hajotan [teidät] kansojen sekaan ja ajan teitä takaa paljastetulla miekalla, ja teidän maanne tulee autioksi ja kaupunkinne raunioiksi» (3 Moos. 26: 21,28, 33).

Vielä silloinkin, kun lähestyvän tuhon sanomia julistettiin päämiehille ja kansalle, heidän hallitsijansa Joojakim kulutti aikaansa itsekkäisiin huvituksiin, vaikka hänen olisi pitänyt toimia viisaana hengellisenä johtajana ja olla ensimmäisenä tunnustamassa syntejään ja suorittamassa uudistusta ja hyviä tekoja. »Minä rakennan itselleni tilavan talon», hän suunnitteli, »ja avarat yläsalit», ja aikoi »laudoittaa sen setripuulla ja maalauttaa punavärillä» (Jer. 22:14). Ja niin hän rakensikin sen — petoksella hankituin varoin ja sorretuin työvoimin.

Tämä vihoitti profeetan, ja Herra innoitti hänet julistamaan tuomion tälle uskottomalle hallitsijalle. »Voi häntä», hän julisti, »joka ei vanhurskaudella taloansa rakenna eikä yläsalejansa oikeudella; joka ilmaiseksi teettää työtä lähimmäisellään eikä anna hänelle hänen palkkaansa. Siksikö sinä olet kuningas, että sinulla on into setripuuhun? Eikö sinun isäsi syönyt ja juonut ja kuitenkin ollut oikeuden ja vanhurskauden tekijä? Ja silloin hänen kävi hyvin. Hän hankki oikeuden kurjalle ja köyhälle; silloin kaikki kävi hyvin. Eikö tämä juuri ole minun tuntemistani, sanoo Herra? Mutta sinun silmäsi ja sydämesi eivät pyydä muuta kuin omaa voittoasi, muuta kuin vuodattaa viatonta verta ja harjoittaa väkivaltaa ja sortoa. Sentähden, näin sanoo Herra Joojakimista, Joosian pojasta, Juudan kuninkaasta: Ei hänelle pidetä valittajaisia eikä huudeta: 'Voi veljeni! Voi sisareni!' Ei hänelle pidetä valittajaisia eikä huudeta: 'Voi herramme! Voi hänen loistoansa!' Hänet haudataan niinkuin aasi haudataan: raahataan pois ja viskataan Jerusalemin porttien tuolle puolen» (jakeet 13—19).

Muutaman vuoden kuluessa tämä hirvittävä tuomio kohtaisi Joojakimia, mutta ensin Herra armossaan ilmoitti katumat-

tomalle kansalle täsmällisen suunnitelmansa. Joojakimin kuninkuuden neljäntenä vuotena »profeetta Jeremia lausui koko Juudan kansaa ja kaikkia Jerusalemin asukkaita vastaan» sanan, jonka mukaan hän oli yli kahdenkymmenen vuoden ajan, Joosian »kolmannestatoista vuodesta alkaen tähän päivään saakka», todistanut Jumalan pelastustahdosta, mutta he eivät olleet välittäneet näistä sanomista (Jer. 25: 2, 3). Ja nyt Herran sana heille kuului:

»Näin sanoo Herra Sebaot: Koska te ette ole kuulleet minun sanojani, niin katso, minä lähetän sanan, minä nostan kaikki pohjanpuolen kansanheimot, sanoo Herra, sanan Nebukadnessarille, Baabelin kuninkaalle, palvelijalleni, ja tuon heidät tätä maata ja sen asukkaita vastaan ja kaikkia näitä ympärillä olevia kansoja vastaan. Ja nämä minä vihin tuhon omiksi ja teen heidät kauhistukseksi, ivan vihellykseksi ja ikuisiksi raunioiksi. Minä hävitän heidän keskuudestaan riemun ja ilon huudon, huudon yljälle ja huudon morsiamelle, käsikivien äänen ja lampun valon. Niin koko tämä maa tulee raunioiksi, autioksi, ja nämä kansat palvelevat Baabelin kuningasta seitsemänkymmentä vuotta» (jakeet 8—11).

Vaikka tuhotuomio oli selvästi julistettu, ei sitä kuunnellut kansanjoukko varmaan saanut sen kauhistavasta merkityksestä täyttä käsitystä, ja siksi Herra koetti vielä kuvauksin selittää puhutun sanoman sisältöä. Hän käski Jeremiaa vertaamaan kansakunnan kohtaloa jumalallisen vihan viinillä täytetyn maljan tyhjentämiseen. Tästä maljasta oli ensiksi juotettava »Jerusalemia ja Juudan kaupunkeja [ja] sen kuninkaita». Samasta maljasta oli juotettava muitakin — »faraota, Egyptin kuningasta, ja hänen palvelijoitansa ja ruhtinaitansa ja koko hänen kansaansa» samoin kuin monia muita maan kansoja — kunnes Jumalan tarkoitus tulisi täyttymään. Katso Jer. 25.

Valaistakseen edelleen nopeasti lähestyvien onnettomuuksien luonnetta Herra käski profeettaa: »Ota mukaasi kansan ja pappien vanhimpia. Lähde sitten Ben-Hinnomin laaksoon.» Profeetalla oli mukanaan »savenvalajalta ruukku», ja se hänen piti särkeä siellä sekä julistaa Herran puolesta, jonka palvelija hän oli: »Niin minä särjen tämän kansan ja tämän kaupungin, kuin särjetään savenvalajan astia, ettei sitä enää eheäksi saa.»

Profeetat ja kuninkaat

Profeetta teki kaiken saamansa käskyn mukaisesti. Sitten hän palasi kaupunkiin, asettui temppelin pihalle ja julisti kaiken kansan kuullen: »Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä tuotan tämän kaupungin ylitse ja kaikkien sen alaisten kaupunkien ylitse kaiken sen onnettomuuden, jolla minä olen sitä uhannut, koska ne ovat olleet niskureita eivätkä ole kuulleet minun sanojani» (ks. Jer. 19).

Mutta sen sijaan, että profeetan sanat olisivat johtaneet syntien tunnustamiseen ja katumiseen, ne saivat korkeat virkamiehet vain vihastumaan. Siitä oli seurauksena, että Jeremia menetti vapautensa. Vankeudessa ja jalkapuuhan pantunakin profeetta esitti edelleen taivaan sanomia lähellä oleville. Vaino ei voinut vaientaa hänen ääntään. Totuuden sana oli hänen sydämessään, hän selitti, »kuin polttava tuli, suljettuna minun luihini. Ja väsyksiin asti minä koetin sitä kestää, mutta en voinut» (Jer. 20:9).

Suunnilleen tähän aikaan Herra käski Jeremiaa kirjoittamaan ne sanomat, jotka hän halusi esitettäväksi niille, joiden pelastusta hänen säälivä sydämensä jatkuvasti ikävöi. »Ota kirjakäärö», Herra sanoi palvelijalleen, »ja kirjoita siihen kaikki ne sanat, jotka minä olen puhunut sinulle Israelista ja Juudasta ja kaikista pakanakansoista siitä päivästä asti, jolloin minä aloin sinulle puhua, Joosian päivästä, aina tähän päivään saakka. Ehkäpä Juudan heimo, kuultuaan kaiken sen onnettomuuden, jonka minä aion heille tuottaa, kääntyy, kukin pahalta tieltään, ja niin minä annan anteeksi heidän pahat tekonsa ja syntinsä» (Jer. 36: 2,3).

Tämän käskyn mukaan Jeremia kutsui apulaisekseen uskollisen ystävänsä kirjuri Baarukin ja saneli »kaikki ne sanat, jotka Herra oli hänelle puhunut» (jae 4). Nämä kirjoitettiin huolellisesti pergamenttikääröön, ja ne nuhtelivat vakavasti synnistä, varoittivat jatkuvan luopumuksen varmasta seurauksesta ja kehottivat hartaasti luopumaan kaikesta pahasta.

Kun kirjoittaminen oli saatu päätökseen, yhä vankina oleva Jeremia lähetti Baarukin lukemaan käärön kansanjoukolle, joka oli kokoontunut temppeliin viettämään kansallista paastopäivää »Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, viidentenä

hallitusvuotena, yhdeksännessä kuussa». »Ehkäpä he», profeetta arveli, »rukouksessa lankeavat alas Herran eteen ja kääntyvät kukin pahalta tieltään. Sillä suuri on viha ja kiivastus, jolla Herra on uhannut tätä kansaa» (jakeet 9, 7).

Baaruk totteli ja luki käärön sisällön koko Juudan kansalle. Myöhemmin päämiehet kutsuivat kirjurin luokseen lukemaan kääröstä heille. He kuuntelivat hyvin kiinnostuneina ja lupasivat selostaa kuninkaalle kaiken kuulemansa mutta neuvoivat kirjuria piiloutumaan, koska pelkäsivät kuninkaan torjuvan todistuksen ja koettavan surmata ne, jotka olivat valmistaneet ja esittäneet sanoman.

Saatuaan päämiehiltä kuulla, mitä Baaruk oli lukenut, kuningas Joojakim käski heti tuoda kirjakäärön luokseen luettavaksi hänen kuultensa. Muuan kuninkaan palvelijoista, Jehudi nimeltään, nouti käärön ja alkoi lukea siitä nuhteita ja varoituksia. Oli talviaika, ja kuningas oli Juudan ruhtinaiden kanssa asettunut tulisijan ääreen. Kääröä luettaessa kuningas ei näyttänyt lainkaan järkyttyvän häntä itseään ja kansaa uhkaavasta vaarasta, vaan raivoissaan — aina kun muutama palsta oli luettu — »leikkasi kuningas ne pois kirjurinveitsellä ja viskasi tuleen, joka oli hiilipannussa, kunnes koko kirjakäärö oli palanut loppuun» (jake 23).

Ei kuningas eikä kukaan hänen ruhtinaistaan »peljästynyt eikä reväissyt vaatteitansa. Ja vaikka [eräät päämiehistä] pyysivät hartaasti kuningasta, ettei hän polttaisi kirjakääröä, ei hän heitä kuullut.» Hävitettyään kirjoituksen tuo häijy kuningas ryhtyi vihoissaan ahdistamaan Jeremiaa ja Baarukia ja määräsi heidät heti pidätettäväksi, »mutta Herra kätki heidät» (jakeet 24—26).

Kiinnittäessään temppeleissä kävijöiden, ruhtinaiden ja kuninkaan huomiota innoitetun kirjakäärön sisältämiin kirjallisiin kehotuksiin Jumala koetti armoissaan varoittaa Juudan miehiä heidän parhaakseen. »Ehkäpä Juudan heimo», hän sanoi, »kuultuaan kaiken sen onnettomuuden, jonka minä aion heille tuottaa, kääntyy, kukin pahalta tieltään, ja niin minä annan anteeksi heidän pahat tekonsa ja syntinsä» (jake 3). Jumala säälii niitä, jotka kamppailevat turmeluksen sokaisemina. Hän koettaa valistaa pimentynyttä ymmärrystä lähettämällä nuhteita ja

Profeetat ja kuninkaat

uhkauksia, joiden tarkoituksena on saada ylhäisimmätkin tuntemaan tietämättömyytensä ja valittamaan erheitään. Hän pyrkii auttamaan omahyväisiä, jotta he eivät tyytyisi hyödyttömiin tietoihinsa vaan tavoittelisivat hengellistä siunausta olemalla läheisessä yhteydessä taivaaseen.

Jumalan tarkoituksena ei ole lähettää sellaisia sanansaattajia, jotka tahtovat vain mielistellä ja mairitella syntisiä. Hän ei myöskään tuudittele sanomillaan pyhittäytymättömiä lihalliseen varmuuteen. Sen sijaan hän raskauttaa väärintekijän oman tunnon ja lävistää hänen sielunsa syylliseksi todistamisen terävillä nuolilla. Palvelevat enkelit esittävät hänelle Jumalan pelottavia tuomioita saadakseen hänet tuntemaan syvemmin tarpeensa ja kysymään sydämensä hädässä: »Mitä minun pitää tekemän, että minä pelastuisin» (Ap.t. 16: 30). Mutta hän joka kädellään painaa syntisen tomuun, nuhtelee synnistä ja saattaa ylpeyden ja kunnianhimon häpeään, myös nostaa katuvan ja lyödyn. Hän joka sallii kurituksen, kysyy myös lämpimän myötätuntoisesti: »Mitä tahdot, että minä tekisin sinulle?»

Jaloimmin ihminen voi menetellä tehtyään syntiä pyhää ja armollista Jumalaa vastaan katumalla vilpittömästi ja tunnustamalla virheensä kyynelin ja katkerin mielin. Tätä Jumala vaatii häneltä. Hänelle kelpaa ainoastaan särjetty ja nöyrä henki. Mutta ylimielisinä ja ylpeinä kuningas Joojakim ja hänen ruhtinaansa torjuivat Jumalan kutsun. He eivät tahtoneet ottaa vaaria varoituksesta eivätkä katua. Armollinen tilaisuus, joka heille tarjottiin pyhän kirjakäärön polttamisen yhteydessä, oli heidän viimeisensä. Jumala oli sanonut, että jos he tuolloin kieltäytyisivät kuulemasta hänen ääntään, hän antaisi pelottavan rangaistuksen kohdata heitä. He kieltäytyivät kuulemasta, ja niin Herra langetti lopullisen tuomionsa Juudalle. Erityinen viha kohtaisi miestä, joka näin ylpeästi oli korottanut itsensä vastustamaan Kaikkivaltiasta.

»Sentähden sanoo Herra Juudan kuninkaasta Joojakimista näin: Hänellä ei ole oleva jälkeläistä, joka istuisi Daavidin valtaistuimella; ja hänen ruumiinsa viskataan pois, virumaan päivän helteessä ja yön kylmässä. Ja minä rankaisen häntä ja hänen jälkeläisiänsä ja hänen palvelijoitansa heidän pahojen tekojensa tähden. Ja minä annan tulla heille ja Jerusalemin asukkaille ja

Lähestyvä tuho

Juudan miehille kaiken sen onnettomuuden, jolla minä olen heitä uhannut» (Jer. 36: 30, 31).

Asia ei päättynyt kirjakäärön polttamiseen. Kirjoitetut sanat oli helpompi hävittää kuin niiden sisältämät nuhteet ja varoitukset sekä se nopeasti lähestyvä rangaistus, jonka Jumala oli julistanut kapinoivalle Israelille. Mutta vielä tehtäisiin uusi kirjakäärökin. »Ota taas itsellesi toinen kirjakäärö», Herra käski palvelijaansa, »ja kirjoita siihen kaikki entiset sanat, jotka olivat edellisessäkin kirjakäärössä, jonka Juudan kuningas Joojakim poltti.» Juudaa ja Jerusalemiä koskevien ennustusten kirjalliset merkinnät oli poltettu tuhkaksi, mutta sanat paloivat vielä Jeremian sydämessä »kuin polttava tuli», ja hän sai kirjoittaa uudelleen sen, minkä ihminen vihassaan olisi niin mielellään hävittänyt. Jeremia otti toisen kirjakäärön, antoi sen Baarukille, »ja tämä kirjoitti siihen Jeremian suusta kaikki sen kirjan sanat, jonka Juudan kuningas Joojakim oli tulossa polttanut. Ja niihin lisättiin vielä paljon samankaltaisia sanoja» (jakeet 28, 32). Ihmisen viha oli koettanut ehkäistä profeetan toimintaa, mutta juuri se tapa, jolla Joojakim oli yrittänyt rajoittaa Herran palvelijan vaikutusta, tarjosi lisätilaisuuden jumalallisten vaatimusten esittämiseen.

Nykyäänkin ilmenee nuhtelua vastustavaa mielialaa, joka johti Jeremian vainoon ja vangitsemiseen. Monet kieltäytyvät ottamasta vaaria toistetuista varoituksista ja kuuntelevat mieluummin vääriä opettajia, jotka imartelullaan hivelevät heidän turhamaisuuttaan eivätkä välitä heidän pahanteostaan. Ahdingon aikana sellaisilla ei ole mitään varmaa turvapaikkaa, eivätkä he saa mitään apua taivaasta. Jumalan valitsemien palvelijoiden tulisi suhtautua rohkeasti ja kärsivällisesti koetuksiin ja kärsimyksiin, joihin he joutuvat, kun heitä moititaan, halveksitaan ja panetellaan. Heidän tulisi jatkaa uskollisesti sitä työtä, jonka Jumala on antanut heidän tehtäväkseen, ja muistaa aina, että muinaiset profeetat, ihmiskunnan Vapahtaja ja hänen apostolinsakin kestivät huonoa kohtelua ja vainoa Sanan tähden.

Jumalan tarkoitus oli, että Joojakim noudattaisi Jeremian neuvoja, pääsisi siten Nebukadnessarin suosioon ja säästyisi paljolta surulta. Nuori kuningas oli vannonut uskollisuuttaan Babylonian hallitsijalle, ja jos hän olisi pitänyt lupauksensa, hän

Profeetat ja kuninkaat

olisi saanut osakseen pakanain arvonannon. Siten olisi tarjoutunut arvokkaita tilaisuuksia sielujen kääntymiseen.

Halveksien saamiaan epätavallisia etuoikeuksia Juudan kuningas toimi tahallaan omapäisesti. Hän rikkoi Babylonian hallitsijalle antamansa kunniasanan ja nousi kapinaan. Tämä johti hänet ja hänen valtakuntansa varsin tukalaan tilaan, sillä nyt ryntäsi »hänen kimppuunsa kaldealaisten, aramilaisten, mooabilaisten ja ammonilaisten partiojoukkoja», eikä hän voinut estää näitä sotarosvoja tunkeutumasta maata ryöstämään (2 Kun. 24: 2). Muutamassa vuodessa hän joutui lopettamaan onnetoman hallituskautensa häpeään joutuneena, taivaan hylkäämänä, kansansa rakkauden menettäneenä ja Babylonian hallitsijoiden halveksimana, joiden luottamuksen hän oli pettänyt. Kaikki tämä oli seurausta siitä, että hän niin kohtalokkaasti erehtyi poikkeamaan Jumalan suunnitelmista, joista hän oli saanut ilmoituksen profeetan kautta.

Joojakin [josta käytetään myös nimiä Jekonja ja Konja], Joojakimin poika, hallitsi vain kolme kuukautta ja kymmenen päivää, minkä jälkeen hän antautui kaldealaisille joukoille näiden tultua Juudan kuninkaan kapinoidessa jälleen piirittämään onnetonta Jerusalemiä. Tällöin Nebukadnessar »siirsi Joojakinin vankina Baabeliin; samoin hän vei kuninkaan äidin, kuninkaan puoliset ja hänen hoviherransa sekä muut maan mahtavat», luvultaan useita tuhansia, ja lisäksi »sepät ja lukko-sepät, luvultaan tuhat». Heidän ohessaan Baabelin kuningas »vei pois sieltä kaikki Herran temppelin ja kuninkaan linnan aarteet» (2 Kun. 24: 15,16,13).

Vaikka Juudan valtakunnan voima oli murtunut ja siltä oli riistetty sen paras väestö ja aarteet, se sai sentään säilyttää oman hallitusmuotonsa. Nebukadnessar asetti kuninkaaksi Joosian nuoremman pojan Mattanjan ja muutti hänen nimensä Sidkiaksi.

37.

JUUDAN VIIMEINEN KUNINGAS

Sidkia nautti hallituskautensa alussa Babylonian kuninkaan täyttä luottamusta, ja hänellä oli profeetta Jeremia koeteltuna neuvonantajana. Käyttäytymällä rehellisesti babylonialaisia kohtaan ja ottamalla vaarin Jeremian julistamista Jumalan sanomista hän olisi pysynyt monien arvovaltaisten henkilöiden kunnioittamana ja voinut jakaa heille tietoa tosi Jumalasta. Babyloniin jo viedyt pakkosiirtolaiset olisivat siten päässeet edulliseen asemaan ja saaneet monia vapauksia; Jumalan nimeä olisi kunnioitettu laajalti, ja Juudan maahan jääneet olisivat säästyneet niiltä hirvittävilä onnettomuuksilta, joiden uhreiksi he lopulta joutuivat.

Jeremia neuvoi Sidkiaa ja koko Juudaa, myös Baabeliin vietyjä, alistumaan rauhallisesti valloittajiensa väliaikaiseen hallintoon. Maanpakolaisuudessa olevien oli erityisesti tärkeää harrastaa sen maan menestystä, johon heidät oli viety. Tämä oli kuitenkin inhimillisen luonnon taipumusten vastaista. Saatana käytti hyväkseen olosuhteita ja herätti kansan keskuuteen niin Jerusalemissa kuin Babylonissakin vääriä profeettoja, jotka julistivat, että vankeuden ies murrettaisiin pian ja kansakunta pääsisi jälleen entiseen arvoonsa.

Näin mairitteleviin ennustuksiin uskomisen olisi johtanut kuninkaan ja maanpakolaiset kohtalokkaisiin tekoihin ja mitätöinyt Jumalan armolliset suunnitelmat, joita hänellä oli heidän hyväkseen. Jottei olisi syntynyt niskuroimista, mikä olisi

Profeetat ja kuninkaat

johtanut suuriin kärsimyksiin, Herra käski Jeremiaa hoitamaan kriisitilanteen viipymättä varoittamalla Juudan kuningasta kapinoimisen varmoista seurauksista. Kirjallisilla tiedotuksilla varoitettiin myös vankeudessa olevia, etteivät uskoisi vapautuvansa lähiaikoina. »Älkää antako profeettainne, joita on keskuudessanne, ja tietäjänne pettää itseänne», hän varoitti (Jer. 29: 8). Tässä yhteydessä mainittiin, että Herra aikoi palauttaa Israelin maahansa seitsemänkymmenen vankeusvuoden kuluttua, kuten hänen sanansaattajansa olivat ennalta ilmoittaneet.

Miten hellän säälivästi Jumala tiedottikaan vankeudessa olevalle kansalleen Israelin hyväksi laatimistaan suunnitelmista! Hän tiesi heidän joutuvan Baabelissa hyvin vaikeaan asemaan, jos väärät profeetat saisivat heidät uskomaan läheiseen vapautukseensa. Jos he vähänkin ryhtyisivät niskuroimaan tai osoittamaan mieltään, se vain herättäisi kaldealaisten valppauden ja ankaruuden ja johtaisi heidän oikeuksiensa lisärajoituksiin. Seurauksena olisi kärsimystä ja onnettomuutta. Hän toivoi heidän alistuvan rauhallisesti kohtaloonsa ja tekevän orjuutensa niin miellyttäväksi kuin mahdollista. Hän neuvoi heitä: »Rakentakaa taloja ja asukaa niissä, istuttakaa puutarhoja ja syökää niiden hedelmiä. Ja harrastakaa sen kaupungin menestystä, johon minä olen teidät siirtänyt, ja rukoilkaa sen puolesta Herraa, sillä sen menestys on teidän menestyksenne» (jakeet 5,7).

Baabelissa esiintyneiden väärin profeettojen joukossa oli kaksi miestä, jotka sanoivat olevansa pyhiä mutta jotka olivat tavoiltaan turmeltuneita. Jeremia oli soimannut näitä miehiä heidän huonosta vaelluksestaan ja varoittanut heitä vaarasta. Nuhteista suuttuneina he koettivat vastustaa oikean profeetan työtä kiihottamalla kansaa väheksymään hänen sanojaan ja sitä Jumalan neuvoa, jonka mukaan heidän tuli alistua Baabelin kuninkaan valtaan. Herra vakuutti Jeremian välityksellä, että nämä väärät profeetat joutuisivat Nebukadnessarin käsiin ja surmattaisiin kansan nähden. Melko pian tämä ennustus täyttyikin kirjaimellisesti.

Ajan loppuun asti tulee ilmaantumaan sekaannusta aiheuttavia ja kapinaan yllyttäviä niiden keskuudessa, jotka sanovat olevansa oikean Jumalan edustajia. Ne jotka ennustavat valheita, tulevat

Juudan viimeinen kuningas

rohkaisemaan ihmisiä pitämään syntiä vähäpätöisenä. Kun heidän pahojen tekojensa hirvittävät seuraukset sitten tulevat näkyviin, he koettavat, jos suinkin mahdollista, siirtää syyn vaikeuksistaan sen niskoille, joka on uskollisesti varoittanut heitä, aivan niin kuin juutalaisetkin syyttivät Jeremiaa vastoinkäymisistään. Mutta yhtä varmasti kuin profeetan välittämät Herran sanat osoittautuivat paikkansa pitäviksi, hänen sanoimensa totuudenmukaisuus tulee nykyäänkin vahvistetuksi.

Alun pitäen Jeremia oli johdonmukaisesti neuvonut antautumaan babylonialaisille. Hän antoi tämän neuvon paitsi Juudalle myös monille ympäristövaltioille. Sidkian hallituskauden alussa kävi Edomin, Mooabin, Tyyron ja muiden kuninkaiden lähettäviä tiedustelemassa Juudan kuninkaalta, oliko hänen mielestään sopiva aika nousta yhdessä kapinaan ja ryhtyisikö hän heidän kanssaan sotimaan Babylonin kuningasta vastaan. Näiden lähettiläiden odotellessa vastausta tuli Jeremialle Herran sana: »Tee itsellesi ies siteinensä ja pane se kaulaasi. Lähetä se Edomin kuninkaalle, Mooabin kuninkaalle, ammonilaisten kuninkaalle, Tyyron kuninkaalle ja Siidonin kuninkaalle niiden lähettiläiden mukana, jotka ovat tulleet Jerusalemiin Sidkian, Juudan kuninkaan, tykö» (Jer. 27: 2, 3).

Jeremia sai tehtäväkseen kehottaa lähettäviä kertomaan hallitsijoilleen, että Jumala oli antanut heidät kaikki Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, käsiin ja että he joutuisivat palvelemaan »häntä ja hänen poikaansa ja hänen poikansa poikaa, kunnes tulee hänenkin maansa aika» (jae 7).

Lähettäviä neuvottiin edelleen selittämään hallitsijoilleen, että jos nämä kieltäytyisivät palvelemasta Babylonian kuningasta, heitä rangaistaisiin »miekalla, nälällä ja rutolla» lopulliseen tuhoon asti. He eivät varsinkaan saisi kuunnella niiden väärin profeettojen opetuksia, jotka antaisivat heille toisenlaisia neuvoja. »Älkää kuulko profeettojanne», Herra kielsi, »tietäjiänne, unianne, ennustelijoitanne ja velhojanne, jotka sanovat teille näin: 'Ette te joudu palvelemaan Baabelin kuningasta.' Sillä valhetta he ennustavat teille ja toimittavat teidät kauas pois maastanne: minä karkoitan teidät, ja te hukutte. Mutta sen kansan, joka taivuttaa kaulansa Baabelin kuninkaan ikeen alle ja palvelee häntä, sen minä annan jäädä omaan maahansa, sanoo

Profeetat ja kuninkaat

Herra; se saa sitä viljellä ja siinä asua» (jakeet 8—11). Babylonian hallintoon alistuminen oli lievin rangaistus, minkä armollinen Jumala saattoi antaa niin kapinalliselle kansalle, mutta jos he ryhtyisivät vastustamaan tätä orjuuden määräystä, hänen kurituksensa kohtaisi heitä kaikessa ankaruudessaan.

Kansojen koolla olevat neuvottelijat hämmästyivät tavattomasti kun Jeremia, alamaisuuden ies niskallaan, ilmoitti heille Jumalan tahdon.

Jyrkän vastustuksenkin alaisena Jeremia pysyi lujasti alistumisen kannalla. Herran neuvoa vastustavista huomatuimpia oli Hananja. Hän oli niitä vääriä profeettoja, joista kansaa oli varoitettu. Arvellen pääsevänsä kuninkaan ja hänen hoviväkensä suosioon Hananja ilmaisi vastalauseensa ja selitti, että Jumala oli antanut hänelle rohkaisevan sanovan kerrottavaksi juutalaisille. Hän lausui: »Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Minä särjen Baabelin kuninkaan ikeen. Vielä kaksi vuotta, ja minä palautan tähän paikkaan kaikki Herran temppelin astiat, jotka Nebukadnessar, Baabelin kuningas, otti tästä paikasta ja vei Baabeliin. Ja Jekonjan, Joojakimin pojan, Juudan kuninkaan, ja kaikki Juudan pakkosiirtolaiset, jotka menivät Baabeliin, minä palautan tähän paikkaan, sanoo Herra; sillä minä särjen Baabelin kuninkaan ikeen» (Jer. 28: 2—4).

Pappien ja kansan kuullen Jeremia pyysi hartaasti heitä alistumaan Babylonin kuninkaan valtaan Herran määräämäksi ajaksi. Hän kiinnitti Juudan miesten huomiota Hoosean, Habakukin, Sefanjan ja muiden ennustuksiin, joiden nuhde- ja varoitussanommat olivat olleet samanlaisia kuin hänenkin. Hän mainitsi heille tapahtumia, jotka olivat täyttäneet katumattomien syntien rankaisemisesta lausuttuja ennustuksia. Menneisyydessä Jumalan rangaistukset olivat kohdanneet katumattomia tarkoin sen tarkoituksen mukaisesti, jonka hän oli ilmoittanut sanansaattajiensa välityksellä.

»Se profeetta, joka ennustaa rauhaa», päätti Jeremia esityksensä, »tunnetaan siitä, että hänen sanansa toteutuu, profeetaksi, jonka Herra totisesti on lähettänyt» (jake 9). Jos Israel halusi antautua epäonnistumisen vaaraan, tulisi asioiden kulku kyllä aikanaan osoittamaan, kumpi oli oikea profeetta.

Juudan viimeinen kuningas

Jeremian neuvoessa alistumaan Hananja intoutui uskaliaasti epäilemään hänen julistamansa sanoman luotettavuutta. Hän irrotti vertauskuvallisen ikeen Jeremian kaulasta, rikkoi sen ja sanoi: »'Näin sanoo Herra: Näin minä särjen Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, ikeen kaikkien kansojen kaulasta, ennenkuin kaksi vuotta on kulunut.' Mutta profeetta Jeremia meni pois» (jae 11). Näköjään hän ei voinut tehdä muuta kuin vetäytyä syrjään taistelukentältä. Mutta hänelle annettiin toinen sanoma. »Mene ja sano Hananjalle», häntä kehoitettiin, »näin sanoo Herra: Sinä olet särkenyt puisen ikeen, mutta tehnyt sen sijaan rautaisen ikeen. Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: rautaisen ikeen olen minä pannut kaikkien näiden kansojen kaulaan, että ne palvelisivat Nebukadessaria, Baabelin kuningasta.

»Ja profeetta Jeremia sanoi profeetta Hananjalle: 'Kuule, Hananja! Ei Herra ole sinua lähettänyt, vaan sinä olet saattanut tämän kansan turvaamaan valheeseen. Sentähden, näin sanoo Herra: Katso, minä toimitan sinut pois maan päältä: tänä vuonna sinä kuolet, sillä sinä olet julistanut luopumusta Herrasta.' Ja profeetta Hananja kuoli sinä vuonna, seitsemännessä kuussa» (jakeet 13—17).

Väärä profeetta oli rohkaissut kansaa suhtautumaan epäuskoi-
sesti Jeremiaan ja hänen sanomaansa. Hän oli vilpillisesti julistautunut Herran sanansaattajaksi ja joutui sen vuoksi kuolemaan. Viidennessä kuukaudessa Jeremia ennusti Hananjan kuoleman, ja seitsemännessä kuukaudessa hänen sanansa täyttyivät.

Väärien profeettojen esitykset aiheuttivat levottomuutta, ja sen johdosta Sidkian epäiltiin syyllistyneen maanpetokselliseen toimintaan. Vain ripein ja päättävin toimenpitein hän saattoi varmistaa vasallikuninkuutensa jatkuvuuden. Niinpä kohta lähettiläiden poistuttua Jerusalemissa kotiinsa eri ympäristö-
maihin Juudan kuningas lähti »majoituspäällikkö» Serajan kanssa tärkeälle matkalle Babyloniin (Jer. 51: 59). Tämän kaldealaisten hoviin tekemänsä vierailun aikana Sidkia uudisti uskollisuudenvalansa Nebukadnessarille.

Danielin ja toisten heprealaisten vankien välityksellä Babylonian yksinvaltiaksi oli tutustunut oikean Jumalan voimaan ja

Profeetat ja kuninkaat

herruuteen, ja kun Sidkia uudelleen lupasi juhlallisesti pysyä uskollisena, Nebukadnessar vaati häntä vannomaan lupauksensa Israelin Jumalan nimeen. Jos Sidkia olisi noudattanut tätä uudistamaansa liiton valaa, hänen uskollisuutensa olisi vaikuttanut syvästi monien sellaisten mieleen, jotka tarkkailivat niiden käytöstä, jotka sanoivat kunnioittavansa heprealaisten Jumalan nimeä ja vaalivansa hänen kunniaansa.

Mutta Juudan kuningas ei pitänyt etuoikeutenaan saada tuottaa kunniaa elävän Jumalan nimelle. Sidkiasta on kirjoitettu aikakirjoihin: »Hän teki sitä, mikä oli pahaa Herran, hänen Jumalansa, silmissä: hän ei nöyrytnyt profeetta Jeremian edessä, jonka sana tuli Herran suusta. Myöskin hän kapinoi kuningas Nebukadnessaria vastaan, joka kuitenkin oli vannottanut hänet Jumalan kautta. Hän oli niskuri ja paadutti sydämensä, niin ettei hän kääntynyt Herran, Israelin Jumalan, puoleen» (2 Aikak. 36: 12,13).

Jeremian jatkaessa todistamistaan Juudan maassa Herra herätti Baabelin vankeudessa olevien keskuudesta profeetta Hesekielin varoittamaan ja lohduttamaan maanpakolaisia sekä vahvistamaan Herran sanan, joka kuultiin profeetta Jeremian julistamana. Sidkian jäljellä olevien hallitusvuosien aikana Hesekiel osoitti selvästi, miten aiheetonta oli uskoa niiden vääriä ennustuksia, jotka houkuttelivat maanpakolaisia toivomaan pikaista paluuta Jerusalemiin. Erilaisten kuvausten avulla ja vakavin sanomin hänen tuli myös ennustaa Jerusalemin piirityksestä ja täydestä hävityksestä.

Sidkian kuninkuuden kuudentena vuotena Herra paljasti Hesekielille näyssä joitakin niistä iljetyksistä, joita harrastettiin Jerusalemissa, Herran huoneen porteilla ja sisäpihallakin. Profeetta sai hämmästellään katsella huoneita, joiden seiniin oli yltympäri piirretty »kaikenkaltaisia inhottavia matelijain ja karjaeläinten kuvia ja kaikenkaltaisia Israelin heimon kivi-jumalia» (Hes. 8: 10).

Niiden, joiden olisi pitänyt olla kansan hengellisiä johtajia ja »Israelin heimon vanhimpia», luvultaan seitsemänkymmentä, nähtiin suitsuttavan pakanallisten epäjumalankuvien edessä, joita oli asetettu pyhällä tempelialueella sijaitseviin salaisiin

Juudan viimeinen kuningas

kuvakammioihin. »Ei Herra meitä näe», uskottelivat Juudan miehet suorittaessaan pakanallisia menojaan ja pilkkasivat Jumalaa selittämällä: »Herra on hyljännyt tämän maan» (jakeet 11,12).

Profeetta joutuisi näkemään »vieläkin suurempia kauhistuksia». Hänelle näytettiin, miten ulkopihalta sisäpihalle johtavan portin luona »istui naisia itkemässä Tammusta», ja sisemmällä esipihalla, »Herran temppelin ovella, eteisen ja alttarin välillä, oli noin kaksikymmentä viisi miestä. Heillä oli selät Herran temppeliin päin ja kasvot itään päin, ja päin itää he kumarsivat aurinkoa» (jakeet 13—16).

Loistava olento, jonka seurassa Hesekiel sai katsella tätä hämmästyttävää näkyä Juudan maan korkeilla paikoilla vallitsevasta jumalattomuudesta, kysyi nyt profeetalta: »Näitkö, ihmislapsi? Eikö ole Juudan heimolle kylliksi, että he tekevät kauhistuksia, joita täällä on tehty, koska he täyttävät maan väkivallalla ja niin aina uudelleen vihoittavat minut? Katso, kuinka he vievät viiniköynnöksen lehvää nenänsä eteen! Mutta minäkin teen, minkä teen, vihassani: en sääli enkä armahda; ja vaikka he huutavat minun korviini suurella äänellä, minä en heitä kuule» (jakeet 17,18).

Niistä jumalattomista miehistä, jotka uskalsivat esiintyä julkeasti kansan edessä hänen nimessään, Herra oli sanonut Jeremian välityksellä: »He ovat jumalattomia, niin profeetta kuin pappikin; omasta huoneestanikin minä olen tavannut heidän pahuutensa» (Jer. 23: 11). Sidkian hallituskauden loppua selostavassa aikakirjassa toistetaan Juudaa vastaan tämä ankara moite temppelin pyhyden loukkaamisesta. »Myös kaikki pappien päämiehet», kertoo pyhä kirjoittaja, »ja kansa harjoittivat paljon uskottomuutta jäljittelemällä pakanain kaikkia kauhistuksia, ja he saastuttivat Herran temppelin, jonka hän oli pyhittänyt Jerusalemissa» (2Aikak. 36: 14).

Juudan valtakunnan tuomion päivä lähestyi nopeasti. Herra ei enää voinut antaa heille toiveita siitä, että he välttyisivät hänen ankarilta rangaistuksiltaan. »Tekö jäisitte rankaisematta», hän kysyi. »Te ette jää rankaisematta» (Jer. 25: 29).

Mutta nämäkin sanat otettiin vastaan pilkallisesti. »Aika venyy pitkälle, ja tyhjään raukeavat kaikki näyt», vakuuttivat katumat-

Profeetat ja kuninkaat

tomat. Mutta Hesekielin julistamana tämä varman profeetallisen sanan kieltäminen sai ankarat nuhteet. »Sano heille», kehotti Herra, »minä teen lopun tästä pilkkalauseesta, niin ettei sitä enää lausuta Israelissa. Sano heille päinvastoin: Lähellä on aika ja kaikkien näkyjen täyttymys. Sillä ei ole oleva enää petollista näkyä, ei liukasta ennustelua Israelin heimon keskuudessa. Sillä minä, Herra, minä puhun; ja minkä sanan minä puhun, se tapahtuu eikä enää viivy. Sillä teidän aikanne, uppiniskainen suku, minä sanan puhun ja sen myös täytän, sanoo Herra, Herra.»

Edelleen Hesekiel todistaa: »Ja minulle tuli tämä Herran sana: 'Ihmislapsi, katso, Israelin heimo sanoo: 'Niihin näkyihin, joita tämä näkee, on päiviä paljon, ja hän ennustaa kaukaisista ajoista.' Sentähden sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Ei viivy enää yksikään minun sanani: Minkä sanan minä puhun, se tapahtuu, sanoo Herra, Herra'» (Hes. 12: 22—28).

Kärkimiehenä niiden joukossa, jotka olivat nopeasti johtamassa Valtakuntaa tuhoa kohti, oli heidän kuninkaansa Sidkia. Juudan kuningas sivuutti kokonaan profeettojen julistamat Herran neuvot, unohti olevansa kiitollisuuden velassa Nebukadnessarille ja rikkoi Israelin Jumalan nimeen vannomansa uskollisuudenvalan, ja näin hän kapinoi profeettoja vastaan, hyväntekijäänsä vastaan ja Jumalaansa vastaan. Oman viisautensa turhuudessa hän kääntyi pyytämään apua Israelin vaurauden vanhalta viholliselta »ja laittoi lähettiläänsä Egyptiin, että hänelle annettaisiin hevosia ja paljon väkeä».

»Menestyyköhän se», kysyi Herra hänestä, joka oli näin alhaisesti pettänyt jokaisen saamansa pyhän luottamuksen, »pelastuukohan se, joka tällaista tekee? Pelastuuko se, joka liiton rikkoo? Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: sen kuninkaan asuinpaikalla, joka hänet kuninkaaksi teki, jonka vallan hän on halpana pitänyt ja jonka liiton hän on rikkonut, sen luona, keskellä Baabelia, hänen totisesti on kuoltava. Ja farao suurella sotajoukollaan ja paljolla väellään ei tee mitään hänen hyväkseen sodassa. Hän piti halpana valan ja rikkoi liiton; katso, vaikka oli kättä lyönyt, hän teki kaiken tämän — ei hän pelastu» (Hes. 17: 15—18).

Juudan viimeinen kuningas

»Saastutettu, jumalaton» ruhtinas oli kohdannut lopullisen tilinteon päivänsä. »Ota pois käärelakki», käski Herra, »nosta pois kruunu.» Juuda ei saisi kuningasta ennen kuin Kristus itse perustaisi valtakuntansa. »Raunioiksi, raunioiksi, raunioiksi minä panen tämän», kuului jumalallinen julistus Daavidin huoneen valtaistuimesta, »eikä tästä ole jäävä mitään, kunnes tulee hän, jolla on oikeus, ja minä annan sen hänelle» (Hes. 21: 25—27).

38.

BAABELIN VANKEUTEEN

Sidkian yhdeksäntenä hallitusvuotena »kävi Nebukadnessar, Baabelin kuningas, hän ja koko hänen sotajoukkonsa, Jerusalemin kimppuun» ja alkoi piirittää sitä (2 Kun. 25:1). Juudan asema oli toivoton. »Katso, minä käyn sinun kimppuusi», Herra itse julisti Hesekielin välityksellä. »Minä, Herra, olen vetänyt miekkani tupestaan; eikä se siihen enää palaja. Kaikki sydämet raukeavat, kaikki kädet herpoavat, kaikkien henki tyrmistyy, kaikki polvet käyvät veltoiksi kuin vesi. Minä vuodatan sinun ylitsesi kiivastukseni, puhallan sinuun vihani tulen ja annan sinut raakain miesten käsiin, turmiontekijäin» (Hes. 21: 3,5—7,31).

Egyptiläiset koettivat tulla auttamaan saarrettua kaupunkia, ja kaldealaiset lakkasivat joksikin aikaa piirittämästä Juudean pääkaupunkia työntääkseen heidät takaisin. Tämä herätti toivoa Sidkiassa, ja hän lähetti sanansaattajan Jeremian luo pyytämään, että tämä rukoilisi Jumalaa heprealaisten kansakunnan puolesta.

Profeetan pelottava vastaus kuului, että kaldealaiset palaisivat ja hävittäisivät kaupungin. Käsky oli annettu, eikä katumaton kansakunta voinut välttää jumalallista tuomiota. »Älkää pettäkö itseänne», Herra varoitti kansaansa, »kaldealaiset eivät lähde. Ja vaikka te voittaisitte koko kaldealaisten sotajoukon, joka sotii teitä vastaan, niin ettei heistä jäisi jäljelle kuin muutamia haavoitettuja miehiä, niin nämä nousisivat pystyyn, kukin teltassansa, ja tulella polttaisivat tämän kaupungin» (Jer. 37: 9,10). Juudan jäljelle jääneet joutuisivat vankeuteen

ja siellä vaikeissa oloissa oppimaan ne läksyt, joita he eivät halunneet oppia suotuisammissa oloissa. Tästä taivaan päätöksestä ei voitu vedota mihinkään.

Jerusalemmissä vielä olevista vanhurskaista, jotka olivat selvillä Jumalan suunnitelmasta, muutamat päättivät viedä pyhän arkin turvaan, pois armottomien käsien ulottuvilta; sisälsihän se kivitaulut, joihin kymmenen käskyn laki oli kirjoitettu. Sen he tekivätkin. Murheisina ja suruissaan he kätkivät arkin erääseen luolaan, jossa sen tuli pysyä piilossa Israelin ja Juudan kansalta heidän syntiensä tähden, eikä sitä enää koskaan palautettaisi heille. Tämä pyhä arkki on vieläkin kätkössä. Siihen ei ole koskettu sen jälkeen, kun se piilotettiin.

Monet vuodet Jeremia oli esiintynyt kansan edessä Jumalan uskollisena todistajana, ja nyt kun tuhoon tuomittu kaupunki oli joutumassa pakanain käsiin, hän katsoi työnsä päättyneeksi ja yritti lähteä, mutta muuan väärin profettojen pojista otti hänet kiinni. Tämä väitti, että Jeremia aikoi karata babylonialaisten puolelle, joille hän oli moneen kertaan kehottanut Juudan miehiä antautumaan. Profeetta torjui tämän valheellisen väitteen, mutta silti »ruhtinaat vihastuivat Jeremiaan ja löivät häntä ja panivat hänet vankeuteen» (jae 15). Pian raukesivat ne toiveet, joita ruhtinaat ja kansa elättelivät Nebukadnessarin joukkojen poistuttua etelään vastustamaan egyptiläisiä. Herra oli sanonut: »Katso, minä käyn sinun kimppuusi, farao, Egyptin kuningas.» Egyptin voima oli vain kuin katkennut ruokosauva. »Kaikki Egyptin asukkaat tulevat tietämään», kuului innoitettu sana, »että minä olen Herra. Sillä he ovat ruokosauva Israelin heimolle. Niin, minä vahvistan Babelin kuninkaan käsivarret, mutta faraon käsivarret vaipuvat alas. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä annan miekkani Babelin kuninkaan käteen, että hän ojentaa sen Egyptin maata vastaan» (Hes. 29: 3, 6; 30: 25, 26).

Juudan ruhtinaiden yhä odottaessa turhaan apua Egyptistä, kuningas Sidkia ajatteli pahojen aavistelujen vallassa Jumalan profeettaa, joka oli heitetty vankilaan. Pitkän ajan kuluttua kuningas lähetti hakemaan hänet ja kysyi häneltä salaa: »Onko sanaa Herralta?» Jeremia vastasi: »'On'. Ja hän sanoi: 'Sinut annetaan Babelin kuninkaan käsiin.'

Profeetat ja kuninkaas

»Ja Jeremia sanoi kuningas Sidkialle: 'Mitä minä olen rikkonut sinua ja sinun palvelijoitasi vastaan ja tätä kansaa vastaan, koska te olette panneet minut vankeuteen? Ja missä ovat teidän profeettanne, jotka ennustivat teille sanoen: 'Ei tule Baabelin kuningas teidän kimppuunne eikä tämän maan kimppuun'? Ja kuule nyt, herrani, kuningas, salli minun rukoukseni langeta sinun eteesi äläkä lähetä minua takaisin kirjuri Joonatanin taloon, etten kuolisi siellä» (Jer. 37: 17—20).

Tällöin Sidkia käski »säilyttää Jeremiaa vankilan pihassa, ja hänelle annettiin leipäkakku päivässä Leipurienkadulta, kunnes kaikki leipä oli kaupungista loppunut. Ja Jeremia jäi vankilan pihaan» (jaa 21).

Kuningas ei uskaltanut avoimesti ilmaista luottavansa vähääkään Jeremiaan. Vaikka hänen pelkonsa saikin hänet yksityisesti hankkimaan häneltä tietoja, hän oli kuitenkin liian heikko uskaltakseen vastoin ruhtinaidensa ja kansan käsitystä alistua profeetan julistamaan Jumalan tahtoon.

Vankilan pihalta käsin Jeremia edelleenkin neuvoi alistumaan Babylonian hallintaan. Vastarintaan ryhtyminen merkitsisi varmaa kuolemaa. Herran sanoma Juudalle kuului: »Joka jää tähän kaupunkiin, se kuolee miekkaan, nälkään ja ruttoon; mutta joka menee kaldealaisten luo, se saa elää, pitää henkensä saaliinansa ja jää eloon.» Tämä oli selvää ja vakuuttavaa puhetta. Herran nimessä profeetta julisti rohkeasti: »Tämä kaupunki annetaan Baabelin kuninkaan sotajoukon käsiin, ja hän valloittaa sen» (Jer. 38: 2,3).

Jeremian toistamat neuvot raivostuttivat ruhtinaita, koska ne olivat heidän vastarintapolitiikkansa vastaisia, ja siksi he esittivät kuninkaalle voimakkaan vastalauseen. He syyttivät profeettaa kansakunnan viholliseksi ja hänen sanojaan kansaa heikentäneiksi ja onnettomuutta tuottaneiksi. Sentähden hänet oli surmattava.

Pelkurimainen kuningas tiesi syytökset vääriksi, mutta korkeassa ja vaikutusvaltaisessa asemassa olevien mieliksi hän oli uskovinaan heidän valheitaan ja jätti Jeremian heidän käsiinsä, niin että he saivat tehdä hänelle mitä halusivat. Profeetta heitettiin »Mälkiän, kuninkaan pojan, kaivoon, joka oli vankilan pihassa; he laskivat Jeremian köysillä alas. Mutta

kaivossa ei ollut vettä, vaan liejua, ja Jeremia vajosi liejuun» (jae 6). Mutta Jumala järjesti hänelle ystäviä, jotka kävivät puhumassa kuninkaalle hänen puolestaan ja saivat hänet jälleen siirretyksi vankilan pihaan.

Kuningas lähetti jälleen hakemaan Jeremian yksityisesti luokseen ja pyysi häntä kertomaan mitään salaamatta, mitä Jumala aikoi tehdä Jerusalemlle. Mutta Jeremia vastasi: »Jos minä sinulle jotakin ilmoitan, niin sinähän surmautat minut. Ja jos minä sinua neuvon, et sinä minua kuule.» Silloin kuningas teki profeetan kanssa salaisen sopimuksen. »Niin totta kuin Herra elää, joka on luonut tämän meidän elämämme», lupasi Sidkia, »minä en sinua surmauta enkä jätä sinua näiden miesten käsiin, jotka etsivät sinun henkeäsi» (jakeet 15,16).

Kuninkaan oli vielä mahdollista ilmaista haluavansa ottaa vaarin Herran varoituksista ja siten saada armoa lievittämään rangaistuksia, jotka jo parhaillaan kohtasivat kaupunkia ja kansakuntaa. »Jos sinä menet Baabelin kuninkaan päämiesten tykö», kuului kuninkaalle esitetty sanoma, »niin sinun henkesi säilyy, eikä tätä kaupunkia tulella polteta, ja sinä ja sinun huoneesi saatte elää. Mutta jos sinä et mene Baabelin kuninkaan päämiesten tykö, niin tämä kaupunki annetaan kaldealaisten käsiin, ja he polttavat sen tulella, etkä sinäkään pelastu heidän käsistensä.»

»Minä pelkään niitä juutalaisia, jotka ovat menneet kaldealaisten puolelle», kuningas vastasi, »pelkään, että minut jätetään heidän käsiinsä ja he pitävät minua pilkkanansa.» Mutta profeetta lupasi: »Ei jätetä.» Ja hän lisäsi esittäen vakavan kehotuksen: »Kuule vain Herran ääntä, kuule, mitä minä sinulle puhun, niin sinun käy hyvin, ja sinun henkesi säilyy» (jakeet 17—20).

Näin Jumala viime hetkeen asti ilmaisi olevansa valmis osoittamaan armoa niille, jotka suostuisivat hänen oikeudenmukaisiin vaatimuksiinsa. Jos kuningas olisi totellut, kansa olisi voinut jäädä henkiin ja kaupunki säästynyt suurpalolta. Mutta hän arveli menneensä liian pitkälle voidakseen enää perääntyä. Hän pelkäsi juutalaisia, pilkkaa ja henkeänsä. Kapinoituaan vuosikaudet Jumalaa vastaan Sidkia piti liian nöyryyttävänä

Profeetat ja kuninkaas

sanoa kansalleen: Hyväksyn Jeremian julistaman Herran sanan enkä rohkene kaikkien näiden varoitusten vastaisesti käydä sotimaan vihollista vastaan.

Itkien Jeremia pyysi Sidkiaa pelastamaan itsensä ja kansansa. Huolissaan hän vakuutti kuninkaalle, että ellei hän seuraisi Jumalan neuvoa, hän ei jäisi henkiin, ja babylonialaiset saisivat kaiken hänen omaisuutensa. Mutta kuningas oli lähtenyt kulkemaan vaaraan suuntaan eikä voinut enää perääntyä. Hän päätti noudattaa väärin profettojen ja niiden miesten neuvoa, joita hän itse asiassa halveksi mutta jotka puolestaan pilkkasivat hänen heikkouttaan, kun hän niin helposti taipui heidän toivomuksiinsa. Hän uhrasi miehuutensa jalon vapauden, ja hänestä tuli yleisen mielipiteen nöyristelevä orja. Vaikkei hän halunnutkaan ehdoin tahdoin tehdä pahaa, hän ei ollut kyllin luja pysyäkkeen rohkeasti oikean puolella. Vaikka hän olikin vakuutunut siitä, että Jeremian neuvoa kannatti seurata, häneltä puuttui siveellistä ryhtiä sen noudattamiseen, ja sen tähden hän kulkeutui jatkuvasti väärään suuntaan.

Kuningas oli jopa liian heikko salliakseen hovimiehensä ja kansansa tietävän, että hän oli neuvotellut Jeremian kanssa. Niin täysin ihmispelko oli vallannut hänen mielensä. Jos Sidkia olisi ryhdistäytynyt ja ilmoittanut uskovansa profetaan sanat, jotka olivat jo puoliksi toteutuneet, miltä hävitykseltä olisikaan voitu välttyä! Hänen olisi pitänyt sanoa: Tahdon totella Herraa ja pelastaa kaupungin täydeltä tuholta. En rohkene pelon tai ihmissuosion takia olla noudattamatta Jumalan käskyjä. Rakastan totuutta, vihaan syntiä ja tahdon seurata Israelin Väkevän neuvoa.

Silloin kansa olisi kunnioittanut hänen mielenlujuuttaan, ja ne, jotka horjuivat uskon ja epäuskon välillä, olisivat asettuneet vakaasti oikean puolelle. Tällaisen kannanoton pelottomuus ja oikeamielisyys olisi herättänyt hänen alamaistensa ihailun ja uskollisuuden. Häntä olisi kannatettu runsaasti, ja Juuda olisi säästynyt tavattomilta verilöylyn ja nälänhädän kärsimyksiltä ja tulen tuhoilta.

Sidkian heikkous oli syntiä, josta hän sai pelottavan rangaistuksen. Vihollinen pyyhkäisi kansan ylitse vastustamattomana

Baabelin vankeuteen

vyörynä ja hävitti kaupungin. Heprealaisten joukot lyötiin hajalle ja silmittömään pakoon. Kansakunta valloitettiin. Sidkia otettiin vangiksi, ja hänen poikansa surmattiin hänen nähtensä. Kuningas vietiin vankina pois Jerusalemissa, hänen silmänsä puhkaistiin, ja Babyloniin saavuttuaan hän kärsi surkean kuoleman. Kaldealaiset eivät säästäneet kaunista temppeliäkään, joka alun viidettä vuosisataa oli kruunannut Siionin vuoren laen. »Jumalan temppeli poltettiin, Jerusalemin muurit revittiin, kaikki sen palatsit poltettiin tulella, ja kaikki sen kallisarvoiset esineet hävitettiin» (2 Aikak. 36: 19).

Siihen aikaan, kun Nebukadnessar lopullisesti kukisti Jerusalemin, monet olivat säästyneet pitkän piirityksen kauhuilta vain kaatuakseen miekkaan. Muutamat jäljelle jääneistä, kuten pappien sekä valtakunnan virkamiesten ja ruhtinaiden johtajat, vietiin Babyloniin ja teloitettiin siellä kavaltajina. Toiset vietiin vankeina Nebukadnessarin ja hänen poikiensa palvelijoiksi, »kunnes Persian valtakunta sai vallan. Ja niin toteutui Herran sana, jonka hän oli puhunut Jeremian suun kautta» (jakeet 20,21).

Jeremiasta itsestään pyhä kirja kertoo: »Nebukadnessar, Baabelin kuningas, oli antanut Nebusaradanille, henkivartijain päällikölle, Jeremiasta tämän käskyn: 'Ota hänet ja pidä hänestä huoli; älä tee hänelle mitään pahaa, vaan tee hänelle niin, kuin hän itse sinulle sanoo'» (Jer. 39: 11,12).

Babylonialaiset päälliköt vapauttivat Jeremian vankilasta, ja hän halusi sen jälkeen jäädä asumaan voimattoman jäännöksen pariin. Tämä käsitti »osan maan köyhiä», jotka kaldealaiset jättivät »jäljelle viinitarhureiksi ja peltomiehiksi». Heidän käskynhaltijakseen babylonialaiset asettivat Gedaljan. Mutta jo muutaman kuukauden kuluttua tämä vastanimitetty käskynhaltija murhattiin kavalasti. Monien vaikeiden vaiheiden jälkeen köyhä kansa päätti lopulta johtajiensa houkuttelemana paeta Egyptiin. Tätä hanketta vastaan Jeremia korotti äänensä. »Älkää menkö Egyptiin», hän pyysi. Mutta he eivät kuunnelleet innoitettua neuvoa, vaan »kaikki Juudan tähteet, miehet, naiset ja lapset menivät Egyptin maahan, sillä he eivät kuulleet Herran ääntä. Ja niin he tulivat Tahpanheeseen» (Jer. 52: 16; 42: 19; 43: 5—7).

Profeetat ja kuninkaat

Samalla kun Jeremia julisti tuomiota sille jäännökselle, joka kapinoi Nebukadnessaria vastaan pakenemalla Egyptiin, hän liitti sanomaansa lupauksia anteeksiannosta niille, jotka tahtoivat luopua tyhmästä vaelluksestaan ja olla valmiit palaamaan. Herra ei säästäisi niitä, jotka hänen neuvonsa hyläten antautuisivat Egyptin viettelevien vaikutusten valtaan, mutta hän olisi armollinen niille, jotka osoittautuisivat kuuliaisiksi ja uskollisiksi. »Vain vähäinen joukko miekasta pelastuneita on palajava Egyptin maasta Juudan maahan», hän julisti, »ja Juudan koko jäännös, ne jotka tulivat Egyptin maahan, siellä muukalaisina asumaan, tulevat tietämään, kumpaisenko sana toteutuu, minun vai heidän» (Jer. 44: 28).

Profeetta suri sitä, miten syvälle turmelukseen ne olivat vajonneet, joiden olisi pitänyt olla maailman hengellisenä valona. Hän murehti Siionin kohtaloa ja kansan viemistä Baabelin vankeuteen. Kaiken tämän surunsa hän on ilmaissut valituksina, jotka on merkitty pyhään kirjaan muistoksi siitä, miten mielettöntä on Herran neuvojen vastaisesti turvautua inhimilliseen viisauteen. Raunioiden keskelläkin Jeremia saattoi yhä julistaa: »Herran armoa on, ettemme ole aivan hävinneet», ja hän kehotti jatkuvasti: »Koetelkaamme teitämme, tutkikaamme niitä ja palatkaamme Herran tykö» (Valit.v. 3: 22,40). Silloin kun Juuda oli vielä kuningaskuntana toisten valtakuntien joukossa, hän oli kysynyt Jumalaltaan: »Oletko sinä kokonaan hyljännyt Juudan, vierooko sielusi Siionia?» ja hän oli rohjennut pyytää: »Älä hylkää, nimesi tähden» (Jer. 14: 19, 21). Profeetta uskoi ehdottomasti siihen, että Jumala iankaikkisen suunnitelmansa mukaisesti tulisi muuttamaan sekaannuksen järjestykseksi ja ilmaisemaan oikeamielisyytensä ja rakkautensa maan kansoille ja koko maailmankaikkeudelle, ja tämä usko sai hänet nyt luottavasti rukoilemaan niiden puolesta, jotka saattoivat kääntyä pahuudesta vanhurskauteen.

Mutta Siion oli nyt kärsinyt täydellisen tappion, ja Jumalan kansa oli vankeudessa. Surun murtamana profeetta huudahti: »Kuinka istuukaan yksinänsä tuo väkirikas kaupunki! Kuinka onkaan lesken kaltaiseksi tullut se, joka oli suuri kansakuntien joukossa! Ruhtinatar maakuntien joukossa on tullut työveron alaiseksi. Se katkerasti itkee yössä, ja sillä on kyneleet poskil-

lansa. Ei ole sillä lohduttajaa kaikkien sen rakastajain seassa. Uskottomia ovat sille olleet kaikki sen ystävät, ovat sille vihamiehiksi tulleet.

»Juuda on siirtynyt maastansa kurjuutta ja työn kovuutta pakoon. Se istuu pakanakansain seassa eikä lepoa löydä. Kaikki sen vainoojat saavuttivat sen, kun se oli ahdistuksien keskellä. Siionin tiet surevat, sillä juhlilletulijoita ei ole. Kaikki sen portit ovat autioina, sen papit huokailevat, sen neitsyet ovat murheissaan, ja sillä itsellään on katkera mieli. Sen viholliset ovat voitolle päässeet, sen vihamiehet menestyvät. Sillä Herra on saattanut sen murheelliseksi sen rikkomusten paljouden tähden. Sen pienet lapset ovat menneet vankeuteen vihollisen viedessä.

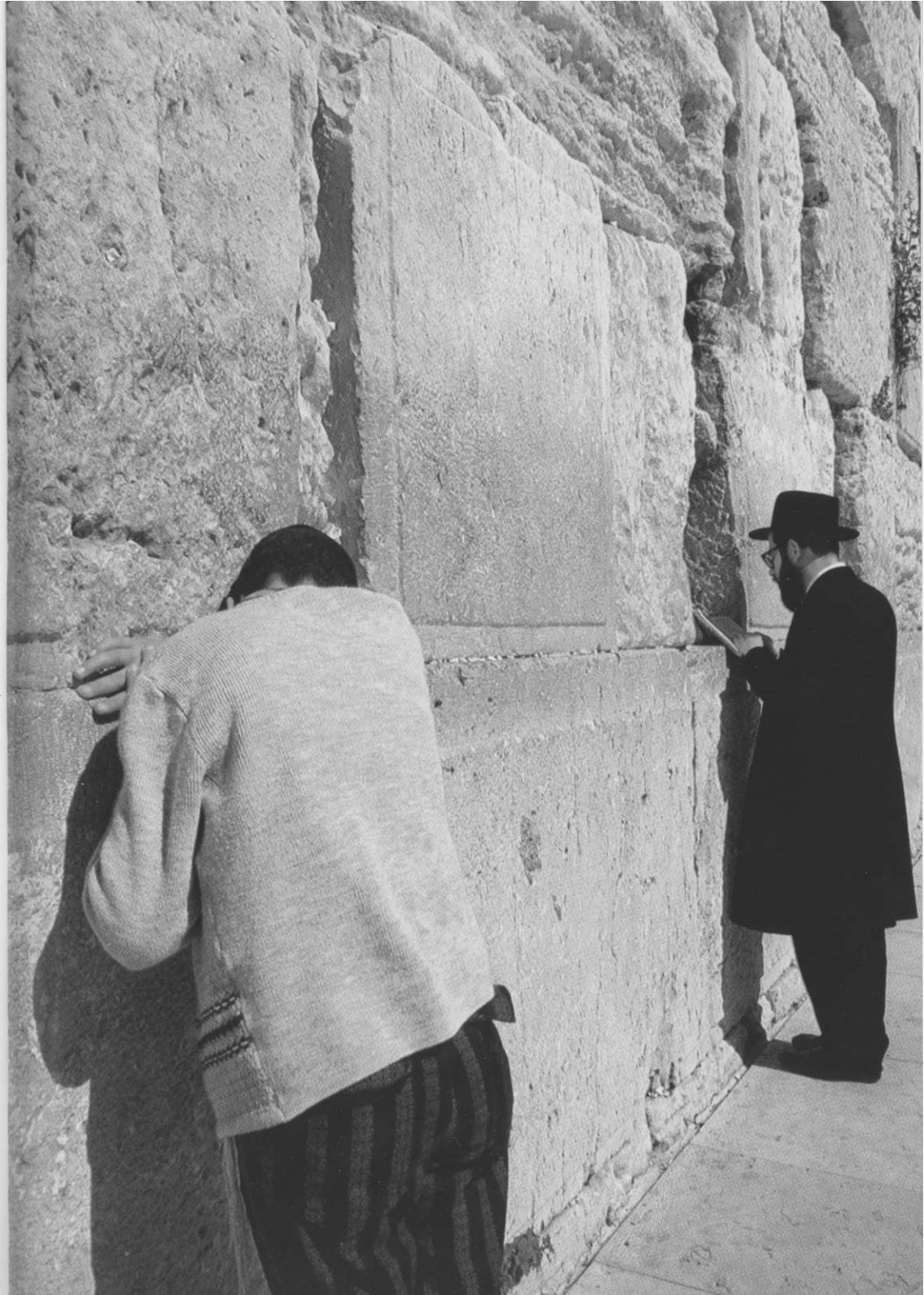
»Kuinka onkaan Herra vihassaan pilvillä peittänyt tytär Siionin! Hän heitti taivaasta maahan Israelin kunnian eikä muistanut jalkainsa astinlautaa vihansa päivänä. Herra on hävittänyt säälimättä kaikki Jaakobin majat, on hajottanut vihastuksissaan tytär Juudan linnoitukset, pannut ne maan tasalle. Hän on häväissyt valtakunnan ja sen ruhtinaat, hän on vihan hehkussa hakannut poikki Israelin sarven kokonansa. Hän veti oikean kätensä takaisin vihamiehen edestä ja poltti Jaakobia kuin liekitsevä tuli, joka kuluttaa kaiken yltympäri. Hän jännitti jousensa kuin vihamies, seisoi oikea käsi koholla kuin vihollinen ja tappoi kaiken, mihin silmä oli ihastunut. Tytär Siionin majaan hän vuodatti kiivautensa kuin tulen.

»Minkä sinulle mainitsisin, mihin vertaisin sinua, tytär Jerusalemi? Minkä asettaisin rinnallesi lohduttaakseni sinua, neitsyt, tytär Siion? Sillä suuri, niinkuin meri on sinun sortumisesi; kuka voi sinut parantaa?

»Muista, Herra, mitä meille on tapahtunut; katso ja näe meidän häväistyksemme. Meidän perintöosamme on siirtynyt vieraille, meidän talomme muukalaisille. Me olemme tulleet orvoiksi, isättömiksi, meidän äitimme ovat kuin lesket. Meidän isämme ovat syntiä tehneet; heitä ei enää ole. Me kannamme heidän syntivelkaansa. Orjat hallitsevat meitä; ei ole sitä, joka tempaisi meidät heidän käsistensä. Tästä syystä on sydämemme tullut sairaaksi, näitten tähden ovat silmämme pimenneet.

Profeetat ja kuninkaat

»Sinä, Herra, hallitset iankaikkisesti, sinun valtaistuimesi pysyy suvusta sukuun. Miksi unhotat meidät ainiaaksi, hylkäätkä meidät ikipäiviksi? Palauta meidät, Herra, tykösi, niin me palajamme; uudista meidän päivämme muinaiselleen» (Välit.v. 1: 1–5; 2: 1–4, 13; 5: 1–3, 7, 8, 17, 19–21).

39.

VALOA PIMEYTEEN

Juudan valtakunnan loppuvuodet olivat niin hävityksen ja kuoleman sävyttämiä, että uljaimmankin mieli olisi masentunut epätoivoiseksi, elleivät Jumalan sanansaattajat olisi valaneet mieliin rohkeutta profeetallisilla sanomillaan. Jeremia Jerusalemissa, Daniel Babylonin hovissa ja Hesekiel Kebar-joen varrella olivat niitä, joiden välityksellä Herra armossaan selosti iankaikkista tarkoitustaan ja vakuutti olevansa halukas täyttämään valitulle kansalleen Mooseksen muistiin kirjoittamat lupaukset. Sen mitä hän oli luvannut tekevänsä niille, jotka pysyisivät uskollisina hänelle, hän toteuttaisi varmasti »Jumalan elävän ja pysyvän sanan kautta» (1 Piet. 1: 23).

Erämaavaelluksen aikana Herra oli järjestänyt asiat niin, että hänen lapsensa saattoivat helposti muistaa hänen lakinsa käskyt. Kanaanin asettumisen jälkeen oli jumalallisia säädöksiä toistettava päivittäin jokaisessa kodissa; ne oli selvästi kirjoitettava ovien pihtipieliin ja portteihin sekä muistolauseiksi kirjoitustauluihin. Niitä oli sävellettävä nuorten ja vanhojen laulettaviksi. Pappien tuli opettaa näitä pyhiä asetuksia kansan kokouksissa, ja maan hallitsijoiden tuli tutkistella niitä päivittäin. »Tutkistele sitä päivät ja yöt», sanoi Herra Joosualle lain kirjasta, »että tarkoin noudattaisit kaikkea, mitä siihen on kirjoitettu, sillä silloin sinä onnistut teilläsi ja silloin sinä menestyt» (Joos. 1:8).

Joosua opetti Mooseken kirjoituksia kaikelle Israelille. »Ei mitään siitä, mitä Mooses oli käskenyt, Joosua jättänyt luke-matta kaiken Israelin seurakunnan läsnäollessa, niin myös

Profeetat ja kuninkaat

naisten, lasten ja mukana kulkevien muukalaisten läsnäollessa» (Joos. 8: 35). Jumala oli tästä antanut suoranaisen käskyn, jonka mukaan lain kirjan sanat oli luettava kansan kuullen joka seitsemäs vuosi, lehtimajanjuhlan aikana. Hän oli opettanut Israelin hengellisiä johtajia: »Kokoa kansa, miehet, naiset ja lapset sekä muukalaiset, jotka asuvat porttiesi sisäpuolella, että he kuulisivat sen ja oppisivat pelkäämään Herraa, teidän Jumalaanne, ja tarkoin pitämään kaikki tämän lain sanat, ja että heidän lapsensa, jotka eivät vielä sitä tunne, kuulisivat sen ja oppisivat pelkäämään Herraa, teidän Jumalaanne, niin kauan kuin elätte siinä maassa, johon menette Jordanin yli, ottamaan sen omaksenne» (5 Moos. 31: 12,13).

Miten toisenlaisia Israelin vaiheet olisivatkaan olleet, jos tätä neuvoa olisi noudatettu seuranneiden vuosisatojen aikana! Vain säilyttämällä kansan sydämessä kunnioituksen Jumalan pyhää sanaa kohtaan he saattoivat toivoa täyttävänsä jumalallisen tarkoituksen. Jumalan lain kunnioittaminen antoi Israelille voimaa Daavidin hallinnon aikana ja Salomon kuninkuuden alkuvuosina. Usko elävään sanaan aikaansai uskonpuhdistuksen Elian ja Joosian päivinä. Ja näihin samoihin totuuden Kirjoituksiin, Israelin kalleimpaan perintöön, Jeremiakin vetosi toteuttaessaan uudistuspyrkimyksiään. Kaikkialla hän toimiesaan esitti kansalle vakavan kehotuksen: »Kuulkaa tämän liiton sanat» (Jer. 11:2). Näin hän antoi heille täyden käsityksen Jumalan tarkoituksesta, jonka mukaan heidän tuli levittää pelastavan totuuden tuntemusta kaikille kansoille. Juudan luopumuksen loppuvuosina profeettain kehotukset eivät näytäneet vaikuttavan paljoakaan, ja kaikki menettivät toivonsa, kun kaldealaiset kolmannen ja viimeisen kerran tulivat piirittämään Jerusalemiä. Jeremia ennusti täydellistä hävitystä, ja lopulta hänet heitettiin vankilaan, koska hän niin itsepintaisesti vaati kaupunkia antautumaan. Mutta Jumala ei jättänyt kaupungissa yhä olevaa uskollista jäännöstä lohduttomaan epätoivoon. Sinäkin aikana, jolloin Jeremia oli hänen sanomiaan pilkkaavien tarkassa valvonnassa, hän sai tuoreita ilmoituksia taivaan halukkuudesta antaa anteeksi ja pelastaa, ja ne ovat olleet alati varmana lohtuna Jumalan seurakunnalle niistä ajoista nykyisiin asti.

Valoa pimeyteen

Luottaen lujasti Jumalan lupauksiin Jeremia osoitti erään vertauskuvallisen toimenpiteensä avulla tuhoon tuomitun kaupungin asukkaille, että hän uskoi vahvasti Jumalan lopullisesti toteuttavan kansansa hyväksi laatimansa suunnitelman. Todistajien läsnäollessa ja kaikkia asianmukaisia lain muotoja tarkoin noudattaen hän osti seitsemällätoista hopeasekelillä perintöpellon lähellä olevasta Anatotin kylästä.

Kaiken inhimillisen käsityksen mukaan tämä maan osto sellaiselta alueelta, joka oli jo babylonialaisten valvonnassa, näytti olevan sulaa hulluutta. Olihan profeetta itsekin ennustanut Jerusalemin hävitystä, Juudan autioitumista ja valtakunnan perikatoa. Hän oli ennustanut kansan joutuvan pitkäksi ajaksi vankeuteen kauas Babyloniaan. Hän oli jo niin iäkäs, ettei voinut enää toivoa hyötывänsä omakohtaisesti tästä tekemästään kaupasta. Mutta tutkittuaan pyhiin kirjoituksiin merkittyjä ennustuksia hän oli tullut lujasti vakuuttuneeksi siitä, että Herra aikoi palauttaa Luvatun maan vankeudessa olevien lastensa omistukseen. Uskon katsein Jeremia näki maanpakolaisten palaavan ahdinon vuosien päätyttyä ja ottavan jälleen haltuunsa isiensä maan. Ostamalla Anatotista pellon hän halusi parhaansa mukaan herättää toisissa samaa toivoa, josta hänen oma mielensä oli niin suuresti rohkaistunut.

Kun Jeremia oli allekirjoittanut kauppakirjan ja todistajat olivat varmistaneet sen omalla allekirjoituksellaan, hän käski sihteeriään Baarukia: »Ota nämä kirjat, tämä kauppakirja, sekä sinetöity että tämä avoin kirja, ja pane ne saviastiaan, että ne säilyisivät kauan aikaa. Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Vielä kerran ostetaan tässä maassa taloja ja peltoja ja viinitarhoja» (Jer. 32: 14,15).

Tämän epätavallisen kaupanteon aikaan Juudan tulevaisuus näytti niin synkältä, että pellon oston yksityiskohtaisten järjestyjen tultua valmiiksi ja kauppakirja talletetuksi Jeremian usko, niin järkkymätön kuin se olikin ollut, joutui vielä ankaraan kokeeseen. Oliko hän ehkä toiminut liian omapäisesti koettaessaan rohkaista Juudaa? Oliko hän herättänyt väriä toiveita pyrkiessään vahvistamaan luottamusta Jumalan sanan lupauksiin? Ne jotka olivat solmineet liiton Jumalan kanssa, olivat

Profeetat ja kuninkaat

jo kauan väheksyneet siitä heille koituvia etuja. Saattoivatko valitun kansan saamat lupaukset koskaan täysin toteutua?

Ajatellessaan niiden kärsimyksiä, jotka olivat kieltäytyneet katumasta syntejään, profeetta kääntyi huolissaan ja surun murtamana pyytämään Jumalalta lisävaloa hänen jumalallisesta tarkoituksestaan ihmiskunnan suhteen.

»Oi Herra, Herra!» hän rukoili. »Katso, sinä olet tehnyt taivaan ja maan suurella voimallasi ja ojennetulla käsivarrellasi: ei mikään ole sinulle mahdotonta; sinä, joka teet laupeuden tuhansille, mutta kostat isäin pahat teot heidän jälkeensä heidän lastensa helmaan; sinä suuri, voimallinen Jumala, jonka nimi on Herra Sebaot, suuri neuvossa ja väkevä teossa, sinä, jonka silmät ovat avoimet tarkkaamaan kaikkia ihmislasten teitä, antaaksesi itsekullekin hänen vaelluksensa ja hänen töittensä hedelmän mukaan; sinä, joka teit tunnustekoja ja ihmeitä Egyptin maassa ja olet tehnyt niitä hamaan tähän päivään asti sekä Israelissa että muitten ihmisten seassa, ja joka olet tehnyt itsellesi nimen, senkaltaisen kuin se tänäkin päivänä on. Sinä veit kansasi Israelin pois Egyptin maasta tunnusteilla ja ihmeillä, väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, suurella peljätöksellä, ja annoit heille tämän maan, jonka sinä heidän isillensä vannotulla valalla olit luvannut antaa heille, maan, joka vuotaa maitoa ja mettä. Mutta kun he olivat tulleet ja ottaneet sen omaksensa, eivät he kuulleet sinun ääntäsi eivätkä vaeltaneet sinun lakisi mukaan; he eivät tehneet mitään siitä, mitä sinä olit käskenyt heidän tehdä. Silloin sinä annoit kaiken tämän onnettomuuden kohdata heitä» (jakeet 17—23).

Nebukadnessarin joukot olivat käymässä valtaamaan Siionin muureja väkiryynnäköllä. Kaupungin viimeinen epätoivoinen puolustus vaati tuhansien hengen. Monet tuhannet kuolivat lisäksi nälkään ja tauteihin. Jerusalemin kohtalo oli jo sinetöity. Vihollisjoukot katselivat valloitustorneistaan muurien yli. »Katso», jatkoi profeetta rukoustaan, »piiritysvallit ovat edenneet aivan kaupunkiin asti, niin että se valloitetaan, ja kaupunki joutuu miekan, nälän ja ruton pakosta kaldealaisten valtaan, jotka sotivat sitä vastaan. Mitä sinä olet puhunut, on tapahtunut, ja katso, sinä näet sen. Mutta kuitenkin sinä, Herra, Herra, sanoit minulle: 'Osta rahalla itsellesi pelto ja ota todis-

tajat', vaikka kaupunki joutuu kaldealaisten käsiin» (jakeet 24,25).

Jumala vastasi armollisesti profeetan rukoukseen. Tuona hädän hetkenä, totuuden sanansaattajan uskon ollessa tulikokeessaan, »Jeremialle tuli tämä Herran sana: 'Katso, minä olen Herra, kaiken lihan Jumala; onko minulle mitään mahdollontota?'» (jakeet 26, 27). Kaldealaiset valtaisivat pian kaupungin; he sytyttäisivät sen portit ja palatsit tuleen ja polttaisivat ne. Mutta uhkaavasta hävityksestä ja siitäkin tosiasiaista huolimatta, että Jerusalemin asukkaat vietäisiin vankeuteen, Israelin Jumala tulisi vielä toteuttamaan ikuisen suunnitelmansa. Vastauksessaan palvelijalleen Herra lausui edelleen niistä, jotka olivat parhaillaan hänen kurituksensa alaisina:

»Katso, minä kokoan heidät jälleen kaikista maista, joihin minä heidät vihassani, kiihvastuksessani ja suuressa suuttumuksessani karkoitan, ja palautan heidät tähän paikkaan ja annan heidän asua turvassa. Silloin he ovat minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa. Ja minä annan heille yhden sydämen ja yhden tien, niin että he pelkäävät minua kaiken elinaikansa, ja niin heidän käy hyvin ja heidän lastensa heidän jälkeensä. Ja minä teen heidän kanssansa iankaikkisen liiton, niin etten käänny heistä pois, vaan teen heille hyvää; ja minä annan pelkoni heidän sydämiinsä, niin etteivät he minusta luovu. Ja minä iloitsen heistä, siitä että teen heille hyvää; minä istutan heidät tähän maahan uskollisesti, kaikesta sydämestäni ja kaikesta sielustani.

»Sillä näin sanoo Herra: Niinkuin minä olen tuottanut tälle kansalle kaiken tämän suuren onnettomuuden, niin minä myös tuotan heille kaiken sen hyvän, minkä minä heille lupaan. Vielä ostetaan peltoja tässä maassa, josta te sanotte: 'Se on oleva autio, vailla ihmisiä ja eläimiä, kaldealaisten käsiin annettu.' Peltola ostetaan rahalla, kauppakirjoja kirjoitetaan ja sinetöidään, ja todistajia otetaan Benjaminin maassa, Jerusalemin ympäristössä ja Juudan kaupungeissa, Vuoriston Alankomaan ja Etelämaan kaupungeissa, sillä minä käännän heidän kohtalonsa, sanoo Herra» (jakeet 37—44).

Näiden vapautusta ja ennalleen palauttamista lupaavien vakuutusten vahvistukseksi »Herran sana tuli Jeremialle toista-

Profeetat ja kuninkaat

miseen, kun hän vielä oli suljettuna vankilan pihaan; se kuului näin:

»Näin sanoo Herra, joka sen myös tekee, Herra, joka valmistaa sen ja vahvistaa sen — Herra on hänen nimensä: Huuda minua avuksesi, niin minä vastaan sinulle ja ilmoitan sinulle suuria ja salattuja asioita, joita sinä et tiedä. Sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala, tämän kaupungin taloista ja Juudan kuningasten linnoista, jotka sortuvat piiritysvallien ja miekan edessä.

Katso, minä kasvatan umpeen ja lääkitseen sen haavat, ja minä parannan heidät ja avaan heille rauhan ja totuuden runsauden. Minä käännän Juudan kohtalon ja Israelin kohtalon ja rakennan heidät muinaiselleen. Ja minä puhdistan heidät kaikista heidän pahoista teoistansa, joilla he ovat rikkooneet minua vastaan, ja minä annan anteeksi kaikki heidän pahat tekonsa.

Ja tämä kaupunki on oleva minulle kunniaksi ja iloksi, ylistykseksi ja kirkkaudeksi kaikkien maan kansojen edessä, jotka kuulevat kaiken sen hyvän, minkä minä sille teen; he peljestyvät ja vapisevat kaikkea sitä hyvää ja kaikkea sitä onnea, jonka minä sille annan.

»Näin sanoo Herra: Vielä kerran kuullaan tässä paikassa, josta te sanotte: 'Se on oleva rauniona, vailla ihmisiä ja eläimiä', Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin autioilla kaduilla, riemun ja ilon huuto, huuto yljälle ja huuto morsiamelle, niiden huuto, jotka sanovat: 'Kiittäkää Herraa Sebaotia, sillä Herra on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti', ja niiden, jotka tuovat Herran huoneeseen kiitosuhreja. Sillä minä käännän maan kohtalon muinaiselleen, sanoo Herra.

»Näin sanoo Herra Sebaot: Vielä kerran on tässä paikassa, joka on raunioina, vailla ihmisiä ja eläimiä, ja kaikilla sen kaupungeilla oleva laitumia, joilla paimenet lepuuttavat lampaitansa. Vuoriston kaupungeissa, Alankomaan kaupungeissa ja Etelämaan kaupungeissa, Benjaminin maassa, Jerusalemin ympäristössä ja Juudan kaupungeissa on vielä kerran lampaita kulkeva laskijan kätten ohi, sanoo Herra.

»Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä täytän sen hyvän lupauksen, jonka minä olen lausunut Israelin heimosta ja Juudan heimosta» (Jer. 33: 1—14).

Valoa pimeyteen

Näin Jumala lohdutti seurakuntaansa sen jouduttua kovin ahtaalle pitkässä taistelussaan pahuuden voimia vastaan. Saatana näytti onnistuneen yrityksissään tuhota Israel. Mutta Herralla oli vastavetonsa nykypahtumille, ja vastaisina vuosina hänen kansansa saisi tilaisuuden hyvitykseen menneestä. Hänen sanomansa seurakunnalle kuului:

»Mutta sinä, minun palvelijani Jaakob, älä pelkää, _____ älä säiky, Israel. Sillä katso, minä pelastan sinut kaukaisesta maasta, sinun jälkeläisesi heidän vankeutensa maasta. Ja Jaakob on palajava, elävä rauhassa ja turvassa, kenenkään peljättämättä. Sillä minä olen sinun kanssasi, sanoo Herra, ja pelastan sinut. Minä kasvatan umpeen sinun haavasi ja parannan sinut saamistasi iskuista» (Jer. 30: 10,11,17).

Ennalleen palauttamisen ilonpäivänä yhdistyisivät hajonneen Israelin heimot jälleen yhdeksi kansaksi. Herra tunnustettaisiin »kaikkien Israelin sukukuntien» hallitsijaksi. »He ovat minun kansani», Herra julisti. »Riemuitkaa iloiten Jaakobista, kohotakaa riemuhuuto hänelle, joka on kansojen pää; kuuluttakaa, kiittäkää ja sanokaa: 'Auta, Herra, kansaasi, Israelin jäännöstä.' Katso, minä tuon heidät pohjoisesta maasta, kokoan heidät maan perimmäisiltä ääriä. Heissä on sokeita ja rampoja. Itkien he tulevat, ja minä johdatan heitä, kun he kulkevat rukoillen. Minä vien heidät vesipuroille, tasaista tietä, jolla he eivät kompastu. Sillä minä olen Israelin isä, ja Efraim on minun esikoiseni» (Jer. 31:1,7—9).

Kansakuntien nähden nöyryytettyinä ne, joiden oli tunnustettu nauttivan taivaan suosiota enemmän kuin kaikki muut maan kansat, saivat maanpakolaisuudessaan oppia kuuliaisuutta, mikä oli välttämätöntä heidän tulevalle onnellisuudelleen. Jumala ei voinut toteuttaa kaikkea haluamaansa heidän hyväkseen, ennen kuin he olivat oppineet tämän läksyn. »Minä kuritan sinua kohtuudella, mutta rankaisematta minä en sinua jätä», hän julisti selittäen näin kurittavansa heitä heidän hengelliseksi parhaakseen (Jer. 30:11). Mutta hellän rakkautensa kohteita hän ei kuitenkaan hylkäisi lopullisesti. Hän näyttäisi kaikille maan kansoille, että hänen suunnitelmansa mukaista oli ilmeisen tappion kääntäminen voitoksi sekä pelastaminen eikä suinkaan tuhoaminen. Profeetalle annettiin sanoma:

Profeetat ja kuninkaat

»Hän, joka Israelin hajotti, on sen kokoava ja varjeleva sitä niinkuin paimen laumaansa. Sillä Herra on lunastanut Jaakobin ja vapahtanut hänet häntä väkevämmän kädestä. Ja he tulevat ja riemuitsevat Siionin kukkulalla, tulevat virtanaan Herran hyvyden tykö, jyvään, viinin ja öljyn ääreen, karitsain ja karjan ääreen. Ja heidän sielunsa on oleva niinkuin runsaasti kasteltu puutarha, eivätkä he enää näänny. Minä muutan heidän surunsa riemuksi, annan heille lohdutuksen ja ilon heidän murheensa jälkeen. Ja minä virvoitan pappien sielut lihavuuden ääressä, ja minun kansani ravitaan minun hyvydelläni, sanoo Herra.

»Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Vielä kerran sanotaan Juudan maassa ja sen kaupungeissa, kun minä käännän heidän kohtalonsa, tämä sana: 'Herra siunatkoon sinua, sinä vanhurskauden asuinsija, sinä pyhä vuori.' Ja Juuda kaikkine kaupunkeineen asuu siellä yhdessä, peltomiehet ja ne, jotka vaeltavat laumoineen. Sillä minä virvoitan väsyneen sielun, ja jokaisen nääntyvän sielun minä ravitsen.

»Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä teen Israelin heimon ja Juudan heimon kanssa uuden liiton; en sellaista liittoa kuin se, jonka minä tein heidän isäinsä kanssa silloin, kun minä tartuin heidän käteensä ja vein heidät pois Egyptin maasta, ja jonka liittoni he ovat rikkoneet, vaikka minä olin ottanut heidät omikseni, sanoo Herra. Vaan tämä on se liitto, jonka minä teen Israelin heimon kanssa niiden päivien tultua, sanoo Herra: Minä panen lakini heidän sisimpäänsä ja kirjoitan sen heidän sydämiinsä; ja niin minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani. Silloin ei enää toinen opeta toistansa eikä veli veljeänsä sanoen: 'Tuntekaa Herra'. Sillä he kaikki tuntevat minut, pienimmästä suurimpaan, sanoo Herra; sillä minä annan anteeksi heidän rikoksensa enkä enää muista heidän syntejensä» (Jer. 31: 10—14, 23—25, 31—34).

40.

BABYLONIN HOVISSA

Niiden israelilaisten joukossa, jotka vietiin vankeina Babyloniin seitsemänkymmenen vankeusvuoden alussa, oli säädyllisiä isänmaanystäviä, jotka pysyivät teräksenlujina periaatteissaan. He eivät olleet itsekkyyden turmelemia vaan pikemmin valmiita palvelemaan Jumalaa maksoi mitä maksoi. Vankeutensa maassa näiden miesten oli määrä toteuttaa Jumalan tarkoitusta levittämällä pakanakansojen keskuuteen Herran tuntemuksesta saatavia siunauksia. Heidän tuli olla hänen edustajiaan. He eivät koskaan saaneet tehdä myönnytyksiä epäjumalanpalvelijoille, vaan heidän oli pidettävä kunnia-asianaan uskoa ja mainettaan elävän Jumalan palvelijoina. Tämän kaiken he tekivätkin. Menestyksen niin kuin vastusten päivinäkin he kunnioittivat Jumalaa, ja Jumala kunnioitti heitä.

Sitä tosiasiaa, että nämä Herran palvelijat olivat vankeina Babyloniassa ja että Jumalan huoneen astiat oli sijoitettu babylonialaisten jumalien temppeliin, voittajat pitivät kerskuen todisteena siitä, että heidän uskontonsa ja tapansa olivat parempia kuin heprealaisten. Kuitenkin käyttämällä juuri niitä nöyryyksiä, joihin Israel oli joutunut luovuttuaan Herrasta, Jumala antoi Babylonille todisteen valtasuuruudestaan, vaatimustensa pyhydestä ja kuuliaisuuden varmoista seurauksista. Ja tämän todistuksen hän antoi — ainoalla mahdollisella tavalla — niiden välityksellä, jotka olivat uskollisia hänelle.

Niiden joukossa, jotka pysyivät alamaaisina Jumalalle, olivat Daniel ja hänen kolme toveriaan — valaisevina esimerkkeinä

Profeetat ja kuninkaat

siitä, mitä niistä voi tulla, jotka pysyvät viisauden ja voiman Jumalan yhteydessä. Juutalaiskotinsa suhteellisen yksinkertaisista oloista nämä kuninkaallista sukua olevat nuorukaiset vietiin kaikkein loistokkaimpaan kaupunkiin ja maailman suurimman yksinvaltiaan hoviin. Nebukadnessar »käski ylimmäisen hoviherransa Aspenaan tuoda israelilaisia poikia, jotka olivat kuninkaallista sukua tai ylimysperheistä, nuorukaisia, joissa ei ollut mitään virheä ja jotka olivat kaunismuotoisia, jotka kykenivät käsittämään kaikkea viisautta, olivat terävä-älyisiä ja hyväoppisia ja jotka olisivat kelpollisia palvelemaan kuninkaan hovissa.

»Heidän joukossaan olivat juutalaiset pojat Daniel, Hananja, Miisael ja Asarja.» Havaitessaan nämä nuorukaiset kyvyiltään erityisen lupaaviksi Nebukadnessar päätti kouluttaa heidät valtakuntansa tärkeisiin tehtäviin. Jotta he pystyisivät kunnollisesti hoitamaan elämäntehtävänsä, hän järjesti heille kaldealaisten kielen opetusta ja antoi heidän nauttia kolme vuotta valtakunnan ruhtinaille suotuja kasvatuksellisia etuoikeuksia.

Danielin ja hänen tovereittensa nimet vaihdettiin edustamaan kaldealaisia jumalia. Heprealaiset vanhemmat antoivat lapsilleen hyvin merkityksellisiä nimiä. Usein ne edustivat sellaisia luonteenpiirteitä, joiden vanhemmat toivoivat kehittyvän lapsessa. Hoviherra, jonka hoitoon nämä vankeudessa olevat nuorukaiset uskottiin, »pani heille nimet: Danielille hän pani nimen Beltsassar, Hananjalle nimen Sadrak, Miisaelille nimen Meesak ja Asarjalle nimen Abednego».

Kuningas ei pakottanut heprealaisia nuorukaisia kieltämään uskoaan ja palvomaan epäjumalia, mutta hän toivoi pääsevänsä tähän tulokseen vähitellen. Antamalla heille merkitykseltään epäjumalanpalvontaan liittyvät nimet ja asettamalla heidät päivittäiseen kosketukseen epäjumalia palvovien tapojen kanssa ja alttiiksi pakanallisten palvontamenojen viettelevälle vaikutukselle hän toivoi saavansa heidät luopumaan oman kansansa uskonnosta ja omaksumaan babylonialaisten palvontamuodot.

Aivan uransa alussa he joutuivat ratkaisevaan luonteen kokeeseen. Heille oli varattu ruokaa ja viiniä kuninkaan pöydästä. Näin kuningas halusi ilmaista heille, että he olivat hänen suosiossaan ja että hän huolehti heidän hyvinvoinnistaan. Mutta

Babylonin hovissa

kuninkaan pöydän ruokaa pidettiin epäjumalille pyhitettynä, koska osa siitä uhrattiin niille, ja niin katsottiin siitä osallistuvan henkilön kunnioittavan Babylonin jumalia. Mutta Danielin ja hänen tovereittensa uskollisuus Herraa kohtaan esti heitä yhtymästä tuollaiseen kunnianosoitukseen. Vaikka he olisivat olleet vain syövinään sitä ruokaa tai juovinaan viiniä, se olisi ollut heidän uskonsa kieltämistä. He olisivat siten mukautuneet pakanuuteen ja häpäisseet Jumalan lain periaatteita.

He eivät liioin uskaltaneet jättää fyysistä, älyllistä ja hengellistä kehitystään alttiiksi ylellisyyden ja huikentelevaisuuden vaaroille. He tunsivat Naadabin ja Abihun tapauksen, olihan kertomus heidän hillittömyydestään ja sen seurauksista säilytettynä Mooseksen kirjakääröissä, ja he tiesivät, että viinin käyttö vahingoittaisi heidän omaa fyysistä ja henkistä voimaansa.

Danielin ja hänen tovereittensa vanhemmat olivat kasvattaneet poikansa noudattamaan ehdotonta raittiutta. Heille oli opetettu, että he olivat kyvyistään vastuussa Jumalalle ja etteivät he saaneet koskaan estää niitä kehittymästä eivätkä heikentää niitä. Tämä kasvatus varjeli Danielia ja hänen tovereitaan Babylonin hovin turmelevalta vaikutukselta. Väkeviä olivat ne kiusaukset, jotka ympäröivät heitä tuossa ylellisessä mutta siveellisesti mädässä hovissa, mutta ne eivät päässeet saastuttamaan heitä. Ei mikään voima eikä mikään vaikutus voinut saada heitä poikkeamaan periaatteista, jotka he olivat oppineet elämänsä varhaisvuosina tutkimalla Jumalan sanaa ja tekoja.

Jos Daniel olisi halunnut, hän olisi voinut saada ympäristöstään uskottavantuntuisen perusteen luopumiselleen ehdottoman raittiista kannastaan. Hän olisi voinut vakuutella, ettei hänen kuninkaan suosioista riippuvaisena ja hänen valtansa alaisena auttanut muu kuin syödä kuninkaan ruokaa ja juoda hänen viiniään, sillä jos hän seuraisi jumalallista opetusta, hän loukkaisi kuningasta ja luultavasti menettäisi asemansa ja henkensä. Mutta jos hän ei välittäisi Herran käskystä, hän pysyisi kuninkaan suosiossa ja saisi itselleen älyllistä hyötyä ja edullisia maallisia mahdollisuuksia.

Mutta Daniel ei epäröinyt. Jumalan hyväksyminen oli hänelle arvokkaampaa kuin maailman mahtavimman ruhtinaan suosio

Profeetat ja kuninkaat

— jopa itse elämää kalliimpaa. Hän päätti pysyä lahjomattomasti kannassaan, kävi miten kävi. Hän »päätti lujasti olla saastuttamatta itseään kuninkaan pöydän ruualla ja viinillä, jota tämä joi». Tässä päätöksessä häntä tukivat hänen kolme kumpaniaan.

Nuo heprealaiset nuorukaiset eivät tehneet tätä ratkaisuaan itsevarmoina vaan luottaen lujasti Jumalaan. He eivät pyrkineet olemaan poikkeuksellisia mutta halusivat senkin uhalla kunnioittaa Jumalaa. Jos he suostuisivat menettelemään väärin tässä kohdin taipumalla olosuhteiden pakotuksesta, periaatteesta luopuminen heikentäisi heidän käsitystään oikeasta ja heidän inhoaan vääryyttä kohtaan. Ensimmäinen väärä askel johtaisi toisiin, kunnes heidän välinsä taivaan kanssa katkeaisivat ja he joutuisivat kiusauksen valtaan.

»Jumala salli Danielin saada suosion ja armon hoviherrain päällikön edessä», ja tämä suhtautui suopeasti hänen anomukseensa, ettei hänen tarvitsisi saastuttaa itseään. Kuitenkin päällikkö epäröi suostua siihen ja selitti Danielille: »Minä pelkään, että jos herrani, kuningas, joka on määrännyt teidän ruokanne ja juomanne, huomaa teidän kasvonne laihemmiksi kuin muiden ikäistenne nuorukaisten, niin te saatatte minun pääni vaaraan kuninkaan edessä.»

Silloin Daniel pyysi, että heprealaisista nuorukaisista huolehtimaan määrätty katsastaja antaisi heidän olla syömättä kuninkaan ruokaa ja juomatta hänen viiniään. Hän ehdotti, että heitä koeteltaisiin kymmenen päivän aikana, jolloin heille annettaisiin yksinkertaista ruokaa heidän tovereittensa syödessä kuninkaan herkkuja.

Katsastaja suostui tähän, vaikka pelkäsikin näin joutuvansa kuninkaan epäsuosioon, ja Daniel tiesi selviytyneensä asiasta. Kymmenen päivän koeajan jälkeen katsastajan pelko osoitautui aiheettomaksi. Silloin näet »havaittiin heidät muodoltaan kauniimmiksi ja ruumiiltaan lihavammiiksi kuin yksikään niistä nuorukaisista, jotka söivät kuninkaan pöydän ruokaa». Olemukseltaan heprealaiset nuorukaiset näyttivät tovereitaan paremmilta. Tämän johdosta Danielin ja hänen kumppaniensa sallittiin noudattaa yksinkertaista ruokavaliotaan koko koulutuksensa ajan.

Babylonin hovissa

Kolme vuotta heprealaiset nuorukaiset opiskelivat »kaldealaisten kirjoitusta ja kieltä». Tänä aikana he pysyivät uskollisina Jumalalle ja alati riippuvaisina hänen voimastaan. Tavoiltaan epäitsekkäinä he olivat kaikki määrätietoisia, ututteria ja lujia. Ei ylpeys eikä kunnianhimo ollut ohjannut heitä kuninkaan hoviin ja niiden seuraan, jotka eivät tunteneet eivätkä pelänneet Jumalaa; he olivat vankeina vieraassa maassa, jonne Ääretön Viisaus oli heidät asettanut. Kotoisista vaikutteistaan ja pyhistä yhteyksistään erotettuina he koettivat käyttäytyä kunnialla, kunniaksi maahan poljetulle kansalleen ja Hänelle, jonka palvelijoita he olivat.

Herra hyväksyi heprealaisten nuorukaisten lujuuden ja epäitsekkyuden sekä heidän vaikuttimensa vilpittömyyden, ja siunasi heitä. Hän antoi heille »taidon käsittää kaikki kirjoitukset ja kaiken viisauden; ja Daniel ymmärsi myös kaikkinaiset näyt ja unet». Näin täyttyi lupaus: »Minä kunnioitan niitä, jotka minua kunnioittavat» (1 Sam. 2:30). Kun Daniel luotti Jumalaan järkkymättä, hän sai profeettallisen voiman hengen. Samalla kun hän sai ihmisiltä hovielämän tehtäviä koskevaa opetusta, Jumala opetti häntä tulkitsemaan tulevaisuuden salaisuuksia ja merkitsemään kuvauksin ja vertauskuvain muistiin tapahtumia tämän maailman historiasta aina ajan loppuun asti tulevia sukupolvia varten.

Kun sitten tuli koulutettavien nuorten kokeiden aika, tutkittiin heprealaisten samoin kuin muidenkin kokelaiden kelpoisuutta valtakunnan palvelukseen. Tällöin »ei ollut heidän joukossansa yhtäkään Danielin, Hananjan, Miisaelin ja Asarjan vertaista». Heidän terävä käsityskykynsä, laajat tietonsa ja huoliteltu, täsmällinen kielenkäyttönsä todistivat heidän henkisten kykyjensä täydestä voimasta ja vireydestä. »Kaikissa viisautta ja ymmärrystä vaativissa asioissa, joita kuningas heiltä kyseli, hän havaitsi heidät kymmentä vertaa etevämmiksi kuin kaikki tietäjät ja noidat, mitä koko hänen valtakunnassaan oli.» »Niin he tulivat kuninkaan palvelijoiksi.»

Babylonian hoviin oli kerääntynyt edustajia kaikista maista. Nämä olivat erittäin kyvykkäitä, mitä runsaimmin luonnonlahjoin varustettuja ja maailman laajimman koulutuksen saaneita miehiä; kuitenkin heidän joukossaan heprealaiset

Profeetat ja kuninkaat

nuorukaiset olivat vertaansa vailla. Fyysiseltä voimaltaan ja kauneudeltaan sen enempää kuin henkiseltä tarmoltaan ja kirjallisilta taidoiltaan ei kukaan ollut heidän veroisensa. Heidän suora ryhtinsä, varma, joustava käyntinsä, kauniit kasvonsa, selkeät aistinsa ja raikas hengityksensä todistivat heidän hyvistä tavoistaan ja siitä jaloudesta, jonka luonto antaa palkkioksi sen lakeja noudattaville.

Danielin ja hänen tovereittensa onnistui hankkia itselleen babylonialaisten viisautta enemmän kuin heidän opiskelutoverinsa, mutta ei sitä kertynyt heillekään sattumoisin. He saivat tietonsa käyttämällä uskollisesti kykyjään Pyhän Hengen opastaessa heitä. He asettuivat kaiken viisauden lähteen yhteyteen ja rakensivat kasvatuksensa Jumalan tuntemuksen perustalle. Uskoen he rukoilivat viisautta ja elivät rukoustensa mukaisesti, niin että Jumala saattoi siunata heitä. He välttivät sellaista, mikä heikentäisi heidän kykyjään, ja käyttivät hyväkseen jokaisen tilaisuuden edistyäkseen kaikilla opin aloilla. He noudattivat sellaista elämäntapaa, mikä oli omiaan lisäämään heidän älykkyyttään. He koettivat saada tietoa vain voidakseen olla kunniaksi Jumalalle. He käsittivät, että voidakseen toimia oikean uskonnon edustajina väärin pakanauskontojen parissa, heidän täytyi olla kirkasälyisiä ja pyrkiä kristillisen luonteen täydellisyyteen. Jumala itse oli heidän opettajanaan. Eenokin tavoin he vaelsivat Jumalan yhteydessä alati rukoilemalla, ahkerasti opiskelemalla ja säilyttämällä kosketuksen Näkymättömään.

Menestystä ei saavuteta millään alalla sattumalta, vahingossa eikä kohtalon oikusta, vaan se tulee Jumalan kaitselmuksen aikaansaamana uskon ja tahdikkuuden, hyveen ja kestävyuden palkkana. Hienoja henkisiä ominaisuuksia ja korkeaa siveellistä tasoa ei saada sattuman satona. Jumala antaa tilaisuuksia, ja menestys riippuu niiden käyttämisestä.

Samalla kun Jumala vaikutti Danielissa ja hänen tovereissaan »sekä tahtomisen että tekemisen, että hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi», he itsekin ahkeroivat, että pelastuisivat (Pii. 2: 13). Tässä ilmenee käytännössä toimivana se jumalallinen yhteistyön periaate, jota ilman ei mitään todellista menestystä voida saavuttaa. Inhimillinen yritys on hyödytöntä ilman jumalallista

voimaa, mutta vailla inhimillistä yrittystä menee jumalallinen pyrkimyskin monien kohdalla hukkaan. Meidän on tehtävä oma osamme päästäksemme osallistumaan Jumalan armosta. Hän antaa armonsa vaikuttaa meissä sekä tahtomisen että tekemisen, mutta sitä ei koskaan anneta meille oman yrityksemme korvikkeeksi. Samoin kuin Herra oli yhteistyössä Danielin ja hänen tovereittensa kanssa, hän tahtoo toimia yhdessä kaikkien niiden kanssa, jotka pyrkivät tekemään hänen tahtonsa. Antamalla Henkeään hän tukee jokaista tosi pyrkimystä ja lujittaa jokaista jaloa päätöstä. Kuuliaisuuden polulla tulee vastaan monia esteitä. Väkevät, kavalat vaikutukset saattavat sitoa sen kulkijoita maailmaan, mutta Herra kykenee kumoamaan kaiken sen, mikä pyrkii tuottamaan tappion hänen valituilleen. Hänen voimassaan he voivat torjua jokaisen kiusauksen ja voittaa jokaisen vaikeuden.

Jumala toimitti Danielin ja hänen toverinsa Babylonin suurten miesten yhteyteen, jotta he voisivat edustaa hänen luonnettaan tuon epäjumalia palvovan kansan keskuudessa. Miten he tulivat kelvollisiksi niin suuren luottamuksen ja kunnian arvoiseen asemaan? Uskollisuus vähässä, pikkuasioissa, antoi leimansa koko heidän elämälleen. Pienimmät niin kuin vastuullisemmatkin tehtävänsä he suorittivat Jumalan kunniaksi.

Samoin kuin Jumala kutsui Danielin todistamaan hänestä Babylonissa, hän kutsuu meitä olemaan hänen todistajiaan nykymaailmassa. Hän toivoo meidän ilmaisevan ihmisille hänen valtakuntansa periaatteita niin elämän vähäisimmissä kuin suurimmissakin asioissa. Monet odottavat saavansa tehtäväkseen jotakin suurta mutta jättävät päivittäin käyttämättä tilaisuuksia, jolloin voisivat osoittaa olevansa uskollisia Jumalalle. He eivät suorita kokosydämisesti päivittäisiä pikku tehtäviään. Ja niin heidän päivänsä kuluvat jonkin sellaisen suuren työn odotuksessa, joka täyttäisi heidän kunnianhimoiset toiveensa ja antaisi käyttöä heidän kuvitelluille suurille kyvyilleen.

Tosi kristityn elämässä ei ole mitään epäolennaista; Kaikkivaltiaan mielestä jokainen tehtävä on tärkeä. Herra pitää tarkkaa lukua jokaisesta palvelemisen mahdollisuudesta. Käyttämättömät mahdollisuudet otetaan huomioon yhtä hyvin

Profeetat ja kuninkaat

kuin nekin jotka käytetään. Me joudumme tilille siitä, mitä meidän olisi pitänyt tehdä mutta mikä jäi tekemättä siksi, ettemme käyttäneet kykyjämme tuottaaksemme kunniaa Jumalalle.'

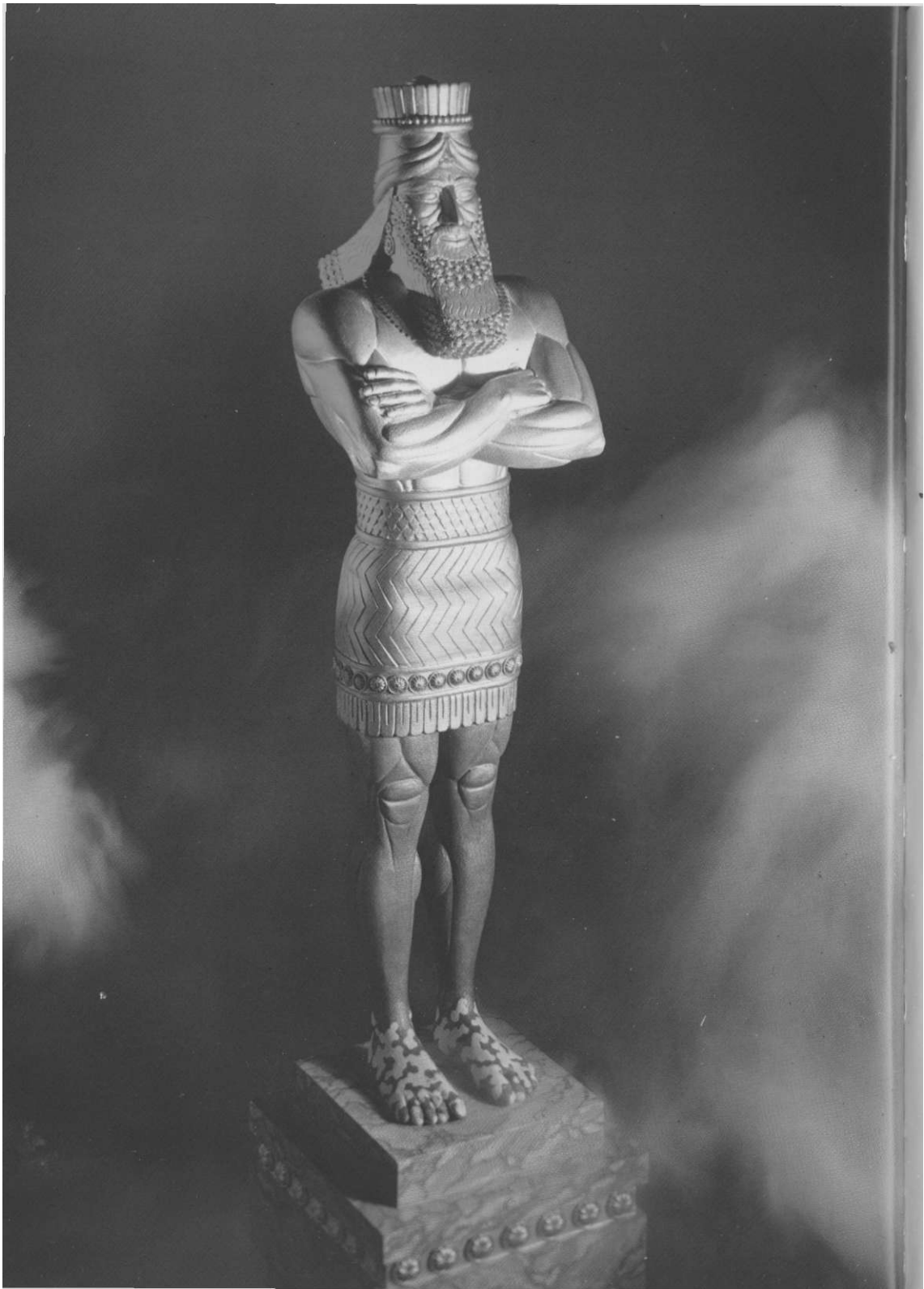
Jaloa luonnetta ei saada vahingossa eikä Sallimuksen erityisestä suosiosta tai antina. Se on seurausta itsekurista, alemman luonnon alistamisesta korkeamman luonnon hallintaan ja itsensä uhraamisesta palvelemaan Jumalaa ja toisia ihmisiä.

Jumala käyttää heprealaisten nuorukaisten uskollisuutta raittiuden periaatteille esimerkkinä puhuessaan aikamme nuorisolle[^]Tarvitaan Danielin kaltaisia miehiä, jotka uskaltavat toimia oikean asian hyväksi. Tarvitaan puhdassydämiä, voimakkaita ja pelottoman rohkeita miehiä, sillä hyveen ja paheen välisessä taistelussa tarvitaan herkeämätöntä valppautta. Saatana esittää jokaiselle monenlaisia houkuttelevia kiusauksiaan saadakseen asianomaisen hemmottelemaan mielihalujaan.

Ruumis on tärkeä väline, jonka myötävaikutuksella ihmisen mielen ja sielun kehitys tapahtuu luonteen rakennukseksi. Siksi sielunvihollinen kohdistaa kiusauksensa sen voimien heikentämiseen ja huonontamiseen. Siinä onnistuessaan hän saa usein koko olemuksen alistumaan pahan valtaan. Elleivät fyysisen luonnon taipumukset ole korkeamman voiman hallinnassa, ne johtavat lopulta varmaan tuhoon ja kuolemaan. Ruumis on saatettava ihmisen korkeampien kykyjen alaisuuteen. Tahdon on valvottava intohimoja, ja sen itsensä on oltava Jumalan valvonnassa. Järjen on jumalallisen armon pyhittämänä hallittava ihmisen elämää kuninkaallisella vallallaan. Älylliset kyvyt, fyysinen elinvoima ja elämän pituus ovat järkkymättömien lakien alaisia. Tottelemalla näitä lakeja ihminen voi voittaa itsensä ja taipumuksensa sekä päästä voittajaksi taistelussaan »hallituksia vastaan, valtoja vastaan, tässä pimeydessä hallitsevia maailmanvaltiaita vastaan, pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruuksissa» (Ef. 6: 12).

Muinaisissa uhritoimituksissa, jotka olivat evankeliumin vertauskuvia, ei Jumalan alttarille saanut tuoda mitään viallista uhria. Kristusta kuvaavan uhrin oli oltava virheetön. Jumalan sana kehottaa tämän vertauskuvan mukaisesti hänen

Valtavan ennustuksen maailmanhistoriasta esittää kuvapatsas, joka näytettiin unessa kuningas Nebukadnessarille (ks. lukua »Nebukadnessarin uni» s. 338—345). Jumala ilmoitti Danielin välityksellä kuvapatsaan merkityksen. Kultainen pää kuvasi sattuvasti Nebukadnessarin valtakuntaa Baabelia, joka siihen aikaan oli johtava maailmanvalta. Mutta sitä seuraisi »toinen valtakunta, joka on halvempi» kuin se. Tätä valtakuntaa kuvattiin hopeisella rinnalla ja hopeisilla käsivarsilla. Se voittaisi ja alistaisi hallintaansa kultaisen valtakunnan. Kyyros Suuri (Raamatun mainitsema Koores) valloitti Babylonin yllätyshyökkäyksellä v. 539 eKr. ja johti persialaiset joukkonsa kultaisen pään kaupunkiin. Kolmas valtakunta, joka voitti persialaiset, oli Makedonian valtakunta eli Kreikka, jota kuvapatsaan vaskinen keskiosa kuvasi. Nerokas sotapäällikkö Aleksanteri Suuri valloitti koko Välimeren alueen ja löi persialaiset Arbelan taistelussa 331 eKr. »Neljäs valtakunta», »luja kuin rauta», tarkoitti epäilyksettä Roomaa. Rautaisen Rooman joukot syrjäyttivät hellenistisen eli kreikkalaisen maailmanvallan Rooman nousevan mahdin tieltä. Mutta ennustuksen mukaan mahtavaa Rooman imperiumia kohtaisi jakautuminen. Kun Daniel pääsi selityksessään kuvapatsaan jalkoihin ja varpasiin, hän ennusti: »Se on oleva hajanainen valtakunta.» Historia todistaa, että Rooman valtakunta hajaantui kansainvaellusten pyörteissä. Näin kehittyivät nykyisen Euroopan kansakunnat. Vuosisatojen aikana monet ovat yrittäneet yhdistää Eurooppaa — mutta epäonnistuneet. Danielin viisi sanaa: »Ne eivät yhdisty toinen toiseensa» ovat täsmällisesti kuvanneet Euroopan kansakuntien historiaa. Mutta ennustuksen mukaan »niiden kunigasten päivinä» Jumala on pystyttävä valtakuntansa, jota ei koskaan kukisteta. »Ja uni on tosi ja sen selitys luotettava.»

lapsiaan antamaan itsensä »eläväksi uhriksi», »joka olisi pyhä ja nuhteeton» (Room. 12: 1; Ef. 5: 27).

Nuo heprealaiset ylimysnuorukaiset olivat ihmisinä yhtä vajavaisia kuin mekin, mutta Babylonin hovin viettelevistä vaikutuksista huolimatta he pysyivät lujina, koska luottivat rajattomaan voimaan. He ilmensivät pakanakansalle Jumalan hyvyttä ja hyvántahtoisuutta sekä Kristuksen rakkautta. Heidän elämänsä on meille esimerkkinä voitosta, jonka periaatteellisuus sai kiusauksesta, puhtaus turmeluksesta sekä antautumus ja kuuliaisuus ateismista ja epäjumalanpalvonnasta.

Siitä hengestä, jonka vallassa Daniel oli, tämänkin ajan nuoret saavat osallistua. He saavat käyttää hyödykseen samaa voiman lähdettä, omata samaa itsehillinnän voimaa ja ilmentää samaa armoa elämässään, vieläpä yhtä epäsuotuisissa oloissa. Vaikka heitä ympäröivätkin hillittömyyteen houkuttelevat kiusaukset varsinkin suurissa kaupungeissamme, missä kaikkien aistillisten halujen tyydyttäminen on tehty niin helpoksi ja viehättäväksi, he voivat Jumalan armon avulla pysyä lujina päätöksessään elää Jumalan kunniaksi. Vakain päätöksiin ja valppain mielin he voivat torjua jokaisen kiusauksen, joka ahdistaa sielua. Mutta vain se tulee voittamaan, joka päättää menetellä oikein siksi, että se on oikein.

Miten valtava olikaan näiden jalojen heprealaisten elämäntyö! Kun he jättivät jäähyväiset lapsuudenkodilleen, he eivät osanneet kuvitellakaan tulevaa korkeaa kohtaloaan. Uskollisina ja lujina he jättäytyivät Jumalan johtoon, jotta hän voisi heidän välityksellään toteuttaa tarkoituksensa.

Samoja suuria totuuksia, joita Jumala ilmoitti näiden miesten julistamina, hän haluaa ilmaista myös meidän aikamme nuorten ja lasten välityksellä. Danielin ja hänen tovereittensa elämä osoittaa, mitä hän tahtoo tehdä niiden hyväksi, jotka jättäytyvät hänelle ja koettavat koko sydäimestään toteuttaa hänen tarkoitustaan.

41.

NEBUKADNESSARIN UNI

Pian sen jälkeen, kun Daniel ja hänen toverinsa astuivat Babylonin kuninkaan palvelukseen, tapahtui sellaista, mikä ilmaisi epäjumalia palvovalle kansakunnalle Israelin Jumalan voiman ja uskollisuuden. Nebukadnessar näki hämmästyttävän unen, jonka johdosta »hänen mielensä oli levoton eikä hän enää saanut unta». Mutta vaikka uni vaikutti syvästi kuninkaan mieleen, hän huomasi herättyään täysin unohtaneensa sen yksityiskohdat.

Neuvottomuudessaan Nebukadnessar kutsui koolle viisaat miehensä — »tietäjät ja noidat, velhot ja kaldealaiset» — saadakseen heiltä apua. »Minä olen nähnyt unen», hän sanoi, »ja mieleni on levoton, kunnes saan tietää sen unen.» Kertomalla näin huolensa hän pyysi heitä ilmaisemaan sen, mikä tyynnyttäisi hänen mielensä.

Tähän viisaat vastasivat: »Eläköön kuningas iankaikkisesti! Sano uni palvelijoillesi, niin me ilmoitamme sen selityksen.»

Heidän välttelevä vastauksensa ei tyydyttänyt kuningasta. Hänestä oli kummallista, että vaikka he väittivät mahtailen paljastavansa ihmisten salaisuudet, he näyttivät kuitenkin haluttomilta auttamaan häntä. Niinpä kuningas antoi viisailleen käskyn, että heidän oli kerrottava unen selityksen lisäksi myös itse uni. Palkkioksi hän lupasi heille rikkautta ja kunniaa, mutta toisaalta hän uhkasi heitä kuolemalla. »Tämä minun sanani on peruuttamaton», hän lausui. »Ellette ilmoita minulle unta ja sen selitystä, niin teidät hakataan kappaleiksi ja teidän

talonne tehdään soraläjiksi. Mutta jos te ilmoitatte minulle unen ja sen selityksen, niin te saatte minulta lahjoja ja antimia ja suuren kunnian.»

Viisaat vastasivat toistamiseen: »Kuningas sanokoon unen palvelijoilleen, niin me ilmoitamme sen selityksen.»

Kovin kiihtyneenä ja vihoissaan niiden ilmeisestä petollisuudesta, joihin hän oli luottanut, kuningas sanoi: »Minä huomaan selvästi, että te vain koettatte voittaa aikaa, koska näette peruuttamattomaksi tämän minun sanani, että ellette ilmoita minulle unta, on teillä edessä vain yksi tuomio. Sillä te olette sopineet keskenänne, että puhutte minun edessäni valheellista ja turmiollista puhetta toivoen, että aika muuttuu. Sentähden sanokaa minulle uni; silloin minä tiedän, että te osaatte ilmoittaa minulle selityksen siihen.»

Peloissaan epäonnistumisensa seurauksista tietäjät koettivat osoittaa kuninkaalle, että hänen pyyntönsä oli kohtuuton ja että hän asetti heidät sellaiseen kokeeseen, joka ylitti kaiken mitä keneltäkään oli koskaan vaadittu. »Ei ole maan päällä ihmistä», he esittivät vastaväitteenään, »joka kykenisi selittämään sen, mitä kuningas sanoi. Eikä yksikään suuri ja voimallinen kuningas ole koskaan vaatinut tämänkaltaista asiaa keneltäkään tietäjältä, noidalta tai kaldealaiselta. Sillä asia, jota kuningas vaatii, on vaikea, eikä ole ketään, joka voisi sen kuninkaalle esittää, paitsi jumalat, joiden asuinsija ei ole ihmisten tykönä.»

Silloin »kuningas suuttui ja julmistui kovin ja käski tappaa kaikki Baabelin viisaat».

Daniel ja hänen toverinsa kuuluivat niihin, joita kuninkaan käskyä toteuttamaan lähteneet henkivartijat etsivät. Kuultuaan, että käskyn mukaan heidätkin tapettaisiin, Daniel esitti »viisaan ja taitavan» kysymyksen »Arjokille, kuninkaan henkivartioväen päällikölle»: »Miksi on kuningas antanut niin ankaran käskyn?» Arjok kertoi hänelle, että kuningas oli huolissaan harvinaisesta unestaan ja etteivät nekään pystyneet auttamaan häntä, joihin hän oli siihen asti täysin luottanut. Tämän kuultuaan Daniel uskaltautui henkensä uhalla menemään kuninkaan eteen ja pyysi, että hänelle suotaisiin aikaa, jotta hän voisi rukoilla Jumalaansa ilmaisemaan hänelle unen ja sen selityksen.

Profeetat ja kuninkaat

Tähän pyyntöön kuningas suostui. »Sitten Daniel meni kotiinsa ja kertoi asian tovereillensä Hananjalle, Miisaelille ja Asarjalle.» Yhdessä he etsivät viisautta valkeuden ja tiedon Lähteeltä. Heidän uskonsa oli vahva, sillä he olivat vakuuttuneet siitä, että Jumala oli asettanut heidät siihen, missä he olivat, ja että he tekivät hänen työtään ja olivat täyttämässä velvollisuuttaan. Ahdingon ja vaaran aikoina he olivat aina anoneet häneltä johdatusta ja varjelua, ja hän oli osoittautunut alati valmiiksi auttamaan. Nöyrin mielin he jättäytyivät nyt maan Tuomarin huomaan rukoillen, että hän pelastaisi heidät tästä erityisestä ahdingosta. Eivätkä he turhaan rukoilleetkaan. Jumala, jota he olivat kunnioittaneet, kunnioitti nyt heitä. Herran Henki oli heidän yllään, ja kuninkaan uni ja sen selitys »ilmoitettiin Danielille yöllisessä näyssä».

Daniel kiitti heti Jumalaa saamastaan ilmoituksesta. »Olkoon Jumalan nimi kiitetty», hän huudahti, »iankaikkisesta iankaikkiseen, sillä hänen on viisaus ja voima. Hän muuttaa ajat ja hetket, hän syöksee kuninkaat vallasta ja korottaa kuninkaat valtaan, hän antaa viisaille viisauden ja taidollisille ymmärryksen. Hän paljastaa syvät ja salatut asiat, hän tietää, mitä pimeydessä on, ja valkeus asuu hänen tykönänsä. Sinua, minun isieni Jumala, minä kiitän ja ylistän siitä, että olet antanut minulle viisauden ja voiman ja että nyt annoit minun tietää, mitä me sinulta rukoilimme. Sillä sinä annoit meidän tietää kuninkaan asian.»

Välittömästi tämän jälkeen Daniel meni Arjokin luo, jota kuningas oli käskenyt tappamaan Baabelin viisaat, ja sanoi: »Älä tapa Baabelin viisaita; vie minut kuninkaan eteen, niin minä ilmoitan kuninkaalle selityksen.»

Siinä seisoj juutalainen pakkosiirtolainen tyynenä ja hillittynä maailman mahtavimman valtakunnan yksinvaltiaan edessä. Jo alkusanoissaan hän kieltäytyi kohdaltaan kaikesta kunniasta ja ylisti Jumalaa kaiken viisauden lähteeksi. Kuninkaan huolekkaaseen kysymykseen: »Voitko sinä ilmoittaa minulle unen, jonka minä näin, ja sen selityksen?» hän vastasi: »Salaisuutta, jonka kuningas tahtoo tietää, eivät viisaat, noidat, tietäjät eivätkä tähtienselittäjät voi ilmoittaa kuninkaalle. Mutta on Jumala taivaassa; hän paljastaa salaisuudet ja ilmoittaa

kuningas Nebukadnessarille, mitä on tapahtuva aikojen lopussa.»

»Tämä on sinun unesi», Daniel julisti, »sinun pääsi näky, joka sinulla oli vuoteessasi. Kun sinä, kuningas, olit vuoteessasi, nousi mieleesi ajatus, mitä tämän jälkeen on tapahtuva; ja hän, joka paljastaa salaisuudet, ilmoitti sinulle, mitä tapahtuva on. Ja tämä salaisuus on paljastettu minulle, ei oman viisauteni voimasta, ikäänkuin minulla olisi sitä enemmän kuin kenelläkään muulla ihmisellä, vaan sentähden, että selitys ilmoitettaisiin kuninkaalle ja sinä saisit selville sydämesi ajatukset.

»Sinä näit, kuningas, katso, oli iso kuvapatsas. Se kuvapatsas oli suuri, ja sen kirkkaus oli ylenpalttinen. Se seisoi sinun edessäsi, ja se oli hirvittävä nähdä. Kuvan pää oli parasta kultaa, sen rinta ja käsivarret hopeata, sen vatsa ja lanteet vaskea. Sen sääret olivat rautaa, sen jalat osaksi rautaa, osaksi savea.

»Sinun sitä katsellessasi irtautui kivilohkare — ei ihmiskäden voimasta — ja iski kuvapatsasta jalkoihin, jotka olivat rautaa ja savea, ja murskasi ne. Silloin musertuivat yhdellä haavaa rauta, savi, vaski, hopea ja kultaa, ja niiden kävi kuin akanain kesäisillä puimatantereilla: tuuli vei ne, eikä niistä löydetty jälkeäkään. Mutta kivistä, joka oli kuvapatsaan murskannut, tuli suuri vuori, ja se täytti koko maan.»

»Tämä oli se uni», Daniel sanoi luottavaisesti, ja jokaista yksityiskohtaakin hyvin tarkkaavaisena kuunnellut kuningas tiesi, että juuri tämä uni oli häntä niin vaivannut. Niinpä hän oli mieleltään valmis suhtautumaan suopeasti myös sen selitykseen. Kuningasten Kuningas oli nyt ilmoittava suuren totuuden Babylonian hallitsijalle. Jumala ilmoittaisi, että maailman valtakunnat ovat hänen vallassaan ja että hänellä on valta korottaa kuninkaat valtaan ja syöstä heidät vallasta. Mikäli mahdollista, Nebukadnessar oli herätettävä tajuamaan vastuullisuutensa taivaalle. Hänelle paljastettaisiin tulevaisuuden tapahtumia, jotka ulottuisivat ajan loppuun asti.

»Sinä, kuningas, olet kuningasten kuningas», Daniel jatkoi, »jolle taivaan Jumala on antanut vallan, voiman, väkevyyden ja kunnian ja jonka käteen hän on antanut ihmiset, missä

Profeetat ja kuninkaat

ikinä heitä asuu, ja kedon eläimet ja taivaan linnut, asettaen sinut kaikkien niiden valtiaaksi: sinä olet se kultainen pää.

»Mutta sinun jälkeesi nousee toinen valtakunta, joka on halvempi kuin sinun; ja sitten kolmas valtakunta, joka on vaskea ja joka hallitsee kaikkea maata.

»Ja neljäs valtakunta on tuleva, luja kuin rauta; niinkuin rauta musertaa ja särkee kaiken, niinkuin rauta murskaa, niin se on musertava ja murskaava ne kaikki.

»Ja että sinä näit jalkain ja varvasten olevan osittain savevalajan savea, osittain rautaa, se merkitsee, että se on oleva hajanainen valtakunta; kuitenkin on siinä oleva raudan lujuuutta, niinkuin sinä näit rautaa olevan saveen seassa. Ja että jalkojen varpaat olivat osaksi rautaa, osaksi savea, se merkitsee, että osa sitä valtakuntaa on oleva luja, osa sitä on oleva hauras. Että sinä näit rautaa olevan saveen seassa, se merkitsee, että vaikka ne sekaantuvat toisiinsa ihmissiemenellä, ne eivät yhdisty toinen toiseensa, niinkuin ei rautakaan sekaannu saveen.

»Mutta niiden kuningasten päivinä on taivaan Jumala pystyttävä valtakunnan, joka on kukistumaton iankaikkisesti ja jonka valtaa ei toiselle kansalle anneta. Se on musertava kaikki ne muut valtakunnat ja tekevä niistä lopun, mutta se itse on pysyvä iankaikkisesti, niinkuin sinä näit, että kivilohkare irtautui vuoresta — ei ihmiskäden voimasta — ja murskasi raudan, vasken, saveen, hopean ja kullan. Suuri Jumala on ilmoittanut kuninkaalle, mitä tämän jälkeen on tapahtuva. Ja uni on tosi ja sen selitys luotettava.»

Kuningas oli vakuuttunut selityksen paikkansapitävyydestä, ja nöyrän kunnioittavasti hän »lankesi kasvoillensa ja kumartui maahan» sanoen: »Totisesti on teidän Jumalanne jumalien Jumala ja kuningasten herra ja se, joka paljastaa salaisuudet; sillä sinä olet voinut paljastaa tämän salaisuuden.»

Nebukadnessar peruutti viisaiden tuhoamiskäskyn. He saivat jäädä eloon, koska Daniel oli yhteydessä salaisuuksien Paljastajaan. Ja »kuningas korotti Danielin ja antoi hänelle paljon suuria lahjoja ja asetti hänet koko Baabelin maakunnan herraksi ja kaikkien Baabelin viisaitten ylimmäiseksi pää-

mieheksi. Ja Danielin anomuksesta kuningas antoi Sadrakin, Meesakin ja Abednegon hoitoon Baabelin maakunnan hallinnon. Mutta Daniel jäi kuninkaan hoviin.»

Ihmiskunnan historian aikakirjoissa kansojen kasvu sekä valtakuntien nousu ja kukistuminen näyttävät riippuvan ihmisen tahdosta ja urhoollisuudesta. Tapahtumien kehityksen näyttää suureksi osaksi määrävän hänen voimansa, kunnianhimonsa ja mielijohteensa. Mutta Jumalan sanassa verho on vedetty syrjään, ja me näemme ihmisten harrastusten, voiman ja intohimojen takana ja yläpuolella armahtavan Jumalan, joka hiljaa ja kärsivällisesti työskentelee oman suunnitelmansa mukaisesti.

Apostoli Paavali selitti Ateenan viisaille tavattoman kauniisti ja hienosti, mikä tarkoitus Jumalalla on ollut luodessaan maan ja levittäessään eri rodut ja kansat sitä asuttamaan. »Jumala, joka on tehnyt maailman ja kaikki, mitä siinä on», apostoli julisti, »on tehnyt koko ihmissuvun yhdestä ainoasta asumaan kaikkea maanpiiriä ja on säätänyt heille määrätyt ajat ja heidän asumisensa rajat, että he etsisivät Jumalaa, jos ehkä voisivat hapuilemalla hänet löytää» (Ap.t. 17: 24—27).

Jumala on sanonut selvästi, että kuka vain haluaa, voi päästä »liiton siteeseen» (Hes. 20:37). Luomisessa hänen tarkoituksensa oli, että maata asuttaisivat olennot, joiden olemassaolo koituisi siunaukseksi heille itselleen ja toinen toiselleen sekä kunniaksi heidän Luojalleen. Kaikki jotka tahtovat voivat lukeutua tämän tarkoituksen piiriin. Heistä sanotaan: »Kansa, jonka minä olen itselleni valmistanut, on julistava minun kiitostani» (Jes. 43:21).

Laissaan Jumala on ilmaissut ne periaatteet, jotka ovat niin kansakuntien kuin yksilöidenkin kaiken tosi hyvinvoinnin perustana. Mooses julisti israelilaisille tästä laista: »Se on oleva teidän viisautenne ja ymmärryksenne. — — Sillä ei ole se turha sana, joka ei koskisi teitä, vaan siinä on teidän elämänne» (5Moos. 4:6; 32:47). Siunaukset, joita tässä vakuutetaan Israelille, luvataan samoilla ehdoilla ja samassa määrin jokaiselle kansalle ja yksilölle koko taivaankannen alla.

Satoja vuosia ennen tiettyjen kansakuntien tuloa maailman näyttämölle Kaikkietävä loi katseensa halki aikakausien ja

Profeetat ja kuninkaat

ennusti maailmanvaltojen nousun ja kukistumisen. Jumala julisti Nebukadnessarille, että Babylonin valtakunta tulisi kukistumaan ja että nousisi toinen valtakunta, jolla samoin olisi koetusajansa. Senkin loisto himmenisi, koska se ei ylistäisi oikeaa Jumalaa, ja kolmas valtakunta tulisi sen tilalle. Tämäkin katoaisi, ja neljäs, luja kuin rauta, alistaisi valtaansa maailman kansat.

Jos Babylonian hallitsijat, tuon kaikista maan valtakunnista rikkaimman valtiaat, olisivat aina vaeltaneet Herran pelossa, heille olisi annettu viisautta ja voimaa, joka olisi sitonut heidät häneen ja pitänyt heidät vahvoina. Mutta he turvautuivat Jumalaan vain hädän ja ahdingon aikana. Saamatta silloin apua omilta viisailtaan he etsivät sitä sellaisilta miehiltä kuin Danielilta — miehiltä, joiden he tiesivät kunnioittavan Jumalaa ja olevan hänen kunnioittamiaan. Näitä he pyysivät selvittämään heille Kaitsemuksen salaisuuksia, sillä vaikka ylpeän Babylonian hallitsijat olivat erittäin älykkäitä, heidän rikkomuksensa olivat loitontaneet heidät niin kauas Jumalasta, etteivät he voineet ymmärtää tulevaisuutta koskevia ilmoituksia ja varoituksia, joita heille annettiin.

Kansojen historiassa Jumalan sanan tutkija saa katsella jumalallisen ennustuksen kirjaimellista täyttymystä. Babylonia hajaantui ja lopulta kukistui ja katosi pois, koska sen hallitsijat olivat menestyksen aikoina katsoneet olevansa Jumalasta riippumattomia ja pitäneet valtakuntansa loistokkuutta inhimillisenä saavutuksena. Meedia-Persian valtakuntaa kohtasi taivaan viha, koska Jumalan laki oli siellä poljettu maahan. Kansan enemmistö ei ollut antanut sydämessään mitään sijaa Herran pelolle, vaan sen keskuudessa rehotti jumalattomuus, jumalanpilkka ja turmelus. Seuraavat valtakunnat olivat vieläkin alhaisempia ja turmeltuneempia, ja niiden siveellinen arvo laski laskemistaan yhä matalammaksi.

Jokaisen maanpäällisen hallitsijan valta on lähtöisin taivaasta, ja hänen menestyksensä riippuu siitä, miten hän käyttää näin saamaansa valtaa. Jumalallinen Tarkkailija sanoo jokaiselle: »Minä vyötän sinut, vaikka sinä et minua tunne» (Jes. 45:5). Ja jokaiselle sopivat elämänohjeeksi Nebukadnessarille muinoin lausutut sanat: »Kirvoita synnit itsestäsi almuilla ja pahat

tekosi vaivaisia armahtamalla; ehkäpä silloin onnesi kestäisi» (Dan. 4: 24).

Näiden asioiden ymmärtäminen — sen ymmärtäminen, että »vanhurskaus kansan korottaa», että »vanhurskaudesta valtaistuim vahvistuu» ja että »laupeus [sitä] tukee» sekä näiden periaatteiden tajuaminen käytäntöön sovellettuina hänen voimansa ilmennyksissä, joka »syöksee kuninkaat vallasta ja korottaa kuninkaat valtaan» — tämä on historian filosofian ymmärtämistä (Sanani. 14: 34; 16: 12; 20: 28; Dan. 2: 21).

Tämä on selvästi esitettyä ainoastaan Jumalan sanassa. Se osoittaa, ettei kansakuntien sen enempää kuin yksilöidenkään voima ole niissä tilaisuuksissa tai edellytyksissä, jotka näyttävät tekevän ne voittamattomiksi, eikä se piile niiden kehuksissa suuruudessa, vaan se riippuu kokonaan siitä, missä määrin ja kuinka uskollisesti ne toteuttavat Jumalan tarkoitusta.

42.

TULINEN PÄTSI

Uni suuresta kuvapatsaasta, jossa Nebukadnessar sai katsella ajan loppuun asti ulottuvia tapahtumia, oli näytetty hänelle, jotta hän ymmärtäisi oman tehtävänsä maailman historiassa ja oman valtakuntansa suhteen Jumalan valtakuntaan. Unen selittämisen yhteydessä hänelle oli selvästi opetettu, että Jumala tulisi perustamaan iankaikkisen valtakuntansa. »Mutta niiden kuningasten päivinä», oli Daniel julistanut, »on taivaan Jumala pystyttävä valtakunnan, joka on kukistumaton iankaikkisesti ja jonka valtaa ei toiselle kansalle anneta. Se on musertava kaikki ne muut valtakunnat ja tekevä niistä lopun, mutta se itse on pysyvä iankaikkisesti. Ja uni on tosi ja sen selitys luotettava» (Dan. 2: 44,45).

Kuningas oli tunnustanut Jumalan voiman ja sanonut Danielille: »Totisesti on teidän Jumalanne jumalien Jumala, — — joka paljastaa salaisuudet» (jae 47). Jonkin aikaa Nebukadnessar pelkäsikin Jumalaa, mutta hänen sydämensä ei ollut vielä puhdistunut maailmallisesta kunnianhimosta ja itsekorotuksen halusta. Hän ylpeili hallintonsa menestyksestä. Ajan mittaan hän lakkasi kunnioittamasta Jumalaa ja ryhtyi jälleen palvomaan epäjumaliaan entistä innokkaammin ja kiihkeämmin.

Sanat: »Sinä olet se kultainen pää», olivat vaikuttaneet syvästi kuninkaan mieleen (jae 38)/ Hänen valtakuntansa viisaat käyttivät hyväkseen tätä sekä hänen paluutaan epäjumalain palvontaan ja ehdottivat, että hän pystyttäisi samanlaisen

kuvapatsaan kuin oli nähnyt unessaan ja asettaisi sen näytteille. Näin kaikki saisivat katsella sen kultaista päätä, jonka oli selitetty esittävän hänen valtakuntaansa.

Mielissään tästä imartelevasta ehdotuksesta kuningas päätti toteuttaa sen ja tehdä enemmänkin. Hän ei valmistaisi kuvapatsastaan vain näkemänsä mallin mukaiseksi vaan tekisi siitä alkuperäistä komeamman. Hänen patsaansa ei arvoltaan läskisikään päästä jalkoihin mentäessä vaan olisi kokonaan kullasta. Näin se kauttaaltaan kuvaisi Babyloniaa ikuisena, kukistumattomana, kaikkivaltiaana valtakuntana, joka musertaisi kaikki muut valtakunnat ja pysyisi itse iankaikkisesti.

Ajatus ikuisesti kestävästä valtakunnasta ja hallitsijasuvun perustamisesta houkutteli hyvin vahvasti tuota mahtavaa kuningatarta, jonka asemahtia maan kansakunnat eivät kyenneet vastustamaan. Pohjattoman kunnianhimon ja itsekkään ylpeytensä kannustamana hän ryhtyi innokkaasti neuvottelemaan viisaitensa kanssa hankkeen toteuttamisesta. Kuningas ja hänen valtakunnalliset neuvonantajansa unohtivat kaitselmuksen ihmeellisen johdatuksen suurta kuvapatsasta esittävän unen yhteydessä. He unohtivat sen, miten Israelin Jumala oli palvelijansa Danielin välityksellä selittänyt kuvapatsaan merkityksen ja miten tämän selityksen ansiosta valtakunnan viisaat olivat säästyneet häpeälliseltä kuolemalta. He unohtivat kaiken muun paitsi oman halunsa lujittaa omaa valtaansa ja herruuttaan. Niinpä he päättivät kaikin mahdollisin keinoin pyrkiä korottamaan Babyloniaa ylimmäksi maailmanvallaksi, jolle kaikki olisivat alamaisia.

Se vertauskuvallinen esitys, jolla Jumala oli ilmaissut kuninkaalle ja kansalle tarkoituksensa maan kansakuntien suhteen, haluttiin nyt muuttaa lisäämään inhimillisen vallan loistoa. Danielin selitys aiottiin hylätä ja unohtaa, totuutta tulkita ja soveltaa väärin. Sitä vertauskuvaa, jonka taivas oli laatinut ilmoittamaan ihmisille tärkeitä tulevia tapahtumia, käytettäisiin nyt estämään sen tiedon leviämistä, jota Jumala halusi antaa maailmalle. Saatana käytti hyväkseen näitä kunnianhimoisten ihmisten hankkeita saadakseen siten estetyksi jumalallisen tarkoituksen ihmiskunnan suhteen. Ihmisten vihollinen tiesi, että valheella sekoittamaton totuus on valtava pelastava voima,

Profeetat ja kuninkaat

joka kuitenkin ihmisten käyttämänä oman minän korottamiseen ja omien pyyteiden edistämiseen tulee pahaa palvelevaksi voimaksi.

Runsaan aarteistonsa varoilla Nebukadnessar teetti suuren kultaisen kuvapatsaan. Se oli ulkomuodoltaan samanlainen kuin unessa nähty patsas ja poikkesi siitä vain ainekoostumukseltaan. Niin tottuneita kuin kaldealaiset olivatkin jumaluuksiansa mahtaviin kuviin, he eivät olleet koskaan aikaisemmin valmistaneet mitään niin majesteettisen kunnioitusta herättävää kuin oli tämä häikäisevä kuvapatsas, »jonka korkeus oli kuusikymmentä kyynärää ja leveys kuusi kyynärää». Eikä ole lainkaan ihmeteltävää, että maassa, missä kaikkialla palvottiin epäjumalia, tämä upea ja arvaamattoman kallis kuvapatsas vihittäisiin palvottavaksi, kun se sijoitettiin Duuran lakeudelle edustamaan Babylonin loistoa, suuruutta ja valtaa. Tätä varten suoritettiin tarpeelliset valmistelut ja annettiin käsky, että patsaan vihkiäispäivänä kaikkien tuli kumartamalla kuvapatsasta osoittaa olevansa ehdottoman uskollisia Babylonin vallalle.

Määrätyn päivän tultua olivat Duuran lakeudella edustettuina kaikki »kansat, sukukunnat ja kielet». Kuninkaan käskyä totellen nämä kaikki soittomerkin kuullessaan »lankesivat maahan ja kumartaen rukoilivat kultaista kuvapatsasta». Tuona vaiheikkaana päivänä pimeyden vallat näyttivät saavan merkittävän riemuvoiton; oli hyviä toiveita siitä, että kultaisen kuvapatsaan kumartaminen liittyisi pysyväisesti niihin vakiintuneisiin epäjumalanpalvonnan muotoihin, jotka maassa tunnustettiin valtion uskonnoksi. Saatana toivoi siten saavansa estetyksi sen suunnitelman, jolla Jumala toivoi Israelin maanpakolaisuuden koituvan siunaukseksi kaikille pakanakansoille.

Mutta Jumala sääti toisin. Eivät kaikki notkistaneet polviaan tuon inhimillistä valtaa edustavan epäjumalankuvan edessä. Patsasta palvovan väenpaljouden keskellä oli kolme miestä, jotka päättivät lujasti, olla siten häpäisemättä taivaan Jumalaa. Heidän Jumalansa oli kuningasten Kuningas ja herrain Herra, eivätkä he kumartaisi ketään muuta.

Voiton hurmiossaan juhlivalle Nebukadnessarille tuotiin sana, että hänen alamaistensa joukossa oli muutamia, jotka uskalsi-

vat olla tottelematta hänen käskyään. Eräät viisaista olivat kateellisia Danielin uskollisten tovereiden osaksi tulleesta kunniasta ja kertoivat nyt kuninkaalle, miten räikeästi nämä olivat loukanneet hänen toivomuksiaan. »Kuningas eläköön iankaikkisesti!» he huudahtivat. »On juutalaisia miehiä, joiden hoitoon sinä olet antanut Baabelin maakunnan hallinnon, Sadrak, Meesak ja Abednego: nämä miehet eivät välitä sinun käskystäsi, kuningas; he eivät palvele sinun jumaliasi eivätkä kumartaen rukoile kultaista kuvapatsasta, jonka sinä olet pystyttänyt.»

Kuningas käski tuoda miehet eteensä. »Aivanko tahallanne te», hän kysyi, »ette tahdo palvella minun jumalaani ettekä kumartaen rukoilla kultaista kuvapatsasta, jonka minä olen pystyttänyt?» Hän koetti uhkauksin houkutella heitä tekemään samoin kuin koko muu kansakin. Hän viittasi tuliseen pätsiin ja muistutti heille, mikä rangaistus odottaisi heitä, jos he itsepintaisesti kieltäytyisivät tottelemasta hänen tahtoaan. Mutta heprealaiset todistivat lujasti uskollisuudestaan taivaan Jumalalle ja sanoivat uskovansa, että hän kyllä pystyisi pelastamaan heidät. Kuvapatsaan kumartamisen ymmärsivät kaikki merkitsevän jumalallista palvontaa, ja sellaisen kunnian he saattoivat osoittaa vain Jumalalle.

Heprealaiden seistessä siinä kuninkaan edessä tämä oli vakuuttunut siitä, että heillä oli jotakin sellaista, mitä hänen valtakuntansa muilla viisailla ei ollut. He olivat suorittaneet tunnollisesti kaikki tehtävänsä. Siksi hän antaisi heille vielä yhden tilaisuuden. Jos he vain ilmaisisivat haluavansa kumartaen palvoa kuvapatsasta yhdessä muun väen kanssa, ei heillä olisi mitään hätää. »Mutta ellette kumarra», hän lisäsi, »niin teidät heti paikalla heitetään tuliseen pätsiin.» Sitten hän kohotti kätensä uhkaavasti ylöspäin ja kysyi: »Ja kuka on se jumala, joka pelastaa teidät minun kädestäni?»

Kuninkaan uhkaukset olivat turhia. Hän ei voinut saada näitä miehiä luopumaan uskollisuudestaan kaikkeuden Hallitsijalle. Isiensä historiasta he olivat oppineet, että tottelemattomuus Jumalaa kohtaan johtaa häpeään, perikatoon ja kuolemaan ja että Herran pelko on viisauden alku ja kaiken tosi menestyksen perustus. He katselivat tyynesti pätsiä ja sanoivat: »Nebukad-

Profeetat ja kuninkaat

nessar! Ei ole tarpeellista meidän vastata sinulle tähän sanaakaan. Jos niin käy [jos tämä on sinun ratkaisusi], voi meidän Jumalamme kyllä pelastaa meidät tulisesta pätsistä, ja hän pelastaa myös sinun kädestäsi, kuningas.» Heidän uskonsa vahvistui sitä mukaa kuin he julistivat, että heidän vapauttamisensa tuottaisi kunniaa Jumalalle, ja vahvassa uskossaan häneen he lisäsivät: »Ja vaikka ei pelastaisikaan, niin tiedä se, kuningas, että me emme palvele sinun jumaliasi emmekä kumartaen rukoile kultaista kuvapatsasta, jonka sinä olet pystyttänyt.»

Kuningas vihastui silmittömästi. Hän »tuli kiukkua täyteen Sadrakia, Meesakia ja Abednegoa kohtaan ja hänen hahmonsä muuttui». Hän käski kuumentaa pätsin seitsemän kertaa kuumemmaksi kuin tavallisesti ja käski väkevien sotureidensa sitoa Israelin Jumalan palvelijat lopullista teloitusta varten.

»Silloin nämä sidottiin vaippoineen, takkeineen, päähineineen ja muine vaatteineen ja heitettiin tuliseen pätsiin. Koska nyt kuninkaan sana oli niin ankara ja pätsi niin kovin kuumennettu, tappoi tulen liekki ne miehet, jotka veivät ylös Sadrakin, Meesakin ja Abednegon.»

Mutta Herra ei unohtanut omiaan. Kun hänen todistajansa heitettiin pätsiin, Vapahtaja ilmestyi heille henkilökohtaisesti, ja yhdessä he astelivat liekkien keskellä. Kuumuuden ja kylmyyden Valtiaan läsnäollessa liekit menettivät kuluttavan voimansa.

Kuningas katseli tätä valtaistuimeltaan ja odotti näkevänsä häntä uhmanneiden miesten tuhoutuvan täydellisesti. Mutta hänen voitonriemuiset tunteensa vaihtuivat äkkiä. Lähellä seisooneet ylimykset näkivät, miten hän kalpeana kohottautui valtaistuimeltaan ja katsoi kiinteästi noihin leimuaviin liekkiin. Hämmästyneenä kuningas käännähti ruhtinaihinsa päin ja kysyi: »Emmekö heittäneet kolme miestä sidottuina tuleen?

Katso, minä näen neljä miestä kävelevän vapaina tullessa, eivätkä he ole vahingoittuneet, ja neljäs on näöltänsä niinkuin jumalan poika.»

Mistä tuo pakanakuningas tiesi, miltä Jumalan Poika näytti? Heprealaiset vangit, jotka olivat päässeet Babylonissa luottamusvirkoihin, olivat elämällään ja luonteellaan edustaneet

hänelle totuutta. Kun heiltä oli kyselty heidän uskonsa perusteita, he olivat epäröimättä selostaneet niitä. Selvästi ja yksinkertaisesti he olivat esittäneet vanhurskauden periaatteita ja opettaneet siten ympärillään oleville sen Jumalan tuntemusta, jota he palvelivat. He olivat kertoneet Kristuksesta, tulevasta Lunastajasta, ja niin kuningas saattoi todeta neljännen olennon tuolla tulen keskellä Jumalan Pojan muotoiseksi.

Nyt Nebukadnessar, oman suuruutensa ja arvokkuutensa unohtaen, laskeutui valtaistuimeltaan, meni pätsin aukolle ja huusi: »Te korkeimman Jumalan palvelijat, astukaa ulos ja tulkaa tänne.»

Silloin Sadrak, Meesak ja Abednego astuivat ulos suuren väkijoukon eteen ja näyttivät, etteivät olleet vahingoittuneet. Heidän Vapahtajansa oli läsnäolollaan varjellut heitä kaikelta vahingolta, ja vain heidän siteensä olivat palaneet. »Satraapit, maaherrat, käskynhaltijat ja kuninkaan hallitusmiehet kokoontuivat ja näkivät, ettei tuli ollut voinut mitään näiden miesten ruumiille, etteivät heidän päänsä hiukset olleet kärventyneet eivätkä heidän vaatteensa vioittuneet; eikä heissä tuntunut tulen käryä.»

Kukaan ei muistanut kultaista kuvapatsasta, joka niin komeasti oli pystytetty. Elävän Jumalan läsnäollessa ihmiset pelkäsivät ja vapisivat. »Kiitetty olkoon Sadrakin, Meesakin ja Abednegon Jumala», oli nöyryytetyn kuninkaan pakko tunnustaa, »joka lähetti enkelinsä ja pelasti palvelijansa, jotka häneen turvasivat eivätkä totelleet kuninkaan käskyä, vaan antoivat ruumiinsa alttiiksi, ennemmin kuin palvelivat ja kumartaen rukoilivat muuta jumalaa kuin omaa Jumalaansa.»

Sen päivän tapahtumat saivat Nebukadnessarin antamaan käskyn, »että jokainen, olkoon hän mitä kansaa, kansakuntaa ja kieltä tahansa, joka puhuu pilkaten Sadrakin, Meesakin ja Abednegon Jumalasta, hakattakoon kappaleiksi, ja hänen talonsa tehtäköön soraläjäksi». »Sillä ei ole muuta jumalaa», hän perusteli käskyään, »joka niin voi pelastaa kuin tämä.»

Tällaisella puheella Babylonian kuningas koetti tiedottaa kaikille maan kansoille vakaumustaan siitä, että heprealaisten Jumalan valtasuus ansaitsi kaikkien parhaan palvonnan.

Profeetat ja kuninkaat

Jumalaa miellytti se, että kuningas näin koetti osoittaa hänelle kunnioitustaan ja levittää tietoa kuninkaallisesta alamaisuuden-tunnustuksestaan valtakuntansa kaikkiin osiin.

Kuninkaan sopi kyllä tehdä julkinen tunnustus ja koettaa ylistää taivaan Jumalaa yli kaikkien muiden jumalien. Mutta pyrkiessään pakottamaan alaisiaan tekemään samanlaisen tunnustuksen ja osoittamaan samanlaista kunnioitusta Nebukadnessar ylitti oikeutensa maallisena hallitsijana. Hänellä ei ollut sen enempää oikeutta, ei hallinnollista eikä siveellistä, uhata ihmisiä kuolemalla, elleivät nämä palvoneet Jumalaa, kuin hänellä oli ollut käskeä heittämään tuleen ne, jotka kieltäytyivät kumartamasta kultaista kuvapatsasta. Jumala ei koskaan pakota ihmistä tottelemaan. Hän antaa kaikkien vapaasti valita, ketä tahtovat palvella.

Vapauttamalla uskolliset palvelijansa Herra ilmaisi, että hän puolustaa sorrettuja ja nuhtelee kaikkea maallista valtaa, joka kapinoi taivaan arvovaltaa vastaan. Nuo kolme heprealaista julistivat koko Babylonian valtakunnalle uskovansa häneen, jota he palvoivat. He luottivat Jumalaan. Koetuksensa hetkenä he muistivat lupauksen: »Jos vetten läpi kuljet, olen minä sinun kanssasi, jos virtojen läpi, eivät ne sinua upota; jos tulen läpi käyt, et sinä kärvenny, eikä liekki sinua polta» (Jes. 43:2). Ihmeellisellä tavalla oli heidän uskonsa elävään Sanaan tullut arvostetuksi kaikkien nähden. Uutiset heidän ihmeellisestä pelastuksestaan levisivät moniin maihin niiden eri kansojen edustajien kertomina, jotka Nebukadnessar oli kutsunut kuvapatsaan vihkiäisiin. Jumalan lasten uskollisuus johti siihen, että kaikki maa kunnioitti häntä.

Voimme saada tärkeitä opetuksia siitä, mitä heprealaiset nuorukaiset joutuivat kokemaan Duuran lakeudella. Tänä meidän aikanamme joutuvat monet Jumalan palvelijat, vaikka eivät tiedä tehneensä mitään väärää, kokemaan nöyryytystä ja huonoa kohtelua niiden taholta, jotka saatanan yllyttäminä ovat kateuden ja uskonnollisen kiihkon vallassa. Ihmisten viha tulee kohdistumaan varsinkin niihin, jotka pyhittävät neljännen käskyn* sapattia, ja lopulta näille langetetaan yleismaailmallisella käskyllä kuolemantuomio.

* Lepäpäiväkäsky on Raamatun mukaan neljäs kymmenestä käskystä (suom.).

Tulinen pätsi

Jumalan kansalta vaaditaan edessä olevan ahdingon aikana järkkymätöntä uskoa. Hänen lastensa täytyy ilmoittaa, että hän on heidän ainoa palvonnan kohteensa ja että he ovat valmiit uhraamaan henkensäkin mieluummin kuin myöntymään vähääkään väärään palvontaan. Iankaikkisen Jumalan sanan rinnalla ei syntisten, rajallisten ihmisten käskyillä ole sydämestään uskolliselle mitään merkitystä. Hän tottelee totuutta vankeuden, maastakarkotuksen tai kuoleman uhallakin.

Kuten Sadrakin, Meesakin ja Abednegon päivinä Herra on maan historian loppukautenakin voimallisesti auttava niitä, jotka puolustavat vakaasti oikeutta. Hän joka asteli heprealaisten nuorukaisten kanssa tulisessa pätsissä, on oleva seuraajiansa mukana, missä he sitten ovatkin. Hänen pysyvä läsnäolonsa tulee lohduttamaan ja ylläpitämään heitä. Ahdistuksen keskellä — jonka kaltaista ei ole ollut siitä saakka kuin kansoja on ollut — hänen valittunsa tulevat pysymään järkkymättöminä. Saatana ei kaikkine pahuuden joukkoineenkaan voi tuhota heikointakaan Jumalan pyhistä. Väkevät enkelit suojelevat heitä, ja Herra on ilmaiseva itsensä heille »jumalien Jumalana», joka kykenee täydellisesti pelastamaan ne, jotka luottavat häneen.

43.

TOSI SUURUUS

Vaikka Nebukadnessar kohotettiin maallisen kunnian huipulle ja pyhä Kirjakin antoi hänelle »kuninkaitten kuninkaan» arvon (Hes. 26:7), hän kuitenkin ajoittain myönsi valtakuntansa mahtavuuden ja hallintonsa loiston johtuvan Herran suosiosta. Näin oli käynyt hänen nähtyään unen suuresta kuvapatsaasta. Tämä näky oli vaikuttanut häneen syvästi samoin kuin ajatus siitä, että Babylonian valtakunta, niin maailmanvalta kuin se olikin, lopulta kukistuisi ja toiset valtakunnat pääsisivät valtaan, kunnes kaikkien maisten valtojen tilalle taivaan Jumala viimein pystyttäisi ikuisesti kukistumattoman valtakuntansa.

Myöhemmin Nebukadnessar menetti jalonsäädöksiensä Jumalan kansoja koskevasta tarkoituksesta. Mutta kun hänen ylpeyttään jälleen nöyryytettiin kansan nähden Duraan lakeudella, hän tunnusti taas Jumalan, »jonka hallitus on iankaikkinen hallitus ja jonka valtakunta pysyy suvusta sukuun». Vaikka hän olikin syntyperältään ja kasvatukseltaan epäjumalain palvelija ja niitä palvovan kansan johtaja, hänellä oli kuitenkin luontainen käsitys oikeudesta ja oikeasta. Jumala saattoi käyttää häntä välikappaleenaan rankaisemaan kapinallisia ja toteuttamaan jumalallisia suunnitelmiaan. Nebukadnessar sai vuosikausien kärsivällisen ja vaivalloisen työn jälkeen kukistaa Tyyron; Egypti joutui hänen voitollisten joukkojensa saaliiksi, ja sitä mukaa kuin hän liitti Babylonian alueeseen kansakunnan toisensa jälkeen, hänen maineensa kasvoi, kunnes häntä pidettiin aikakautensa suurimpana hallitsijana.

Niinpä ei olekaan ihmeteltävää, että tuo kunnianhimoinen ja ylpeä yksinvaltiastuli meni menestyneenä kiusatuksi poikkeamaan nöyryyden polulta, joka yksin johtaa tosi suuruuteen. Valloitus-sotiansa väliaikoina hän kiinnitti paljon huomiota pääkaupunkinsa vahvistamiseen ja kaunistamiseen, kunnes Babylonin kaupungista tuli hänen valtakuntansa loistava keskus, »kultainen kaupunki», »jota ylisti kaikki maa». Intohimoisena rakentajana hänen onnistuikin tehdä Babylon yhdeksi maailman ihmeistä, ja tämä hiveli hänen ylpeyttään, niin että hän oli lopulta menettämäisillään maineensa viisaana hallitsijana, jota Jumala saattoi jatkuvasti käyttää välikappaleenaan toteuttamaan jumalallista tarkoitustaan.

Armossaan Jumala antoi kuninkaalle toisen unen varoittamaan häntä vaarasta ja siitä ansasta, joka oli viritetty hänen tuhkukseen. Yöllisessä näyssä Nebukadnessar sai katsella suurta puuta, joka kasvoi keskellä maata; sen latva hipoi taivaita, ja sen oksat kuroutuivat maan ääriin. Vuorilta ja kukkuloilta riensi eläinlaumojat nauttimaan sen varjosta, ja taivaan linnut rakensivat pesänsä sen oksille. »Sen lehdet olivat kauniit ja sen hedelmät suuret, ja siinä oli ravintoa kaikille. Ja kaikki liha sai siitä ravintonsa.»

Katsellessaan tuota korkeaa puuta kuningas näki, miten »pyhä enkeli» lähestyi sitä ja huusi voimakkaasti:

»Hakatkaa puu poikki ja karsikaa sen oksat, riipikää sen lehdet ja hajottakaa sen hedelmät. Paetkoot eläimet sen alta ja linnut sen oksilta. Mutta sen kanto juurineen jättäkää maahan, rauta- ja vaskikahleissa kedon ruohikkoon. Taivaan kasteesta hän kastukoon, ja niinkuin eläinten olkoon hänen osansa maan ruoho. Hänen sydämensä muutetaan, niin ettei se ole ihmisen sydän, ja hänelle annetaan eläimen sydän. Ja niin kulukoon häneltä seitsemän aikaa. Tämä on säädetty enkelien päätöksellä, ja niin ovat tästä asiasta pyhät sanoneet, että elävät tietäisivät Korkeimman hallitsevan ihmisten valtakuntaa ja antavan sen, kenelle hän tahtoo, ja asettavan sen päämieheksi ihmisistä halvimmasta.»

Kovin huolissaan unesta, joka ilmeisesti ennusti vastoinkäymisiä, kuningas kutsutti eteensä »tietäjät, noidat, kaldealaiset ja tähtienselittäjät» ja kertoi sen heille. Mutta vaikka

Profeetat ja kuninkaat

uni oli hyvin selväpiirteinen, ei viisaista yksikään kyennyt selittämään sitä.

Vielä uudelleen oli tässä epäjumalia palvovassa kansakunnassa tultava todistetuksi, että vain ne, jotka rakastavat ja pelkäävät Jumalaa, voivat ymmärtää taivaan valtakunnan salaisuuksia. Hädissään kuningas lähetti noutamaan palvelijansa Danielin, jota arvostettiin kunnollisena, uskollisena ja verrattoman viisaana miehenä.

Danielin tultua kutsuttuna kuninkaan eteen tämä sanoi: »Beltsassar, sinä tietäjän päämies, jossa minä tiedän olevan pyhien jumalien hengen ja jolle mikään salaisuus ei ole liian vaikea! Sano, mitä olivat ne näyt, jotka minä unessani näin, ja mikä on sen selitys.» Kerrottuaan unen Nebukadnessar lisäsi: »Beltsassar, sano sen selitys, koska ei yksikään minun valtakuntani viisaista voi minulle ilmoittaa sen selitystä. Mutta sinä sen voit, sillä sinussa on pyhien jumalien henki.»

Danielille unen merkitys oli selvä, ja sen sisältö säpsähdytti häntä. Hän »hämmästyi hetkeksi, ja hänen ajatuksensa peljästyttivät häntä». Huomatessaan Danielin epäröinnin ja huolekkouden kuningas ilmaisi myötätuntonsa palvelijalleen. »Beltsassar», hän sanoi, »älköön uni ja sen selitys sinua peljästyttäkö.»

»Herrani», vastasi Daniel, »koskekoon uni sinun vihollisiasi ja sen selitys sinun vastustajiasi.» Daniel käsitti saaneensa Jumalalta vakavaksi tehtäväkseen sen tuomion ilmoittamisen Nebukadnessarille, jonka tämä tulisi saamaan ylpeytensä ja ylimielisyytensä vuoksi. Danielin oli tulkittava uni kuninkaalle ymmärrettäväksi. Vaikka sen kauhistava sisältö saikin hänet hämmästyksestä mykistyen epäröimään, hänen täytyi kuitenkin esittää totuus, olkoon siitä hänelle itselleen mitä seurauksia tahansa.

Sitten Daniel ilmoitti Kaikkivaltiaan päätöksen. »Puu, jonka sinä näit», hän sanoi, »ja joka kasvoi ja vahvistui, niin että sen latva ulottui taivaaseen ja se näkyi kaikkeen maahan, jonka lehvät olivat kauniit ja hedelmät suuret ja jossa oli ravintoa kaikille, jonka alla kedon eläimet asuivat ja jonka oksilla taivaan linnut oleskelivat, — se puu olet sinä, kuningas, joka olet kasvanut ja vahvistunut; sinun suuruutesi on kasvanut ja ulottuu taivaaseen ja sinun valtasi maan ääriin.

»Ja että kuningas näki pyhän enkelin astuvan alas taivaasta ja sanovan: 'Hakatkaa puu poikki ja turmelkaa se, mutta jättäkää sen kanto juurineen maahan, rauta- ja vaskikahleissa kedon ruohikkoon; taivaan kasteesta hän kastukoon, ja niinkuin kedon eläinten olkoon hänen osansa, kunnes häneltä on kulunut seitsemän aikaa', sen selitys, oi kuningas, ja Ylimmäisen päätös, joka on kohdannut minun herraani, kuningasta, on tämä: Sinut ajetaan pois ihmisten seasta, ja kedon eläinten parissa on sinun asuinpaikkasi oleva; sinä joudut syömään ruohoa niinkuin raavaat, ja sinä olet kastuva taivaan kasteesta; ja niin on sinulta kuluva seitsemän aikaa, kunnes tulet tuntemaan, että Korkein hallitsee ihmisten valtakuntaa ja antaa sen, kenelle hän tahtoo. Mutta että käskettiin jättää maahan puun kanto juurineen, se tietää, että sinun valtakuntasi pysytetään sinulla, ja sinä saat sen, niin pian kuin tulet tuntemaan, että valta on taivaan.»

Selitettyään unen tunnollisesti Daniel pyysi hartaasti ylpeää hallitsijaa katumaan ja kääntymään Jumalan puoleen voidakseen oikealla menettelyllään välttyä uhkaavalta onnettomuudelta. »Sentähden, kuningas», kehotti profeetta, »kelvatkoon sinulle minun neuvoni: kirvoita synnit itsestäsi almuilla ja pahat tekosi vaivaisia armahtamalla; ehkäpä silloin onnesi kestäisi.»

Jonkin aikaa Nebukadnessar tunsu profeetan varoituksen ja neuvon voimakkaan vaikutuksen, mutta ellei Jumalan armo pääse muuttamaan sydäntä, häipyvät Pyhän Hengen herätteet siitä pian pois. Kuningas ei vielä ollut päässyt eroon nautinnonhalustaan ja kunnianhimostaan, ja myöhemmin nämä piirteet jälleen vahvistuivat hänessä. Nebukadnessar ei välittänyt yhtään niin armollisesti annetuista opetuksista eikä aikaisempien kokemustensa varoituksista vaan alkoi jälleen pohdiskella epäluuloisen kateellisena niitä valtakuntia, jotka tulisivat hänen jälkeensä. Hän oli siihen saakka hallinnut suhteellisen oikeamielisesti ja armollisesti, mutta nyt hän alkoi sortaa alamaisiaan. Hän paadutti sydämensä, käytti Jumalalta saamiaan kykyjä vain lisätäkseen omaa loistoaan, kunnes hän korotti itsensä Jumalan yläpuolelle, joka oli antanut hänelle elämän ja vallan.

Profeetat ja kuninkaat

Kului vielä kuukausia, eikä Jumalan rangaistusta kuulunut. Mutta sen sijaan, että tämä pitkämielisyys olisi saanut kuninkaan tekemään parannuksen, hän ylpistyi yhä enemmän, kunnes ei enää uskonut unen selitykseenkään ja laski leikkiä pelokkaista aavistuksistaan.

Noin vuoden kuluttua Nebukadnessarin saamasta varoituksesta hän käyskenteli kerran palatsissaan ja ajatellessaan ylpeänä valtaansa hallitsijana ja menestystään rakentajana huudahti: »Eikö tämä ole se suuri Baabel, jonka minä väkevällä voimallani olen rakentanut kuninkaalliseksi linnaksi, valta-suuruuteni kunniaksi!»

Tämä kerskaus oli tuskin päässyt kuninkaan huulilta, kun taivaasta kuuluva ääni julisti Jumalan säätämän tuomion ajan koittaneen. Hänen korvissaan kaikui Herran julistus: »Sinulle, kuningas Nebukadnessar, julistetaan: Sinun valtakuntasi on otettu sinulta pois. Sinut ajetaan pois ihmisten seasta, ja kedon eläinten parissa on sinun asuinpaikkasi oleva; sinä joudut syömään ruohoa niinkuin raavaat, ja niin on sinulta kuluva seitsemän aikaa, kunnes tulet tuntemaan, että Korkein hallitsee ihmisten valtakuntaa ja antaa sen, kenelle hän tahtoo.»

Hetkessä kuningas menetti järkensä, jonka oli saanut Jumalalta; häneltä otettiin pois älykkyys, jota hän oli pitänyt täydellisenä, ja viisaus, josta hän oli ylpeillyt, ja tuo kerran niin mahtava hallitsija tuli mielipuoleksi. Hänen kätensä ei enää voinut pidellä valtikkaa. Hän ei ollut ottanut vaaria varoitussanomista, ja nyt häneltä riistettiin valta, jonka hän oli Luojaltaan saanut. Hänet ajettiin pois ihmisten seasta, »ja hän söi ruohoa niinkuin raavaat, ja hänen rumiinsa kastui taivaan kasteesta, kunnes hänen hiuksensa kasvoivat pitkiksi kuin kotkan sulat ja hänen kyntensä kuin lintujen kynnet».

Seitsemän vuotta Nebukadnessar oli kaikkien alamaistensa kummasteltavana, seitsemän vuotta häntä nöyryytettiin kaiken maailman nähden. Sitten hän tuli taas järkiinsä, ja kääntäen katseensa nöyrästi kohti taivaan Jumalaa hän tunnusti kurituksensa tulleen Herran kädestä. Julkisessa lausunnossaan hän tunnusti syyllisyytensä ja ylisti Jumalaa, joka suuressa armosaan oli parantanut hänet. »Mutta sen ajan kuluttua», hän sanoi, »minä, Nebukadnessar, nostin silmäni taivasta kohti,

ja minun järkeni palasi. Ja minä kiitin Korkeinta, minä ylistin ja kunnioitin häntä, joka elää iankaikkisesti, jonka hallitus on iankaikkinen hallitus ja jonka valtakunta pysyy suvusta sukuun. Kaikki maan asukkaat ovat tyhjänveroiset; ja hän tekee, niin kuin hän tahtoo, taivaan joukoille ja maan asukkaille, eikä ole sitä, joka pidättää hänen kätensä ja sanoo hänelle: 'Mitäs teet?'

»Siihen aikaan palasi minun järkeni ja palasi minun valta-suuruuteni ja loistoni, minun valtakuntani kunniaksi. Ja minun hallitusmieheni ja ylimykseni etsivät minut, ja minut pantiin jälleen hallitsemaan valtakuntaani, ja minun valtani lisääntyi ylenpalttisesti.»

Tuosta kerran niin ylpeästä yksinvaltiaasta oli tullut nöyrä Jumalan lapsi, sortavasta ja mahtailevasta hallitsijasta viisas ja myötätuntoinen kuningas. Hän joka oli halveksinut ja pilkannut taivaan Jumalaa, tunnusti nyt Korkeimman vallan ja koetti vakavasti edistää Herran pelkoa ja alamaistensa onnellisuutta. Kuningasten Kuninkaan nuhtelemana Nebukadnessar oli lopultakin saanut sen opetuksen, minkä oppiminen on tarpeen kaikille hallitsijoille — että todellinen hyvyys on tosi suuruutta. Hän tunnusti Herran eläväksi Jumalaksi ja sanoi: 'Nyt minä, Nebukadnessar, kiitän, ylistän ja kunnioitan taivaan kuningasta; sillä kaikki hänen työnsä ovat totiset ja hänen tiensä oikeat. Ja hän voi nöyryyttää ne, jotka ylpeydessä vaeltavat.'»

Nyt täyttyi se Jumalan tarkoitus, jonka mukaan maailman suurimman valtakunnan tuli ylistää häntä. Tämä julkinen lausunto, jossa Nebukadnessar tunnusti Jumalan armon, hyvyden ja arvovallan, on viimeinen teko, joka hänen elämänsä vaiheista on merkitty pyhään historiaan.

44.

NÄKYMÄTÖN TARKKAILIJA

Danielin elämän lähestyessä loppuaan tapahtui suuria muutoksia siinä maassa, johon hänet heprealaisine tovereineen oli viety vankeina yli kuusikymmentä vuotta aikaisemmin. Nebukadnessar oli kuollut, ja Babylon, »jota ylisti kaikki maa» (Jer. 51:41), oli hänen seuraajiensa epäviisaan hallinnon alaisena ajautunut vähitellen mutta varmasti rappiotaan kohti.

Hulluttelevan ja heikon Belsassarin, Nebukadnessarin pojanpojan, aikana oli ylväs Babylon jo lähellä kukistumistaan. Päästyään jo nuorena osallistumaan hallitustehtäviin Belsassar käytti häikäilemättä kuninkaallista valtaansa ja ryhtyi kopeasti vastustamaan taivaan Jumalaa. Hänellä oli ollut monia tilaisuuksia oppia tuntemaan Jumalan tahtoa ja ymmärtämään olevansa velvollinen noudattamaan sitä. Hän oli tietoinen isoisänsä joutumisesta Jumalan rankaisemana karkotetuksi ihmisten parista, ja hänelle oli myös tuttua Nebukadnessarin kääntymys ja ihmeellinen ennalleen palauttaminen. Mutta huvinhaluisena ja omahyväisenä Belsassar unohti tyystin nämä opetukset, jotka hänen olisi pitänyt alati muistaa. Hän laiminlöi armollisesti suodut tilaisuutensa ja niiden tarjolla olevien keinojen käyttämisen, joilla hän olisi lähemmin tutustunut totuuteen. Belsassar sivuutti välinpitämättömästi kaiken sen, minkä Nebukadnessar oli lopulta oppinut sanomattomien kärsimyksien ja nöyryytyksien jälkeen.

Mutta seuraukset tästä näyttäytyivät pian. Kyyros piiritti Babylonian meedialaisten ja persialaisten joukkojen ylipääl-

likkönä. Mutta elosteleva kuningas vetäytyi valloittamattomana pidettyyn linnoitukseensa, jota paksujen muurien ja vaskiporttien lisäksi suojasi Eufrat-virta. Sinne hän oli varannut runsaasti muonavaroja, ja siellä hän saattoi mielestään turvassa viettää aikaansa kemuissa ja juomingeissa.

Ylpeänä ja ylimielisenä huolettomassa turvallisuudentunnossaan »Belsassar laittoi suuret pidot tuhannelle ylimyksellensä, ja hän joi viiniä näiden tuhannen edessä». Tilaisuuden loistokkuutta lisättiin kaikilla viihdytyskeinoilla, joita suinkin rahalla ja vallalla voitiin järjestää. Kuninkaallisessa illanvietossa oli vieraiden joukossa kauniita naisia antamassa omilla viehätyskeinoillaan panoksensa illan tunnelmaan. Siellä oli eteviä ja oppineita miehiä. Ruhtinaat ja valtiomiehet särpivät viiniä kuin vettä ja remusivat sitten juopuneina siinä kuin muutkin.

Häpeällisen juopottelun sumennettua järjen ja päästettyä alhaiset mielijohteet ja intohimot valloilleen kuningas ryhtyi itse johtamaan riehakkaita orgioita. Juhlahumun jatkuessa hän käski »tuoda ne kulta- ja hopea-astiat, jotka Nebukadnessar oli ottanut Jerusalemin temppelistä, että kuningas ja hänen ylimyksensä, hänen puolisonsa ja sivuvaimonsa joisivat niistä». Kuningas halusi näyttää, ettei mikään ollut niin pyhää etteikö hän voisi pidellä sitä käsissään. »Silloin tuotiin ne kulta-astiat, ja niistä joivat kuningas ja hänen ylimyksensä, hänen puolisonsa ja sivuvaimonsa. He joivat viiniä ja ylistivät kultaisia ja hopeisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia.»

Belsassar ei aavistanut, että taivaallinen Todistaja seurasi hänen pakanallisia juominkejaan ja että jumalallinen Tarkkailija huomaamattomana silmäili tuota rienaavaa näytelmää, kuunteli sen pyhää häpäisevää ilonpitoa ja katseli sen epäjumalanpalvontaa. Mutta pian tuo kutsumaton Vieras ilmaisi läsnäolonsa. Kemujen ollessa huipussaan ilmaantui veretön käsi kirjoittamaan palatsin seinille kirjaimia, jotka leimusivat tulen liekkien tavoin — sanoja, joiden kuningas ja hänen vieraansa nyt omantuntonsa syyttäminä uumoilivat ennustavan tuomiota, vaikkei kukaan juhlaväestä niitä ymmärtänytkään.

Meluisa hilpeys vaimeni, kun miehet ja naiset oudon kauhun

Profeetat ja kuninkaat

valtaamina seurasivat, miten käsi hitaasti piirteli noita salaperäisiä kirjaimia. Aivan kuin panoraamana ilmaantuivat katseltaviksi heidän huonon elämänsä teot; ne näyttivät olevan haastettuja sen iankaikkisen Jumalan tuomioistuimen eteen, jonka valtaa he juuri olivat uhmanneet. Missä vain hetkeä aikaisemmin oli kuultu ilkamointia ja herjaavia sukkeluuksia, siellä olivat kasvot nyt käyneet kalvakkaksi, ja kuultiin vain pelon kiljahduksia. Kun Jumala saattaa ihmiset pelkäämään, eivät he pysty hillitsemään pakahduttavaa kauhuaan.

Belsassar oli kaikista eniten kauhuissaan. Hän olikin ollut ennen muita vastuussa siitä kapinasta Jumalaa vastaan, joka sinä yönä oli saavuttanut huippunsa koko Babylonian valtakunnassa. Näkymätön Tarkkailija edusti häntä, jonka valtaa oli uhmattu ja nimeä häväisty, ja hänen läsnäollessaan kuningas oli aivan pelon lamauttama. Hänen omatuntonsa heräsi. »Hänen lanteittensa nivelet herposivat, ja hänen polvensa tutisivat.» Belsassar oli julkeasti ryhtynyt vastustamaan taivaan Jumalaa ja luottanut omaan voimaansa uskomatta, että kukaan uskaltaisi sanoa: »Miksi niin teet?» Mutta nyt hän tajusi, että hän joutuisi tilille saamastaan luottamustehtävästä ja ettei hänellä tilaisuuksien laiminlyönnin ja uhmaavan asenteensa vuoksi ollut mitään sanottavaa puolustukseksi.

Turhaan kuningas yritti lukea leimuavia kirjaimia. Tässä oli salaisuus, jota hän ei pystynyt käsittämään, voima, jota hän ei voinut ymmärtää eikä vastustaa. Epätoivoisena hän kääntyi etsimään apua valtakuntansa viisailta. Hänen raju huutonsa kiiri yli väen hänen kutsuessaan noitia, kaldealaisia ja tähtien selittäjiä lukemaan kirjoitusta. »Kuka ikinä voi lukea tämän kirjoituksen», hän lupasi, »ja ilmoittaa minulle sen selityksen, hänet puetaan purppuraan, ja hänen kaulaansa pannaan kultakäädyt, ja hän on oleva yksi valtakunnan kolmesta valtamiehestä.» Mutta hänen vetoimuksensa luotettuihin neuvonantajiansa ei runsaan palkinnon tarjouksineenkaan tuottanut tulosta. Taivaallista viisautta ei voida ostaa eikä myydä. »Kaikki kuninkaan viisaat eivät voineet lukea kirjoitusta eivätkä ilmoittaa kuninkaalle sen selitystä.» He eivät kyenneet lukemaan salaperäisiä kirjaimia sen paremmin kuin aikaisemman sukupolven viisaat selittämään Nebukadnessarin unia.

Silloin kuninkaan äiti muisti Danielin, joka puolen vuosisataa aiemmin oli ilmoittanut kuningas Nebukadnessarille unen suuresta kuvapatsaasta ja sen selityksen. »Eläköön kuningas iankaikkisesti», hän sanoi. »Älkööt sinun ajatuksesi peljättäkö sinua, älköötäkä kasvosi kalvetko. Sinun valtakunnassasi on mies, jossa on pyhien jumalien henki ja jolla sinun isäsi päivinä havaittiin olevan valistus ja ymmärrys ynnä viisaus, samankaltainen kuin jumalien: hänet asetti isäsi, kuningas Nebukadnessar, tietäjän, noitien, kaldealaisten ja tähtienselittäjän päämieheksi — — sentähden, että erinomainen henki ja tieto ynnä myös taito selittää unia, arvata arvoituksia ja ratkaista ongelmia havaittiin juuri hänessä, Danielissa, jolle kuningas oli antanut nimen Beltsassar. Kutsuttakoon nyt Daniel, niin hän ilmoittaa selityksen.»

»Silloin Daniel tuotiin kuninkaan eteen.» Belsassar yritti ryhdistäytyä ja sanoi profeetalle: »Oletko sinä Daniel, joka on niitä juutalaisia pakkosiirtolaisia, mitkä minun isäni, kuningas, on tuonut Juudasta? Minä olen kuullut sinusta, että sinussa on jumalien henki ja että sinussa on havaittu valistus, taito ja erinomainen viisaus. Ja nyt tuotiin minun eteeni viisaat ja noidat lukemaan tätä kirjoitusta ja ilmoittamaan minulle sen selitys, mutta he eivät voineet sen selitystä ilmoittaa. Mutta sinun minä olen kuullut voivan antaa selityksiä ja ratkaista ongelmia. Nyt siis, jos voit lukea kirjoituksen ja ilmoittaa minulle sen selityksen, niin sinut puetaan purppuraan, ja kultakäädyt pannaan sinun kaulaasi, ja sinä olet oleva yksi valtakunnan kolmesta valtamiehestä.»

Danielia eivät liikuttaneet kuninkaan lupaukset hänen seisoesaan siinä kauhun lamauttaman väen edessä tyynen arvokkaana Korkeimman palvelijana. Hän ei tullut imartelemaan kuningasta vaan tulkitsemaan tuomion sanoman. »Lahjasi pidä itse», hän sanoi, »ja antimesi anna toiselle. Mutta kirjoituksen minä luen kuninkaalle ja ilmoitan hänelle sen selityksen.»

Profeetta palautti ensin Belsassarin mieleen tuttuja asioita, joista hän ei kuitenkaan ollut oppinut sitä nöyryyttä, joka olisi saattanut pelastaa hänet. Hän puhui Nebukadnessarin synnistä ja lankeemuksesta ja siitä, miten Herra oli kohdellut häntä — hänen saamastaan vallasta ja loistosta sekä jumalallisesta

Profeetat ja kuninkaat

tuomiosta, joka kohtasi häntä ylpeyden takia, ja vihdoinkin siitä, miten hän sen jälkeen tunnusti Israelin Jumalan voiman ja armon. Sitten profeetta nuhteli rohkeasti ja voimakkaasti sanoin Belsassaria jumalattomuudesta. Hän selosti kuninkaan synnin ja osoitti hänelle ne opetukset, jotka hän olisi voinut painaa mieleensä mutta jotka hän oli laiminlyönyt. Belsassar ei ollut ottanut oppia isoisänsä kokemuksista eikä välittänyt hänelle itselleen niin merkittävien tapahtumien varoituksesta. Hän oli saanut tilaisuuden oppia tuntemaan ja tottelemaan oikeaa Jumalaa, mutta hän ei ollut ottanut siitä vaaria, ja nyt hän joutuisi kärsimään kapinansa seuraukset.

»Sinä, Belsassar», julisti profeetta, »et ole nöyryyttänyt sydäntäsi, vaikka tämän kaiken tiesit; vaan sinä olet korottanut itsesi taivaan Herraa vastaan: hänen huoneensa astiat on tuotu sinun eteesi, ja sinä ja sinun ylimyksesi, sinun puolisisi ja sivuvaimosi olette juoneet niistä viiniä, ja sinä olet ylistänyt hopeisia ja kultaisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia, jotka eivät näe, eivät kuule eivätkä mitään tiedä. Mutta sitä Jumalaa, jonka kädessä on sinun henkesi ja kaikki sinun tiesi, sinä et ole kunnioittanut. Sentähden on tämä käsi lähetetty hänen tykönsä ja tämä kirjoitus kirjoitettu.»

Sitten profeetta kääntyi seinällä olevaan taivaan lähettämään sanomaan päin ja luki: »MENE, MENE, TEKEL, UFARSIN.» Kättä, joka piirsi nämä kirjaimet ei enää nähty, mutta nämä neljä sanaa välkkyivät vielä kauhistavan selvinä, ja nyt kansa kuunteli henkeä pidätellen iäkkään profeetan julistusta:

»Tämä on sen selitys: *mene* merkitsee: Jumala on *laskenut* sinun valtakuntasi *luvun* ja on tehnyt siitä lopun. *Tekel*: sinut on vaa'alla *punnittu* ja köykäiseksi havaittu. *Peres*: sinun valtakuntasi on *pirstottu* ja annettu meedialaisille ja *persialaisille*.»

Tuon viimeisen yön mielettömällä riehallaan Belsassar ja hänen ylimyksensä olivat täyttäneet oman syntisyytensä ja Kaldean valtakunnan syyllisyyden mitan. Jumalan hillitsevä käsi ei voinut enää pidätellä uhkaavaa tuhoa. Kaitselmuksensa monilla johdatuksilla Jumala oli koettanut opettaa heitä kunnioittamaan lakiaan. »Me olemme koettaneet parantaa Baabelia», hän sanoi niistä, joiden tuomio ulottui nyt taivaaseen

asti, »mutta ei hän ole parantunut» (Jer. 51: 9). Ihmissydämen oudon kieroutuman takia Jumalan oli lopulta pakko julistaa peruuttamaton tuomionsa. Belsassar oli kukistuva, ja hänen valtakuntansa annettaisiin toisten käsiin.

Profeetan lakattua puhumasta kuningas käski suorittaa hänelle luvatut kunnianosoitukset, joiden mukaan »Daniel oli puettava purppuraan ja kultakäädyt pantava hänen kaulaansa ja julistettava, että hän oli oleva yksi valtakunnan kolmesta valtamiehestä».

Toista sataa vuotta aikaisemmin Herra oli profeetan julistamana ilmoittanut, että tuo kuninkaan ja hänen neuvonantajensa Jumalaa pilkkaava huvittelun yö, jolloin »syödään ja juodaan», muuttuisi kauhun pelästyttämänä »vavistukseksi» (Jes. 21:4,5). Ja nyt seurasivat kohtalokkaat tapahtumat toisiaan nopeasti ja tarkoin sen mukaisesti, kuin kirjoituksissa oli ennustettu jo vuosia ennen kuin niiden päähenkilöt olivat syntyneetkään.

Kuninkaan ollessa vielä juhlasalissa niiden ympäröimänä, joiden tuomio oli julistettu, sanansaattaja ilmoittaa hänelle, »että hänen kaupunkinsa on valloitettu», vaikka hän luuli olevansa vihollisen saavuttamattomissa; »kahlauspaikat vallatut — ja sotamiehet kauhun vallassa» (jakeet 31, 32). Kuninkaan ja hänen ylimystensä vielä juodessa Herran pyhistä astioista ja ylistäessä hopeisia ja kultaisia jumaliaan olivat meedialaiset ja persialaiset siirtäneet Euftrat-virran pois uomastaan ja päässeet siten marssimaan suoraan vartioimattoman kaupungin sydämeen. Kyyroksen joukot olivat nyt palatsin muurien juurella, ja kaupungissa oli vihollisen sotilaita, niin kuin se olisi täytetty »heinäsirkoilla» (jake 14). Heidän voitonhuutonsa kajahtelivat hätäntyneiden remuajien epätoivoista kirkunaakin kovemmin.

»Samana yönä tapettiin Belsassar, kaldealaisten kuningas», ja valtaistuimelle nousi ulkomaalainen hallitsija.

Heprealaiset profeetat olivat selvästi puhuneet siitä, millä tavoin Babylon kukistuisi. Jumalan näytettyä heille tulevien aikojen tapahtumia he olivat huudahtaneet: »Kuinka onkaan valloitettu Seesak, vallattu se, jota ylisti kaikki maa! Kuinka onkaan Baabelista tullut kauhistus kansojen seassa!» »Kuinka

Profeetat ja kuninkaat

rikottu ja särjetty onkaan se vasara, joka löi koko maanpiiriä! Kuinka onkaan Baabel tullut kauhistukseksi kansojen seassa!»
»Huuto käy: 'Baabel on valloitettu!' ja maa vapisee, parku kuuluu kansoissa.»

»Äkisti on Baabel kaatunut ja murskaantunut. — — Sillä hävittäjä käy Baabelin kimppuun, ja sen sankarit vangitaan, heidän jousensa murretaan; sillä Herra on koston Jumala: hän maksaa tarkoin. Minä juovutan sen ruhtinaat ja tietäjät, sen käskynhaltijat, päämiehet ja sankarit; ja he nukkuvat ikuisen uneen eivätkä enää heräjä, sanoo Kuningas; Herra Sebaot on hänen nimensä.»

»Minä viritin sinulle pyydyksen, ja niin sinut, Baabel, vangittiin tietämättäsi. Sinut tavattiin ja otettiin kiinni, sillä Herraa vastaan sinä ryhdyit taisteluun. Herra avasi asehuoneensa ja toi ulos vihansa aseet. Sillä Herra, Herra Sebaot, on tekevä työnsä kaldealaisten maassa.

»Näin sanoo Herra Sebaot: Sorrettuja ovat niin israelilaiset kuin Juudan miehet, ja kaikki heidän vangitsijansa pitävät heitä kiinni, he eivät tahdo päästää heitä irti. Mutta heidän lunastajansa on väkevä, Herra Sebaot on hänen nimensä. Hän ajaa heidän asiansa, tuo rauhan maan päälle, mutta Baabelin asukkaille vavistuksen» (Jer. 51:41; 50:23,46; 51:8,56,57; 50: 24,25,33,34).

Näin toteutui sekin ennustus, että »Baabelin leveä muuri hajotetaan maahan, ja sen korkeat portit poltetaan tulella». Näin lopetti Herra Sebaot »julkeitten kopeuden» ja painoi »maahan väkivaltaisten ylpeyden. — — Ja Baabelin, valtakuntain kaunistuksen, kaldealaisten ylpeyden ja loiston» kävi niin kuin Sodomian ja Gomorran — siitä tuli iäksi kirottu paikka. »Ei sitä ikinä enää asuta», oli Herra julistanut, »autioksi jää se polvesta polveen; ei arabialainen sinne telттаansa tee, eivätkä paimenet siellä laumaansa lepuuta. Erämaan eläimet lepäävät siellä, sen huoneet ovat täynnä huuhkajia, kamelikurjet asuvat siellä, ja metsänpeikot siellä hyppelävät. Sakaalit ulvovat sen palatseissa, aavikkosudet huvilinnoissa. Minä teen sen tuonenkurkien perinnöksi ja vesirämeeksi, minä lakaisen sen pois hävityksen luudalla, sanoo Herra Sebaot» (Jer. 51:58; Jes. 13: 11,19—22; 14: 23).

Näkymätön tarkkailija

Babylonian viimeiselle hallitsijalle, kuten esikuvallisesti jo sen ensimmäisellekin, oli jumalallinen Tarkkailija julistanut tuomionsa: »Sinulle, kuningas, julistetaan: Sinun valtakuntasi on otettu sinulta pois» (Dan. 4: 31).

»Astu alas ja istu tomuun, sinä neitsyt,
tytär Baabel, _____
istu maahan valtaistuinta vailla _____ .
Istu äänetönnä ja väisty pimeään,
sinä Kaldean tytär;
sillä ei sinua enää kutsuta valtakuntien valtiattareksi.

Minä vihastuin kansaani, annoin häväistä perintöni,
minä annoin heidät sinun käsiisi; _____
et osoittanut sinä heille sääliä _____ .

Ja sinä sanoit: Täti minä olen valtiatar',
niin ettet näitä mieleesi pannut,
et loppua ajatellut.
Mutta nyt kuule tämä, sinä hekumassa-eläjä,
joka istut turvallisena, joka sanot sydämessäsi:
'Minä, eikä ketään muuta!
Minä en ole leskenä istuva _____ .
enkä lapsettomuudesta tietävä.'

Mutta nämä molemmat tulevat sinun osaksesi
äkisti, yhtenä päivänä:
lapsettomuus ja leskeys;
ne kohtaavat sinua täydeltänsä,
huolimatta velhouksiesi paljoudesta,
loitsujesi suuresta voimasta.
Sinä luotit pahuuteesi,
sinä sanoit: 'Ei kukaan minua näe.'

Sinun viisautesi ja tietosi, ne sinut eksyttivät,
ja niin sinä sanoit sydämessäsi:
'Minä, eikä ketään muuta!'
Sentähden kohtaa sinua onnettomuus,
jota et osaa manata pois;
sinut yllättää tuho,

Profeetat ja kuninkaat

josta et lunnailta pääse.
Äkkiä kohtaa sinua perikato, aavistamattasi.

Astu nyt esiin loitsuinesi ja paljoine
velhouksinesi,
joilla olet vaivannut itseäsi nuoruudestasi asti;
ehkä hyvinkin saat avun, ehkä herätät pelkoa.

Sinä olet väsyttänyt itsesi paljolla neuvottelullasi.
Astukoot esiin ja auttakoot sinua
taivaan mittaajat, tähtien tähystäjäät,
jotka kuu kuulta ilmoittavat,
mitä sinulle tapahtuva on.
Katso, he ovat kuin kuivat korret;
he eivät pelasta henkeään liekin vallasta.
Ei kukaan sinua pelasta.»

Jesaja 47: 1—15.

Jokaiselle kansakunnalle, joka on astunut tapahtumain näyttämölle, on suotu paikkansa maailmassa, jotta kävisi ilmi toteuttaako se Tarkkailijan ja Pyhän tarkoituksia. Profetia on hahmotellut maailman suurvaltojen nousun ja vaiheet — Babylonian, Meedia-Persian, Kreikan ja Rooman. Näissä kaikissa, kuten vähäisempienkin kansojen vaiheissa, historia on toistanut itseään. Kullakin on ollut koekautensa, ja kukin niistä on epäonnistunut, kadottanut loistonsa ja menettänyt voimansa.

Joskin kansakunnat ovat hyljänneet Jumalan periaatteet ja siten aiheuttaneet oman tuhonsa, on kautta aikakausien vaikuttanut kaiken yllä toimiva jumalallinen tarkoitus ollut havaittavissa. Tämän sai myös profeetta Hesekiel nähdä ollessaan maanpakolaisena kaldealaisten maassa, kun hänen annettiin hämmästyneenä katsella vertauskuvia, jotka ilmaisivat kaiken yllä toimivan Voiman puuttuvan maisten hallitsijoiden asioiden hoitoon.

Kebar-joen varrella Hesekiel näki, miten pohjoisesta puhalsi myrskytuuli, »suuri pilvi ja leimahteleva tuli, ja pilveä ympäröitsi hohde, ja tulen keskeltä näkyi ikäänkuin hehkuvaa malmia». Neljä elävää olentoa kuljetti sisäkkäisiä pyöriä, ja heidän yläpuolellaan »oli valtaistuimen muotoinen, näöltään

Näkymätön tarkkailija

kuin safiirikiveä. Ja valtaistuimen muotoisella istui hahmo, ihmisen näköinen, kohoten korkealle. — — Silloin näkyi kerubeilla ikäänkuin ihmiskäsi heidän siipiensä alla» (Hes. 1: 4,26; 10:8). Pyörät olivat rakenteeltaan niin monimutkaisia, että ne vaikuttivat ensi näkemältä sekavilta, mutta silti ne liikkuivat täysin sopusuhtaisesti. Noita pyöriä kuljettivat taivaalliset olennot, jotka vuorostaan olivat kerubien siipien alla olevan käden kannattamia ja opastamia. Heidän yläpuolellaan, safiirivaltaistuimella, oli Iankaikkinen, ja valtaistuinta ympäröi sateenkaari, joka kuvasi jumalallista armoa.

Samoin kuin nuo monimutkaiset pyörärakennelmat olivat kerubien siipien alla olevan käden ohjauksessa, on myös inhimillisten tapahtumien monimutkainen kulku jumalallisen valvonnan alaista. Kansakuntien kiistojen ja temmellysten aikanakin hän, joka istuu kerubien yläpuolella, ohjaa yhä tämän maan asioita.

Kansojen historia puhuttelee meitä tänään. Jumalalla on paikka suuressa suunnitelmassaan jokaiselle kansalle ja jokaiselle yksilölle. Nykyään tutkitaan ihmisiä ja kansakuntia luotaimella, ja se on hänen kädessään, joka ei koskaan erehdy. Kaikki ratkaisevat kohtalonsa omalla valinnallaan, ja Jumala hallitsee yli kaikkien toteuttaen tarkoituksiaan.

Ennustukset, jotka suuri MINÄ OLEN on antanut sanassaan ja jotka yhdistävät kunkin renkaan toiseensa tapahtumien ketjussa kaukaisesta iäisyydestä hamaan tulevaan ikuisuuteen, ilmaisevat meille nykyisen asemamme aikakausien kulussa sekä sen, mitä tulevaisuudessa on odotettavissa. Kaikki mitä profetia on ennalta esittänyt tapahtuvaksi, on löydetty historian lehdistä. Saamme olla varmat siitä, että mitä siitä vielä on tulossa, on kyllä täyttyvä oikeassa järjestyksessään.

Nykyään aikain merkit osoittavat meidän saapuneen suurten ja vakavien tapahtumien kynnykselle. Koko maailmamme on kuohuksissa. Silmäimme nähden täyttyy se, mitä Vapahtajamme ennusti tuloaan edeltävistä tapahtumista: »Te saatte kuulla sotien melskettä ja sanomia sodista. Sillä kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja nälänhätää ja maanjäristyksiä tulee monin paikoin» (Matt. 24: 6,7).

Profeetat ja kuninkaat

Aikamme on tavattoman mielenkiintoista kaikille ihmisille. Hallitsijat ja valtiomiehet, luottamustehtävissä ja korkeissa viroissa olevat miehet sekä kaikkien yhteiskuntaluokkien ajattelevat miehet ja naiset tarkkaavat nykytapahtumia. He tarkkailevat kansojen välisiä suhteita. He huomaavat kaikessa maisessa toiminnassa tapahtuvan kiihkeyden lisääntymisen ja toteavat jotakin suurta ja ratkaisevaa olevan tapahtumassa — että maailma on valtavan ahdingon partaalla.

Raamattu ja ainoastaan Raamattu antaa näistä asioista oikean näkemyksen. Se paljastaa maailmamme historian suuret lopputapahtumat, joiden varjot jo lankeavat. Ne saavat maan vapisemaan ja ihmiset pelosta menehtymään.

»Katso, Herra tekee maan tyhjäksi ja autioksi, mullistaa sen muodon ja hajottaa sen asukkaat, sillä he ovat rikkoneet lait, muuttaneet käskyt, hyljänneet iankaikkisen liiton. Sentähden kirous kalvaa maata, ja sen asukkaat syystänsä kärsivät» (Jes.24: 1,5,6).

»Voi sitä päivää! Sillä lähellä on Herran päivä, ja se tulee niinkuin hävitys Kaikkivaltiaalta. — — Surkastuneet ovat siemenjyvät multiensa alla, varastohuoneet autiot, aitat puretut, kun viljasta on kato. Kuinka huokaa karja, kuinka hädissään ovat raavaslaumat, sillä ei ole niillä laidunta! Myös lammaslaumat joutuvat perikatoon.» »Viiniköynnöstä on kohdannut kato, viikunapuu on kuihtunut, granaattipuu ja myös palmu ja omenapuu; kaikki kedon puut ovat kuivettuneet. Niin, häpeään on joutunut ilo, ihmislasten joukosta pois» (Jooel 1: 15—18,12).

»Voi minun rintaani! Minä vääntelehdin tuskasta. — — Sydämeni väräjä minussa; en voi vaieta, sillä minä kuulen pasunan äänen, sotahuudon. Hävitys tulee hävityksen päälle, sillä koko maa on tuhottu» (Jer. 4: 19,20).

»Voi! Suuri on se päivä, ei ole sen kaltaista. Se on Jaakobille ahdistuksen aika, mutta hän on pelastuva siitä» (Jer. 30: 7).

»Sillä: 'Sinä, Herra, olet minun turvani'. —
Korkeimman olet sinä ottanut suojaksesi.
Ei kohtaa sinua onnettomuus,
eikä vitsaus lähesty sinun majaan.»

Psalmi 91: 9,10.

»Tytär Siion _____ siellä lunastaa sinut Herra vihamiestesi käsistä. Nyt kokoontuu sinua vastaan paljon pakanoita, jotka sanovat: 'Se saastutettakoon; katselkoot meidän silmämme iloksensa Siionia!' Mutta he eivät tunne Herran aivoituksia eivätkä ymmärrä hänen neuvoansa» (Miika 4: 10—12). Jumala ei jätä pulaan seurakuntaansa sen suurimman vaaran hetkenä. Hän on luvannut pelastaa sen. »Minä käännän Jaakobin majojen kohtalon, minä armahdan hänen asuntojansa» (Jer. 30: 18).

Silloin toteutuu Jumalan aivoitus; hänen valtakuntansa periaatteita kunnioitetaan silloin kaikkialla auringon alla.

45.

JALOPEURAIN LUOLASSA

Kun Dareios [Daarejaves] meedialainen nousi Babylonian hallitsijoiden valtaistuimelle, hän ryhtyi heti uudistamaan maan hallintoa. Hän asetti »valtakuntaansa sata kaksikymmentä satraappia. — — Ja heitä ylempänä oli kolme valtaherraa, joista Daniel oli yksi. Heille tuli satraappien tehdä tili, ettei kuningas kärsisi vahinkoa. Mutta Daniel oli etevämpi muita valtaherroja sekä satraappeja, sillä hänessä oli erinomainen henki; ja kuningas aikoi asettaa hänet koko valtakunnan päämieheksi.»

Danielin osaksi tullut kunnia herätti kateutta valtakunnan johtavissa miehissä, ja he koettivat löytää jotakin syytöstä häntä vastaan. Mutta he eivät löytäneet mitään syytettävää, »sillä hän oli uskollinen, eikä hänestä laiminlyöntiä eikä rikkomusta löydetty».

Mutta Danielin nuhteeton käytös teki hänen vihollisensa vain entistäkin kateellisemmiksi. »Me emme löydä tuossa Danielissa mitään syytä», oli heidän pakko myöntää, »ellemme löydä sitä hänen jumalanpalveluksessaan.»

Sen jälkeen nämä valta herrat ja satraapit neuvottelivat keskenään ja laativat suunnitelman toivoen sen avulla saavansa profeetan tuhotuksi. He päättivät pyytää kuningasta allekirjoittamaan määräyksen, jolla kiellettäisiin ketään koko valtakunnassa anomasta mitään kolmenkymmenen päivän aikana Jumalalta tai keneltäkään muulta ihmiseltä kuin kuningas Dareiokselta. Tämän kiellon rikkojaa oli rangaistava heittämällä hänet jalopeurain luolaan.

Satraapit laativat siis tuollaisen säädöksen ja esittivät sen Dareiokselle allekirjoitettavaksi. He vetosivat hänen turhamaisuuteensa ja uskottelivat hänelle, että tämän kiellon säätäminen lisäisi suuresti hänen kunniaansa ja arvovaltaansa. Tietämättä mitään satraappien kavalasta aikeesta kuningas ei huomannut kieltoon liittyvän mitään vihamielistä, ja niin hän heidän imartelunsa suostuttelemana allekirjoitti sen.

Poistuessaan Dareioksen luota Danielin vihamiehet iloitsivat saatuaan ansansa nyt varmasti viritetyksi Herran palvelijaa varten. Tässä salahankkeessa oli saatanalla tärkeä osuutensa. Profeetta oli korkeassa valtakunnan hallintovirassa, ja pahat enkelit pelkäsivät, että hänen vaikutuksensa heikentäisi heidän otettaan sen johtajista. Nämä saatanan apurit olivat herättäneet kateutta satraapeissa; he olivat yllyttäneet näitä laatimaan suunnitelman Danielin tuhoksi, ja satraapit taipuivat pahuuden käyttöön ja panivat sen täytäntöön.

Profeetan vihamiehet uskoivat suunnitelmansa onnistuvan sen perusteella, että Daniel oli niin periaatteellinen. Eivätkä he arvioineetkaan väärin hänen luonnettaan. Hän huomasi pian heidän pahan tarkoituksensa tämän kiellon yhteydessä, mutta ei muuttanut tapojaan vähääkään. Miksi hän lakkaisi rukoilemasta nyt kun eniten tarvitsi rukousta? Ennemmin hän luopuisi elämästään kuin toivostaan Jumalan apuun. Tyynesti hän suoritti tehtävänsä satraappien esimiehenä. Rukoushetken tultua hän meni huoneeseensa, jonka ikkunat olivat avoinna Jerusalemiin päin, ja tapansa mukaan rukoili taivaan Jumalaa. Hän ei koettanut salata tekoaan. Vaikka hän hyvin tiesi, mitä seurauksia olisi hänen uskollisuudestaan Jumalaa kohtaan, ei hän mielessään yhtään epäröinyt. Niille jotka suunnittelivat hänen tuhoamistaan, hän ei antaisi vähintäkään aihetta otaksua, että hänen yhteytensä taivaaseen oli häiriintynyt. Daniel tottelisi kuningasta kaikissa niissä tapauksissa, joissa tällä oli oikeus antaa määräyksiä, mutta ei kuningas eikä hänen käskynsä saisi häntä luopumaan kuuliaisuudestaan kuningasten Kuninkaalle.

Näin profeetta rohkeasti mutta silti hiljaisesti ja vaatimattomasti julisti, ettei millään maallisella vallalla ole oikeutta puuttua sielun ja Jumalan välisiin asioihin. Epäjumalanpalvojen parissa hän todisti uskollisesti tästä totuudesta. Hänen

Profeetat ja kuninkaat

peloton pysymisensä oikean puolella loisti kirkkaana valona tuossa siveelliseltä kannalta synkässä pakanahovissa. Daniel on nykymaailmallekin hyvänä esimerkkinä kristillisestä pelottomuudesta ja uskollisuudesta.

Koko sen päivän satraapit vahtivat Danielia. Kolme kertaa he näkivät hänen menevän huoneeseensa, ja kolmesti he kuulivat hänen korottavan äänensä rukoillessaan hartaasti taivaan Jumalaa. Seuraavana aamuna he esittivät valituksensa kuninkaalle. Daniel, hänen kunnioitetuin ja uskollisin valtiomiehensä, oli halveksinut kuninkaallista määräystä. »Etkö ole kirjoittanut kieltoa», he muistuttivat häntä, »että kuka ikinä kolmenkymmenen päivän kuluessa rukoilee jotakin yhdeltäkään jumalalta tai ihmiseltä, paitsi sinulta, kuningas, se heitettäköön jalopeurain luolaan?»

»Kielto on luja», vastasi kuningas, »meedialaisten ja persialaisten peruuttamattoman lain mukaan.»

Voitonriemuisina he ilmoittivat nyt Dareiokselle hänen luotetuimman neuvonantajansa menettelystä. »Daniel, joka on juutalaisia pakkosiirtolaisia», he huudahtivat, »ei välitä sinusta, kuningas, eikä kiellosta, jonka olet kirjoittanut, vaan kolmena hetkenä päivässä hän toimittaa rukouksensa.»

Kuultuaan nämä sanat kuningas huomasi heti, mikä ansa oli viritetty hänen uskolliselle palvelijalleen. Hän käsitti, ettei kuninkaallista kieltoa ehdotettaessa ollut kysymys kuninkaan ihannoimisesta eikä kunnioittamisesta vaan pelkästä kateudesta Danielia kohtaan. Hän tuli omasta osuudestaan tähän aikaansaatuun vääryyteen »sangen murheelliseksi», ja »auringonlaskuun asti hän vaivasi itseään vapauttaakseen» ystävänsä. Satraapit tiesivät kuninkaan yrittävän tätä ja kiiruhtivat sanomaan hänelle: »Tiedä, kuningas, meedialaisten ja persialaisten laki on, ettei mitään kuninkaan vahvistamaa kieltoa tai julistusta peruuteta.» Niinpä tuo hätäisesti tehty kieltokin oli peruuttamaton ja täytyi toteuttaa.

»Silloin kuningas käski tuoda Danielin ja heittää hänet jalopeurain luolaan. Ja kuningas puhui Danielille ja sanoi: 'Sinun Jumalasi, jota sinä lakkaamatta palvelet, pelastakoon sinut.'» Luolan suuaukko peitettiin kivellä, »ja kuningas sinetöi sen omallaan ja ylimystensä sineteillä, ettei Danielin asiassa

Jalopeurain luolassa

muutosta tapahtuisi. Sitten kuningas meni palatsiinsa ja vietti yönsä paastoten eikä sallinut tuoda eteensä naisia, ja hänen unensa pakeni häneltä.»

Jumala ei estänyt Danielin vihamiehiä heittämästä häntä leijonien luolaan. Hän salli pahojen enkeleiden ja jumalattomien miesten toteuttaa hankettaan siihen asti. Mutta siten hän vain teki palvelijansa vapauttamisen huomattavaksi ja totuuden ja vanhurskauden vihollisten tappion täydellisemmäksi. »Sillä ihmisten viha tulee sinulle ylistykseksi» (Ps. 76: 11), on psalmista todistanut. Tämän yhden miehen rohkeus, joka halusi mieluummin noudattaa oikeutta kuin ihmisten ohjelmaa, tuottaisi tappion saatanalle mutta Jumalan nimelle kiitosta ja kunniaa.

Varhain seuraavana aamuna kuningas Dareios riensi jalopeurain luolalle ja »huusi Danielille murheellisella äänellä: — — 'Daniel, sinä elävän Jumalan palvelija, onko sinun Jumalasi, jota lakkaamatta palvelet, voinut pelastaa sinut jalopeuroilta?'»

Vastaukseksi kuultiin profeetan sanovan: »'Kuningas eläköön iankaikkisesti! Minun Jumalani on lähettänyt enkelinsä ja sulkenut jalopeurain kidat, niin etteivät ne ole minua vahingoittaneet, sillä minut on havaittu nuhteettomaksi hänen edessänsä, enkä minä ole sinuakaan vastaan, kuningas, rikosta tehnyt.'

»Silloin kuningas ihastui suuresti ja käski ottaa Danielin ylös luolasta. Ja kun Daniel oli otettu ylös luolasta, ei hänessä havaittu mitään vammaa; sillä hän oli turvannut Jumalaansa.

»Ja kuningas käski tuoda ne miehet, jotka olivat syyttäneet Danielia, ja heittää heidät lapsineen ja vaimoineen jalopeurain luolaan; eivätkä he ehtineet luolan pohjaan, ennenkuin jalopeurat hyökkäsivät heidän kimppuunsa ja murskasivat kaikki heidän luunsa.»

Jälleen julkaisi pakanallinen hallitsija lausunnon, jossa hän ylisti Danielin Jumalaa oikeana Jumalana. »Kuningas Daarejaves [Dareios] kirjoitti kaikille kansoille, kansakunnille ja kielille, mitä koko maan päällä asuu: 'Suuri olkoon teidän rauhanne! Minä olen antanut käskyn, että minun valtakuntani koko valta-
piirissä vavistakoon ja peljättäköön Danielin Jumalaa. Sillä hän on elävä Jumala ja pysyy iankaikkisesti. Hänen valtakun-

Profeetat ja kuninkaat

tansa ei häviä, eikä hänen herrautensa lopu. Hän pelastaa ja vapahtaa, hän tekee tunnustekoja ja ihmeitä taivaassa ja maan päällä, hän, joka pelasti Danielin jalopeurain kynsistä.'»

Jumalan palvelijaan kohdistunut ilkeämielinen vastustus oli nyt täysin murrettu. »Daniel oli korkeassa arvossa ja kunniaassa Daarejaveksen valtakunnassa sekä persialaisen Kooreksen [Kyyroksen] valtakunnassa.» Seurustelu hänen kanssaan oli saanut nämä pakanalliset yksinvaltiaat pakostakin myöntämään, että hänen Jumalansa oli »elävä Jumala ja pysyy iankaikkisesti. Hänen valtakuntansa ei häviä.»

Tästä kertomuksesta voimme oppia, että koettelemusten synkkinä kausina Jumalan lasten olisi pysyteltävä samanlaisina, kuin he olivat tulevaisuuden näyttäessä toiveikkaalta ja ympäristön tarjotessa heille kaikkea, mitä he saattoivat haluta. Jalopeurain luolassa oli Daniel samanlainen kuin seistessään kuninkaan edessä valtion virkamiesten esimiehenä ja Korkeimman profeettana/Ihminen, joka sydämestään tukeutuu Jumalaan, pysyy suurimman koetuksensa hetkenä samanlaisena kuin hän on menestyksen päivinä, jolloin hänelle loistaa Jumalan ja ihmisten suosion valo. Usko kurottuu näkymätöntä kohti ja tarttuu iankaikkisiin todellisuuksiin.

Taivas on hyvin lähellä niitä, jotka kärsivät vanhurskauden tähden. Kristus tuntee mielenkiintoa samoihin asioihin kuin hänen uskollinen kansansakin. Hän osallistuu pyhiensä kärsimyksiin. Kuka tahansa satuttaa hänen valittujaan, satuttaa häntä. Sama voima, joka on lähellä vapauttamaan fyysisestä vaivasta tai ahdingosta, on myös lähellä pelastamaan suuremmasta pahasta. Se auttaa Jumalan palvelijaa pysymään lahjomattomana kaikissa olosuhteissa ja saamaan voiton jumalallisen armon avulla.

Danielin kokemus valtiomiehenä niin Babylonian kuin Meedia-Persian valtakunnassa ilmaisee sen totuuden, ettei toimenhaltija välttämättä ole suunnitteleva poliitikko mutta että hän voi olla joka askeleellaan Jumalan opettama. Daniel, suurimman maisen valtakunnan pääministeri, oli samalla Jumalan profeetta ja taivaallisen innoituksen valistama. Yhtä vajavaisena kuin mekin hän oli innoitetun sanan mukaan silti virheetön. Hänen toimistaan eivät vihamiehet tarkimmallakaan

Jalopeurain luolassa

etsimisellä löytäneet mitään vikaa. Hänen esimerkkinsä osoittaa, mitä jokaisesta sydämestään kääntyneestä pyhittyneestä toimen miehestä voi tulla, kun hänen vaikuttimensa ovat Jumalan mielen mukaiset.

Taivaan vaatimusten tunnontarkka noudattaminen tuottaa sekä ajallisia että hengellisiä siunauksia. Daniel oli niin järkkymättömän uskollinen Jumalalle ja hallitsi niin peräänantamattomasti itsensä, että hän jalolla arvokkuudellaan ja horjumattomalla kunnollisuudellaan voitti jo nuorukaisena sen pakanallisen päällikön »suosion ja armon», jonka huostaan hänet oli annettu (Dan. 1:9). Samat luonteenpiirteet pysyivät huomattavina myös hänen myöhempinä vuosinaan. Hän kohosi nopeasti Babylonian valtakunnan pääministeriksi. Perättäisten kuninkaiden hallituskausina, kansakunnan kukistumisen sekä uuden maailmanvallan perustamisen aikoina hänen viisautensa ja valtiomieskykynsä, täydellinen tahdikkuutensa, ystävällisyytensä, aito hyvyytensä ja uskollinen periaatteellisuutensa olivat sitä laatua, että hänen vihamiestensäkin oli pakko tunnustaa, että »he eivät voineet löytää mitään syytä eikä rikkomusta, sillä hän oli uskollinen».

Ihmiset kunnioittivat Danielia uskomalla hänelle valtakunnan vastuullisia virkoja ja maailmanvaltojen salaisuuksia, ja Jumala kunnioitti häntä lähettiläänään ja antamalla hänelle monia ilmestyksiä tulevien aikojen salaisuuksista. Hänen nimellään otsikoidun kirjan luvuissa 7—12 on hänen muistiin kirjoittamiaan suurenmoisia ennustuksia, joita profeetta itsekään ei täysin ymmärtänyt. Ennen toimintansa päättymistä hän sai kuitenkin siunatun vakuutuksen, että »päivien lopussa» — tämän maailman historian loppukautena — hän saisi nousta osaansa. Hän ei päässyt ymmärtämään kaikkea, mitä Jumala oli ilmoittanut suunnitelmistaan. »Lukitse nämä sanat ja sinetöi tämä kirja», hänelle sanottiin hänen profeetallisista kirjoituksistaan; ne tuli sinetöidä »lopun aikaan asti». »Mene, Daniel», kehotti enkeli vielä kerran tuota uskollista Herran palvelijaa, »sillä ne sanat pysyvät lukittuina ja sinetöityinä lopun aikaan asti. Mutta sinä, mene, siksi kunnes loppu tulee; ja lepää, ja nouse osaasi päivien lopussa» (Dan. 12: 4, 9, 13).

Lähestyessämme tämän maailman historian loppua meillä on

Profeetat ja kuninkaat

erityistä syytä kiinnittää huomiomme Danielin kirjoittamiin ennustuksiin, koska ne koskevat juuri meidän aikaamme. Niiden yhteyteen tulisi liittää Uuden testamentin viimeisen kirjan opetukset. -Saatanana on saanut monet uskomaan, ettei Danielin ja Ilmestyskirjan Johanneksen kirjoituksia voida ymmärtää. Mutta näiden profetioiden tutkijoita on selvästi luvattu siunata. »Taidolliset ymmärtävät» (jae 10), sanottiin Danielin näyistä, jotka avattaisiin lopun aikana, ja siihen ilmestykseen, jonka Kristus antoi palvelijalleen Johannekselle Jumalan kansan opastukseksi halki vuosisatojen, hän liitti lupauksen: »Autuas se, joka lukee, ja autuaat ne, jotka kuulevat tämän profetian sanat ja ottavat vaarin siitä, mitä siihen kirjoitettu on» (Hm. 1: 3).

Danielin kirjan ja Ilmestyskirjan selostamista kansakuntien nousuista ja kukistumisista meidän tulee oppia, miten arvotonta on pelkästään ulkonainen ja maailmallinen loisto. Miten tyystin onkaan hävinnyt Babylonin valta ja mahtavuus, jonka kaltaista ei maailmassamme ole sen jälkeen nähty ja joka sen ajan ihmisistä näytti niin vakaalta ja kestävältä! Se katosi »niinkuin ruohon kukka» (Jaak. 1: 10). Samoin katosivat Meedia-Persian, Kreikan ja Rooman valtakunnat. Ja niin häviää kaikki millä ei ole Jumalaa perustuksenaan. Vain se voi kestää, joka on hänen tarkoituksensa mukaista ja ilmentää hänen luonnettaan. Hänen periaatteensa ovat ainoat, jotka maailmamme tietää kestäviksi.

Kun tutkimme huolellisesti Jumalan tarkoituksen toteutumisista kansakuntien historiassa ja siinä ilmoituksessa, joka koskee tulevia tapahtumia, se auttaa meitä arvostamaan sekä näkyviä että näkymättömiä asioita niiden todellisen arvon mukaisesti sekä oppimaan elämän todellisen tarkoituksen. Tarkkaillessamme näin ajallisia asioita iankaikkisuuden valossa voimme Danielin ja hänen tovereidensa tavoin elää sen hyväksi, mikä on totta, jaloa ja kestävä. Ja kun tässä elämässä opimme noudattamaan Herramme ja Vapahtajamme valtakunnan periaatteita — tuon autuaan valtakunnan, joka tulee kestävään iankaikkisesti — voimme olla hänen tullessaan valmiit muuttamaan sinne.

46.

MAANPAKOLAISTEN PALUU

Kyyroksen joukkojen saapuminen Babylonin muurien edustalle oli juutalaisille merkinä siitä, että heidän vapautuksensa pakkosiirtolaisuudesta lähenei. Jo toista sataa vuotta ennen Kyyroksen syntymää ennustukset olivat maininneet hänet nimeltä ja kertoneet, miten hän valloittaisi Babylonin yllätys-hyökkäyksellä ja valmistaisi tietä vankeudesta palaaville. Tästä oli ilmoitettu Jesajan välityksellä.

»Näin sanoo Herra voidellulleen Koorekselle, jonka oikeaan käteen minä olen tarttunut kukistaakseni kansat hänen edestään, että ovet hänen edessään avautuisivat eivätkä portit sulkeutuisi: Minä käyn sinun edelläsi ja tasoitan kukkulat, minä murran vaskiovet ja rikon rautasalvat. Minä annan sinulle aarteet pimeään peitosta, kalleudet kätköistänsä, tietääksesi, että minä, Herra, olen se, joka sinut nimeltä kutsuin, minä, Israelin Jumala» (Jes. 45: 1—3).

Jesaja oli ennustanut juutalaisten sortajien äkillisestä kukistumisesta. He saivat tämän kirjaimellisesta toteutumisesta riittävästi todisteita nähdessään persialaisen valloittajan joukkojen odottamatta pääsevän sisälle Babylonian pääkaupunkiin. He marssivat virran uomaa pitkin, josta vedet oli johdettu sivulle, sekä sisäporteista, jotka huolimattomasti oli jätetty auki ja vartioimatta. Tämän olisi pitänyt olla heille varmana merkinä siitä, että Jumala ohjasi kansakuntien asioita heidän hyväkseen, sillä siihen ennustukseen, joka kuvaili Babylonin valloitusta ja kukistumista, liittyivät kiinteästi sanat:

Profeetat ja kuninkaat

Minä »sanon Koorekselle: 'Minun paimeneni!' Hän täyttää kaiken minun tahtoni, hän sanoo Jerusalemille: 'Sinut rakennettakoon!' ja temppelille: 'Sinut perustettakoon!' Minä herätin hänet vanhurskaudessa, ja minä tasoitin kaikki hänen tiensä. Hän rakentaa minun kaupunkini ja päästää vapaiksi minun pakkosiirtolaiseni ilman maksua ja ilman lahjusta, sanoo Herra Sebaot» (Jes. 44: 28; 45: 13).

Eivätkä nämä olleet ainoat ennustukset, joihin maanpakoiset saattoivat perustaa toivonsa pikaisesta vapautuksestaan. Heillä oli Jeremian kirjoitukset, ja niissä sanottiin selvästi, kuinka kauan kestäisi ennen kuin Israel pääsisi takaisin Babylonista. »Mutta kun seitsemänkymmentä vuotta on täyttynyt», oli Herra ennalta sanonut sanansaattajansa julistamana, »niin minä kostan Baabelin kuninkaalle ja sille kansalle, sanoo Herra, heidän pahat tekonsa, kostan kaldealaisten maalle ja teen sen ikuisiksi erämaaksi» (Jer. 25:12). Juudan jäännös saisi suosion vastauksena palavaan rukoukseen. »Minä annan teidän löytää itseni, sanoo Herra, ja minä käännän teidän kohtalonne ja kokoan teidät kaikista kansoista ja kaikista paikoista, joihin olen teidät karkoittanut, sanoo Herra, ja palautan teidät tähän paikkaan, josta minä siirsin teidät pois» (Jer. 29: 14).

Usein Daniel ja hänen toverinsa olivat kertailleet näitä ja samanlaisia ennustuksia, jotka ilmoittivat, mitä Jumala oli suunnitellut kansansa hyväksi. Nyt kun tapahtumain nopea kehitys osoitti Jumalan vaikuttavan voimakkaalla kädellään kansojen vaiheisiin, Daniel ajatteli erityisesti Israelille annettuja lupauksia. Hänen uskonsa profeetalliseen sanaan johti hänet niihin kokemuksiin, joista pyhät kirjoittajat olivat edeltä kertoneet. »Vasta kun ne seitsemänkymmentä Baabelin vuotta ovat täyttyneet», oli Herra sanonut, »minä katson teidän puoleenne ja panen täytäntöön teitä kohtaan hyvän lupaukseni ja palautan teidät. Sillä minä tunnen ajatukseni, jotka minulla on teitä kohtaan, sanoo Herra: rauhan eikä turmion ajatukset; minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. Silloin te huudatte minua avuksenne, tulette ja rukoilette minua, ja minä kuulen teitä. Te etsitte minua ja löydätte minut, kun te etsitte minua kaikesta sydämestänne» (jakeet 10—13).

Maanpakolaisten paluu

Kun Daniel vähän ennen Babylonian kukistumista mietiskeli näitä ennustuksia ja etsi Jumalaa saadakseen oikean käsityksen ajoista, hänelle esitettiin sarja näkyjä valtakuntien noususta ja kukistumisesta. Danielin kirjan seitsemännessä luvussa esitettyyn ensimmäiseen näkyyn annettiin myös selitys, mutta kaikkea ei kuitenkaan selvitetty profeetalle. »Minua, Danielia, peljättivät minun ajatukseni suuresti», hän kirjoitti tästä kokemuksestaan, »ja minun kasvoni kalpenivat, ja minä kätkin asian sydämeeni» (Dan. 7:28).

Eräässä toisessa näyssä valaistiin edelleen tulevia tapahtumia, ja tämän näyn lopussa Daniel kuuli »yhden pyhän puhuvan, ja toinen pyhä sanoi sille, joka puhui: 'Kuinka pitkää aikaa tarkoittaa näky'» (Dan. 8:13). Annettu vastaus: »Kahtatuhatta kolmeasataa iltaa ja aamua; sitten pyhäkkö asetetaan jälleen oikeuteensa» (jae 14), huolestutti Danielia, ja hän halusi hartaasti saada selville näyn merkityksen. Hän ei voinut ymmärtää, että Jeremian ennustamat seitsemänkymmentä maanpakolaisuuden vuotta liittyivät jotenkin niihin kahteen tuhanteen kolmeensataan vuoteen, joiden hän näyssä kuuli taivaallisen vierailijan ilmoituksen mukaan kuluvan ennen Jumalan pyhäkön puhdistusta eli oikeuteensa asettamista. Enkeli Gabriel antoi hänelle osittaisen selityksen, mutta kun profeetta kuuli sanat: »Näky — — tarkoittaa kaukaista aikaa», niin hän herpaantui. »Ja minä, Daniel, olin raukea», hän kertoo kokemuksestaan, »ja sairastin jonkin aikaa. Sitten minä nousin ja toimitin palvelusta kuninkaan tykönä; ja minä olin hämmästyksissäni näyn tähden enkä sitä ymmärtänyt» (jakeet 26,27).

Yhä huolissaan Israelista Daniel tutki uudelleen Jeremian ennustuksia. Ne olivat hyvin selviä, niin selviä, että hän ymmärsi kirjoihin merkityistä todistuksista »vuosien luvun, josta Herran sana oli tullut profeetta Jeremialle, että Jerusalemin oli oleva raunioina seitsemänkymmentä vuotta» (Dan. 9:2).

Uskoen vahvasti profetian sanan varmuuteen Daniel rukoili Herralta näiden lupausten pikaista täyttymystä. Hän pyysi, että Jumala pitäisi kunniansa voimassa. Rukouksessaan hän samasti itsensä täysin niihin, jotka eivät olleet noudattaneet Jumalan tarkoitusta, ja tunnusti heidän syntinsä ominaan.

»Ja minä käänsin kasvoni Herran Jumalan puoleen», profeetta

Profeetat ja kuninkaat

sanoi, »hartaassa rukouksessa ja anomisessa, paastossa, säkissä ja tuhassa. Minä rukoilin Herraa, Jumalaani, [ja] tunnustin» (jakeet 3,4). Vaikka Daniel oli jo kauan palvellut Jumalaa ja saanut taivaan tunnustuksen siitä, että hän oli »otollinen», hän nyt kuitenkin kävi Jumalan eteen syntisenä ja esitti rakastamansa kansan suuren tarpeen. Kaikessa yksinkertaisuudessaankin hänen rukouksensa oli kaunopuheinen ja sanomattoman harras. Näin hän rukoili:

»Oi Herra, sinä suuri ja peljättävä Jumala, joka pidät liiton ja säilytät laupeuden niille, jotka sinua rakastavat ja noudattavat sinun käskyjäsi. Me olemme syntiä tehneet, olemme väärin tehneet, olleet jumalattomat ja uppiniskaiset; me olemme poikenneet pois sinun käskyistäsi ja oikeuksista emmekä ole kuulleet sinun palvelijoitasi, profeettoja, jotka puhuivat sinun nimessäsi kuninkaillemme, ruhtinaillemme ja isillemme ja kaikelle maan kansalle.

»Sinun, Herra, on vanhurskaus, mutta meidän on häpeä, niinkuin se on tänä päivänä Juudan miesten ja Jerusalemin asukasten ja koko Israelin, läheisten ja kaukaisten, kaikissa maissa, joihin sinä olet heidät karkoittanut heidän uskottomuutensa tähden, jota he ovat sinulle osoittaneet.

»Herran, meidän Jumalamme, on armo ja anteeksiantamus, sillä me olemme olleet hänelle uppiniskaiset. — — Herra, kaiken vanhurskautesi tähden, kääntyköön sinun vihasi ja kiivastuksesi pois sinun kaupungistasi Jerusalemistä, sinun pyhästä vuorestasi; sillä meidän syntiemme tähden ja meidän isäimme pahojen tekojen tähden on Jerusalemi ja sinun kansasi tullut kaikkien häväistäväksi, jotka meidän ympärillämme ovat.

»Ja nyt, meidän Jumalamme, kuule palvelijasi rukous ja hänen anomisensa ja valista kasvosi pyhäkkösi ylitse, joka on autiona; Herran tähden. Minun Jumalani, kallista korvasi ja kuule, avaa silmäsi ja katso meidän hävitystämme ja sitä kaupunkia, joka on otettu sinun nimiisi; sillä me annamme rukouksiemme langeta sinun eteesi, emme omaan vanhurskauteemme, vaan sinun suureen armoosi luottaen.

»Herra, kuule, Herra, anna anteeksi, Herra, huomaa ja tee tekosi itsesi tähden, älä viivyttelä, minun Jumalani; sillä sinun

Maanpakolaisten paluu

kaupunkisi ja sinun kansasi ovat sinun nimiisi otetut» (jakeet 4-9, 16-19).

Taivas oli valmis kuulemaan profeetan hartaan rukouksen. Jo ennen kuin hän oli lakannut anomasta anteeksiantoa ja ennalleen palauttamista, ilmestyi mahtava Gabriel jälleen hänelle ja kiinnitti hänen huomionsa siihen näkyyn, jonka hän oli nähnyt ennen Babylonian kukistumista ja Belsassarin kuolemaa. Ja sitten enkeli esitteli hänelle yksinkertaisesti seitsemänkymmentä viikkoa kestävästä kauden, joka alkaisi »siitä ajasta, jolloin tuli se sana, että Jerusalemin on jälleen rakennettava» (jaa 25).

Daniel oli esittänyt rukouksensa »Daarejaveksen — — ensimmäisenä hallitusvuotena» (jaa1). Tämän meedialaisen hallitsijan sotapäällikkö Kyyros oli riistänyt Babylonilta maailmanvallan valtikkan. Dareioksen kuninkuus oli Jumalan kunnioittama. Enkeli Gabriel oli hänen luokseen lähetettynä »häntä vahvistamassa ja suojelemassa» (Dan. 11: 1). Dareioksen kuoltua noin kaksi vuotta Babylonian kukistumisen jälkeen nousi valtaistuimelle Kyyros, ja hänen hallituskautensa alussa oli kulunut seitsemänkymmentä vuotta siitä, kun Nebukadnessar oli siirtänyt ensimmäisen ryhmän heprealaisia kotimaastaan Juudeasta Babyloniaan.

Jumala oli käyttänyt Danielin vapauttamista jalopeurain luolasta jättämään suojelemaan vaikutelman Kyyros Suuren mieleen. Jumalan miehen erinomaiset ominaisuudet kaukonäköisenä valtiomiehenä saivat Persian hallitsijan erityisesti kunnioittamaan häntä ja eritoten hänen arvostelukykyään. Ja nyt samaan aikaan, kun Jumala oli sanonut saattavansa Jerusalemin temppelin jälleen rakennetuksi, hän suuntasi välikappaleensa Kyyroksen huomion juuri häntä koskeviin ennustuksiin, jotka Daniel niin hyvin tunsikin, ja myöntämään vapauden juutalaisväestölle.

Tämä tapahtui sen jälkeen, kun kuningas sai lukea ennustuksen, joka enemmän kuin sata vuotta ennen hänen syntymäänsä kuvaili sitä, millä tavalla Babylon vallattaisiin. Hän luki kaikkeuden Hallitsijan hänelle osoittaman sanoman: »Minä vyötän sinut, vaikka sinä et minua tunne, jotta tiedettäisiin auringon noususta sen laskemille asti, että paitsi minua ei ole

Profeetat ja kuninkaat

yhtäkään.» Hän sai katsella iankaikkisen Jumalan julistusta: »Palvelijani Jaakobin ja valittuni Israelin tähden minä kutsuin sinut nimeltä ja annoin sinulle kunnianimen, vaikka sinä et minua tuntenut.» Hän luki innoitetut sanat: »Minä herätin hänet vanhurskaudessa, ja minä tasoitin kaikki hänen tiensä. Hän rakentaa minun kaupunkini ja päästää vapaiksi minun pakkosiirtolaiseni ilman maksua ja ilman lahjusta» (Jes.45: 5,6,4,13). Tämä kaikki liikutti niin syvästi hänen sydäntään, että hän päätti suorittaa Jumalalta saamansa tehtävän. Hän päästäisi Juudean pakkosiirtolaiset lähtemään ja auttaisi heitä jälleenrakentamaan Herran temppelin.

Kirjallisessa julistuksessaan, jonka Kyyros kuulutti »koko valtakunnassansa», hän tiedotti haluavansa saada aikaan heprealaisten paluun ja heidän temppelinensä jälleenrakentamisen. »Kaikki maan valtakunnat on Herra, taivaan Jumala, antanut minulle», tunnusti kuningas kiitollisena tässä julkaistussa kuulutuksessaan, »ja hän on käskenyt minun rakentaa itsellensä temppelin Jerusalemiin, joka on Juudassa. Kuka vain teidän joukossanne on hänen kansaansa, sen kanssa olkoon hänen Jumalansa, ja hän menköön Jerusalemiin rakentamaan Herran, Israelin Jumalan, temppeliä. Hän on se Jumala, joka asuu Jerusalemissa. Kuka vain on jäljellä, se saakoon, missä asuukin muukalaisena, paikkakuntansa miehiltä kannatukseksi hopeata ja kultaa, tavaraa ja karjaa ynnä vapaaehtoisia lahjoja» (Esra 1: 1—4).

»Se temppeli rakennettakoon», hän jatkoi ohjeitaan, »paikaksi, jossa uhreja uhrataan. Sen perustukset laskettakoon lujiksi, sen korkeus olkoon kuusikymmentä kyynärää ja leveys kuusikymmentä kyynärää. Siinä olkoon aina rinnakkain kolme kivikertaa suuria kiviä ja yksi hirsikerta uusia hirsii; ja kustannukset suoritettakoon kuninkaan hovista. Ja myös Jumalan temppelin kulta- ja hopeakalut, jotka Nebukadnessar vei pois Jerusalemin temppelistä ja toi Baabeliin, annettakoon takaisin. Ne tulkoot paikoilleen Jerusalemin temppeliin» (Esra 6: 3—5).

Tästä käskystä levisi tieto kuninkaan valtakunnan kaukaisimpiinkin maakuntiin, ja kaikkialla maanpakolaisten keskuudessa vallitsi suuri ilo. Danielin tavoin monet olivat tutkineet

Maanpakolaisten paluu

profetioita ja rukoilleet, että Jumala ryhtyisi lupauksensa mukaan auttamaan Siionia. Nyt sitten heidän rukouksiinsa vastattiin, ja sydämestään riemuiten he saattoivat yhtyä laulaamaan:

»Kun Herra käänsi Siionin kohtalon,
niin me alimme kuin unta näkeväiset.
Silloin oli meidän suumme naurua täynnä,
ja kielemme riemua täynnä;
silloin sanottiin pakanain keskuudessa:
'Herra on tehnyt suuria heitä kohtaan.'
Niin, Herra on tehnyt suuria meitä kohtaan;
siitä me iloitsemme.»

Psalmi 126: 1—3.

»Juudan ja Benjaminin perhekunta-päämiehet sekä papit ja leeviläiset, kaikki, joiden hengen Jumala herätti» — nämä olivat se juutalaisten maanpakolaisten melkoinen jäännös, luvultaan noin viisikymmentä tuhatta, joka päätti käyttää hyväkseen suurenmoista tilaisuutta, kun sitä kehoitettiin »menemään ja rakentamaan Herran temppeliä Jerusalemiin». Heidän ystävänsä eivät päästäneet heitä lähtemään tyhjin käsin. »Kaikki, jotka asuivat heidän ympärillään, avustivat heitä hopeakaluilla, kullalla, tavaralla, karjalla ja kalleuksilla.» Näiden ja monien muiden vapaaehtoisten lahjojen lisäksi saatiin »Herran temppelin kalut, jotka Nebukadnessar oli vienyt pois Jerusalemistä.

Ne Koores, Persian kuningas, tuotatti aarteistonvartijalle, Mitredatille, kaikkiaan viisituhatta neljäsataa», annettavaksi uudelleen rakennettavan temppelin käyttöön (Esral: 5—11).

Juudeaan palaavan joukon käskynhaltijan vastuun Kyyros antoi Serubbaabelille, joka oli kuningas Daavidin jälkeläisiä, ja hänen kanssaan oli ylimmäinen pappi Joosua. Pitkästä matkasta aution erämaan halki selviytyttiin turvallisesti, ja onnellisena tuo joukko kiitti Jumalaa hänen monista siunauksistaan ja ryhtyi heti kunnostamaan rikottua ja tuhottua. »Perhekunta-päämiehet» näyttivät esimerkkiä uhraamalla varoistaan helpottaakseen temppelin jälleenrakentamisen menojen peittämistä, ja kansakin uhrasi sitten runsaasti vähistäkin varoistaan (ks. Esra 2: 64—70).

Profeetat ja kuninkaat

Mahdollisimman pian pystytettiin alttari temppelipihaan entisen alttarin paikalle. Tämän alttarin vihkimisen yhteydessä pidettyyn juhlaan »kokoontui kansa yhtenä miehenä», ja niin ryhdyttiin jälleen suorittamaan niitä pyhiä palveluksia, jotka olivat keskeytyneet silloin, kun Nebukadnessar hävitti Jerusalemin. »Ja he viettivät lehtimajanjuhlaa» ennen kuin erosivat jälleenrakentamaan ja kunnostamaan kotejaan (Esa 3:1—6).

Altтарin pystyttäminen päivittäisiä polttouhreja varten ilahdutti suuresti uskollista jäännöstä. Auliisti he osallistuivat temppelin jälleenrakennuksen tarpeellisiin valmisteluihin ja rohkaistuivat sitä mukaa kuin ne edistyivät kuukaudesta toiseen. He eivät olleet moneen vuoteen saaneet havaita mitään näkyviä merkkejä Jumalan läsnäolosta. Mutta nyt kun heidän ympärillään oli paljon sellaista, mikä muistutti niin ikävästi heidän isiensä luopumuksesta, he kaipasivat jotakin pysyvää merkkiä jumalallisesta anteeksiannosta ja suosiosta. He pitivät Jumalan hyväksymistä tärkeämpänä kuin omaisuutensa ja entisten etujensa takaisinsaamista. Hän oli auttanut heitä ihmeellisesti, ja heistä tuntui, että hän oli varmasti heidän kanssaan. Mutta he halusivat vielä suurempia siunauksia. Iloisin toivein he odottivat aikaa, jolloin saisivat temppelin valmistuttua nähdä hänen kirkkautensa loistavan sen sisältä.

Rakennustarvikkeita valmistelevat miehet löysivät raunioista muutamia valtavan suuria kiviä, jotka oli tuotu temppeliin Salomon päivinä. Nämä saatettiin käyttökuntoon ja lisäksi valmistettiin paljon uutta materiaalia; pian työ etenikin siihen vaiheeseen, että oli laskettava peruskivi. Tämä tehtiin monien tuhansien läsnäollessa, jotka olivat tulleet seuraamaan työn edistymistä ja ilmaisemaan ilonsa sen johdosta, että saivat osallistua siihen. Kulmakivi asetettiin paikoilleen pappien soittaessa torvilla ja Aasafin jälkeläisten kymbaaleilla, ja kansa yhtyi laulamaan »ylistys- ja kiitosvirren Herralle: 'Sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti Israelia kohtaan» (jae 11).

Nyt jälleenrakennettava temppeli oli mainittu monissa profetioissa, jotka käsittelivät sitä suosiota, jota Jumala halusi osoittaa Siionia kohtaan, ja kaikkien kulmakiven laskemisessa mukana olleiden olisi pitänyt sydämestään yhtyä tilaisuudessa

vallinneeseen juhlamieleen. Mutta tuona ilon päivänä kuultiin kaiken musiikin ja riemuhuutojen keskeltä muitakin ääniä. »Monet papit, leeviläiset ja perhekunta-päämiehet, vanhukset, jotka olivat nähneet edellisen temppelin, itkivät suurella äänellä, kun tämän temppelin perustus laskettiin heidän nähtensä» (jae 12).

Oli luonnollista, että nämä vanhat miehet tulivat murheellisiksi ajatellessaan kauan jatkuneen katumattomuuden seurausiksi. Jos he ja heidän sukupolvensa olisivat totelleet Jumalaa ja toteuttaneet hänen tarkoituksensa Israelin suhteen, ei Salomon rakentamaa temppeliä olisi hävitetty eikä heidän olisi tarvinnut joutua pakkosiirtolaisuuteen. Mutta kiittämättömytensä ja uskottomuutensa takia heidät oli hajotettu pakanoiden sekaan.

Mutta nyt olivat olosuhteet muuttuneet. Laupeudessaan Herra oli jälleen katsonut kansansa puoleen ja sallinut heidän palata omaan maahansa. Nyt olisi menneiden erehdysten murehtimisen pitänyt väistyä suuren ilon tunteiden tieltä. Jumala oli vaikuttanut Kyyroksen mieleen ja saanut hänet auttamaan heitä temppelin jälleenrakentamisessa, ja heidän olisi pitänyt tämän johdosta ilmaista syvä kiitollisuutensa. Mutta muutamat eivät havainneet Jumalan kaitselmuksen uusia johdatuksia. Iloitsemisen sijasta he viipyivät tyytymättömyyden ja masennuksen mielialoissa. He olivat nähneet Salomon temppelin loistokkuuden ja valittivat nyt pystytettävän rakennuksen heikompa laatua.

Napina ja valittelu sekä epäedulliset vertailut masensivat monia ja alensivat rakentajien mielialaa. Se sai työmiehet kyselemään, kannattiko heidän yleensä jatkaa sellaisen rakennuksen pystyttämistä, jota jo alun alkaen niin pahoin arvosteltiin ja itkettiin.

Joukossa oli kuitenkin monia sellaisia, joita suurempi usko ja laajempi näkemys esti tulemasta niin tyytymättömiksi, vaikka he joutuivatkin toteamaan tämän rakennuksen vähemmän loistokkaaksi. »Monet taas korottivat äänensä riemuiten ja iloiten. Eikä voitu erottaa raikuvaa riemuhuutoa kansan äänekkäästä itkusta; sillä kansa nosti suuren huudon, niin että huuto kuului kauas» (jakeet 12,13).

Profeetat ja kuninkaat

Ne jotka eivät riemuinneet temppelin kulmakiveä laskettaessa, olisivat kauhistuneet, jos olisivat edeltä nähneet uskonpuutteensa seuraukset. He eivät käsittäneet paheksumisensa ja pettymyksensä ilmausten vaikutusta eivätkä tieneet, miten paljon heidän tyytymättömät sanansa saattoivat viivyttää Herran huoneen valmistumista.

Israelilaiset olivat ennen maanpakolaisuuttaan ylpeilleet temppelinä mahtavuudesta ja sen vaikuttavista uskonnollisista palvelusmenoista. Mutta heidän jumalanpalveluksestaan oli usein puuttunut niitä ominaisuuksia, joita Jumala pitää olennaisimpina. Ensimmäisen temppelin mahtavuus ja sen palvelusten häikäisevä loisto eivät voineet suositella heitä Jumalalle, sillä he eivät uhranneet sitä, millä yksin oli arvoa hänen silmissään. He eivät tuoneet hänelle uhrilahjaksi katuvaa ja murtunutta mieltä.

Kun Jumalan valtakunnan elintärkeät periaatteet unohdetaan, jumalanpalveluksen muotomenot tulevat moninaisiksi ja turhan loisteliaiksi. Kun luonteen kehittäminen laiminlyödään, sielun kaunistus puuttuu ja jumalisuuden yksinkertaisuutta väheksytään, silloin ylpeys ja koreilunhalu vaativat suurenmoisia kirkkoja, loistavia koristeluja ja vaikuttavia muotomenoja. Mutta tällä kaikella ei kunnioiteta Jumalaa. Hän ei arvosta seurakuntaansa sen ulkonaisten etujen vaan sen vilpittömän hurskauden perusteella, joka erottaa sen maailmasta. Hän arvioi sitä sen mukaan, miten sen jäsenet kasvavat Kristuksen tuntemuksessa ja edistyvät hengellisessä kokemuksessaan. Hän odottaa sen noudattavan rakkauden ja hyvyyden periaatteita. Mikään taiteen kauneus ei ole verrattavissa Kristuksen edustajissa ilmenevään luonteen ja mielenlaadun kauneuteen.

Jokin seurakunta voi olla maan köyhimpiä. Se voi olla vailla kaikkea ulkonaista komeutta. Mutta jos sen jäsenet omaavat Kristuksen luonteen periaatteet, niin enkelit ovat mukana heidän jumalanpalveluksissaan. Kiitollisten sydänten kiitos ja ylistys kohoaa Jumalan luo suloisena uhrilahjana.

»Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä,
sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.
Niin sanokoot Herran lunastetut,
jotka hän on lunastanut ahdistuksen alta.»

Maanpakolaisten paluu

»Laulakaa hänelle, veisatkaa hänelle,
puhukaa kaikista hänen ihmeistänsä.
Hänen pyhä nimensä olkoon teidän kerskauksenne;
iloihkoon niiden sydän, jotka etsivät Herraa.»

»Sillä hän ravitsee nääntyvän sielun
ja täyttää nälkäisen sielun hyvyydellä.»

Psalmi 107: 1,2; 105: 2,3; 107: 9.

47.

»PROFEETAT - - TUKIVAT HEITÄ»

Lähellä niitä israelilaisia, jotka olivat ryhtyneet jälleenrakentamaan temppeliä, asui samarialaisia. Nämä olivat sekakansaa, joka oli syntynyt Assyrian maakuntien pakanasiirtolaisten ja Samariaan ja Galileaan jätettyjen kymmenen heimon jäännösten välisistä avioliitoista. Myöhempinä vuosina samarialaiset väittivät palvovansa oikeaa Jumalaa, mutta sydämeltään ja tavoiltaan he olivat epäjumalanpalvelijoita. Tosin he sanoivat epäjumalankuviensa vain muistuttavan heitä elävästä Jumalasta, kaikkeuden Hallitsijasta, mutta kansa oli kuitenkin taipuvaista kunnioittamaan jumalankuvia.

»Kun Juudan ja Benjaminin vastustajat» — joina nämä samarialaiset tulivat tunnetuiksi jälleenrakentamisen kautena — »kuulivat, että pakkosiirtolaiset rakensivat temppeliä Herralle, Israelin Jumalalle, astuivat he Serubbaabelin ja perhekunta-päämiesten luo ja sanoivat heille: 'Me tahdomme rakentaa yhdessä teidän kanssanne, sillä me etsimme teidän Jumalaanne, niinkuin tekin, ja hänelle me olemme uhranneet Eesarhaddonin, Assurin kuninkaan, päivistä asti, joka toi meidät tänne.» Mutta heidän pyytämänsä etuoikeus evättiin heiltä. »Ei sovi teidän ja meidän yhdessä rakentaa temppeliä meidän Jumalallemme», selittivät israelilaisten johtajat, »vaan me yksin rakennamme Herralle, Israelin Jumalalle, niinkuin kuningas Koores, Persian kuningas on meitä käskenyt» (Esa 4: 1—3).

Vain jäännös oli valittu palaamaan Babylonista, ja nyt kun he ovat ryhtyneet näköjään ylivoimaiseen yritykseen, tulevat heidän lähimmät naapurinsa tarjoamaan apuaan. Samarialaiset

sanovat palvovansa oikeaa Jumalaa ja haluavansa osallistua temppelelpalvelukseen liittyvistä etuoikeuksista ja siunauksista. »Me etsimme teidän Jumalaanne niinkuin tekin», he selittivät. »Me tahdomme rakentaa yhdessä teidän kanssanne.» Mutta jos juutalaisten johtajat olisivat hyväksyneet tämän avuntarjouksen, he olisivat avanneet oven epäjumalanpalvelukselle. He huomasivat samarialaisten teeskentelyn ja käsittivät, ettei se apu, joka olisi saatu liittoutumalla näiden miesten kanssa, olisi minkään arvoista verrattuna siihen siunaukseen, jonka he voisivat odottaa saavansa noudattamalla Herran selviä käskyjä.

Siitä miten Israelin tuli suhtautua ympärillä oleviin kansoihin, oli Herra sanonut Mooseksen välityksellä: »Älä tee liittoa heidän kanssansa äläkä osoita heille armoa. Älä lankoudu heidän kanssansa.

Sillä he viettelevät sinun poikasi lupumaan minusta ja palvelemaan muita jumalia; ja silloin Herran viha syttyy teitä kohtaan, ja hän hävittää sinut nopeasti,

sillä sinä olet Herralle, sinun Jumalallesi, pyhitetty kansa, ja Herra on valinnut sinut omaisuuskansakseen ennen kaikkia muita kansoja, mitä maan päällä on» (5Moos. 7:2—4; 14:2).

Ennakolta ilmoitettiin selvästi, mitä seurauksia olisi siitä, että he liittoutuisivat ympärillä olevien kansakuntien kanssa. »Herra hajottaa sinut kaikkien kansojen sekaan maan äärestä toiseen», oli Mooses selittänyt, »ja sinä palvelet siellä muita jumalia, joita sinä et tunne ja joita sinun isäsi eivät tunteneet, puuta ja kiveä. Ja niiden kansojen seassa sinä et saa rauhaa, eikä jalkasi löydä lepopaikkaa. Herra antaa sinulle siellä vapisevan sydämen, rauenneet silmät ja nääntyvän sielun. Ja sinun elämäsi näyttää sinusta olevan hiuskarvan varassa, yöt ja päivät sinä olet pelon vallassa etkä ole varma hengestäsi. Aamulla sinä sanot: 'Jospa olisi ilta!' ja illalla sinä sanot: 'Jospa olisi aamu!' — sellaista pelkoa sinä tunnet sydämässäsi, ja sellaisia näkyjä sinä näet silmissäsi» (5Moos. 28: 64—67). »Mutta sitten sinä siellä etsit Herraa», jatkui lupaus, »sinun Jumalaasi, ja sinä löydät hänet, kun kysyt häntä kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi» (5 Moos. 4: 29).

Serubbaabel ja hänen toverinsa tunsivat nämä kirjoitukset ja monia muita niiden kaltaisia, ja äskeisen pakkosiirtolaisuuden yhteydessä he havaitsivat monia todisteita niiden täyttymisestä.

Profeetat ja kuninkaat

Nyt he olivat katuneet niitä syntejään, jotka olivat aiheuttaneet heille ja heidän isilleen ne rangaistukset, joista Mooses oli niin selvästi puhunut. He olivat kaikesta sydämestään kääntyneet Jumalan puoleen ja uudistaneet liittonsa hänen kanssaan. Siksi heidän oli sallittu palata Juudeaan, jotta he voisivat korjata ennalleen kaiken sen, mitä oli hävitetty. Sopsisiko heidän nyt heti tämän toimintansa alussa liittoutua epäjumalanpalvelijoiden kanssa?

»Älä tee liittoa heidän kanssansa», oli Jumala sanonut, ja ne jotka olivat vastikään uudelleen pyhittäytyneet Herralle hänen temppelinsä raunioiden edustalle pystytetyn alttarin ääressä, käsittivät, että hänen kansansa ja maailman välinen raja on aina pidettävä erehtymättömän selvänä. He kieltäytyivät liittoutumasta niiden kanssa, jotka Jumalan lain vaatimukset tuntevina eivät kuitenkaan halunneet totella niitä.

Jumalan kansan tulee noudattaa ajan loppuun asti niitä periaatteita, jotka on esitetty 5. Mooseksen kirjassa Israelin opetuksiksi. Todellinen onni on riippuvainen siitä, että liitosuhteemme Jumalaan jatkuu. Meillä ei koskaan ole varaa tinkiä periaatteistamme liittoutumalla niiden kanssa, jotka eivät pelkää Jumalaa.

Kristityiksi tunnustautuvat ovat alati vaarassa luulla, että vaikuttaakseen maailmallisiin heidän on tietystä määrin mukaututtava maailmaan. Mutta vaikka tällainen menettely näyttäisi hyvinkin edulliselta, se päättyy aina hengelliseen tappioon. Jumalan lasten on tarkoin varottava kaikkea salakavalaa vaikutusta, joka pyrkii saamaan heissä jalansijaa totuuden vihollisten imartelevilla houkutuskeinoilla. He ovat vieraita ja muukalaisia tässä maailmassa ja vaeltavat polkua, joka on täynnä vaaroja. He eivät saa välittää vähääkään niistä kekseliäistä metkuista ja viekoittelevista houkutuksista, joilla heitä koetetaan saada luopumaan uskollisuudestaan.

Kuitenkaan eivät Jumalan asian avoimet ja vannoutuneet vihamiehet ole eniten pelättäviä. Vielä pystyvämpiä pettämään ovat sellaiset, jotka Juudan ja Benjaminin vastustajien tavoin lähestyvät sulavin sanoin ja kauniisti puhuen ikään kuin pyrkisivät ystävälliseen liittoon Jumalan lasten kanssa. Sellaisia pitäisi jokaisen varoa, jottei joutuisi yllättäen johonkin taita-

vasti viritettyyn ja salattuun ansaan. Varsinkin nykyään, maailman historian lähestyessä loppuaan, Herra vaatii lapsiltaan valppautta, joka ei salli vähääkään herpaantumista. Mutta vaikka taistelu on herkeämätöntä, ei ketään jätetä kamppailemaan yksinään. Enkelit auttavat ja varjelevat niitä, jotka vaeltavat nöyrästi Jumalan edessä. Herramme ei koskaan petä ketään, joka luottaa häneen. Kun hänen lapsensa vetäytyvät hänen lähelleen suojaan pahuudelta, hän kohottaa säälivänä ja rakastavana lipun turvaamaan heitä viholliselta. »Älä koske heihin», hän sanoo, »sillä he ovat minun. Olen piirtänyt heidät kätteni hipiään.»

Mutta jatkamalla yhä vastustustaan Samarian väki »sai Juudan kansan kädet herpoamaan ja pelotti heidät rakentamasta. Ja ne palkkasivat heitä vastaan neuvonantajia, jotka tekivät heidän hankkeensa tyhjäksi, niin kauan kuin Koores, Persian kuningas, eli, ja aina Daarejaveksen hallitusaikaan asti» (Esra 4: 4,5). Väärillä tiedoillaan he herättivät epäilyksiä niiden mielessä, jotka oli helppo saada epäluuloisiksi. Mutta pahan voimia pidettiin monia vuosia hillittyinä, ja kansa sai Juudeassa vapaasti jatkaa työtään.

Enkelit auttoivat maanpakolaisia saatanan koettaessa saada heidät Meedia-Persian valtakunnan hallintoviranomaisten epäsuosioon. Koko taivas oli kiinnostunut tästä taistelusta. Profeetta Danielilta saamme tietää jotakin tästä valtavasta kamppailusta hyvän ja pahan voimien välillä. Kolme viikkoa Gabriel painiskeli pimeyden voimien kanssa, jotka pyrkivät vaikuttamaan Kyyroksen mieleen, ja ennen taistelun päättymistä itse Kristus tuli Gabrielin avuksi. »Persian valtakunnan enkeliruhtinas seisoj vastustamassa minua kaksikymmentäyksi päivää», selitti Gabriel, »mutta katso, Miikael, yksi ensimmäisistä enkeliruhtinaista, tuli minun avukseni, sillä minä olin jäänyt yksin sinne, Persian kuningasten tykö» (Dan. 10: 13). Tehtiin kaikki, mitä taivas saattoi tehdä Jumalan kansan hyväksi. Voitto saatiin lopulta, vihollisen joukot pidettiin alallaan koko Kyyroksen ajan ja koko hänen poikansa Kambyseen ajan, joka hallitsi noin seitsemän ja puoli vuotta.

Tämä oli juutalaisille suurenmoisten tilaisuuksien aikaa. Taivaan parhaat voimat olivat vaikuttamassa kuningasten

Profeetat ja kuninkaat

mieleen, ja Jumalan kansan osana oli mahdollisimman uuttesti työskennellen toteuttaa Kyyroksen määräystä. Heidän tuli ponnistaa kaikkensa saadakseen entiselleen temppelin ja sen palvelukset ja vakiintuakseen jälleen asumaan kodissaan Juudeassa. Mutta tuona Jumalan voiman päivänä monet osoitautuivat haluttomiksi. Heidän vihollistensa voimakas ja päättäväinen vastustus sai rakentajat vähitellen masentumaan. Muutamat eivät voineet unohtaa, että kulmakiveä laskettaessa monet olivat ilmaisseet epäilyksensä koko hankkeesta. Ja samarialaisten käydessä yhä uskaliaammiksi monet juutalaisista epäilivät, mahtoiko jälleenrakentamisen aika sittenkään olla vielä koittanut. Tällainen mieliala levisi laajalti. Rohkeutensa menettäneinä ja masentuneina monet työmiehet palasivat kotiinsa ja tavanomaisiin töihinsä.

Kambyseen hallitusaikana temppelityö edistyi hitaasti. Ja vale-Smerdiin eli Artahsastan (Esra 4: 7) hallitessa samarialaiset houkuttelivat tuon häikäilemättömän petturin julkaisemaan määräyksen, joka kielsi juutalaisia jälleenrakentamasta temppeliään ja kaupunkiaan.

Toista vuotta temppeli oli laiminlyötynä ja miltei hyljättynä. Ihmiset pysyttelivät kotosalla ja koettivat tavoitella ajallista hyvinvointia, mutta heidän tilansa oli surkea. He eivät menestyneet, vaikka olisivat miten työskennelleet. Luonnonvoimatkin näyttivät kääntyvän heitä vastaan. Koska he olivat jättäneet temppelin tyhjilleen, Herra lähetti kuivuuden tuhoamaan heidän omaisuuttaan. Jumala oli antanut heille suosionsa osoituksena pellon ja puutarhan hedelmiä, viljaa, viiniä ja öljyä, mutta koska he olivat käyttäneet näitä runsaita lahjojaan niin itsekäästi, otettiin siunaukset heiltä pois.

Tällaiset olosuhteet vallitsivat Dareios Hystaspeen kuninkuuden alkupuolella. Niin hengellisesti kuin ajallisestikin israelilaiset olivat surkuteltavassa tilassa. Niin kauan he olivat napsisseet ja epäilleet, niin kauan he olivat ensi kädessä ajatelleet omaa etuaan välittämättä sitä, että Herran temppeli oli raunioina, että monet olivat unohtaneet Jumalan tarkoituksen, jonka mukaan heidät palautettaisiin entisiin oloihinsa Juudeaan, ja nämä sanoivat: »Aika ei ole tullut rakentaa Herran huonetta» (Hagg. 1:2).

»Profeetat tukivat heitä»

Mutta ne jotka luottivat Jumalaan, eivät tänä synkkänä hetkenäkään olleet vailla toivoa. Profeetta Haggai ja Sakarja herätettiin selvittämään tätä kriisiä. Sytyttävin todistuksin nämä Herran sanansaattajat osoittivat kansalle, mistä heidän vaikeutensa johtuivat. Profeetat selittivät, että koska he eivät pitäneet Jumalan asioita tärkeimpinä, eivät he voineet myöskään ajallisesti menestyä. Jos israelilaiset olisivat kunnioittaneet Jumalaa, palvoneet häntä kaikella arvonannolla ja tehneet hänen huoneensa rakentamisen tärkeimmäksi tehtäväkseen, he olisivat saaneet osakseen hänen läsnäolonsa ja siunauksensa.

Masentuneille Haggai esitti tutkivan kysymyksen: »Onko sitten aika teidän asua panelilla kaunistetuissa huoneissanne, kun tämä huone on rauniona? Ja nyt sanoo Herra Sebaot näin: Ottakaa vaari teistänne.» Miksi olette tehneet niin vähän? Miksi ajattelette vain omia rakennuksianne ettekä välitä Herran rakennuksesta? Missä on nyt intonne, jolla ennen suunnittelitte Herran huoneen jälleenrakentamista? Entä mitä olette voittaneet palvellessanne vain itseänne? Halutessanne päästä köyhyydestänne laiminlöitte temppelin, mutta tämä laiminlyönti on saattanut teidät juuri siihen, mitä pelkäsitte. »Te kylvätte paljon, mutta saatte vähän. Te syötte, mutta ette tule ravituiksi. Te juotte, mutta jano ei sammu. Te vaatetatte itsenne, mutta ei tule lämmin. Ja palkkatyöläinen panee työpalkan reikäiseen kukkaroon» (jakeet 4—6).

Niin selvin sanoin, ettei niitä voitu ymmärtää väärin, Herra sitten ilmoitti heille, mikä oli johtanut heidät puutteeseen: »Te odotatte paljoa, mutta se menee vähiin. Te tuotte kotiin, mutta minä puhallan sen pois. Minkätähden? sanoo Herra Sebaot. Minun huoneeni tähden, kun se on rauniona ja te juoksette kukin oman huoneenne hyväksi. Sentähden teiltä taivas pidättää kasteen ja maa pidättää satonsa. Ja minä olen kutsunut kuivuuden maahan ja vuorille, viljalle, viinille ja öljylle, ja mitä vain maa tuottaa, ja ihmisille ja eläimille ja kaikelle kätten vaivannäölle» (jakeet 9—11).

»Ottakaa vaari teistänne», Herra kehotti. »Nouskaa vuorille, tuokaa puita ja rakentakaa temppeli, niin minä siihen mielistyn ja näytän kunniani» (jakeet 7,8).

Profeetat ja kuninkaat

Israelin johtajat ja kansa ottivat vastaan Haggain julistaman neuvon ja nuhtelun sanoman. He tajusivat, että Jumala suhtautui heihin vakavissaan. He eivät enää uskaltaneet olla välittämättä siitä moneen kertaan kuulemastaan opetuksesta, että heidän hyvinvointinsa, niin ajallinen kuin hengellinenkin, riippui Jumalan käskyjen uskollisesta noudattamisesta. Profeetan varoitusten herättämänä Serubbaabel, Joosua »ja kansan koko jäännös kuuli Herran, Jumalansa, ääntä ja profeetta Haggain sanoja» (jae 12).

Heti kun Israel päätti totella, seurasi nuhteen sanoja rohkaisun sanoma. Haggai sanoi »kansalle näin: 'Minä olen teidän kanssanne, sanoo Herra.' Ja Herra herätti» Serubbaabelin ja Joosuan »hengen ja kansan koko jäännöksen hengen, ja he tulivat ja ryhtyivät rakentamaan Herran Sebaotin, heidän Jumalansa, temppeliä» (jakeet 13,14).

Vajaan kuukauden kuluttua siitä, kun oli jälleen käyty rakentamaan temppeliä, rakentajat saivat uuden lohduttavan sanoman. »Ole luja, Serubbaabel», kehotti Herra itse profeettansa kautta, »ja ole luja, Joosua, ja ole luja, maan koko kansa, sanoo Herra, ja tehkää työtä; sillä minä olen teidän kanssanne, sanoo Herra Sebaot» (Hagg. 2:4).

Herra oli julistanut Israelille silloin, kun tämä oli leiriytyneenä Siinain vuoren juurelle: »Minä asun israelilaisten keskellä ja olen heidän Jumalansa. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, heidän Jumalansa, joka vein heidät pois Egyptin maasta, asuakseni heidän keskellään. Minä olen Herra, heidän Jumalansa» (2 Moos. 29: 45, 46). Ja nyt Jumala jälleen profeettansa sanomien mukaan ojensi kätensä pelastamaan siitä huolimatta, että he niin monesti »niskoittelivat ja saattoivat murheelliseksi hänen Pyhän Henkensä» (Jes. 63:10). Tunnuksiksi siitä, että he halusivat yhteistyössä hänen kanssaan toteuttaa hänen tarkoitustaan, hän uudisti heille liiton lupauksen siitä, että hänen Henkensä pysyisi heidän keskellään, ja sanoi heille: »Älkää peljätkö.»

Myös nykyajan lapsilleen Herra sanoo: »Ole luja, ja tehkää työtä; sillä minä olen teidän kanssanne.» Herrassa kristityllä on aina voimallinen auttaja. Emme ehkä tiedä, millä tavoin Herra auttaa, mutta tämän tiedämme: hän ei koskaan

jätä pulaan niitä, jotka luottavat häneen. Jos kristityt voisivat oivaltaa, miten monesti Herra on selvittänyt heidän tiensä, niin ettei vihollinen ole päässyt toteuttamaan aikeitaan heidän suhteensa, niin he eivät kompuroisi tietään niin valitellen. He uskoisivat lujasti Jumalaan, eikä mikään koettelemus pystyisi järkyttämään heitä. He tunnustaisivat hänet viisaudekseen ja voimakseen, ja hän toteuttaisi sen, minkä toivoo saavansa tehdyksi heidän välityksellään.

Haggain hartaita vetoomuksia ja rohkaisuja korostamaan ja lisäämään Jumala herätti Sakarjan, jonka tuli olla hänen vierellään kehottamassa Israelia Herran käskyn mukaisesti nousemaan ja rakentamaan. Sakarjan ensimmäinen sanoma vakuutti, ettei Jumalan sana koskaan raukea tyhjiin, ja lupasi siunausta niille, jotka ottaisivat vaarin varmasta profetian sanasta.

Vaikka israelilaisten pelot olivat viljelemättä, vähät ruokavarastot nopeasti hupenemassa ja he itse vihamielisten kansojen ympäröimiä, he lähtivät kuitenkin uskon voimassa liikkeelle Jumalan sanansaattajien kutsusta ja alkoivat uutterasti jälleenrakentaa raunioitunutta temppeliä. Tämä työ vaati lujaa Jumalaan turvaamista. Kun kansa koetti tehdä osuutensa ja etsi Jumalan armon uudistusta sydämeensä ja elämäänsä, Haggai ja Sakarja vakuuttivat heille jatkuvilla sanomillaan, että heidän uskonsa palkittaisiin runsaasti ja ettei Jumalan sana raukeaisi tyhjiin sen temppelin tulevasta loistosta, jonka seiiniä he olivat pystyttämässä. Juuri tässä rakennuksessa tulisi esiintymään, kun aika täytyisi, kaikkien kansakuntien Toivo ihmiskunnan Opettajana ja Vapahtajana.

Rakentajia ei siis jätetty uurastamaan yksin, vaan siellä olivat »heidän kanssansa Jumalan profeetat, jotka tukivat heitä», ja itse Herra Sebaot oli julistanut: »Ole luja, ja tehkää työtä, sillä minä olen teidän kanssanne» (Esra 5: 2; Hagg. 2: 4).

Vilpitöntä katumusta ja halua käydä eteenpäin uskossa seurasi ajallisen hyvinvoinnin lupaus. »Tästä päivästä lähtien», sanoi Herra, »minä annan siunauksen» (jae 19).

Erittäin arvokkaan sanoman sai Serubbaabel heidän johtajanaan, mies jota niin ankarasti oli koeteltu kaikkina näinä vuosina heidän Babyloniasta paluunsa jälkeen. Päivä koittaisi, Herran sanan mukaan, jolloin kaikki hänen valitun kansansa

Profeetat ja kuninkaat

viholliset kukistettaisiin. »Sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, minä otan sinut, palvelijani Serubbaabel, ja panen sinut ikäänkuin sinettisormukseksi. Sillä sinut minä olen valinnut» (jae 23). Nyt Israelin käskynhaltija saattoi ymmärtää, miksi kaitseminen oli johdattanut häntä masentavien ja ahdistavien kokemusten kautta; hän näki siinä kaikessa Jumalan tarkoituksen.

Tämä henkilökohtainen sana Serubbaabelille on merkitty muistiin rohkaisuksi kaikkien aikojen Jumalan lapsille. Jumalalla on tarkoituksensa lähettäessään koettelemuksia lapsilleen. Hän ei koskaan johda heitä toisin kuin he haluaisivat tulla johdetuiksi, jos he voisivat nähdä lopun alusta lähtien ja nähdä, miten autuaallista tarkoitusta he täyttävät. He joutuvat kaikkiin hänen suomiinsa koetuksiin, jotta he voimistuisivat toimimaan ja kärsimään hänen hyväkseen.

Haggain ja Sakarjan sanomat saivat kansan yrittämään kaikkensa, jotta temppeli saataisiin jälleenrakennetuksi, mutta samarialaiset ja muutkin häiritsivät heitä pahoin työssä ja aiheuttivat monia hankaluuksia. Niinpä tuli kerrankin Jerusalemiin Meedia-Persian maakuntien käskynhaltijoita tiedustelemaan, kuka oli valtuuttanut heidät jälleenrakentamaan tempelin. Elleivät juutalaiset tällöin olisi luottaneet Herran johdatukseen, tämä tiedustelu olisi saattanut olla seurauksiltaan heille hyvinkin tuhoisa. Mutta »juutalaisten vanhinten yllä oli heidän Jumalansa silmä, niin ettei heitä estetty työstä, vaan meni kertomus asiasta Daarejavekselle» (Esra 5: 5). Näille käskynhaltijoille vastattiin niin viisaasti, että he päättivät kirjoittaa kirjeen Dareios Hystaspeelle, Meedia-Persian silloiselle hallitsijalle. Kirjeessä he kiinnittivät hänen huomiotaan Kyyrokseen, joka alun perin oli käskennyt jälleenrakentamaan Jerusalemissa olevan Jumalan huoneen ja määrännyt kustannukset suoritettaviksi kuninkaan rahastosta.

Dareios etsi ja löysi tätä koskevan asiakirjan, jonka jälkeen hän käski asiaa tiedustelleita sallimaan tempelin jälleenrakennustyön jatkua. »Antakaa Jumalan tempelin rakennustyön olla rauhassa», hän määräsi. »Juutalaisten käskynhaltija ja juutalaisten vanhimmat rakentakoot Jumalan tempelin paikallensa.

»*Ja minä annan käskyn*», jatkoi Dareios, »mitä teidän on tehtävä juutalaisten vanhimille heidän rakentaessaan Jumalan temppeliä: tuolta puolelta Eufrat-virran tulevista kuninkaan verotuloista suoritettakoon niille miehille tarkasti ja viivyttämättä kustannukset. Ja mitä tarvitaan, mullikoita, oinaita ja karitsoita polttouhreiksi taivaan Jumalalle, nisuja, suolaa, viiniä ja öljyä, se annettakoon heille Jerusalemin pappien esityksestä joka päivä, laiminlyömättä, että he uhraisivat suloisesti tuoksuvia uhreja taivaan Jumalalle ja rukoilisivat kuninkaan ja hänen poikiensa hengen puolesta» (Esraj6: 7—10).

Kuningas määräsi edelleen ankaria rangaistuksia niille, jotka jotenkin muuttaisivat käskyä, ja lopuksi hän esitti seuraavan merkittävän lausunnon: »Ja Jumala, joka on asettanut nimensä siihen, kukistakoon jokaisen kuninkaan ja kansan, joka ojentaa kätensä rikkomaan tätä määräystä hävittämällä Jumalan temppelin Jerusalemissa. Minä Daarejaves olen antanut tämän käskyn; se tarkoin täytettäköön» (jae 12). Näin Herra valmisti tietä temppelin valmistumiselle.

Kuukausia ennen tämän määräyksen antamista israelilaiset olivat jatkaneet työtään uskonvaraisesti, ja Jumalan profeetat vielä auttoivat heitä ajankohtaisilla sanomillaan, jotka muistuttivat työntekijöitä jumalallisesta tarkoituksesta. Kaksi kuukautta sen jälkeen, kun Haggai oli julistanut viimeisen muistiin merkityn sanomansa, Sakarja sai sarjan näkyjä, jotka koskivat Jumalan työtä maan päällä. Nämä sanomat annettiin kuvauksina ja vertauksina ja saatiin epävarmana ahdingon aikana, joten ne olivat suureksi avuksi sellaisille, jotka toimivat Israelin Jumalan nimessä. Johtajista näytti siltä, että juutalaisille myönnetty jälleenrakentamisen lupa taas lakkautettaisiin; tulevaisuus näytti hyvin synkältä. Jumala näki, että hänen kansansa tarvitsi hänen rajattoman myötätuntonsa ja rakkautensa ilmausta tuekseen ja rohkaisukseen.

Näyssä Sakarja kuuli Herran enkelin kysyvän: »'Herra Sebaot, kuinka kauan sinä viivyt etkä armahda Jerusalemia ja Juudan kaupunkeja, joille olet ollut vihainen nämä seitsemänkymmentä vuotta?' Niin Herra vastasi enkelille, joka puhutteli minua», kertoi Sakarja, »ja lausui hyviä, lohdullisia sanoja.

Profeetat ja kuninkaat

»Ja enkeli, joka puhutteli minua, sanoi minulle: 'Saarnaa ja sano: Näin sanoo Herra Sebaot: Minä kiivailen Jerusalemin ja Siionin puolesta suurella kiivaudella. Suurella vihalla minä olen vihastunut suruttomiin pakanoihin, jotka, kun minä vähän vihastuin, auttoivat onnettomuutta tapahtumaan. Sentähden sanoo Herra näin: Minä käännyin Jerusalemin puoleen armahtavaisuudessa. Minun temppelinä siellä rakennetaan, — — ja mittanuora jännitetään Jerusalemin ylitse'» (Sak. 1: 12—16).

Tämän jälkeen profeetan tuli suoraan ennustaa: »Näin sanoo Herra Sebaot: Vielä minun kaupunkini ovat hyvyydestä ylitsevuotavaiset, ja vielä Herra lohduttaa Siionin ja valitsee vielä Jerusalemin» (jae 17).

Sitten Sakarja näki neljän sarven kuvaavan niitä voimia, »jotka ovat hajottaneet Juudan ja Israelin ja Jerusalemin». Lisäksi hän näki neljä seppää, jotka kuvasivat niitä voimia, joita Herra käytti vahvistamaan kansaansa entiselleen ja jälleenrakentamaan temppeliään (ks. jakeet 18—21).

»Ja minä nostin silmäni ja katsoin», kertoi Sakarja. »Ja katso, oli mies ja hänen kädessään mittanuora. Minä sanoin hänelle: 'Mihin sinä olet menossa?' Ja hän vastasi minulle: 'Mittaamaan Jerusalemia, nähdäkseni, kuinka leveä ja kuinka pitkä se on oleva.' Ja katso, enkeli, joka puhutteli minua, lähti liikkeelle, ja toinen enkeli lähti häntä vastaan. Ja hän sanoi tälle: 'Juokse, puhu tälle nuorukaiselle ja sano: Jerusalem on oleva muuriton paikkakunta, sillä niin paljon siinä on ihmisiä ja eläimiä. Mutta minä olen oleva, sanoo Herra, tulimuuri sen ympärillä ja kunnia sen keskellä» (Sak. 2: 1—5).

Jumala oli käskenyt, että Jerusalem oli jälleenrakennettava, ja näky kaupungin mittaamisesta oli vakuutus siitä, että hän lohduttaisi ja vahvistaisi ahdistettuja omiaan ja täyttäisi heille antamansa iankaikkisen liiton lupaukset. Hänen varjeleva huolenpitonsa olisi kuin »tulimuuri sen ympärillä», ja heidän välityksellään hänen kunniansa ilmoitettaisiin kaikille ihmislapsille. Se minkä hän suorittaisi kansansa hyväksi, tulisi tunnetuksi kaikessa maassa. »Huutakaa ja riemuitkaa, Siionin asukkaat, sillä suuri on teidän keskellänne Israelin Pyhä» (Jes. 12: 6). «

49.

JOOSUA JA ENKELI

Kun temppelin rakentajien työ edistyi jatkuvasti, pahuuden joukot tulivat levottomiksi ja hätääntyneiksi. Saatana päätti vielä lisätä yrityksiään Jumalan kansan heikentämiseksi ja masentamiseksi osoittamalla heille, miten vajavaisia he olivat luonteeltaan. Jos kauan synnistä kärsineet saataisiin jälleen houkutelluiksi väheksymään Jumalan käskyjä, heistä tulisi jälleen synnin orjia.

Koska Jumala oli valinnut Israelin säilyttämään hänen tuntemustaan maan päällä, se oli aina ollut saatanan erityisen vihollisuuden kohteena; hän oli päättänyt tuhota sen. Mutta niin kauan kuin israelilaiset olivat kuuliaisia, hän ei voinut mitenkään vahingoittaa heitä. Sen vuoksi hän oli koettanut kaikin voimin ja keinoin houkutella heitä syntiin. Hänen kiusaustensa viettelemänä he olivat rikkoneet Jumalan lakia ja joutuneet siten vihollistensa saaliiksi.

Mutta vaikka heidät oli viety vankeina Babyloniaan, Jumala ei hyljännyt heitä. Hän lähetti heidän luokseen profeettojaan nuhtelemaan, varoittamaan ja herättämään heidät näkemään syntinsä. Ja kun he nöyryivät Jumalan edessä ja palasivat todella katuvina hänen tykönsä, hän lähetti heille rohkaisevia sanomia ja julisti, että hän vapauttaisi heidät vankeudesta, ottaisi heidät jälleen armoihinsa ja palauttaisi heidät omaan maahansa. Ja nyt kun tämä entiselleen saattamisen työ oli alkanut ja osa Israelin jäännöksestä oli jo palannut Juudeaan, saatana päätti estää Jumalan suunnitelmaa toteutumasta, ja sitä varten hän koetti yllyttää pakanakansoja hävittämään heidät perinjuurin.

Profeetat ja kuninkaat

Mutta Herra vahvisti kansaansa tässä ahdingossa »ja lausui hyviä, lohdullisia sanoja» (Sak. 1: 13). Esittämällä vaikuttavan kuvauksen saatanan ja Kristuksen toiminnasta hän osoitti heidän Välimiehensä kykenevän voittamaan hänen kansansa syyttäjän.

Näkytilassa profeetta sai nähdä »ylimmäisen papin Joosuan» puettuna »saastaisiin vaatteisiin» (Sak. 3:1,3). Hän seisoi Herran enkelin edessä anomassa armoa ahdistetulle kansalleen. Hänen rukoillessaan Jumalaa täyttämään lupauksensa saatana ryhtyy julkeasti vastustamaan häntä. Hän osoittaa Israelin syntejä ja sanoo, ettei Jumala niiden takia voi ottaa heitä jälleen armoihinsa. Hän väittää heitä saaliikseen ja vaatii heitä jätettäväksi hänen käsiinsä.

Ylimmäinen pappi ei voi puolustaa itseään eikä kansaansa saatanan syytöksiä vastaan. Hän ei väitä Israelia syyttömäksi. Kansan syntejä kuvaavissa saastaisissa vaatteissa, joita hän pitää yllään heidän edustajanaan, hän seisoo enkelin edessä. Hän tunnustaa heidän syntinsä mutta viittaa heidän katumukseensa ja nöyryytymiseensä ja luottaa syntejä anteeksiantavaan Lunastajaan. Uskossa hän vetoaa Jumalan lupauksiin.

Silloin Enkeli, joka on itse Kristus, syntisten Vapahtaja, vaientaa kansansa syyttäjän lausumalla: »Herra nuhdelkoon sinua, saatana. Nuhdelkoon sinua Herra, joka on valinnut Jerusalemin. Eikö tämä ole kekäle, joka on tulesta temmattu?» (jae 2). Kauan oli Israel joutunut olemaan kärsimysten pätsissä. Syntiensä tähden heidät oli miltei kuluttanut se tuli, jonka saatana ja hänen apurinsa olivat sytyttäneet heidän tuhokseen, mutta Jumala oli nyt ojentanut kätensä vapauttamaan heidät siitä.

Joosuan esirukoukset kuullaan, ja annetaan käsky: »Riisukaa pois saastaiset vaatteet hänen yltänsä»; ja Joosualle enkeli sanoo: »'Katso, minä olen ottanut sinulta pois pahat tekosi, ja minä puetan sinut juhlavaatteisiin.' Niin he panivat puhtaan käärelakin hänen päähänsä ja pukivat hänet vaatteisiin» (jakeet 4, 5). Hänen omat syntinsä ja hänen kansansa synnit annettiin anteeksi. Israel puettiin »juhlavaatteisiin» — heidän hyväkseen luettuun Kristuksen vanhurskauteen. Joosuan

Joosua ja enkeli

päähän pantu käärelakki oli sellainen, jota papit käyttivät, ja siinä oli kirjoitus: »Herralte pyhitetty» (2 Moos. 28: 36) osoitukseksi siitä, että hänet oli entisistä rikkomuksistaan huolimatta nyt kelpuutettu palvelemaan Jumalan edessä hänen pyhäkössään.

Sitten enkeli sanoi Joosualle: »Näin sanoo Herra Sebaot: Jos sinä vaellat minun teilläni ja hoidat minun säätämäni tehtävät, saat sinä myös tuomita minun huonettani ja vartioida minun esikartanoltani, ja minä annan sinulle pääsyn näiden joukkoon, jotka tässä seisovat» (Sak. 3:7). Jos hän olisi kuuliainen, häntä kunnioitettaisiin temppelin ja kaikkien sen palvelusten tuomarina eli haltijana; hän saisi olla enkelten parissa jo tässä elämässä, ja lopulta hän pääsisi Jumalan valtaistuinta ympäröivien kirkastettujen joukkoon.

»Kuule, Joosua, ylimmäinen pappi, sinä ja sinun ystäväsi, jotka edessäsi istuvat. Sillä ennusmerkin miehiä he ovat; sillä katso, minä annan tulla palvelijani, Vesan» (jae 8). Israelin toivo oli tässä Vesassa, Vapauttajassa. Uskon kautta tulevaan Vapahtajaan olivat Joosua ja hänen kansansa saaneet syntinsä anteeksi. Uskon kautta Kristukseen he olivat jälleen päässeet Jumalan suosioon. Hänen ansionsa perusteella ja jos he vaeltaisivat hänen teitään ja noudattaisivat hänen käskyjään, he olisivat »ennusmerkin miehiä», kunnioitettuja taivaan valittuina maan kansakuntien joukossa.

Samoin kuin saatana syytti Joosua ja hänen kansaansa, hän syyttää kaikkina aikoina niitä, jotka etsivät Jumalan armoa ja suosiota. Hän on »meidän veljämme syyttäjä, joka yöt ja päivät syytti heitä meidän Jumalamme edessä» (Ilm. 12: 10). Tätä taistelua käydään jokaisesta sielusta, joka pelastetaan pahan vallasta ja jonka nimi on merkittynä Karitsan elämäkirjaan. Ketään ei ole koskaan hyväksytty Jumalan perheeseen ilman, että se olisi herättänyt vihollisen kiivasta vastustusta. Mutta nykyajan seurakunnan toivona on hän, joka muinoinkin oli Israelin toivo, heidän puolustuksensa, vanhurskautuksensa ja lunastuksensa.

Saatanan syytökset niitä vastaan, jotka etsivät Herraa, eivät johdu siitä, että hän olisi pahoillaan heidän synneistään. Hän iloitsee heidän luonteensa puutteista, sillä hän tietää saavansa

Profeetat ja kuninkaat

heidät valtaansa vain sen perusteella, että he rikkovat Jumalan lain. Aiheena hänen syytöksiinsä on yksinomaan hänen vihollisuutensa Kristusta vastaan. Pelastussuunnitelman mukaisesti Jeesus murtaa saatanan otteen ihmisperheestä ja vapauttaa sieluja hänen vallastaan. Pääkapinoitsijan viha ja pahuus vain yltyvät hänen katsellessaan todisteita Kristuksen ylivallasta, ja pirullisella voimalla ja taidolla hän koettaa riistää häneltä niitä ihmislapsia, jotka ovat vastaanottaneet pelastuksen. Hän saattaa ihmiset epäilemään, menettämään luottamuksensa Jumalaan ja irrottautumaan hänen rakkaudestaan. Hän kiusaa heitä rikkomaan lakia ja vaatii heitä sitten vangeikseen väittäen, ettei Kristuksella ole oikeutta ottaa heitä häneltä.

Saatana tietää, että ne jotka anovat Jumalalta anteeksiantoa ja armoa, saavat sen; sen vuoksi hän koettaa masentaa heitä osoittamalla heidän syntejään. Alituiseen hän etsii syytöksen aihetta niitä vastaan, jotka koettavat totella Jumalaa. Heidän parhaan ja täysin hyväksyttävän palveluksensakin hän yrittää saada näyttämään turmeltuneelta. Tavattoman kavalilla, julmilla ja lukemattoman monilla juonillaan hän koettaa saada heidät hylkäystuomion alaisiksi.

Omassa voimassaan ihminen ei kykene kumoamaan vihollisen syytöksiä. Synnin tahraamissa vaatteissaan ja syyllisyytensä tunnustaen hän seisoo Jumalan edessä. Mutta Jeesus, Puolustajamme, esittää pätevän vetoamuksensa kaikkien niiden puolesta, jotka katuen ja uskoen ovat jättäneet sielunsa hänen huostaansa. Hän ajaa heidän asiaansa ja voittaa heidän syyttäjänsä Golgatan voimallisilla perusteilla. Hänen täydellinen kuuliaisuutensa Jumalan laille on antanut hänelle kaiken vallan taivaassa ja maan päällä, ja hän esittää Isälleen armon ja sovituksen vaateensa syyllisen ihmisen puolesta. Kansansa syyttäjälle hän lausuu: »Herra nuhdelkoon sinua, saatana. Heidät on ostettu minun verelläni, tulesta temmattuina keköleinä.» Ja niille, jotka uskossa luottavat häneen, hän vakuuttaa: »Katso, minä olen ottanut sinulta pois pahat tekosi, ja minä puetan sinut juhlavaatteisiin» (Sak. 3:4).

Kaikki jotka ovat pukeutuneet Kristuksen vanhurskauden vaippaan, seisovat hänen edessään valittuina, uskollisina ja vailla vilppiä. Saatamalla ei ole mitään valtaa riistää heitä

Vapahtajan kädestä. Yhdenkään sielun, joka katuen ja uskoen on turvautunut hänen varjelukseensa, Kristus ei salli joutua vihollisen valtaan. Ainoana poikkeuksena ovat hänen sanansa mukaan ne, »jotka eivät antaudu minun turviini, eivät tee rauhaa minun kanssani, tee rauhaa minun kanssani». (Jes. 27: 5). Joosualle annettu lupaus kuuluu kaikille: »Jos sinä hoidat minun säätämäni tehtävät, — — minä annan sinulle pääsyn näiden joukkoon, jotka tässä seisovat» (Sak. 3:7). Jumalan enkelit käyvät heidän rinnallaan molemmin puolin jo täällä maailmassa, ja lopulta he tulevat seisomaan Jumalan valtaistuinta ympäröivien enkelten joukossa.

Sakarjan näky Joosuasta ja Enkelistä soveltuu erityisen voimakkaasti myös niihin kokemuksiin, joita Jumalan kansalla on suuren sovituspäivän lopputapahtumien aikana. Jäännösseurakunta joutuu silloin vaikeaan koetukseen ja ahdinkoon. Ne jotka pitävät Jumalan käskyt ja Jeesuksen uskon, joutuvat lohikäärmeen ja hänen joukkojensa vihan kohteiksi. Saatana pitää maan asukkaita alamaisinaan; hän on saanut valvontaansa jopa monia kristityiksi tunnustautuvia. Mutta muuan pieni joukko vastustaa hänen ylivaltaansa. Jos hän vain saisi raivatuksi heidät pois maailmasta, hänen voittonsa olisi täydellinen. Samoin kuin hän yllytti pakanakansoja tuhoamaan Israelin, hän on lähitulevaisuudessa kiihottava maan pahoja valtoja hävittämään Jumalan kansan. Ihmisiä vaaditaan silloin noudattamaan ihmisten määräyksiä vastoin Jumalan lakia.

Niitä jotka pysyvät uskollisina Jumalalle, uhataan, moititaan ja julistetaan lainsuojattomiksi. »Omat vanhemmatkin ja veljet ja sukulaiset ja ystävät antavat» heidät alttiiksi jopa kuolemalle (Luuk. 21: 16). Jumalan armo on heidän ainoa toivonsa, ja rukous heidän ainoa puolustuksensa. Kuten Joosua rukoili Enkelin edessä, on jäännösseurakuntakin murtunein sydämin mutta uskossaan horjumatta anova anteeksiantoa ja pelastusta Jeesuksen, Puolustajansa, välityksellä. He ovat täysin tietoisia elämänsä synnillisyydestä, he tajuavat heikkoutensa ja arvottomuutensa ja ovat vaipumassa epätoivoon.

Kiusaaja on lähellä syyttämässä heitä samoin kuin hän seisoi Joosuan rinnalla häntä vastustamassa. Hän osoittaa heidän saastaisia vaatteitaan ja puutteellista luonnettaan. Hän esittää

Profeetat ja kuninkaat

heidän heikkoutensa, harkitsemattomuutensa ja kiittämättömyyden syntinsä ja sanoo heidän tuottaneen häpeää Lunastajalleen, kun eivät ole olleet Kristuksen kaltaisia. Hän koettaa pelottaa heitä sillä ajatuksella, että heidän asiansa on toivoton ja ettei heidän saastaisuutensa tahroja ikinä saada poistetuiksi. Hän toivoo saavansa heidän uskonsa niin hävitetyksi, että he taipuvat hänen kiusauksiinsa ja lakkaavat olemasta uskollisia Jumalalle.

Saatana tietää tarkoin, mitä syntejä hän on kiusannut Jumalan kansaa tekemään, ja hän syyttää heitä kiivaasti selittäen, että he ovat menettäneet jumalallisen varjeluksen, ja katsoo olevansa oikeutettu tuhoamaan heidät. Hän julistaa heidän ansaitsevan yhtä hyvin kuin hänkin sulkemisen pois Jumalan suosiosta. »Ovatko nämä», hän sanoo, »niitä, joiden on määrä päästä taivaaseen minun paikalleni ja niiden enkeleiden paikalle, jotka liittyivät minuun? He tunnustavat noudattavansa Jumalan lakia, mutta ovatko he pitäneet sen käskyt? Eivätkö he ole rakastaneet itseään enemmän kuin Jumalaa? Eivätkö he ole panneet omia harrastuksiaan hänen palveluksensa edelle? Eivätkö he ole rakastaneet tämän maailman tavaraa? Katsokaa, mitä syntejä ilmenee heidän elämässään. Katsokaa, miten itsekkäitä, pahansuopia ja vihamielisiä he ovat toisilleen. Ajaako Jumala minut ja minun enkelini luotaan vain palkitakseen ne, jotka ovat syyllisiä samoihin synteihin? Ethän voi tehdä tätä, oi Herra, oikeuden mukaan. Oikeus vaatii, että heidät tuomitaan.»

Mutta vaikka Kristuksen seuraajat ovatkin tehneet syntiä, he eivät ole antautuneet saatanallisten voimien valvontaan. He ovat katuneet syntejään ja etsineet Herraa nöyrinä ja murtuneina, ja jumalallinen Puolustaja ajaa heidän asiansa. Hän jota vastaan he ovat eniten rikkoneet kiittämättömyydellään ja joka tietää heidän syntinsä ja katumuksensa, lausuu: »Herra nuhdelkoon sinua, saatana. Olen uhrannut henkeni näiden sielujen puolesta. Olen piirtänyt heidät kätteni hipiään. Heillä saattaa olla luonteen epätäydellisyyksiä ja he ovat voineet epäonnistua yrityksissään, mutta he ovat katuneet, ja minä olen antanut anteeksi ja hyväksynyt heidät.»

Saatanan hyökkäykset ovat kiivaita ja hänen eksytyksensä

kavalialla, mutta Herra tarkkaa kansaansa. Heidän ahdistuksensa on ankaraa, pätsin liekit näyttävät kuluttavan heidät, mutta Jeesus on tuova heidät esiin tullessa puhdistettuna kultana. Heidän maallisuutensa poistetaan, jotta Kristuksen kuva voisi heidän kauttaan ilmetä täydellisenä.

Aika ajoin voi näyttää siltä kuin Herra olisi unohtanut seurakuntansa vaarat ja sen vihollisten aiheuttamat vahingot. Mutta Jumala ei ole unohtanut niitä. Tässä maailmassa ei mikään ole hänen sydämelleen niin rakas kuin hänen seurakuntansa. Hänen tahtonsa mukaista ei ole, että sen mainetta saataisiin pilata millään maailmallisella taktiikalla. Hän ei jätä kansaansa saatanan kiusausten voitettavaksi. Hän kyllä rankaisee niitä, jotka edustavat häntä väärin, mutta on armollinen kaikille, jotka katuvat vilpittömästi. Ja hän antaa tarvittavaa apua kaikille niille, jotka anovat häneltä voimaa kristillisen luonteen kehittämiseen.

Lopun aikana Jumalan kansa huokaa ja valittaa kaikkia kauhistuksia, mitä maassa tehdään. Itkien he varoittavat jumalattomia siitä, miten vaarallista näiden on rikkoa jumalallista lakia. Sanomattoman murheellisina he nöyryyttävät itsensä Herran edessä katuvina. Jumalattomat pilkkaavat heidän suruaan ja naureskelevat heidän vakaville vetoamuksilleen. Mutta Jumalan kansan ahdistus ja nöyryytys on varmana todisteena siitä, että he ovat saamassa takaisin sitä luonteen voimaa ja jaloutta, joka menetettiin synnin tähden. Koska he vetäytyvät lähelle Kristusta ja pitävät katseensa suunnattuna hänen täydelliseen puhtauteensa, he näkevät niin selvästi synnin tavattoman synnillisyyden. Nöyryys ja vaatimattomuus ovat menestyksen ja voiton edellytyksiä. Kirkkauden kruunu odottaa niitä, jotka kumartuvat ristin juurelle.

Jumala on aivan kuin sulkenut tykönsä uskolliset, rukoilevat omansa. He eivät itsekään tiedä, miten varmassa turvassa he ovat. Saatanan yllyttäminä tämän maailman hallitusmiehet koettavat tuhota heidät, mutta jos Jumalan lasten silmät voitaisiin avata samoin kuin Elisan palvelijan silmät Dootanissa [2 Kun. 6: 17], he näkisivät Jumalan enkeleiden olevan ryhmityneinä heidän ympärilleen ja pitävän pimeyden joukkoja loitolla.

Profeetat ja kuninkaat

Jumalan kansan vaivatessa sieluaan hänen edessään rukoillen sydämen puhtautta annetaan käsky: »Riisukaa pois saastaiset vaatteet», ja lausutaan rohkaisevat sanat: »Katso, minä olen ottanut sinulta pois pahat tekosi, ja minä puetan sinut juhla-vaatteisiin» (Sak. 3:4). Kristuksen vanhurskauden tahraton vaate puetaan koeteltujen, kiusattujen ja uskollisten Jumalan lasten ylle. Halveksittu jäännös puetaan kirkkauden pukuun, jota maailman turmelus ei enää koskaan pääse tahramaan. Heidän nimensä säilyvät Karitsan elämäkirjassa merkittyinä kaikkien aikojen uskollisten joukkoon. Pettäjän vehkeilyt he ovat torjuneet, eikä lohikäärmeen ärjyntä ole saanut heitä luopumaan uskollisuudestaan. Nyt he ovat iäti turvattuja kiusaajan juonilta. Heidän syntinsä siirretään synnin alkuunpanijalle, ja heidän päähänsä pannaan »puhdas käärelakki».

Saatanan syytäessä kiivaita syytöksiään ovat pyhät enkelit käyneet näkymättöminä paikasta toiseen painamassa uskollisiin elävän Jumalan sinetin. Nämä ovat niitä jotka seisovat Siionin vuorella Karitsan seurassa, Isän nimi kirjoitettuna heidän otsaansa. He laulavat uutta virttä valtaistuimen edessä, eikä sitä virttä voi kukaan muu oppia kuin ne sata neljäkymmentä neljä tuhatta, jotka ovat lunastetut maasta. »Nämä ovat ne, jotka seuraavat Karitsaa, mihin ikinä hän menee. Nämä ovat ostetut ihmisistä esikoiseksi Jumalalle ja Karitsalle, eikä heidän suussaan ole valhetta havaittu; he ovat tahrattomat» (Ilm. 14: 4,5).

Nyt toteutuvat täydellisesti Enkelin sanat: »Kuule, Joosua, ylimmäinen pappi, sinä ja sinun ystäväsi, jotka edessäsi istuvat. Sillä ennusmerkin miehiä he ovat; sillä katso, minä annan tulla palvelijani, Vesan» (Sak. 3:8). Kristus ilmestyy kansansa Lunastajana ja Vapauttajana. Nyt ovat jäännökseen kuuluvat todella »ennusmerkin miehiä» (»ihmeteltyjä», engl. käänn.), kun heidän pyhiinvaelluksensa kyyneleet ja nöyryytys vaihtuvat iloon ja kunniaan Jumalan ja Karitsan luona. »Sinä päivänä on Herran vesa oleva Israelin pelastuneille kaunistus ja kunnia ja maan hedelmä heille korkeus ja loisto. Ja ne, jotka Siionissa ovat säilyneet ja Jerusalemissa jäljelle jääneet, kutsutaan pyhiksi, kaikki, jotka ovat kirjoitetut Jerusalemissa elävien lukuun» (Jes. 4:2,3).

49.

»EI SOTAVÄELLÄ EIKÄ VOIMALLA»

Välittömästi sen jälkeen, kun Sakarjan näky Joosuasta ja Enkelistä oli päättynyt, hän sai sanoman, joka koski Serubbaabelin työtä. »Enkeli, joka puhutteli minua», kertoo Sakarja, »palasi ja herätti minut, niinkuin joku herätetään unestansa. Ja hän sanoi minulle: 'Mitä sinä näet?' Minä vastasin: 'Minä näen, ja katso: lampunjalka, kokonansa kultaa, ja sen yläpuolella sen öljyastia, ja lampunjalassa sen seitsemän lamppua, ja seitsemän öljyputkea lamppuihin, jotka ovat siinä ylimpänä. Ja kaksi öljyputta sen ääressä, toinen öljyastian oikealla, toinen vasemmalla puolella.'

»Minä lausuin ja sanoin näin enkelille, joka puhutteli minua: 'Mitä nämä ovat, Herra?' Ja hän lausui ja sanoi minulle näin: 'Tämä on Herran sana Serubbaabelille, näin kuuluva: Ei sotaväellä eikä voimalla, vaan minun Hengelläni, sanoo Herra Sebaot.'

»Ja minä lausuin ja sanoin hänelle: 'Mitä ovat nämä kaksi öljyputta lampunjalan oikealla ja vasemmalla puolella?' Sitten minä toistamiseen lausuin ja sanoin hänelle: 'Mitä ovat nuo kaksi öljyputta kahden kultaisen putken kohdalla, jotka vuodattavat sisästänsä öljynkultaa?' Hän sanoi: 'Nämä ovat ne molemmat öljyllä voidellut, jotka seisovat kaiken maan Herran edessä'» (Sak. 4: 1—6,11—14).

Tässä näyssä esitetään kaksi Jumalan edessä seisovaa öljyputta, jotka vuodattavat sisästänsä kultaöljyä kultaisia putkia myöten lampunjalan öljyastiaan. Siitä pyhäkön lamput saavat öljyinsä voidakseen palaa kirkkaasti ja jatkuvasti. Samoin vuo-

Profeetat ja kuninkaat

dattavat Jumalan edessä seisovat öljyllä voidellut jumalallisen valon, rakkauden ja voiman täyteyttä hänen kansalleen, jotta se voisi vuorostaan jakaa toisille valoa, iloa ja virvoitusta. Ne jotka näin rikastuvat, ovat velvollisia rikastuttamaan toisiakin Jumalan rakkauden aarteilla.

Jälleenrakentaessaan Herran huonetta Serubbaabel oli kohdannut monenlaisia vaikeuksia. Alusta lähtien sai vastustus »Juudan kansan kädet herpoamaan ja pelotti heidät rakentamasta», ja vastustajat »estivät väkivoimalla heidät työtä tekemästä» (Esra 4: 4, 23). Mutta Herra oli tullut rakentajien avuksi, ja nyt hän sanoi profeettansa välityksellä Serubbaabelille: »Mikä olet sinä, suuri vuori, Serubbaabelin edessä? Lakeudeksi sinä! Hän on paneva paikoillensa huippukiven huutojen kaiuessa: 'Suosio, suosio sille!'» (Sak. 4: 7).

Jumalan kansan koko historian ajan on suuria vaikeuksien vuoria, jotka ovat näyttäneet ylipääsemättömiltä, kasautunut niiden eteen, jotka ovat koettaneet toteuttaa taivaan suunnitelmia. Tuollaiset esteet ovat Herran sallimia uskon koetuksia. Kun ne ahdistavat meitä joka taholta, silloin on juuri aika luottaa Jumalaan ja hänen Henkensä voimaan. Elävän uskon harjoittaminen lisää hengellistä voimaa ja kehittää järkkymättömyyttä luottamusta. Siten sielu tulee voittavaksi voimaksi. Uskon vaatimuksesta häviävät ne esteet, jotka saatana on asettanut kristityn polun poikitse, sillä taivaan voimat tulevat hänen avukseen, »eikä mikään olisi teille mahdotonta» (Matt. 17: 20).

Maaailman tapana on aloittaa komeasti ja kehuskellen, Jumalan tapa taas on tehdä vähäisten alkujen päivästä lähtökohta totuuden ja vanhurskauden ihanalle riemuvoitolle. Joskus hän harjoittaa työntekijöitään aiheuttamalla heille pettymyksiä ja näennäistä epäonnistumista. Hänen tarkoituksenaan on opettaa heitä selviytymään vaikeuksista.

Ihmiset ovat usein kiusauksessa horjahtaa kohdatessaan esteitä ja hankaluuksia. Mutta jos he säilyttävät alkuluottamuksensa lujana loppuun asti, Jumala on selvittävä heidän tiensä. He menestyvät sitä mukaa kuin kamppailevat vaikeuksia vastaan. Jos he Serubbaabelin tavoin säilyttävät mielensä rohkeana ja uskonsa horjumattomana, alenevat suuret vaikeuksien vuoret lakeudeksi, ja se jonka kädet ovat laskeneet perus-

»Ei sotaväellä eikä voimalla»

tuksen, »on paneva paikoillensa huippukiven huutojen kai-
kuessa: 'Suosio, suosio sille'» (Sak. 4:9, 7).

Jumalan seurakuntaa ei perustettu inhimillisellä voimalla eikä mahdollilla, eikä sitä niillä voida hävittääkään. Seurakuntaa ei laskettu ihmisvoiman kalliolle vaan Kristukselle Jeesukselle, iankaikkiselle Kalliolle, »ja tuonelan portit eivät sitä voita» (Matt. 16: 18). Jumalan läsnäolo vakauttaa hänen asiansa. Saamme neuvon: »Älkää luottako ruhtinaihin älkääkä ihmis-
lapseen» (Ps. 146:3). »Rauhallisuus ja luottamus on teidän väkevyytenne» (Jes.30:15). Jumalan suuri työ on perustettu oikeuden iankaikkisille periaatteille, eikä se koskaan raukea tyhjiin. Se etenee voimasta voimaan, »ei sotaväellä eikä voimalla, vaan minun Hengelläni, sanoo Herra Sebaot» (Sak. 4:6). Lupaus: »Serubbaabelin kädet ovat tämän temppelin perustaneet, ja hänen kätensä sen valmiiksi saattavat», toteutui kirjaimellisesti (jae 9). »Niin juutalaisten vanhimmat rakensivat, ja työ onnistui heille profeetta Haggain ja Sakarjan, Iddon pojan, ennustuksen tukemana. Ja he saivat sen valmiiksi Israelin Jumalan käskyn ja Kooreksen, Daarejaveksen ja Artahsastan, Persian kuninkaan, käskyn mukaan. Tämä temppeli valmistui adar-kuun [kahdennentoista kuukauden] kolmanneksi päiväksi, nimittäin kuningas Daarejaveksen kuudentena hallitusvuotena» (Esra 6: 14,15).

Jälleenrakennettu temppeli vihittiin pian tämän jälkeen. »Silloin israelilaiset, papit ja leeviläiset ja muut pakkosiirtolaiset, viettivät Jumalan temppelin vihkiäisiä iloiten» ja »viettivät pääsiäistä ensimmäisen kuun neljäntenätoista päivänä» (jakeet 16,19).

Tämä toinen temppeli ei ollut yhtä suurenmoinen kuin ensimmäinen, eivätkä jumalallisen läsnäolon näkyvät merkit pyhittäneet sitä niin kuin ensimmäistä temppeliä. Mikään yli-
luonnollinen voima ei ilmaissut sen pyhitystä. Mikään Herran kunnian pilvi ei täyttänyt vasta valmistunutta pyhäkköä, eikä tuli laskeutunut taivaasta kuluttamaan uhria sen alttarilta. Herran kirkkaus ei enää loistanut kerubien välissä kaikkein pyhimmässä, eikä siellä enää ollut arkkia, armoistuinta eikä laintauluja. Mikään taivaasta annettu merkki ei enää ilmoittanut kyselevälle papille Herran tahtoa.

Profeetat ja kuninkaat

Kuitenkin juuri tästä rakennuksesta Herra oli julistanut profeetta Haggain välityksellä: »Tämän temppelin myöhempi kunnia on oleva suurempi kuin aikaisempi.» »Ja minä liikutan kaikki pakanakansat, ja kaikkien pakanakansojen kalleudet tulevat [»Toivo on tuleva», engl. käänn.], ja minä täytän tämän temppelin kunnialla, sanoo Herra Sebaot» (Hagg. 2: 9, 7). Vuosisatojen kuluessa oppineet miehet ovat koettaneet osoittaa, millä tavoin Jumalan Haggaille antama lupaus on täyttynyt. Mutta kun Jeesus Nasaretilainen, kaikkien kansojen Toivo, tuli ja omalla läsnäolollaan pyhitti temppelin tienoot, ovat monet jyrkästi kieltäytyneet näkemästä hänen tulollaan olevan mitään erityistä merkitystä. Ylpeys ja epäusko ovat sokaisseet heidän mielensä ymmärtämästä profeetan sanojen todellista merkitystä.

Toisen temppelin kunniaa ei lisännyt Herran kunnian pilvi vaan hänen läsnäolonsa, jossa »asuu jumaluuden koko täyteys ruumiillisesti» — itsensä Jumalan läsnäolo, »joka on ilmestynyt lihassa» (Koi. 2:9; 1 Tim. 3:16). Vain sen perusteella, että Kristus maisen toimintansa aikana omalla läsnäolollaan kunnioitti tätä toista temppeliä, sen kunnia ylitti ensimmäisen temppelin aikaisemman kunnian. Kaikkien kansakuntien Toivo — »pakanakansojen kalleudet» — oli todella tullut temppeliinsä, kun Nasaretin Mies opetti ja paransi sen pyhissä suojissa.

50.

KUNINGATAR ESTERIN PÄIVINÄ

Lähes viisikymmentä tuhatta pakkosiirtolaista käytti hyväkseen Kyyroksen suosiollisesti antamaa määräystä, jolla heidän sallittiin palata maahansa. Tämä oli kuitenkin vain vähäinen jäännös niistä sadoista tuhansista, jotka olivat hajaantuneet Meedia-Persian eri maakuntiin. Israelilaisten suuri enemmistö halusi mieluummin jäädä pakkosiirtolaisuutensa maahan kuin kokea niitä raskautuksia, jotka liittyivät paluumatkaan ja heidän hävitettyjen kaupunkiensä ja kotiensa jälleenrakentamiseen.

Kolmattakymmentä vuotta myöhemmin julkaisi silloinen hallitsija Dareios Hystaspes yhtä suosiollisen toisen käskyn. Näin Jumala armossaan antoi Meedia-Persian valtakunnassa asuville juutalaisille toisen tilaisuuden palata isiensä maahan. Herra näki ennakolta, miten vaikeat ajat koittaisivat Kserkseen — Esterin kirjan Ahasveroksen — hallitessa, eikä hän ainoastaan tehnyt muutosta vallassaolevien mielessä ja tunteissa vaan myös innoitti Sakarjan kehottamaan maanpako-
laisia paluumatkalle.

»Voi, voi, paetkaa pohjoisesta maasta», kuului sanoma Israelin heimoille, jotka oli hajotettu asumaan moniin moniin maihin, kauas entisiltä asuinsijoiltaan. »Sillä minä olen hajot-
tanut teidät neljään taivaan tuuleen, sanoo Herra. Voi, Siion, pelastaudu sinä, joka asut tytär Baabelin luona! Sillä näin sanoo Herra Sebaot: Kunniaksensa hän on lähettänyt minut pakanakansojen luokse, jotka ovat teitä saalistaneet. Sillä joka teihin koskee, se koskee hänen silmäteräänsä. Sillä katso, minä

Profeetat ja kuninkaat

heilutan kättäni heitä vastaan, ja he joutuvat orjiensa saaliiksi. Ja te tulette tietämään, että Herra Sebaot on lähettänyt minut» (Sak. 2: 6—9).

Alusta asti ja yhä vieläkin Jumalan tarkoitus oli, että hänen kansansa asuisi maan päällä hänen nimellensä kunniaksi. Heidän pakkosiirtolaisuutensa pitkien vuosien kuluessa hän oli antanut heille monia tilaisuuksia liittonsa uudistamiseen hänen kanssaan. Muutamat olivat suostuneet kuuntelemaan ja oppimaan, ja oli niitäkin, jotka löysivät pelastuksen ahdistusten keskellä. Monet näistä kuuluivat siihen jäännökseen, joka lähtisi takaisin. Vertauskuvallisesti Herra sanoo ottavansa sen kuin »latvuksen siitä korkeasta setripuusta» ja istuttavansa sen »korkealle ja jyrkälle vuorelle. Israelin vuoren korkeuteen minä sen istutan» (Hes. 17: 22,23).

»Kaikki, joiden hengen Jumala herätti menemään» (Esra 1: 5), palasivat Kyyroksen määräyksen nojalla. Mutta Jumala ei lakannut kehottamasta monin tavoin niitäkin palaamaan, jotka vapaaehtoisesti jäivät jatkamaan maanpakolaisuuttaan. Hän järjesti heillekin paluumahdollisuuden. Mutta suuri joukko niistä, jotka eivät olleet noudattaneet Kyyroksen määräystä, ei välittänyt myöhemmistäkään kehotuksista, eivätkä he noudattaneet lähtökutsua silloinkaan, kun Sakarja varoittaen neuvoi heitä pakenemaan viipymättä Babyloniasta.

Niihin aikoihin muuttuivat Meedia-Persian valtakunnan olot nopeasti. Dareios Hystaspes, jonka hallitusaikana juutalaisia kohtaan oltiin merkittävän suopeita, sai seuraajakseen Kserkses Suuren. Hänen hallitessaan joutuivat ne juutalaiset, jotka eivät olleet noudattaneet pakenemiskehotusta, hirvittävään ahdistukseen. He joutuivat nyt kasvokkain kuoleman kanssa, kun olivat kieltäytyneet käyttämästä hyväkseen Jumalan järjestämää paon mahdollisuutta.

Meedia-Persian johtavia ruhtinaita oli siihen aikaan agagilainen Haaman, häikäilemätön mies, jota saatana käytti apuriinaan pyrkiessään tekemään tyhjiksi Jumalan aikomuksia. Varsinkin Mordokai-nimistä juutalaista kohtaan Haaman tunsi katkeraa vihaa. Mordokai ei ollut tehnyt Haamanille mitään pahaa, vaan hän oli pelkästään kieltäytynyt osoittamasta hänelle palvovaa kunnioitusta. Tästä kiukustuneena Haaman »vähäksyi

Kuningatar Esterin päivinä

— — käydä käsiksi yksin Mordokaihin» ja »etsi tilaisuutta hävittääkseen kaikki juutalaiset, Mordokain kansan, Ahasveroksen koko valtakunnasta» (Ester 3: 6).

Haamanin valheellisten lausuntojen harhauttamana saatiin Kserkses julkaisemaan käsky, jonka mukaan oli tapettava kaikki juutalaiset, joita asui »hajallaan ja erillään muiden kansojen seassa» Meedia-Persian valtakunnan »kaikissa maakunnissa» (jae 8). Määrättiin päivä, jolloin juutalaiset oli tuhottava ja heidän omaisuutensa takavarikoitava. Kuningas ei käsittänyt, miten kauaskantoiset seuraukset olisivat tämän käskyn täydellisestä täyttämisestä. Tämän hankkeen alkuunpanijana saatana itse siinä yritti hävittää maan päältä ne, jotka säilyttivät tietoa oikeasta Jumalasta.

»Jokaisessa maakunnassa, joka paikassa, mihin kuninkaan käsky ja hänen lakinsa tuli, syntyi juutalaisten keskuudessa suuri suru; paastottiin, itkettiin ja valitettiin; monet levittivät allensa säkin ja tuhkaa» (Ester 4: 3). Meedialaisten ja persialaisten lakia ei voitu peruuttaa; siksi tilanne näytti toivottomalta, ja kaikki israelilaiset oli tuomittu tuhottaviksi.

Mutta vihollisen juonet teki tyhjäksi Voima, joka vallitsee ihmislasten keskuudessa. Jumalan kaitselmuksen vaikutuksesta oli Ester, juutalainen Korkeimman palvelijatar, tullut Meedia-Persian valtakunnan kuningattareksi. Mordokai oli hänen lähisukulaisensa. Äärimmäisessä hädässään he päättivät esittää kansansa puolesta vetoomuksen Kserkseelle. Esterin oli määrä uskaltautua puhumaan asiasta kuninkaalle. »Kuka tietää», sanoi Mordokai, »etkö sinä juuri tällaista aikaa varten ole päässyt kuninkaalliseen arvoon» (jae 14).

Esterin edessä oleva kriisi vaati nopeaa ja tarmokasta toimintaa. Mutta sekä hän että Mordokai käsittivät, että ellei Jumala hoitaisi asiaa heidän puolestaan, heidän omat ponnistelunsa olisivat aivan hyödyttömiä. Ja niin Ester varasi aikaa pitääkseen yhteyttä Jumalaan, voimansa lähteeseen. »Mene», hän kehotti Mordokaita, »ja kokoa kaikki Suusanin juutalaiset, ja paastotkaa minun puolestani; olkaa syömättä ja juomatta kolme vuorokautta, yöt ja päivät. Myös minä paivelijattarineni samoin paastoan. Sitten minä menen kuninkaan tykö, vaikka se on vastoin lakia; ja jos tuhoudun, niin tuhoudun» (jae 16).

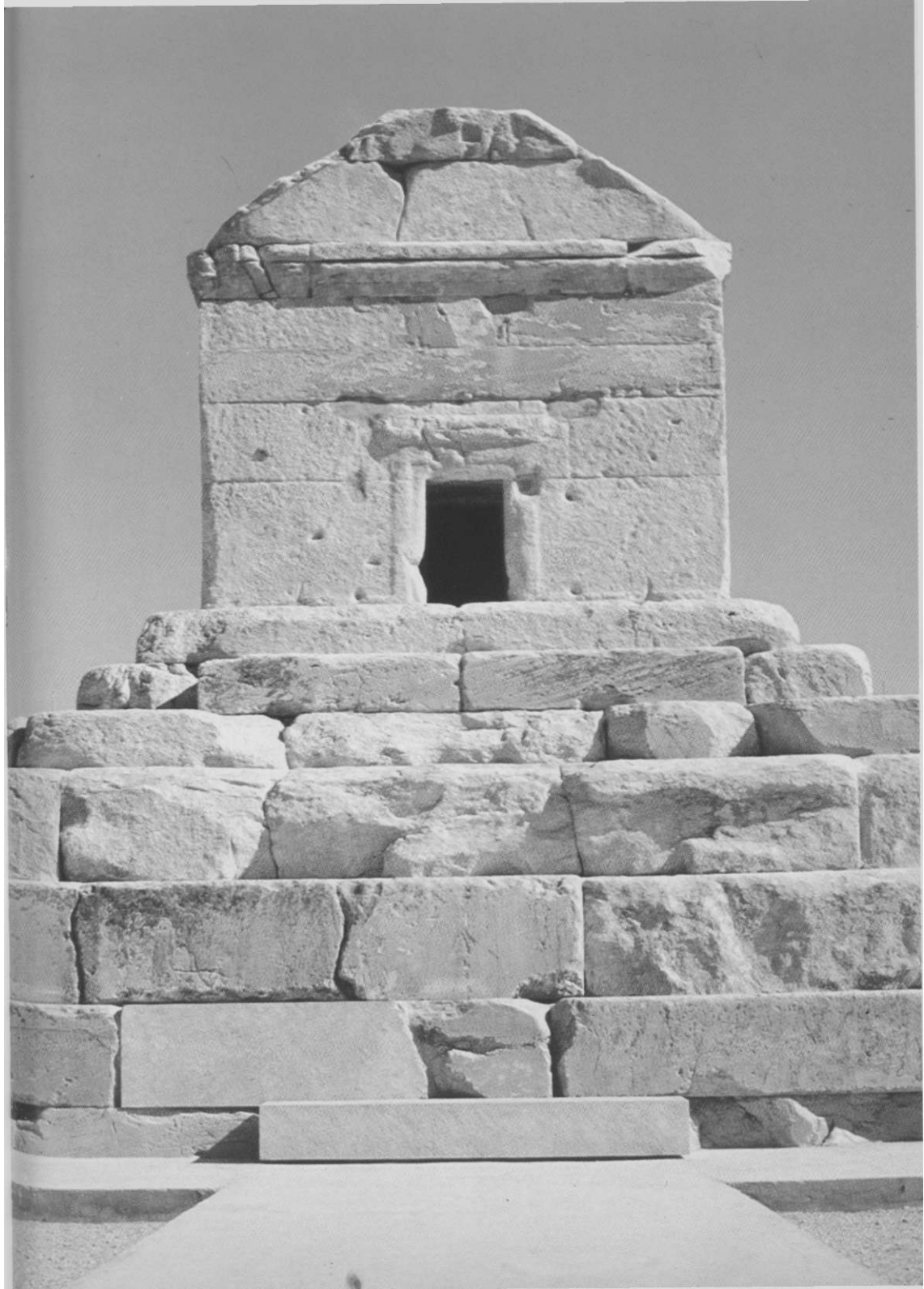
Profeetat ja kuninkaat

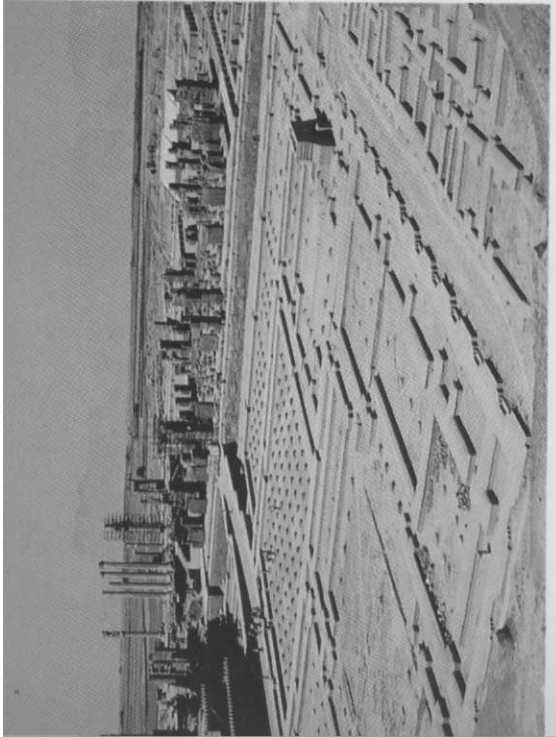
Nopeasti toisiaan seuranneet tapahtumat — Esterin käynti kuninkaan puheilla, tämän suopea suhtautuminen häneen, Haaman ainoana vieraana kuningasparin pidoissa, kuninkaan uneton yö, kunnianosoitukset Mordokaille ja Haamanin pahan juonen paljastuminen ja hänen nöyryyttävä kukistumisensa — kaikki nämä ovat tuttua kertomusta. Jumala antoi ihmeellisen apunsa katuvalle kansalleen. Kuninkaan peruutusikäskyllä annettiin juutalaisille lupa puolustaa henkeään, ja ratsulähetit »lähtivät kuninkaan käskystä kiiruusti ja nopeasti» viemään tietoa siitä valtakunnan kaikkiin osiin. »Ja jokaisessa maakunnassa ja kaupungissa, joka paikassa, mihin kuninkaan käsky ja hänen lakinsa tuli, oli juutalaisilla ilo ja riemu, pidot ja juhlat. Ja paljon oli maan kansoista niitä, jotka kääntyivät juutalaisiksi, sillä kauhu juutalaisia kohtaan oli vallannut heidät» (Ester 8: 14,17).

Heidän tuhoamiseksi määrättyinä päivinä »kokoontuivat juutalaiset kaikissa kuningas Ahasveroksen maakunnissa käydäkseen käsiksi niihin, jotka hankkivat heille onnettomuutta, eikä kukaan kestänyt heidän edessään, sillä kauhu heitä kohtaan oli vallannut kaikki kansat». Jumala oli lähettänyt väkeviä enkeleitä suojaamaan omiaan, jotka »olivat kokoon-tuneet puolustamaan henkeänsä» (Ester 9: 2,16).

Mordokai peri Haamanin hallussa olleen kunniaviran. Hän »oli kuningas Ahasveroksen lähin mies ja oli suuri juutalaisten keskuudessa ja rakas lukuisille veljillensä» (Ester 10: 3), ja hän pyrki edistämään Israelin hyvinvointia. Näin saattoi Jumala valitun kansansa jälleen Meedia-Persian hovin suosioon ja järjesti sille mahdollisuuden siirtyä hänen tarkoituksensa mukaisesti takaisin omaan maahansa. Mutta vasta useita vuosia myöhemmin, Kserkses Suuren seuraajan Artakserkses I:n seitsemäntenä hallitusvuotena palasi huomattava joukko Jeru-salemiin Esran johdolla.

Esterin päivien Jumalan kansan koettelevat kokemukset eivät olleet ominaisia vain sille aikakaudelle. Ilmestyskirjan Johannes on seuratessaan katseellaan historian kulkua ajan loppuun asti lausunut: »Lohikäärme vihastui vaimoon ja lähti käymään sotaa muita hänen jälkeläisiänsä vastaan, jotka pitävät Jumalan käskyt ja joilla on Jeesuksen todistus» (Ilm. 12: 17). Jotkut

Kuningatar Esterin päivinä

nykyään elävät saavat nähdä näiden sanojen täyttyvän. Sama henki, joka muinoin sai ihmiset vainoamaan tosi seurakuntaa, on tulevaisuudessakin aikaansaava samanlaista suhtautumista niihin, jotka pysyvät uskollisina Jumalalle. Jo nyt valmistellaan tätä viimeistä suurta taistelua.

Jumalan jäännöskansaa vastaan lopulta annettava käsky tulee olemaan hyvin samanlainen kuin se, jonka Ahasveros julkaisi juutalaisia vastaan. Oikean seurakunnan viholliset näkevät nykyään pienen sapattikäskyä noudattavan joukon portin edustalla istuvana Mordokaina. Kun Jumalan kansa kunnioittaa hänen lakiaan, se on alituisena nuhteenä niille, jotka ovat lakanneet pelkäämästä Herraa ja polkevat maahan hänen sapattinsa.

Saatana on herättävä suuttumusta sitä vähemmistöä vastaan, joka kieltäytyy noudattamasta yleisesti hyväksytyjä tapoja ja perinteitä. Hyvässä asemassa ja maineessa olevat miehet ryhtyvät neuvottelemaan lakia tottelemattomien ja kelvottomien kanssa päästäkseen syyttämään Jumalan kansaa. Kaikin rikkauden, älyn ja koulutuksen keinoin se pyritään saamaan halveksituksi. Vainoavat hallitusmiehet, kirkonmiehet ja kirkkokansa vehkeilevät yhdessä heitä vastaan. Puhein ja kirjoituksin, kerskatun, uhatun ja pilkatun he koettavat kumota heidän uskonsa. Vääristelyin ja kiukkuisin vetoimuksin kiihotetaan kansan intohimoja. Kun heillä ei ole mitään raamatullisia — »Näin sanoo Raamattu» — todisteita esitettäväksi Raamatun sapattia puolustavia vastaan, he korvaavat tämän puutteensa turvautumalla painostukseen. Saadaksesen osakseen suosiota ja kannatusta lainsäätäjät taipuvat sunnuntailakeja puoltavien vaatimuksiin. Mutta Jumalaa pelkääväiset eivät voi hyväksyä asetusta, joka loukkaa kymmenen käskyn lain yhtä kohtaa. Tällä taistelukentällä tapahtuu totuuden ja valheen välisen kamppailun viimeinen suuri yhteenotto. Eikä meitä jätetä epä tietoisuuteen sen tuloksesta. Nykyään, kuten Esterin ja Mordokain päivinäkin, Herra on vievä totuutensa ja kansansa voittoon.

*Yllä vas. suuren palatsin raunioita Persepoliissa; yllä oik. Kserkseen juhlasalin kattoa kannattavien pylväiden pääkoristeita; [605—606] 417
alla vas. Meedian ja Persian sotilaita Persepoliin korkokuvissa;
alla oik. korkokuva Kserkseen rakennuttamasta portista.*

51.

ESRA, PAPPI JA KIRJANOPPINUT

Noin seitsemänkymmentä vuotta sen jälkeen, kun ensimmäinen joukko maanpakolaisia palasi Serubbaabelin ja Joosuan johdolla kotimaahansa, nousi Meedia-Persian valtaistuimelle Artakserkses Longimanus. Tämän kuninkaan nimi liittyy pyhään historiaan useiden huomattavien sallimuksellisten tapahtumien yhteydessä. Hänen hallitusaikanaan elivät ja toimivat Esra ja Nehemia. Hän oli se, joka vuonna 457 eKr. julkaisi kolmannen ja lopullisen määräyksen Jerusalemin jälleenrakentamisesta. Hänen hallitusvuosinaan toinen juutalaisten joukko palasi maahansa Esran johdolla, Jerusalemin muurit saatiin rakennetuksi Nehemian ja hänen apulaistensa toimesta, temppelipalvelukset järjestettiin uudelleen, ja Esra ja Nehemia saivat yhdessä aikaan suuren uskonnollisen uudistuksen. Pitkän hallituskautensa kuluessa hän osoitti usein suosiotaan luoteuille ja rakastetuille juutalaisystävillään Esralle ja Nehemialle, jotka hän tunnusti Jumalan erityiseen tehtävään nimittämiksi miehiksi.

Esran vaiheet hänen asuessaan Babyloniaan jääneiden juutalaisten keskuudessa olivat niin epätavalliset, että ne herättivät kuningas Artakserkseen suopeaa huomiota. Esra puhui kuninkaan kanssa vapaasti taivaan Jumalan voimasta ja juutalaisten Jerusalemiin palaamisen jumalallisesta tarkoituksesta.

Aaronin sukuun kuuluvana Esra oli saanut pappiskasvatuksen, ja sen lisäksi hän oli perehtynyt Meedia-Persian valta-

Esra, pappi ja kirjanoppinut

kunnan tietäjien, tähtienselittäjän ja viisaiden kirjoituksiin. Mutta hän ei ollut tyytyväinen hengelliseen tilaansa. Hän halusi päästä täyteen sopusointuun Jumalan kanssa ja saada viisautta täyttääkseen Jumalan tahdon. Hän »oli kiinnittänyt sydämensä Herran lain tutkimiseen, seuratakseen sitä» (Esra 7: 10). Tämä johti hänet opiskelemaan ahkerasti myös Jumalan kansan historiaa, josta profeetat ja kuninkaats kertoivat kirjoituksissaan. Hän tutkisteli Raamatun historiallisia ja runollisia kirjoja saadakseen tietää, miksi Herra oli sallinut Jerusalemin tulla hävitetyksi ja kansansa viedyksi pakkosiirtolaisuuteen pakanalliseen maahan.

Esra syventyi erityisesti Israelin kokemuksiin aina niistä ajoista lähtien, jolloin lupaus annettiin Aabrahamille. Hän tutki niitä opetuksia, joita saatiin Siinain vuorella ja koko pitkän erämaavaelluksen aikana. Päästyään yhä paremmin selville siitä, miten Jumala suhtautui lapsiinsa, ja käsitettyään Siinalla annetun lain pyhyden Esra tunsi sydämensä liikuttuvan. Hän koki uuden ja läpikotaisen kääntymyksen ja päätti tarkoin perehtyä pyhän historian merkintöihin voidakseen käyttää tätä tietoaan kansansa siunaukseksi ja valistukseksi.

Esra pyrki valmistautumaan koko sydämestään siihen tehtävään, jonka hän uskoi joutuvansa suorittamaan. Hän etsi Jumalaa hartaasti voidakseen toimia Israelin viisaana opettajana. Sitä mukaa kuin hän oppi alistamaan mielensä ja tahtonsa jumalalliseen valvontaan, hän omaksui elämänsä tosi pyhityksen periaatteet, jotka myöhemmin vuosina vaikuttivat muovaavasti paitsi siihen nuorisoon, joka etsi hänen opetustaan, myös kaikkiin muihin, jotka seurustelivat hänen kanssaan.

Jumala valitsi Esran jättämään toiminnallaan hyvän vaikutuksen Israeliin kohottaakseen pappeuden jälleen arvostettuun asemaan, jonka se oli suureksi osaksi menettänyt pakkosiirtolaisuuden aikana. Esrasta tuli vähitellen erittäin laajatietoinen mies, »kirjanoppinut, perehtynyt Mooseksen lakiin» (jae 6). Nämä ominaisuudet tekivät hänet huomatuksi myös Meedia-Persian valtakunnassa. Esrasta tuli Jumalan puhutorvi, joka kasvatti ympärillään olevia niihin periaatteisiin, jotka vallitsevat taivaassa. Jäljelläolevat vuotensa hän toimi pääasiallisesti opettajana sekä Meedia-Persian kuninkaallisen hovin lähettyvillä

Profeetat ja kuninkaat

että Jerusalemissa. Hänen työtehonsa lisääntyi sitä mukaa kuin hän jakoi toisille oppimiaan totuuksia. Hänestä tuli hurskas ja innokas mies, joka Herran todistajana osoitti maailmalle, miten Raamatun totuuden voima jalostaa arkielämänkin.

Esra koetti herättää mielenkiintoa pyhien kirjoitusten tutkimiseen ja vakiinnutti nämä pyrkimyksensä omaksumalla vaivalloiseksi ja elinikäiseksi työkseen Raamatun säilyttämisen ja monistamisen. Hän kokosi kaikki jäljennökset laista, mitä saattoi löytää, ja kirjoitutti ne uudelleen ja levitti edelleen. Kun puhdasta sanaa näin monistettiin, saatiin monien käsiin jaetuksi arvaamattoman arvokasta tietoa. Esra uskoi Jumalan tekevän jotakin suurta kansansa hyväksi, ja tämä sai hänet kertomaan Artakserkseelle halustaan palata Jerusalemiin herättämään mielenkiintoa Jumalan sanan tutkimiseen sekä avustamaan veljiään Pyhän kaupungin jälleenrakennustyössä. Kuninkaaseen teki syvän vaikutuksen Esran vakuutus, että hän luotti täysin Israelin Jumalaan, joka varmasti pystyi varjelemaan kansaansa ja pitämään siitä huolen. Hän ymmärsi kyllä, että israelilaiset palasivat Jerusalemiin voidakseen palvella Herraa, mutta vasta kuninkaan syvä luottamus Esran kunnollisuuteen sai hänet osoittamaan tälle suosiotaan temppelipalvelusta varten antamallaan runsailla lahjoilla. Hän teki Esran Meedia-Persian valtakunnan erikoislähettilääksi ja myönsi hänelle laajat valtuudet aikeittensa läpiviemiseksi.

Artakserkses Longimanuksen määräys oli Jerusalemin jälleenrakentamista koskevista käskyistä jo kolmas seitsemänkymmenvuotisen pakkosiirtolaisuuden jälkeen, ja siinä on merkittäviä lausuntoja taivaan Jumalasta, Esran ansioista ja Jumalan jäännöskansalle myönnettyistä runsaista määrärahoista. Hän antoi sen »pappi Esralle, kirjanoppineelle, joka oli Herran Israelille antamien käskyjen ja ohjeitten tuntija», ja »taivaan Jumalan lain tuntijalle». Yhdessä neuvonantajiansa kanssa kuningas antoi runsaita lahjoja »Israelin Jumalalle, jonka asumus on Jerusalemissa», ja lisäksi hän antoi Esran tarvittaessa suorittaa monia suuria maksuja »kuninkaan aarrekammiosta» (jakeet 11,12,15,20).

»Kuningas ja hänen seitsemän neuvonantajaansa ovat lähettäneet sinut», selitti Artakserkses Esralle, »tarkastamaan, ovatko

Esra, pappi ja kirjanoppinut

olot Juudassa ja Jerusalemissa sinun Jumalasi lain mukaiset, joka on sinun kädessäsi.» Ja edelleen hän käski: »Kaikki, mitä taivaan Jumala käskää, tehtäköön taivaan Jumalan temppelille täsmällisesti, ettei viha kohtaisi kuninkaan ja hänen poikiensa valtakuntaa» (jakeet 14,23).

Samalla kun Artakserkses myönsi paluuluvan israelilaisille, hän palautti myös papeille heidän entiset tehtävänsä ja etuoikeutensa. »Vielä tehdään teille tiettäväksi», hän sanoi, »ettei kukaan ole oikeutettu vaatimaan rahaveroa, luonnontuotteita tai tierahoja yhdeltäkään papilta tai leeviläiseltä, veisaajalta, ovenvartijalta, temppelipalvelijalta tai muulta tämän Jumalan temppelin tehtäviä toimittavalta.» Hän järjesti myös asetettavaksi miehiä hoitamaan siviilivirkoja oikeamielisesti ja juutalaisten noudattamien lakien mukaisesti. »Ja sinä Esra, aseta Jumalasi viisauden mukaan, joka on sinun kädessäsi», hän neuvoi, »tuomareita ja lakimiehiä tuomitsemaan kaikkea kansaa tuolla puolella Eufrat-virran, kaikkia, jotka tuntevat sinun Jumalasi lain; ja niille, jotka eivät sitä tunne, opettakaa sitä. Ja jokainen, joka ei seuraa sinun Jumalasi lakia ja kuninkaan lakia, tuomittakoon tarkoin harkiten joko kuolemaan tai karkoitukseen, rahasakkoon tai vankeuteen» (jakeet 24—26).

»Koska Jumalan hyvä käsi oli hänen päällänsä», Esra saattoi saada kuninkaan taivutetuksi tukemaan anteliaasti kaiken Israelin väestön, pappien ja leeviläisten paluuta Meedia-Persian valtakunnasta, sikäli kuin he olivat »halukkaat lähtemään Jerusalemiin» (jakeet 9,13). Näin tarjottiin hajotetuille israelilaisille jälleen tilaisuus palata siihen maahan, jonka omistamiseen liittyivät Israelin huoneelle annetut lupaukset. Tämä käsky tuotti suuren ilon niille, jotka olivat yhdessä Esran kanssa tutkineet Jumalan suunnitelmia kansansa suhteen. »Kiitetty olkoon Herra, meidän isiemme Jumala», huudahti Esra, »joka on pannut kuninkaan sydämeen, että hänen on kaunistettava Herran temppeliä Jerusalemissa ja joka on suonut minun saavuttaa kuninkaan, hänen neuvonantajainsa ja kaikkien kuninkaan mahtavain ruhtinasten suosion» (jakeet 27,28).

Tämän Artakserkseen käskyn julkaisemisessa ilmeni Jumalan sallimuksellinen johdatus. Ne jotka tämän käsittivät, käyttivät ilomielin hyväkseen tätä etuoikeutta, että pääsivät palaamaan

Profeetat ja kuninkaat

maahansa näin suotuisissa olosuhteissa. Heille ilmoitettiin yleinen kokoontumispaikka, ja määrättyyn aikaan kerääntyivät sinne kaikki, jotka halusivat lähteä Jerusalemiin, aloittaakseen sieltä pitkän matkansa. »Minä kokosin heidät joelle, joka juoksee Ahavaan päin», mainitsee Esra asiasta, »ja me olimme siellä leiriytyneinä kolme päivää» (Esra 8: 15).

Esra oli odottanut suuren joukon haluavan palata Jerusalemiin, mutta kutsua noudattaneiden määrä oli surullisen vähäinen. Monet olivat hankkineet taloja ja maa-alueita eivätkä halunneet luopua niistä. Helppo ja mukava elämä viehätti heitä, ja he jäivät mielellään entisiin oloihinsa. Heidän esimerkinsä osoittautui haitalliseksi toisille, jotka muutoin ehkä olisivat liittyneet uskon varassa lähteneiden joukkoon.

Katsellessaan koolla olevaa joukkoa Esra hämmästyi havaitessaan, ettei paikalla ollut yhtään leeviläistä. Missä olivat sen heimon jäsenet, joka oli erotettu temppelin pyhään palvelustehtävään? Leeviläisten olisi pitänyt olla ensimmäisiä vastaamaan kutsuun: Joka on Herran oma, se tulkoon minun luokseni. Heille oli suotu monia etuuksia maanpakolaisuuden aikana ja sen jälkeenkin. He olivat saaneet täysin vapaasti huolehtia maanpakolaisuudessa olevien veljiensä hengellisistä tarpeista. Oli rakennettu synagoogia, joissa papit pitivät jumalanpalveluksia ja opettivat kansaa. He olivat saaneet vapaasti pitää sapattia ja suorittaa juutalaisen uskonsa mukaisia pyhiä toimituksia.

Mutta maanpakolaisuuden jälkeisinä vuosina olosuhteet muuttuivat, ja Israelin johtajat saivat vastuulleen monia uusia tehtäviä. Jerusalemin temppeli oli jälleenrakennettu ja vihitty, ja sen palvelustehtäviin tarvittiin lisää pappeja. Samoin oli huutava puute Jumalan miehistä, jotka sopisivat opettamaan kansaa. Lisäksi näytti siltä kuin Babyloniaan jääneiden juutalaisten uskonnonvapautta ruvettaisiin rajoittamaan. Sekä profeetta Sakarjan varoitukset että heidän omat äskeiset kokemuksensa Esterin ja Mordokain vaikeilta ajoilta olivat selvästi kehottaneet Meedia-Persiassa olevia juutalaisia palamaan omaan maahansa. Heille oli tullut vaaralliseksi jatkaa asumistaan pakanallisten vaikutusten alaisina. Näissä muuttuneissa oloissa olisi Babyloniassa olevien pappien pitänyt heti

Esra, pappi ja kirjanoppinut

oivaltaa annetun käskyn merkitsevän heille erityistä kutsua palata Jerusalemiin.

Kuningas ja hänen ruhtinaansa olivat suorittaneet enemmänkin kuin oman osansa tehdäkseen paluun mahdolliseksi. He olivat antaneet runsaasti varoja, mutta missä olivat miehet? Leevin pojat aiheuttivat pettymyksen aikana, jolloin heidän päätöksensä lähteä veljiensä mukaan olisi saanut toisetkin seuraamaan heidän esimerkkiään. Heidän outo välinpitämättömyytensä ilmaisee ikävällä tavalla, miten Babyloniassa olevat juutalaiset suhtautuivat Jumalan suunnitelmaan kansaansa nähden.

Vielä kerran Esra vetosi leeviläisiin ja lähetti heille vakavan kutsun yhtyä hänen ryhmäänsä. Tähdentääkseen nopean toiminnan tärkeyttä hän lähetti vetoomuskirjeen lisäksi eräät nimeltä mainitut »päämiehet» ja »opettajat» puhumaan asiasta (Esra **8: 16**).

Matkalle lähtijät ja Esra jäivät odottamaan, kun nämä luotetut sanansaattajat riensivät leeviläisten puheille, »että he toisivat meille palvelijoita meidän Jumalamme temppeleä varten» (Esra 8: 17). Vetoomukseen suostuttiin; monet epäroineet päättivät lopullisesti lähteä matkaan. Kaikkiaan tuotiin leiriin noin neljäkymmentä pappia ja kaksisataakaksikymmentä temppeleipalvelijaa, joista Esra saattoi uskoa tulevan viisaita pappeja sekä hyviä opettajia ja avustajia.

Kaikki olivat nyt lähtövalmiita. Heidän matkansa tulisi kestämään useita kuukausia. Vaimojen ja lasten lisäksi miehillä oli mukanaan sekä omat tavaransa että runsaat temppeleä ja sen palveluksia varten annetut lahjat. Esra oli selvillä siitä, että matkan varrella oli vihollisia valmiina ryöstämään ja tuhoamaan hänet kaikkine matkalaisineen, mutta hän ei silti ollut pyytänyt kuninkaalta sotilaita suojakseen. »Sillä minua hävetti», hän selitti, »pyytää kuninkaalta sotaväkeä ja ratsumiehiä auttamaan meitä vihollisia vastaan matkalla, koska me olimme sanoneet kuninkaalle näin: 'Meidän Jumalamme käsi on kaikkien päällä, jotka etsivät häntä, heidän parhaakseen; mutta hänen voimansa ja vihansa on kaikkia vastaan, jotka hylkäävät hänet'» (jae 22).

Tässä asiassa Esra ja hänen seuralaisensa katsoivat voivansa

Profeetat ja kuninkaat

lisätä pakanain kunnioitusta Jumalaa kohtaan. Usko elävän Jumalan voimaan vahvistuisi, jos israelilaiset itsekin nyt osoittaisivat uskovansa ehdottomasti jumalalliseen Johtajaansa. Siksi he päättivät panna kaiken luottamuksensa häneen. He eivät pyytäisi mitään sotilassaattuetta. He eivät antaisi pakanoilta tilaisuutta osoittaa ihmisen voimalle sitä kunniaa, joka kuuluu yksin Jumalalle. Heillä ei ollut varaa päästää pakanallisia ystäviään vähääkään epäilemään, etteivätkö he hänen kansanaan vilpittömästi turvaisi Jumalaan. Jumalan suosiosta he saivat voimansa eivätkä rikkaudesta tai epäjumalia palvovien vaikutusvallasta. He tulisivat varjelluiksi vain muistamalla alati Herran lakia ja pyrkimällä noudattamaan sitä.

Tämä tieto niistä ehdoista, joilla he saivat jatkuvasti kokea Jumalan suoma menestystä, teki tavallista vakavammaksi sen pyhityskokouksen, jonka Esra uskollisen joukkonsa kanssa piti juuri vähän ennen matkan alkamista. »Minä kuulutin siellä Ahava-joella paaston», kertoo Esra tästä tilaisuudesta, »että me nöyrytisimme Jumalamme edessä ja anoisimme häneltä suotuisaa matkaa itsellemme, vaimoillemme ja lapsillemme ja kaikelle omaisuudellemme. — — Niin me paastosimme ja anoimme tätä Jumalaltamme, ja hän kuuli meidän rukouksemme» (jakeet 21,23).

Jumalan siunaus ei kuitenkaan tehnyt harkitsevaa suunnittelua tarpeettomaksi. Varmistaakseen temppeliaarteiden turvallisen kuljetuksen Esra valitsi »pappien päämiehistä kaksitoista» uskollisuutensa puolesta koeteltua miestä ja punnitsi »heille hopean ja kullan ja kalut, sen antimen, jonka kuningas ja hänen neuvonantajansa ja ruhtinaansa ja kaikki siellä olevat israelilaiset olivat antaneet». Nämä miehet asetettiin juhlallisesti valvomaan ja hoitamaan heille uskottua aarretta. »Te olette pyhitetyt Herralle», Esra julisti, »ja kalut ovat pyhitetyt; ja hopea ja kulta on vapaaehtoinen lahja Herralle, teidän isienne Jumalalle. Vartioikaa siis niitä ja säilyttäkää ne, kunnes punnitsette ne pappien päämiesten ja leeviläisten ja Israelin perhekunta-päämiesten edessä Jerusalemissa, Herran temppelin kammioissa» (jakeet 24,25,28,29).

Esra järjesti niin huolellisesti Herran aarteen turvallisen kuljetuksen, että meidän kannattaa tarkoin mietiskellä siitä

Esra, pappi ja kirjanoppinut

saatavaa opetusta. Tehtävään valittiin vain sellaisia, jotka oli todettu luotettaviksi, ja heidän vastuunsa selostettiin heille selvästi. Nimittämällä uskollisia miehiä Herran omaisuuden taloudenhoitajiksi Esra käsitti, miten tärkeitä ja arvokkaita ovat järjestys ja organisointi Jumalan työn yhteydessä.

Niinä muutamina päivinä, jotka israelilaiset viipyivät joella, saatiin valmiiksi kaikki pitkää matkaa varten tarvittavat valmistelut. »Sitten me lähdimme liikkeelle», Esra kirjoittaa, »ensimmäisen kuun kahdentenatoista päivänä mennäksemme Jerusalemiin. Ja meidän Jumalamme käsi oli meidän päällämme, ja hän pelasti meidät vihollisten käsistä ja väijytyksistä tiellä» (jaa 31). Matkaan kului noin neljä kuukautta, sillä sitä hidasti pakostakin Esraa seuranneen joukon paljous, heitä kun oli yhteensä useita tuhansia, naiset ja lapsen mukaan luettuina. Mutta kaikki saivat matkata rauhassa. Heidän vihollistensa ei sallittu vahingoittaa heitä. Heidän matkansa onnistui hyvin, ja viidennen kuun ensimmäisenä päivänä, Artakserkseen seitsemäntenä hallitusvuotena, he saapuivat Jerusalemiin.

52.

HENGELLISTÄ HERÄTYSTÄ

Esra saapui Jerusalemiin otolliseen aikaan. Hänen läsnäolonsa vaikutusta tarvittiin kipeästi. Hänen tulonsa antoi rohkeutta ja toivoa monille, jotka olivat kauan työskennelleet vaikeissa oloissa. Paljon oli saatu aikaan sen jälkeen, kun maanpakolaisten ensimmäinen joukko oli Serubbaabelin ja Joosuan johtamana saapunut yli seitsemänkymmentä vuotta sitten. Temppele oli saatu valmiiksi, ja kaupungin muurit oli osittain korjattu. Mutta paljon oli vielä tekemättäkin.

Aikaisempina vuosina Jerusalemiin tulleiden joukossa oli monia, jotka olivat pysyneet koko ikänsä kuuliaisina Jumalalle, mutta huomattava osa heidän lapsistaan ja lastensa lapsista oli menettänyt käsityksensä Jumalan lain pyhydestä. Jopa muutamat vastuullisissa luottamustehtävissä olevat miehet tekivät avoimesti syntiä. Heidän menettelynsä haittasi pahoin niiden toimintaa, jotka koettivat edistää Jumalan asiaa, sillä niin kauan kuin räikeiden lain loukkausten sallittiin jatkua nuhtelematta, jäi kansa vaille taivaan siunausta.

Jumalan kaitselmuksen mukaista oli, että niillä, jotka palasivat Esran mukana, oli ollut erityisiä aikoja, jolloin he etsivät Herraa. He olivat saaneet runsaita hengellisiä opetuksia tuonnoisista kokemuksistaan matkallaan Babyloniasta, jolloin mikään inhimillinen voima ei ollut suojannut heitä. Monien usko oli lujittunut vahvaksi, ja kun nämä vaikuttivat Jerusalemin masentuneiden ja välinpitämättömien keskuudessa, se

Hengellistä herätystä

oli omiaan voimakkaasti tukemaan piakkoin toimeenpantavaa uudistusta.

Neljäntenä päivänä perilletulon jälkeen luovuttivat aarteiden hoitajat ehdottoman tunnontarkasti kaiken hopean ja kullan sekä pyhäkköpalvelusten astiat temppelin virkailijoille todistajien läsnäollessa. »Kaikki punnittiin lukumäärän ja painon mukaan» (Esrä 8: 34).

Esrän mukana palanneet pakkosiirtolaiset »uhrasivat poltto-uhreiksi Israelin Jumalalle» syntiuhreja ja ilmaisivat samalla kiitoksensa matkan aikana kokemastaan pyhien enkelien suojeluksesta. »Ja he jättivät kuninkaan määräykset kuninkaan satraapeille ja käskynhaltijoille, jotka olivat tällä puolella Eufrat-virran, ja nämä avustivat kansaa ja Jumalan temppeliä» (jakeet 35,36).

Pian tämän jälkeen muutamat Israelin päämiehet tulivat esittämään Esralle vakavan valituksensa. »Ei kansa, ei Israel eivätkä papit ja leeviläiset» olleet noudattaneet Herran pyhiä käskyjä, jotka kielsivät heitä sekaantumasta ympärillä asuviin kansoihin. »Sillä näiden tyttäriä he ovat ottaneet itsellensä ja pojillensa vaimoiksi», he kertoivat Esralle, »ja niin on pyhä siemen sekaantunut» pakanamaiden »kansoihin. Ja päämiesten ja esimiesten käsi on ollut ensimmäisenä tässä uskottomassa menossa» (Esrä 9: 1,2).

Tutkistelllessaan Babylonian pakkosiirtolaisuuteen johtaneita syitä Esra oli oppinut, että Israelin luopumuksen aiheutti suureksi osaksi heidän sekaantumisensa pakanakansoihin. Hän oli huomannut, että jos he Jumalan käskyn mukaisesti olisivat pysyneet erillään heitä ympäröivistä kansoista, he olisivat säästyneet monilta ikäviltä ja nöyryyttäviltä kokemuksilta. Kuullessaan nyt, että menneisyyden opetuksista piittaamatta huomattavat miehetkin olivat rohjenneet rikkoa luopumuksen ehkäisemiseksi annettuja lakeja, hänen mielensä kuohahti. Hän ajatteli, miten hyvä Jumala oli antaessaan kansalleen jälleen jalansijan heidän synnyinmaassaan, ja hänet valtasi oikeutettu suuttumus ja murhe heidän kiittämättömyytensä takia. »Kun minä tämän kuulin», hän sanoo, »repäisin minä vaatteeni ja viittani, revin pääni hiuksia ja partaani ja istuin tyrmistyneenä.

»Ja minun luokseni kokoontuivat kaikki, jotka pelkäsivät sitä,

Profeetat ja kuninkaat

mitä Israelin Jumala oli puhunut pakkosiirtolaisten uskottomuudesta, ja minä jäin istumaan tyrmistyneenä ehtoouhuriin asti» (jakeet 3,4).

Iltauhrin aikaan Esra nousi, repäisi uudelleen vaatteensa ja viittansa, lankesi polvilleen ja esitti sieluntaakkansa rukouksessa Jumalalle. Ojentaen kätensä Herran puoleen hän huudahti: »Jumalani, minä olen häpeissäni enkä kehtaa kohottaa kasvojani sinun puoleesi, minun Jumalani; sillä meidän rikkomuksemme ovat nousseet päämme ylitse ja meidän syyllisyytemme on kohonnut taivaaseen asti.

»Isiemme päivistä», hän jatkoi rukoustaan, »aina tähän päivään asti on meidän syyllisyytemme ollut suuri; ja rikkomustemme tähden on meidät, meidän kuninkaamme ja papimme annettu maan kuningasten käsiin miekan, vankeuden, ryöstön ja häpeän alaisiksi, niinkuin tähän päivään saakka on tapahtunut. Mutta nyt on meille hetkiseksi tullut armo Herralta, meidän Jumalaltamme, koska hän on sallinut pelastuneen joukon meistä jäädä jäljelle ja antanut meille jalansijan pyhässä paikassa, että hän, meidän Jumalamme, valaisisi meidän silmämme ja soisi meidän hiukan hengähtää orjuudessamme. Sillä orjia me olemme; mutta orjuudessamme ei meidän Jumalamme ole meitä hyljännyt, vaan on suonut meidän saavuttaa Persian kuningasten suosion ja hengähtää, pystyttääksemme Jumalamme temppelin ja kohottaaksemme sen raunioistaan, ja on antanut meille suojatun paikan Juudassa ja Jerusalemissa.

»Ja nyt, Jumalamme, mitä me sanomme kaiken tämän jälkeen? Mehän olemme hyljänneet sinun käskysi, jotka sinä olet antanut palvelijaisi, profeettain, kautta. Kaiken sen jälkeen, mikä on meitä kohdannut pahojen tekojemme ja suuren syyllisyytemme tähden — ja kuitenkin sinä, Jumalamme, olet jättänyt huomioon ottamatta meidän rikkomuksiamme ja olet sallinut meistä tämmöisen joukon pelastua — kävisimmekö me nyt jälleen rikkomaan sinun käskyjäsi ja lankoutumaan kansojen kanssa, joiden teot ovat kauhistavaiset? Etkö sinä silloin vihastuisi meihin siihen asti, että tekisit meistä lopun, niin ettei ketään jäisi jäljelle eikä kukaan pelastuisi? Herra, Israelin Jumala, sinä olet vanhurskas, sillä meistä on jäljellä

pelastuneita vain sen verran, kuin tänä päivänä on. Katso, me olemme sinun edessäsi syyllisyydessämme; emmekä me tämän tähden voi sinun edessäsi kestää» (jakeet 6—15).

Esran ja hänen kumppaneidensa suru niistä vääryyksistä, jotka olivat salakavalasti hiipineet aivan Herran työn keskukseen, sai aikaan katumusta. Monet synnintekijät liikuttuivat syvästi. »Kansakin itki katkerasti» (Esra 10:1). He alkoivat rajoitetusti käsittää synnin kataluutta ja sitä inhoa, jolla Jumala suhtautuu siihen. He ymmärsivät Siinailla julistetun lain pyhyden, ja monet vapisivat ajatellessaan rikkomuksiaan.

Muuan läsnäolleista, Sekanja nimeltään, myönsi kaikki Esran puhumat sanat tosiksi. »Me olemme olleet uskottomat Jumalaamme kohtaan», hän tunnusti, »kun olemme ottaneet muukalaisia vaimoja maan kansoista. Mutta kuitenkin on Israelilla vielä toivoa.» Sekanja ehdotti, että kaikki tässä asiassa rikkooneet tekisivät liiton Jumalan kanssa, että he hylkäisivät syntinsä ja että heille »tehtäköön lain mukaan». »Nouse», hän pyysi Esraa, »sillä tämä on sinun asiasi, ja me olemme sinun kanssasi. Ole luja.» »Niin Esra nousi ja vannotti pappien päämiehet, leeviläiset ja kaiken Israelin tekemään näin» (jakeet 2—5).

Tämä oli alkuna suurenmoiselle uudistukselle. Äärettömän kärsivällisesti ja tahdikkaasti sekä ottaen tarkoin huomioon kunkin yksilön oikeudet ja hyvinvoinnin Esra ja hänen työtoverinsa pyrkivät johtamaan katuvaan Israelia oikealle tielle. Esra oli ennen muuta lain opettaja, ja tutkiessaan henkilökohtaisesti jokaisen asian hän koetti tähdentää kansalle tämän lain pyhyttä ja sen noudattamisesta saatavia siunauksia.

Siellä missä Esra työskenteli, innostuttiin aina tutkistelemaan pyhiä kirjoituksia. Opettajia asetettiin neuvomaan kansaa, ja Herran lakia ylistettiin ja kunnioitettiin. Profeettain kirjoja tutkisteltiin, ja Messiaan tulemusta ennustavat kohdat lohduttivat monia murheellisia ja väsyneitä.

Enemmän kuin kaksituhatta vuotta on kulunut siitä, kun »Esra oli kiinnittänyt sydämensä Herran lain tutkimiseen, seuratakseen sitä» (Esra 7: 10), mutta hänen hurskaan esimerkkinsä vaikutus ei ole vuosien vierieessä vähentynyt. Vuosisatojen kuluessa on kertomus hänen pyhittyneestä elämästään kannustanut monia »Herran lain tutkimiseen, seuratakseen sitä».

Profeetat ja kuninkaat

Esran vaikuttimet olivat ylevät ja pyhät; hän teki kaiken syvästä rakkaudesta sieluihin. Hän suhtautui niin myötätuntoisesti ja hellästi niitä kohtaan, jotka joko tahallaan tai tietämättömyydestä olivat tehneet syntiä, että se kelpaa esimerkiksi kaikille, jotka pyrkivät aikaansaamaan uudistuksia. Kun kysymys on oikeista periaatteista, Jumalan palvelijoiden on oltava lujia kuin kallio, mutta silti heidän on oltava myös myötätuntoisia ja pitkämielisiä. Esran tavoin heidän tulee opettaa synnintekijöille elämän tietä teroittamalla heidän mieleensä niitä periaatteita, jotka ovat perustana kaiken oikean tekemiselle.

Tähän maailmanaikaan, jolloin saatana koettaa monin keinoin estää ihmisiä näkemästä Jumalan lain sitovia vaatimuksia, tarvitaan miehiä, jotka saavat monet pelkäämään »meidän Jumalamme käskyä» (Esra 10: 3). Tarvitaan todellisia uudistajia, jotka johtavat rikkoojia suuren Lainantajan tykö ja opettavat heille, että »Herran laki on täydellinen; se virvoittaa sielun» (Ps. 19: 8). Tarvitaan raamatuntaitoisia miehiä, jotka jokaisella sanallaan ja teollaan korottavat Herran lakia ja pyrkivät vahvistamaan uskoa. Tarvitaan todella kipeästi opettajia, jotka innostavat oppilaitaan kunnioittamaan ja rakastamaan Raamattua.

Nykyisin niin laajalle levinnyt jumalattomuus voi suureksi osaksi johtua siitä, ettei tutkistella eikä totella Raamattua, sillä Jumalan sanan syrjäyttäminen merkitsee sen voiman hylkäämistä, joka hillitsee ihmissydämen pahoja himoja. Ihmiset kylvävät lihaansa ja niittävät lihasta turmeluksen.

Raamatun syrjäyttäminen on johtanut Jumalan laista luopumiseen. Opetus, jonka mukaan ihmiset on vapautettu tottelemasta jumalallisia säädöksiä, on heikentänyt siveellisten velvoitteiden voimaa ja päästänyt pahuuden leviämään maailmaan. Laittomuus, irstailu ja turmelus leviävät tuhotulvana joka taholle. Kaikkialla nähdään kateutta, pahansuopaisuutta, teko-pyhyyttä, vieraantumista, kilpailumieltä, riitaisuutta, pyhän luottamuksen pettämistä ja hillittömyyttä. Uskonnollisten periaatteiden ja oppien koko rakennelma, jonka pitäisi olla yhteiskuntaelämän perustana ja runkona, näyttää horjahtelevan ja olevan valmiina romahtamaan rauniokasaksi.

Hengellistä herätystä

Siinailla puhunut ääni julistaa vielä maailman historian loppuaikanakin: »Älä pidä muita jumalia minun rinnallani» (2 Moos. 20: 3). Ihminen on ryhtynyt vastustamaan Jumalan tahtoa, mutta hän ei voi vaimentaa käskyn sanaa. Ihmismieli ei voi välttää velvollisuuttaan korkeampaa valtaa kohtaan. Teorioita voidaan rakennella mielin määrin, ja tieteen avulla voidaan koettaa vastustaa jumalallista ilmoitusta ja siten syrjäyttää Jumalan laki, mutta yhä voimakkaammaksi vain vahvistuu käsky: **»Herraa, sinun Jumalaasi, pitää sinun kumartaman ja häntä ainoata palveleman»** (Matt. 4: 10).

Ei voida puhua mistään Herran lain heikentämisestä tai vahvistamisesta. Se on sellainen kuin se on aina ollut ja tulee aina olemaan: pyhä, vanhurskas ja hyvä, itsessään täydellinen. Sitä ei voida peruuttaa eikä muuttaa. Sen »kunnioittaminen» tai »loukkaaminen» on vain ihmisten puhetta.

Totuuden ja valheen välisen kamppailun viimeinen suuri taistelu tullaan käymään ihmisten lakien ja Herran käskyjen välillä. Tähän taisteluun olemme nyt käymässä — eikä se ole ylivallasta kiistelevien kirkkojen välistä taistelua vaan Raamatun uskonnon ja toisaalta tarun ja perimätiedon uskontojen välistä taistelua. Ne voimat, jotka ovat yhtyneet vastustamaan totuutta, ovat nyt vilkkaassa toiminnassa. Jumalan pyhälle sanalle, jonka olemme saaneet niin suuren kärsimyksen ja verenvuodatuksen hinnalla, annetaan vain vähän arvoa. Vain harvat omaksuvat sen elämänsä ohjeeksi. Uskottomuus on levinnyt hämmästyttävän laajalle paitsi maailmassa myös seurakunnassa. Monet ovat ruvenneet kumoamaan oppeja, jotka ovat kristinuskon tukipylväitä. Innoitettujen kirjoittajien esittämät suuret totuudet luomisesta, ihmisen syntiinlankeemuksesta, sovitukselta ja lain pysyvyydestä — kaiken tämän on suuri osa kristillisestä maailmasta käytännöllisesti katsoen hylännyt. Tuhannet, jotka ylvästelevät tiedoillaan, pitävät ehdotonta Raamattuun luottamista heikkouden merkinä, ja toisaalta Raamatun arvostelua ja sen tärkeimpien totuuksien hengellistämistä ja mitätöimistä oppineisuuden todisteena.

Kristittyjen pitäisi valmistautua sen varalle, mikä on pian kohtaava maailmaa äkkiarvaamatta. Tämän valmistumisen tulisi merkitä Jumalan sanan utteraa tutkistelua ja elämän

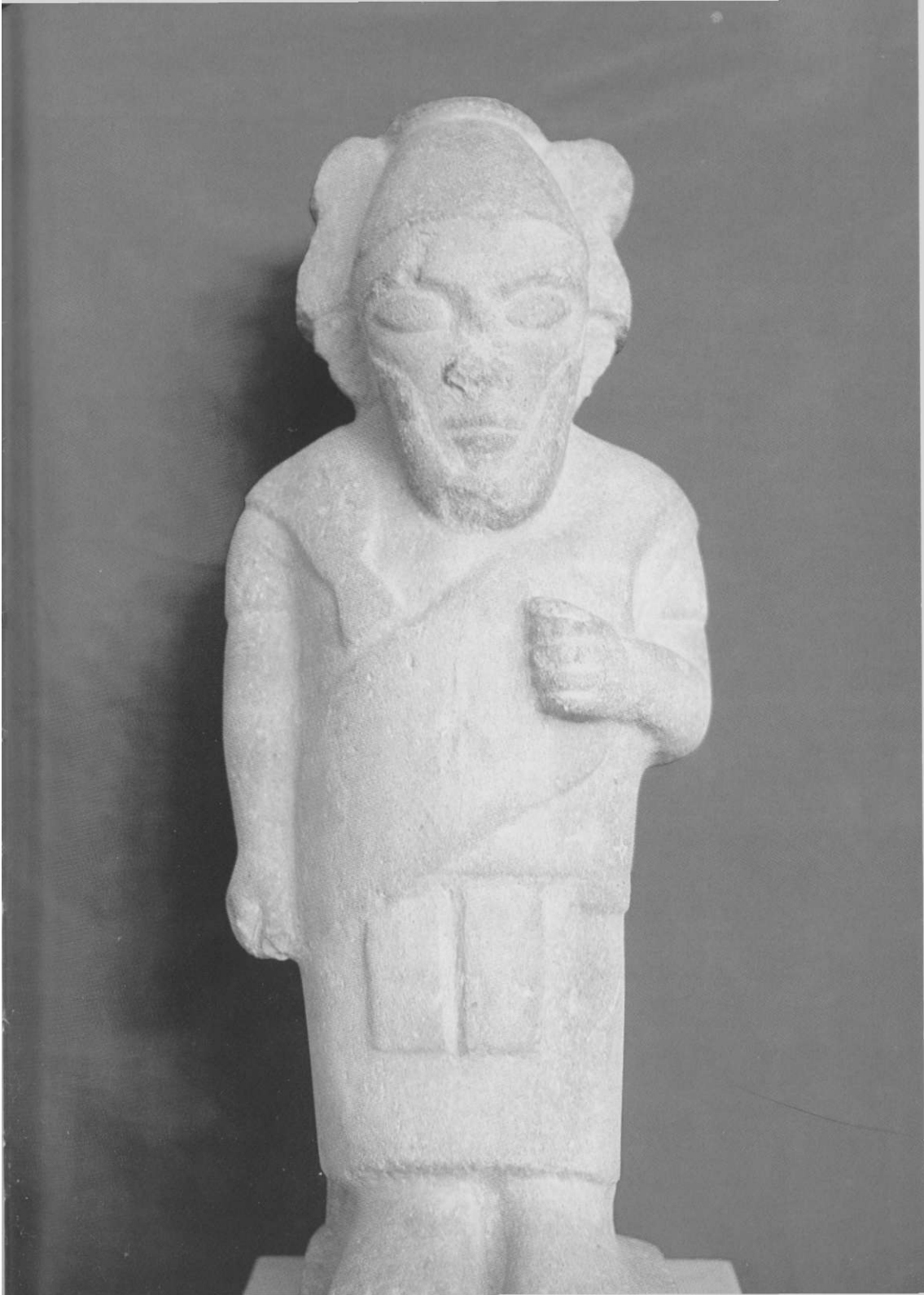
Profeetat ja kuninkaat

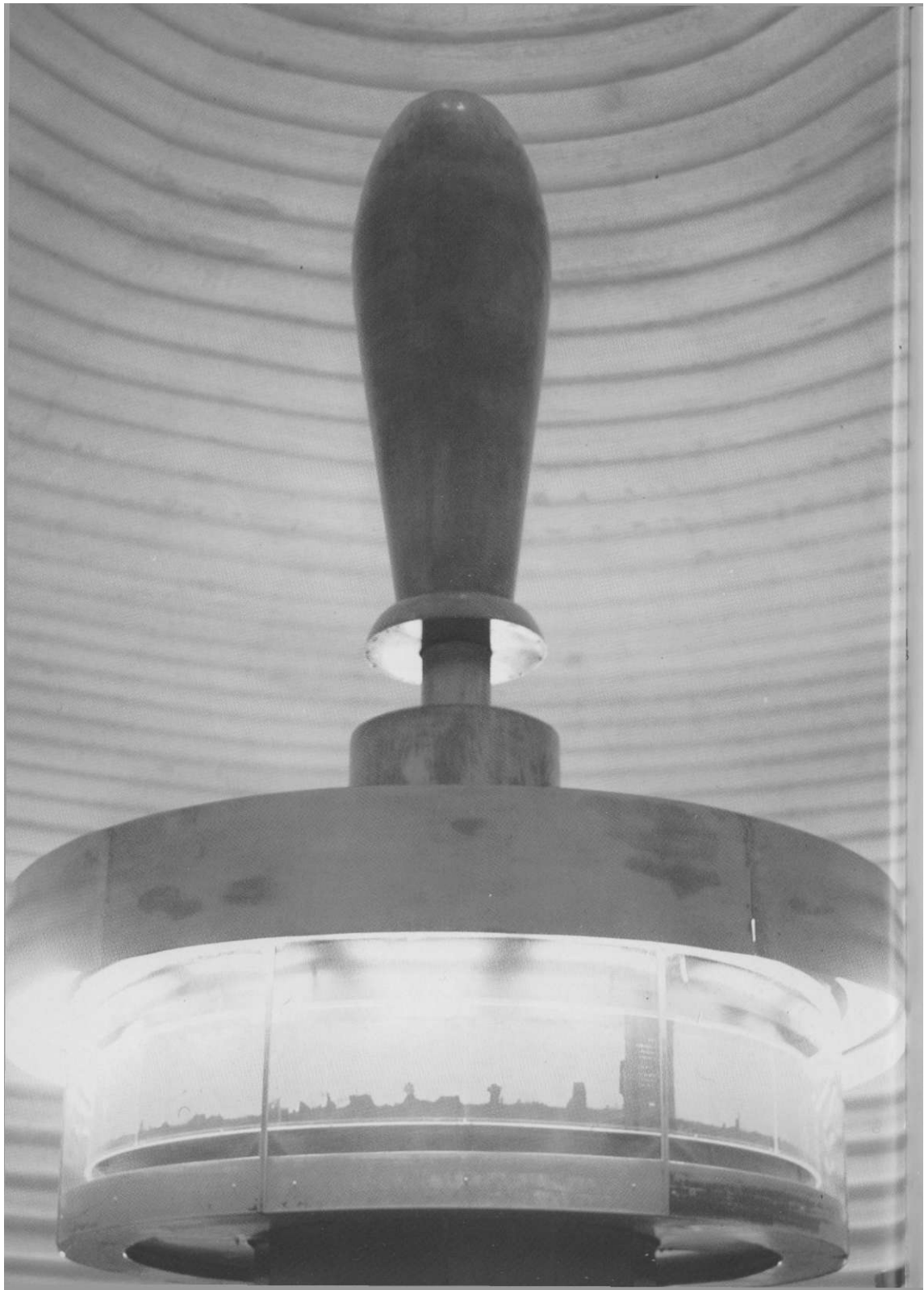
mukauttamista noudattamaan sen käskyjä. Iankaikkisuuden valtavat asiat vaativat meiltä muutakin kuin pelkkää mielikuviuksellista uskontoa, sanojen ja muotojen uskontoa, jossa totuutta pidetään kuin ulkopihalla. Jumala kutsuu uudistukseen ja uskonpuhdistuksen. Puhujakorokkeelta pitäisi kuulua pelkäämistään Raamatun sanoja. Mutta Raamatulta on riistetty sen voima, ja seurauksena nähdään hengellisen elämän tason madaltumista. Monista nykyajan saarnoista puuttuu se jumalallinen vaikutus, mikä herättää omantunnon ja elävöittää sielun. Kuulijat eivät voi sanoa: »Eikö sydämemme ollut meissä palava, kun hän puhui meille tiellä ja selitti meille kirjoitukset» (Luuk. 24:32). On monia, jotka huutavat elävän Jumalan puoleen kaivaten jumalallista läsnäoloa. Annettakoon Jumalan sanan puhua sydämelle. Annettakoon niiden, jotka ovat kuulleet vain perimätietoa, ihmisten laatimia teorioita ja elämänohjeita, kuunnella Hänen ääntään, joka voi uudistaa sielun iankaikkiseen elämään.

Patriarkoilta ja profeetoilta on levinnyt paljon valoa. He julistivat loistokkaita sanomia Siionista, Jumalan kaupungista. Näin Jumala on tarkoittanut valon loistavan myös hänen nykyaikaisten seuraajiensa välityksellä. Jos kerran Vanhan testamentin pyhät antoivat uskollisuudestaan niin voimallisen todistuksen, niin eikö niiden, jotka ovat saaneet vuosisatojen aikana lisääntyntä valoa, pitäisi esittää vielä huomattavampaa todistusta totuuden voimasta? Profetioiden kirkkaus levittää valoa polullemme. Vertauskuva on tavannut perikuvansa Jumalan Pojan kuolemassa. Kristus on noussut kuolleista ja julistaa aukaistun haudan ylitse: »Minä olen ylösnousemus ja elämä» (Joh. 11: 25). Hän on lähettänyt Henkensä maailmaan muistuttamaan meitä kaikesta. Voimansa ihmeellä hän on säilyttänyt kirjoitetun sanansa aikakausien halki.

Uskonpuhdistajat, joiden vastalauseesta, protestista, olemme saaneet protestanttien nimen, tunsivat Jumalan kutsuneen heidät levittämään maailmalle evankeliumin valoa. Pyrkiessään tekemään tämän he olivat valmiit uhraamaan omaisuutensa, vapautensa ja henkensäkin. Vainon ja kuoleman uhallakin he julistivat evankeliumia lähellä ja kaukana. He veivät Jumalan sanan kansan keskuuteen, ja kaikki yhteiskuntaluokat, ylhäiset

*Ammonilaisen kuninkaan
tai jumalan pienoispatsas
11. vuosisadalta eKr.
Ammanin arkeologinen museo.*

Hengellistä herätystä

ja alhaiset, rikkaat ja köyhät, oppineet ja oppimattomat tutkivat sitä innokkaasti ja omakohtaisesti. Suoritammeko me tänä suuren taistelun loppuvaiheen aikana luottamustehtävämme yhtä uskollisesti kuin varhaiset uskonpuhdistajat toteuttivat omansa?

»Puhaltakaa pasunaan Siionissa, kuuluttakaa pyhä paasto, kutsukaa koolle juhlakokous. Kootkaa kansa, pitäkää pyhä seurakuntakokous, kerätkää vanhukset, kootkaa lapset. Eteisen ja alttarin välillä itkekööt papit, jotka toimittavat Herran palvelusta, ja sanokoot: 'Säästä, Herra, kansaasi äläkä anna perintöosaasi häväistäväksi.'» »Kääntykää minun tyköni kaikesta sydämestänne, paastoten, itkien ja valittaen. Reväiskää rikki sydämenne, älkää vaatteitanne, ja kääntykää Herran, teidän Jumalanne, tykö; sillä hän on armahtavainen ja laupias, pitkämielinen ja armosta rikas, ja hän katuu pahaa. Ehkä hän vielä katuu ja jättää jälkeensä siunauksen» (Joel 2: 15—17, 12—14).

53.

MIES JOKA TOIMI TILAISUUDEN SAATUAAN

Nehemia, joka oli heprealaisia pakkosiirtolaisia, oli saanut osakseen kunniaa ja vaikutusvaltaisen aseman Persian hovissa. Kuninkaan juomanlaskijana hän pääsi vapaasti tämän puheille. Asemansa, kykyjensä ja uskollisuutensa perusteella hänestä oli tullut yksinvaltiaan ystävä ja neuvonantaja. Kuninkaan suosioista huolimatta, vaikka siihen liittyikin loistoa ja komeutta, hän ei unohtanut Jumalaansa eikä kansaansa. Hänen syvin mielenkiintonsa kohdistui Jerusalemiin; hänen toiveensa ja ilonsa keskittyivät sen hyvinvointiin. Tämän miehen välityksellä, jota hänen oleskelunsa Persian hovissa valmisti vastaiseen tehtäväänsä, Jumala aikoi siunata kansaansa heidän isiensä maassa.

Juudeasta tulleilta sanansaattajilta tämä heprealainen isänmaanystävä sai kuulla valitun kaupungin Jerusalemin joutuneen vaikeuksiin. Maahansa palanneita pakkosiirtolaisia ahdisteltiin ja moitittiin. Temppele ja osittain kaupunkikin olivat jälleen rakennetut, mutta jälleenrakennustyötä estettiin, temppelein palveluksia häirittiin, ja kansan oli oltava herkeämättä varuillaan, koska kaupungin muurit olivat vielä suureksi osaksi raunioina.

Surun valtaamana Nehemia ei saanut syödyksi eikä juoduksi. »Minä istuin», hän kertoo mielialastaan, »monta päivää itkien ja murehtien, ja minä paastosin.» Suruissaan hän kääntyi taivaallisen Auttajan puoleen: »Ja [minä] rukoilin taivaan

Mies joka toimi tilaisuuden saatuaan

Jumalan edessä.» Uskollisesti hän tunnusti omat syntinsä ja kansansa synnit. Hän rukoili, että Jumala huolehtisi Israelista, palauttaisi heidän rohkeutensa ja voimansa ja auttaisi heitä rakentamaan Juudan autiot paikat.

Nehemian rukoillessa hänen uskonsa ja rohkeutensa vahvistuivat. Pyhät lausunnot palautuivat hänen mieleensä ja täyttivät hänen suunsa. Hän viittasi siihen häpeään, mikä suunnattaisiin Jumalaan, jos hänen kansansa, nyt kun se oli palannut hänen tykönsä, jätettäisiin heikoksi ja sorron alaiseksi, ja hän pyysi Herraa täyttämään lupauksensa: »Jos te palajatte minun tyköni, noudatatte minun käskyjäni ja seuraatte niitä, niin vaikka teidän karkoitettunne olisivat taivaan ääressä, minä heidät sieltäkin kokoan ja tuon heidät siihen paikkaan, jonka minä olen valinnut nimeni asuinsijaksi» (ks. 5 Moos. 4: 29—31). Tämä lupaus oli annettu Israelille Mooseksen julistamana ennen heidän tuloaan Kanaaniin, ja se oli pysynyt muuttumattomana vuosisatojen aikana. Nyt oli Jumalan kansa palannut hänen tykönsä katuvana ja uskoen, eikä hänen lupauksensa jäisi täyttymättä.

Nehemia oli usein rukoillut hartaasti kansansa puolesta. Mutta tällä kertaa alkoi hänen rukoillessaan pyhä aikomus kiteytyä hänen mieleensä. Hän päätti, että jos hän saisi kuninkaan suostumuksen sekä tarpeellista apua työvälineiden ja rakennusmateriaalin hankintaan, hän kävisi itse käsiksi Jerusalemin muurien rakentamiseen ja Israelin kansallisen voiman palauttamiseen. Voidakseen toteuttaa tämän suunnitelman hän pyysi Herraa sallimaan hänen saada suosion kuninkaan edessä. »Anna tänä päivänä palvelijasi hankkeen menestyä», hän rukoili, »ja suo hänen saada armo sen miehen edessä.»

Neljä kuukautta Nehemia odotti sopivaa tilaisuutta esittääkseen pyyntönsä kuninkaalle. Vaikka hänen mielensä olikin tänä aikana murheen raskauttama, hän koetti näyttää iloiselta kuninkaan edessä. Noissa ylellisissä ja loisteliaissa saleissa oli kaikkien näytettävä hilpeiltä ja onnellisilta. Huolet eivät saaneet heittää varjoaan kenenkään kasvoille, joka kuului kuninkaan palvelusväkeen. Mutta vapaahetkinään, kun kukaan ihminen ei ollut näkemässä, Nehemia esitti monet rukouksensa, tunnustuksensa ja kyyneleensä Jumalan ja enkelten kuullen ja nähden.,

Profeetat ja kuninkaat

Lopulta isänmaanystävän sydäntä kalvava suru ei ollut enää salattavissa. Unettomat yöt ja huolekkaat päivät painoivat leimansa hänen kasvoihinsa. Kuningas oli omasta turvallisuudesta tarkoin huolehtivana oppinut lukemaan kasvoista teeskentelytkin, ja hän huomasi jonkin salaisen huolen vaivaavan juomanlaskijaansa. »Minkätähden sinä olet niin murheellisen näköinen», hän kysyi. »Ethän ole sairas; sinulla on varmaan jokin sydämensuru.»

Kysymys teki Nehemian todella levottomaksi. Varmaan kuningas suuttuisi kuullessaan, että hänen hoviväkensä ajatukset kesken palvelustehtävien harhailivat kaukana tämän ahdistetun kansan asioissa. Eikö rikkoja näin vaarantanut suorastaan henkeään? Oliko hänen nyt luovuttava rakkaasta suunnitelmastaan — Jerusalemin voiman palauttamisesta? »Silloin», hän kirjoittaa, »minä peljästyin kovin.» Huulet vavisten ja kyynelisin hän ilmaisi surunsa syyn. »Eläköön kuningas iankaikkisesti», hän vastasi. »Kuinka minä en olisi murheellisen näköinen, kun se kaupunki, jossa minun isieni haudat ovat, on autio ja sen portit tulella poltetut?»

Jerusalemin olojen selostaminen herätti kuninkaan myötätunnon tekemättä häntä epäluuloiseksi. Hänen toinen kysymyksensä antoi Nehemialle kauan kaivatun tilaisuuden: »Mitä sinä siis pyydät?» Mutta Jumalan mies ei rohjennut vastata ennen kuin hän oli pyytänyt ohjeita Artakserksestä korkeammalta Olenolta. Hänellä oli pyhä luottamustehtävä suoritettavanaan, johon hän tarvitsi kuninkaan apua, ja hän käsitti miten paljon riippui siitä, osaisiko hän esittää asian sillä tavoin että saisi hänen hyväksymisensä ja aineellisen tukensa. »Niin minä rukoilin», hän sanoi, »taivaan Jumalaa.» Tuossa lyhyessä rukouksessa Nehemia painautui lähelle kuningasten Kuningasta ja sai tuekseen voiman, joka voi saada sydämet kääntymään niin kuin jokien suuntaa muutetaan.

Sellaiseen rukoukseen kuin Nehemia esitti hädän hetkenään sopii kristitynkin turvautua silloin, kun muulla tavoin rukoilemiseen ei ehkä ole mahdollisuutta. Elämän kiireiden keskellä, ahtaudessa ja miltei ylivoimaisten huolten vaivaamana hän voi anoa Jumalalta taivaallista johdatusta. Kun maalla tai merellä matkustavia uhkaa jokin suuri vaara, hekin voivat näin

Mies joka toimi tilaisuuden saatuaan

hakeutua taivaan suojaan. Yllättävän vaikeuden tai vaaran aikana on lupa pyytää apua häneltä, joka on sitoutunut auttamaan uskollisia, uskovia omiaan aina, kun he vain rukoilevat häntä. Kaikissa olosuhteissa, kun murhe ja huolet tai ankara kiusaus masentavat sielua, voidaan saada varmuutta, tukea ja apua turvautumalla lupauksensa täyttävän Jumalan kestäväan rakkauteen ja voimaan.

Esitettyään tuon lyhyen rukouksensa kuningasten Kuninkaalle Nehemia rohkaistui kertomaan Artakserkseelle toivovansa, että hänet vapautettaisiin joksikin aikaa tehtävistään hovissa, ja hän pyysi lupaa lähteä rakentamaan Jerusalemin hävitettyjä tienoita ja tekemään se jälleen vahvaksi ja varustetuksi kaupungiksi. Tällä pyynnöllä oli ratkaiseva merkitys Juudan kansakunnan tulevalle kohtalolle. »Ja kuningas myönsi minulle sen», kertoo Nehemia, »koska minun Jumalani hyvä käsi oli minun päälläni.»

Saatuaan pyytämänsä avun Nehemia kävi varovasti suunnitellen käsiksi niihin valmisteluihin, jotka takaisivat hankkeen onnistumisen. Sen turvaamiseksi hän ryhtyi kaikkiin varotoimiin. Omille maanmiehilleenkään hän ei ilmaissut suunnitelmaansa. Vaikka hän tiesi, että monet iloitsisivat hänen menestyksestään, hän pelkäsi, että muutamat voisivat varomattomuudellaan tehdä vihämiehensä kateellisiksi ja kukaties pilata koko yrityksen.

Kuningas oli suostunut Nehemian anomukseen niin auliisti, että tämä rohkaistui pyytämään vielä lisäapuakin. Lisäämään retkensä arvokkuutta ja vaikutusvaltaa sekä turvaksi matkan varrella hän pyysi ja sai sotilassaattueen. Kuningas antoi hänelle myös kirjeitä Euftrat-virran takaisten maakuntien käskynhaltijoille, joiden alueen kautta hänen oli kuljettava matkallaan Juudeaan. Vielä hän sai kirjeen vietäväksi Libanonin vuoriston metsäalueen kuninkaalliselle metsänvartijalle, jotta tämä antaisi hänelle rakennustöihin sopivaa puutavaraa. Jottei päästäisi valittamaan, että Nehemia oli ylittänyt valtuutensa, hän huolehti tarkoin siitä, että hänelle suodut etuoikeudet ja käskyvalta olivat selvästi rajatut.

Tämä esimerkki viisaasta harkinnasta ja päättävästä toiminnasta sopii opetuksiksi kaikille kristityille. Jumalan lasten ei

Profeetat ja kuninkaat

tule vain rukoilla uskossa vaan myös toimia ahkerasti ja kaukonäköisen varovasti. He joutuvat moniin vaikeuksiin ja useinkin estävät kaitselmusta toimimasta heidän hyväkseen, koska he eivät katso harkitsevuudella ja tunnollisella vaivannäöllä olevan paljonkaan tekemistä uskonnon kanssa. Nehemia ei katsonut täyttäneensä velvollisuuttaan sillä että itki ja rukoili Herran edessä. Hän liitti rukouksiinsa pyhää yrittämistä, vakavaa ja rukouksin tuettua ponnistelua sen hankkeen menestykseksi, johon hän oli ryhtynyt. Huolellinen harkinta ja kypsät suunnitelmat ovat yhtä tärkeitä nykyajan pyhien yritysten yhteydessä kuin ne olivat Jerusalemin muureja rakennettaessa. Nehemia ei jättänyt asioita sattuman varaan. Hän hankki puuttuvat varat niiltä, joilla oli varaa luovuttaa niitä. Herra on vieläkin valmis liikuttamaan niiden mieltä, joiden hallussa on hänen omaisuuttaan, auttaakseen siten totuuden asiaa. Niiden jotka tekevät hänen työtänsä, tulee käyttää hyväkseen sitä apua, jota hän saa ihmiset antamaan. Näillä varoilla voidaan edistää totuuden valon leviämistä moniin henkisessä pimeydessä oleviin maihin. Lahjojen antajat eivät ehkä usko Kristukseen eivätkä tunne hänen sanaansa, mutta sen perusteella ei sovi kieltäytyä vastaanottamasta heidän lahjojaan.

54.

MUURIN RAKENTAJAT

Nehemia pääsi turvallisesti perille Jerusalemiin. Kuninkaalliset kirjeet matkan varrella olevien maakuntien käskynhaltijoille takasivat hänelle kunniakkaan vastaanoton ja nopean avun. Yksikään vihollinen ei uskaltanut ahdistaa virkamiestä, joka oli Persian kuninkaanvallan suojelema ja jota maakuntien käskynhaltijatkin kohtelivat merkittävän huomaavaisesti. Mutta kun hän sotilassaattueen seurassa saapui Jerusalemiin ja osoitti siten tullessaan suorittamaan jotakin tärkeää tehtävää, se herätti kademieltä kaupungin lähistöllä asuvissa pakanaheimoissa, jotka niin usein olivat purkaneet vihamielisyyttään juutalaisia kohtaan syytämällä heille loukkauksia ja tekemällä suoranaista vahinkoa. Tällaiseen syyllistyivät ennen muita muutamat näiden heimojen päälliköt, kuten hooronilainen Sanballat, ammonilainen Tobia ja arabialainen Gesem. Alusta lähtien nämä päämiehet tarkkailivat syrjäkarein Nehemian liikkeitä ja koettivat kaikin mahdollisin keinoin mitätöidä hänen suunnitelmiaan ja estää hänen työtään.

Nehemia toimi edelleenkin tunnetulla tavallaan, varovasti ja harkiten. Hän tiesi katkerien ja päättäväisten vihamiesten olevan valmiina vastustamaan häntä. Siksi hän ei ilmaissut heille tehtävänsä luonnetta ennen kuin saisi selville tilanteen voidakseen sen mukaisesti laatia suunnitelmansa. Näin hän toivoi saavansa kansan yhteistoimintaan kanssaan ennen kuin vihämiehet saisivat vastustuksensa vireille.

Profeetat ja kuninkaat

Nehemia valitsi muutamia luotettavia miehiä ja kertoi heille, mikä oli saanut hänet tulemaan Jerusalemiin, mitä hän aikoi saada siellä tehdyksi ja mitä toimintasuunnitelmia hänellä oli. He kiinnostuivat heti hänen hankkeestaan ja lupasivat tukea häntä.

Oltuaan kaupungissa kolme päivää Nehemia nousi keskellä seuraavaa yötä ja lähti muutamien luotettujen miestensä kanssa tarkastamaan omakohtaisesti Jerusalemin tuhon jälkiä. Muulilla ratsastaen hän kierteli kaupunkia paikasta toiseen ja tarkasteli isiensä kaupungin rikkirevittyjä muureja ja poltettuja portteja. Kovin tuskaisat tunteet valtasivat tuon juutalaisen isänmaanystävän mielen, kun hän suruissaan katseli rakastetun Jerusalemin hävitettyjä varustuksia. Muistot Israelin menneestä suuruudesta palautuivat mieleen jyrkän vastakkaisina näille sen nöyryytyksestä kertoville näkymille.

Salaisesti ja hiljaisesti Nehemia suoritti loppuun muurien takastuskierroksensa. »Esimiehet eivät tietäneet, mihin minä olin mennyt ja mitä tein», hän kertoo, »sillä minä en ollut vielä ilmaissut mitään, en juutalaisille, en papeille, ylimyksille, esimiehille enkä muille, joiden oli oltava mukana siinä työssä.» Lopun yötä hän rukoili, sillä hän tiesi joutuvansa aamulla yrittämään kaikkensa saadakseen jalkeille ja yhteistyöhön nuo masentuneet ja erimieliset maanmiehensä.

Nehemia olisi voinut kuninkaalta saamallaan valtuuksilla vaatia kaupungin asukkaita kanssaan yhteistoimin korjaamaan muureja, mutta hän ei halunnut nojautua käskyvaltaansa. Hän pyrki mieluummin voittamaan kansan luottamuksen ja myötätunnon tietäen edessään olevan suuren työn vaativan sydämen suostumusta yhteistyöhön yhtä hyvin kuin käsien käyttöäkin. Niinpä hän aamulla kutsui väen koolle ja esitti asiat sillä tavalla, että se oli omiaan elvyttämään heidän veltostuneen tarmonsaa ja yhdistämään heidän hajaantuneet joukkonsa.

Nehemian kuulijat eivät tienneet eikä hän kertonutkaan mitään äskeisestä keskiyön kierroksestaan. Mutta se seikka, että hän oli suorittanut tämän tarkastuskäynnin, oli hänelle ratkaisevasti eduksi, sillä hän saattoi puhua kaupungin tilasta niin tarkasti ja yksityiskohtaisesti, että se aivan hämmästytti hänen kuulijoitaan. Ne vaikutelmat, joita hän oli saanut katsel-

lessaan Jerusalemin heikkoutta ja rappiotilaa, vakavoittivat ja voimistivat hänen sanojaan.

Nehemia selosti kansa¹le heidän häpeänsä pakanain silmissä — nämä halveksivat heidän uskontoaan ja pilkkasivat heidän Jumalaansa. Hän kertoi heille, miten hän oli kaukaisessa maassa kuullut heidän ahdingostaan, rukoillut Jumalaa heidän puolestaan ja rukoillessaan päättänyt pyytää, että kuningas sallisi hänen lähteä heidän avukseen. Hän oli pyytänyt Jumalalta, ettei kuningas ainoastaan suostuisi hänen lähtöönsä vaan antaisi hänelle myös valtuudet ja kaikkea sitä apua, mitä työssä tarvittiin. Ja hänen rukoukseensa oli vastattu sillä tavoin, että se osoitti suunnitelman olevan lähtöisin Herralta.

Kun Nehemia oli kertonut tämän kaiken ja osoittanut saaneensa valtuudet sekä Jumalalta että Persian kuninkaalta, hän kysyi kansalta suoraan, halusiko se nyt ottaa tästä tilaisuudesta vaarin ja ryhtyä rakentamaan muuria.

Tämä vetoamus kosketti suoraan heidän sydäntään. He häpesivät arkuuttaan ajatellessaan, että taivas oli ilmaissut heille suosionsa, ja rohkaistuneina he sanoivat yhteen ääneen: »'Nouskaamme ja rakentakaamme.' Ja he saivat rohkeuden käydä käsiksi tähän hyvään työhön.»

Nehemia oli koko sydäimestään mukana tässä yrityksessä. Hänen toivonsa, tarmonsä, intonsa ja päättäväisyytensä oli tarttuvaa ja valoi toisiinkin samaa rohkeutta ja ylevää pyrkimystä^ Jokainen heistä tuli vuorollaan Nehemiaksi ja ryhtyi auttamaan ja lujittamaan naapuriaan niin sydämen asioissa kuin kätten työssäkin.

Kun Israelin viholliset kuulivat, mitä juutalaiset toivoivat saavansa tehdyksi, he nauroivat ja pilkkasivat heitä sanoen: »Mitä te siinä teette? Kapinoitteko te kuningasta vastaan?» Mutta Nehemia vastasi: »Taivaan Jumala on antava meille menestystä, ja me, hänen palvelijansa, nousemme ja rakennamme. Mutta teillä ei ole mitään osuutta eikä oikeutta Jerusalemiin, eikä teidän muistonne ole siellä pysyvä.»

Ensimmäisten joukossa niistä, jotka Nehemia innokkaalla ja hartaalla mielellään tempasi mukaansa, olivat papit. Nämä olivat sikäli vaikutusvaltaisessa asemassa, että saattoivat suuresti joko edistää tai estää työtä, ja kun he alusta alkaen

Profeetat ja kuninkaat

olivat valmiit yhteistyöhön, ei sen vaikutus työn onnistumiseen ollut niinkään vähäinen. Enemmistö Israelin ruhtinaista ja esimiehistä otti jalosti suorittaakseen osansa työstä, ja näistä uskollisista miehistä on kunniakas merkintä Jumalan kirjassa. Oli kuitenkin muutamia tekoalaisia, joiden ylhäiset »eivät notkistaneet niskaansa Herransa palvelukseen». Nämä laiskat palvelijat on mainittu heidän häpeäkseen ja varoitukseksi kaikille tuleville sukupolville.

Jokaisessa uskonnollisessa liikkeessä on muutamia, jotka kyllä myöntävät asian olevan Jumalan mutta pysyttelevät silti erillään ja kieltäytyvät mitenkään auttamasta sitä. Tuollaisten olisi hyvä muistaa, että ylhäällä pidetään kirjaa, jossa ei ole mitään poisjättöjä eikä erehdyksiä ja jonka mukaan heidät kerran tuomitaan. Siihen on merkitty jokainen laiminlyöty tilaisuus, joka heillä on ollut palvellakseen Jumalaa, ja samoin siinä pidetään ikuisesti muistossa jokainen uskon ja rakkauden teko.

Nehemian läsnäolon innostavaa vaikutusta ei tekoalaisten ylimysten käytös paljoakaan haitannut. Kansa oli yleensä mieleltään isänmaallista ja innokasta. Ne jotka olivat kyvykkäitä ja vaikutusvaltaisia, järjestivät eri yhteiskuntaluokkiin kuuluvia kansalaisia ryhmiin, ja jokainen johtaja otti vastuulleen jonkin tietyn muurinkohdan rakentamisen. Ja eräistä sanotaan, että he korjasivat muuria »oman talonsa kohdalta».

Ei myöskään Nehemian into heikentynyt nyt, kun työ saatiin varsinaisesti käyntiin. Väsymättömän valppaasti hän valvoi rakentamista, antoi ohjeita työmiehille, kiinnitti huomiota haittoihin ja selvitti pulmatilanteita. Hänen vaikutuksensa tuntui kaiken aikaa koko tuon lähes viisi kilometriä pitkän työmaan alueella. Tilanteen mukaan hän rohkaisi arkoja, kannusti vitkastelijoita ja kiitti ahkeria. Ja aina hän tarkkaili heidän vihollistensa liikehtimistä, kun näitä aika ajoin kerääntyi loitommalle puhelemaan keskenään ja aivan kuin suunnittelemaan jotakin pahantekoa, ja sitten he vetäytyivät lähemmäksi kääntääkseen heidän huomionsa pois työstä.

Kaikkien kiireittensä keskelläkään Nehemia ei unohtanut voimansa lähdeä. Hänen mielensä oli aina ylennettynä Jumalaan, kaiken Ylivalvojaan. »Taivaan Jumala», hän huudahti, »on

antava meille menestystä», ja kiiriessään pitkin muurin sivuja nämä kaikuvat sanat sykehdyttivät kaikkien työntekijöiden mieltä.

Mutta Jerusalemin varustusten korjaustyöt eivät saaneet sujua esteittä. Saatana oli herättämässä vastustusta ja aikaansaamassa masennusta. Sanballat, Tobia ja Gesem, hänen pääkätyrinsä tässä toiminnassa, ryhtyivät nyt estämään jälleenrakennustyötä. He koettivat aiheuttaa hajaannusta työntekijöiden keskuudessa. He pilkkasivat rakentajien puuhia selittäen koko hankkeen mahdottomaksi ja ennustaen sen lahoamista.

»Mitä nuo viheliäiset juutalaiset tekevät», ivasi Sanballat, »jätetäänkö heidät omiin valtoihinsa? Voivatko he tehdä eläviksi poltetut kivet tuhkaläjissä?» Ja Tobia lisäsi vieläkin ivallisemmin: »Rakentakoot vain! Kettukin saa heidän kivi-muurinsa hajoamaan, jos hyppää sen päälle.»

Pian rakentajia alkoi häiritä yhä aktiivisemmaksi yltyvä vastustus. Heidän oli oltava alati varuillaan torjumaan vastustajiensa vehkeilyjä, kun nämä ystävällisyyttä teeskennellen koettivat eri tavoin aiheuttaa sekaannusta ja hämminkiä sekä herättää epäluuloja. He yrittivät lannistaa juutalaisten rohkeuden ja muodostivat salaliittoja saadakseen Nehemian pauloihinsa, ja aina löytyi juutalaistenkin parista kieroja tyyppejä, jotka olivat valmiit yhtymään moiseen petolliseen toimintaan. Huhuttiin, että Nehemia vehkeili Persian hallitsijaa vastaan aikoen korottaa itsensä Israelin kuninkaaksi ja että kaikki hänen avustajansa olivat kavaltajia.

Mutta Nehemia rukoili Jumalalta jatkuvasti opastusta ja tukea, ja »kansa sai rohkeutta työhön». Hanke edistyi niin pitkälle, että aukot täytettiin, ja »koko muuri tuli valmiiksi puoleen korkeuteensa asti».

Kun Israelin viholliset huomasivat yritystensä raukeavan tyhjiin, he raivostuivat silmittömästi. Siihen mennessä he eivät olleet uskaltaneet ryhtyä avoimeen väkivaltaan. He tiesivät, että Nehemia ja hänen kumppaninsa toimivat kuninkaallisin valtuuksin, ja he pelkäsivät suoranaisesti vastustamalla häntä joutuvansa kuninkaan epäsuosioon. Mutta nyt he vihoissaan syyllistyivät samaan rikokseen, josta olivat syyttäneet Nehe-miaa. Kokoontuneina yhteiseen neuvotteluun »he kaikki tekivät

Profeetat ja kuninkaat

liiton keskenään käydäksensä taisteluun Jerusalemiä vastaan».

Samaan aikaan kun samarialaiset vehkeilivät Nehemiaa ja hänen työtään vastaan, tulivat eräät juutalaisten esimiehet tyytymättömiksi ja koettivat masentaa häntä liioittelemalla hankkeeseen liittyviä vaikeuksia. »Taakankantajain voima raukeaa», he sanoivat, »ja soraa on ylen paljon; me emme jaksa rakentaa muuria.»

Masentavia ääniä kuultiin vielä eräältä toiseltakin taholta. »Heidän läheisyydessään asuvat juutalaiset», jotka eivät osallistuneet heidän työhönsä, kallistivat korvansa vihollisten väitteille ja käyttivät niitä heikentääkseen rohkeutta ja herättääkseen tyytymättömyyttä.

Mutta pilkka ja virnuilu samoin kuin vastustus ja uhkailut näyttivät vain lujittavan Nehemian päättäväisyyttä ja terävävän hänen valppauttaan. Hän totesi kyllä vaarat, jotka olivat tarjolla tässä taistelussa heidän vihollisiaan vastaan, mutta se ei järkyttänyt hänen rohkeuttaan. »Me rukoilimme Jumalaamme», hän kertoo, »ja asetimme vartijat heitä vastaan, suojelemaan itseämme heiltä päivin ja öin. Minä asetin kansan muurin taakse, alempiin ja suojattomiin paikkoihin, asetin heidät sukukunnittain aseimiinsa miekkoineen, keihäineen ja jousineen. Ja katsastettuani kaiken minä nousin ja sanoin ylimyksille ja esimiehille ja muulle kansalle: 'Älkää peljätkö heitä; muistakaa suurta ja peljättävää Herraa, ja taistelkaa veljienne, poikienne ja tyttärienne, vaimojenne ja kotienne puolesta.

»Sitten kuin vihollisemme olivat kuulleet, että me olimme saaneet tietää asian ja että Jumala oli tehnyt heidän hankkeensa tyhjäksi, palasimme me kaikki takaisin muurille, itsekukin työhönsä. Siitä päivästä alkaen teki toinen puoli minun palvelijoitani työtä, ja toinen puoli oli asestettuna keihäillä, kilvillä, jousilla ja rintahaarniskoilla.» Ne jotka rakensivat muurilla sekä ne »jotka kantoivat taakkoja ja kuljettivat kuormia, tekivät toisella kädellensä työtä ja toisessa pitivät keihästä. Ja rakentajilla oli kullakin miekka sidottuna vyöllensä heidän rakentaessaan.»

Nehemian vieressä seisoi torvensoittaja, ja muurin eri kohtiin oli sijoitettu pappeja, joilla oli pyhät torvet. Väki oli eri tahoilla työssään, mutta heti kun vaara lähestyi jotakin

kohtaa, soitettiin torvilla merkki, että he rientäisivät sinne viipymättä. »Näin me siis teimme työtä», mainitsee Nehemia, »ja toinen puoli väkeä oli asestettuna keihäillä päivänkoitosta siihen asti, kunnes tähdet tulivat näkyviin.»

Ne jotka olivat asuneet Jerusalemin ulkopuolisissa kaupungeissa ja kylissä, määrättiin nyt majoittumaan muurien sisäpuolelle sekä työmaan vartiointia varten että ollakseen aamulla valmiina käymään tehtäviinsä. Näin ehkäistiin tarpeetonta ajanhukkaa sekä vihollisten käymistä työntekijöiden kimppuun näiden kulkiessa työhön tai kotiinsa. Nehemia ja hänen kumppaninsa eivät lannistuneet vaikeuksista eivätkä ankarasta palveluksesta. Vaatteitaan ja aseitaan he eivät riisuneet päivällä eivätkä yöksi tai edes lyhyeksi nukkuma-ajaksi.

Samanlaista vastustusta ja pelottelua, jota Nehemian ajan rakentajat saivat julkisten vihollisten ja teeskentelevien ystävien taholta, joutuvat nykyään kokemaan ne, jotka tekevät Jumalan työtä. Kristittyjen koettelemuksia eivät ole vain vihamiesten viha, halveksunta ja julmuus, vaan heitä koettelevat myös sellaisten velttous, epäjohdonmukaisuus, penseys ja petollisuus, jotka vakuuttavat olevansa heidän ystäviään ja auttajiaan. Ihmiset pitävät heitä pilkkanaan ja syytävät heitä vastaan moitteita. Ja sama vihollinen, joka saa ihmiset halveksimaan, ryhtyy sopivan tilaisuuden tullen käyttämään julmempia ja väkivaltaisempia keinoja.

Saatana käyttää hyväkseen kaiken vähänkin, mikä ei ole pyhitettyä, saadakseen aikeensa toteutumaan. Jumalan asian kannattajiksi tunnustautuvien joukossa on sellaisia, jotka liittyvät hänen vihollisiinsa ja siten saattavat hänen asiansa alttiiksi hänen katkerimpien vihamiestensä hyökkäyksille. Vieläpä muutamat niistäkin, jotka toivovat Jumalan työn edistyvän, heikentävät hänen palvelijoidensa toimintaa kuuntelemalla, kertomalla ja puolittain uskomallakin hänen vastustajiensa panettelua, kerskailua ja uhkauksia., Saatana toimii ihmeen menestyksellisesti kätyreidensä avulla, ja kaikki jotka taipuvat heidän vaikutettavikseen, joutuvat sellaisen lumoavan voiman alaisiksi, joka hävittää viisasten viisauden ja ymmärtäväisten ymmärryksen. Mutta Nehemian tavoin ei Jumalan kansankaan tule pelätä eikä väheksyä vihollisiaan. Jumalaan

Profeetat ja kuninkaat

luottaen heidän on käytävä vakaasti eteenpäin, tehtävä hänen työtään epäitsekästä ja uskottava edustamansa asia hänen kaitselmuksensa johtoon.

Syvän masennuksen keskellä Nehemia luotti Jumalaan ja otti hänet varmaksi turvakseen. Hän joka tuki palvelijaansa silloin, on ollut kansansa luottamuksen kohteena kaikkina aikoina. Jokaisessa kriisissä hänen kansansa saa luottavasti lausua: »Jos Jumala on meidän puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan?» (Room. 8: 31). Olkoot saatanan ja hänen kätyreidensä salajuonet miten ovelia tahansa, Jumala kykenee paljastamaan ne ja tekemään tyhjiksi kaikki heidän suunnitelmansa. Uskon vastaus on nykyään sama kuin Nehemian antama: »Meidän Jumalamme sotii meidän puolestamme», sillä Jumala on mukana työssään, eikä yksikään ihminen voi estää sen lopullista menestystä.

55.

NUHTELU KIRISTYKSESTÄ

Jerusalemiin muuri ei ollut vielä tullut kuntoon, kun Nehemian huomio kiintyi köyhän kansanosan onnettomaan asemaan. Vakiintumattomissa oloissa oli maanviljely osaksi laiminlyöty. Lisäksi eräät Juudeaan palanneet olivat estäneet itsekkäällä menettelyllään Herraa siunaamasta heidän maataan, ja siksi viljaa oli niukalti.

Saadakseen ruokaa perheelleen köyhien oli pakko ostaa velaksi ja kohtuuttomaan hintaan. Lisäksi he joutuivat lainaamaan rahaa korkoa vastaan voidakseen maksaa Persian kuninkaan määräämät raskaat verot. Köyhien ahdinkoa lisäsi vielä se, että varakkaammat juutalaiset olivat käyttäneet hyväkseen heidän ahdinkotilaansa ja rikastuneet heidän kustannuksellaan.

Herra oli Mooseksen välityksellä käskenyt Israelia keräämään joka kolmas vuosi kymmenykset köyhien hyväksi. Lisäksi jätettiin maa joka seitsemäs vuosi viljelemättä, kesannoksi, ja annettiin silloin itsestään kasvanut vilja puutteenalaisille. Näiden antien uskollinen luovuttaminen köyhille ja muihin avustustarkoituksiin olisi ollut omiaan pitämään kansan tuoreessa muistissa sen totuuden, että Jumala omisti kaiken ja että heillä näin oli tilaisuus toimia siunauksen jakajina. Herran tarkoituksen mukaan israelilaisten tuli saada sellainen kasvatus, että se tyystin hävittäisi itsekkyyden ja avartaisi ja jalostaisi luonnetta.

Jumala oli lisäksi opettanut heitä Mooseksen välityksellä:
»Jos lainaat rahaa jollekin minun kansastani, jollekin köyhälle,

Profeetat ja kuninkaat

joka on sinun luonasi, niin älä menettele koronkiskurin tavoin häntä kohtaan. — — Älä pane veljeäsi maksamaan korkoa rahasta tai elintarpeista tai muusta, mitä korkoa vastaan lainataan» (2 Moos. 22: 25; 5 Moos. 23: 19). Ja edelleen hän oli sanonut: »Jos sinun keskuudessasi on joku köyhä, joku veljesi jossakin porttiesi sisäpuolella siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, niin älä kovenna sydäntäsi äläkä sulje kättäsi köyhältä veljeltäsi, vaan avaa auliisti kätesi hänelle ja lainaa mielelläsi, mitä hän puutteessansa tarvitsee. Koska köyhiä ei koskaan puutu maasta, sentähden käsken minä sinua näin: Avaa auliisti kätesi veljillesi, kurjalle ja köyhälle, joita sinun maassasi on» (5 Moos. 15: 7, 8, 11).

Pakkosiirtolaisten palattua Babyloniasta olivat varakkaat juutalaiset aika ajoin menettelleet täysin näiden käskyjen vastaisesti. Kun köyhien oli pakko ottaa lainaa voidakseen maksaa veronsa kuninkaalle, olivat rikkaat lainanneet heille rahaa mutta kiskoneet siitä kovan koron. Ottaen kiinnitykset köyhien maihin he tekivät nämä poloiset velallisensa ajan mittaan rutiköyhiksi. Monet joutuivat myymään poikansa ja tyttärensä orjiksi, eikä heidän asemaansa näyttänyt voivan tulla mitään korjausta. Pystymättä mitenkään lunastamaan lapsiaan tai pellojaan he joutuivat elämään jatkuvassa puutteessa ja orjuudessa, vaikka he olivat samaa kansaa ja saman liiton lapsia kuin parempiosaiset veljensäkin.

Lopulta kansa kertoi oloistaan Nehemialle. »Katso», he sanoivat, »meidän täytyy antaa poikamme ja tyttäremme orjiksi, ja tyttäriämme on jo annettukin orjuuteen, emmekä me voi sille mitään, koska peltomme ja viinitarhamme ovat toisten käsissä.»

Selostus tästä julmasta sorrosta sai Nehemian syvän suuttumuksen valtaan. »Kun minä kuulin heidän valituksensa ja nämä puheet», hän sanoo, »vihastuin minä kovin.» Hän käsitti, että saadakseen tavaksi tulleen riiston ja kiristyksen loppumaan, hänen oli päättävästi ruvettava puolustamaan oikeutta. Luonteelleen ominaisella tarmolla ja lujuuudella hän ryhtyi helpottamaan veljiensä asemaa.

Nehemia ei välittänyt vähääkään siitä, että sortajat olivat rikkaita miehiä, joiden tukea tarvittiin kipeästi kaupungin

jälleenrakennustyössä. Hän nuhteli ankarasti ylimyksiä ja esimiehiä, ja kutsuttuaan kansan suureen kokoukseen hän esitti heille Jumalan tätä asiaa koskevat vaatimukset.

Hän palautti heidän mieleensä sen, mitä oli tapahtunut kuningas Aahaan hallitusaikana. Hän toisti sanoman, jolla Jumala oli siihen aikaan nuhdellut Israelia julmuudesta ja sorrosta. Juudan lapset olivat joutuneet epäjumalanpalvontansa tähden veljiensä, Israelin kansan, käsiin, vaikka nämä palvoivat epäjumalia vieläkin enemmän. Antaen vihalleen täyden vallan israelilaiset olivat taistelussa surmanneet useita tuhansia Juudan miehiä ja ottaneet kaikki vaimot ja lapset mukaansa pitääkseen heidät orjinaan tai myydäkseen orjiksi pakanoille.

Juudan syntien vuoksi Herra ei ollut puuttunut asiaan eikä estänyt taistelua, mutta profeetta Oodedin välityksellä hän nuhteli voittoisaa aseväkeä heidän julmasta aikeestaan: »Ja nyt te ajattelette pakottaa tämän Juudan väen ja Jerusalemin orjiksenne ja orjattariksenne. Eikö teillä jo ole tunnollanne kyllin rikkomuksia Herraa, Jumalaanne, vastaan» (2 Aikak. 28: 10). Ooded varoitti Israelin kansaa siitä, että Herra oli vihastunut heihin ja rankaisisi heitä siitä vääryydestä ja sorrosta, jota he olivat harjoittaneet. Kuultuaan nämä sanat aseväki luovutti vankinsa ja saaliinsa päämiesten ja kaiken kansan edessä. Sitten eräät Efraimin heimon johtavat miehet »ottivat huostaansa vangit ja antoivat saaliista vaatteita kaikille heidän joukossaan, jotka olivat alasti. He antoivat näille vaatteita ja kenkiä, ruokaa ja juomaa, voitelimat heitä ja toimittivat heille, kaikille uupuneille, aasit ja veivät heidät Jerikoon, Palmukaupunkiin, lähelle heidän veljiänsä» (jae 15).

Nehemia ja muutamat toiset olivat lunastaneet eräitä juutalaisia, jotka oli myyty pakanoille, ja nyt hän mainitsi tämän vastakohtana niiden menettelylle, jotka orjuuttivat veljiään vain saadakseen aineellista voittoa. »Ette te siinä tee hyvin», hän sanoi. »Teidänhän tulisi vaeltaa meidän Jumalamme pelossa jo pakanain, meidän vihollistemme, häväistyksen tähden.»

Nehemia selitti heille, että Persian kuninkaan valtuuttamana käskynhaltijana hänkin olisi voinut vaatia suuria luovutuksia omaan käyttöönsä. Mutta hän ei ollut ottanut edes sitä, mihin

Profeetat ja kuninkaat

hänellä oli oikeus, vaan oli anteliaasti avustanut puutteessa olevia köyhiä. Hän kehotti kiristykseen syyllistyneitä juutalaisia ylimyksiä lopettamaan tämän väärän toimintansa, luovuttamaan köyhien maat takaisin samoin kuin köyhiltä kiskomansa korot sekä lainaamaan heille vastedes ilman takuita ja korkoa.

Nehemia puhui nämä sanansa kaiken kansan kuullen. Jos ylimykset olisivat halunneet puolustaa menettelyään, heillä oli nyt siihen tilaisuus. Mutta he eivät selitelleet mitään vaan vastasivat: »Me luovutamme ne emmekä vaadi heiltä mitään; me teemme, niinkuin olet sanonut.» Silloin Nehemia vannotti heitä pappien läsnäollessa tekemään niin ja täyttämään lupauksensa. »Ja koko seurakunta sanoi: 'Amen', ja ylisti Herraa. Ja kansa teki, niinkuin oli sanottu.»

Tähän tapaukseen liittyy tärkeä opetus. »Rahan himo on kaiken pahan juuri» (1 Tim. 6: 10). Nykyisen sukupolven ihmisiä kiehtoo voitonhimo. Rikkaaksi tullaan usein menettelemällä petollisesti. Suuret joukot kamppailevat köyhyyttä vastaan pakotettuina kovaan työhön, josta maksetaan niin pientä palkkaa, ettei se riitä edes elämän välttämättömiin tarpeisiin. Raadanta ja puute, jonka loppumisesta ei ole toivoa, tekevät heidän taakkansa raskaaksi. Huolten uuvuttamina ja ahdistettuina he eivät tiedä, mistä lähtisivät hakemaan apua. Tämä kaikki palvelee vain rikkaiden tuhlailevaa ylellisyyttä ja halua kerätä lisää omaisuutta!

Rahanrakkaus ja koreilunhalu ovat tehneet tämän maailman varkaitten ja ryövärien luolaksi. Raamattu kuvailee sitä ahneutta ja riistoa, mikä vallitsee juuri vähän ennen Kristuksen toista tulemistä. »Kuulkaa nyt, te rikkaat», kirjoittaa Jaakob, »te olette koonneet aarteita viimeisinä päivinä. Katso, työmiesten palkka, jonka te vainioittenne niittäjiltä olette pidättäneet, huutaa, ja leikkuumiesten valitukset ovat tulleet Herran Sebaotin korviin. Te olette herkutelleet maan päällä ja hekumoineet, te olette sydäntänne syötelleet teurastuspäivänä. Vanhurskaan te olette tuominneet ja tappaneet; hän ei vastusta teitä» (Jaak. 5: 1,3—6).

Niiden joukossa, jotka sanovat vaeltavansa Herran pelossa, on muutamia, jotka menettelevät samoin kuin Israelin ylimykset ja esimiehet. Valtansa nojalla he kiskovat enemmän kuin

oikein on, ja niin heistä tulee riistäjiä. Koska Kristuksen nimeä mainitsevien elämässä ilmenee ahneutta ja petollisuutta ja koska kirkko pitää kirjoissaan niiden nimiä, jotka ovat vääryydellä hankkineet omaisuutensa, Kristuksen uskonto joutuu halveksinnan kohteeksi. Ylellisyys, vilpillisyys ja kiskonta turmelevat monien uskon ja hävittävät heidän hengellisyytensä. Seurakunta on suuressa määrin vastuussa jäsentensä synneistä. Se rohkaisee pahuutta, ellei se korota ääntään sitä vastaan.

Maailman tavat eivät sovi kristityn ohjenuoraksi. Hän ei saa omaksua sen kieroja tapoja, vilpillisyyttä eikä kiristystä. Jokainen toisen ihmisen väärä kohtelu loukkaa kultaista sääntöä. Jokainen Jumalan lapsille tehty vääryys kohdistuu itse Kristukseen hänen pyhiensä persoonassa. Jokainen yritysikin, jolla koetetaan käyttää hyväksi toisen henkilön tietämättömyyttä, heikkoutta tai epäonnea, merkitään petoksena taivaan kirjaan. Joka todella pelkää Jumalaa, on valmis raatamaan päivin ja öin ja elämään niukoissa oloissa mieluummin kuin hankkisi voittoa sortamalla leskeä ja orpoa tai riistäisi muukalaiselta hänen oikeutensa.

Vähäisinkin poikkeaminen rehellisyydestä poistaa esteet sydämen tieltä ja johtaa yhä suurempaan vääryyteen. Juuri siinä määrin kuin ihminen haluaa itselleen hyötyä jonkun toisen vahingoksi, tulee hänen sielunsa tunnottomaksi Jumalan Hengen vaikutukselle. Sellaisella hinnalla saatu voitto on pelottava tappio.

Olimme kaikki velassa jumalalliselle oikeudelle, mutta meillä ei ollut mitään, millä olisimme maksaneet velkamme. Silloin meitä säälivä Jumalan Poika maksoi lunastushintamme. Hän tuli köyhäksi, että me hänen köyhyydestään rikastuisimme. Anteliaisuuden teot hänen köyhilleen ilmaisevat sen, miten vilpittömästi olemme kiitollisia osaksemme tulleesta armosta. »Tehkäämme hyvää kaikille», apostoli Paavali kehottaa, »mutta varsinkin uskonveljille» (Gal. 6: 10). Ja hänen sanansa sointuvat hyvin yhteen Vapahtajan sanojen kanssa: »Köyhät teillä on aina keskuudessanne, ja milloin tahdotte, voitte heille tehdä hyvää.» »Kaikki, mitä te tahdotte ihmisten teille tekevän, tehkää myös te samoin heille; sillä tämä on laki ja profeetat» (Mark. 14: 7; Matt. 7: 12).

56.

PAKANALLISTA VEHKEILYÄ

Sanballat ja hänen liittolaisensa eivät uskaltaneet käydä avoimeen taisteluun juutalaisia vastaan, mutta pahansuovan kaunansa yhä kasvaessa he koettivat salaisilla puuhillaan jatkuvasti masentaa, häiritä ja vahingoittaa heitä. Jerusalemin muuri olisi tuota pikaa valmis. Kun se olisi täysin kunnossa ja porttien ovet paikoillaan, ei näillä Israelin vihamiehillä olisi toivoa päästä tunkeutumaan kaupunkiin. Niinpä he yrittivätkin sitä hanakammin ajaa työt heti pysähdyksiin. Lopulta he keksivät juonen, jolla aikoivat suistaa Nehemian asemastaan ja saatuaan hänet valtaansa tappaa tai ainakin vangita hänet.

Teeskennellen haluavansa sovittaa vastapuolten välistä kiistaa he pyrkivät neuvottelemaan Nehemian kanssa ja kutsuivat hänet kohtauspaikalle, erääseen Oonon laakson kylään. Mutta hän kieltäytyi saatuaan Pyhän Hengen ilmaisemana tiedon heidän todellisesta tarkoituksestaan. »Minä lähetin heidän luokseen sanansaattajat», hän kirjoittaa, »ja käskin sanoa: 'Minulla on suuri työ tekeillä, niin etten voi tulla. Keskeytysihän työ, jos minä jättäisin sen ja tulisin teidän luoksenne.'» Mutta kiusaajat olivat sitkeitä. Neljä kertaa he lähettivät saman kutsun ja saivat joka kerta saman vastauksen.

Huomattuaan aikeensa epäonnistuneen he turvautuivat uskaliampaan salajuoneen. Sanballat lähetti Nehemian luo sanansaattajan, jolla oli mukanaan avoin kirje, ja siinä sanottiin: »Kansojen kesken huhuillaan, ja myös Gasmu sanoo, että sinä ja juutalaiset suunnittelette kapinaa. Sentähden sinä rakennat

muuria, ja itse sinä pyrit heidän kuninkaaksensa. Myöskin olet hankkinut profeettoja julistamaan itsestäsi Jerusalemissa näin: 'Juudassa on kuningas'. Tämän nyt kuningas saa kuulla; tule siis ja neuvotelkaamme keskenämme.»

Jos tällaiset huhut tosiaan olisivat olleet liikkeellä, olisi syytä ollutkin pelkoon, sillä pian ne olisivat levinneet kuninkaankin kuuloon, ja hän olisi kyllä vähäisimmästäkin epäluulosta ryhtynyt kovin ankariin toimenpiteisiin. Mutta Nehemia oli varma siitä, että kirje oli pelkkää petosta ja kirjoitettu vain hänen pelottamiseksi ja saamiseksi ansaan. Tätä päätelmää tuki sekin, että kirje oli lähetetty avonaisena ilmeisesti siitä syystä, että sivullisetkin lukisivat sen ja levittäisivät levottomuutta kansaan.

Nehemia lähetti heti vastauksen: »Ei ole tapahtunut mitään semmoista, mistä puhut, vaan sinä olet keksinyt sen omasta päästäsi.» Eivät saatanan juonet olleet Nehemialle tuntemattomia. Hän tiesi näillä hankkeilla pyrittävän heikentämään rakentajien mielialaa ja niin saamaan heidän ponnistelunsa valumaan hiekkaan.

Saatana oli jo moneen kertaan kärsinyt tappion, ja nyt hän oli entistä ilkeämmin ja taitavammin virittänyt erittäin kavalan ja vaarallisen ansan Jumalan palvelijalle. Sanballat ja hänen toverinsa palkkasivat miehiä, jotka tekeytyisivät Nehemian ystäviksi ja antaisivat hänelle väärän neuvon Herran sanana. Päämiehenä tässä pahanteossa oli Semaja, jota Nehemia oli aikaisemmin pitänyt kunnan miehenä. Tämä sulkeutui erääseen temppelin lähellä olevaan huoneeseen muka henkeään peläten. Temppelellä oli siihen aikaan jo muurien ja porttien suojaama, vaikka kaupungin portit eivät olleetkaan vielä paikoillaan. Ollen olevinaan kovin huolissaan Nehemian turvallisuudesta Semaja neuvoi häntä suojautumaan temppeliin. »Menkäämme yhdessä Jumalan temppeliin, temppelisaliin», hän ehdotti, »ja sulkekaamme temppelisalin ovet. Sillä he tulevat tappamaan sinua; yöllä he tulevat ja tappavat sinut.»

Jos Nehemia olisi noudattanut tätä petollista neuvoa, hän olisi uhrannut uskonsa Jumalaan ja tullut kansan silmissä halveksittavaksi pelkuriksi. Ottaen huomioon sen, miten tärkeään työhön hän oli ryhtynyt ja miten varmasti hän sanoi

Profeetat ja kuninkaat

luottavansa Jumalan voimaan, hänen olisi ollut kerrassaan epäjohdonmukaista piiloutua aivan kuin peloissaan. Pian olisi koko kansa tullut levottomaksi, jokainen olisi hakeutunut omaan suojapaikkaansa, ja kaupunki olisi jäänyt vartioimattomana vihollistensa saaliiksi. Tuolla yhdellä ainoalla epäviisaalla teolla Nehemia olisi tosiaan menettänyt kaiken, mitä oli saanut toimeksi.

Nehemia oivalsi pian neuvojansa todellisen luonteen ja tarkoituksen. »Minä näet ymmärsin», hän kertoo, »ettei Jumala ollut häntä lähettänyt, vaan että hän oli lausunut minulle sen ennustuksen siitä syystä, että Tobia ja Sanballat olivat palkanneet hänet; hänet oli palkattu siinä tarkoituksessa, että minä peljästyisin ja menettelisin sillä tavalla ja niin tekisin syntiä; siitä he saisivat panettelun aiheen, häväistäkseen minua.»

Semanjan häpeällisen neuvon toistivat eräät muutkin hyvässä maineessa olleet, jotka sanoivat olevansa Nehemian ystäviä mutta olivat salaa liitossa hänen vihollistensa kanssa. Turhaan he kuitenkin virittelivät ansojaan. Nehemia vastasi pelottomasti: »Pakenisiko minunlaiseni mies? Tai kuinka voisi minunlaiseni mies mennä temppeliin ja kuitenkin jäädä eloon? Minä en mene.»

Vihollisten avoimista ja salaisista vehkeilyistä huolimatta rakennustyö edistyi tasaisesti, ja vajaassa kahdessa kuukaudessa Nehemian tulosta Jerusalemiin oli kaupunki ympäriinsä varustettu, ja rakentajat saattoivat kävellä muureilla ja katsella alhaalla hämmästeleviä ja tappiolle jääneitä vihollisiaan. »Kun kaikki meidän vihollisemme sen kuulivat, ja kaikki ympärillämme asuvat kansat näkivät sen», kirjoittaa Nehemia, »havaittivat he joutuneensa aivan alakynteen; sillä he tunsivat, että tämä työ oli suoritettu meidän Jumalamme avulla.»

Mutta tämäkään todiste Herran valvovasta kädestä ei riittänyt hillitsemään israelilaisten joukossa olevia tyytymättömiä, kapinallisia ja petollisia. »Niinä päivinä meni myös Juudan ylimyksiltä lukuisia kirjeitä Tobialle, ja Tobialta tuli kirjeitä heille. Sillä Juudassa oli monta, jotka olivat valalla liittoutuneet hänen kanssansa; sillä hän oli Sekajan — — vävy.» Tästä nähdään, mitä paha avioliiton solmiminen epäjumalanpalvelijain kanssa saa aikaan. Muuan Juudan perhe oli näin sitou-

Pakanallista vehkeilyä

tunut yhteen Jumalan vihollisten kanssa, ja tämä suhde oli osoittautunut ansaksi. Monet muut olivat tehneet samoin. Nämä olivat alituisena haittana samoin kuin se sekakansa, joka lähti Israelin mukaan Egyptistä. He eivät palvelleet Jumalaa kokosydämisesti vaan olivat valmiit kieltäytymään Jumalan työn vaatimista uhrauksista, vaikka he olivat juhlallisesti vannoen luvanneet antaa tukensa ja olla yhteistyössä.

Muutamat, jotka olivat pahimmin vehkeilleet juutalaisia vastaan, sanoivat nyt haluavansa päästä ystävällisiin väleihin heidän kanssaan. Juudan ylimyksetkin, jotka olivat solmineet seka-avioliittoja ja olleet petoksellisessa kirjeenvaihdossa Tobian kanssa käytyään valalliseen liittoon hänen kanssaan, suosittelivat häntä nyt kyvykkäänä ja kaukonäköisenä miehenä, jonka kanssa tehdystä liitosta olisi paljon hyötyä juutalaisille. Samaan aikaan he kuitenkin kavalsivat hänelle Nehemian suunnitelmat ja toimet. Näin he asettivat Jumalan kansan työn alttiiksi vihollisten hyökkäyksille ja antoivat heille tilaisuuden vääristellä Nehemian sanoja ja tekoja sekä estää hänen työtään.

Kun köyhät ja sorretut olivat pyytäneet Nehemiaa korjamaan heidän kärsimänsä väärydet, hän oli puolustanut heitä rohkeasti ja saanut väärintekijät lopettamaan heidän häpeällisen riistämisen. Mutta hän ei käyttänyt omaksi hyväkseen sitä käskyvaltaa, jolla hän oli auttanut sorrettuja maanmiehiään. Muutamat olivat suhtautuneet hänen pyrkimyksiinsä kiittämättömästi ja petollisesti, mutta hän ei käyttänyt valtaansa kavaltajien rankaisemiseen. Tyynesti ja epäitsekkäästi hän palveli kansaa edelleenkin eikä antanut mielenkiintonsa ja utteruutensa koskaan herpaantua.

Saatana on aina suunnannut hyökkäyksensä niitä vastaan, jotka ovat pyrkineet edistämään Jumalan työtä ja asiaa. Usein nolattunakin hän hyökkää yhä uudestaan uusin innoin ja uusin menetelmin. Mutta eniten on varottava hänen salaista toimintaansa niiden välityksellä, jotka vakuuttavat olevansa Jumalan työn ystäviä. Avoin vastustus voi olla kiivasta ja julmaa, mutta se on Jumalan asialle paljon vähemmän vaarallista kuin niiden salainen vihollisuus, jotka sanovat palvelevansa Jumalaa mutta sydämeltään ovat saatanan palvelijoita. Vaikutuksellaan nämä hyödyttävät suuresti niitä, jotka parhaansa mukaan pyrkivät

Profeetat ja kuninkaat

estämään Jumalan työtä ja vahingoittamaan hänen palvelijoi-
taan.

Pimeyden ruhtinas yrittää kaikin mahdollisin keinoin saada Jumalan palvelijat liittoutumaan saatanan kätyreiden kanssa. Heitä houkutellaan jatkuvasti poikkeamaan velvollisuuden tieltä, mutta heidän pitäisi lujasti vastata Nehemian tavoin: »Minulla on suuri työ tekeillä, niin etten voi tulla.» Jumalan työntekijät saavat turvallisesti jatkaa työtään antaen toimintansa kumota ne valheet, joilla heitä pyritään ilkeästi vahingoittamaan. Jerusalemin muurien rakentajien tavoin heidän täytyy kieltäytyä jättämästä työtään, vaikka heitä miten uhataisiin, pilkattaisiin tai väärin syytettäisiin. Heidän valppautensa ei saa hetkeksikään herpaantua, sillä viholliset ovat alati heidän kintereillään. Heidän tulee aina rukoilla Jumalaa ja asettaa »vartijat heitä vastaan päivin ja öin» (Neh. 4: 9).

Lopun ajan lähestyessä saatana ryhtyy entistä voimakkaammin kiusaamaan Jumalan työntekijöitä. Hän käyttää inhimillisiä apulaisiaan pilkkaamaan ja solvaamaan niitä, jotka »rakentavat muurilla». Mutta jos rakentajat laskeutuisivat alas torjumaan vihollistensa hyökkäyksiä, se vain viivyttäisi työtä. Heidän pitäisi koettaa kumota vastustajiensa aikeet sallimatta minkään keskeyttää työtänsä. Totuus on valhetta voimakkaampi, ja oikeus on voittava vääryyden.

Heidän ei liioin pitäisi sallia vihollistensa voittaa puolelleen heidän ystävyyttään ja myötätuntoaan ja päästä siten houkuttelemaan heitä pois vartiopaikaltaan. Joka jollakin varomattomalla teollaan Säättää Jumalan asian alttiiksi arvostelulle tai saa työtovereidensa kätet herpoamaan, saa omaan luonteeseensa vaikeasti poistettavan tahran ja haittaa vakavasti vastaista käyttökelpoisuuttaan.

»Lain hylkijät kehuvat jumalattomia» (Sanani. 28:4). Ne jotka yhtyvät maailmaan, voivat silti väittää olevansa täysin puhtaita, mutta kun he suosittelevat liittoa sellaisten kanssa, jotka ovat aina olleet totuuden asian vastustajia, meidän tulisi pelätä ja kaihtaa heitä yhtä jyrkästi kuin Nehemia. Sellainen suositus on lähtöisin kaiken hyvän vihollisesta. Se on teeskenteelijäin puhetta, jota pitäisi vastustaa yhtä päättävästi nyt kuin silloinkin. Kaikkea vaikutusta, mikä on omiaan horjuttamaan

Pakanallista vehkeilyä

Jumalan kansan uskoa hänen opastavaan voimaansa, olisi vastustettava tarmokkaasti.

Syynä siihen, etteivät Nehemian viholliset kyenneet saamaan häntä valtaansa, oli hänen luja antautumisensa Jumalan työhön ja yhtä luja luottamuksensa Jumalaan. Veltto sielu lankeaa helposti kiusaukseen, mutta pahuuden on vaikea saada jalkansa sellaisen elämässä, joka keskitetyn tarkoituksenmukaisesti pyrkii johonkin jaloonsa tavoitteeseen. Jatkuvasti etenevän usko ei heikkene, sillä ylhäällä, alhaalla ja kaiken takana hän toteaa rajattoman Rakkauden toimivan, niin että kaikki tapahtuisi hänen hyvän tahtonsa mukaisesti. Jumalan tosi palvelijat voivat työskennellä järkähtämättömän päättävästi, koska armon valtaistuini on heidän jatkuvan luottamuksensa kohteena.

Jumala on luvannut taivaallisen tukensa kaikkiin niihin vaikeisiin tilanteisiin, joita ei inhimillisin kyvyin voida selvittää. Hän antaa Pyhän Hengen auttamaan jokaisessa ahdingossa, vahvistamaan toivoamme ja luottamustamme, valaisemaan mieltämme ja puhdistamaan sydäntämme. Hän järjestää tilaisuuksia ja avaa toimintamahdollisuuksia. Jos hänen omansa tarkkaavat hänen kaitsemuksensa viittauksia ja ovat valmiit yhteistoimintaan hänen kanssaan, he saavat nähdä valtavia tuloksia.

57.

JUMALAN LAIN OPETUSTA

Tultiin lehtimajanjuhlan aikaan. Väkeä kerääntyi Jerusalemiin. Näkymä oli murheellisen mielenkiintoinen. Jerusalemin muuri oli saatu valmiiksi ja portit paikoilleen, mutta suuri osa kaupunkia oli vielä raunioina.

Eräälle katuaukealle oli rakennettu korkea puulava, jonka ympäristö muistutti niin surullisesti Juudan menneestä loistosta. Lavalla seisoi Esra, joka nyt oli jo iäkäs mies. Oikealla ja vasemmalla seisoivat hänen leeviläisveljensä. Korkealta lavalta he saattoivat nähdä koko eteensä levittäytyneen kansanmeren. Liiton lapset olivat tulleet paikalle kaikkialta ympäristöstä. »Ja Esra kiitti Herraa, suurta Jumalaa, ja kaikki kansa vastasi, kohottaen kätensä ylös: 'Amen, amen'; ja he kumarsivat ja rukoilivat Herraa, heittäytyneinä kasvoilleen maahan.»

Mutta Israelin synti oli täälläkin nähtävissä. Seka-avioliitot muiden kansojen kanssa olivat turmelleet heprean kielen, ja puhujien oli tarkoin selitettävä lakia kansalle, jotta kaikki ymmärtäisivät sitä. Muutamat papit ja leeviläiset ryhtyivät Esran kanssa selittämään lain periaatteita. »Ja he lukivat Jumalan lain kirjaa kappale kappaleelta ja selittivät sen sisällyksen, niin että luettu ymmärrettiin, — — kaiken kansan kuunnellessa lain kirjan lukemista.»

Tarkoin ja kunnioittavasti he kuuntelivat Korkeimman sanoja. Kun lakia selitettiin, he käsittivät syllisyytensä ja murehtivat rikkomuksiaan. Mutta tämä päivä oli iloinen juhla-

Jumalan lain opetusta

päivä, pyhä kokous, jota Herra oli käsenyt kansaa viettämään iloiten ja riemuiten. Siksi kansaa käskettiin hillitsemään surunsa ja iloitsemaan Jumalan suuresta armosta heitä kohtaan. »Tämä päivä on pyhitetty Herralle, teidän Jumalalenne», sanoi Nehemia, »älkää murehtiko älkääkä itkekö. Menkää ja syökää rasvaisia ruokia ja juokaa makeita juomia ja lähettäkää maistiaisia niille, joilla ei ole mitään valmistettuna, sillä tämä päivä on pyhitetty meidän Herrallemme. Ja älkää olko murheelliset, sillä ilo Herrassa on teidän väkevyytenne.»

Alkupuoli päivästä oli omistettu uskonnonharjoitukseen, ja sen jälkeen kansa muisteli Herran siunauksia ja nautti hänen suomiaan antimia. Niistä lähetettiin osa köyhille, joilla ei ollut mitään pöytään pantavaa. Kansa riemuitsi, koska sille oli luettu lain sanoja ja se oli ymmärtänyt ne.

Seuraavana päivänä jatkettiin lain lukemista ja selittämistä. Ja määrätynä päivänä — seitsemännen kuun kymmenentenä päivänä — suoritettiin sovituspäivän juhlallisen vakavat toimitukset Jumalan käskyn mukaisesti.

Saman kuun 15.—22. päivinä kansa ja sen päämiehet viettivät uudelleen lehtimajanjuhlaa. »Kaikissa heidän kaupungeissaan ja Jerusalemissa oli julistettava ja kuulutettava näin: 'Menkää vuorille ja tuokaa öljyyn lehviä tai metsäöljyyn lehviä sekä myrtin, palmupuun ja muiden tuuheiden puiden lehviä, ja tehkää lehtimajoja, niinkuin on säädetty.' Ja kansa meni ja toi niitä ja teki itselleen lehtimajoja kukin katollensa ja pihoihinsa ja Jumalan temppelin esipihoihin. Ja vallitsi hyvin suuri ilo. Ja Jumalan lain kirjaa luettiin [Esra luki] joka päivä, ensimmäisestä päivästä viimeiseen saakka.»

Kuunneltuaan päivästä toiseen lain lukemista kansa oli vakuuttunut rikkomuksistaan ja kansakuntansa menneiden sukupolvien synneistä. He ymmärsivät, että koska he olivat luopuneet Jumalasta, he olivat menettäneet hänen suojelevan huolenpitonsa, ja Aabrahamin lapset oli hajotettu vieraiden kansojen sekaan. Ja he päättivät etsiä hänen armoaan ja sitoutua vaeltamaan hänen käskyjensä mukaisesti. Ennen tämän vakavan jumalanpalveluksen alkua, joka pidettiin toisena päivänä lehtimajanjuhlan jälkeen, he erottautuivat keskuudessaan olevista pakanoista.

Profeetat ja kuninkaat

Kun kansa lankesi kasvoilleen Herran eteen, tunnusti syntinsä ja rukoili niitä anteeksi, heidän esimiehensä rohkaisivat heitä uskomaan, että Jumala lupauksensa mukaan kuuli heidän rukouksensa. He eivät saaneet vain murehtia, itkeä ja katua, vaan heidän täytyi uskoa, että Jumala antoi heille anteeksi. Heidän oli osoitettava uskonsa muistelemalla hänen armotekojaan ja ylistämällä häntä hänen hyvydestään. »Nouskaa», sanoivat nämä opettajat, »ja kiittäkää Herraa, Jumalaanne, iankaikkisesta iankaikkiseen.»

Silloin tuo kokoontunut kansanjoukko ojensi siinä seisoesaan kätensä taivasta kohti ja puhkesi laulamaan:

»Kiitettäköön sinun kunniallista nimeäsi,
joka on korotettu yli kaiken kiitoksen ja ylistyksen.
Sinä yksin olet Herra.
Sinä olet tehnyt taivaat ja taivasten taivaat
    kaikkine joukkoinensa,
maan ja kaikki, mitä siinä on,
meret ja kaikki, mitä niissä on.
Sinä annat elämän niille kaikille,
ja taivaan joukot kumartavat sinua.»

Kiitoslaulun päätyttyä seurakunnan esimiehet kertoivat Israelin historiasta ja osoittivat, miten hyvä Jumala oli ollut heitä kohtaan ja miten kiittämättömiä he olivat olleet. Sitten koko seurakunta sitoutui noudattamaan kaikkia Jumalan käskyjä. Heitä oli rangaistu syntiensä tähden; nyt he tunnustivat Jumalan kohdelleen heitä oikeudenmukaisesti ja sitoutuivat tottelemaan hänen lakiaan. Jotta tämä sitoumus olisi varma ja säilyisi pysyvästi sen veloituksen muistona, jonka he näin olivat ottaneet täyttääkseen, se kirjoitettiin, ja papit, leeviläiset ja päämiehet allekirjoittivat sen. Sen tarkoituksena oli muistuttaa heitä heidän velvollisuudestaan ja olla turvana kiusauksia vastaan. Kansä vannoi juhlallisesti »vaeltavansa Jumalan lain mukaan, joka on annettu Jumalan palvelijan Mooseksen kautta, ja noudattavansa ja seuraavansa kaikkia Herran, meidän Herramme, käskyjä, oikeuksia ja säädöksiä». Tällöin vannottuun valaan sisältyi lupaus olla menemättä naimisiin maan pakanamaakalaisten kanssa. Ennen paastopäivän loppua

Jumalan lain opetusta

kansa korosti vielä päätöstään palata Herran tykö sitoutumalla vastedes olemaan rikkomatta sapattia. Tällä kertaa Nehemia ei kieltänyt, vaikka myöhemmin kielsikin, määräysvallallaan pakanakauppiaita tulemasta Jerusalemiin, mutta hän koetti estää kansaa lankeamasta kiusaukseen vaatimalla heitä juhlallisesti lupaamaan, etteivät rikkoisi sapattilakia ostamalla näiltä kauppiailta, ja näin hän toivoi kauppiaiden kyllästyneinä lakkaavan käymästä kaupungissa.

Sitten sovittiin myös julkisen jumalanpalveluksen tukemisesta. Kymmenysten lisäksi seurakunta sitoutui vuosittain antamaan määrätyn summan pyhäkköpalvelusta varten. »Me olemme heittäneet arpaa», kirjoittaa Nehemia. »Me sitoudumme tuomaan maamme uutiset ja kaikkinaisten hedelmäpuiden uutiset joka vuosi Herran temppeliin sekä esikoiset pojistamme ja karjastamme, niinkuin laissa on kirjoitettuna, ja tuomaan raavaittemme ja lampaittemme esikoiset.»

Israel oli palannut Jumalan tykö surren syvästi luopumustaan. He olivat tunnustaneet syntinsä murehtien ja itkien. He olivat myöntäneet, että Jumala oli kohdellut heitä vanhurskaasti, ja luvanneet noudattaa hänen lakiaan. Nyt heidän oli osoitettava uskovansa hänen lupauksiinsa. Jumala oli hyväksynyt heidän katumuksensa, ja nyt heidän tuli iloita luottaen siihen, että he olivat saaneet syntinsä anteeksi ja päässeet jälleen Jumalan suosioon.

Nehemia pyrki saamaan oikean Jumalan palvonnan palauteksi entiselleen, ja menestys kruunasi hänen ponnistelunsa. Niin kauan kuin kansa pitäisi tekemänsä valan ja tottelisi Jumalan sanaa, Herra täyttäisi lupauksensa suomalla heille runsaita siunauksia.

Esitykset näistä tapahtumista sisältävät uskon ja rohkaisun opetuksia niille, jotka ovat vakuuttuneita synnistä ja arvottomuutensa sisäisen taakan rasittamia. Raamattu esittää tunnollisesti seuraukset Israelin luopumuksesta, mutta se kertoo myös syvästä nöyryytymisestä ja katumuksesta, vilpittömästä antaumuksesta ja anteliaasta uhraamisesta, jotka liittyivät heidän paluuseensa Herran tykö.

Jokainen tosi kääntyminen Herran puoleen tuo elämään pysyvää iloa. Kun syntinen alistuu Pyhän Hengen vaikutukseen,

Profeetat ja kuninkaat

hän näkee oman syyllisyytensä ja saastaisuutensa suuren sydänten Tutkijan pyhyyteen verrattuna. Hän näkee itsensä tuomittuna rikkojana. Mutta hänen ei ole syytä tämän johdosta vaipua epätoivoon, sillä hänen anteeksiantonsa on jo turvattu. Anteeksiantavan taivaallisen Isän rakkaudessa hän voi jo iloita syntien anteeksiannon tunnossa. Jumalan ilona on sulkea syntiset, katuvat ihmisolennot rakkautensa syleilyyn, sitoa heidän haavansa, puhdistaa heidät synnistä ja pukea heidät pelastuksen vaatteisiin.

58.

USKONPUHDISTUS

Juhlallisesti ja julkisesti Juudan kansa oli sitoutunut noudattamaan Jumalan lakia. Mutta kun se jäi joksikin aikaa vaille Esran ja Nehemian vaikutusta, monet luopuivat Herrasta. Nehemia oli palannut Persiaan. Hänen ollessaan poissa Jerusalemita pahuus versoi taas siinä määrin, että se uhkasi turmella koko kansakunnan. Epäjumalanpalvelijat eivät saaneet jalojensa ainoastaan kaupungissa vaan pääsivät saastuttamaan jopa temppelin alueen. Tultuaan keskinäisen avioliiton kautta sukulaisiksi olivat ylimmäinen pappi Eljasib ja ammonilainen Tobia, Israelin katkera vihamies, ystäväystyneet toisiinsa. Tämän epäpyhän liiton seurauksena Eljasib oli luovuttanut Tobian käyttöön temppelin yhteydessä olevan suuren kammion, jota oli siihen asti käytetty kansan kymmenysten ja uhrilahjojen varastohuoneena.

Ammonilaiset ja mooabilaiset olivat olleet Israelia kohtaan niin julmia ja petollisia, että Jumala oli Mooseksen välityksellä kieltänyt päästävästä heitä koskaan kansansa seurakuntaan (ks. 5 Moos. 23:3—6). Tätä sanaa uhmaten ylimmäinen pappi oli poistanut Jumalan huoneen kammioon varastoidut uhrilahjat tehdäkseen tilaa tälle kielletyn kansan edustajalle. Jumalaa ei olisi voitu pahemmin solvaista kuin suomalla tällainen etu tälle Herran ja hänen totuutensa viholliselle.

Palattuaan Persiasta Nehemia sai kuulla tästä julkeasta pyhyiden häpäisystä ja ryhtyi heti karkottamaan tunkeilijaa. Hän kertoo pahastuneensa suuresti ja jatkaa: »Minä heitin

Profeetat ja kuninkaat

kaikki Tobian huonekalut ulos kammiosta. Ja minä käskin puhdistaa kammiot ja panetin niihin takaisin Jumalan temppelein kalut, ruokauhrin ja suitsukkeen.»

Häväistys ei koskenut ainoastaan temppeeliä vaan ulottui väärinkäytöksinä myös uhrilahjoihin. Tämä oli vaikuttanut haitallisesti kansan anteliaisuuteen. He olivat menettäneet intonsa ja palavuutensa ja tulleet haluttomiksi maksamaan kymmenyksiään. Herran huoneen rahastoja avustettiin heikosti; monet laulajat ja muut temppeelipalvelijat olivat jääneet vaille riittävää toimeentuloa ja eronneet Jumalan työstä hakeakseen töitä muualta.

Nehemia ryhtyi korjaamaan näitä epäkohtia. Hän kokosi yhteen ne, jotka eivät enää palvelleet Herran huoneessa, ja asetti »heidät paikoilleen». Tämä herätti kansassa luottamusta, »ja koko Juuda toi kymmenykset jyvistä, viinistä ja öljystä». Miehiä, joita »pidettiin luotettavina», asetettiin »valvomaan varastohuoneita», ja heidän tehtävänään oli toimittaa jako veljiensä kesken.

Toisena seurauksena seurustelusta epäjumalanpalvojen kanssa oli se, että israelilaiset eivät enää kunnioittaneet sapattia, joka erotti heidät kaikista muista kansoista tosi Jumalan palvelijoiksi. Nehemia huomasi, että naapurimaiden kauppiat olivat käynneillään Jerusalemissa saaneet monet israelilaisetkin yhtymään tähän kaupankäyntiin ja tavarain kuljetukseen sapattisin. Muutamia ei suostutteluillakaan saatu poikkeamaan periaatteista, mutta toiset luopuivat niistä ja ryhtyivät yhdessä pakanoiden kanssa houkuttelemaan tunnon-tarkkoja voittamaan arkuutensa. Monet rohkenivat aivan avoimesti rikkoa sapattia. »Siihen aikaan», kirjoittaa Nehemia, »minä näin Juudassa niitä, jotka sapattina polkivat viinikuurnaa ja jotka kuljettivat viljaa ja kuormittivat aaseja sillä sekä viinillä, rypäleillä, viikunoilla ja kaikenlaisella muulla kuorma-tavaralla. Ja he toivat niitä Jerusalemiin sapatinpäivänä. Sinne oli myös asettunut tyyrolaisia, jotka toivat kalaa ja kaikenlaista kauppatavaraa ja myivät Juudan kansalle sapattina.»

Asioiden kehittyminen tällaisiksi olisi voitu estää, jos päämiehet olisivat toimineet käskyvaltansa mukaisesti, mutta oman

Uskonpuhdistus

edun tavoittelu oli saanut heidätkin suosimaan jumalattomia. Pelkäämättä Nehemia nuhteli heitä velvollisuuden laiminlyömisestä. »Kuinka te teette näin pahasti ja rikotte sapatinpäivän», hän kysyi ankarasti. »Eikö Jumalamme juuri sen tähden, että teidän isänne näin tekivät, antanut kaiken tämän onnettomuuden kohdata meitä ja tätä kaupunkia? Ja te tuotate nyt vielä suuremman vihan Israelin ylitse, kun rikotte sapatinpäivän.» Sitten hän käski, että »niin pian kuin oli tullut pimeä ennen sapattia Jerusalemin porteissa», ne oli suljettava, ja ne sai avata vasta sapatin jälkeen. Ja luottaen omiin palvelijoihinsa enemmän kuin Jerusalemin esimiesten nimittämiin hän asetti heidät porteille valvomaan käskyjensä noudattamista.

Haluumatta luopua eduistaan »kauppiaat ja kaikenlaisen tavaran myyjät jäivät yöksi Jerusalemin ulkopuolelle, kerran ja toisen» toivoen pääsevänsä jonkinlaiseen kaupantekoon joko kaupunkilaisten tai maalaisten kanssa. Nehemia varoitti, että heitä tultaisiin rankaisemaan, jos tällaista vielä jatkuisi. »Minkätähden te jätte yöksi muurin edustalle», hän kysyi. »'Jos te vielä kerran teette sen, niin minä käyn teihin käsiksi.' Sen jälkeen he eivät enää tulleet sapattina.» Hän käski lisäksi leeviläisten vartioida portteja, koska hän tiesi väestön kunnioittavan heitä enemmän kuin tavallisia palvelijoita, ja välittömästi Jumalan palvelukseen osallistuvina heidän saattoi odottaa pitävän muita innokkaammin huolta hänen lakinsa noudattamisesta.

Tämän jälkeen Nehemia käänsi huomionsa seka-avioliittoihin ja seurusteluun epäjumalanpalvelijain kanssa, mikä vaara oli jälleen uhkaamassa Israelia. »Siihen aikaan», hän kirjoittaa, »minä näin myös juutalaisia, jotka olivat naineet asdodilaisia, ammonilaisia ja moabilaisia vaimoja. Ja heidän lapsistaan puolet puhuivat asdodinkieltä tai jonkun muuan kansan kieltä, eivätkä osanneet puhua juudankieltä.»

Nämä laittomat liitot aiheuttivat Israelissa paljon hämminkiä, sillä niitä solmivat myös muutamat päämiehet, joita kansalla oli oikeus pitää neuvonantajinaan ja hyvänä esimerkkinä. Nehemia käsitti, että tällainen paha johtaisi jatkuessaan kansakunnan tuhoon, ja siksi hän keskusteli vakavasti näiden väärin-tekijöiden kanssa. Viitaten Salomon tapaukseen hän muistutti

Profeetat ja kuninkaat

heille, ettei missään kansassa ollut hallinnut tällaista kuningasta, jolle Jumala oli antanut niin suuren viisauden. Kuitenkin epäjumalia palvovat vaimot olivat kääntäneet hänen sydämensä pois Jumalasta, ja hänen esimerkkinsä oli turmellut Israelin. »Ja nytkö meidän täytyy kuulla teistä», hän kysyi ankarasti, »että te olette tehneet kaiken tämän suuren pahan?» »Älkää antako tyttäriänne heidän pojillensa älkääkään ottako heidän tyttäriään vaimoiksi pojillenne tai itsellenne.»

Kun hän esitti heille Jumalan käskyt, uhkaukset ja ne pelottavat rangaistukset, jotka olivat kohdanneet Israelia aikaisemmin juuri tämän synnin johdosta, se herätti heidän omantuntonsa. Siitä alkoi uskonpuhdistus, joka sai Jumalan kääntämään heistä pois vihansa uhkauksen ja jälleen hyväksymään heidät ja siunaamaan heitä.

Pyhissä tehtävissä oli muutamia, jotka pyysivät saada pitää pakanalliset vaimonsa selittäen, etteivät he voineet hyljätä näitä. Mutta tässä ei tehty mitään poikkeusta niidenkään suhteen, jotka olivat sukuperältään tai asemaltaan muita ylempänä. Jos papeista tai päämiehistä kuka vain kieltäytyi katkaisemasta yhteyksiään epäjumalanpalvojiin, hänet erotettiin heti Herran palveluksesta. Yksi ylipapin pojanpojista oli mennyt naimisiin surullisen kuuluisan Sanballatin tyttären kanssa, ja hänet sekä erotettiin virastaan että pian sen jälkeen karkotettiin Israelista. »Muista heidät, Jumalani», rukoili Nehemia, »sillä he ovat saastuttaneet pappeuden sekä pappeus- ja leeviläisliiton.»

Vasta tuomiolla selviää, miten paljon tämä uskollinen Jumalan työntekijä joutui kokemaan sielunahdistusta tämän tarpeellisen ankaruuden tähden. Hänen oli jatkuvasti kamppailtava vastustavia aineksia vastaan, ja edistystä tapahtui vain paaston, nöyryyden ja rukouksen avulla.

Monet epäjumalain palvojien kanssa naimisiin menneet lähtivät maanpakolaisuuteenkin heidän kanssaan, ja nämä jotka oli erotettu seurakunnasta, liittyivät samarialaisiin. Tänne löysivät tiensä myös muutamat Jumalan työn vastuullisia tehtäviä hoitaneet, jotka vähän myöhemmin jäivät kokonaan heidän pariinsa. Vahvistaakseen tätä liittoa samarialaiset lupasivat omaksua entistä täydellisemmin juutalaisten uskon

Uskonpuhdistus

ja tavat, eivätkä luopiojuutalaiset halunneet jäädä entisiä veljiään huonommiksi vaan rakensivat temppelin Garissimin vuorelle, vastakohtaiseksi Jerusalemissa olevalle Jumalan huoneelle. Heidän uskontonsa oli edelleenkin juutalaisuuden ja pakanuuden sekoitusta, ja se että he väittivät olevansa Jumalan kansaa, aiheutti näiden kahden kansakunnan välillä sukupolvesta toiseen eripuraisuutta, kilpailua ja vihollisuutta.

Nykyään suoritettavassa uskonpuhdistustyössä tarvitaan Esran ja Nehemian kaltaisia miehiä, jotka eivät kaunistele tai puolustele syntiä vaan puolustavat pelottomasti Jumalan kunniaa. Ne jotka ovat vastuussa tästä työstä, eivät jää katselemaan sivusta, kun menetellään väärin, eivätkä peittele pahuutta väärällä armeliaisuudella. He muistavat, ettei Jumala katso henkilöön ja että muutamille osoitettu ankaruus voi koitua armoksi monille, He pitävät mielessä myös sen, että Kristuksen mielen tulee aina ilmetä siinä henkilössä, joka nuhtelee pahaa.

Toiminnassaan Esra ja Nehemia nöyryyttivät itsensä Jumalan edessä tunnustaen omat ja kansansa synnit ja anoivat niitä anteeksi, aivan kuin itse olisivat niihin kaikkiin syylliset. Kärsivällisesti he näkivät vaivaa, rukoilivat ja kärsivät. Työtä ei vaikeuttanut eniten pakanoiden avoin vihamielisyys vaan niiden salainen vastustus, jotka teeskentelivät olevansa ystäviä ja jotka huonolla vaikutuksellaan lisäsivät Jumalan palvelijain taakan kymmenkertaiseksi. Nämä kavaltajat luovuttivat Herran vihollisille aineistoa, jota nämä voivat käyttää taistelussaan hänen kansaansa vastaan. Heidän alhaiset intohimonsa ja kapinamielensä sotivat aina Jumalan selviä vaatimuksia vastaan.

Nehemian hankkeiden menestyminen osoittaa, mitä rukous, usko ja viisas, tarmokas toiminta voivat aikaansaada. Nehemia ei ollut pappi eikä profeetta, eikä hän mahtaillut komealla tittelillä. Hän oli tärkeää aikaa varten herätetty uudistaja. Hän pyrki saamaan kansansa jumalasuhteen oikealle tolalle. Tämän suuren tavoitteen innoittamana hän keskitti kaiken tarmonsensa sen toteuttamiseen. Ylevä, taipumaton tunnollisuus oli ominaista kaikelle hänen toiminnalleen. Kun hän kohtasi pahuutta ja oikean vastustamista, hän omaksui niin päättä-

Profeetat ja kuninkaat

väisen asenteen, että se kannusti kansaa työskentelemään uusin innoin ja rohkeasti. Heidän oli pakko todeta hänen uskollisuutensa, isänmaallisuutensa ja syvä rakkautensa Jumalaa kohtaan, ja nähdessään tämän he olivat valmiit seuraamaan hänen johtoaan.

Ahkeruus Jumalan antamassa tehtävässä kuuluu tärkeänä osana tosi uskuntoon. Ihmisten tulisi pitää olosuhteita Jumalan työvälineinä, joilla hänen tahtoaan voidaan toteuttaa. Ripeä ja päättäväinen toiminta oikeaan aikaan tuottaa loistavia voittoja, kun taas viivyttely ja laiminlyönti johtavat epäonnistumiseen ja häpäisevät Jumalaa. Elleivät totuuden asian johtajat toimi innokkaasti vaan ovat välinpitämättömiä ja päämäärättömiä, tulee seurakunnastakin huolimaton, veltto ja huvinhaluinen. Mutta jos he päättävät pyhästi palvella Jumalaa ja yksin häntä, tulee kansakin olemaan yksimielinen, toiveikas ja innokas.

Jumalan sanassa on runsaasti tavattoman jyrkkiä vastakohtia. Se selittää rinnakkain syntiä ja pyhyyttä, jotta niitä katsomalla osaisimme kaihtaa ja omaksua toisen. Samoilla sivuilla, jotka kertovat Sanballatin ja Tobian vihasta, valheista ja kavaluudesta, kuvaillaan myös Esran ja Nehemian jaloutta, antaumusta ja uhrautuvaisuutta. Saamme vapaasti omaksua niistä kumman haluamme. Samoin esitetään rinta rinnan Jumalan käskyjen rikkomisen pelottavat seuraukset sekä tottelevaisuuden seurauksena olevat siunaukset. Meidän on vain itse ratkaistava, haluammeko joutua kärsimään vai päästä nauttimaan seurauksista.

Se jälleenrakennustyö ja ne uudistukset, joita pakkosiirtolaisuudesta palanneet suorittivat Serubbaabelin, Esran ja Nehemian johdolla, sopii hyvin kuvaamaan myös sitä hengellistä herätys- ja uskonpuhdistustyötä, jota tullaan tekemään maailman historian loppupäivinä. Israelin jäännös oli vähäväkistä kansaa, joka ei pystynyt torjumaan vihollistensa tuhoitaita, mutta silti Jumalan tarkoitus oli heidän välityksellään säilyttää maan päällä itsensä ja lakinsa tuntemus. He olivat oikean jumalanpalvonnan vaalijoita ja Jumalan sanan pitäjiä. Vaihtelevia olivat heidän kokemuksensa temppelin sekä Jerusalemin muurin jälleenrakentamisen aikoina, ja voimakasta oli heitä vaivannut vastustus. Raskaita olivat tämän työn

Uskonpuhdistus

johtajien kantamat taakat, mutta järkkymättömän luottavaisina nämä uskon miehet kävivät eteenpäin nöyrin mielin sekä lujasti luottaen ja uskoen, että Jumala veisi totuutensa voittoon. Kuningas Hiskian tavoin Nehemia »riippui Herrassa kiinni eikä luopunut hänestä, vaan noudatti hänen käskyjensä. Niin Herra oli hänen kansansa» (2 Kun. 18: 6, 7).

Nehemian päivinä suoritettu työ on vertauskuvallisesti rinnastettavissa siihen hengelliseen elpymiseen, jota Jesaja kuvailee seuraavin sanoin: »He rakentavat jälleen ikivanhat rauniot, kohottavat ennalleen esi-isien autiot paikat; ja he uudistavat rauniokaupungit.» »Sinun jälkeläisesi rakentavat jälleen ikivanhat rauniot, sinä kohotat perusmuurit, muinaisten polvien laskemat; ja sinun nimesi on oleva: 'halkeamain umpeenmuuraaja' ja 'teitten korjaaja maan asuttamiseksi'» (Jes. 61:4; 58: 12).

Profeetta kuvailee tässä kansaa, joka sellaisena aikana, jolloin yleensä poiketaan totuudesta ja vanhurskaudesta, koettaa palauttaa ennalleen Jumalan valtakunnan perustana olevat periaatteet. He ovat sen halkeaman umpeenmuuraajia, joka on tehty Jumalan lakiin — siihen muuriin, jonka hän on asettanut valittujensa ympärille heidän suojakseen ja jonka oikeiden, tosien ja puhtaiden säädösten noudattaminen on tarkoitettu heidän ainaiseksi turvakseen.

Tämän muuria rakentavan jäännöskansan erityistä työtä profeetta selostaa seuraavin sanoin, joiden merkitystä ei voida käsittää väärin: »Jos sinä pidätät jalkasi sapattia rikkomasta, niin ettet toimita omia asioitasi minun pyhäpäivänäni, vaan kutsut sapatin ilopäiväksi, Herran pyhäpäivän kunnioitettavaksi ja kunnioitat sitä, niin ettet toimita omia toimiasi, et aja omia asioitasi etkä puhu joutavia, silloin on ilosi oleva Herrassa, ja minä kuljetan sinut maan kukkuloitten ylitse, ja minä annan sinun nauttia isäsi Jaakobin perintöosaa. Sillä Herran suu on puhunut» (Jes. 58: 13,14).

Lopun aikana on jokainen jumalallinen säädös jälleen palautettava ennalleen. On korjattava halkeama, joka tuli lakiin silloin kun ihminen muutti sapatin. Jumalan jäännöskansan, joka toimii maailmassa uudistajan tehtävissä, tulee osoittaa, että Jumalan laki on kaiken kestävän uudistuksen perustus

Profeetat ja kuninkaat

ja että neljännen käskyn sapatin tulee säilyä luomisen muistomerkinä alati muistuttamassa Jumalan voimasta. Heidän tulee selvästi ja täsmällisesti esittää, että kymmenen käskyn lain kaikkien käskyjen noudattaminen on välttämätöntä. Kristuksen rakkauden pakottamina heidän tulee yhteistyössä hänen kanssaan rakentaa jälleen ikivanhat rauniot. Heidän tulee murata umpeen halkeamat ja korjata tiet maan asuttamiseksi (ks. jae 12).

59.

VAPAHTAJAN TULEMUS

Siitä lähtien kun ensimmäiset esivanhempamme menettivät Eeden-kotinsa, on »tuskan synkeyteen ja pimeyteen» syöstyssä maailmassa eläneen ihmiskunnan historiassa ollut »ahdistusta ja pimeyttä» (Jes. 8: 22). Mutta alusta asti langennut ihmissuku oli kiinnittänyt toivonsa tulevaan Vapauttajaan, syntisten Vapahtajaksi tulevaan Jumalan Poikaan, joka päästäisi ihmiset synnin ja haudan kahleista.

Ensimmäinen viittaus tähän toivoon annettiin Aadamille ja Etevalle sen tuomion yhteydessä, jonka Herra julisti saatanalle heidän kuultensa: »Minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; se on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapäähän» (1 Moos. 3: 15).

Näiden sanojen kuuleminen herätti toivoa tuossa syntiin langenneessa ihmisparissa, sillä he käsittivät, että ennustus saatanan vallan murtamisesta sisälsi myös lupauksen vapautuksesta, joka saataisiin rikkomuksen aiheuttamasta turmiosta. Vaikka he joutuisivatkin kärsimään vastustajansa vallan alaisina, johon hän viettelevällä vaikutuksellaan oli saanut heidät lankeamaan heidän rikottuaan selvää Herran käskyä vastaan, ei heidän kuitenkaan tarvinnut vaipua täydelliseen epätoivoon. Jumalan Poika tarjoutui sovittamaan omalla verellään heidän rikkomuksensa. Heille suotaisiin koetusaika, jonka kuluessa he uskomalla Kristuksen pelastavaan voimaan voisivat jälleen tulla Jumalan lapsiksi.

Profeetat ja kuninkaat

Kun saatanan oli onnistunut kääntää ihminen sivuun kuuliaisuuden polulta, hänestä tuli »tämän maailman jumala» (2Kor. 4: 4). Aadamilla siihen asti ollut herruus siirtyi vallananastajalle. Mutta Jumalan Poika aikoi tulla tähän maahan kärsimään synnin rangaistuksen ja sekä lunastamaan ihmisen että ottamaan takaisin anastetun herruuden. Tätä ennalleen palauttamista tarkoitti Miika ennustaessaan: »Ja sinä Karjatorni, Siionin kukkula! Sinun luoksesi on tuleva, on saapuva entinen hallitus» (Miika 4: 8). Paavali puolestaan nimittää sitä »hänen omaisuutensa lunastamiseksi» (Ef. 1: 14). Ja psalmista ajatteli tätä samaa ihmisen lopullista palauttamista alkuperäiseen perintöosaansa sanoessaan: »Vanhurskaat perivät maan ja asuvat siinä iankaikkisesti» (Ps. 37:29).

Tämä lunastustoivo, joka täyttyisi Jumalan Pojan tullessa Vapahtajana ja Kuninkaana, ei ole koskaan sammunut ihmisten sydämessä. Alusta asti on ollut niitä, joiden usko on yltänyt ohi nykyisten varjojen kauas tuleviin todellisuuksiin. Aadam, Seet, Eenok, Metusalah, Nooa, Seem, Aabraham, Iisak ja Jaakob sekä muut Herran sankarit ovat säilyttäneet hänen tahtonsa arvokkaat ilmoitukset) Ja näin saivat Israelin lapset Jumalan valittuna kansana, jonka kautta luvattu Messias annettaisiin maailmalle, Jumalalta tiedon hänen lakinsa vaatimuksista ja siitä pelastuksesta, jonka hänen rakas Poikansa aikaansaisi sovitusuhrillaan.

Israelin toivo kytkeytyi lupaukseen, joka annettiin Aabrahamille hänen kutsumisensa aikoihin ja toistettiin myöhemmin moneen kertaan hänen jälkeentulevilleen: »Sinussa tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä» (1 Moos. 12: 3). Kun Aabrahamille selvisi ihmissuvun lunastamista koskeva Jumalan suunnitelma, vanhurskauden Aurinko valaisi hänen sydämensä ja hälvensi hänen pimeytensä. Ja kun itse Vapahtaja lopulta vaelsi ja puhui ihmislusten keskuudessa, hän todisti juutalaisille patriarkan kirkkaasta toivosta, joka kohdistui tulevan Lunastajan suorittamaan vapautukseen. »Aabraham, teidän isänne», sanoi Kristus, »riemuitsi siitä, että hän oli näkevä minun päiväni, ja hän näki sen ja iloitsi» (Joh. 8: 56).

Tätä samaa autuasta toivoa ilmeni myös siunauksessa, jonka kuoleva patriarkka Jaakob lausui pojalleen Juudalle:

Vapahtajan tulemus

»Juuda, sinua sinun veljesi ylistävät;
sinun kätesi on vihollistesi niskassa,
sinua kumartavat isäsi pojat.
Ei siirry valtikka pois Juudalta
eikä hallitsijansauva hänen polviensa välistä,
kunnes tulee hän, jonka se on
ja jota kansat tottelevat.»

1 Moos. 49: 8—10.

Ja kun päästiin Luvatun maan rajoille, Bileam mainitsi ennustuksessaan maailman tulevan Lunastajan:

»Minä näen hänet, en kuitenkaan nyt,
minä katselen häntä, en kuitenkaan läheltä.
Tähti nousee Jaakobista,
ja valtikka kohoaa Israelista.
Se ruhjoo Mooabilta ohimot,
päälään kaikilta Seetin pojilta.»

4 Moos. 24: 17.

Myös Mooses selitti Israelille, että Jumalan tarkoituksena oli lähettää Poikansa langenneen ihmissuvun Lunastajaksi. Eräässä tilaisuudessa, vähän ennen kuolemaansa, Mooses lausui: »Sinun keskuudestasi, veljiesi joukosta, Herra, sinun Jumalasi, herättää sinulle profeetan, minun kaltaiseni; häntä kuulkaa.» Mooses oli selvästi opettanut Israelille, mitä tuleva Messias oli tekävä. »Profeetan minä olen herättävä heille heidän veljiensä keskuudesta, sinun kaltaisesi», oli Herra sanonut palvelijalleen, »ja minä panen sanani hänen suuhunsa, ja hän puhuu heille kaikki, mitä minä käsken hänen puhua» (5 Moos. 18: 15,18).

Patriarkkojen aikana muistuttivat Jumalan palvontaan liittyvät uhritoimitukset jatkuvasti tulevasta Vapahtajasta samoin kuin koko Israelin historian ajan jatkuneet pyhäkköpalvelukset. Pyhäkön ja sitä myöhemmin seuranneen temppelin kaikilla palvelusmenoilla opetettiin kansalle joka päivä vertauksien ja tunnuskuvien avulla suuria totuuksia Kristuksen tulemisesta Lunastajana, Pappina ja Kuninkaana. Kerran vuodessa heidän mielensä suunnattiin kauas niihin tapahtumiin, jotka päättävät Kristuksen ja saatanan välisen suuren taistelun ja puhdistavat lopullisesti maailmankaikkeuden synnistä ja

Profeetat ja kuninkaat

syntisistä. Seremonialliset uhrit ja palvelusmenot viittasivat aina parempaan, taivaalliseen palvelukseen. Maanpäällinen pyhäkkö oli »nykyistä aikaa tarkoittava vertauskuva», ja siinä uhrattiin sekä lahjoja että uhreja, ja sen kaksi pyhää osastoa olivat »taivaallisten kuvat». Sillä Kristus, suuri Ylimmäinen Pappimme, suorittaa nykyään »pappispalvelusta kaikkein pyhimmässä, siinä oikeassa majassa, jonka on rakentanut Herra eikä ihminen» (Hebr. 9: 9, 23; 8:2).

Siitä päivästä lähtien, jolloin Herra lausui käärmeelle Eedenissä: »Minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille» (1 Moos. 3: 15), saatana on tiennyt, ettei hän voi koskaan pitää tämän maailman asukkaita täydellisesti vallassaan. Kun Aadam poikineen alkoi suorittaa Jumalan säättämiä seremoniallisia uhreja, jotka kuvasivat tulevaa Lunastajaa, saatana käsitti näiden olevan myös merkinä maan ja taivaan välisestä yhteydestä. Seuranneiden pitkien vuosisatojen aikana hän on alati pyrkinyt häiritsemään tätä yhteyttä. Herkeämättä hän on koettanut esittää Jumalaa väärässä valossa ja tulkita väärin Vapahtajaan viittaavia uhrimenoja. Ihmisperheen suuren enemmistön suhteen hän onkin siinä onnistunut.

Samaan aikaan kun Jumala on halunnut opettaa ihmisille, että hänen omasta rakkaudestaan on lähtöisin Lahja, joka sovittaa heidät hänen kanssaan, on ihmiskunnan päävihollinen pyrkinyt esittämään Jumalan sellaisena, joka nauttii heidän tuhoutumisestaan. Uhrin ja säädösten, jotka taivas on tarkoittanut ilmaisemaan taivaallista rakkautta, on turmeltu antamaan syntisille väärää toivoa siitä, että he niillä voisivat lepyttää loukatun Jumalan vihan. Samalla saatana on koettanut kiihottaa ja vahvistaa ihmisten alhaisia himoja saadakseen kansanjoukot toistuvilla rikkomuksillaan loittonemaan Jumalasta yhä kauemmas, kunnes synti on saanut heidät toivottomasti kahlituiksi.

Kun Jumala antoi kirjoitetun sanansa heprealaisten profeettain välityksellä, saatana tutkisteli ahkerasti Messiasta koskevia sanomia. Huolellisesti hän tarkkaili sanoja, jotka päivänselvästi kuvailivat Kristuksen toimintaa ihmisten keskuudessa sekä

Vapahtajan tulemus

kärsivänä uhrina että voitokkaana kuninkaana. Vanhan testamentin kirjakkääröistä hän luki Lunastajasta, joka oli »niinkuin karitsa, joka teuraaksi viedään»; »runneltu, ei enää ihmisenkaltainen, oli hänen muotonsa, hänen hahmonsa ei ollut ihmisten hahmo» (Jes. 53: 7; 52: 14). Ihmiskunnan luvattu Vapahtaja olisi ennustuksen mukaan »ylenkatsottu, ihmisten hylkäämä, kipujen mies ja sairauden tuttava», jota ihmiset pitäisivät »Jumalan lyömänä ja vaivaamana»; mutta toisaalta sanottiin, mitä hänen tuli tehdä mahtavalla voimallaan: »Auttakoon hän kansan kurjat oikeuteen, pelastakoon köyhäin lapset ja musertakoon sortajan» (Jes. 53: 3,4; Ps. 72: 4). Nämä ennustukset saivat saatanan peloissaan vapisemaan, mutta silti hän pyrki, mikäli mahdollista, tekemään tyhjäksi Herran armolliset aikomukset kadotetun ihmissuvun lunastamiseksi. Hän päätti sokaista ihmisten silmät siinä määrin kuin se vain olisi mahdollista, niin etteivät he näkisi Messiasta koskevien ennustusten todellista merkitystä. Näin hän halusi valmistaa tietä Kristuksen hylkäämiselle.

Välittömästi vedenpaisumusta edeltävinä vuosisatoina saatanan oli onnistunut saada koko maailma kapinoimaan Jumalaa vastaan. Eikä edes vedenpaisumuksen opetuksia muisteltu kauan. Taitavin vihjailuin sai saatana jälleen ihmislapset vähitellen avoimeen kapinaan. Taas hän näytti pääsevän voitolle, mutta Jumala ei antanut suunnitelmiensa langenneen ihmisen hyväksi näin raueta tyhjiin. Uskollisen Aabrahamin jälkeentulevista oli Seemin sukuhaara säilyttävä Herran hyvien aikomusten tuntemuksen hyödyksi tuleville sukupolville. Ajasta toiseen herätettäisiin Jumalan asettamia sanansaattajia kiinnittämään huomiota uhrimenojen merkitykseen ja varsinkin Herran lupaukseen Lunastajan tulemisesta, johon kaikki uhrijärjestelmän säädökset tähtäsivät. Näin estettäisiin luopumusta laajenemasta maailmanlaajuiseksi.

Mutta jumalallinen tarkoitus ei päässyt toteutumaan kohtamatta ankaraa vastarintaa. Kaikin mahdollisin tavoin totuuden ja vanhurskauden vihollinen koetti saada Aabrahamin jälkeläiset unohtamaan ylevän ja pyhän kutsumuksensa ja lankeamaan väärin jumalien palvontaan. Ja usein hän oli tässä onnistumaisillaan. Jo vuosisatoja ennen Kristuksen tuloa pimeys

Profeetat ja kuninkaat

peitti maan ja synkeys kansat. Saatana heitti ihmisten polulle helvetillisen varjonsa estämään heitä saamasta tietoa Jumalasta ja tulevasta maailmasta. Kuoleman varjo peitti suuret ihmisjoukot. Heidän ainoana toivonaan oli saada tämä synkkyys hälvenemään, jotta Jumala pääsisi ilmestymään.

Profeetallisin näkemyksin sai Daavid, Jumalan voitelema, edeltä todeta Kristuksen tulemuksen olevan »niinkuin huomenhohde auringon noustessa pilvettömänä aamuna» (2 Sam. 23: 4). Ja Hoosea todisti: »Hänen nousunsa on varma kuin aamurusko» (Hoos. 6:3). Hiljaisesti ja lempeästi levittäytyy päivänvalo aamulla yli maan hälventäen pimeyden varjon ja herättäen maan eloon. Näin oli myös Vanhurskauden Aurinko nouseva, »parantumisen sen siipien alla» (Mal. 4:2). Ja niille kansanjoukoille, »jotka asuvat kuoleman varjon maassa, loistaa valkeus» (Jes. 9:1).

Profeetta Jesaja sai katsella haltioissaan tätä ihanaa vapautusta ja huudahti:

»Lapsi on meille syntynyt,
poika on meille annettu,
jonka hartioilla on herraus,
ja hänen nimensä on:
Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala,
Iankaikkinen isä, Rauhanruhtinas.
Herraus on oleva suuri ja rauha loppumaton
Daavidin valtaistuimella ja hänen valtakunnallansa;
se perustetaan ja vahvistetaan
tuomiolla ja vanhurskaudella
nyt ja iankaikkisesti.
Herran Sebaotin kiivaus on sen tekevä.»

Jesaja 9: 6, 7.

Israelin historian myöhempinä vuosisatoina ennen Lunastajan tuloa ymmärrettiin yleisesti, että myös seuraava ennustus viittasi Messiaan tulemuksen: »Liian vähäistä on sinulle, joka olet minun palvelijani, kohottaa ennalleen Jaakobin sukukunnat ja tuoda takaisin Israelin säilyneet: minä panen sinut pakanain valkeudeksi, että minulta tulisi pelastus maan ääriin asti.»

Vapahtajan tulemus

»Herran kunnia ilmestyy», oli profeetta ennustanut, »kaikki liha saa sen nähdä» (Jes. 49:6; 40:5). Tästä ihmisten valkeudesta todisti Johannes Kastaja myöhemmin niin rohkeasti ja julisti: »Minä olen huutavan ääni erämaassa: 'Tehkää tie tasaiseksi Herralle', niinkuin profeetta Esaias on sanonut» (Joh. 1: 23).

Kristukselle annettiin profeetallinen lupaus: »Näin sanoo Herra, Israelin lunastaja, hänen Pyhänsä, syvästi halveksitulle, kansan inhoamalle, näin sanoo Herra: Minä olen valmistanut sinut ja pannut sinut kansoille liitoksi, kohottamaan ennalleen maan, jakamaan hävitetyt perintöosat, sanomaan vangituille: 'Käykää ulos!' ja pimeässä oleville: 'Tulkaa esiin!' Ei heidän tule nälkä eikä jano, ei hietikon helle eikä aurinko satu heihin, sillä heidän armahtajansa johdattaa heitä ja vie heidät vesilähteille» (Jes. 49: 7—10).

Juudan kansan keskuudessa oli uskollisia sen pyhän sukuaaran jälkeläisiä, jotka olivat säilyttäneet tiedon Jumalasta, ja nämä vahvistivat uskoaan mietiskelemällä näitä ja muita samankaltaisia raamatunkohtia. He iloitsivat sanomattomasti lukiessaan hänestä, jonka Herra voitelsi »julistamaan ilosanomaa nöyrille» sekä »julistamaan Herran otollista vuotta» (Jes. 61: 1,2). Toisaalta suru täytti heidän mielensä, kun he ajattelivat niitä kärsimyksiä, joita hänen täytyisi kestää täyt-täessään jumalallista tarkoitusta. Nöyrin ja hartain mielin he lukivat profeetallisesta kirjakääröstä sanat:

»Kuka uskoo meidän saarnamme,
kenelle Herran käsivarsi ilmoitetaan?

Hän kasvoi Herran edessä niinkuin vesa,
niinkuin juuri kuivasta maasta.

Ei ollut hänellä vartta eikä kauneutta;
me näimme hänet,
mutta ei ollut hänellä muotoa,
johon me olisimme mielistyneet.

Hän oli ylenkatsottu, ihmisten hylkäämä,
kipujen mies ja sairauden tuttava,
jota näkemästä kaikki kasvonsa peittivät,
halveksittu, jota emme minäkään pitäneet.

Profeetat ja kuninkaat

Mutta totisesti, meidän sairautemme hän kantoi,
meidän kipumme hän sälytti päällensä.

Me pidimme häntä rangaistuna,
Jumalan lyömänä ja vaivaamana.

Mutta hän on haavoitettu meidän rikkomustemme tähden,
runneltu meidän pahain tekojemme tähden.

Rangaistus oli hänen päällensä, että meillä rauha olisi,
ja hänen haavainsa kautta me olemme paratut.

Me vaelsimme kaikki eksyksissä niinkuin lampaat,
kukin meistä poikkesi omalle tielle.

Mutta Herra heitti hänen päällensä
kaikkien meidän syntivelkamme.

Häntä piinattiin, ja hän alistui siihen
eikä suutansa avannut;

niinkuin karitsa, joka teuraaksi viedään,
niinkuin lammas, joka on ääneti keritsijänsä edessä,
niin ei hän suutansa avannut.

Ahdistettuna ja tuomittuna hänet otettiin pois,
mutta kuka hänen polvikunnastaan sitä ajatteli?

Sillä hänet temmattiin pois elävien maasta;
minun kansani rikkomuksen tähden kohtasi rangaistus
häntä.

Hänelle annettiin hauta jumalattomain joukossa;
mutta rikkaan tykö hän tuli kuoltuansa,

sillä hän ei ollut vääryyttä tehnyt
eikä petosta ollut hänen suussansa.»

Jesaja 53: 1—9.

Herra itse julisti Vapahtajan kärsimyksestä Sakarjan välityksellä: »Heräjä, miekka, minun paimentani vastaan ja minun lähintä miestäni vastaan» (Sak. 13: 7). Syntisen ihmisen sijaisena ja takaajana Kristuksen oli kärsittävä jumalallisen oikeuden mukaisesti. Hänen oli ymmärrettävä, mitä oikeus merkitsi. Hänen oli tiedettävä, mitä syntiselle merkitsee seisominen Jumalan edessä ilman välittäjää.

Psalmistan julistamana Lunastaja oli ennustanut itsestään:

Vapahtajan tulemus

»Häväistys on särkenyt minun sydämeni,
minä olen käynyt heikoksi;
Minä odotin sääliä, mutta en saanut,
ja lohduttajia, mutta en löytänyt.
Koiruohoa he antoivat minun syödäkseni
ja juottivat minulle janooni hapanviiniä.»

Psalmi 69: 21,22.

Ja osakseen tulevasta kohtelusta hän ennusti: »Koirat minua piirittävät, pahain parvi saartaa minut, minun käteni ja jalkani, niinkuin jalopeurat. Minä voin lukea kaikki luuni; he katselevat minua ilkkuen; he jakavat keskenänsä minun vaatteeni ja heittävät minun puvustani arpaa» (Ps.22: 17—19).

Vaikka nämä surulliset kuvaukset Luvatusta kertovat hänen katkerasta kärsimyksestään ja julmasta kuolemastaan, niihin liittyy myös runsaita lupauksia. Sillä joskin »Herra näki hyväksi runnella häntä, lyödä hänet sairaudella» ja panna »hänen sielunsa vikauhriksi», hän samassa yhteydessä julisti:

»Hän saa nähdä jälkeläisiä ja elää kauan,
ja Herran tahto toteutuu hänen kauttansa.
Sielunsa vaivan tähden hän saa nähdä sen ja tulee ravituksi.

Tuntemuksensa kautta hän, minun vanhurskas palvelijani,
vanhurskauttaa monet,
säilyttäen päällensä heidän pahat tekonsa.
Sentähden minä jaan hänelle osan suurten joukossa,
ja väkevien kanssa hän saalista jakaa;
sillä hän antoi sielunsa alttiiksi kuolemaan,
ja hänet luettiin pahantekijäin joukkoon,
hän kantoi monien synnit,
ja hän rukoili pahantekijäin puolesta.»

Jesaja 53: 10—12.

Rakkaus syntisiä kohtaan sai Kristuksen maksamaan lunastushinnan. »Hän näki, ettei ollut yhtäkään miestä, ja hän ihmetteli, ettei kukaan astunut väliin»; kukaan ei kyennyt lunastamaan ihmisiä vihollisen vallasta. »Silloin hänen oma käsivartensa auttoi häntä, ja hänen vanhurskautensa häntä tuki» (Jes. 59: 16).

Profeetat ja kuninkaat

»Katso, minun palvelijani, jota minä tuen,
minun valittuni, johon minun sieluni mielistyi.
Minä olen pannut Henkeni häneen,
hän levittää kansakuntiin oikeuden.»

Jesaja 42: 1.

Hänen elämänsä ei saanut sekoittaa mitään itsetehostusta. Jumalan Pojalle tuli olla vierasta kaikki se kunnia, jota asema, rikkaus ja kyvyt saavat osakseen maailmassa. Messias ei saanut käyttää mitään niistä keinoista, joilla ihmiset tekevät toisia alaisikseen tai hankkivat kunniaa. Seuraavat sanat ennustavat hänen äärimmäisestä kieltäytyksestään:

»Ei hän huuda eikä korota ääntään,
ei anna sen kuulua kaduilla.
Särjettyä ruokoa hän ei muserra,
ja suitsevaista kynttilänsydäntä hän ei sammuta.»

Jakeet 2, 3.

Vapahtaja tulisi käyttäytymään ihmisten keskuudessa aivan toisin kuin sen ajan opettajat. Hän ei koskaan antautuisi mihinkään äänekkäisiin sanakiistoihin, ei harjoittaisi jumalanpalvelustaan huomiota herättävästi eikä tavoittelisi mitenkään erityistä suosiota. Messiaan elämä olisi kätkeytyneenä Jumalassa, ja Jumala ilmenisi Poikansa luonteessa. Vailla tietoa Jumalasta ihmiskunta olisi ikuisesti kadotettu. Ilman jumalallista apua ihmiset vaipuisivat vain yhä alemmaksi. Heidän oli saatava elämää ja voimaa häneltä, joka loi maailman. Ihmisten tarpeita ei voitu tyydyttää millään muulla tavoin.

Messiaasta ennustettiin edelleen: »Hän itse ei sammu eikä murru, kunnes on saattanut oikeuden maan päälle, ja merensaaret odottavat hänen opetustansa.» Jumalan Poika aikoi »tehdä lain suureksi ja ihanaksi» (jakeet 4,21). Hän ei vähentäisi sen tärkeyttä eikä sen vaatimusten sitovuutta vaan korottaisi sen merkitystä. Samalla hän vapauttaisi nuo jumalalliset säädökset ihmisten rasittavista ja kiristävästä tulkinnoista, joista monet masentuivat pyrkiessään palvelemaan Jumalaa hyväksyttävästi.

Vapahtajan tehtävästä Herran sana kuului: »Minä, Herra, olen vanhurskaudessa kutsunut sinut, olen tarttunut sinun

käteesi, varjellut sinut ja pannut sinut kansoille liitoksi, pakanoille valkeudeksi, avaamaan sokeat silmät, päästämään sidotut vankeudesta, pimeydessä istuvat vankihuoneesta. Minä, Herra, se on minun nimeni, minä en anna kunniaani toiselle enkä ylistystäni epäjumalille. Katso, entiset ovat toteen käyneet, ja uusia minä ilmoitan; ennenkuin ne puhkeavat taimelle, annan minä teidän ne kuulla» (jakeet 6—9).

Luvatun Siemenen välityksellä oli Israelin Jumala vapauttava Siionin. »lisäin kannosta puhkeaa virpi, ja vesa versoo hänen juuristansa.» »Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel. Voita ja hunajaa hän syö siinä iässä, jolloin hän oppii hylkäämään pahan ja valitsemaan hyvän» (Jes. 11:1; 7: 14,15).

»Ja hänen päällensä lepää Herran henki, viisauden ja ymmärryksen henki, neuvon ja voiman henki, tiedon ja Herran pelon henki. Hän halajaa Herran pelkoa; ei hän tuomitse silmän näöltä eikä jaa oikeutta korvan kuulolta, vaan tuomitsee vaivaiset vanhurskaasti ja jakaa oikein oikeutta maan nöyrille; suunsa sauvalla hän lyö maata, surmaa jumalattomat huultensa henkäyksellä. Vanhurskaus on hänen kupeittensa vyö ja totuus hänen lanteittensa side. — — Sinä päivänä pakanat etsivät lisää juurta, joka on kansojen lippuna, ja hänen asumuksensa on oleva kunniata täynnä» (Jes. 11: 2—5,10).

»Katso, mies nimeltä Vesa! Herran temppelin hän on rakentava, ja valtasuuruutta hän on kantava, ja hän on istuva ja hallitseva valtaistuimellansa; hän on oleva pappi valtaistui-mellansa» (Sak. 6: 12,13).

Silloin avattaisiin lähde »syntiä ja saastaisuutta vastaan» (Sak. 13: 1), ja ihmislapset kuulisivat siunatun kutsun:

»Kuulkaa, kaikki janoavaiset, tulkaa veden ääreen.

Tekin, joilla ei ole rahaa, tulkaa, ostakaa ja syökää;

tulkaa, ostakaa ilman rahatta,

ilman hinnatta viiniä ja maitoa.

Miksi annatte rahan siitä, mikä ei ole leipää,

ja työnne ansion siitä, mikä ei ravitse?

Kuulkaa minua, niin saatte syödä hyvää,

ja teidän sielunne virvoittuu lihavuuden ääressä.

Profeetat ja kuninkaat

Kallistakaa korvanne ja tulkaa minun tyköni;
kulkaa, niin teidän sielunne saa elää.
Ja minä teen teidän kanssanne iankaikkisen liiton,
annan lujat Daavidin armot.»

Jesaja 55: 1—3.

Israelille luvattiin: »Katso, hänet minä asetin kansoille todistajaksi, kansojen ruhtinaaksi ja käskijäksi. Katso, sinä olet kutsuva pakanoita, joita sinä et tunne, ja pakanat, jotka eivät sinua tunne, rientävät sinun tykösi Herran, sinun Jumalasi, tähden, Israelin Pyhän tähden, sillä hän kirkastaa sinut» (jakeet 4, 5).

»Minä olen antanut vanhurskauteni lähestyä, se ei ole kaukana; ei viivy pelastus, jonka minä tuon. Minä annan Siionissa pelastuksen, annan kirkkauteni Israelille» (Jes. 46: 13).

Sanoin ja teoin oli Messias maisen toimintansa aikana ilmaiseva ihmiskunnalle Isän Jumalan kirkkauden. Hänen elämänsä jokaisen teon, jokaisen puhutun sanan ja suoritettun ihmeen tuli kertoa langenneelle ihmiskunnalle Jumalan äärettömästä rakkaudesta.

»Nouse korkealle vuorelle,
Siion, sinä ilosanoman tuoja;
korota voimakkaasti äänesi,
Jerusalem, sinä ilosanoman tuoja.
Korota, älä pelkää,
sano Juudan kaupungeille: 'Katso, teidän Jumalanne!'

Katso, Herra, Herra tulee voimallisena,
hänen käsivartensa vallitsee.
Katso, hänen palkkansa on hänen mukansa,
hänen työnsä ansio käy hänen edellensä.
Niinkuin paimen hän kaitsee laumaansa,
kokoaa karitsat käsivarrellensa
ja kantaa niitä sylissään,
johdattelee imettäviä lampaita.»

Jesaja 40: 9—11.

»Sinä päivänä kuurot kuulevat kirjan sanat,
ja sokeiden silmät näkevät

Vapahtajan tulemus

vapaina synkeästä pimeydestä.
Nöyrät saavat yhä uutta iloa Herrassa,
ja ihmisistä köyhimmätkin riemuitsevat Israelin
Pyhästä.
Ja hengessään eksyväiset käsittävät ymmärryksen,
ja napisevaiset ottavat oppia.»

Jesaja 29: 18,19, 24.

Tällä tavoin, patriarkkojen ja profeettain välityksellä sekä vertauksin ja kuvauksin, Jumala puhui maailmalle hänestä, joka tulisi vapauttamaan sen synnistä. Monet innoitetut ennustukset viittasivat »kaikkien pakanakansojen Toivon» tulemiseen (Hagg. 2:7, engl. käänn.). Sekä hänen synnyinpaikkansa että ilmestymisensä tarkka aika ilmoitettiin yksityiskohtaisesti.

Daavidin Pojan täytyi syntyä Daavidin kaupungissa. Beetlehemistä, sanoi profeetta, »tulee se, joka on oleva hallitsija Israelissa, jonka alkuperä on muinaisuudesta, iankaikkisista ajoista» (Miika 5: 2).

»Ja sinä Beetlehem, sinä Juudan seutu,
et suinkaan ole vähäisin Juudan ruhtinasten joukossa,
sillä sinusta on lähtevä hallitsija,
joka kaitsee minun kansaani Israelia.»

Matt. 2: 6.

Enkeli Gabriel ilmoitti Danielille Vapahtajan ensimmäisen tulemuksen sekä eräitä hänen elämäntyönsä päätapahtumia. »Seitsemänkymmentä viikkoa», enkeli sanoi, »on säädetty sinun kansallesi ja pyhälle kaupungillesi; silloin luopumus päättyy, ja synti sinetillä lukitaan, ja pahat teot sovitetaan, ja iankaikkinen vanhurskaus tuodaan, ja näky ja profeetta sinetillä vahvistetaan, ja kaikkeinpyhin voidellaan» (Dan. 9:24). Ennustuksissa päivä vastaa vuotta (ks. 4 Moos. 14: 34; Hes. 4: 6). Nämä seitsemänkymmentä viikkoa eli neljäsataayhdeksänkymmentä päivää kuvaavat neljäsataayhdeksänkymmentä vuotta. Tämän aikajakson lähtökohta ilmoitetaan: »Ja tiedä ja käsitä: siitä ajasta, jolloin tuli se sana, että Jerusalemin on jälleen rakennettava, voideltuun, ruhtinaaseen, asti, on kuluva seitsemän vuosiviikkoa; ja kuusikymmentäkaksi vuosiviikkoa» (Dan. 9:25), yhteensä kuusikymmentäyhdessä vuosiviikkoa eli neljäsataa-

Profeetat ja kuninkaat

»SEITSEMÄNKYMMENTÄ VIIKKOA ON SÄÄDETTY SINUN KANSALLESII» ^
490 VUOTTA

457 eKr.	408 eKr.	27 jKr.	31 jKr.	34 jKr.
			+	
			3 'A	3'/:
7 VUOSIVIKKOA ELI 49 VUOTTA	KUUSIKYMMENTÄKAKSI VUOSIVIKKOA ELI 434 VUOTTA	1 VUOSI- VIIKKO ELI 7 VUOTTA		

Danielin kirjan 9. luvussa esitettyä aikaennustusta kuvaava kaavio. Vapahtajan ensimmäinen tulemus täytti tämän profetian täsmällisesti.

kahdeksankymmentäkolme vuotta. Käsky Jerusalemin jälleerakentamisesta, jonka lopullisesti antoi Artakserkses Longimanus, tuli voimaan syksyllä vuonna 457 eKr. (ks. Esra 6: 14; 7: 1,9). Tästä laskien ulottuvat neljäsatakahdeksankymmentäkolme vuotta syksyyn vuonna 27 jKr. Ennustuksen mukaan tämä ajanjakso ulottuisi voideltuun, Messiaaseen. Vuonna 27 jKr. Jeesus sai kasteensa yhteydessä Pyhän Hengen voitellun ja aloitti toimintansa pian sen jälkeen. Silloin julistettiin sanomaa: »Aika on täyttynyt» (Mark. 1: 15).

Sitten enkeli jatkoi: »Ja hän tekee liiton raskaaksi [eli vahvistaa sen] monille yhden vuosiviikon ajaksi» eli seitsemäksi vuodeksi. Seitsemän vuoden aikana Vapahtajan toiminnan alusta lukien tuli evankeliumia saarnata erityisesti juutalaisille. Kolmen ja puolen vuoden ajan sitä saarnasi itse Kristus ja sen jälkeen hänen apostolinsa. »Ja puoleksi vuosiviikoksi ['keskellä viikkoa', engl. käänn.] hän lakkauttaa teurasuhrin

Vapahtajan tulemus

ja ruokauhrin» (Dan. 9:27). Keväällä vuonna 31 jKr. uhrattiin Golgatalla Kristus, todellinen Uhri. Silloin repesi temppelin esirippu kahtia sen merkiksi, että uhripalvelus oli menettänyt pyhyytensä ja merkityksensä. Maanpäällisen »teurasuhrin ja ruokauhrin» lakkauttamisen aika oli tullut.

Tuo viikko — seitsemän vuotta — päättyi vuonna 34 jKr. Silloin juutalaiset ilmaisivat lopullisesti hyljänneensä evankeliumin kivittämällä Stefanuksen. Vainottuina hajaantuneet opetuslapset »vaelsivat paikasta toiseen ja julistivat evankeliumin sanaa» (Ap.t. 8: 4), ja vähän myöhemmin heidän vainoajastaan Saulista tuli kääntymyksensä jälkeen Paavali, pakanain apostoli.

Monet Vapahtajan tulon ennustukset muuttivat heprealaisten elämänasenteen pelkäksi odotteluksi. Monet kuolivat uskossa, saavuttamatta kuitenkaan sitä, mikä oli luvattu. Mutta nähtyään sen kaukaa he uskoivat ja tunnustivat olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä. Eenokin päivistä asti olivat patriarkojen ja profeettain toistamat lupaukset ylläpitäneet toivoa hänen ilmestymisestään.

Aluksi ei Jumala ollut ilmaissut hänen ensimmäisen tulemisensa tarkkaa aikaa, ja silloinkaan, kun Danielin profetia antoi siitä tiedon, eivät kaikki osanneet tulkita sanomaa oikein.

Vuosisatoin kuluessa profeettain julistukset lopulta lakkasivat. Israel joutui ankaran sorron alaiseksi. Vieraantuessaan Jumalasta juutalaiset heikentyivät uskossaan eivätkä jaksaneet toivoa itselleen valoisa tulevaisuutta. Monet eivät enää ymmärtäneet profeettojen sanoja, ja nekin joiden olisi pitänyt säilyttää uskonsa lujana, olivat valmiit huudahtamaan: »Aika venyy pitkälle, ja tyhjään raukeavat kaikki näyt» (Hes. 12: 22). Mutta taivaan neuvosto oli päättänyt Kristuksen tulemisen hetken, ja »kun aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa lunastamaan lain alaiset, että me pääsisimme lapsen asemaan» (Gal. 4: 4,5).

Ihmiskunnalle oli annettava opetukset sen omalla kielellä. Liiton Sanansaattajan oli puhuttava. Hänen äänensä täytyi kuulua hänen omassa temppelissään. Hänen, totuuden alkulähteen, oli erotettava totuus ihmislausuntojen akanoista, jotka olivat tehneet sen tehottomaksi. Jumalan hallituksen ja pelastus-

Profeetat ja kuninkaat

suunnitelman periaatteet oli selvästi määriteltävä. Vanhan testamentin opetukset oli esitettävä ihmisille täysimääräisinä.

Kun Vapahtaja sitten lopulta »tuli ihmisten kaltaiseksi» (Fil. 2: 7) ja aloitti armon palvelustoimintansa, saatana saattoi vain pistää häntä kantapäähän, kun taas Kristus jokaisella nöyrytyksen ja kärsimyksen teollaan polki rikki vastustajansa päätä. Synnitön otti kärsiäkseen kaiken synnin aiheuttaman tuskan, mutta kestäväällä kaiken syntisten taholta kohtaamansa vastustuksen Kristus maksoi ihmisen syntivelkaa ja katkoi ihmiskunnan pitkäaikaisen orjuuden kahleita. Jokainen tuskan vihlaus, jokainen loukkaus edisti ihmissuvun vapautumista.

Jos saatana olisi saanut Kristuksen taipumaan yhteenkään kiusaukseen tai tahraamaan täydellisen puhtautensa yhdelläkään teolla tai edes ajatuksella, olisi tuo pimeyden ruhtinas voittanut ihmisen Takaajan ja saanut koko ihmisperheen valtaansa. Mutta vaikka saatana saattoi ahdistaa, hän ei pystynyt saastuttamaan. Hän saattoi aiheuttaa tuskaa mutta ei tahraantumista. Hänen vaikutuksestaan Kristuksen elämä oli pelkkää taistelua ja koettelemusta, mutta silti hän jokaisella hyökkäyksellään heikensi otettaan ihmiskunnasta.

Kiusausten erämaassa, Getsemanen puutarhassa ja ristillä Vapahtajamme kävi kaksintaistelua pimeyden ruhtinaan kanssa. Hänen haavoistaan tuli ihmissuvun puolesta käydyn taistelun voitonmerkkejä. Kun Kristus riippui tuskissaan ristillä pahojen henkien riemuitessa ja ilkeiden ihmisten solvatessa, silloin saatana todella pisti häntä kantapäähän. Mutta juuri tuolla teollaan Kristus polki rikki käärmeen pään. Kuolemallaan hän kukisti »sen, jolla oli kuolema vallassaan, se on: perkeleen» (Hebr. 2: 14). Tämä teko ratkaisi pääkapinallisen kohtalon ja vahvisti iäksi pelastussuunnitelman. Kuolemallaan hän sai voiton kuoleman vallasta, ja nousemalla kuolleista hän avasi haudan portit kaikille seuraajilleen. Tuossa viimeisessä suuressa taistelussa näemme toteutuneena ennustuksen: »Se on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapäähän» (1 Moos. 3: 15).

»Rakkaani, nyt me olemme Jumalan lapsia, eikä ole vielä käynyt ilmi, mitä meistä tulee. Me tiedämme tulevamme hänen kaltaisikseen, kun hän ilmestyy, sillä me saamme nähdä hänet

Vapahtajan tulemus

sellaisena, kuin hän on» (1 Joh. 3: 2). Lunastajamme on avannut tien, jotta syntisin, puutteenalaisin, lannistetuin ja halveksituinkin voisi päästä Isän luo.

»Herra, sinä olet minun Jumalani;
minä kunnioitan sinua,
kiitän sinun nimeäsi,
sillä sinä olet tehnyt ihmeitä,
sinun aivoituksesi kaukaisilta päiviltä
ovat todet ja vakaat.»

Jesaja 25: 1.

60.

»ISRAELIN HEIMO»

Julistaessaan iankaikkisen evankeliumin totuuksia kaikille kansanheimoille, sukukunnille, kielille ja kansoille Jumalan nykyinen maanpäällinen seurakunta täyttää muinaista ennustusta: »Israel kukkii ja kukoistaa ja täyttää maanpiirin hedelmällensä» (Jes. 27:6). Yhteistyössä taivaallisten olentojen kanssa Jeesuksen seuraajat valtaavat ripeästi maapallon hoitamattomia alueita ja saavat vaivannäkönsä palkaksi viljalti kallista sielusatoa. Nykyään kenties enemmän kuin koskaan ennen tuottaa pyhittyneen seurakunnan suorittama Raamatun totuuden levittäminen ihmislapsille samoja siunauksia, joista vuosisatoja sitten annettiin lupaus Aabrahamille ja koko Israelille, Jumalan maanpäälliselle seurakunnalle kaikkina aikoina: »Niin minä — — siunaan sinut, — — ja sinä olet tuleva siunaukseksi» (1 Moos. 12: 2).

Tämän siunauksen lupauksen olisi pitänyt täytyä laajalti niinä vuosisatoina, jotka seurasivat Israelin paluuta pakko-siirtolaisuutensa maista. Jumalan tarkoitus oli, että koko maa olisi ollut valmiina Kristuksen ensimmäiselle tulolle, samoin kuin nykyään valmistetaan tietä hänen toiselle tulemiselleen. Nöyryyttävien pakolaisvuosien lopulla Jumala armossaan vakuutti kansalleen Israelille profeetta Sakarjan välityksellä: »Minä käännyin jälleen Siionin puoleen ja tulen asumaan Jerusalemin keskelle, ja Jerusalemia kutsutaan Uskolliseksi Kaupungiksi ja Herran Sebaotin vuorta Pyhäksi Vuoreksi.» Ja kansastaan hän sanoi: »Katso, — — minä olen heidän Jumalansa, uskollinen ja vanhurskas» (Sak. 8: 3, 7, 8).

»Israelin heimo»

\ Nämä lupaukset annettiin kuuliaisuuden ehdolla. Israelilaiset eivät saaneet toistaa niitä syntejä, joita he harrastivat ennen pakkosiirtolaisuuteen joutumistaan. »Tuomitkaa oikea tuomio», kehotti Herra jälleenrakennustyöhön osallistuvia, »tehkää laupeus ja olkaa armahtavaiset kukin veljellenne, leskeä, orpoa, muukalaista ja kurjaa älkää sortako, älkääkä miettikö mielesänne pahaa, kukin veljeänsä vastaan. — — Puhukaa totta toinen toisellenne. Tuomitkaa porteissanne oikein, tuomitkaa rauhan tuomio» (Sak. 7: 9,10; 8: 16).

Niille jotka soveltaisivat käytäntöön näitä vanhurskauden periaatteita, luvattiin runsaita ajallisia ja hengellisiä siunauksia. »Sillä rauhan kylvö kylvetään», julisti Herra, »viiniköynnös antaa hedelmänsä, maa antaa satonsa, taivas antaa kasteensa, ja tämän kansan jäännökselle minä annan perintöosaksi kaiken tämän. Ja niinkuin te olette olleet kirouksena pakanakansain seassa, te Juudan heimo ja Israelin heimo, niin te, kun minä teidät vapahdan, tulette olemaan siunauksena» (Sak. 8: 12,13).

Babylonian vankeus vaikutti voimakkaasti israelilaisten vapautumiseen epäjumalankuvien palvonnasta. Paluunsa jälkeen he kiinnittivät erityistä huomiota uskonnolliseen opetukseen ja sen tutkimiseen, mitä lain kirjassa ja profeetoissa oli kirjoitettu oikean Jumalan palvelemisesta. Saatuaan temppelein jälleen rakennetuksi he saattoivat suorittaa siellä kaikkia pyhäköpalvelukseen kuuluvia menoja. Serubbaabelin, Esran ja Nehemian johdolla he toistuvasti sitoutuivat noudattamaan kaikkia Herran käskyjä ja säädöksiä. Seuranneena hyvinvoinnin kautena he saivat kyllin todisteita siitä, että Jumala oli valmis hyväksymään ja antamaan anteeksi. Mutta kotalokkaan lyhytnäköisesti he kuitenkin poikkesivat moneen kertaan kohtalonsa loistavalta tulevaisuuden tieltä ja pidättivät itsellään itsekkäästi sen, mikä olisi levittänyt parannusta ja hengellistä elämää monille kansoille.

Tämä jumalallisen tarkoituksen täyttämättä jättäminen oli hyvin ilmeistä Malakian aikana. Tämä Herran sanansaattaja nuhteli ankarasti niistä väärinkäytöksistä, jotka riistivät Israelilta sen ajallisen hyvinvoinnin ja hengellisen voiman. Näissä nuhteissaan profeetta ei säästänyt pappeja enempää kuin kansaakaan. »Herran sana Israelille» Malakian julistamana

Profeetat ja kuninkaat

varoitti unohtamasta menneisyyden opetuksia sekä kehotti pitämään uskollisesti sen liiton, jonka Herra oli tehnyt Israelin heimon kanssa. He saisivat Jumalan siunauksen vain katumalla koko sydämestään. »Ja nyt», pyysi profeetta hartaasti, »lepyttäkää Jumalaa, että hän meitä armahtaisi» (Mal. 1: 1,9).

Mikään Israelin väliaikainen epäonnistuminen ei kuitenkaan saisi ihmiskunnan lunastamiseksi laadittua aikakausien suunnitelmaa raukeamaan tyhjiin. Profeetan kuulijat eivät ehkä ottaisi vaaria julistetusta sanomasta, mutta Herran suunnitelmat etenisivät silti jatkuvasti kohti täydellistä toteutumistaan. »Sillä auringon noususta hamaan sen laskuun», sanoi Herra sanansaattajansa julistamana, »on minun nimeni oleva suuri pakanain seassa, ja joka paikassa uhrataan ja tuodaan minun nimeni kunniaksi puhdas ruokauhri. Sillä minun nimeni on oleva suuri pakanain seassa» (Mal. 1: 11).

Jumala oli tehnyt Leevin poikien kanssa liiton, joka »oli elämä ja rauha» ja olisi tuonut sanomattoman runsaita siunauksia siinä pysyville. Tämän liiton Herra tarjoutui nyt uusimaan niiden kanssa, jotka kerran olivat olleet hengellisiä johtajia mutta jotka rikkomustensa takia olivat tulleet »halpana pidetyiksi ja alhaisiksi kaiken kansan edessä» (Mal. 2: 5,9).

Pahantekijöitä varoitettiin vakavasti tulevasta tuomiosta ja siitä, että Herra tulisi nopeasti tuhoamaan jokaisen synnintekijän. Ketään ei kuitenkaan jätetty vaille toivoa. Tuomion ennustustensa yhteydessä Malakia kutsui katumattomia tekemään rauhan Jumalan kanssa. »Kääntykää minun tyköni», kehotti Herra, »niin minä käännyn teidän tykönn» (Mal. 3: 7).

Näyttää siltä kuin jokaisen täytyisi vastata tuollaiseen kutsuun. Taivaan Jumala kehottaa harhailevia lapsiaan palaamaan luokseen, jotta nämä voisivat jälleen yhteistyössä hänen kanssaan edistää hänen työtään maan päällä. Herran käsi on ojennettuna tarttumaan Israelin käteen ja auttamaan sen jäseniä kieltäytyksen ja uhrautuvaisuuden kaidalle polulle sekä saamaan häneltä osuutensa Jumalan lasten perinnöstä. Suostuvatko he hänen hartaaseen pyyntöönsä? Tajuavatko he tämän ainoaksi toivokseen?

Miten surullista onkaan lukea, kuinka Malakian ajan israelilaiset epäröivät alistaa ylpeää mieltään auliiseen ja rakastavaan

»Israelin heimo»

kuuliaisuuteen sekä sydämelliseen yhteistoimintaan! Heidän vastauksensa on pelkkää itsensä puolustelua: »Missä asiassa meidän on käännättävä?»

Herra ilmoittaa kansalleen yhden heidän erityisistä synneistään. »Riistääkö ihminen Jumalalta?» hän kysyy. »Te kuitenkin riistätte minulta.» Olematta vielääkään vakuuttuneita synnistään nuo tottelemattomat kysyvät: »Missä asiassa me sinulta riistämme?»

Herran vastaus on nyt todella täsmällinen: »Kymmenyksissä ja antimissa. Te olette kirouksella kirottut, kun te, koko kansa, riistätte minulta. Tuokaa täydet kymmenykset varastihuoneeseen, että minun huoneessani olisi ravintoa, ja siten koetelkaa minua, sanoo Herra Sebaot: totisesti minä avaan teille taivaan akkunat ja vuodatan teille siunausta ylenpalttisesti. Ja minä karkoitan nuhtelullani teiltä syöjäsiirakat turmelemasta teidän maanne hedelmää, eikä teidän viiniköynnöksenne kedolla ole hedelmätön, sanoo Herra Sebaot. Ja teidän onneanne kiittävät kaikki pakanat, sillä te tulette olemaan ihasteltu maa, sanoo Herra Sebaot» (jakeet 7—12).

Jumala siunaa ihmisten työn, jotta he voivat palauttaa hänelle hänen osuutensa. Hän antaa heille auringonpaisteen ja sateen, saattaa kasvillisuuden kukoistamaan ja antaa terveyttä ja kykyä varain hankintaan. Jokainen siunaus lähtee hänen anteliaasta kädestään, ja hän toivoo ihmisten osoittavan kiitollisuuttaan palauttamalla hänelle osan kymmenyksinä ja lahjoina — kiitosuhreina, vapaaehtoisina uhreina ja syntiuhreina. Heidän tulee pyhittää varansa hänen palvelukseensa, jottei hänen viinitarhansa jäisi hoitamattomana autioksi. Heidän tulee tutkistella, mitä Herra tekisi heidän asemassaan. Kaikki vaikeat asiat heidän tulee esittää hänelle rukouksessa. Ja heidän tulee osoittaa epäitsekästä mielenkiintoa hänen työnsä edistämiseen kaikkialla maailmassa.

Vanhan testamentin viimeisen profeetan Malakian sanomien kaltaisesta julistuksesta sekä pakanavihollisten jatkuvasta painostuksesta israelilaiset lopulta oppivat ymmärtämään, että todellinen menestys edellyttää Jumalan lain noudattamista. Mutta kansassa oli monia, joiden kuuliaisuus ei ollut uskon

Profeetat ja kuninkaat

ja rakkauden herättämää. Heidän vaikuttimensa olivat itsekkäät. Ulkonaisella palveluksellaan he tavoittelivat kansallista suuruutta. Valittu kansa ei levittänyt valoa maailmaan vaan sulkeutui erilleen maailmasta, jottei tulisi vietelleyksi palvomaan epäjumalia. Kun Jumala oli kieltänyt kansaansa käymästä avioliittoon pakanoiden kanssa ja yhtymästä ympärillä olevien kansojen pakanallisiin menoihin, israelilaiset väänsivät nämä rajoitukset niin kieroon, että he pystyttivät erottavan muurin itsensä ja kaikkien muiden kansojen välille. Näin he estivät kansoja saamasta juuri niitä siunauksia, joita Jumala oli valtuuttanut Israelin levittämään maailmalle.

Samalla juutalaiset erottivat synneillään itsensä myös Jumalasta. He eivät pystyneet tajuamaan vertauskuvallisen palveluksensa syvää hengellistä merkitystä. Itsevanhurskaudessaan he luottivat omiin tekoihinsa, uhritoimituksiin ja muotomenoihin sinänsä, turvautumatta hänen ansioihinsa, johon kaikki nämä viittasivat. Koettaen näin »pystyttää omaa vanhurskauttaan» (Room. 10: 3) he tukeutuivat omahyväiseen muodollisuuteensa. Jumalan Hengen ja armon puuttumisen he koettivat korvata uskonnollisten seremonioiden ja menojen äärimmäisen tarkalla noudattamisella. Tyytymättä Jumalan itsensä asettamiin säästöksiin he lisäsivät jumalallisiin käskyihin lukemattoman määrän omia vaatimuksiaan. Ja mitä loitommalle he erkanivat Jumalasta, sitä ankarammin he noudattivat näitä muotoja.

Kaikki nämä pikkutarkat ja rasittavat vaatimukset tekivät lain noudattamisen kansalle käytännössä mahdottomaksi. Sekä kymmenen käskyn lain suuret vanhurskauden periaatteet että vertauskuvallisen uhripalveluksen verhoamat kirkkaat totuudet painettiin kaikki inhimillisten perinnäistapojen ja säännösten paljouden peittoon. Ne jotka todella halusivat palvella Jumalaa ja koettivat noudattaa koko lakia pappien ja hallitusmiesten määräysten mukaisesti, vaikeroivat raskaan taakan alla.

Vaikka israelilaiset kansakuntana toivoivatkin Messiaan tuloa, he olivat sydämeltään ja elämältään loitonneet Jumalasta siinä määrin, ettei heillä voinut olla oikeaa käsitystä luvatus Lunastajan luonteesta tai tehtävästä. Sen sijaan, että he olisivat kaivanneet lunastusta synnistä ja pyhyiden kirkkautta ja rauhaa, he keskittivät toiveensa vapautumiseen kansallisista

vihollisistaan sekä maallisen valtansa palauttamiseen. He odottivat Messiaan tulevan voittajana särkemään heidän ikeensä ja korottamaan Israelin hallitsemaan kaikkia kansoja. Näin saatanan oli onnistunut ennalta valmistaa kansan mieliala kielteiseksi Vapahtajaa kohtaan. Heidän oman sydämensä ylpeys ja väärät käsityksensä hänen luonteestaan ja tehtävästään estäisivät heitä rehellisesti punnitsemasta hänen messiaanisuuksensa todisteita.

Jo toista tuhatta vuotta oli Juudan kansa odottanut luvattua Vapahtajan tuloa. He olivat kiinnittäneet palavimmat toiveensa tähän tapahtumaan. Tuhannen vuoden aikana he olivat vaalineet hänen nimeään lauluissa ja ennustuksissa, temppelin menoissa ja kotirukouksissaan. Mutta kun hän sitten tuli, eivät he kuitenkaan tunteneet häntä siksi Messiaaksi, jota olivat niin kauan odottaneet. »Hän tuli omiensa tykö, ja hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan» (Joh. 1: 11). Tuo taivaan rakastama Oleno oli heidän maailmanmieliselle sydämelleen »niinkuin juuri kuivasta maasta». Heidän mielestään »ei ollut hänellä vartta eikä kauneutta», johon he olisivat mielistyneet (Jes. 53: 2).

Jeesus Nasaretilaisen koko elämä Juudan kansan keskuudessa nuhteli heidän itsekkyyttään, joka ilmeni heidän haluttomuutenaan suostua sen viinitarhan omistajan oikeutettuihin vaatimuksiin, jota hoitamaan heidät oli asetettu. Heidä suututti hänen totuudellisuutensa ja hurskautensa, ja kun tuli lopullinen koe, joka jakoi kuuliaiset iankaikkiseen elämään ja tottelemattomat iankaikkisen kuolemaan, he hylkäsivät Israelin Pyhän ja saivat vastuulleen hänen nautitsemisensa Golgatan ristille.

Lähellä maanpäällisen toimintansa loppua Kristus esitti vertauksen viinitarhasta, jossa hän kiinnitti juutalaisten opettajien huomiota Israelille suotuihin runsaisiin siunauksiin ja osoitti niiden yhteydessä Jumalan vaativan heidän kuuliaisuuttaan. Selvästi hän esitti heille Jumalan ylevän tarkoituksen, jonka he olisivat tottelevaisina voineet täyttää. Hän paljasti heille tulevaisuuden ja osoitti, että laiminlyömällä hänen tarkoituksensa toteuttamisen koko kansakunta jäi vaille hänen siunaustaan ja aiheutti oman häviönsä.

»Oli perheenisäntä», aloitti Kristus vertauksensa, »joka istutti viinitarhan ja teki aidan sen ympärille ja kaivoi siihen

Profeetat ja kuninkaat

viinikuurnan ja rakensi tornin; ja hän vuokrasi sen viinitarhurille ja matkusti muille maille» (Matt. 21: 33).

Vapahtaja viittasi tässä siihen, mitä profeetta Jesaja oli sanonut vuosisatoja aikaisemmin: »Israelin heimo on Herran Sebaotin viinitarha» (Jes. 5:7).

»Ja kun hedelmän aika lähestyi», Kristus jatkoi, »lähetti hän palvelijoitansa viinitarhurien luokse perimään hänelle tulevat hedelmät. Mutta viinitarhurit ottivat kiinni hänen palvelijansa; minkä he pieksivät, minkä tappoivat, minkä kivittivät. Vielä hän lähetti toisia palvelijoita, useampia kuin ensimmäiset; ja näille he tekivät samoin. Mutta viimein hän lähetti heidän luokseen poikansa sanoen: 'Minun poikaani he kavahtavat'. Mutta kun viinitarhurit näkivät pojan, sanoivat he keskenänsä: 'Tämä on perillinen; tulkaa, tappakaamme hänet, niin me saamme hänen perintönsä'. Ja he ottivat hänet kiinni ja heittivät ulos viinitarhasta ja tappoivat.»

Kuvailtuaan papeille heidän pahuutensa julmimman teon Kristus kysyi nyt heiltä: »Kun viinitarhan herra tulee, mitä hän tekee noille viinitarhureille?» Papit olivat seuranneet esitystä hyvin tarkkaavaisesti, ja huomaamatta aiheen koskevan heitä itseänsä he yhtyivät muun väen kanssa vastaamaan: »Nuo pahat hän pahoin tuhoaa ja vuokraa viinitarhan toisille viinitarhureille, jotka antavat hänelle hedelmät ajallansa.»

Tietämättään he olivat julistaneet oman tuomionsa. Jeesus katsoi heihin, ja hänen tutkivan katseensa alaisina he tiesivät, että hän luki heidän sydämensä salaisuudet. Hänen jumaluutensa leimahti esiin heidän nähtensä voimalla, josta ei voinut erehtyä. He ymmärsivät viinitarhureiden kuvaavan heitä itseään ja huudahtivat tahattomasti: »Pois se!»

Vakavasti ja surumielin Kristus kysyi: »Ettekö ole koskaan lukeneet kirjoituksista: 'Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi; Herralta tämä on tullut ja on ihmeellinen meidän silmissämme'? Sentähden minä sanon teille: Jumalan valtakunta otetaan teiltä pois ja annetaan kansalle, joka tekee sen hedelmiä. Ja joka tähän kiveen kaatuu, se ruhjoutuu, mutta jonka päälle se kaatuu, sen se murskaa» (Matt. 21: 34—44).

Kristus olisi estänyt tuomiota kohtaamasta Juudan kansaa, jos se olisi ottanut hänet vastaan. Mutta pahansuopaisuus ja

»Israelin heimo»

kateus olivat tehneet heidät leppymättömiksi. He päättivät, etteivät hyväksyisi Jeesus Nasaretilaista Messiaaksi. He hylkäsivät maailman Valon, ja tästä lähtien heitä ympäröi keskiyön pimeyden kaltainen synkkyys. Ennustettu tuomio kohtasi Juudan kansaa. Heidän omat raivokkaat ja hillittömät intohimonsa aiheuttivat heidän häviönsä. Sokeassa vimmassaan he tuhosivat toinen toisensa. Kapinallisella, itsepäisellä ylpeydellään he vihoittivat roomalaiset valloittajansa. Jerusalemin hävitettiin, temppeli revittiin maan tasalle, ja sen paikka kynnettiin pellon tavoin. Juudan kansaa surmattiin mitä kauheimmalla tavalla, ja miljoonia myytiin orjiksi pakanamaihin.

Sen mitä Jumala aikoi tehdä maailmalle Israelin, valitun kansan, välityksellä, hän on lopulta suorittava maailmassa nykyään olevan seurakuntansa avulla. Hän on vuokrannut »viinitarhan toisille viinitarhureille», häuen liittonsa pitävälle kansalle, joka uskollisesti anlaa »hänelle hedelmät ajallansa». Herra ei ole koskaan ollut tässä maailmassa vailla todellisia edustajia, jotka ovat ottaneet hänen asiansa omakseen. Nämä Jumalan todistajat luetaan kuuluviksi hengelliseen Israeliin, ja he saavat kokea kaikkien niiden liiton lupausten täyttymyksen, jotka Herra antoi muinaiselle kansalleen.

Nykyään Jumalan seurakunta saa vapaasti toteuttaa jumalallista suunnitelmaa, joka on laadittu kadotetun ihmiskunnan pelastamiseksi. Monien vuosisatojen aikana Jumalan kansa kärsi vapauksiensa rajoituksesta. Puhtaan evankeliumin saarnaaminen oli kiellettyä, ja niitä, jotka uskalsivat olla tottelematta ihmisten määräyksiä, rangaistiin ankarasti. Seurauksena oli, että Herran suuri viinitarha oli miltei tyhjillään. Jumalan sanan valo riistettiin ihmisiltä. Vääryys ja taikausko uhkasivat tyystin hävittää oikean uskon. Jumalan maanpäällinen seurakunta oli yhtä todellisesti vankeudessa tämän hetyttömän ja pitkällisen vainon aikana kuin konsanaan Israelin lapset Babyloniassa pakkosiirtolaisuutensa vuosina.

Mutta Jumalan kiitos, hänen seurakuntansa ei ole enää orjuudessa. Hengelliselle Israelille on palautettu ne etuoikeudet, jotka Jumala soi kansalleen sen vapautuessa Babyloniasta. Kaikkialla maailmassa on vastaanottavaisia kuulijoita sillä taivaan lähettämällä sanomalla, jota Ilmestyskirjan Johannes

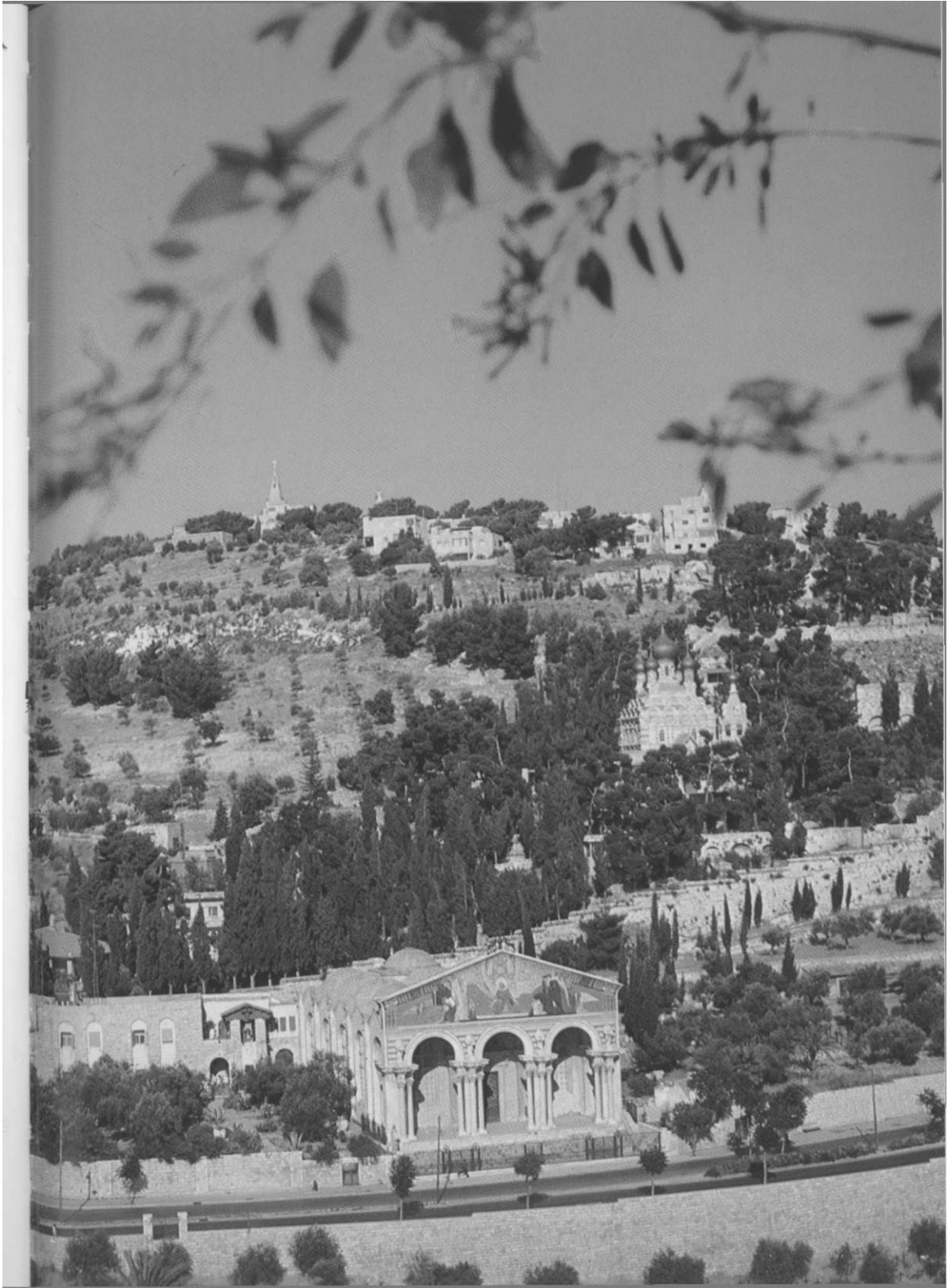
Profeetat ja kuninkaat

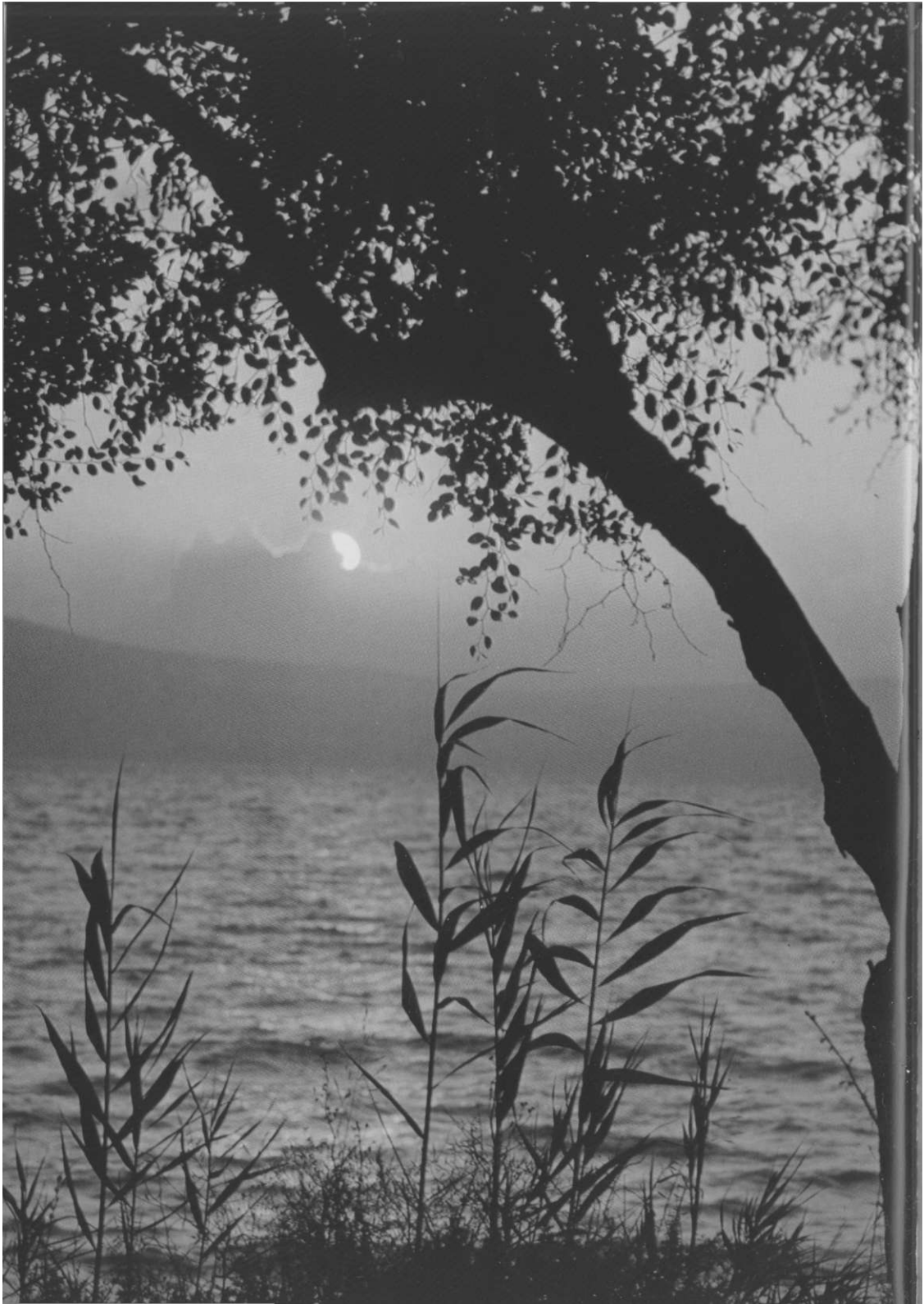
ennusti julistettavan ennen Kristuksen toista tulemista: »Peljätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia, sillä hänen tuomionsa hetki on tullut» (Hm. 14: 7).

Enää eivät pahuuden joukot kykene pitämään seurakuntaa vankinaan, sillä »kukistunut, kukistunut on se suuri Babylon, joka haureutensa vihan viinillä on juottanut kaikki kansat», ja hengelliselle Israelille julistetaan sanomaa: »Lähtekää siitä ulos, te minun kansani, ettette tulisi hänen synteihinsä osalliseksi ja saisi tekin kärsiä hänen vitsauksistansa» (Hm. 14: 8; 18:4). Samoin kuin pakkosiirtolaiset noudattivat kehotusta: »Paetkaa Baabelista» (Jer. 51:6) ja saivat jälleen palata Luvattuun maahan, noudattavat Jumalaa pelkääväiset nykyäänkin sanomaa, joka kehottaa lähtemään ulos Babylonista, ja pian he saavat seisoa jumalallisen armon voitonmerkkeinä uudestiluodussa maassa, taivaallisessa Kanaanissa.

Malakian päivinä annettiin katumattomien pilkalliseen kysymykseen: »Missä on tuomion Jumala?» seuraava vakava vastaus: »Äkisti on tuleva temppeliinsä Herra — — Mutta kuka kestää hänen tulemisensa päivän, ja kuka voi pysyä, kun hän ilmestyy? Sillä hän on niinkuin kultasepän tuli ja niinkuin pesijän saippua. Ja hän istuu ja sulattaa ja puhdistaa hopean, hän puhdistaa Leevin pojat, saa ne puhtaksi kuin kullan ja hopean ja sitten he tuovat Herralle uhrilahjoja vanhurskaudessa. Ja Herralle ovat otollisia Juudan ja Jerusalemin uhrilahjat niinkuin ammoin menneinä päivinä ja muinaisina vuosina» (Mal. 2: 17; 3: 1—4).

Vähän ennen luvattun Messiaan tuloa Kristuksen edelläjuoksijan sanoma kuului: Tehkää parannus, publikaanit ja syntiset, tehkää parannus, fariseukset ja saddukeukset, »sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle» (Matt. 3:2). Nykyään Jumalan asettamat sanansaattajat toimivat Eliau ja Johannes Kastajan hengessä ja voimassa kiinnittäen tuomion alaisen maailman huomiota niihin vakaviin tapahtumiin, jotka liittyvät koetusajan päättymiseen ja Kristuksen Jeesuksen tulemiseen kuningasten Kuninkaana ja herrain Herrana. Pian tuomitaan jokainen ihminen tekojensa mukaan. Jumalan tuomion hetki on tullut, ja hänen maanpäällisen seurakuntansa jäsenten vastuulla on niiden varoittaminen, jotka seisovat aivan kuin

»Israelin heimo»

ikuisen perikatonsa partaalla. Jokaiselle vaarin ottavalle ihmiselle kaikkialla maailmassa on selostettava ne periaatteet, joista parhaillaan käydään suurta taistelua ja joista riippuu koko ihmiskunnan kohtalo.

Näinä ihmislapsille suodun koetusajan loppuhetkinä, jolloin pian ratkaistaan jokaisen sielun kohtalo ikuisiksi ajoiksi, odottaa taivaan ja maan Herra seurakuntansa ryhtyvän toimimaan ahkerammin kuin koskaan ennen. Niitä, jotka ovat vapautetut Kristuksessa kalliin totuuden tuntemisen kautta, Herra Jeesus pitää valittuinaan ja suosiossaan ennen kaikkia muita maailman kansoja, ja hän odottaa heidän julistavan sen jaloja tekoja, joka on pimeydestä kutsunut heidät ihmeelliseen valkeuteensa. Siunaukset, joita on suotu niin runsaasti, on jaettava muidenkin hyödyksi. Pelastuksen ilouutinen on kerrottava kaikille kansanheimoille, sukukunnille, kielille ja kansoille.

Entisaikojen profeettain näyissä kirkkauden Herra esiintyi sellaisena, joka suo seurakunnalleen erityistä valoa niinä synkkinä epäuskon aikoina, jotka edeltävät hänen toista tulemistaan. Vanhurskauden aurinkona hän tulee koittamaan seurakunnalleen, »parantumisen sen siipien alla» (Mal. 4:2). Jokaisesta tosi opetuslapsesta tulee levitä elämää, rohkeutta, apua ja todellista parantumista edistävä vaikutus.

Vähän ennen Ihmisen Pojan tuloa maailman olosuhteet ovat samankaltaiset kuin Nooan ja Lootin päivinä. Raamattu kertoo ennalta tästä ajasta ja sanoo saatanan tulevan toimimaan kaikella voimalla »ja kaikilla vääryyden viettelyksillä» (2 Tess. 2: 9,10). Hänen toimintansa ilmeneekin selvästi näinä viimeisinä päivinä nopeasti lisääntyvänä pimeytenä, moninaisina vääryyksinä, harhaoppeina ja eksytyksinä. Saatana ei vain levitä valtaansa maailmassa vaan hapattaa petoksillaan Herraamme Jeesusta Kristusta tunnustavia kirkkojakin. Suuri luopumus kehittyy keskiyön syvän pimeyden kaltaiseksi synkeydeksi. Jumalan kansalle se on oleva koetusten ja itkun yö, jolloin sitä vainotaan totuuden tähden. Mutta siitä yön pimeydestä tulee loistamaan Jumalan valo.

Jumala julistaa: »Loistakoon valkeus pimeydestä» (2 Kor. 4: 6). Kun »maa oli autio ja tyhjä, ja pimeys oli syvyyden

Profeetat ja kuninkaat

päällä», »Jumalan Henki liikkui vetten päällä. Ja Jumala sanoi: 'Tulkoon valkeus'. Ja valkeus tuli» (1 Moos. 1: 2,3). Samoin kuullaan myös hengellisen yön pimeyden keskeltä Jumalan sanovan: »Tulkoon valkeus.» Ja kansalleen hän sanoo: »Nouse, ole kirkas, sillä sinun valkeutesi tulee, ja Herran kunnia koittaa sinun ylitsesi» (Jes. 60: 1).

»Sillä katso», sanoo Raamattu, »pimeys peittää maan ja synkeys kansat, mutta sinun ylitsesi koittaa Herra, ja sinun ylläsi näkyy hänen kunniansa» (Jae 2). Kristus, Isän kirkkauden säteily, tuli maailmaan sen valona. Hän tuli esittämään Jumalaa ihmisille, ja hänestä on kirjoitettu, että hänet oli voideltu »Pyhällä Hengellä ja voimalla» ja että hän »vaelsi ympäri ja teki hyvää» (Ap.t. 10: 38). Nasaretin synagoogassa hän sanoi: »Herran Henki on minun päälläni, sillä hän on voidellut minut julistamaan evankeliumia köyhille; hän on lähettänyt minut saarnaamaan vangituille vapautusta ja sokeille näkönsä saamista, päästämään sorretut vapauteen, saarnaamaan Herran otollista vuotta» (Luuk. 4: 18,19). Tämän työn hän uskoi sitten opetuslastensa tehtäväksi. »Te olette maailman valkeus», hän sanoi. »Niin loistakoon teidän valonne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät teidän Isääne, joka on taivaissa» (Matt. 5: 14,16).

Tätä työtä kuvailee myös profeetta Jesaja seuraavasti: »Eikö tämä: että taitat leipäsi isoavalle ja viet kurjat kulkijat huoneeseesi, kun näet alastoman, vaatetat hänet etkä kätkeydy siltä, joka on omaa lihaasi? Silloin sinun valkeutesi puhkeaa esiin niinkuin aamurusko, ja haavasi kasvavat nopeasti umpeen; sinun vanhurskautesi käy sinun edelläsi, ja Jumalan kunnia seuraa suojanasi» (Jes. 58: 7, 8).

Jumalan kirkkaus tulee siis loistamaan hengellisen pimeyden yössä siten, että hänen seurakuntansa rohkaisee masentuneita ja lohduttaa murheellisia.

Kaikkialta ympäriltämme kuuluu maailmanlaajuisen surun valituksia. Joka taholla on puutteenalaisia ja ahdistettuja. Meidän tulee lievittää ja vähentää elämän kovuutta ja kurjuutta. Vain Kristuksen rakkaus voi tyydyttää sielun tarpeet Jos Kristus pysyy meissä, sydämemme uhkuu jumalallista myötä-

»Israelin heimo»

tuntoa. Kristuksen kaltaisen hartaan rakkauden umpeutuneet lähteet avautuvat.

Monet ovat menettäneet toivonsa. Vie heille jälleen päivänpaistetta. Monet ovat menettäneet rohkeutensa. Ilahduta heitä sanoillasi. Rukoile heidän puolestaan. On niitä, jotka tarvitsevat elämän leipää. Lue heille Jumalan sanasta. Monilla on sellaista sielun sairautta, jota mikään mainen voide ei voi lievittää eikä lääkäri parantaa. Rukoile näiden sielujen puolesta. Tuo heidät Jeesuksen luo. Kerro heille, että Gileadissa on sekä palsamia että Parantaja.

Valo on siunaus, maailmanlaajuinen siunaus, joka jakaa aarteitaan kiittämättömälle, epäpyhälle ja siveettömälle maailmalle. Samaa voidaan sanoa Vanhurskauden Auringon valosta. Jumalan rakkauden tuntemuksen on päästävä valistamaan koko tätä synnin ja surun ja tuskan vallassa olevaa maailmaa. Taivaan valtaistuimelta säteilevää valoa ei saa pidättää yhdeltäkään ihmisryhmältä, kansankerrokselta eikä yhteiskuntaluokalta.

Toivon ja armon sanomaa on levitettävä maan ääriin. Joka vain tahtoo, saa kurottua tarttumaan Jumalan voimaan ja tehdä rauhan hänen kanssansa. Keskiyön pimeys ei enää verhoa pakanoita. Vanhurskauden Auringon kirkkaat säteet hälventävät synkeyden.

Kristus on tehnyt kaikki valmistelut, jotta hänen seurakuntansa olisi muuttunut, maailman Valon valaisema joukko, jolla on Immanuelin kirkkaus. Hänen tarkoituksensa on, että valon ja rauhan hengellinen ilmapiiri ympäröisi jokaista kristittyä. Hän toivoo meidän ilmaisevan hänen iloaan elämässämme.

»Nouse, ole kirkas, sillä sinun valkeutesi tulee, ja Herran kunnia koittaa sinun ylitsesi» (Jes. 60: 1). Kristus tulee suurella voimalla ja kirkkaudella. Hän tulee omassa ja Isänsä kirkkaudessa. Pyhät enkelit saattavat häntä matkalla. Muun mailman ollessa pimeänä on pyhien jokaisessa asunnossa oleva valoa. He havaitsevat hänen tulemuksensa ensimmäiset valonsäteet. Kristuksen kirkkaudesta säteilee puhdasta valoa, ja kaikki jotka ovat palvelleet häntä, ihailevat häntä Lunastajanaan. Jumalattomat pakenevat, mutta Kristuksen seuraajat iloitsevat hänen läsnäolostaan.

Profeetat ja kuninkaat

Silloin tulevat lunastetut kaikista maista saamaan luvattun perintönsä. Näin Jumalan tarkoitus Israelin suhteen tulee täyttymään kirjaimellisesti. Ihminen ei voi tehdä tyhjäksi Jumalan aikomuksia. Pahuuden vaikuttaessakin Jumalan suunnitelmat ovat edistyneet järkkymättä täyttymystään kohti. Niin tapahtui Israelissa jakautuneen valtakunnan koko historian aikana, ja niin tulee tapahtumaan myös hengellisessä Israelissa tänä aikana.

Patmoksen näkijä sai katsella halki aikakausien ja nähdä Israelin palautettuna jälleen voimaansa uudestiludossa maassa. Hän todistaa tästä:

»Minä näin, ja katso, oli suuri joukko, jota ei kukaan voinut lukea, kaikista kansanheimoista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä, ja ne seisoivat valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä puettuina pitkiin valkeihin vaatteisiin, ja heillä oli palmut käsissään, ja he huusivat suurella äänellä sanoen: 'Pelastus tulee meidän Jumalaltamme, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalta.'

»Ja kaikki enkelit seisoivat piirissä valtaistuimen ja vanhinten ja neljän olennon ympärillä ja lankesivat kasvoilleen valtaistuimen eteen ja kumartaen rukoilivat Jumalaa, sanoen: 'Amen! Ylistys ja kirkkaus ja viisaus ja kiitos ja kunnia ja voima ja väkevyys meidän Jumalallemme aina ja iankaikkisesti.'

»Ja minä kuulin ikäänkuin kansan paljouden äänen ja ikäänkuin paljojen vetten pauhinan ja ikäänkuin suuren ukkosenjylinän sanovan: 'Halleluja! Sillä Herra, meidän Jumalamme, Kaikkivaltias, on ottanut hallituksen. Iloitkaamme ja riemuitkaamme ja antakaamme kunnia hänelle.'» »Hän on herrain Herra ja kuningasten Kuningas; ja kutsutut ja valitut ja uskolliset voittavat hänen kanssansa» (Ilm. 7: 9—12; 19: 6,7; 17: 14).

61.

NÄKYJÄ TULEVASTA KUNNIASTA

Taistellessaan kauan pahuutta vastaan Jumalan seurakunta on synkimpinä päivinänsä saanut ilmestyksiä Herran iankaikkisesta suunnitelmasta. Hänen kansansa on sallittu katsoa ohi nykyisten koetusten tulevaisuuden voittoihin, aikaan, jolloin sota on päättynyt ja lunastetut pääsevät sisälle luvattuun maahan. Nämä tulevan kirkkauden ja kunnian näyt, jotka Jumala on piirtänyt omalla kädellään, olkoot rakkaita hänen nykyiselle seurakunnalleen tänä aikana, jolloin aikakausien taistelu on nopeasti lähestymässä loppuaan ja siunauslupaukset täyttyvät pian koko täyteydessään.

Entisaikojen profeetat julistivat seurakunnalle monia lohdun sanomia. »Lohduttakaa, lohduttakaa minun kansaani» (Jes. 40: 1), kehotti Jumala Jesajaa julistamaan, ja samassa yhteydessä hän sai suurenmoisia näkyjä, jotka ovat olleet uskovaisten toivona ja ilona kaikkina seuraavina vuosisatoina. Ihmisten halveksimina, vainottuina ja hyljeksittyinä Jumalan lapset ovat kaikkina aikoina kuitenkin kestäneet hänen varmojen lupauksensa varassa. Uskossa he ovat katsoneet eteenpäin siihen aikaan, jolloin hän täyttää vakuuttavan lupauksensa: »Minä teen sinut korkeaksi iankaikkisesti, iloksi polvesta polveen» (Jes. 60: 15).

Sotaa käyvä seurakunta joutuu usein kestäämään koetuksia ja ahdistuksia, sillä se ei saavuta voittoa ilman ankaraa

Profeetat ja kuninkaat

taistelua. Kaikki joutuvat nauttimaan »hädän leipää ja ahdistuksen vettä» (Jes. 30: 20), mutta väkevään Auttajaan turvavista ei kukaan joudu lopullisesti tappiolle. »Näin sanoo Herra, joka loi sinut, Jaakob, joka valmisti sinut, Israel: Älä pelkää, sillä minä olen lunastanut sinut, minä olen sinut nimeltä kutsunut; sinä olet minun. Jos vetten läpi kuljet, olen minä sinun kanssasi, jos virtojen läpi, eivät ne sinua upota; jos tulen läpi käyt, et sinä kärvenny, eikä liekki sinua polta. Sillä minä olen Herra, sinun Jumalasi, Israelin Pyhä, sinun vapahtajasi: minä annan sinun lunnaksesi Egyptin, sinun sijastasi Etiopian ja Seban. Koska sinä olet minun silmissäni kallis ja suuriarvoinen ja koska minä sinua rakastan, annan minä ihmisiä sinun sijastasi ja kansakuntia sinun hengestäsi» (Jes. 43: 1—4).

Jumalan tykönä on anteeksiantamus; siellä syntinen vastaanotetaan ehdoitta Jeesuksen, ristiinnaulitun ja ylösnousseen Herran, ansioiden tähden. Jesaja kuuli Herran julistavan valituilleen: »Minä, minä pyyhin pois sinun rikkomuksesi itseni tähden, enkä sinun syntejäsi muista. Muistuta sinä minua, käykäämme oikeutta keskenämme; puhu sinä ja näytä, että olet oikeassa. Ja sinä saat tuntea, että minä, Herra, olen sinun auttajasi, että Jaakobin Väkevä on sinun lunastajasi» (jakeet 25,26; 60: 16).

»Herra — — ottaa pois kansansa häväistyksen», julisti profeetta. »Ja heitä kutsutaan 'pyhäksi kansaksi', 'Herran lunastetuiksi'.» Hän on määrännyt »antamaan heille — juhlapäähineen tuhkan sijaan, iloöljyä murheen sijaan, ylistyksen vaipan masentuneen hengen sijaan; ja heidän nimensä on oleva 'vanhurskauden tammot', 'Herran istutus', hänen kirkkautensa ilmoitukseksi.»

»Heräjä, heräjä, pukeudu voimaasi, Siion;
pukeudu juhlapukuusi, Jerusalem, sinä pyhä kaupunki.
Sillä ei koskaan enää astu sinun sisällesi
ympärileikkaamaton eikä saastainen.

Pudista päältäsi tomu,
nouse istuimellesi, Jerusalem;
irroita kahleet kaulastasi,
sinä vangittu tytär Siion.

Näkyjä tulevasta kunniasta

Sinä kurja, myrskyn raastama, sinä lohduton!
Katso, minä muuraan sinun kivesi kiiltokivellä,
panen sinun perustuksesi safiireista,

minä teen sinun harjasi rubiineista
ja sinun porttisi kristalleista
ja koko sinun ympärismuurisi jalokivistä.

Sinun lapsesi ovat kaikki Herran opetuslapsia,
ja suuri rauha on sinun lapsillasi oleva.
Sinut vahvistetaan vanhurskaudella;
sinä olet oleva kaukana väkivallasta,

sillä ei sinulla ole pelkäämistä,
ja kaukana hävityksestä, sillä ei se sinua lähesty.
Jos sinun kimppuusi karataan, ei se ole minusta;
joka kimppuusi karkaa, se eteesi kaatuu.

Jokainen ase, joka valmistetaan sinun varallesi,
on oleva tehoton;
ja jokaisen kielen, joka nousee käymään sinun kanssasi
oikeutta, sinä osoitat vääräksi.
Tämä on Herran palvelijain perintöosa,
tämä heidän vanhurskautensa, minulta saatu, sanoo
Herra.»

Jesaja 25: 8; 62: 12; 61: 3; 52: 1,2; 54: 11—17.

Kristuksen vanhurskauden sota-asussa seurakunta on käyvä viimeiseen taisteluunsa. »Kauniina kuin kuu, kirkkaana kuin päivänpaiste, peljättävänä kuin sotajoukot» (Kork.v. 6: 10) se on lähtevä kaikkeen mailmaan, voittajana ja voittamaan.

Synkin hetki seurakunnan taistelussa pahuuden valtoja vastaan on juuri välittömästi ennen sen lopullisen vapautuksen päivää. Mutta kenenkään Jumalaan luottavan ei tarvitse pelätä, sillä vaikka »väkivaltaisten kiukku on kuin rankkasade seinää vastaan», on Jumala seurakuntansa »suojana rankkasateelta» (Jes. 25: 4).

Sinä päivänä luvataan vapautus vain vanhurskaille. »Syntiset Siionissa peljästyvät, vavistus valtaa jumalattomat: 'Kuka meistä voi asua kuluttavassa tulessa, kuka asua iankaikkisessa

Profeetat ja kuninkaat

hehkussa?' Joka vanhurskaudessa vaeltaa ja puhuu sitä, mikä oikein on, joka halveksii väärää voittoa, jonka käsi torjuu lahjukset luotaan, joka tukkii korvansa kuulemasta veritöitä ja sulkee silmänsä näkemästä pahaa, hän on asuva kukkuloilla, kalliolinnat ovat hänen turvansa; hänelle annetaan hänen leipänsä, eikä vesi häneltä ehdy» (Jes. 33: 14—16).

Herra lausuu uskollisilleen: »Mene, kansani, kammioihisi ja sulje ovet jälkeesi, lymyä hetkinen, kunnes viha on ohitse mennyt. Sillä katso, Herra lähtee asuinsijastaan kostamaan maan asukkaille heidän pahat tekonsa» (Jes. 26: 20,21).

Suurta tuomiopäivää koskevissa näyissä Herran innoitetut sanansaattajat saivat katsella niiden tyrmistystä, jotka eivät olleet valmistautuneet kohtaamaan Herraansa rauhassa:

»Katso, Herra tekee maan tyhjäksi ja autioksi, mullistaa sen muodon ja hajottaa sen asukkaat, sillä he ovat rikkoneet lait, muuttaneet käskyt, hyljänneet iankaikkisen liiton. Sen tähden kirous kalvaa maata, ja sen asukkaat syystänsä kärsivät.

Loppunut on vaskirumpujen riemu, lakannut remuavaisten melu, loppunut kanteleitten riemu» (Jes. 24: 1—8).

»Voi sitä päivää! Sillä lähellä on Herran päivä, ja se tulee niinkuin hävitys Kaikkivaltiaalta. — — Surkastuneet ovat siemenjyvät multiensa alla, varastohuoneet autiot, aitat puretut, kun viljasta on kato. Kuinka huokaa karja, kuinka hädissään ovat raavaslaumat, sillä ei ole niillä laidunta! Myös lammaslaumat joutuvat perikatoon.» »Viiniköynnöstä on kohdannut kato, viikunapuu on kuihtunut, granaattipuu ja myös palmu ja omenapuu; kaikki kedon puut ovat kuivettuneet. Niin, häpeään on joutunut ilo, ihmislasten joukosta pois» (Jooel 1: 15—18,12).

»Voi sydämeni kammioita», huudahtaa Jeremia katsellessaan maailman historian lopputapahtumien aikaansaamaa hävitystä. »En voi vaieta, sillä minä kuulen pasunan äänen, sotahuudon. Hävitys tulee hävityksen päälle, sillä koko maa on tuhottu» (Jer.4: 19,20).

»Silloin masentuu ihmisten ylpeys», sanoo Jesaja Jumalan koston päivästä, »ja miesten korskeus painuu maahan, ja sinä päivänä Herra yksinänsä on korkea. Mutta epäjumalat katoavat kaikki tyynni. — — Sinä päivänä ihmiset viskaavat pois

Näkyjä tulevasta kunniaista

myyrille ja yököille hopea- ja kultajumalansa, jotka he ovat tehneet kumarrettaviksensa. Ja he menevät vuorenrotkoihin ja kalliononkaloihin Herran kauhua ja hänen valtansa kirkkautta pakoon, kun hän nousee maata kauhistuttamaan» (Jes. 2: 17—21).

Jeremia todistaa noista suurten muutosten ajoista, jolloin ihmisen ylpeys lannistetaan: »Minä katselin maata, ja katso, se oli autio ja tyhjä, ja taivasta, eikä siinä valoa ollut. Minä katselin vuoria, ja katso, ne järkkäyivät, ja kaikki kukkulat huojuivat. Minä katselin, ja katso, ei ollut yhtään ihmistä, ja kaikki taivaan linnut olivat paenneet pois. Minä katselin, ja katso, hedelmätarha oli erämaana, ja kaikki sen kaupungit olivat kukistuneet. Voi! Suuri on se päivä, ei ole sen kaltaista. Se on Jaakobille ahdistuksen aika, mutta hän on pelastuva siitä» (Jer. 4: 23—26; 30:7).

Jumalan vihollisille koittava vihan päivä on hänen seurakunnalleen lopullisen vapautuksen päivä. Profeetta lausuu:

»Vahvistakaa hervonneet kädet,
voimistakaa horjuvat polvet.
Sanokaa hätääntyneille sydämille:
'Olkaa lujat, älkää peljätkö.
Katso, teidän Jumalanne! Kosto tulee, Jumalan rangaistus.
Hän tulee ja pelastaa teidät.'

»Hän hävittää kuoleman ainiaaksi, ja Herra, Herra pyyhkii kyyneleet kaikkien kasvoilta ja ottaa pois kansansa häväistyksen kaikesta maasta. Sillä Herra on puhunut» (Jes. 35:3,4; 25:8). Ja kun profeetta katselee, miten kirkkauden Herra laskeutuu taivaasta kaikkien pyhien enkeleiden kanssa kootakseen jäännösseurakunnan maan kaikista kansoista, hän kuulee Herraansa ottavien yhtyvän riemuhuutoon:

»Katso, tämä on meidän Jumalamme,
jota me odotimme meitä pelastamaan;
tämä on Herra, jota me odotimme:
iloitkaamme ja riemuitkaamme pelastuksesta,
jonka hän toi.»

Jesaja 25: 9.

Profeetat ja kuninkaat

Jumalan Pojan kuullaan kutsuvan esiin nukkuvat pyhät, ja kun profeetta katselee heidän nousemistaan kuoleman vankilasta, hän huudahtaa: »Sinun kuollessi virkoavat eloon, minun ruumiini nousevat ylös. Herätkää ja riemuitkaa, te jotka tomussa lepäätte, sillä sinun kasteesi on valkeuksien kaste, ja maa tuo vainajat ilmoille.»

»Silloin avautuvat sokeain silmät
ja kuurojen korvat aukenevat.
Silloin rampa hyppii niinkuin peura
ja mykän kieli riemuun ratkeaa.»

Jesaja 26: 19; 35: 5, 6.

Profeetan näyissä ovat synnin ja haudan voittaneet nyt Luojuansa luona. He keskustelevat hänen kanssaan vapaasti niin kuin ihminen puheli Jumalan kanssa alussa. »Te saatte iloita ja riemuita», sanoo Herra heille, »siitä, mitä minä luon. Sillä katso, iloksi luon minä Jerusalemin, riemuksi sen kansan. Minä iloitsen Jerusalemita ja riemuitsen kansastani; eikä siellä enää kuulla itkun ääntä eikä valituksen ääntä.» »Eikä yksikään asukas sano: 'Minä olen vaivanalainen'. Kansa, joka siellä asuu, on saanut syntinsä anteeksi.»

»Vedet puhkeavat erämaahan
ja aromaahan purot.
Hehkuva hiekka tulee lammikoiksi
ja kuiva maa vesilähteiksi.»

»Orjantappurain sijaan on kasvava kypressejä,
nokkosten sijaan on kasvava myrttipuita.»

»Ja siellä on oleva valtatie,
ja sen nimi on 'pyhä tie':
sitä ei kulje saastainen;
se on heitä itseänsä varten.
Joka sitä tietä kulkee, ei eksy — eivät hullutkaan.»

»Puhukaa suloisesti Jerusalemille ja julistakaa sille, että sen vaivanaika on päättynyt, että sen velka on sovitettu, sillä se on saanut Herran kädestä kaksinkertaisesti kaikista synneistänsä» (Jes. 65: 18,19; 33: 24; 35: 6, 7; 55: 13; 35: 8; 40: 2).

Näkyjä tulevasta kunniaista

Kun profeetta saa katsella, miten lunastetut asuvat Jumalan kaupungissa vailla syntiä ja mitään kirouksen merkkejä, hän huudahtaa haltioissaan: »Iloitkaa Jerusalemin kanssa ja riemuitkaa hänestä kaikki, jotka häntä rakastatte; iloitsemalla iloitkaa hänen kanssaan.»

»Ei kuulu enää väkivaltaa sinun maassasi,
ei tuhoa, ei turmiota sinun rajaisi sisällä,
ja sinä kutsut pelastuksen muuriksesi,
ja kiitoksen portiksesi.

Ei ole enää aurinko sinun valonasi päivällä,
eikä valaise sinua kuun kumotus,
vaan Herra on sinun iankaikkinen valkeutesi,
ja sinun Jumalasi sinun kirkkautesi.

Ei sinun aurinkosi enää laske,
eikä sinun kuusi vajene,
sillä Herra on sinun iankaikkinen valkeutesi,
ja päättyneet ovat sinun murheesi päivät.

Sinun kansassasi ovat kaikki vanhurskaita,
he saavat periä maan iankaikkisesti,
he, minun istutukseni vesa,
minun kätteni teko,
minun kirkkauteni ilmoitukseksi.»

Jesaja 66: 10; 60: 18—21.

Profeetta sai kuulla siellä soittoa ja laulua, sellaista soittoa ja laulua, jonka kaltaista ei kenenkään kuolevaisen korviin ole kuulunut eikä mieleen tullut muutoin kuin Jumalan näyissä. »Herran vapahdetut palajavat ja tulevat Siioniin riemuiten, päänsä päällä iankaikkinen ilo. Riemu ja ilo saavuttavat heidät, mutta murhe ja huokaus pakenevat. Siellä on oleva riemu ja ilo, kiitos ja ylistysvirren ääni.» »Veisaten, karkeloiden sanotaan: 'Kaikki minun lähteeni ovat sinussa.'» »Ne korottavat äänensä ja riemuitsevat, ne huutavat — — Herran valta-suuruutta» (Jes. 35: 10; 51: 3; Ps. 87: 7; Jes. 24: 14).

Uudeksi luodussa maassa on lunastetuilla samanlaista toimintaa ja samanlaisia ilon aiheita, mitkä tekivät Aadamin ja Eevan

Profeetat ja kuninkaat

onnellisiksi alussa. Siellä vietetään Eedenin elämää puutarhassa ja kedolla. »He rakentavat taloja ja asuvat niissä, he istuttavat viinitarhoja ja syövät niiden hedelmät; he eivät rakenna muitten asua, eivät istuta muitten syödä; sillä niinkuin puitten päivät ovat, niin ovat elinpäivät minun kansassani. Minun valittuni kuluttavat itse kättensä työn» (Jes. 65: 21, 22).

Siellä kehittyvät kaikki kyvyt ja lisääntyvät kaikki taidot. Suurimmatkin tavoitteet saavutetaan, korkeimmatkin toiveet ja pyrkimykset toteutuvat. Ja yhä siellä ilmaantuu uusia korkeuksia ylitettäväksi, uusia ihmeitä ihailtaviksi, uusia totuuksia ymmärrettäväksi ja tuoreita tutkimuksen kohteita, jotka kannustavat käyttämään ruumiin, älyn ja hengen voimia.

Profeetat halusivat näitä suuria näkymiä katsellessaan ymmärtää niiden täyden merkityksen. He etsivät ja tutkivat, »mihin tai millaiseen aikaan heissä oleva Kristuksen Henki viittasi. Ja heille, koska he eivät palvelleet itseänsä, vaan teitä, ilmoitettiin se, mikä nyt on teille julistettu» (1 Piet. 1: 10—12).

Miten syvästi vaikuttavia ja elävän mielenkiintoisia ovatkaan nämä tulevien tapahtumien hahmottelut meille, jotka saamme aivan pian kokea niiden täyttymyksen — tapahtumien, joita siitä asti kun ensimmäiset vanhempamme lähtivät Eedenistä Jumalan lapset ovat tähystelleet ja odottaneet, ikävöineet ja rukouilleet!

Pyhiinvaeltajatoverini, olemme vielä maisten toimien varjojen ja kuohunnan keskellä, mutta pian on Vapahtajamme ilmestyvä tuomaan meille vapautuksen ja levon. Katselkaamme uskossa näitä siunattuja Jumalan kuvaamia tuonpuoleisen elämän näkymiä. Hän joka kuoli maailman syntien tähden, avaa paratiisin portit selkoselälleen kaikille, jotka uskovat häneen. Pian on taistelu käyty ja voitto saatu. Pian saamme nähdä hänet, johon iankaikkisen elämän toivomme on keskittynyt. Hänen läsnäollessaan tämän elämän koettelemukset ja kärsimykset tuntuvat täysin mitättömiltä. »Entisiä ei enää muisteta, eivätkä ne enää ajatukseen astu.» »Älkää siis heittäkö pois uskallustanne, jonka palkka on suuri. Sillä te tarvitsette kestäväisyyttä, tehdäkseenne Jumalan tahdon ja saadaksenne sen, mikä luvattu on. Sillä 'vähän, aivan vähän aikaa vielä, niin

Näkyjä tulevasta kunniaista

tulee hän, joka tuleva on, eikä viivyttele.» Israel pelastetaan »iankaikkisella pelastuksella, te ette joudu häpeään ettekä pilkan alaisiksi, ette ikinä, hamaan iankaikkisuuteen saakka» (Jes. 65: 17; Hebr. 10: 35—37; Jes. 45: 17).

Katsokaa ylös, katsokaa ylöspäin, ja lisääntyköön uskonne jatkuvasti. Opastakoon tämä usko teitä kulkemaan sitä kapeaa polkua, joka johtaa kaupungin porttien läpi suureen tuonpuoleiseen, siihen avaraan, rajattomaan kirkkauden tulevaisuuteen, joka on varattu lunastetuille. »Niin olkaa kärsivällisiä, veljet, Herran tulemukseen asti. Katso, peltomies odottaa maan kallista hedelmää, kärsivällisesti sitä vartoen, kunnes saa syksyisen sateen ja keväisen. Olkaa tekin kärsivällisiä, vahvistakaa sydämenne, sillä Herran tulemus on lähellä» (Jaak. 5: 7,8).

Pelastettujen joukot eivät tunne mitään muuta lakia kuin taivaan lain. Kaikki tulevat olemaan samaa onnellista ja yhteistä perhettä, joka uhkuu kiitosta ja ylistystä. Tämän kaiken yllä aamutähdet iloitsevat ja Jumalan pojat riemuitsevat, kun Jumala ja Kristus yhdessä julistavat: »Syntiä ei ole enää oleva, eikä kuolemaa ole enää oleva.»

»Joka kuukausi uudenkuun päivänä ja joka viikko sapattina tulee kaikki liha kumartaen rukoilemaan minua, sanoo Herra.» »Herran kunnia ilmestyy: kaikki liha saa sen nähdä.» »Niin saattaa Herra, Herra versomaan vanhurskauden ja kiitoksen kaikkien kansojen nähden.» »Sinä päivänä Herra Sebaot on oleva loistava kruunu ja kunnian seppele kansansa jäännökselle.»

»Niin Herra lohduttaa Siionin, lohduttaa kaikki sen rauniot, hän tekee sen erämaasta kuin Eedenin ja sen arosta kuin Herran puutarhan.» »Sille annetaan Libanonin kunnia, Karmelin ja Saaronin ihanuus.» »Ei sinua enää sanota 'hyljätyksi', eikä sinun maatasi enää sanota 'autioksi', vaan sinua kutsutaan 'minun rakkaakseni' ja sinun maatasi 'aviovaimoksi'. Ja niinkuin ylkä iloitsee morsiamesta, niin sinun Jumalasi iloitsee sinusta» (Jes. 66:23; 40:5; 61:11; 28:5; 51:3; 35:2; 62:4,5).

RAAMATUNHISTORIALLINEN AIKA-ASTEIKKO

Tämän teoksen etulehtipapereille on painettu Raamatun aikajärjestystä valaisevat kaaviot. Niiden tarkoituksena on havainnollistaa tässä ja tätä edeltäneessä teoksessa (Patriarkat ja profeetat) mainittujen tärkeimpien Vanhan testamentin henkilöiden ja tapahtumien ajoittumista. Raamatunhistoriallisten ajanmääritysten kytkeminen nykyiseen ajanlaskujärjestelmäämme on monilta osin varsin ongelmallista eikä ehdottomaan tarkkuuteen voida nykyisten tietojen pohjalta päästä. Tämä koskee erityisesti Baabelin vankeutta edeltäviä aikoja. Lähinnä tästä syystä kaavioon ei ole merkitty täsmällisiä vuosilukuja. Ajoitus noudattaa professori Siegfried H. Hornin julkaisemia kronologisia laskelmia.

Patriarkat Aadamista Aabrahamiin esitetään omana erillisenä kaavionaan. On huomattava, että näiden patriarkkojen elinikää kuvaavat janat on piirretty pienempään mittakaavaan kuin nykyistä ajanlaskuamme noudattava aika-asteikko Aabrahamista eteenpäin. Joosuaan asti janat kuvaavat henkilön elinaikaa, sen jälkeen asianomaisen henkilön hallitus- tai toiminta-aikaa. Useiden profeettojen toiminta-ajan pituudesta voidaan esittää vain likimääräisiä arvioita.

Erikseen on huomautettava siitä, että 2 Moos. 12: 40,41:n mainitsema 430 vuoden ajanjakso ennen Israelin lähtöä Egyptistä aloitetaan ajasta, jolloin Jumala teki liiton Aabrahamin kanssa. Tätä monien tutkijoiden noudattamaa laskutapaa tukevat useat seikat, mm. Paavalin toteamus Gal. 3: 17:ssä. Toisaalta tässä on tyypillinen esimerkki Raamatun historian aikalaskelmiin liittyvistä ongelmista.

Halutessaan palauttaa mieleensä aikajärjestyskaavioissa mainittujen henkilöiden elämänvaiheita lukija löytää asiahakemiston avulla helposti ne sivut, joilla asianomaisesta patriarkasta, profeetasta tai kuninkaasta kerrotaan.

VALOKUVIEN LÄHTEET

Useimmat tässä teoksessa julkaistuista värivalokuvista on valokuvannut Teuvo Kanerva, joka nimenomaan käsilläolevan teossarjan kuvittamista varten teki kuvausmatkan Raamatun maihin. Tämän lisäksi kuvia on käytetty seuraavista lähteistä: s. 272 John F. Coltheart; s. 337 D. Tank (Pacific Press Publishing Association); s. 416—417 Alvin E. Cook.

RAAMATUNKOHTIEN HAKEMISTO

1 Mooseksen kirja	35: 30—35. 44	31: 6. 272
1:2,3. 498	36: 1. 44	31:12,13. 322
2: 1—3. 125	3 Mooseksen kirja	32: 1—4, 7—10 273
3: 15 . . . . . 471,474, 486	26:21,28,33. 296	32: 9—12 12
6:7. 207	4 Mooseksen kirja	32: 15—21, 23, 24, 28—31, 34, 35 . . . 274
12: 2. . . . . 11, 488	14: 12,17,19—21 .. 217	32:47. 343
12:2,3. 256	15:30. 211	Joosua
12:3. 472	24: 17. 473	1:8. 321
13: 10,12 160	36:7. 142	2: 11. 256
18: 18. 256	5 Mooseksen kirja	6:26. 160
22: 18. 256	4: 1—6, 9. 205	8: 35. 322
28: 16,17. 33	4: 6. . . . . 30, 58, 343	1 Samuelin kirja
49:8—10. 473	4: 15,16,19,23 205	2:30. 333
2 Mooseksen kirja	4: 26—28. 206	2 Samuelin kirja
3:5. 32	4:29. 391	12:7. 98
7: 5. 256	4:30,31. 232	12:25. 35
9: 16. 256	5: 12. 125	23:3,4. 18
12:31,32. 256	6: 1. 206	23:4. 476
19:5,8. 204	7:2—4. 391	1 Kuningasten kirja
19: 6. 294	7:6. 13	3: 1. 36
20:3. 431	8: 19. 206	3:5—14. 20
20:4,5. 71	10: 12,13. 226	3:7. 31
22: 25. 448	11: 10—19. 94	3:28. 22
24:3,7. 204	14:2. 391	4:21,24,25. 35
25:2,8. 43	15:7,8,11. 448	4:29—31. 21
28: 36. 403	17: 17—20. 36	4: 32,33. 23
29:45,46. 396	18: 15,18. 476	5: 17. 24
31:13,17. 128	23: 19. 448	6:7. 24
31: 13—17. 125	26: 17—19. 13	8:29. 46
31: 18. 125	28: 12. 93	8: 33,34. . . . . 233, 249
32: 11. 12	28: 15,23, 24. 94	8: 42,43,60. 47
32:26. 102	28:64—67. 391	
33: 14. 217	30: 19. 272	
34: 6, 7. . . . . 206, 217		
35: 21. 43		

Profeetat ja

8:59,60	249
8:61	40
9: 16	36
9:26—28	51
10: 1—8	47
10:9	48
10: 11	51
10:26	39
11:4,5,7	39
11:9,10	53
11:11,12,14—28 ..	54
11:28,31,33,43 ..	62
11:34,35	63
12: 9,12—14	64
12: 15,16,18, 21—24	65
12:28,31,32	71
13:2	278
13:2—6	72
13:7—9	73
13: 18—22, 23—26,	
33,34	74
14: 15,16	75
14: 16	74
15: 11	132
15:29,30	76
16:25,31,33	79
16:34	161
18:4	86
18: 19	81
18:21	130
19: 14,18	131
19: 16	151
19: 18	157
19:20,21	153
21:25,26	80
22:8,16,17	134
22:29,36	135
22:43,44,47	132
22:53,54	143
2 Kuningasten kirja	
2: 1—11	158
2: 12—15	159
2: 19—21	161
2:23,24	165
3:2,3	147
6: 1,2,5—7	182
8:24,27	148
9:6—8	148
10: 11,19, 28	149
11: 12	149
11: 14	149
11: 18	150
13: 14	182
13: 15—19	183
15: 18—20,24,28, 29	201
15:34,35	211
16: 3	224
16:5	227
16: 7	228
17:7,11,14—16, 20,	
23	203
18:5—7	235
18:6,7	469
18: 12	203
18: 19, 20	245
19: 1,3,4	246
19: 6, 7,10—14	247
19: 15—19	248
19:20—35	250
20:2,3	236
20:4—6	237
20:8—11	238
21:11,14	264
21: 16	263
21:21,22	265
22:2	265
22: 13, 15—17, 19—	
20	276
23:2,3	277
23: 15—18, 20, 24 ..	278
23:22,25,26	279
24:2,13,15,16	302
25: 1	312
1 Aikakirja	
1:26	201
16:35	140
29: 1	25
29:5	43
2 Aikakirja	
1:1	22
1:2	19
1:7—12	20
1: 15	37
2:7,14	45
2: 13,14	24
4:17,21	25
4: 19	24
5: 5, 7,12	26
5: 13,14	27
6: 1—4,6,13	27
6: 7	46
6: 14—42	29
6:33	48
7: 1—5,8,10, 12—16	30
7: 1,14	233
7: 11	25
7: 13,14	88
7: 17,18,20,22	31
8:4	51
9:23	31, 48
9:28	39
10: 1	62
10:3—7	63
11:5,11,12	65
11: 16,17	66
12: 1	66
12:2—12	67
12: 14,16	68
13:20	74
14:2—5,9,11	77
14: 12,13	78
15: 1,2, 7—12,15 ..	78
16: 7—10,12	79
16:9	261
17:3—6	132
17:7—10,12—19 ..	133
18: 1	133
18:3	135
18:4—6	134
19:2—8	135
19:9—11	136
20: 1,2	136
20:3—13	137
20: 14—21,22—24 ..	139
20: 17,27, 28, 29, 30	140
21:6,11	147
21: 12—19	148
22: 3,4	148
22: 10,12	149
23: 12	149
23:16,21	150
26: 15	210
26: 16,18	211
28: 2, 3	224
28: 10,15	449
28:19,22,23	228
29: 5,11,24,29,36 ..	231
29:6,10	230
29: 8	227
30: 5—9,10—13 ..	202
30: 10,11	233
30: 12, 21, 22, 26,27	234
31:1,20,21	235
32:3,5,6,8	244
32:7,8	243
32:17,20	247
32:21	250
32: 25, 31	240
32: 26	241
33: 9	263
33: 11—13	264
33:23,25	265
34:3—5,6,7	275
35:24,25	279
36: 12,13	308

Raamatunkohtien hakemisto

36: 14	309	9:20	296	Sananlaskut
36:19,20,21	317	15:5	59	3: 13—18 . . . . .
Esra		17: 15	184	4: 7 . . . . .
1: 1—4	384	19:8	430	8: 13 . . . . .
1:5	414	19:9	59	8:31 . . . . .
1:5—11	385	22: 17—19	479	10:22 . . . . .
3: 1—6,11	386	22: 28	257	14: 12 . . . . .
3: 12,13	387	33: 12—14	33	14:32 . . . . .
4: 1—3	390	33: 13	185	14: 34 . . . . .
4:4,5	393	34:3	49	15: 7 . . . . .
4:4,23	410	37: 29	472	16: 12 . . . . .
5:2	397	46: 1	236	19:5 . . . . .
5:5	398	46	140	20:28 . . . . .
6: 3—5	384	48: 11—15	140	21:27 . . . . .
6: 7—10,12	399	49: 16	184	28:4 . . . . .
6: 14—16,19	411	51:9	221	
7:6	419	65:6,9—14	92	Saarnaaja
7:9, 13, 14, 23, 27, 28	421	68: 32	257	2:4—18 . . . . .
7: 10	419, 429	68: 32	257	5:8 . . . . .
7: 11,12,15,20	420	69:21,22	479	8: 11—13 . . . . .
8: 15	422	69:31	49	9: 3 . . . . .
8: 16,17,22	423	71: 5,6,8,9,12	237	9: 18 . . . . .
8:21,23—25,28,29	424	72:4	475	10:1,5,6 . . . . .
8:31	425	72: 18,19	218	10: 16 . . . . .
8:34—36	427	76	251	11:7—10 . . . . .
9: 1,2	427	76: 11	375	12: 1—7 . . . . .
9:3,4	428	77: 13,14	33	12:9—14 . . . . .
9:6—15	429	78:7	262	
10: 1—5	429	80	249	Korkea veisu
10:3	430	82:1,3,4	136	4: 15 . . . . .
Nehemia		83	138	6: 10 . . . . .
4:9	456	86: 12	49	
13: 18	126	86: 15	216	Jesaja
Ester		87:7	507	1: 5,16—18 . . . . .
3:6,8	415	88:3,4	236	1:9 . . . . .
4:3,14,16	416	91:9,10	370	1: 10—12 . . . . .
8: 14,17	416	95:3,6	32	2: 11 . . . . .
9:2,16	416	96:3	217	2: 17—21 . . . . .
10:3	416	99: 1—5	27	3: 1—4, 8,12 . . . . .
Job		102: 16,19—23	257	3: 14,15 . . . . .
3:3	112	103: 19	33	4:2,3 . . . . .
6:2,8,9	112	104: 5—9,10—15, 24 —28	93	5:1,2 . . . . .
7:11,15,16	112	105:2,3	389	5:3—7 . . . . .
11:15—20	113	105: 26, 27	12	5: 7 . . . . .
19:25	184	105: 44,45	82	6:3 . . . . .
19:25—27	113	106:9	12	6:5,7,8 . . . . .
28: 10	185	107: 1,2, 9	389	6: 7 . . . . .
38: 1	113	107: 10,13,14, 20	190	6:9—12 . . . . .
Psalmit		111:9	32	6: 13 . . . . .
3:9	188	111: 10	23	7: 2 . . . . .
		112:4	262	7:4—7,9 . . . . .
		116: 15	184	7: 14,15 . . . . .
		126: 1—3	385	8: 10,13,14 . . . . .
		144: 12	25	8: 22 . . . . .
		146:3	411	8:23 . . . . .
		146:5	262	9: 1 . . . . .
				9:6,7 . . . . .

Profeetat ja kuninkaat

10:5.	203
10: 10,11.	245
10:20.	208
10:24—27.	243
11:1,2—5,10	481
11:9.	258
11:10—12.	261
12:1,2,5,6.	222
12: 6.	244, 400
13: 11,19—22	366
14:23.	366
14:24—28.	244
17:7,8.	221
24:1,5,6.	370
24: 1—8.	504
24: 14.	507
25: 1.	487
25:4.	503
25:7.	258
25:8.	503
25:8,9.	505
26: 19.	506
26:20,21.	504
26:21.	194
27:2,3.	16
27: 5.	226, 405
27: 6.	16, 488
28:5.	509
28: 10.	225
29: 18,19,24.	483
30: 15.	411
30:20.	502
30:28—32.	254
31:6.	232
33:6.	58
33: 14—16.	504
33:17,21,22.	221
33:24.	506
35: 2.	218, 509
35:3,4.	505
35:5—8.	506
35: 10.	507
36: 13—22.	246
37:38.	251
38: 1.	236
38: 10—20.	239
39:2.	240
39:3—8.	241
40: 1.	501
40: 2.	506
40: 5.	477, 509
40:9.	219
40:9—11.	482
40: 15,17.	128
40: 25,26.	219
40: 27—31.	220
41:10,13,14.	220
42: 1—4,21.	480
42:5.	219
42:6—9.	481
42: 16.	262
43: 1—1,25,26	502
43:2.	352
43: 21.	343
44:4,5.	258
44:21,22.	222
44:24.	219
44:28.	380
45: 1—3.	379
45:4—6,13.	384
45:5.	344
45:7,12.	219
45: 13.	380
45: 17.	509
45:22.	261
45:24.	121
46: 13.	482
47: 1—15.	368
48:9,11.	220
49:6—10.	477
49:6,8,9,12	260
50: 10.	176
51: 3.	507, 509
52: 1,2.	503
52:6,10.	258
52: 7.	260
52: 14.	475
53: 1—9.	478
53:2.	493
53:3,4,7.	475
53: 10—12.	479
54:2,3.	260
54: 11—17.	503
55: 1—5.	482
55:3.	221
55: 6,7.	220
55:7.	59
55: 13.	506
56:3.	258
56:6,7.	30
56:6—8.	259
57: 15.	218
57: 18,19.	219
58: 7,8.	498
58: 10,11	91, 227
58: 12—14.	469
59: 1,2.	224
59: 16.	479
60: 1.	498, 499
60: 1—4,10,11	261
60:2.	498
60: 15.	501
60: 16.	502
60: 18—21.	507
61: 1,2.	477
61: 3.	503
61:4.	469
61: 11.	509
62:4,5.	509
62: 12.	503
63:9.	216
63: 10.	396
64:4,5.	176
65: 17.	509
65: 18,19.	506
65:21,22.	508
66: 10.	507
66: 12,19.	260
66:23.	509
Jeremia	
1:5,6.	280
1:7,8,17—19	281
1: 9,10,14,16	281
2:21.	14
3: 12—14, 19, 22—25	282
4:3,14.	284
4: 19, 20.	370, 504
4:23—26.	505
6: 16.	283
6:27.	289
6:30.	282
7:2—7.	284
7:23,24.	285
7:28.	285
8:5.	285
8:7.	285
9: 1,2.	289
9:9.	285
9: 23,24.	49
9:24.	284
10:6,7,10—16	69
10:23,24.	289
11:2.	322
11: 6.	285
14:19,21.	318
15: 1,2.	286
15:20,21.	289
17:24,25.	283
20: 7,10,11,13	289
20: 9.	298
22: 13—19.	296
22: 14.	296
23: 3—8.	294
23: 11.	309
25:2,3,8—11	297
25: 5.	220
25: 12.	380

Raamatunkohtien hakemisto

25:29	309	8: 10	308	8:5,6	200
26:4—6	286	8: 11—18	309	8: 12	206
26:9,11	287	10:8	369	9: 7	199
26: 12—15,18,19 ..	288	12:22	485	9: 9	197
27:2,3,7	305	12:22—28	310	9: 17	196
27:8—11	306	17: 15—18	310	10:5,6	200
28:2—4,9	306	17:22,23	414	10: 12	198
28: 11,13—17	307	18: 23,31,32	87	10: 13—15	195
29: 5,7, 8	304	20: 12,16,19, 20 ..	126	11: 1	216
29: 10—14	380	20:37	343	11:3	206
30: 7	370, 505	21:3,5—7,31	312	11:7	196
30: 18	371	21:25—27	311	12:2	196
30:10,11,17	327	22:8,31	126	12:7	198
31:1,7—9	327	26:7	354	13:9	198
31: 10—14, 23—25,		29:3,6	313	13: 14	168
31—34	328	30:25,26	313	14:2,3,4—9	198
31: 12	281	31:3—9	252	14:5	59
31: 15—17	168	31: 10—16,18	254		
32: 14,15	323	33:11	73,87, 226		
32: 17—23	324			Joel	
32: 24—27,37—44 ..	325			1:12,15—18	370,504
33: 1—14	326	Daniel		2: 12—14,15—17	433
35:6,12—14	292	1:9	377		
35: 14—19	293	2:21	345	Aamos	
36:2,3,4	298	2: 38,44,45,47	346	3: 15	200
36: 3	299	4:24	345	4: 12	200
36:7,9,23—26	299	4:31	367	5:4,5,14,15	199
36:28,30—32	301	6: 10	32	5: 10,12	197
37:9,10	312	7:28	381	7: 10	199
37: 15	313	8: 13,14,26,27	381	7: 11—13	200
37: 17—20,21	314	9: 1, 4—9,16—19,25	383	7: 17	201
38:2,3	314	9: 2	381	9:5,8—10	200
38:6,15—20	315	9:3,4	382	9: 13—15	209
39:11,12	317	9:24,25	483		
43:5—7	317	9:27	485	Joona	
44: 28	318	10:13	393	1: 1—6	186
50: 23—25, 33,34, 46	366	11:1	383	1:7—16	188
51:6	496	12:4,9,13	377	2: 1—10	188
51:8,41,56,57	366			3: 1—4	188
51:9,14,31,32	365	Hoosea		3:3	185
51:41	360	1:10	203	3:5—9,10	189
51: 58	366	2: 14—17,18—23 ..	208	4: 1,2	189
51:59	307	3:4,5	207	4:3—11	190
		4: 1,2,6	207		
Jeremian valitusvirret		4: 1,6—9	197	Miika	
1:1—5	320	4: 16	196	2:10	221
2: 1—4,13	320	4: 17	199	3: 10,11	223
3: 14	289	5:7	195	4:8	472
3: 18,22—26	290	5: 11,13	196	4: 10—12	371
3: 22	225, 237	6: 1—3	198	5:2	483
3:22,40	318	6:3	476	6: 1—5	225
5: 1—3,7, 8,17, 19—		6:4	199	6:6—8	226
21	320	6:5—7	196	7:2,4	225
		7: 1—10	199	7: 8,9	232, 262
Hesekiel		7:9,11	196		
1:4,26	369	8:3	196	Naahum	
		8:4	195	1:3—6	253
				1:7,8	254

Profeetat ja kuninkaat

	253	Matteus		Apostolien teot
	185	2: 6	483	8:4 485
3: 1—5	252	3:2	496	9:40 32
		4: 10	431	13: 38. 498
Habakuk		4: 19	46	16:30. 300
1:2—4,7,12	266	5:13,45	161	17:24—27. 343
1: 13	224	5:14,16	498	17:24—28. 33
2: 1—4	267	5: 17—19	127	18:9,10. 193
	268	6:9,13	49	
	268	6:24	41	Roomalaiskirje
		7: 12	451	7: 12. 11
Sefanja		8:20	51	8:31. 446
1:14—18	369	9: 1	51	10:3. 492
2: 1—3	270	10: 40, 42	91	10:20. 255
2: 14,15	253	12:40,41	191	12: 1. 337
3: 14—17,19,20	270	12:41	189	
		15:8,9	34	1 Korinttolaiskirje
Haggai		15: 31	49	3: 12. 25
1: 2	394	16: 18	411	10: 11. 123
1:4—11	395	17:20	410	15:51,52. 158
1: 12—14	396	19:16,21,22	154	
2:4	396	21:33-44	494	2 Korinttolaiskirje
2: 4,19	397	22: 36—40	226	4:4. 472
2: 23	398	24: 6, 7	369	4:6. 497
2:7	483	24:44	194	6: 17,18. 41
	412	25:23	99	12: 9,10. . . . . 114, 267
Sakarja		Markus		Galatalaiskirje
1: 12—17	400	1: 15	484	4:4,5. 485
1:13	402	8: 36, 37	191	6: 10. 451
2: 1—5 ..	400	9:23	109	
2: 6—9 ..	414	14: 7	451	Efesolaiskirje
3: 1—5 ..	402			1:6. 218
3:4	408	Luukas		1: 14. 472
3:7	405	3:7	97	2:7. 218
3:7,8	403	4: 18,19	498	2:20,21. 25
3:8	408	4:27	176	3: 14. 32
4: 1—6,11—	409	6: 38	164	5: 11. 175
4:6,7,9	411	9: 13	170	5:27. 337
6: 12,13 ...	481	9:35	158	6: 12. 336
7: 9,10	489	10:27	58	
8:3,7,8 ...	488	19: 14	97	Filippiläiskirje
8: 12,13,16	489	21: 16	405	2:7. 486
9: 12	262	22:31,32	121	2: 13. 334
10:11	254	22:41	32	2: 15. 131
13: 1	481	24:32	432	
13: 7	478			Kolossalaiskirje
		Johannes		2:9. 412
Malakia		1:9	262	
2:5,9	490	1: 11	493	1 Tessalonikalaiskirje
2: 17	490	1:23	477	4: 16,17. 168
3: 1—4	496	4:23	34	
3:7 ...	496	6:37	221	2 Tessalonikalaiskirje
3: 7—12	490	8: 56	472	2:9,10. 497
	491	11:25	432	
	497	17:1,4,25,26	49	

Raamatunkohtien hakemisto

<p>1 Timoteuskirje 3: 16. . . . . 412 6: 10. . . . . 450</p> <p>2 Timoteuskirje 2: 15. . . . . 152 4:2. . . . . 98</p> <p>Hebrealaiskirje 2: 14. . . . . 486 4: 13. . . . . 175 8:2. . . . . 474 9:9,23. . . . . 474 10:35—37. . . . . 509 11:6. . . . . 109 11:31. . . . . 257 11:33,34. . . . . 108 11:36—38. . . . . 264</p>	<p>12: 15. . . . . 61 13:2. . . . . 91</p> <p style="text-align: center;">Jaakobin kirje</p> <p>1:5. . . . . 21 1: 10. . . . . 378 5: 1,3—6. . . . . 450 5:7,8. . . . . 509 5: 17. . . . . 108</p> <p style="text-align: center;">1 Pietarin kirje</p> <p>1: 10—12. . . . . 508 1:23. . . . . 321 1: 11. . . . . 113</p> <p style="text-align: center;">1 Johanneksen kirje</p> <p>1: 1—3. . . . . 155 3:2. . . . . 487 5: 14,15. . . . . 109</p>	<p style="text-align: center;">Ilmestyskirja</p> <p>1:3. . . . . 378 1: 18. . . . . 168 2: 10. . . . . 59 4: 11. . . . . 49 7:9—12. . . . . 500 12: 10. . . . . 403 12: 17. . . . . 416 13: 16. . . . . 131 14:4,5. . . . . 408 14:6,7,12. . . . . 209 14:7,8. . . . . 496 14:7—10. . . . . 130 17: 14. . . . . 500 18:2,4,5. . . . . 130 18:4. . . . . 496 19:6,7. . . . . 500 21:27. . . . . 59</p>
---	---	--

ASIAHAKEMISTO

- Aabraham, kutsuminen 11; valinnan tarkoitus 162; sai liiton lupauksen 255
- Aahas, hallitsijana 223—229
- Aarnon, kuninkaana 264, 265
- Aamos, ennustuksia 195—201
- Aasa, Juudan kuninkaana 76; usko koetuksella ja palkittuna 77,78; rukoi Herra 77; kuolema 79
- Abednego 330
- Adoram 65
- Ahab, Israelin kuninkaana 79—81; Elia hänen edessään 83, 84; Karmel-vuorella 100—109; suhteet Joo-safatiin 132—135; suvun häviö 141—150; kuolema 135
- Ahasja, Israelin kuningas 143—145; Juudan kuningas 148
- Ahasveros 413—417
- Ahava, paasto joella 424
- Ahdinko, opetuksia siitä 67, 68, 415—417, 445, 446; Israelin, vaikea 100—106, 108; maailma sen partaalla 370.
- Ahia, sanoma 62, 76
- Ahneus 45; Geehasin 174
- Aikain merkit 369
- Alttari, Jumalan, Baalin ja Aseran, Karmel-vuorella 100—105; Beet-elissä 278; Jumalalle, temppelipihaan 386
- Anatot, perintöpellon kylä 323
- Antautuminen, Babylonialle, Jeremian neuvo 303—311
- Antimet, kymmenysten lisäksi 491
- Aramilaiset, piirittivät Samarian 180; saartoivat Jerusalemin 227
- Arjok, henkivartioväen päällikkö 339, 340
- Arkki, luolaan kätettynä 313
- Artahsasta ks. Artakserkses I
- Artakserkses I Longimanus, (Raam. Artahsasta) määräys v. 457 eKr. 416, 418, 420, 421; sallimuksellisten tapahtumien yhteydessä 418
- Asarja, heprealainen nuorukainen 330, 333
- Asarja, ylipappi 210
- Aspenas, Nebukadnessarin hovihera 330
- Assur, ks. Assyria
- Assyria, israelilaiset pakkosiirtolaisina 195—203; liitossa Israelin kanssa 196; liitossa Juudan kanssa 228; Juudan vapautus 243—254; nousu ja kukistuminen 252—254
- Assyrialaiset, Juudan uhkana 228; valloittivat Samarian 235; pilkkasivat Jumalaa 245—247
- Astarte, palvonta 39, 40, 62, 100—106, 160, 197
- Atalja, Jooramin puoliso 134; kuolema 149
- Avoliitto, pakanain kanssa, pelottavat seuraukset 63, 455, 458, 463—467, 492
- Baabel, ks. Babylon
- Baal, sen profeetat Karmelilla 100—106
- Baal-Sebub, Ekronin jumala 144

Profeetat ja kuninkaat

- Baaruk, 298, 299, 323
Babylon, hengellinen, kukistuminen 130; lähettäjä Hiskian luo 236—242; Manasse vankina sinne 264; maailmanvallan nousu 291; neuvoja sille 303—311; Juuda vankeuteen 312—320; sen mahtavuus ja loisto 354, 355; piiritys 360—365; kukistuminen ennustettu 365—369
Baesa, otti vallan Naadabilta 76
Beetel, jumalanpalveluksen keskus 70; Jumalan mies siellä 70—74; alttari siellä 71, 278; profeettain koulu 156, 157
Belsassar, hallitsijana 360—365; laiminlöi tilaisuuksia 360, 364; pidot 361—364; kuolema 365
Beltsassar, ks. Daniel
Benhadad, Aramin kuningas 171
Besalel, jälkeläiset 44
Bileam, ennustus 473
Christian Science 145
Daan, taitavia jälkeläisiä 44; uhri-paikkana 71
Daavid, huolehti Salomosta 17—19; kuninkaallinen valtaistuini 31
Daniel 329—378; näkyjä 340, 381; tutki profeettoja 380, 381; hänen rukouksensa 382, 383
Daniel ja Ilmestyskirja, tutkijoita luvattu siunata 378; koskevat meidän aikaamme 378; ennustuksia Vapahtajasta 483, 484
Dareios Hystaspes, määräys 398, 399, 413
Dareios meedialainen, 372—378; lausunto 375—376
Dootan, Elisa siellä 178, 179
Duuran lakeus 348—353
Eela, Israelin hallitsija 76
Eeli, hänen syntinsä 286
Eesarhaddon, Assyrian kuningas 251
Efraim 196—199; poikkeamiset Herran tieltä 205—206, 233—235
Efraimin ja Manassen maa 202
Egypti, Israelin liittolaisena 196; Juudaa auttamassa 312, 313; Babylonian saaliina 354
Egyptiläiset, tunnustivat Herran voiman 256
Ekron, pimeyden ruhtinaan toimipaikka 144
Elia 82—117, 141—159; Ahabin edessä 83—85, 95—100; Iisebeliä paossa 110—114; Karmelin vuorella 100—106; voiton jälkeinen masennuskausi 107—114; Hoorebin vuorella 115—122; Naabotin viinitarhassa 142, 143; julisti Herran sanan Ahasjalle 144, 145; Elisa hänen seuraajakseen 153; vieraili profeettain harjoituskeskuksissa 157; tuulispäässä taivaaseen 158; edusti Kristuksen tullessa muutettavia pyhiä 158
Elisa, kutsuminen 151—159; valmistautuminen 152; kasvatus 154, 155; usko 153, 183, 184; luonne 165, 166; rauhan profeetta 165—170; Suunemissa 166—168; parannus- ja opetustoimintaa 168; mielenkiinto profeettakouluihin 169, 181, 182; toiminnan loppuvaiheet 177—184; kuolema 183, 184
Eljasib, ylimmäinen pappi 463
Enkeli, löi Assurin joukot 250; ja pappi Joosua 401—408
Enkelit, taivaan suojajoukot 101; palvelutehtävissään 112, 114, 118, 121, 179, 213, 214, 393, 405, 407, 408, 416; Hesekielin näyssä 368, 369
Ennalleen palauttaminen, ennustuksia 208, 472, 473; lupauksia Juudalle 294—295, 325—327; lopullinen 327, 328, 499, 500, 505—509; jumalanpalveluksen, Jerusalemissa 458—462; jokaisen jumalallisen säädöksen 469, 470; hengellinen, historian loppupäivinä 468
Ennustukset, aikamme herätyksestä 259—262; Viidennen Mooseksenkirjan 273, 274; Danielin- ja Ilmestyskirjan, tärkeätä tutkia 377, 378; Kristuksesta 471—187
Ennustus, Beetelin alttarista 71, 72; Iisebelistä 143; täyttymyksiä 206, 233, 278, 307, 369, 380, 484, 485; tulevan kunnian 207, 501—509; Baabelin vankeudesta 241; vapautuksesta 294, 295; Hananjan vääriä 306—308; Juudan lähestyvistä tuomiosta 309—311; Juudan palauttamisesta 325; tulevista maailmanvalloista 342, 343, 368; Babylonin kukistumisesta 365, 369; Herran päivästä 370, 371, 496; Kooreksesta 379, 380; Jeremian, vapautuksesta 380; Daniel tutkitteli 381, 382.. Haggain, toisesta temppelistä 412; lopun ajan vainoista 416—417; Bileamin 473; Je-

- sajan, Kristuksesta 476—483; Daavidin, Kristuksesta 478—479
- Ennustusten täyttymys 206, 233, 278, 279, 307, 365, 369, 380—385, 485, 486, 493
- Epätoivo, synnillistä ja perustetonta 113
- Epäily, turmelee mielen 117
- Epäjumalain palvonta, Jerobeamin aikana 71
- Epäjumalanpalvelus, meidän aikanimme 123—131; Jerobeamin luopumuksen seurauksena 197; Israelin saamia varoituksia 205, 206; vallalla Jesajan aikana 212, 213; Juudassa Manassen aikana 371, 372; Joosia koetti hävittää maasta 277—279
- Epäjumalat, voimattomia pelastamaan 69; tuhottiin 234, 235, 274, 275
- Epäoikeudenmukaisuus, profeetat vastustivat 197; ks. myös Vääryys
- Epäusko, nykyajan ilmiönä 117
- Esjon-Geber, Salomon laivastoasema 51
- Esra 418—430, 458—162; usko 419, 420; 423, 424; palvelus 419, 420; herätystä 426—433; rukous 428, 429; lain opettaja 429, 430, 458—462
- Ester 413—417
- Eufrat-virta 239; pois uomastaan 365
- Evankeliumi, kutsu koko maailmalle 13; kaikkeen maailmaan 118; maailma tarvitsee 162
- Fyysinen elinvoima, järkkymättömien lakien alainen 336
- Fyysinen luonto, korkeamman voiman hallintaan 336
- Gabriel, lähetettynä Danielin luo 383, Dareioksen luo 383, Kyyrokseen avuksi 393
- Gedalja, käskynhaltija 317
- Geehasi, Elisan palvelija 167, 168, 174, 175
- Gesem, arabialainen heimopäällikkö 439
- Gibeonilaiset 257
- Gilgal, profeettain koulupaikka 156, 157; Elisan vierailu ja ihmeteko 169
- Haaman, saatanan apuri 414
- Haggai, sanomia 395—398; ennustus temppeleistä 412
- Hananja, heprealainen nuorukainen 330
- Hananja, väärä profeetta 306, 307
- Hasael, Israelin vastustaja 117; ruoskana luopiokansalle 177
- Heikkous, ihmisen, Elialle osoitettuna 116—122; ja pelkuruus, Sidkian 311.
- Heimo, Israelin, Jumalan tarkoitus 488—500
- Hengellinen pimeys, vuosisatojen 475, 476; lopun aikana 498.
- Herra, todellinen luonne 216—222
- Herran kirkkaus, ilmestyi Jesajalle 213; sisältyy Jumalan luonteseen 218
- Herran päivä, ennustuksia 370, 371, 496, 504
- Herätys, hengellinen, Esran aikana 426—433; pyhien kirjoitusten tutkimiseen 429
- Hesekiel, näky Kebar-joen varrella 121, 122, 368, 369; toiminta Sidkian aikana 308—311; sai nähdä kauhistuksia temppelissä 308, 309
- Hilel, menetykset 161
- Hilkia, ylimmäinen pappi 271
- Hillittömyys, Naadabin ja Abihun 331
- Hiskia, pääsiäisjuhla 201, 202; hallituskausi 230—251; sairaus 236—237; rukous 236—237; luotti Jumalaan Assurin ahdingon aikana 243—251
- Historia, Jumalan suhde Israeliin sen kuluessa ilmaisee hänen luonteensa 68, 69; toistuu 123, 124; toteuttaa Jumalan suunnitelmia 342—345, 377, 378; ennustusten kirjaimellista täyttymystä 344; sen filosofian ymmärtäminen 345; liittyy elämän tarkoituksen oppimiseen 378
- Hooreb, Jumalan vuori, Elian turvapaikka 114—116
- Hoosea, ennustuksia 195—203
- Hoosea, Israelin viimeinen kuningas 201
- Hulda, naisprofeetta 275, 276
- Huuram, ammattimies 45
- Hävitys, ks. Onnettomuus
- Ihmeet, tuli taivaasta temppeeliä vihittäessä 29; Jerobeamin käden kuivettuminen 72; lesken jauhot ja öljy eivät loppuneet 90; lesken pojan virkoaminen 90, 91; tulen-

Profeetat ja kuninkaat

- liekit taivaasta Elian rukoiltua 105, 106; Elialle virvokkeita 114; Jordanin vesien jakaantuminen 157; Jerikon vesien parantuminen 161; suunemilaisen äidin pojan herättäminen 167, 168; myrkyllinen keitto terveelliseksi 169; sadan ruokkiminen Gilgalissa 169, 170; Naemanin parantuminen pitalista 172, 173; aramilaisten sokaisu 179; kirveen nousu pinnalle 182; varjo taaksepäin aurinkokelossa 237, 238
- Ihmiset, Jumala kutsuu taisteluun 99; todistajina nyky maailmassa 335, 336; siveellisiä sankareita 102; laiminlyövät Raamatun 128
- Iisebel, Ahabin vaimo 80, 81, 84—86, 110, 111; juonittelut 141—149; ennustus hänestä 143; kuolema 148
- Ilmestysmaja, kaluston siirto temppeleihin 26
- Irstailu, profeetat vastustivat 197; 212
- Israel, jonkin aikaa maailmalle valona 22; temppelin vihkiäisissä 26,29,30; valtakunta laajimmillaan 50; luopumuksen tuhoamana 74; kriisi Karmelin vuorella 100—106, 108; Jumalan turvallisuudelle lopullisen tuhon vaara 195, 203, 224; liitto Assurin ja Egyptin kanssa 196; häviöön taitoa vailla 204—209; Jumalan toimipiteitä 217, 272—274, 395—397, 401—403, 414; todellinen, käsittää kaikki maailman kansat 255, 256; esti totuuden valoa loistamasta 257, 258; Herran vetoomuksia Jeremian välityksellä 282—290; Jumalan muuttumaton tarkoitus 414; maiden palautus köyhille 450; heimo 488—500. Ks. myös Kymmenen heimoa
- Israelilaiset, Jumalan lain tallettajiksi 11, 12; valittu kansa 12—14; ei täyttänyt tarkoitusta 14, 15; Jumalan pitkämielisyys 15, 16. Ks. myös: Israel, Juutalaiset, Juuda, Kymmenen heimoa
- Itsekieltämys, maallikkotoiminnan edellytyksiä 119
- Itsekorotus, Hiskian 240—242; Nebukadnessarin 354—358
- Jaakob, hänen autuas toivonsa 472, 473
- Jeehu, profeetta 135
- Jehu, Israelin kuningas 117, 149
- Jeremia, valmistusvuodet ja kutsu 280, 281; Herran selkeänä puhe-
torvena 281; toiminta 282—290; Herran huoneen portilla 284—285; ahdistettuna 288—290; havainnollisia esityksiä 292, 297, 298, 323—325; vankeudessa 298—300, 313—315; Sidkian aikana 303—311.
- Jeriko, pakanallinen linnoitus 160; Jumalan kiroama 160; profeettain koulu lähellä 161; Elisan ihmeteko 161—164
- Jerobeam, Nebatin poika 62, 63, 64, 70—75
- Jerobeam II, Israelin kuningas 200
- Jerusalem, Jumalan valitsema 28, aramilaisten piirittämänä 227; hävityksen uhan alaisena 276, 277; lähestyvä tuho 291—302; rauhioina 434, 435, 440, 441,458
- Jerusalemien muurin rakentajat 439—446
- Jesaja, kutsuminen 210—215; näky 213, 218—222; kehotuksia ja sano-
mia 232, Hiskialle 236—238; Jumalan ilmaisema suunnitelma 258—261; väkivaltainen kuolema 263; ennustuksia 469, 470, 476—478, 481—483; lopun ajan hengellisen elpymisen kuvailua 469, 470
- Jisreel 109, 111, 141—143
- Job, voitokas kokemus 112, 113
- Jooas, Israelin kuningas, koetteella 182, 183; poikanen Jooas Juudan kuninkaaksi 149
- Joojada, ylimmäinen pappi 149
- Joojakim, Juudan kuningas 291—302
- Joona 185—194
- Joonadab, reekabilainen 293
- Joonatan, kirjuri 314
- Joosafat, Juudan kuningas 132—140; rukous 137—139
- Jootam, Juudan kuningas 211
- Jooram, Israelin kuningas 147, 148; Joosafatin poika, Juudasta 134, 147
- Joosia, Juudan kuningas 265—270; luki liitonkirjan sanat Juudalle 277; kuolema 279
- Joosua, Herra rohkaisi häntä 396—400; ja enkeli, näky 401—108

- Jordan, ihmetekoja sen varrella 157—159, 173—175, 182
 Jordanin laakso 160
 Juhla, lehtimajan 30, 459; Belsassarin 360—365; vietettiin maanpakolaisten palattua 386; Esran johdolla 458
 Julkeuden synty, Ussian 210
 Jumala, kärsi kansaansa Isän rakkaudella 14, 15, 192, 284, 285, 407; asuinpaikka 27, 28; näkyväistä vastinetta 70, 71; epäjumalia korkeampi 106; liittonsa on muuttumaton 114, 130; ilmaisi itsensä Elialle Hoorebilla 116; lakia rikotaan ja vähätellään 123—131, 430, 431; valittuun on kaikkialla 130, 131; suhtautuminen pakanoihin 131, 190, 191; pakanamaailman kunnioittama 189, 352, 353, 359, 375, 376; hänen nimensä ylistystä 189, 220, 352, 359, 375, 376; lopun ajan rangaistuksia 193, 194, 269; hänen vihansa myrsky 194; tarjoaa parannusta ja rauhaa 198—202; hänen armollisuutensa 198—203; hänen säälivä luonteensa 206, 216—222, 304; hänen luonteensa 216—222, 241, 293, 294, 382, 397, 400, 406—408; kansansa pyhäkkö 229; halukas antamaan anteeksi 232, 318, 407, 502, 503; assyrialaiset antoivat kunnian 251; tarkoitus pakanain suhteen 255—262; Juudan hajottamisen tarkoitus 258, 259; tarkoitus koetuksissa 258, 259, 322, 323, 398, 410; suhtautuminen ihmisiin 293, 294; ilmaisi tarkoituksensa Nebukadnessarille 343, 344; kansojen hallitsija 343—345
 Jumalan armo 198—203, 206, 216—222, 241, 294, 295, 306, 387, 397, 400, 407, 408; ilmenee hänen tuomiois-
 saankin 300; Juudan uskollisia kohtaan 318
 Jumalan Henki, nykymaailmassa 261, 262; toimintaa 409—112
 Jumalan kaupunki, ainoa pysyvä 191
 Jumalanpalveluksen keskus, Beetelissä 70; Daanissa 70
 Jumalanpilkkua, assyrialaisten 245—247
 Jumalan sana 468; ks. myös Pyhät kirjoitukset
 Jumalan valtakunta, koko maailman käsittävä 14; kukistumaton iankaikkisesti 342; kaikki kansat tuli opettaa kunnioittamaan Jumalaa 50
 Jumalattomuus, nuhtelua 96—99, 129, 130; lopun aikana 123, 127—130, 192, 430, 450, 451; tottelemattomuuden seurausta 205—207; Jesajan aikana 212, 213; Juudassa Manassen aikana 263; Sidkian kuninkuuden aikana 308—311; Malakian aikana 489, 490
 Jumalisuus, tosi 130, käytännöllinen 226
 Jumaluus, ks. Jumala
 Juopottelu 197, 212; Belsassarin 361
 Juuda, Joosafatin hallitusaikana 132—140; tuomion langettaminen 293; Baabelin vankeuteen 312—320; jäännös 385; ei havaittu kaitselmuksen uusia johdatuksia 387; neuvojen ja nuhtelujen vastaanotto 396; ylimysten petollisuutta 455; julistettuja siunauksia 473
 Juutalaiset, paluu maanpaosta Serubbaabelin johdolla 379—389; paluu Esran johdolla 421—425; Jumalan sallimuksellista johdatustusta noudatti harvalukuinen joukko 421, 422; hylkäsivät maailman Valon 495. Ks. myös: Israel Järkkymättömyys, Herra odottaa palvelijoiltaan 73
 Jäännös, Israelin, historian lopulla 208, 209; Juudan 214, 231, 250; paluu Juudeaan 385; Jumalan, lopun aikana 404—408, 416, 417, 469, 470
 Kaitselmus, Jumalan, Hiskian aikana 235; vapautti Israelin Egyptistä 256; sai pakanat tunnustamaan Jumalan 256; herättää luottamusta Jumalaan 261; sen viittauksien tarkkaaminen 457
 Kaldean valtakunta, ks. Babylon
 Kambyses, Kyyroksen poika 393, 394
 Kansakunnat, opetuksia Assyrian valtakunnasta 252—254; Jumala työskentelee niiden yläpuolella 343—345; toteuttavat historiasaan ennustuksia 344; vanhurskaus korottaa ja vahvistaa 345; jokaiselle suotu paikkansa maailmassa 368; opetuksia niiden historiasta 378.
 Kapina, Juudan 292, 293; Israelin

Profeetat ja kuninkaat

- 301; alistumiskehotus kapinalliselle kansalle 306; Sidkian, Nebukadnessaria vastaan 308
- Karmelin vuori** 100—111
- Katsastaja, piti silmällä Danielia ja hänen tovereitaan** 332
- Katumus, Salomon** 55, 56; todellinen 55, 300, 301; Israelin ainoa keino 88; Nebukadnessaria pyydettiin 357—358; Nebukadnessarin 358, 359; Esran ja Nehemian johdolla 429, 463—467
- Kaupankäynti, Salomon aikana** 40, 50
- Kaupungit, vajonneet syntiin** 162, 191, 192; tuhansia kaupunkilaisia voidaan johtaa Kristuksen luo 193, 194
- Kebar-joki, Hesekielin näyn paikka** 368, 369
- Kemos, mooabilaisten epäjumala** 39
- Keritin puro, lähellä Elian kätköpaikkaa** 84, 89
- Kiitoslaulut, juhlat, temppelin pihoilla** 251, 252
- Kiristys, nuhtelu siitä** 447—451
- Kirjakäärö, Jeremian kirjoittama** 298—301; Joojakim poltti sen 299
- Kirje, assyrialaisien, Hiskialle** 247; Sanballatin avoin, Nehemialle 452, 453
- Kirjoitus seinällä** 361—364
- Kirous, taivaan, määrä lakata** 107.
Ks. myös: Rangaistukset
- Koetukset, Jumalan tarkoitus niissä** 258, 259, 328, 398, 410, 411
- Koetus, uskon, sapatti** 130; Elisän uskon 204, 205; Hiskian kiittolisuuden 240; heprealaisnuorukaiden luonteen 330—333; uskollisuuden, Duuran lakeudella 348—352
- Kohteliaisuus, on Hengen hyveitä** 166
- Kolmen enkelin sanomat, Ilmestyskirjan** 129—131
- Koores, ks. Kyyros**
- Koronkiskonta, varoitus** 447—451
- Korskeus, liittyi sortoon ja rikkautteen** 212
- Kotiopetus, Elisän** 151, 152; varhain annettuna merkitsevää 152, 172, 295, 331; Danielin ja hänen tovereidensa 295, 331
- Koulutus, Elisän** 151—153; kokoneiden miesten yhteydessä 156; heprealaisten nuorukaisten, Babylo-nissa 329—335; Jumalan tapa 410; Esran 419, 420
- Kreikka** 368; häviö 378
- Kristus, oli Israelin opettaja** 13; syntisten pelastuminen tuotti iloa 118; ja laki 126, 127; ihmeitätekevä voima 169, 170; viittaus Niiniveen 191; avasi pääsyn jokaiselle Jumalan luo 257; ilmestyi pätsissä oleville 350; pukee häneen uskovat vanhurskauden vaippaan 404—408; seurakunnan kallioperustus 411; ennustuksia hänestä 471—487; maanpäällinen toiminta 498
- Kserkses, Ahasveros** 413
- Kuivuus, 28, 30, 394; kolmen vuoden** 84—88, 94, 95
- Kunnia, Jumalaan luottamisen tuloksena** 332—337; toisen temppelin 412; näkyjä tulevasta 501—509
- Kunnioitus, Jumalan, Karmelin vuorella** 105, 106; Jumalan suuruuden 32—34; Elisän osana 165, 166; tarkoin vaalittava hyve 166
- Kutsuminen, Elisän** 151—159; Jesajan 210—215; Jeremian 281
- Kuuliaisuus, periaatteille** 13; Jumalan suosion ehtona 204—209; profetiat lupasivat siunauksia 272; sen polulla on esteitä, jotka Herra kykenee kumoamaan 334—337; tuottaa ajallisia ja hengellisiä siunauksia 377, 403, 489; opitaan ahdingoissa 327; Jumalan laille todellisen menestyksen ehtona 491
- Kuvapatsas, Nebukadnessarin unessa** 341, 342; Duuran lakeudella 348—351
- Kymmenen heimoa, korjaamaan luopumuksen satoa** 199, 200, 203.
Ks. myös: Israel
- Kymmenykset ja antimet** 491
- Kyyros** 360, 365, 383; ennustuksissa 379, 380; hyökkäys Babyloniin 379, 380; täytti Jumalan tarkoituksen 383, 384; määräys Jerusalemin jälleenrakentamisesta 383, 384
- Kärsivällisyys, Jumalan palvelijoiden** 301; Herraa odottavien 509
- Käsky, Nebukadnessarin** 351; Dareios meedialaisen 372; Kyyrokseen 384; vale-Smerdiin 394; Dareios Hystaspeen 398, 399, 413;

- Artakserkses I Longimanuksen 418, 420
- Köyhät, sortaminen 212, 447—451; kristillinen suhtautuminen heihin 450, 451
- Lahjat, totuuden asian hyväksi 438
- Lain kirja 295, 321, 458—462
- Laivasto, Salomon 51
- Laki, Jumalan, israelilaiset sen tallettajiksi 11, 12; sen vastainen avioliitto 36; onnen saavuttamiseksi 124; vertaus tienviittaana 124, 125; hyökkäys neljättä käskyä vastaan 126, 127; Kristus korosti sen käskyjen sitovuutta 126, 127; sen käskyjen rikkomisen seuraus 128, 290; lopun aikana taistelu sen ja ihmiskäskyjen välillä 130; sen luonne 216—222, 430
- Laulu, kiitollisen Hiskian 238, 239; uusi virsi valtaistuimen edessä 408; kansan, lehtimajanjuhlassa 460; Herraansa odottavien 505; ja soittoa uudessa maassa 507
- Laupaus, Jumalan, erehtyviä kohtaan 199; kansaansa kohtaan 206, 216—222, 304; siitä pitäisi enemmän puhua 241; osoitettava toisia kohtaan 489
- Leeviläiset 26, 71, 385, 387, 421—423
- Leijonat, Daniel leijonien luolassa 372—378
- Libanon, hirsii pyhäkköä varten 24
- Liitonkirja 271—279, 383—395; Esra lain opettajana 429, 430, 458—462. Ks. myös: Lain kirja
- Liitto, Aabrahamin kanssa, käsitti myös pakanat 256—259; Joosian, Herran edessä 277; Jumalan kanssa, väheksyttiin Juudassa 323, 324; pakkosiirtolaisuudesta palanneiden 429; Israelin ja Jumalan välillä 460; ks myös Uusi liitto
- Liitto, Jumalan 30, 400, 490; muuttumaton 114; rikkomaton 130; uudistetaan viimeisinä päivinä 208; käsitti kaikki kansat 256; Jeremian julistamana 285; onnemme riippuu suhteestamme siihen 392; hengelliselle Israelille 495; sen Sanansaattaja 485
- Liitto, Juudan ja Israelin 135; Israelin, Egyptin ja Assyrian kanssa 196; Juudan ja Assyrian 228; Egyptin ja Juudan 312, 313; ei pakanakansojen kanssa 391, 392; ei maailmallisten kanssa 392; samarialaisten ja luopiojuutalaisten 466, 467
- Lipunkantajat, totuuden, lähetys-saarnaajia 261
- Lopun aika, Jumalan lakia rikotaan 123, 124, 128, 129; pahuuden valta lisääntyy 123, 127—129, 191, 192, 430—432; Jumala uudistaa liittonsa 208; rangaistuksia 269; Jumalan kansan ahdinko 353, 405—408, 416—417; ennustus siitä 381; enkelit Jumalan lasten apuna 407; uskottomuuden leviäminen 431; herätystä ja uskonpuhdistusta 468, 469; paluu sapatin viettoon 469, 470; luopumus kehittyi keskiyön pimeydeksi 497
- Lunastetut, saavat kirkkaan tulevaisuuden 509
- Lunastus, palvelusmenojen opetusta 473, 474
- Luoja, Salomolla selvä käsitys 22; Salomo kertoi maan kuninkaille 48; hänen alamaisuudessaan lepo ja rauha 69; olemassaolomme tarkoitettu hänelle kunniaksi 343; profeetan ylistämänä 219
- Luonne, rakentaminen, oikeat perustukset 281, 282; Jumalan 216—222; kasvu edellyttää itsekuria 335—337
- Luonto, Salomon tutkimuksen kohteena 22, 23; Jumalan voiman hallitsemana 92, 93; luodun palvominen 197
- Luopumus, muinaisen Israelin 14, 15; Salomon 35—42, 53, 54, 59, 465, 466; taistelun loppuun asti 59; Rehabeamin 66—68; sen rankaiseminen 67, 199—203, 227—229; kansallinen 76—81, 123—131; ei maailmanlaajuinen 117, 118; seuraukset 202, 203; kehittyi vähitellen 206; Israelin, syy 427; Juudan kansan 463—468; saatanan maailmanlaajuisena pyrkimyksenä 475, 476
- Luottamus, Jumalaan, Herran opettamana Elialle 115—122; Hiskian esimerkki 243—254
- Lupaukset, täyttyminen Hiskian aikana 233; liiton, maailmanlaajuisen sovellutus 255—268; Jumalan, muinaiselle Israelille 265, 272—274; vapautuksen 294, 295; täyty-

Profeetat ja kuninkaas

- neinä 352; temppelin tulevasta loistosta 397, 412; Juudalle, lohdulliset 399, 400; lopullisesta riehmuvoitosta 501—509
- Lähettiläät, Baabelin kuninkaan 236—242; Sidkian luo 305, 306
- Lähetyssearnaajat, pakanamaissa toimivat 261
- Lähetystoiminta, seurakunnan, tuottaa satoa 218; ennustuksen täyttymistä 261, 262
- Lähetystyöntekijä, heprealainen palvelustyttö 171, 172
- Maailma, tarvitsee todisteita aidosta kristillisyydestä 162—164; kristittyjen ei pidä mukautua siihen 392; ei liittoutumista sen kanssa 456
- Maailman loppu, Sefanjan ennustuksissa 269, 270
- Maallikot, lähetystyöntekijöinä 119
- Maanpakolaiset, voivat levittää tietoa Jumalasta 258; Serubbaabelin johdolla palanneet 379—389; monet eivät noudattaneet Herran johdatusta 414; Esran johdolla palanneet 418—425; saivat etuuksia pakolaisuudessaan 421, 422; palanneita ahdisteltiin ja moitittiin 434
- Malakia, ennustuksia, tuomiosta Israelille 496; Vanhurskauden auringosta 497
- Manasse, jumalaton hallinto 263—265; nöyrytyminen 265
- Masennus, menestyksen vastavaikutuksena 111—114; varma apukeino sille 113; rohkaisevia opetuksia 115—122; maanpaosta palanneiden 393; aiheuttaja 401—408
- Mattanja, Juudan kuninkaana Sidkia 302
- Meedialaiset ja persialaiset, Babylonin kukistajina 365
- Meedia-Persia, kukistumisen syy 344; valtaan nousu 365; häviö 378
- Meesak, Miisaelille annettu nimi 330
- Menahem, Israelin kuningas 201
- Menestys, sen vaaroja 35—41, 357—359; Salomo unohti sen alkulähteen 38; todellinen, edellyttää Jumalan lain noudattamista 491
- Menetelmät, viisaat, Nehemian 440—446
- Merkki, sapatti 124—130; Hiskialle 237, 238; juutalaisille: Kyyroksen saapuminen 379
- Medorak-Baladan, muinainen kuningas 239
- Messias, tulemisen näkyjä 259; ennustuksia vapautuksesta 471—473; väärää käsityksiä hänestä 492, 493
- Miika, profeetta 134; ennustuksia 223, 225, 232, 472
- Miisael, Danielin toveri, sai nimen Meesak 330
- Milkom, ammonilaisten epäjumala 39, 62
- Moniavioisuus, Herran varoittavia ohjeita 36; pahat seuraukset 37, 38
- Moolok, ammonilaisten epäjumala 39
- Moorian vuori, temppelin paikka 25; vastapäätä oli epäjumalien pyhättö 39
- Mooses, verrattuna Eliaan 120; neuvoja Israelille 204—206, 226, 272—274; vetoamus 217; kirjoitukset 321, 322; opetus köyhiin suhtautumisesta 447, 448; ennustus Luanastajasta 473
- Mordokai 414—417
- Musiikki, Salomon temppeliä vihittäessä 26; uudessa maassa 507
- Muukalaiset, pääsy hengelliseen Israeliin 258, 259
- Määräys, ks. käsky
- Naabot, viinitarhuri 141—143, 156
- Naadab, Israelin lyhytaikainen kuningas 76
- Naeman, pitaalinen Aramin sotapäällikkö 171—176
- Naahum, nuhteli Niiniven panteekijöitä 252—254
- Nebukadnessar 329—360; tunnusti Jumalan valtasuuruuden 351; suuruus ja loisto 354, 355
- Nebusaradan, henkivartijain päällikkö 317
- Nehemia, johti jälleenrakennustyötä 126; uskonpuhdistajana 463—470; toimi tilaisuuden saatuaan 434—438; oli tarmokas ja päättäväinen 442—444
- Neuvo, Jeremian, Sidkialle 312—315; Semajan, Nehemialle 453, 454
- Neuvonantajat, Rehabeamin 63, 64
- Neuvosmiehet, Salomon valtakunnan 19

- Niinive 185—194; jumalattomuuden keskus 185; sai varoitussanomana 188; kääntymys 188, 189; sen jumalat 252; sen kohtalo 253, 254
- Niiniveläiset, Kristus viittasi heihin 191; uhmasivat taivasta 235
- Nimet, merkityksellisiä 330
- Nuhtelu, ankara 89—99; Korkeimman vastustamisesta 129, 143,144; Daniel nuhteli Belsassaria 361—365; saatanaa nuhdellaan 404; kiristyksestä 447—451; Oobed-profeetan välityksellä 449
- Näky, Salomon, yöllinen 30; Hesekielin 121, 122, 368, 369; Jesajan 213, 214, 218—222; Danielin 340, 381, 382; Sakarjan 399—412
- Nöyryys, tie kunniaan 20, 21
- Obadja, Ahabin palatsin päällikkö 86, 95, 96
- Oholiab, ammattimies 44; jälkeläiset 45
- Oikeus, vääristeltynä 212, 263
- Omatunto, Jumala antaa vapaan vallinnan 352
- Omri, Israelin kuningas 76; Samarian perustaja 79
- Onnettomuus, armo lieventäjänä 177, 178
- Oobed, profeetta 449
- Oofir, »kultamaa» 51
- Oono, laakso 452
- Opetuksia, nöyrytyksestä 67—69; Jerikon vesien parantamisesta 161—164; Geehasin petoksesta 174, 175; Jumalan sallimuksesta 182, 183; luottamustehtävissä oleville 183; risiinikasvista 190; Jumalan sanansaattajille tänä aikana 191; maailman nykyisille kansoille 252; Danielin pelastumisesta 376, 377; juutalaisten kokemuksesta Esterin aikoina 416, 417; harkinnasta ja päättäväisestä toiminnasta 439—442; rohkeudesta masennuksen keskellä 445, 446; ahneudesta ja riistosta 450, 451; jatkuvasta Jumalaan luottamisesta 456, 457
- Organisointi, tärkeää Jumalan työssä 425; ryhmiin, Jerusalemin jälleerakennustöissä 442—445
- Paavali, todistaa pakanoista 255; selitti Ateenassa Jumalan tarkoitusta 343
- Pakanat, Jumalan laupeuden koh-
teena 11, 12; haittoja avioliitoista heidän kanssaan 63, 455, 458, 459, 463—466, 492; uskollisia valoina heidän joukossaan 131; tunnustavat Jumalan 189, 191, 351, 352, 359, 375, 376; katsovat Jumalaansa 216—222; Jumalan kansan tuli ylistää hänen nimeään heidän keskuudessaan 220; toivoa heille 255—262; vapautuksen päivä lähellä 261; vihamielisiä juutalaisille 439—446; juutalaisten häpeä heidän silmissään 441; vehkeilyä 452—457. Ks. myös: Muukalaiset Pakanuus, eri maissa 130, 131; kääntyneitä pois Elisan aikana 181; näytti saaneen riemuvoiton Aahaan aikana 228
- Pakkosiirtolaisuus, Assuriin 195—203; lopullinen vapautuminen 209, 270; Babyloniaan 312—320; seitsemänkymmenen vuoden täyttyminen 383
- Palkinto, vanhurskasten 505—509
- Palkka, ei sen vuoksi tule työskennellä 46
- Palvelustyttö, heprealainen 171—173
- Palvonta, Jerobeamin oudot menot 71; oikeaan palaaminen 458—462
- Papit opettajina 133
- Pappeus, Artakserkses palautti palaaville israelilaisille papeille 421
- Parannus, Israel johdettiin rangastusten avulla 214. Ks. myös Katumus
- Pekah, Israelin kuningas 201, 227
- Pekahja, Israelin kuningas 201
- Pelastus, kaikille kansoille 259. Ks. myös: Pelastussuunnitelma
- Pelastussuunnitelma, Hoosean tulkitsemana 197, 198; kymmenen heimon vaiheisiin liittyneenä 203; käsittää koko maailman 262; sen mukaisesti Jeesus murtaa saatanan vallan 404, 471—487; iäksi vahvistettu 486
- Perheet avartamaan vaikutuspiiriään 119
- Periaate, kiusauksen voittajana 329—337
- Periaatteet, taivaalliset, esitetty Sananlaskuissa 23
- Persia, ks. Meedia-Persia
- Pettymys, ks. Masennus
- Piiritys, aramilaiset piirittivät Samarian 180; Assurin joukot saar-

Profeetat ja kuninkaat

- toivat Samarian 202; Jerusalemin, piirittäjinä aramilaiset ja israelilaiset 227, Assyrian joukot 245, Nebukadnessar 297; Babylonin 360—371
- Pitaalitauti, Naeman sairasti sitä ja parantui siitä 171—176; Geehasi sairastui 175
- Pitkämielisyys, Jumalan 14, 192, 225. Ks. myös Jumala
- Profeetallinen ajanjakso 483—485
- Profeetat, Jumalan, sanansaattajina 14, 15; Israel ei kuunnellut niitä 206, 207; vetoomuksia 225; varoittivat Manassen aikana 263—265; julistivat Jumalan tarkoitusta 324; yhteistyössä jälleenrakentajien kanssa 390—400
- Profeetat, väärät, Baalin 100—106; Juudassa 303—314
- Profeettain koulut, Elia perusti uudelleen 156; Elisan aikana 168, 169, 181, 182
- Puu, Assyriaa verrataan setriin 252—254; Nebukadnessarin unessa näkemä 355—357
- Puul, Assurin kuningas 201
- Pyhitys, työntekijöiden, seuraukset 118; Elisan 153—155; kutsu jokaiselle 154
- Pyhä Henki, vaikutus 116, 118, 293; tarjoaa hartaasti elämän lahjaa 225; toimintaa 457
- Pyhäkkö, Herran käskystä 43. Ks. myös: Tempeli
- Pyhät kirjoitukset, opetusta Joosafatin aikana 133; Danielin ja hänen tovereidensa oppaana ja turvana 295; Israelin kallein perintö 322; Esra edisti niiden tutkimista 420, 429. Ks. myös Raamattu
- Pääsiäisjuhla, koko Israelin 201,202; Hiskian aikana 233, 234; Joosian aikana 279
- Raahab, pelastui uskon kautta 257
- Raamattu, jalostaa arkielämänkin 420; opettajia tarvitaan kipeästi 430; syrjäyttäminen johtanut Jumalan laista luopumiseen 430; sen arvostelua pidetään oppineisuutena 431; hylkäämisen seurauksena hengellisyyden madaltumista 432. Ks. myös Pyhät kirjoitukset
- Raamot, Gileadin, Ahabin kuolema taistelussa 135
- Raittius, Danielin ja hänen tovereidensa 331
- Rangaistukset, taivaan, toimeenpanutuina 107; kapinalliselle kansalle, lievimmillään 306; aika ajoin ankarina 196; ei voida lykätä tiettyä rajaa pitemmälle 287; Miika ennusti kohtaavan Jerusalemia 288. Ks. myös Tuomiot
- Ratkaisu, heprealaisten nuorukaisien päätös 332
- Rauhan profeetta Elisa 165—170
- Reekabilaiset 292, 293; saivat siunauslupauksen 293
- Rehabeam 62—68; luopumus 67, 68
- Resin, Aramin kuningas 227
- Rikkaus, Salomo ei anonut sitä 19, 20; Salomolla oli sitä 22, 37; seuraukset 38, 41
- Rikkomus, seuraukset 43—52
- Rikokset, ks. Jumalattomuus
- Rohkeus, tarvitaan vaaran aikana 99; kuuluu Jumalan palvelukseen 113; koetuksissa 301; puuttui Sidkialta 314; tarvitaan hyveen ja paheen välisessä taistelussa 336; Danielilla oli 373—376; masennuksen aikoina 445, 446; Nehemian 454
- Rooma 368, 378
- Rukous, Salomon, temppelin vihkiäisissä 27—29, 232, 233; polviasento 32; Elian 105, 107; uskon 109; turhia rukouksia 186; Joonan, kalan sisässä 187, 188; Hiskian 247—249; Jeremian 324; Danielin 340, 341, 381—383; Danielin rukoustavat 373; juutalaisten, Haamanin ahdistamina 415; Esran 428, 429; Nehemian 436—438; sen aikaansaannokset 467
- Saarnaaja, Salomon opetuksia 55—61
- Saatana, syyttäjänä 402—408
- Sakarja, sanoma Juudalle 395—400; vetoomukset pakkosiirtolaisille 413, 414; profetoi Kristuksesta 478, 481; näky Serubbaabelin työstä 410—412
- Salajuoni, Haamanin 414—416
- Salomo, lupaava nuoruus ja kuninkaaksi tulo 17, 18; uni Gibeonissa 19, 53; nöyryys 19, 20; sananlaskut 23; rukous temppelin vihkiäisissä 27—29, 232, 233; Herra ilmestyi yöllä 30; hallitseminen 35—42;

- luopumus 35—42, 53, 54, 465, 466; katumus 54, 55
- Samaria, kukistuminen 202
- Samarialaiset, sekakansaa 390; Juudan ja Benjaminin vastustajat 390—393, 398
- Sananlaskut, Salomon 23
- Sananpalvelijat, pyhässä ja vastuullisessa virassa 98, 99
- Sananpalvelus, myös nuorten harjoittamista 155
- Sanansaattajat, asema vastuullinen 98; Jumalan sanan totuuskien 119, 475. Ks. myös Profeetat
- Sanballat, hooronilainen heimopäällikkö 439; esti jälleenrakennustyötä 443, 452—454
- Sanoma, nykyajalle 129—131; Joonan, Niinivelle 185—194; Babylonin kukistumisesta 365
- Sanomat, Haggain ja Sakarjan 394—400. Ks. myös: Tuomiot
- Sapatin rikkominen, Nehemian aikana 126; seuraus seurustelusta epäjumalanpalvojien kanssa 464, 465
- Sapatti, merkki 124, 125; seitsemäs päivä 125; Jumalan luomisvoiman muistomerkki 258; Jeremian opeutuksia siitä 283; Nehemian aikana 460, 461; lopun aikana 469
- Sarpatin leski 89—91
- Sattuma, ei johda menestykseen 334
- Sebadja 136
- Sebulon 202, 233
- Sefanja, ennustukset 269, 270, 353
- Seka-avioliitot, huonot seuraukset 63, 455, 458, 463—466, 492
- Selitys, Nebukadnessarin unien 340—342; 355—357; salaperäisen seinäkirjoituksen 363—365
- Serubbaabel 409—412
- Setri, Assyrian vertauskuva 252—254
- Seurakunta, Jumalan viinitarha 15; todellinen 33, 130, 181, 260—262, 327; tarve tänä aikana 170; Jumalan antama työ 260; loistava tulevaisuus 269, 501—509; sen toivo 403, 471—487; jäännös ahdingossa 405—408; perustettu Kristukselle 411; vaikutus lopun aikana 497—499; pelastus ahdistuksen ajasta 502—505
- Seurustelu, pakanain kanssa, seuraukset 463—466
- Siunaukset, viimeisten päivien 208, 209, 497
- Siveellinen ryhti, puuttui Sidkialta 316
- Skeptisyys, suhtautuminen Jumalan lakiin 129. Ks. myös: Epäusko
- Sidkia, Juudan viimeinen kuningas 303—312
- Simri 76
- Sodoma, kansa uhmasi Jumalaa 207
- Sorto, Juudan yhteiskunnassa 212, 263; köyhien 212, 447—451; Sakarjan varoitus 489
- Spiritismi, nykyaikaisia muotoja 145, 146
- Suuri taistelu, totuuden ja valheen välinen 417; viimeinen vaihe 431; Eedenistä Lunastajan tuloon 474—487
- Synkkyys, keskiyön, seuraus Valon hylkäämisestä 495; hengellinen 498; vuosisatoja ennen Kristuksen tuloa 475, 476
- Synti, seurauksia 55, 56, 156—163; puolustuksen murruttua 197; Jumala sen Parantajana 219; erottaa Jumalasta 224; Daniel tunnusti omansa ja kansan 434, 435; anteeksiantamus Jumalan tykönä 502
- Syntien anteeksianto 231, 404—408; on Jumalan tykönä 502
- Syntiset, vapautus synnin taakasta 218; saavat uuden voiman 219, 220; Jumalan suhtautuminen heihin 225—227
- Taistelu, hyvän ja pahan välillä 127; Kristuksen ja saatanan välillä 473, 474, 486; hyvien ja pahojen enkelten välillä 393; käydään jokaisesta pelastetusta sielusta 403
- Taivaallinen muistikirja, rakkautenteot, laiminlyönnit merkitty 442
- Taivas, haluaa antaa anteeksi ja pelastaa 322
- Tarkkailija, näkymätön 360—371
- Tarkoitus, Jumalan, ihmiskunnan suhteen 11, 12, 15, 16; tuomioiden 177, 178; Israel menetti käsityksensä siitä 258; ilmoitettu profeettain kautta 321; toteutuu kaikkialla 371; kansansa suhteen 414
- Tarmo ja päättäväisyys, Nehemian 441—446, 448, 467

Profeetat ja kuninkaat

- Tienviitta, Jumalan pystyttämä 124; vihollinen väänsi päinvastaiseen suuntaan 124—127
- Tieteen opetukset, korvaamaan jumalalliset totuudet 117
- Tiglat-Pileser, Assurin kuningas 201, 228
- Tigris-virta 185, 239
- Tilaisuudet, Salomon 50—52; Geehasi laiminlöi omansa 174; Sidkian, saada armoa 315; menestys riippuu niiden käytöstä 334; Bel-sassar laiminlöi 360, 361, 364; Esran, saada pakanat kunnioittamaan Jumalaa 423, 424; laiminlyönnit merkitään taivaan kirjaan 442; niiden tarkkailu 457
- Tilaisuus, Nehemia sen käyttäjänä 434—438
- Tekoa, erämaa 139; sen ylhäiset 442
- Temppeli, Salomon 24—34; vihkiminen 26—30; Jesajan näky 213, 214; Aahas sulki ovet 228; Hiskian aikana 230—233; Sidkian aikana 308, 309; kaldealaiset eivät säästäneet 317
- Temppeli, toinen, rakentaminen 390—400; sitä koskeva lupaus 397, 412; sen kunnia 411, 412; sen pyhitetyt astiat 424, 425; Tobia häpäisi sen 463
- Temppelipalvelukset, palauttaminen 386; tukeminen 461; Nehemia puhdisti häväistyksen 463, 464
- Teoriat, inhimilliset, korotetaan Jumalan tilalle 123
- Teosofia, mystiikkaa 145
- Teot, oman vanhurskauden 492
- Tobia, ammonilainen 439, 443, 454, 455, 463, 464
- Todistajat, Jumalan, luopumuksen aikoina 263; pakanamaissa 329—337, 346—353
- Toivo, kuuluu täydelliseen Jumalan palvelukseen 113; sanoma Hiskialle 237, 238; pakanoille 255—262; Israelille 471—487
- Tottelemattomuus, huonot seuraukset 196—203, 387
- Totuus, levittäminen 119; nykyään ihmisten vihaama 128; saa lopulta voiton 129—131; jaloja etsijöitä 262; on valhetta voimakkaampi 456; on valtava pelastava voima 347
- Tuhlaavaisuus, Salomon hallinnon 63
- Tuho, lähestyi Juudaa 291—302, 309—311; ennustettiin väärille profeetoille 304
- Tulinen pätsi 346—353
- Tuomioistuimet, Joosafat perusti 135
- Tuomiot, Jumalan, armon lieventämiä 177, 178, 201—203, 318; varmana seurauksena kärsivällisyyden rajan ylityksestä 193; seuraavat nopeasti toisiaan tänä aikana 194; luopuneita heimoja vastaan 201—203; kohtasivat luopunutta Juudaa 227, 228; voitiin välttää uudistustoimilla 230—235; nöyryyttävä vaikutus 233; toteuttavat Jumalan tarkoitusta kansansa suhteen 266; lopullisesti Juudalle 300. Ks. myös: Rangaistukset
- Tyyro 44, 305, 306, 354
- Uhritoimitukset, muistuttivat tulevasta Vapahtajasta 473; viittasivat taivaalliseen palvelukseen 474
- Uni, Salomon, Gibeonissa 19, 20, 53; Nebukadnessarin, kuvapatsaasta 338—345; suuresta puusta 355—357
- Usko, koetuksella 90, 173, 325; Elian 108, 109; tarvitaan tänä aikana 108; voittoja 109, 112, 113; ja toiminta antaa varmuutta 113, 114, 438, 467, 468; vaeltaminen 121; luopumus ominaista ajallemme 123, 124; seurakunta tarvitsee nyky-aikana 124, 170; Juudan, Joosafatin aikana 136—140; suunemilaisen vaimon, tuli palkitukseksi 168; Naemanin, sai Vapahtajan tunnustuksen 175, 176; Joonan 186, 190, 191; Hiskian 247—250; Habakukin 266, 267; Jeremian 318; harjoittaminen lisää voimaa 410, 411; Esran, Jumalan tekoihin 420, 424; miten osoitettava 460; opetuksia taakan rasittamille 461; Jumalan kansan, loppukokemuksissa 509
- Uskollisuus, vähässä 152—155, 335, 336; heprealaisten vankien Duuran lakeudella 348—352; Jumalan lasten, lopun aikana 352, 353; tulee palkitukseksi 377
- Uskonpuhdistus, Aasa aloitti Juudassa 78; mahdollinen pohjoisval-

- takunnassa 107; Elia ja Elisan aikana 107, 157, 177; Ataljan kuoltua 149, 150; Hiskian aikana 230—235; Kirjoitukset lähtökohtana 322; Esran ja Nehemian johdolla 463—470; nykyään suoritettava 467
- Uskonto, Kristuksen, voimallinen vaikutus 163
- Uskottomuus, ominaista ajallemme 123, 128, 129; paitsi maailmassa myös seurakunnassa 431
- Ussia, hallituskausi 210—215; julkeuden synty 210—211
- Uudistajat, tarvitaan tänä aikana 430, 467
- Uusi liitto 328
- Uusi maa 506—509; soittoa ja laulua 507; toimintaa 507, 508
- Vaikeudet, toiminta niissä 444—446
- Vaikeuksia Nehemian aikana 443—446
- Vaikutus, turmiollinen 45, 66; voimakaskin joskus tehoton 63; henkilökohtainen on voimakasta 162; kohottavaa Kristuksen yhteydessä 162; rakkauden taivaallinen 163; sanojen ja tekojen päivittäinen 242
- Vaino, Jeremian 288—290; Jumalan kansan, lopun aikana 353
- Valitukset, Jeremian 318—320
- Valtaistuini, Daavidin 31; vuosisatain kuluessa 68
- Valtakunta, Israelin, laajuus 50, 68; jakautuminen 65—69; Juudan 66
- Valtiomies, Danielin kokemus 376, 377
- Vangit, heprealaiset, Babylonin hovissa 329—337
- Vanhemmat, heidän vastuunsa 171, 172
- Vanhurskaus, Kristuksen luettiin Israelin hyväksi 402—408; tahrattomana vaatteenä uskollisille 408; juutalaisten itsevanhurskaus 492
- Vankila, Jeremia jalkapuuhan pantuna 298—300, 313—317
- Vapauttaja, hänen tulonsa 471—487; lupauksia 472—473
- Vapautus, Israelin, Egyptistä 12; vihollisista Joosafatin aikana 136—140; aramilaisista 179, 180; Assyriasta 243—254; sen päivä on lähellä 261; Jumalan kansan, lopullinen 270, 353, 370, 371, 404—408; lupauksia 294, 295; 325—328; päätistä 350—353; Danielin, leijonain luolasta 375, 376; hengellinen 405—408; juutalaisten, Meedia-Perssiassa 416; vääriä toiveita 492, 493; Herran vapahdettujen laulu 507; Vapahtaja tuo meille 508
- Varakkaat, rikastuivat köyhien kustannuksella 447, 448
- Varoitus, kaupungeille 193, 194; lupumuksen seurauksesta 298; ja lohdutus maanpakolaisille 308
- Varovaisuus, Nehemian suunnittelussa 437
- Vastustus, nuhtelun 301; pakanoiden, juutalaisia kohtaan 439—446; 452—457; avoin, vähemmän vaarallista kuin salainen 455; Esraa ja Nehemiaa kohtaan 467; saatanan, Jumalan suunnitelmaa kohtaan 474
- Vastuun kantajat 20, 21
- Vertaukset, viinitarhasta 12—16; Assyriasta Libanonin setrinä 252—254; Jeremian 292, 297, 298, 323—325
- Vertauskuva, kaksi kultaista putkea ja kaksi öljypuuta 409, 410
- Vieraanvaraisuus, suunemilaisen vaimon 166, 167
- Vihkiminen, Salomon temppelin 25—30; Salomon rukous 232, 233; jälleenrakennetun temppelin 411
- Viides Mooseksenkirja, ennustuksia 271—274; Jeremia tähdensi Mooseksen neuvoja 283
- Viikunakakku, Hiskian kipeän paikan päälle 237
- Viinitarha, Herran 11—16; Naabotin 141—143, 156; Kristuksen vertaus 493, 494
- Viisaus, valinta 19—23; ei pysty vastustamaan pahaa 37; inhimillinen, sen ansiotonta korostusta 128, 129
- Virhe, Jumala kumosi sen vaikutuksen 37
- Voima, jumalallinen, annetaan heikoille 218, 219
- Vähäiset asiat, uskollisuus niissä 152—155, 335; tehtävään valmistavina 155
- Väkijuomakauppa, laillistamislakeja 128
- Väkivalta, lisääntyminen 128; Israelissa 195; Juudassa 263

Profeetat ja kuninkaat

- Väärinkäytökset, ulottuivat uhrilahjoihin 464
Vääriä jumalanpalveluksia, Beeteeliin ja Daaniin 70, 71
Vääryys, kirkon kirjoissa olevien harrastamana 451
Yhteiskunta, synnin myrkyn vaikutusta 162. Ks. myös: Kaupungit
Yhteistyö, Herran kanssa välttämätön 335—337
Ylistys, Hiskian ja kansan, Herran kiitokseksi 231
Ylpeys, menestyksestä 35—42; Israelin 199; liittyi sortoon ja rikkauteen 212; Hiskian 240; Assyrian 249—254; Nebukadnessarin, lannistui 354—359
Ylösousemus, lupaus 168; Kristuksen tullessa 506
Ymmärrys, Salomo sai sitä 20—23